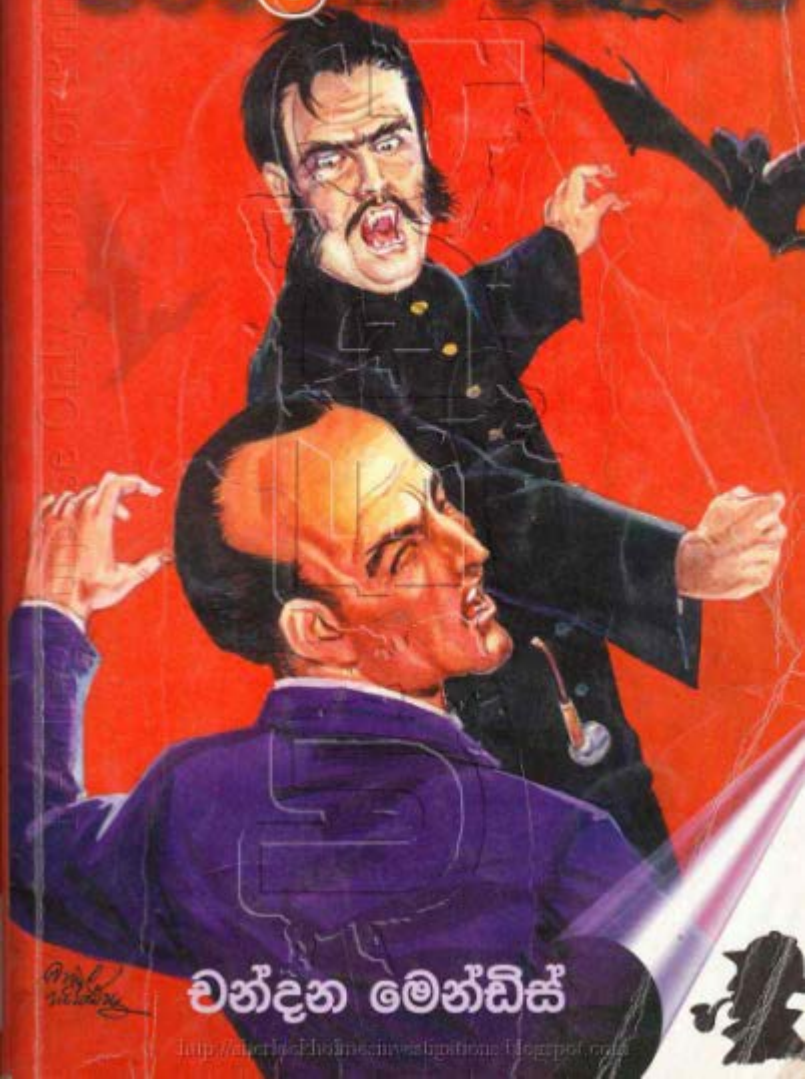

DRACULADIRACULADRA

ඩේවිඩ් ඩ්‍රැකියා විරෝධී අරලෝක හෝලිස්

එන්ද්‍ර නෙහේස්

<http://devi.chelmsinvestigations.blogspot.com>

Reading Purpose Only.. Not For Print..

චිරැකියුලාට

එරෙහිව

ජර්ලොක් හෝමිස්

සමග

ටාලිටන් මිහිඟරාම

ඩිරැකියුලාට

චිරෙහිව

ෂර්ලොක් හෝමස්

සමග ටාලින් මිනීමැරුම

SHERLOCK HOLMES

-Vs.

DRACULA

අසංකීර්ණ පරිවර්තනය

චන්දන මෙන්ඩිස්

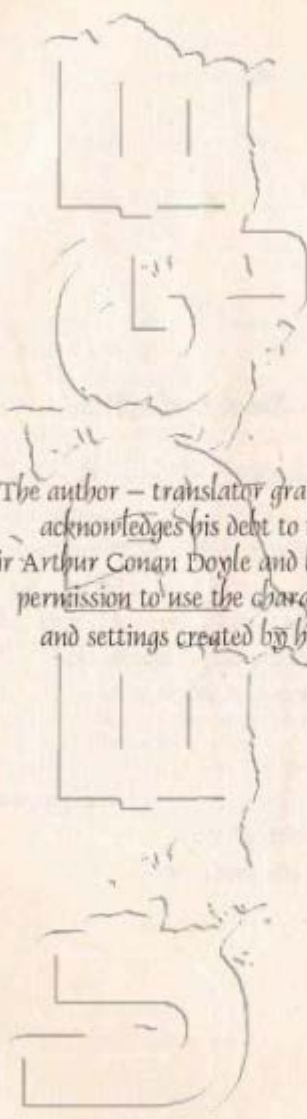
ප්‍රකාශන

චන්දන මෙන්ඩිස්

141/2, දුටු පාර,

බැර්දගාන, කෝට්ටේ

<http://sherlockholmesinvestigations.blogspot.com>

The author – translator gratefully
acknowledges his debt to the
late Sir Arthur Conan Doyle and his estate for
permission to use the characters
and settings created by him.

පටුන

i. ඩිඳකියුලාට එරෙහිව පර්ලොක් හෝම්ස්

දෙස්තර ජෝන් වොට්සන්ගෙන් චිචනයක්	09
1 අද්භූත නොනැව	11
2 ප්‍රහේළිකාවක්	31
3 පර්ලොක් හෝම්ස් පරීක්ෂණ අරඹයි	40
4 හැම්ස්ටෙඩ්හි හිඤාය	53
5 බේදජනක මරණයක්	64
6 ට්‍රාන්සිල්වේනියාවෙන් ආ කවුන්ට්	
ඩිඳකියුලා නම් ආදිපාදවරයාගේ කථාව	83
7 දුෂ්ඨයා අපට හමුවේ	100
8 සොයායාම	120
9 ඩිඳකියුලා අතින් වරදක් සිදුවේ	134
10 භයානක හෙළිදරව්වක්	145
11 වැම්පයර්ගේ අභිපාට්	156
12 උපරිම ශක්තියෙන්	168
13 හමුවීම	185
14 අවසානය	197
15 අලුත් අභිරහසක්	205

ii. වාල්ටන් මිනීමැරුම

208

ග්‍රීමන් ආතර් කොනන් ඩොයිල්

දෙස්තර හේන් වොට්සන්ගෙන් වචනයක්

මේ කථාන්තරය ඔබට පැමිණීමට පෙර, මා විසින් ඉටු කළ යුතු එක් භාරදුර කාර්යයක් ඇත. මා විස්තර කරන්නට යන සිද්ධියට අදාළව, වැරැදි ආරංචි හා ප්‍රකාශයක් මැනකදී ප්‍රසිද්ධියට පත්විය. ඒවා පිළිබඳව පාඨකයා දනුවත් කොට, සභ්‍යය කුමක්ද යන්න සනුට හෙළිකිරීම මගේ වගකීමක් යයි මම විශ්වාස කරමි. මෙයට මා සභ්‍යතාවට පමණ ණේර, බිඳිම් ස්ටෝකර් නම් අයර්ලන්ත ජාතික මහත්මයෙකු ලියූ ඩිමකියුලා නම් ඉන්ද්‍රිය ඡනප්‍රියත්වයට පත්විය.

එම පොතේ අඩංගු වන්නේ, ඒ සිද්ධියට අදාළ යම් යම් චරිත විසින් යැවූ ලිපි, දිනපොත්, පුවත්පත්, ගබ්ද සිලින්ඩරගත කට්ටි විලින් උපුටා ගත් කොටස්ය. එහෙත් ඔවුන්ගේ අරමුණු මුද්‍රත්පත් කරගැනීමේ කටයුත්තට, මගේ මිත්‍ර, උපදේශක අපරාධ පරීක්ෂක ජෙරොක් හෝම්ස් මහතා සැහෙන තරමක (හාමම් ස්වල්ප වශයෙන්) දයක වූයෙමි. එහෙත් මා කලින් සඳහන් කළ පුද්ගලයන් ඔවුන්ගේ පොතේ, ඒ පිළිබඳ කිසිදු සඳහනක් කර නොමැත. මෙයට හේතුව මහාචාර්ය වෑන් හෙල්සිං විසින්, පොත ලියූ බිඳිම් ස්ටෝකර් වෙත කර ඇති බලපෑමක්ය යන්න මගේ විශ්වාසයයි. එහෙත් ජෙරොක් හෝම්ස් මගේ අදහසට එකඟ නොවේ.

මෙම කාරණා පැහැදිලි වන්නා වූ දෙකක් මෙහි සඳහන් කිරීමට මම කැමැත්තෙමි. ස්ටෝකර් පුවසන්නේ "වාටු නෝනා" (පුවත්පත් ඇය හැදින්වූයේ මේ නමෙනි) ගේ අවසානය සිදුවූයේ ඇප්තැම්බර් 29 වැනිදා දහවල් කාලයේ ලෙසයි. එහෙත් වැම්පර් භාපයෙන් ඇය මුදවාලමින් නොඩැල්මි, සාමී ඇගේ හදවතට ලී උලක් යැවීමේ 29 වැනිදාට එළිවෙන පාන්දරය.

කවුන්ට් ඩිමකියුලා රැගත් "සරීනා කැතරින්" නොකාව, කථමුහුදේ වාර්තා වර්ග බලා ඔක්තෝබර් 4 වැනිදා පිටවූයේ, ලන්ඩනයේ ඩුලිටල් වාස්ටුවෙන් බව මහාචාර්ය වෑන් හෙල්සිං සඳහන් කරයි. නැව් ගමනාගමනය පිළිබඳ තොරතුරු සඳහන් නාවික ඒජන්තවරුන්ගේ පොත්පත් පරීක්ෂකවර බලන්න. "සරීනා

කැතරින්" නැව පිටත්වූයේ ලන්ඩනයෙන් නොව යෝක්ෂයරයේ පිහිටි විට්බ් වරායෙන් බව ඔබට දන්නන්නට ලැබෙනු ඇත. ස්ටෝකර් මේ අයුරින් සඳහන් කරන්නට ඇත්තේ, ඔක්තෝබර් 4 වැනිදා හෝමස් හා මා "පණ් එපා" නිසා වැම්පයර් ලුහුබැඳ ගිය යුග්ම සැඟවීමේ වේතනාවෙන් විය යුතු යයි මම සිතමි.

□ පොත කියවාගෙන යද්දී පාඨකයාට මා පෙනෙනු ඇත්තේ, වැම්පයර්වරුන් ගැන කිසිවක් නොදන්නා පුද්ගලයෙකු ලෙසය. 1890 කාලයේදී එංගලන්තයේ කාටන් එම ක්ෂේත්‍රය ගැන තිබුණේ එවැනි අසම්පූර්ණ දැනුමකි. ස්ටෝකර්ගේ පොත නිකුත්වීමෙන් පසු සුදුසුදානු, ලී උල් සහ ශිරීෂපෝෂී ශිරාව අත්ල තුවාල ගැන බොහෝ දෙනා දනුවත්ව සිටිති.

අපගේ පරීක්ෂණය පිළිබඳ සත්‍ය වාර්තාව වන්නේ ඔබට ඉදිරිපිට වල කියවන්නට ලැබෙන කථාන්තරයයි. ඒ දිනවල මා ලියාගත් සටහන් රාශිය, වරක් නොව දෙවරක් සසඳා බලා එහි නිරවද්‍ය බව මම තහවුරු කරගත්තෙමි.

කථාන්තරයක් ලිවීමේදී මා සාමාන්‍යයෙන් අනුගමනය කරන එක් ප්‍රතිපත්තියක් මගේ පාඨකයෝ හොඳින් දනිති. එනම් සිද්ධියට අදාළ පුද්ගලයින්ගේ සත්‍ය නම් ගැන හෙළිවනාකොට, ව්‍යාජ නම් ගම් යෙදීමය. එහෙත් මෙවර මට එය වෙනස් කිරීමට සිදුවී ඇත. මෙම කථාන්තරයේ සත්‍යාසත්‍යභාවය සැකහැර දැනගැනීමට පාඨකයාට ඉඩ සැලසිය යුතුය. එබැවින් අදාළ පුද්ගලයින්ගේ ඇත්ත නම හා සම්පූර්ණ තොරතුරු, වෙනස් නොකොට එලෙසින්ම නැවුණෙමි. මා කියන දෙයට වඩා බරැම ස්ටෝකර් ගේ වචන විශ්වාස කරන අය සමහරවිට සිටීමට ඉඩ ඇත. ඔවුන් වෙත කීමට මට ඇත්තේ එක් දෙයකි. මෙම සිද්ධියේ "වාටු නෝනා" නමින් හැඳින්වෙන තැනැත්තියගේ ඇඳුම් පැළඳීමටල පැහැය, සුදුසු කප්පු යන්න ස්ටෝකර් තබා මනාවාරය වැනි හෙල්සිංවත් නොදනී!

ජෝන් එච්. වොට්සන්
(එම්. ඩී)

පිටුව 1

1897 සැප්තැම්බර් 15 වැනි දින
ලන්ඩන්
එංගලන්තය.

අද්භූත නොකාව

-35-

මුළු එංගලන්තයම සංක්‍රාසයෙන් පෙළුණු, ජනතාව අතිමහත් හිතියට පත්කළ මෙම හිඟය හැටලුව විසඳීම භාරවූයේ මගේ මිත්‍ර ජර්ලොක් හෝමස් මහතාටය. ඒ 1890 ඉසව්ව අගෝස්තු මාසයේ බව කීමට, මට මගේ සටහන් පොත් පෙරලා බැලීම අවශ්‍ය නැත. ඒ තරමටම සිදුවීම සියලුම මගේ සිතට තදින් කාවැද්දී ඇත.

මේ සිද්ධිය ගැන යම් යම් අවස්ථාවලදී මම මගේ සටහන්වල සඳහන් කළෙමි. ඒ බැව් මගේ පාඨකයන්ට මතක ඇතුළුවා නිසැකය. "කැපැලෙන් ආ තැන්හි" කථාවේ, ක්‍රොයිඩන්හි සුසාන් කුමිං මෙනෙවියට ලැබුණු ආර්සලය ගැන කියැද්දී, මම මේ පිළිබඳව සඳහන් කළෙමි. ගර්මසන් ඩෙකර් පිටියේ අපගේ නිවහනේ රැඳී සිටිමින්, අපගේ ආත්මයන් පමණක් නුරෝධා මහාදව්පයේ හිමෙන් වැසුණු කඳුකරයකට යැවූ එකම පරීක්ෂණය මෙයයි. ඒ බවට හෝමස් මා සමග සම්පූර්ණයෙන්ම එකඟ වෙයි. එම කථාන්තරය මම හමුවට ගෙන ඒම දැන් මට භාරවී ඇත.

අගෝස්තු මාසය පවත් ගනිද්දීම ලන්ඩන් නගරය හරහා ආසිරියේ දූඩ් උණුසුමකි. අතමිට සරුසාර වූ හැමදෙනෙක්ම ලන්ඩනය හැර දමා, රටේ සිතලු පෙදෙස් වෙත සංක්‍රමණය වූහ. මම කලක් ඉන්දියාවේ උෂ්ණ කලාපයේ ජීවත්වූයෙමි. එහෙත් උෂ්ණත්වමානයේ රසදිය ඉහළ යෑම "හැමටිටකම, මගේ සිතේ නොසන්සුන් බව හා නොඉවසිලිමත් බව ඉහළයෑමට පටන්ගනී. මගේ කරදරකාරී ස්වභාවයෙන් මිදී, මගේ බිරිඳට විවේකයක් ගැනීමට ඉඩ සලස්වා, මම බේකර් විටියේ අපගේ නිවහන වෙත යාමට තීරණය කළෙමි.

මගේ මිත්‍ර ජර්ලොක් හෝමස් යමක් ඉතා උනන්දුවෙන් කියවමින් සිටියේය. ඒ, ඔහු අපරාධකරුවන් පිළිබඳ තොරතුරු පුවත්පත්වලින් කපා අල්වා ගත් ස්කර්ප් පොතකි. ඔහුට බාධා නොකොට මම නිශ්ශබ්දව පුටුවක වාසිගනිමි. මෙම පොතේ

එංගලන්තයේ පානාලා ලෝකයේ අපරාධකරුවන් ගැන සියලුම තොරතුරු ඇතුළත්ව තිබිණ. හෝමස්ගෙන් මෙය සොරකම් කර ගැනීමට, අපරාධකරුවෙකුට ඉඩ ලැබුණොත්, එය ඔහුට මහානර්ථ වස්තුවක් වනු නොඅනුමාන බව ඔට් කල්පනා විය. මිළඟට මගේ සිතට ආවේ පසුගිය කාලයේ අපට අල්ලාගැනීමට හැකි වූ දරුණු අපරාධකරුවන් ගැනයි.

“ඔබ හිතුවා හරි වොට්සන්” මගේ මිතුරා කීවේ මිනිත්තු කිහිපයක නිහඬතාවය බිඳ දමමිනි. “දෙස්තර් ග්‍රයිම්ස්බ් රොයිලොට් වර්ණසියෙක් වගේම බොහොම දරුණු ඔනීමරුවෙක්. ඔහුගේ ක්‍රියාකලාපයට ගැළපෙන විධියේ සාධාරණ ඉරණමක්, අන්තිමේදී ඔහුට හිමිවුණා”

“ඒකෙ කිසි සැකයක් නෑ” මම කීවෙමි. මිළඟට මම අතිශයින්ම මවිතයට පත්වූයෙමි.

“මීට මොහොතකට පෙර මා ග්‍රයිම්ස්බ් රොයිලොට් ගැන සිතමින් සිටී බව ඇත්තකි. එහෙත් මගේ හිතේ ගැඹුරේම තිබූ අදහස්, හෝමස් දනගත්තේ කෙසේද?”

“මගේ හිතවත් මිත්‍රයා!” මට කැගැසිණ. “මේක මහා පුද්ගලාකාර වැඩක් නේ! ඉස්සර නම් ඔබ කළේ කිරීක්ෂණ මගින් කර්තෘනුකූලව නිගමනයන්ට එළඹීම. දැන් ඒක අති ඇරදුලා, කෙනෙකුගේ හිතේ තියෙන දේවල් පවා කියන්න පටන් අරගෙනද? දැන් ඔබ අර පේන කියන්නන්ගේ නැත්නම් අත බලා ආස්ත්‍ර කියන්නන්ගේ තත්ත්වයට පත්වෙලාද?”

“හඬ නොනඟා සිනාවක් පෑ ඔහු, ඔහු තිබූ තම වෙරිවුඩ් පයිප්පය අතට ගෙන පුටුවේ පිටුපසට හේත්තු විය. මිළඟට දුම්කොළ පසුම්බියෙන් දුම්කොළ, පයිප්පයට පුරවන්නට පටන්ගත්තේය.

“ඔය කියන ආකාරයේ පුද්ගලාකාර දෙයක් මගෙන් කියවුණේ නෑ වොට්සන්” කී ඔහු පයිප්පය දල්වා ගත්තේය. “චේකර් විරියේ අංක 221 B කියන තැන ඉන්ද්‍රජාලික වැඩ නෑ, අපි කරන්නේ නිරීක්ෂණය කිරීමත්, එයින් නිවැරදි නිගමනවලට ඒමත් පමණයි. ඒකට ඇති දක්ෂතාවය කෙනෙක් ඉන්ද්‍රජාලික වැඩක් ලෙස සලකන්න ඉඩ තියෙනවා” ඔහු කීවේ පයිප්පයෙන් දුම් පිටකරමිනි.

“ඒ වුණාට ඔබට නිරීක්ෂණය කළ හැකි කිසිම දෙයක් මං කළේ නෑ” මම කීවෙමි. “මෙඟුන හිටිවුණු වෙලාවේ පටන් මං හිටියේ පිළිමයක් වගේ. එහෙම නෙද?”

"කිසිම කෙනෙකුට පිළිමයක් වූයේ ඉන්න බෑ වොට්සන්" ඔහු කීය. "සමහර වෙලාවට තමන් හිටියේ එහෙමයි කියලා ඔහුට හිතෙන්න පුළුවනි. ඒ වුණත් ඔහු දෙස හොඳ අවධානයක් යොමුකරන්නෙකුට, නිරීක්ෂණය කළ හැකි දේවල් තියෙනවා. ඒ නැතැත්තා නොදනුවත්ම ඔහුගේ මුහුණේ ඇතිවෙන හැඟීම් දෙනෙත් නොයෙක් පැති ඵලට යොමුවෙන හැටි. අන්න ඒවා තේරුම් ගත්තොත් දක්ෂ නිරීක්ෂකයෙකුට අමාරු වෙන්නෙ නෑ දකින්න. මොනවද? අර පුද්ගලයාගෙ සිතේ ගැඹුරින්ම ඇතිවෙන සිතිවිලි.

උදහරණයක් ලෙස ඔබ මොහොතකට පෙර මේ පුටුවේ වාඩිවුණු සිද්ධිය ගනිමු. මුලින්ම ඔබේ දෙනෙත් යොමු වුණේ අන්න අර මේසය උඩට බව ඔබ දුටුවා. එතැන තිබෙන "උගුවිස්" යන මාතෘකාවෙන් මා ලියූ පොත් පිංච වෙන. ඒ පොත විවෘත කරලයි තියෙන්නෙ. ඒ මොන පරිච්ඡේදයද? "පොළඟා ඇතුළු විෂයෝග සර්පයින්" කියන පරිච්ඡේදය. අපි දෙන්නාට එවැනි සකෙකු සමග අත්දැකීමක් විදගන්න ලැබුණේ එකම අවස්ථාවයි. එක් ක්ෂණයකින් ඒක මගේ හිතට ආවා. ඒ තමයි අර තක්කඩි දෙස්තර ගුයිම්ස්ට් රොයිලොට් ඔහුගේ ඇති දියණිය ඝාතනය කරන්න කළ උත්සාහය. ඔබගේ සිතිවිලි ධාරාව වහාම ඒ පැත්තට ගමන්කළ බව හිතාගන්න මට අමාරුවුණේ නෑ. ඊළඟට ඔබේ මුහුණේ ඇතිවුණු හැඟීම්.

එයින් මුලින්ම පිළිබිඹු වුණේ පිළිකුල. එතකොට මං තේරුම් ගන්නා, මගේ හිතේ ඇතිවූ සැකය නිවැරදි බව. ඊළඟට ඔබේ මුහුණේ ඉරියව් වෙනස්වුණේ, ඔබ කෝපයට පත්වූ බව හඟවමින්. එතකොට මං කළ නිගමනය නිවැරදි බව ස්ථිරවුණා. එවිටයි මං ඔබ සමග එකඟවුණේ, දෙස්තර රොයිලොට් බිහිසුණු අපරාධකාරයෙක් බවට.

"හෝමස්. හෝමස්" මා පැවසුවේ සිතුවෙමින් හිස සොලවමිනි. "මා නැවත වරක් ඔබට මතක් කරලා දෙන්න ඕන; ඒ නිගමනයන්ට ඔබ ළඟා වූ ආකාරය තේරුම් කරලා දන්නාම එහි වටිනාකම අඩුවෙනවා. කිසිවක් නොකියා හිටියා නම් තමයි, අදළ නැතැත්තා මව්නයට පත්වෙන්නේ"

"එහෙම වුණොත් ටොන්ඩ්න් මොකක්ද දන්නවද වොට්සන්?" මගේ මිත්‍රයා ඇසීය. "මගේ අපරාධ පරීක්ෂණ ගැන ඔබ ලියා ඇති

ඩීර් කිසිඳුකාරි එරෙහිවී ඔර්ලොස් හෝමිස්

වාර්තා, අදහන ප්‍රබන්ධ කියල මිනිස්සු කියාවි. එතකොට දෙස්තර
ජෝන් වොට්සන් ඉදිරිපත් කර ඇති රහස්‍යචරිතයේ කථා
වැටෙන්නේ ජුලිය වරින් මහත්තයාගේ විද්‍යා ප්‍රබන්ධ සමග;
නැත්තම් ග්‍රීම් සහෝදරයන්ගේ සුරාගනා කථා සමග. ඒක නෙමෙයි
මිත්‍රයා. මෙන්න මේ විදුලිපුවත ගැන සබ් මොනවද හිතන්නේ?
මේක ආවෙ මං උදේ කෑම හනිද්දී

මම විදුලිපුවත කියවා බැලිමි.

"ආද් උදේ ඩේලිග්‍රෑෆ් ප්‍රචිත්පතේ ප්‍රධාන ප්‍රවාන්තිය
සමබන්ධයෙන් ඔබගේ උපදෙස් ලබාගැනීමට කැමැත්තෙමි.

තෝමස්. සී. පාකර්

විට්ටි

යෝක්යෙරය."

"ඔබගෙන් උපදෙස් ලබාගැනීමට අවස්ථාවක් ඉල්ලා ඇති බවයි
පෙනෙන්නේ" විදුලිපුවත ආපසු ඔහු අතට දෙමින් මම කීවෙමි.

"ඔව්"

"ඔහු මේ කියන ප්‍රධාන ප්‍රවාන්තිය මොකක්ද කියල ඔබ
කියෙව්වද?"

"විදුලිපුවත ලැබුණොට පස්සේ මං ප්‍රචිත්පත ගෙන්වාගත්තා.
මේන්න කියවා බලන්න වොට්සන්"

ද ඩේලිග්‍රෑෆ්

අගෝස්තු 8 ජෑනිද්

(ප්‍රාදේශීය වාර්තාකරුවෙකු විසිනි)

විට්ටි වරායේ අභිරහස් නොකාවත්

විට්ටි ප්‍රදේශයට ඉතිහාසයේ මෙතෙක් වාර්තා වී ඇති දරුණුම
කුණාටුව, මේ අවසන්වී ගියා පමණි. එය ඉතාම ක්ෂණිකව හටගත්
වණ්ඩම කුණාටුව වූ බව බොහෝදෙනාගේ මතයයි. කෙසේ
වෙතත් මේ කුණාටුව විට්ටි පළාතට ගෙන ආවේ කිසිදක නොදුටු
අදහන ප්‍රතිඵලයකි.

දින කිහිපයක සිටිම කාලගුණය පැවතුණේ තරමක් අසතුටුදයක
තත්ත්වයකය. එය අලෝස්ත්‍ර මාසයට එතරම් අසාමාන්‍ය දෙයක්
නොවේ. සෙතසුරාද නැන්දෑව වෙද්දී කාලගුණය ඉතාම යහපත්

අතට නැගීම, සහිතයන් නිවාඩුව, විවේකයෙන් ගතකිරීමට විශාල පිරිසක් විවිධ වෙරළ වෙත ඇදී ආහ. මොවුන්ගෙන් සමහර දෙනෙක් විවිධ අසල වූ මල්ගිරිව වනලාහැබ, රොබින්හුඩ් බොක්ක, රිච්මන්ඩ්, රන්සම්ස්, ස්ටේසන්ස් ඇදී පෙදෙස් නැරඹීමට, වාරිකා වල යෙදුණහ. "එමා" සහ "සුකාලෝ" නම් වාණිජවල නොකා දෙක, කිහිප විටක්ම මුහුදුතිරයේ ඉහළ පහළ ගමන් කළේ සංචාරකයන්ගේ පහසුව පිණිසයි. අපරිභාගය වන තුරු ම පැවතුණේ යහපත් කාලගුණයකි.

ඊස්ට්කලින් කදුමුදුනේ පිහිටි දෙවමැදුර මේ පළාතේ පිහිටි සුප්‍රසිද්ධ ස්ථානයකි. ඒ අසලට පැමිණි විට මුළු මුහුදුතිරයම ඉතා දර්ශනීය අයුරෙන් දිස්වේ. පෙරේරු සැන්දැවේ මෙතැනට රැස්වූ ජනකාය අතර ඔපාදාසයාගේ රැස්වූ ද. වූහ. ඔවුන්ගේ කතාබහට ලක්වූයේ, ඊසාන අතළේ දක්නට තිබූ වෙනස ය. යෝධ කපුකැති වලාකුළු රාශියක්, ඊසාන දිග ක්ෂිතිජයේ සිරස් අතට පිහිටා තිබූ බව ඔවුහු පැවසූහ. මේ වෙලාවේ නිරිත දිගින් හැමුයේ මද සුළඟක් පමණි. වෙරළාරක්කෙ රැස්වූයේ මුරහටයෙන් මේ අසාමාන්‍ය දසුන වහාම ඉහළ නිලධරයන්ට වාරිකා කළේය. අවුරුදු පනහකට අධික කාලයක් මුහුදේ කරක් ගසා ඇති බැස්මක් ධීවරයකු කීවේ, ඉතා වණ්ඩ කුණාටුවක් වෙරළ දෙසට හමා එන බවය.

කෙසේ වෙතත් හිරු බැස යද්දී දකින්නට තිබූ දර්ශනය ඉතාම අලංකාර එකක් විය. දේදුනු පැහැයෙන් වර්ණවත් වූ වලාකුළු වල සුන්දරත්වය නැරඹීමට ඊස්ට්කලින් දෙවමැදුර ඉදිරිපිට පිට්ටනියේ මහ සෙනගක් රැස්වී සිටියහ. ක්ෂිතිජයේ නොසෙල්වී තිබුණු කාලවර්ණ වලාකුළු පිටුපස සැඟවී යාමට, හිරු දෙවියෝ සුදනම් වූහ. කුණාටුව අවසන්වන තුරු කුමන්ගේ කුඩා නාවික යාත්‍රා, වරාය තුළම රඳවාතැබීමට තීරණය කළ නාවිකයෝ, ඒවා ආපසු පදවාගෙන ආහ.

ඇදීරි වැටෙද්දී සුළං හැමිම සම්පූර්ණයෙන්ම නැවතිණි. රැස්වූයේ වෙද්දී මුහුදේ තිබුණේ දැඩි නිශ්චලතාවයකි. මෙම නිසල බවත් උණුසුම් බවත්, වණ්ඩ කුණාටුවක පෙර නිමිති බව තතු දත්තෝ කීහ. මුහුදේ ගමන් කළ යාත්‍රාවල දල්වා තිබූ එළි ද දක්නට ලැබුණේ කිහිපයක් පමණි. වරාය කරා එන නොකා සාමාන්‍යයෙන් යාත්‍රා කරන්නේ වෙරළ තීරයට සමීපයෙනි. එහෙත් මෙදින ඔවුහු

දියලොස්ම පැමිණියා. එයනෙකු තෙක් මානසේ ධීවර බෝවිටු කිහිපයක් විය. පැහැදිලිව දක්නට තිබූ එකම නොකඩ වූයේ විශාල විදේශික නොකඩයකි. එය රුවල් සියල්ලම ඉහළට නංවාගෙන බටහිර දෙසට යාත්‍රා කළ බැව් භෞතික මෙවැනි කුණාටුවක් ලං වෙද්දී, සියලුම රුවල් දිගහැර සිටීම මොනතරම් අඟහරු ක්‍රියාවක්ද? මේ නැවේ නාවිකයන් විමසූ කාරණය හේරුම් ගැනීමට නොහැකි අමත පිරිසක්ද? වෙරළ සම්ප්‍රදේ සිටි කාගේත් සිත්වලට නැඟුණු ප්‍රශ්න එවාය. ළඟ එන අන්තරාය පිළිබඳව ආලෝක සංඥ මගින් සවුනට දැන්වුවත්, ඔවුන් ඒ සියල්ල කොසලකා හැරී බවක් පෙනිණ. මහවුහුද දක්වෙන තෙල් සායම් වික්‍රයක ඇද තිබූ සිතුවමක් මෙන්, නොකඩ රුවල් හකුළා නොගෙන මුහුදු රැළි මත රැඳී තිබිණ.

හිරු බැසයත්ම ආ සන්නාන්ධකාරයේ, සයුර නොපෙනී ගියේය. රාත්‍රී දහයට මද වේලාවකට පෙර, සැම නැවකම පැතිරගියේ දැඩි නිහඬතාවයකි. ගොඩබිමේ හඬන් බැටප්වෙකු හෝ වීරියේ බුරුන බල්ලෙකුගේ හඬ ද පැහැදිලිව ඇසීමට හැකිවිය. මධ්‍යම රාත්‍රිය පසුව මදවේලාවක් ගතවෙද්දී මහාසාගරය දෙසින් අසන්නට ලැබුණේ, දුක් අඳෝනාවක් වැනි අදහ්‍ය ආකාරයක ගබ්දයකි.

මිළඟට එක්වරම කුණාටුව හමන්නට පටන්ගත්තේය. ඒ සමගම එක්සත මුහුදුරළ එකිනෙකා පරයමින් වෙරළට ගසාගෙන එන්නට පටන්ගත්තේ සැඩ පහරක් ද සමගය. මිනිත්තු කිහිපයකට පෙර විදුරු කැබැල්ලක් මෙන් නිසලව තිබූ මුහුද තත්පර කිහිපයකදී විසරුවෙන් සර්ජනා කළ යක්ෂයෙකු බවට පත්විණි. සුදු පැහැති පෙණකැටි රැගත් මුහුදුරළ, අඩි හතළිහක් පනහක් ඉහළට නැග යළි කඩාහැළිණි. විටිබි වරායේ දෙපසින් මුහුද දෙසට බැඳ ඇති දියකඩන දෙකකි. ඒ මත භූදිපාගාර දෙකකි. සුළඟේ වේගය කොතරම් ප්‍රබලවී ද යත්, ගස්තිමත් වැඩිහිටියන් පවා දෙපසින් සිටගෙන සිටියේ, බිම සවිකොට තිබූ යකඩදම්වැල් වල එල්ලී ගෙනය. කුණාටු මුහුද නැරඹීමට එක්රැස්ව සිටි පිරිස එතැනින් ඉවත්කිරීමට වෙරළාරක්ෂක නිලධාරියෝ පියවර ගත්හ. එසේ නොවන්නට කුණාටුවෙන් මරණයට පත්වූ ගණන ඉහළ යන්නට ඉඩ තිබිණ. මේ මොහොතේ වෙරළේ තිබුණේ, කලබලකාරී අවදනම් තත්ත්වයක් බව අමුතුවෙන් කිවයුතු නැත. එය දෙතුණ තෙතුණ කරමින් ඉතා සන මිදුමක් මුහුද දෙසින් ගොඩබිමට ගලා

එමට පටන්ගත්තේය. මේය දුටු මොහොතකට හැඟුණේ, මුහුදේ ගිලී මියගිය අයගේ අවතාර, සුදු මල්වඩම් රැගෙන, සිය ඇතින් දැනීමට ගොඩබිමට පැමිණෙන අයුරකි. මෙම අරගනයෙන් හිතියට පත්වූ සමහරු වෙවිලා ගියහ. මොහොතකට හෝ දෙකකට මිදුම් ඉවත්වෙද්දී, ඇත දියඟ ද ගොඩබිමට ගෙනිණ. ඒ නොනවත්වාම සිදුවූ විදුලිකෙටිම් වල ආලෝකයෙනි. ඒ සමගම ඇතිවූ හෙණ පුපුරායාමෙන් මුළු ප්‍රදේශයම දුදුරා ගියේය.

වරින්වර ඇතිවූ විදුලිකෙටිමෙන් සිත් ඇදගන්නා දසුන් ද දැකගන්නට ලැබිණ. කුඩු මෙන්-ඉහළ නැඟුණු දියරැළි, රකුසෙකු මෙන් මුහුද කලබද්දී, පණ බෙරාගැනීමට මතුවෙන් මෙන් වෙරළ දෙසට ඇදෙන ධීවර බෝට්ටුවක් ඉඟිට පෙනිණ. ඊස්ට්ක්ලිෆ් කැරැල්ලෙන් සුදනම්ව තිබූ ප්‍රබල ආලෝකයාරා නිකුත් කළ පහනකි. එහි ආධාරයෙන් දියඟවනවල නොගැබී, ධීවර බෝට්ටු ගොඩබිමට ළඟාවෙද්දී මහජනයා වෙතින් ප්‍රීතියෙන් නැගිණ. එය මුහුදේ සෝපාව ඉක්මවා ගියේය.

වැඩිවේලා යාමට පෙර මෙම ප්‍රබල ආලෝකයාරා වලට රුවල් නැවක් දිස්විය. මේ සවස්වරුමේ රුවල් සියල්ලම දිගහැරෙන සිටි විදේශීය නෞකාවමය. දත් කුණාටුට වේගයෙන් හැමුවේ දියඟ සිට ගොඩබිම දෙසටය. රුවල්නැව පත්ව ඇති අන්තරාය, බලාසිටි කාටත් වැටහිණි. විවිධ වරායට හොඳටම ළඟින් මුහුදමැද ඇත්තේ අතිවිශාල ගල්පරයකි. එහි ප්‍රධානම කොටස තිබුණේ ජලමට්ටමට ලැක් පහතිනි. ගතවර්ෂ ගණනාවක් ත්‍රිස්මස් සුළඟට ගසාගෙන ආ යාත්‍රා, මෙම ගල්පරයේ හැපී විනාශවී ගිය අවස්ථා අපමණය. මේ මොහොතේ සුළඟ හැමු ආකාරයට, ගල්පරයේ නොගැටී වරායට ඇතුළුවිය හැකි ක්‍රමයක්, රුවල් නැවට නොතිබිණි.

හැම රුවල්කම් දිගහැර සිටි නෞකාව, ගොඩබිම දෙසට ගසාගෙන ආවේ අධික වේගයෙනි. පළපුරුදු නාවිකයෙකු පැවසුවේ "මේ නැව හතරෙන් එක වේගෙට, ගිහින් නවතින්නෙ අපායෙ තමයි!" යනුවෙනි. මිළඟට එක්වරම සුළඟත් සමග සන මිදුම් ද ගලා ආවේය. පෙරටත් වඩා සුනකමින් වැඩිවූ එය වෙරළ තීරයම වසා ගත්තේ, සුදුපෙද්දක් ඇතිරූ විලසිනි. කිසිවක් දැනීම එයින් සීමාවිය. ග්‍රහණය කරගත හැකිවූයේ කනට ඇසෙන දේ පමණි. කුණාටුවේ වියරු හඬ සමග හෙණ පුපුරණ හඬ පෙරටත්

වඩා පැහැදිලිව ඇසිණි නොනුවත්වෑම ඇසිණි. නැගෙනහිර දියකඩනයට ද මද ඵලියක් වැටෙන සේ, සෝදිසිපහනේ ආලෝකධාරා වරායේ දෙරටුව වෙත ඵල්ල කර තබන ලදී. රැස්ව සිටි ජනයා සවන් යොමුකරගෙන බලාසිටියේ, හුස්ම ඉහළ පහළ දූම්මට අමතක වූ පරිද්දෙනි.

සුළං හමන දිශාව එක්වරම ඊසාන දිශට වෙනස් විය. ඒ සමගම මිදුම ඉවතට පාවී ගියේය. වේගයෙන් ගසාගෙන ආ දියරැල්ලක් සමගම රුවල් නොකාව දියකඩන දෙක අතරින්, වරාය තුළට නිරූපදිතව ළඟාවිය. සෝදිසිපහනේ ආලෝක කදම්බය නොකාව වෙත ඵල්ලවිණි. එයින් දක්නට ලැබුණේ කාගේත් සිත් හිතියට පත්කරවන දසුනකි. නැවේ සුක්කානමට දැත් බැඳ දමා තිබුණේ මළමිනියකි! නැවේ පැද්දීමත් සමගම පාත්තකට කඩා වැටී තිබූ හිස දෙපසට පැද්දිණි. හැව් තට්ටුව මතු වෙනත් කිසිදු ප්‍රාණයක සලකුණක් නොවීය.

කිසිදු විනාශයකට පත්නොවී, නොකාව දේව භාස්කමකින් මෙන් වරාය තුළට ආවේ කෙසේද? මළමිනියෙකුගේ දැතින් සුක්කානම හැරෙව්වා මිස, එය නිරවුල්ව පැදෙව්වේ කවුද? බලාසිටියවුන් හිතියෙන් මව්තයටත්, මව්තයෙන් හිතියටත් පත්කළ කරුණ වූයේ එයයි. කෙසේ වෙතත් එය සිදුවීමට ගතවුණේ මෙය ලිවීමට ගතවූ කාලයටත් අඩුකාලයකි. මදකට හෝ නොනැවතුණු රුවල් නොකාව වරාය හරහා එහි තිරිත දිග දෙසට ගමන් කළේය. වරායේ නිරිත දිග කෙළවරේ දියරැළි වලින් ගෙනා වැලි බොරළු නැත්පත්වී ගොඩවුණු මුල්ලක් තිබේ. මෙය හැදින්වුණේ ටේට්හිල් දියකඩනය නමිනි. වේගයෙන් පාවී ආ නොකාව, ගල් බොරළු දියකඩනය මතට නැග, සියගමන උපද්‍රවයකින් තොරව අවසන් කළේ කවුරුත් පුදුමයට පත්කරමිනි.

මිළගට හැමදෙනා විස්මයට පත්කළ තවත් අදහන සිදුවීමක් වීණි. බොරළු පරය මත නැව රැදුණා පමණි. නැව ඇතුළත සිට ඉහළට නැග ඇවිත්, නැව් තට්ටුව මතට පිවිස, එතැනින් වෙරළට පැත්තේ රෝද පෙත්‍රමක් තිබූ කළුපැහැති දූවැන්න බල්ලෙකි. නොනැවතී වේගයෙන් ඉදිරියට දිවගිය උෟ, ඊස්ට්ක්ලිෆ් දෙව්මැදුරා සොහොන්බිමේ සොහොන් කොත් අතර අතුරුදන් විය. සෝදිසි ලාමිපුව ඒ දෙසට ඵල්ලු වුවත්, උෟ පිළිබඳ කිසිදු සලකුණක් දක්නට නොලැබිණි.

රැස්ට් සිටි මහසෙනගා දිව ගියේ ගොඩගැසූ නොකාව වෙතය. එහෙත් එයට ඇතුළුවීමට, ඔවුනට, වෙරළාරක්ෂක හටසින්ගෙන් අවසර නොලැබිණ. එබේ වාග්දාකරුවා ලෙස මට නම් ඊට අවසර ලැබුණු බව සතුටින් සඳහන් කරනු කැමැත්තෙමි.

සුක්කානම් රෝදය මත දැන් තබා, ඒ අතරට කුරුසියක් හා ජප මාලයක් ද රඳවා ගෙන, නැවේ නියමුවා යයි සිතියහැකි පුද්ගලයා මියගොස් සිටියේය. ඔහුගේ දැහැ සිහින් කළු වලින්, සුක්කානම් රෝදයට ගැටගසා තිබිණ. මුලින් මේ අසරණයා සිටින්නට ඇත්තේ, වාඩිවී සිටින ඉරියව්වෙන් වන්නට ඇත. ඔහුත් කුණාටුව නිසා නැව ඒ මේ අතට හැරෙද්දී ඔහු තම අසුනෙන් ඉවතට විසිවී ගොසිනි. දැන් ගැටගැසීම තදකායොදනක් කළය, ඔහුගේ අත්වල ඇටකටු මතුවන සේ, මහ කුලට කැටිගොස්ය. මා සමග නැවට පැමිණි කිහිපදෙනා අතර, නැගෙනහිර, එළියට පෙදෙසේ ගලාපවෙදා පේ. එම කැලින් අහඹා දැ සිටියේය. මාතගිරිය පරීක්ෂා කර බැලූ ඔහු පැවසුවේ මේ නාවිකයා මියගොස් දින දෙකක් වත් ගතවී ඇත යනුවෙනි.

මෙම නාවිකයාගේ කථා සාක්ෂිවතුළු තිබී මුඩිය හොදින් තද කළ බෝතලයක් හමුවිණි. දියර කිසිමක් නොතිබූ බෝතලය තුළ රෝල් කළ කඩදාසි කිහිපයක් විය. එය වැඩිදුරටත් පරීක්ෂා කර බලන ලදී. එහි වූයේ නැවේ ලොග් පොතට ඇතුළත් විය යුතු අවසන් පිටු කිහිපය බව පැහැදිලි විය. මෙම තැනැත්තා කළයකින් දැන් සුක්කානම්ට ගැටගසාගෙන ඇත්තේ තමා විසින්ම බවත්, ඔහු ගැට තදකරගෙන ඇත්තේ කවේ දත්වල උපකාරයෙන් වියයුතු බවත්, වෙරළාරක්ෂක නිලධාරයෙක් පැවසීය.

නොකාවේ ලියවිලි වැඩිදුර පරීක්ෂා කිරීමේදී තොරතුරු රැසක් හෙළිකරගැනීමට හැකිවිණි. ඩෙමිටර් නම් මෙම රුසියානු නොකාව ගමන් අරඹා ඇත්තේ, කළුමුහුදේ "වාග්දා" නම් නැවතොටෙනි. නැවේ සමබරතාවය සකසා ගැනීමට ගෙනගිය වැලි හැරුණු විට, මෙහි ප්‍රවාහණය කළ භාණ්ඩ ඉතා ස්වල්පයකි. ඒ විශාල ලී පෙට්ටි සමූහයකි. ඒවා මතුවීටින් පුස් බැඳී තිබිණ. මෙම ගමන්බඩු යොමුකොට තිබුණේ, විටිබි හි ක්‍රෙසන්ට් මාවතේ අංක 7 දරණ තැන පදිංචි නීතිය එස්. එෆ්. බ්ලිංටන් මහතා වෙතටය. නැව වෙත පැමිණි ඔහු තම බඩු භාරගත්තේය. රුසියානු තානාපතිවරයා

පැමිණි විරාය ගාස්තු හෙවි, තම පාර්ශ්වය වෙනුවෙන් කටයුතු සමර්ථකව පත්කළේය.

නැව් වරායට කඩාවදිද්දී, එයින් පැනගිය සුනඛයා ගැන, දන් කාගේත් අවධානය යොමුවී තිබේ. විවිධ හි සත්ත්වාහිංසා සමිතිය මෙම සුනඛයා සොයාගැනීමට උත්සාහ දරන්නේ, කාරුණික හැඟීම් පෙරදැරි කරගෙනය. එහෙත් කාගේත් බලාපොරොත්තු සුන්කරමින් උදා නගරයෙන් අතුරුදන්වී තිබේ. සමහරවිට මේ සුනඛයා විල්ලු ප්‍රදේශයට පැනගොස් හයෙන් එහි සැඟවී සිටිනවා ද වියහැක. ටේට්හිල් පෙදෙසේ ගල්අතුරු වෙළෙන්දෙකුගේ මැස්ටිෆ් වර්ගයේ ලොකු බල්ලෙකු, උගේ ස්වාමියාගේ නිවස ඉදිරිපිට මරාදමා තිබී හමුවිය. උදා මියගොස් තිබුණේ දරුණු සටනකින් පසුව බැව් සිතාගැනීමට හැකිවීණි. මෙම බල්ලාගේ උතුරු දණ්ඩ පළා, ආමාශය දක්වාම දරුණු තුවාලයක් සිදුකොට තිබිණ. මේ අනුව සිතාගත හැක්කේ උගේ ප්‍රතිවාදියා, උල් නියපොතු සහිත බිහිසුණු එකෙක් වියයුතු බවයි.

පසුව

භාර නිලධරයාගේ කාරුණික අවසරයෙන්, නැවේ ලොග් පොත
පරීක්ෂා කර බැලීමට, මට අවස්ථාව සැලසිණ. අතුරුදන් වූ
නාවිකයන් ගැන කළ සඳහනක් හැරෙන්නට, එහි වෙනත් වැදගත්
යමක් සටහන්ව නොතිබිණ. කෙසේ වෙතත් කාගේත් අවධානය
යොමුවූයේ බෝතලය තුළ තිබූ කඩදාසි වෙතයි. මෙය කියවා
බැලීමේදී පෙනී යන්නේ, නැව ආමන් ආරම්භ කිරීමට පෙර සිටම,
කපිතාන්වරයා එක්තරා ආකාරයක උත්සාදයකින් පෙළෙමින් සිටි
ඇති බවයි. මුහුදු ගමනේදී මෙම රෝගය වඩාත් උත්සන්න වී ඇති
බවක් පෙනේ. කෙසේ වෙතත් මේ ශං-තේරුම් ගත් ආකාරයයි.
සියල්ලක්ම රුසියානු භාෂාවෙන් සටහන් කර ඇත. මට තිබුණේ
සීමිත කාලයක් බැවින් එය පරිවර්තනය කරගැනීමට මම, රුසියානු
නානාපති කාර්යාලයේ ලිපිකරුවෙකුගේ සහාය ලබාගනිමි. මෙන්න
එම පරිවර්තනය.

වාර්තා සිට විවිධ දත්ත.

ප්‍රති 18 - පුද්ගලිකාර දේවල් සිදුවෙමින් ඇත. ගොඩනිමකට යන
 තුරු මින් ඉදිරියට ආරක්ෂකම මෙ නිවැරදිව සටහන් කර
 තබන්නෙමි.

පුලි 6 වැනිද - නැව්ව බඩු පැටවීම අවසන් කළේ. නැවේ සමබරතාවයට අවශ්‍ය වැලි සහ පස් පිරවූ පෙට්ටි එයට අයත්ය. දහවල් වෙද්දී රුවල් සසවා ගමන පිටත්වූයේ. සුළං හැමිම නැගෙනහිරින්ය. අපේ නැවේ කාර්ය මණ්ඩලය - නාවිකයන් හයදෙනයි. නිලධාරයන් දෙදෙනයි. අරක්කැමියා සහ මෙ (කපිතාන්)..... ඔක්කොම දහදෙනයි.

පුලි 11 - සමුද්‍ර සන්ධිය හරහා බොස්ෆරස් වරායට ළඟාවූයේ. කුර්කි රේගු නිලධාරීහු අපෙන් අල්ලස් ඉල්ලා සිටියහ. එය ගෙවූ විට ඔක්කොම ප්‍රශ්න විසඳිණ. සවස 4ට යළිත් පිටත්වූයේ.

පුලි 12 - ඩාඩනලෙස් වෙත ගමන් කළේ. රේගු නිලධාරයන් රැසකි. යළිත් වරක් අල්ලස් දී වැඩ කටයුතු ඉක්මනින් අවසන් කරගැනීමට හැකිවුණා. ඔවුනට ඉවමනා වූයේ අප ඉක්මනින් එතැනින් පිටවී යනු දැකීමටයි. ඇදිරිවැටෙද්දී දූපත් පෙදෙස හරහා ගමන් කළේ.

පුලි 13 - මැටපත් තුඩුව පසුකළේ. යම්කිසි දෙයක් ගැන කාර්ය මණ්ඩලය සිටින්නේ නොසතුටෙනි. ඔවුන් හයට පත්වී ඇති බවක් පෙනේ. එහෙත් ඒ කුමක් නිසාද යන්න සඳහන් නොකරති.

පුලි 14 - කාර්යමණ්ඩලයේ හැම ශක්තියක්ම කැලැහීමට පත්ව සිටිති. ඔවුන් හැම දෙනෙකුම මා සමඟ කළින් මුහුදු ගමන් වල යෙදී ඇති නිර්භය නාවිකයන්ය. මෙම ප්‍රශ්නයට හේතුව කුමක්ද? එය මගේ සහකාරයාට තේරුම් ගැනීමට නොහැකිවී ඇත. ඔවුන්ගේ සිත් කැලඹූ යමක් නැවේ ඇති බව ඔවුන් පවසා ඇත. එහෙත් ඒ ගැන අසද්දී, පපුවේ කුරුසිය ඇඳ නිශ්ශබ්ද වූවා මිස, ඔවුන් වැඩිදුර කිසිවක් කියා නොමැත. මගේ සහකාරවරු කෝපයට පත්වී එක් නාවිකයෙකුට පහරදී ඇත. මෙයින් සණසූ සරුවල් ඇවිලේවී යයි අප සිතුවත් කිසිවක් නොවිණි. හැමෝම නිහඬය.

පුලි 16 - පෙට්ටි රොට්ස්කි නම් නාවිකයා අතුරුදන් වී ඇත. ඔහුට සිදුවූයේ කුමක්ද යන්න කාටවත් සිතාගත නොහැකියි. රාත්‍රි මුර සේවයේ යෙදී සිට, ඒමුමොර්ට රාජකාරි භාරදී පිටත්ව ගියාලු. නමුත් නිදාගැනීමට ඇදට ගොස් නොමැත. නාවිකයන් හැමදෙනෙකුම සිටින්නේ දෙමනසෙනි. මේ වගේ දෙයක් ළඟදීම සිදුවෙතැයි හැමදෙනෙකුම සිතුවාලු. නැවේ මොකක් හරි අමුතු දෙයක් ඇතිබව ඔවුහු කියති. නමුත් ඒ මොකක්ද යන්න ඔවුහු

නොකියති. මගේ සහකාරී සිටින්නේ අනෙක් නාවිකයන් සමග කෝපයෙනි. ළඟදීම ලොකු ප්‍රශ්න වලට මුහුණදීමට සිදුවන බැව් පෙනේ.

ප්‍රළි 17 - ඔල්ගාරෙන් නම් නාවිකයා මගේ කාමරයට පැමිණ මට කථාකළේ අතිශය හිතියට පත්විය. නැවේ යම්කිසි අදහූත මිනිසෙක් සැරිසරන බව ඔහු කීය. වැහිකුණාටුවක් තිබූ වෙලාවක, ඔල්ගාරන් වැස්සෙන් ආරක්ෂාවීමට පියස්සක් යට සැඟවී සිට ඇත. ඒ වෙලාවේ උස කෙටිවූ මිනිසෙක් නැව් නට්ටුවට පැමිණ ඉදිරියට ගොස් අතුරුදන් වී ඇත. මේ පුද්ගලයා නැවේ ගමන් කරන කිසිම කෙනෙකු විය නොහැකි බව ඔල්ගාරෙන් කීවේ දිවුරුමිනි. අදහූත දේවල් අදහන මෙවැනි පුද්ගලයින්ගේ කථා නිසා, හැමකෙනෙකුම තයට පත්වීමට ඉඩ ඇත. මේ නිසා මම/අද නැවේ එක් කෙළවරක සිට අනෙක් කෙළවර දක්වාම සම්පූර්ණයෙන් සෝදිසි කරන්නෙමි.

එද හටස මම නැවේ සේවකයන් හැමදෙනෙක්ම කැඳවුවා. "ඔබ කියන්නේ මේ නැවේ කවුරුත් හැඟිලා ඉන්නවා කියලනේ. ඉතින් අපි මුළු නැවම සෝදිසි කරල බලමු." මං කීව්වා. කෝපයට පත් මගේ දෙවැනියා නම් කීව්වේ, මේ මෝඩ අදහස් වලින් මිනිසුන් අධෛර්යයට පත්වෙන බවයි. ඔහු කීව්වේ යකඩ පොලු කැල්ලකින් මේ මිනිසුන් පාලනය කරන්න ඔහුට පුළුවන් බව. ඒ වුණත් නැවේ සුක්කානම ඔහුට භාරදීලා, ලන්කාරුම් දල්වාගෙන අපි නැවේ හැම අස්සක් මුල්ලක් තෑරම සෝදිසි කළා. ප්‍රවාහණ බඩු හැටියට නැවේ තිබුණේ, විශාල ලී පෙට්ටි කිහිපයක් පමණයි. ඒ නිසා අපට නොපෙනී කෙනෙකුට හැඟෙන්න තරම් අහුමුළු නැවේ තිබුණේ නෑ. මේ සෝදිසිය අවසන් කළාට පස්සේ, නාවිකයන් කාගේත් හිත්වලට දහුණේ ලොකු සහනයක්. ඔවුන් යළිත් රාජකාරියට ගියේ සතුටෙන්. මගේ දෙවැනියා අනෙක් අය දිහා ඔරවා බැලුවා. ඒත් මොකුත් කීව්වේ නෑ.

ප්‍රළි 22 - පහුගිය දවස් තුනක් තිස්සේම තිබුණේ, මහවැහි හා කුණාටු සහිත රළු කාලගුණයක්. තිහර රුවල් ඔසවමින් යළි පහත දමමින් කාටත් වැඩ රාගියක් තිබුණා. බයවෙන දෙයක් ගැන හිතන්නවත් වෙලාවක් තිබුණේ නෑ. කාගේත් හිත්වල තිබුණු හය අතුරුදන්වෙලා වගෙයි. කවුරුත් හිටියේ සතුටින්. අපිච්ඡෝල්ටාවට ළඟාවුණා. එය පසුකර අපි ප්‍රමුදසන්ධිය හරහාත් ගමන් කළා. හැමදෙයක් ම යහපත් අයුරින් සිදුවෙනවා.

ප්‍රති 24 - මේ නැවතත්ම ලබලා තියෙන්නේ මහ නරක කාලයක්. අපිට දැනටමත් එක නාවිකයෙක් අඩුවෙලා තිටියේ. අපි බිස්සේ බොක්කට ඇතුළුවුණා. ඒ කියන්නේ ඊළඟට අයහපත් කාලයක් තත්ත්වයන්ට අපට අනිවාර්යයෙන්ම මුහුණදෙන්න වෙනවා. ඒත් ඊයේ රැ කවත් මිනිසෙක් අතුරුදන් වෙලා. කලින් එක්කෙනා විධියටමයි. රැ වැඩ මුරය අවසන් කර පිටුවෙලා ආවුලු. ඊට පස්සේ සහුව දකුණ කෙනෙක් නැ. කවුරුත් ඉන්නේ හරි හයකට පත්වෙලා. දෙගුණයක් සෝදිසියෙන් ඉන්න කියලා මම හැමකෙනෙකුටම පණිවුඩ යැව්වා. මගේ දෙවැනියා නම් ඉන්නේ හරි තරහෙන්. ඔහු අනෙක් මිනිස්සු එකක ළගදීම මොනවා හරි කෝලාහලයක් ඇතිකර ගනිවි කියලා මට හයයි.

ප්‍රති 28 - අපි පහුගිය දවස් හතරම ගතකළේ අපා දුක් විදිමින්. අපි මහා කුණාටුවකට මුහුණ දුන්නා. ඒකෙන් කිසිම කෙනෙකුට එක මොහොතක් වත් නිදාගන්න ලැබුණේ නැ. කවුරුත් ඉන්නේ දැඩි වෙහෙසකින්. නැව පදවමින් සෝදිසියෙන් ඉදිම කුන්වැනි කපිතාන්ට භාරදුන්නා. එකතොට කාට කාටත්, පැය කීය කීය හරි නිදාගන්න පුළුවනි. මුහුදු කවමක් ප්‍රමාණවත්. නමුත් නැව සතුටුදායක විධියට ඉදිරියට යනවා.

ප්‍රති 29 - කවත් බෙදවාලකයක්. කවුරුත් මහත්සියෙන් නිසා මුරවැඩට දෙන්නෙක් දමන්න හැකියාවක් තිබුණේ නැ. උදේ බලද්දී මගේ කුන්වැන්නා අතුරුදන් වෙලා. කවුරුත් දුන් ඉන්නේ අප්‍රමාණ බරයන්.

ප්‍රති 30 - ඊයේ රැ අපි එංගලන්තයට ලං වෙමින් තිටියේ. ඒ නිසා කාගේත් හිත්වල ලොකු සන්තෝෂයක් ඇතිවුණා. කාලගුණයත් හොඳයි. හැම රුවලක්ම උඩටම එසෙව්වා. නිදාගන්න ගියේ ඇගේ මහත්සියෙන්. මගේ දෙවැන්නා මාව අවදිකළා. සුක්කාතම ළග රැඳුණු නාවිකයාත්, මුරට රැඳුණු දෙන්නාත්, කුන්දෙනාම අතුරුදන් වෙලාලු. නාවික වැඩකටයුතුමට ඉතිරි වෙලා ඉන්නේ අපි හතරදෙනෙක් විතරයි.

අගෝස්තු 1 - දවස් දෙකක් තිස්සේම මුහුද මිදමෙන් වැහිල තිබුණා. වෙනත් කිසිම නැවක් හෝ රුවලක් දකින්න තිබුණේ නැ. ඉංග්‍රීසි ඕඩියට ආවාම නැවක් දුටුවොත්, උදව් ඉල්ලා සංඥාකරන්නයි අපි බලාපොරොත්තුවෙන් තිටියේ. නැත්නම් මේක

අත්ඇර දමලා, වෙනත් නැවතට හරි නගින්නයි. සුළං හමන වේගයට රූපල් ඉහළ පහළ දමන්න අපට ශක්තියක් නෑ. අපි මහා අවාසනාවන්ත අගාධයකට පැල්ලුවෙලා යනවා වගෙයි තේරෙන්නේ. මගේ දෙවැනියා ඉන්නේ, අනෙක් අයටත් වඩා හයෙන් හා කලකිරීමෙන්. ඔහු ස්වභාවයෙන්ම බොහොම කඳ හිතක් ඇති කෙනෙක්. ඒකම දත් ඔහුට බලපාල වගෙයි. ඔහු රුමේනියානු ජාතිකයෙක්. නාවිකයන් දෙන්නා රුසියන්ට.

අගෝස්තු 2 - මධ්‍යම රාත්‍රියේදී, මට නිදාගන්න ලැබුණේ මිනිත්තු කිහිපයයි. විලාප හඬක් ඇහිලා ඇහැරුණා. ඒක ඇහුණේ මගේ කාමරේට කිට්ටුවෙන් වගෙයි. එළියට දුටුවෙන ආව මා හැපුණේ, මගේ දෙවැනියාගේ ඇඟේ මුරට ඉඳපු නාවිකයාට වෙච්ච දෙයක් නෑ. තවත් එකෙක් හිඬ, දෙවියන් වහන්සා! අපට අනුකම්පා කරනු මැනව්! දෙවැනි කඳුනාත් කියන්නේ අපි මේ වනවිටත් ඩෝවර් සමුද්‍රසන්ධිය පහුකරලා බවයි. එහෙම නම් අපි ඉන්නේ එංගලන්තයට බොහොම ළඟින් විය යුතුයි. විලාපය ඇහෙන්න මොහොතකට කලින් මිදුම තුනිවෙලා, ඔහු ගොඩබිමක් දකල තිබුණා. ඒක ඇත්ත නම් අපි ඉන්නේ උතුරු මුහුදේ. යළිත් වරක් මිදුම අපට වසාගෙන. ඒක අප-කමග්‍රාමයන් කරනවා. අපට එරායකට ගෙනියන්න පුළුවන් දෙවියන් වහන්සේට පමණයි. දෙවියන් වහන්සේත් අපට අත්හැරදමා හිඟින් වගෙයි.

අගෝස්තු 3 - මැදියම් රැයේ මං ගියේ සුක්කානමේ රාජකාරි කළ කැනැත්තාගේ වැඩ භාරගන්න. නමුත් මට දකින්න ලැබුණේ එතැන කිසිකෙනෙක් නොමැති බව. රූපල් පිරෙන්න හොඳ හුළඟක් හමා එමින් තිබුණා. ඉතින් අපි මොකටද කියම මාර්ගයෙන් බැහැර වෙන්නේ. මං මගේ සහකාර කපිතාන්ට කැඳවන්න කැගහුවා. ඒ මොකද ඒ වෙලාවේ මට සුක්කානමේ අත්ඇරලා යන්න හැටියක් තිබුණේ නෑ. තත්පර කිහිපයට පස්සේ ඔහු දුටුවෙන ආවේ, රැට ඇඳගෙන හිටි ඇඳුමෙන්මයි. ඔහුගේ ඇස්දෙකෙන් හා මුහුණෙන් පළවුණු හැඟීම් වලින්, මට හිතුවේ ඔහුට පිස්සු හැදිලා කියල. ඔහු මගේ කනට කරල කෙඳිරුවා. "ඒකා මෙහේ ඉන්නවා. ඒ බව මං හොඳාකාරවම දන්නවා. ඒයෙ රැ සෝදිසියෙන් ඉදිද්දී මං උච්ච දුටුවා. උස කෙට්ටු මිනිහෙක්. මළමිනියක් වගේ සුදුමැළියි. නැව් කට්ටුවේ කෙළවර ඉඳන් මුහුද දිහා බලාගෙනයි හිටියේ. මං

හෙමිහිට පිටිපස්සෙන්-තිහිං මගේ පිහියෙන් උගේ පිටට ඇත්තා. එත් පිහිය ගියේ හිස් අහසේ, හුළං කපාගෙන යනවා වගේ. නමුත් උග් මේ නැවේ ඉන්නවා. මං කොහොම හරි උඟ් හොයාගන්නවා. අර බඩු ගබඩාකරල තියෙන කොටසේ තමයි උග් ඉන්නේ. ඔහුගේවලාවට අර ලී පෙට්ටියක වෙන්න ඇති. මං ඒවා එකක් ආපේ පියන් ගලවලා බලනවා. ඒ අතරේ ඔබ නැව පදවන වැඩේ කරන්න." මට එහෙම කිව් ඔහු පිටවෙලා ගියා.

ඊළඟට මං දුටුවා ඔහු ලන්කුරුමක් හා ආයුධ පෙට්ටියක් අරගෙන, බඩු ගබඩා කරල තියෙන පහළ තට්ටුවට බිහිනවා. "මේ කොට නං පිස්සු" මං මටම කියාගත්තා. "හොඳටම පිස්සු. එයාට තවත්වන්න උත්සාහ කිරීමෙන් වැඩක් නෑ. ඒ විශාල පෙට්ටි වලින් මොකක්ද එයාට වුණු හිරිහැරේ? හමන්බඩු ලේඛනයේ සඳහන් කරල තියෙන්නේ ඒවායේ අඩංගු පස් කියලයි. ඉතින් ඒවා කුරු ගාල බැලීමෙන් ඇති වැඩේ මොකක්ද? ඉතින් මං සුක්කානම් ළග යෑදී ඉදිමින් මේ සබහන් ලියනවා. මට කරන්න පුළුවන්, දෙවියන් එහන්සේට යාවැඳ කරමින් මිදුම ඉවත්වෙන කුරු බලාඉදිම පාලනයයි. ඊළඟට මොකක් හරි වරායකට නැව් ගෙනිහිං උදව් ඉල්ලා ගංඟ කරන්න ඕන.....

දැන් නැමදෙයක්ම බොහොම දුරට අඩසන්. මගේ මිත්‍ර සහකාර කපිතාන් වඩාත් සන්සුන් වෙලා උඩට ඒව් කියල මං හිතුවා විතරයි. ඒ මොකද මට ඇහුණා ගබඩාකාමරයේ ලී පෙට්ටි වලට ඔහු මිටියෙන් දඩිබිඩි ගාලා පහරදෙන හැටි. නමුත් ඔහු දෙරටුවෙන් උඩට ආවේ මරලනෝනි නඟමින්! ඒකට මගේ මුළු ඇඟම හිරිවැටුණා. ඔහුගේ මුහුණ හිනිඳගත් විරූපි වෙලා; ඇස් දෙක උඩ ගිහින්; හොඳටම පිස්සු වැටුණු මිනිහෙක් වගේ "මාව බේරාගන්න! මාව බේරාගන්න!" ඔහු විලාප හැඟුවා. ඊළඟට ඔහු හිස හරවා වටපිට බලද්දී දුටුවේ සහ මිදුම. ඔහුගේ හිතේ තිබුණු හය හැරුණේ බලාපොරොත්තු කඩවූ බවකට. ඊළඟට හොඳ සිහිකල්පනාවෙන් වගේ මා එක්ක කරාඹලා- "කපිතාන්. තවත් පරක්කු වෙන්න කලින් ඔබ එන්න මාත් එක්ක. උග් ඉන්නවා ඒකෙ. දැන් මං දන්නවා රහස. මහමුහුද ඒ යක්ශයාගෙන් මාව බේරාගනිව්. මට ඉතිරිවෙලා තියෙන්නේ එව්වරයි" මෙහෙම කිව් ඔහු. මං තව වචනයක්වත් කියන්න කලින්, නැවේ අයිනට දුවගෙන ගිහින් මුහුදට පැන්නා. මං

හිතන්නේ මෙතැන සැමවිටම රහස්‍ය මට්ටමක් තේරෙනවා. මේ පිස්සු මිනිසා තමයි මගේ නාවිකයන් එක්කෙනා එක්කෙනා මුහුදට දමමි. දැන් ඔහුන් ඒ පාරම ගියා. මට දෙවියන් වහන්සේගේ පිහිට ලැබෙවා. මං වරායකට ළඟාවුණාම මේ හිතණය මොකක් කියලා තේරුම් කරල දෙන්නද? මං වරායකට ගියාම.....! මට එහෙම වරායකට ළඟාවෙන්න ලැබෙයිද?

අගෝස්තු 4 - මිදුම් කොයිතරම් සනඳ කිව්වොත්, ඉරළුයට වත් ඒක විනිවිද යන්න බැහැ. මං නාවිකයෙක් නිසා ඉර පායා ඇති බව දන්නවා. මට කොහොමටත් සුක්කානම අහඹුරලා යන්න බැහැ. රාත්‍රි අන්ධකාරයේ ඉදිදි මට උච්ච දකින්න ලැබුණා. උච්ච මිනිසා! දෙවියන් වහන්සේ මට ඔබාව දෙන සේක්වා! මගේ මිත්‍රයා මුහුදට පැන්න එක හරි. නියම ක්‍රමයක් වගේ, නියම මිනිසෙක් වගේ මුහුදට පැනලා මැරෙන එක තමයි හරි. නමුත් මම මේ නැවේ කපිතාන්. මට මගේ නොසකාව අත්හැර දමලා යන්න බැහැ. මොන තරම් හයකට පත්වුණත් මට මගේ නැව අත්හරින්න බැහැ. මගේ හිත දුර්වල වෙද්දී, මගේ අත්දෙක සුක්කානමට නියලා කඩයකින් බැඳගන්නවා. මේ යන්ත්‍රය මොකක් වුණත් මං උච්ච හයවෙන්න නැ. කපිතාන්වරයෙක් හැටියට මගේ ආත්ම ගෞරවය මං ආරක්ෂා කරගත යුතුයි. උච්ච එක සැරයක් හරි මගේ මුහුණට එබී බැලුවොත් මට ක්‍රියාත්මක වෙන්න ඉඩක් හිටින්නෙ නැ. අපේ නැව මුහුදෙන් වුණොත් කාටහරි මේ බෝතලය හම්බවෙයි. එතකොට මෙක කියවලා ඔවුනට පුළුවන් වෙයි තේරුම් ගන්න. මට හාරවූණු රාජකාරිය මං හැකි පමණින් අවංකව ඉටුකළ බව, හැමදෙනාම දනගනිවි. තමන්ගේ රාජකාරිය ඉටුකරන්න හදන මේ අසරණයාගේ ආත්මයට දෙවියන්වහන්සේගෙන්, කනහා මරියතුමියගෙන් පිහිටාධාරය ලැබෙවා.....!"

මරණ පරීක්ෂණයේදී දුන්නේ විවෘත තීන්දුවකි. සිදුවී ඇති මිනීමැරුම් වලට වගකිවයුත්තා මොහුද වෙන කෙනෙක්ද යන්න පැහැදිලිව දනගැනීමට සාක්ෂි නොවීය. රැස්වී සිටි මහජනයාගේ මතය වූයේ වීරයෙකු ලෙස මියගිය කපිතාන් වෙනුවෙන් ගෞරවාචාර සහිත අවමඟුලක් පැවැත්විය යුතු බවයි.

පැනගිය විශාල සුනඛයා ගැන කිසිදු ආරංචියක් නොමැත."

පුවත්පතේ වූ එම විස්තරය කියවා අවසන් කොට, කිසිවක් තේරුම් ගැනීමට අපහසුවී මම මගේ මිත්‍රයා දෙස බැලිමි.

"ඔබෙ තියෙනවා පෝට්සන් ඔත් ඇදගන්නා කාරණා දෙකක්" ඔහු කීය. "නමුත් තොරතුරු හැමදෙයක්ම දැනගන්නා තුරු අපට මොනම උපකල්පනයක්වත් කරන්න බැහැ. වොට්සන් ඇද ඔබේ මෙවද්‍යා විකිත්සාහාරයේ වැඩකටයුතු අඩිකද? තවත් පැයක් හෝ දෙකක් මෙහේ ගතකරන්න වුණොත් රෝගීන්....."

"කිසිම ප්‍රශ්නයක් නෑ" මම කීවෙමි. "මගේ රෝගීන්ගෙන් වැඩිදෙනෙක් ලන්ඩන් නගරයේ ශ්‍රීමය උණුලන්න බැරිව මෙහෙන් පිටවෙලා ගිහින්"

"හරිම හොඳයි!" හෝම්ස් සිනාවෙමින් කීවේ ඔහුගේ අතේ තිබූ අත්දැල් පොත රාක්කයේ තබමිනි. ඔහෝ මොකක්ද ඒ ශබ්දය? කවුද තරප්පුව නැගුගෙන උඩුමහලට එනවා..... ඔව්. මට ලොකු වැරදීමක් තෙමෙයි නමුත් මේ එන්නේ හෝම්ස් පාකර් මහත්මයා විය යුතුයි."

මගේ මිත්‍රයාගේ වාක්‍යය අවසන් වෙද්දී අපේ විසිත්ත කාමරයේ දොරටු කිසිවෙකු තට්ටු කරන-හඬක් ඇසිණි.

"ඇතුළට එන්න" හෝම්ස් කීය.

අපේ අමුත්තා වුණේ චක්‍ර-චක්‍ර අචුරු විසිහයකට වැඩිනොවූ තරුණයෙකි. ධවල සම්පූර්ණයෙන්ම මුඩුකොට තිබූ ඔහුගේ මුහුණ පෙළින් අඩු එකක් විය. අප්පැහැති ඇඳුම් කට්ටලයකින් සැරසී සිටි ඔහු, කාමරයට ඇතුළු වෙද්දී හිස්වැස්ම අතට ගත්තේය. එවිට අපට දකුණු හැකිවූයේ, අකාලයේ කෙස් හැළී යාමෙන් පැදුණු තට්ටු හිඟකි. කෙසේවුවත් හිසවටේට, දුඹුරු පැහැති හිසකෙස් ස්වල්පයක් ඉතිරි වී තිබිණි.

"මේ ෂර්ලොක් හෝම්ස් මහත්මයා වෙන්න ඇති කියල මම විශ්වාස කරනවා?" ඔහු ඇසුවේ මගේ මිත්‍රයා දෙස බලමිනි.

"ඔව්. ඔබ විට්ට් හි හෝම්ස්. සී. පාකර් මහත්මයා විය යුතුයි. මේ මගේ ගිතමිත්‍ර දෙස්තර වොට්සන්. ඔය පුටුවේ වාඩිවෙන්න පාකර් මහත්මයා. ගිම්හාන සාතුවේ ලන්ඩන් නගරයේ ඇති උණුසුම විදදරාගන්න අමාරුයි."

ඔහුට අසුන්ගැනීමට ඉඩ සලසා මා ඉවත් වූ අසුනේ හිඳගෙන, පාකර් මහතා මදවේලාවක් නිහඬව සිටියේය. ඔහු කරාව ඇරඹුවේ ඉන්පසුවය. "මගේ විදුලිපුවමින් සඳහන් කළ ප්‍රවෘත්තිය ඔබ කියෙව්වාද?"

සිනාමුසු මුහුණින් හිස ඉදිරියට පුළුන් හෝම්ස් ඒ බව සනාථ කළේය.

"ඒක ලිව්වේ මමයි" අමුත්තා කීය.

"ඒ බව මං දන්නවා" හෝම්ස් පිළිතුරු දුන්නේය.

"හැබැට? කොහොමද ඔබ දනගත්තේ?"

තම දෑත් දම්පැහැති පිටකබායේ සාක්කුවල දමාගත් හෝම්ස් යළිත් සිනාසුණේය.

"ඔබේ දකුණු අතේ මහට්ටාහිල්ලේ ඇතුළුවත්තේ සහ දකුණුහිල්ලේ කිබෙනවා තද තීන්ත පැල්ලම් දෙකක්. ඊළඟට ඔබේ කබායේ ඉදිරිසාක්කුව විශාලව පිම්බී තියෙන්නේ, එහි ඇති සටහන් පොතක් නිසා බඩ සිනාගත හැකියි. මේ ආකාරයේ සටහන් පොත් පාවිච්චි කරන්නේ පුවත්පත් චාරිකාකාරයින්. ඔබේ පාවහන් වල විච්ඡි කොටස හෙවි ඇති ආකාරයෙන්, ඔබ නිතරම එහෙ මෙහෙ ඇවිදින කෙනෙක් බව කිවහැකියි. ලේඛන කලාවේ නියැල්ලු කෙනෙක් මේතරම් ක්‍රියාශීලීව තබන්න පුළුවන් එකම චක්‍රිකය පුවත්පත් චාරිකාකරුවෙකුටීමයි.

එතකොට මට හිතුණා, මේ සිත්ඇදගන්නාසුලු සිද්ධීන් පිළිබඳව විදුලිපුවත යොමුකළ තැනැත්තා ඔබ විය යුතු බව. කොහොම වුණත් මේ හැම දෙයක්ම නිරීක්ෂණ මගින් කළ සරල නිගමන. ඔබට ප්‍රශ්නයක් වී තිබෙන්නේ මොනක්ද කියල අපට කියන්න මහත්මයා. ඔබ අපේ දෙරට තට්ටු කළේ, හිත බොහොම කැලැමුණු කෙනෙක් දෙරට තට්ටු කරන ශබ්දයෙන්."

තම කථාව අවසන් කළ ෂර්ලොක් හාන්සිපුටුවේ පිටුපසට හෙත්තුවී දෙනෙත් අඩවන් කරගත්තේය. ඒ තුළින් අපේ අමුත්තා දෙස දිගටම බලාසිටී බැව් මම දනාසිටියෙමි. පාකර් මහතා මිනිත්තු කිහිපයක්ම මගේ මිත්‍රයා දෙස බලාසිටියේ ඉමහත් පුදුමයකට පත්වය. කිසියම් අලුත් පුවතක් වෙත දැඩි අවධානයක් යොමු කරන චක්‍රිකය බැල්ම මම ඔහුගේ මුහුණේ දුටුවෙමි.

"හෝම්ස් මහත්මයා, මං ආච්ඡා ඩේලිග්‍රෑෆ් පුවත්පතේ කර්තෘ මණ්ඩලය වෙනුවෙන්, පෙරේද හැන්දෑවේ විටිබි වරායේ සිදුවුණු මේ අහිරහසට, විසඳීමක් ලබාදෙන්න කියලා ඔවුන් ඉල්ලා හිටිනවා. ඔබ නියම කරන ගාස්තුවක් ගෙවන්න ඔවුන් සූදනම්"

"මගේ ගාස්තුව ආදී දේවල්, අපි පසුව කථාකරමු." හෝම්ස් කීවේ ඒ ගැන තමාගේ උනන්දුවක් නොමැති බව හඟවමිනි. "මං

දැන් කැමැතියි මේ සිද්ධිය ගැන ඔබේ වචන වලින්ම අප දනගන්න. ඒ මොකද සමහරවිට, මහජනයා අතර කැලඹීමක් ඇතිවේ යයි කියෙත් කර්තෘවරු පුවත් වාරණය කරනවා."

"හෝමස් මහත්මයා, මං ඔය පුවත්පතට එවා තිබූ විස්තරය සම්පූර්ණයෙන්ම නිවැරදියි. කතුවරයා ඒකෙන් කිසිම දෙයක් ඉවත්කරලා නැහැ. ඒ වූණත් පාඨකයන්ට ඒ තරම් වැදගත් නොවේවි කියලා, මං නොලිවී සමහර ආරණ්‍ය කියෙනවා. ඒවා බොහොම සුළු සුළු දේවල්"

"ඒ වූණත් මං කැමැතියි ඒ-භෑම දෙයක්ම දනගන්න" හෝමස් කීය.

"ඔව්. මං ඒවාත් ඔබේ කියන්නම්, පැහැදිලි නැති තැනක් වෙතොත්, මාව නඹිත්වලා ප්‍රශ්න කරන්න."

"බොහොම ස්තූතියි"

"මහත්මයා, මං පුවත්පතේ සඳහන් කළ ආකාරයට, විටිබි වරායට ඉතාම නුදුරින් තියෙනවා, මහ විශාල ගල් පර්වතයක්. වරාය අසලදීම මුහුද මට්ටමෙන් උඩට, එහි ඉතා කුඩා කොටසක් පෙනෙන්න තිබෙනවා. තවත් එළියට නොපෙනී මුහුද පත්ලේ ඇති ප්‍රමාණය ඉතා විශාලයි. අනෙකු එය සෘණප්‍රමිති හිඟයක් දරාත් විහිදී තියෙනවා. මේ ගැන නොදන්නා නැව් කපිතාන්වරු ඉදිරියට යාත්‍රා කිරීමේදී, මේ පර්වතයේ හැටි විනාශ වූණු නැව් ගණන අප්‍රමාණයි. මේ හේතුව නිසාම, රාජකීය නාවික හමුදාව, මේ ගල්පරයේ එක්තැනක පුද්ගලාගාරයක් ගොඩනංවලා තියෙනවා. ඔබට ඇත්තම කියන්න මහත්මයා, අපේ ඩෙලිග්‍රෑන් පුවත්පත පවත්වාගෙන යන්නේ නැව් සමාගම්වල ආධාරයෙන්. ඒ කියන්නේ ඔවුන් අපේ පුවත්පතේ, නිතිපතා පළකරන දැන්වීම් වලින්, අප ලබන ආදායමෙන්. ඉතින් පර්වතය 'උඩ' ගොඩ නැංවූ පහතේ සාර්ථකත්වය, මේ නැව් සමාගම් වලට ඉතාම වැදගත්. මේ කටයුත්ත සාර්ථකව සිදුකෙරෙන්න බලලා වාර්තාකරන්න කියලා, අපේ කර්තෘ මාව පිටිබි-වරාය වෙත යැව්වා. මේ රාජකාරිය මට පෙනුණේ මහ වෙණසකාරී, ඒ වගේම බලාගෙන ඉන්න කම්මැලි වැඩක් හැටියට. ඉතින් මා ඒකට ගියේ හිතේ ඒ හැටි උනන්දුවකින් නෙමෙයි. මං පර්වතය මුදුනට නගිද්දී තමයි දෙව්මැදුරේ ඔරලෝසුවේ 12 නාදවුණේ.

සත්‍ය එකකොට තමයි කුණාටුව හමන්න පටන්ගත්තේ. හරියට බඩගිනි වුණු වාසයින් රැළකගේ කැහැටිලිලක් වගේ ගබ්දයකින්. හෝමස් මහත්මයා. මගේ තාත්තා ප්‍රංශ - ප්‍රසියානු යුද්ධයේදී සටන්බිමට ගිය පුවත්පත් වාර්තාකාරයෙක්. සිහුගෙන් මං හොඳට විස්තර අහල තියෙනවා. ඒ වුණත් පෙරේද රූ මුහුදු රැළ ඇවිත් වෙරළෙ හැපුණු වේගය, නැපෝලියන්ගේ කාලතුවක්කුවල වෙඩි වර්ෂාවකට දෙවැනි වෙන්තො නෑ කියල මට කියන්න පුළුවනි. සෝදිසි පහන නියම විධියට සම්කරන්න සේවකයෝ හුඟාක් මහත්සිවුණා. මමත් ඔවුනට උදව් කළා. අන්තිමට වැඩේ සම්පූර්ණ කරල, පහතේ ප්‍රබල ආලෝක ධාරාවට අන්ධකාරයයි. වැස්සයි කපාගෙන යන්න හැකිවුණාම, අපි කවුරුත් සැනසුම් සුසුම් හෙළුවා."

මෙතැන් සිට පාකර් මහතා පුවත්පත් වාර්තාවේ සඳහන් කර තිබූ කරුණු ඒ අයුරින්ම විස්තර කළේය.

"නැවෙත් එළියට පැනල දිව්වා කියන සුනඛයා ගැන මොනවද ඔබට කියන්න පුළුවන්?" හෝමස් විමසුවේය.

"හෝමස් මහත්මයා. මට හිතෙන්නේ උං නැවේ කාර්ය මණ්ඩලයේ කෙනෙකුගේ සුරතල් බල්ලා වෙන්න පුළුවනි"

"පාකර් මහත්මයා" හෝමස් කීය. "මං මගේ හිතවත් දෙස්තර මොටසන්ට නිතරම කියන දෙයක් තමයි, සැහෙන තරම් නිරීක්ෂණ හෝඬුවාවක් නොමැතිව, නිගමනයකට ඒම වැරදි බව. බඩු ප්‍රවාහණය කරන නැවකට ඉඩකඩ කියන එක හරියට වටිනවා. එහෙම තිබියදී නැවේ සේවකයෙකුට සුරතල් බල්ලෙකු ගෙනියන්න කපිතාන් ඉඩදුන්නෑ කියල හිතන්න අමාරුයි නේද?"

"රුසියන් ජාතිකයෝ මේ වගේ දේවල් දිහා බලන්නේ මොන විධියකටද කියල, අපි දන්නේ නෑහැමත් හෝමස් මහත්මයා"

"වාර්තාවේ සඳහන් වෙන ආකාරයට" මම කීවෙමි. "නැවේ වෙනත් කිසිම කෙනෙක් හිටියේ නැද්ද? ඔබ නැව සෝදිසි කර බැලුවාද?"

"ඔව්. නැවේ වෙන කිසිම කෙනෙක් හිටියේ නැහැ. ඉතිරිව තිබුණේ කපිතාන්ගේ මළසිරුර පමණයි!"

ප්‍රභේදිකාවක්

"දෙයියන්ට ඔප්පුවෙව්වාට!" මට කැහැසිණ.

අපගේ විසිත්ත කාමරයේ මිනිත්තු කිහිපයක් යනතුරු පැතිරගියේ දැඩි නිහඩතාවයකි. සැර දුම්කොළ කෝටට පුරවාගෙන, නම් පයිප්පය දල්වා ගැනීමට, හෝමස් මද වෙලාවක් ගතකළේය. ඔහු සංවාදය යළිත් ඇරඹුවේ පයිප්පයෙන් දුම්බුළු කිහිපයක් පිටකිරීමෙන් පසුවය.

"පාකර් මහත්මයා" හෝමස් කීය. "නැව් වරායට ගසාගෙන ඇවිත්, වැලි ගොඩේ තිරවුණාට පස්සේ මුලින්ම නැවට ගියේ කවුද?"

"ඒ වෙලාවේ රාජකාරි කළ වෙරළාරක්කම හටයා"

"ඔහු මළසිරුර සෙවීමකරල බැලුවද?"

"මව්. ඔහු නැවට නැතුණාම මුලින්ම කළේ එයයි. නමුත් මළසිරුරට ළංවුණු විහාම ඔහු හිතියට පත්වී උස්තඩින් කැගැසුවා"

"කැගැසුවා? ඇයි ඒ?"

"මමත් ඒ ළගටම ගිය විට යි දුටුවේ, කපිතාන්ගේ මුහුණ මතුපෙයෙකුගේ මුහුණ කියා හිතන්න අමාරුයි; ඒ තරමටම විරූවී වෙලා හයාතක පෙනුමක් එහි තිබුණේ"

"ඒ මොන ආකාරයටද?"

"භයෙන් මහත්මයා භයෙන්! මියහැදී ඔහු පත්ව තිබූ හිතිය කපිතාන්ගේ මුහුණෙන් ප්‍රකාශවුණා. මිනීමස් කන සතුත් වෙලාවෙහි රජකළ අඹදියෙන් පස්සේ, මතුස්සයෙකුගේ හිතේ කවදවත් එහෙම හඬක් ඇතිවෙන්න නැහැ"

"කාවාමය වර්ණනා මට අවශ්‍ය වෙන්නේ නැහැ පාකර් මහත්මයා. මට මළසිරුරේ පෙනුම ගැන නිවැරදි සම්පූර්ණ විස්තරයක් කරන්න"

"ඔහු මැදිවිය පසුකළ කෙනෙක්. ඔහුගේ මුහුණේ කළු පැහැති රැවුලක් තිබුණි. ඔහු හැඳ සිටියේ සාමාන්‍යයෙන් කුඩා වෙළඳ නැව් වල නාවිකයන් අදින පිළිවෙළේ ඇඳුමක් - නිල් පැහැති ලෝම පර්සියක්. එය මුහුදු දියෙන් පෙහි තිබුණි. ඔහුගේ දෑත් සුක්කානමට තබා කම්පනාත් ගැටගසා තිබුණි. හරියට තදබල කුණාටුවකදී කැවක සිටින කෙනෙක්, තමා මුහුදට ගසාගෙන යාම වළක්වන්න සුක්කානමට ගැටගසාගන්නවා වූයේ. කම්පන මුහුණේ මැණික්කටුවේ මස් හා ලේ නහර කපාගෙන ඇද දක්වා ගිහින්න තිබුණි"

"වෙන මොනවද ඔබ දුටුමේ?"

"සුක්කානමට හිරවෙන සේ බැඳ තිබූ අත් වලට යටින් කුරුසියක් මා දුටුවා. වෙනත් වැදගත් දෙයක් දුටුවා නම් ඒ කුටාල පමණයි"

"කුටාල?" හෝමිස් විමසුවේ අතිශය පුද්ගලයට පත් ආකාරයෙනි.

"ඔව්. උගුරේ - උගුරු දණ්ඩට දෙපසින් කුඩා කුටාල දෙකක් තිබුණි."

නළල රැළිකරගත් හෝමිස්ගේ මුහුණ මිනිත්තුවක් පමණ යනතුරු වචනයක් හෝ පිටතොටිය.

"පාකර් මහත්මයා, මට ඒ කුටාල වල භෞතම සම්පූර්ණයෙන්ම විස්තර කරන්න"

"කුටාල කිව්වට ඒවා ඉතා ලොකු කුටාල නෙමෙයි. බොහොම කුඩා සිදුරු කිව්ව හැකි"

"එකක් අනෙකට කොයිතරම් දුරකින්ද තිබුණේ?"

"අඟලක් පමණ දුරින්. එහි දරය කඩනොළු වී රැළිවැටී තිබුණි"

"මේ බවක් ඔබේ පුවත්පත් චාරිකාවේ සඳහන් නොකළේ ඇයි?" මම ඇසිමි.

"දෙස්තර මහත්මයා, බලධරයන් මට නියෝග කළා ඒ ගැන, පුවත්පතේ සඳහන් නොකරන ලේසට, ලොකු සුනඛයෙක් නැවෙත් එළියට පැන දිවු බව මා කිව්ව නේ. උඹ දත් සිටින්නේ නිදල්ලේ. එහෙම ඉන්න බිහිසුණු සතෙකු නිසා මේ කුටාලය ඇතිවුණි කියල හිතන්න පුළුවනි. එවිට මහජනයා හයෙන් තැනිගනිව් කියල බලධරයන් හිතනවා. ඒ වුණත් මේ කුටාල දෙක මනුෂ්‍යයෙකුගේ මරණය සිදුවන්න තරම් විශාල ඒවා කියල මට නම් හිතෙන්නේ නෑ"

"හිතවත් මහත්මයා" හෝමස් කියා, "සමහර සතුන් ඉන්නවා. උන් මිනිස් සිරුරේ ඇතිකරන තුවාල, සාමාන්‍ය මනුෂ්‍ය ඇසට නොපෙනෙන තරම් කුඩායි. ඒ වුණත් ඒවා වෙඩිලිගත් තරම් මාරාන්තිකයි" පැවසූ හෝමස්ගේ දෙකෙන් ම දෙසට හැරිණි.

"ඇයි වොට්සන් අපි අද උදෑසන කතා කර කර ගිවියේ..... ඉස්සර රොයිලොට් හා තිත්පැටුණු පටිය ගැන. නමුත් මෙතැනත් එහෙම දෙයක් කියා මා හිතන්නේ නෑ. සතුටුදයකට යමක් කිරීමේදී නොකර නිගමනවලට එක්ක බෑ. අනුමාන කිරීම් වලින් වෙන්වෙන්නේ, තර්කානුකූලව නිගමනයකට එමට බාධාවක්. ඉහතදී පාකර් මහත්මයා, වෛද්‍යවරයෙක් මළසිරුර පරීක්ෂා කර බැලූ බව ඔබේ වාර්තාවේ කියැවුණා.....?"

"ඔව්" පාකර් හිස සලඹින පිළිතුරු දුන්නේය. "වෛද්‍ය ජේ. එම්. කැලික් මහත්මයා කළ සොයාගැනීම්, පුවත්පත් වාර්තාවේ සඳහන් ඇතුළතයි"

"එතකොට නැවේ ප්‍රවාහණය කළ බඩු මොනවද?" හෝමස් ඇසීය.

"ශක්තිමත් ලැලිවලින් නැනුණේ ඔබේ පත්‍රයක් තිබුණා. එකක් දිගින් අඩි 7 හා පළලින් අඩි 3ක්, අනෙක් අඩි 3ක් පමණ"

"සාමාන්‍ය පුද්ගලයෙකුගේ නිදන ඇඳුම ප්‍රමාණය විතර?"

"ඔව් මහත්මයා, හරියටම ඒ පෙනුමමයි. අපි මේවා කිහිපයක් විවෘත කොට පරීක්ෂා කර බැලුවා. ඇතුළත පුරවා තිබුණේ කාමාන්‍ය පස්. එපමණයි"

"මොන වගේ පස්ද? තෙත් සහිත පස්? මැටි ගතිය ඇති පස්? විශේෂ වර්ණයක් ඇති ඛනිජමය අස්?" හෝමස් විමසුවේ උනන්දුවෙනි.

"පස්වල එහෙම විශේෂයක් තිබුණා" කියලා කියන්න අමාරුයි. ගොවිපොළක හෝ සොහොනක වළක් භාරන කොට, එළියට අමත පස්වලට සමානයි. කොහොම වුණත් ඒවායේ ඛනිජමය වටිනාකමක් ඇතිද-කිසිවක් තරම් දුනුමක් මට නෑ. මේවා මොන අරමුණකින් එංගලන්තයට රැගෙන ආවාද කියන එකත් මට හිතාගන්න අමාරුයි"

"එතකොට සුනබයා? නැවෙන් පිටවී ගියාට පස්සේ උඟට අත්වුණු ඉරණම ගැන ආරංචියක් නැද්ද?"

"නැහැ මහත්මයා" - එසේම ඔහු පිළිතුරු දුන්නේය. "මං හිතනවා ඒක, ඒ වෙලාවේ කාගේත් හිත්වල තිබූ හිතිය නිසා දුටු මායා - ජවතිකාවක් නොවෙයි කියා. නොහොමවුණත් ඇත්තටම එහෙම බල්ලෙක් හිටියා කිසිවක් හිතවු. නැවෙදී අත්විඳින්න වුණු කලබැහැනිය නිසා බොහෝ විට උඹා හැඟිලා ඇති. උඹා හැන කිසිම ආරංචියක් නැහැ. ඒකත් අදහස දෙයක් වෙත බවයි පෙනෙන්නේ"

පුටුවේ පිටුපසට හේත්තුවුණු හෝම්ස්, ඔහුගේ නිව් තිබූ පිඬුප්පය යළි දල්වා ගත්තේය. "බොහොම සිත් ඇදගන්නාසුලු ගැටලුවක් පාකර් මහත්මයා" හෝම්ස් කියද්දී, ඔහුගේ කම්මුල් රත්පැහැ ගැන්වී, දෙතෙත් දීප්තියෙන් බබළනු මම දුටුවෙමි.

"ඒ කියන්නේ ඔබ මේ ගැටලුව විසදීම භාරගන්නවාද මහත්මයා?" කරුණ වාර්තාකරුවා ඇසුවේ නොඉවසිල්ලෙනි.

"බොහොම සතුටෙන් භාරගන්නවා" මගේ මිත්‍රයා කීය. "ඩෙඩ් ග්‍රෑෆ් පුවත්පතේ කර්තෘ මණ්ඩලයට දැනුම් දෙන්න, ඔබේ කථාන්තරය මගේ සිතේ උද්‍යෝගයක් ඇතිකිරීමට සමත්වුණු බව. මේ ගැන සොයාබැලීම මං වහාම අරඹනවා. මේකට විසඳුමක් ලැබුණු වහාම, මං ඩෙඩ් ග්‍රෑෆ් පුවත්පතට දැන්වා එවන්නමි. ඔබට සුභ දවසක් මහත්මයා"

මඳක් පුදුමයෙන් මෙන් රහස්‍යවරයෙකුගේ දෙස බලා සිටි කරුණයා ඉන්පසු අපෙන් සමුගෙන පිටවී ගියේය.

"හොඳයි වොට්සන්" මගේ මිත්‍රයා විමසුවේ අමුත්තා පිටවී ගිය වහාමය. "ඔබට මොනවද මේ සිද්ධිය ගැන හිතෙන්නේ?"

"මට මේක පැහැදිලිව විවහා ගන්න නම් අමාරුයි. නොහොම වුණත් මෙතැන මොකක් හරි නින්දා සහගත අපරාධයක් සිදුවුණු බවට හැක නෑ" මම කීවෙමි.

"ඔබේ අදහසට මාත් සම්පූර්ණයෙන්ම එකඟයි වොට්සන්" ඔහු කීය. "ඒ වුණත් මෙතැන තියෙනවා, මේ තරම් කාලයක් අප කළ පරීක්ෂණ වලදී දකින්න නොලැබුණු විධියේ, සුවිශේෂ සලකුණු කිහිපයක්. නැවේ කාර්යමණ්ඩලය අතුරුදන් වූ ආකාරය, කපිතාන්වරයාගේ අදහස මරණය, නැවේ සුනඛයෙක් සිටීම ආදී කරුණු වලින්, ඔබේ හිතට එන්නේ මොන වගේ අදහස්ද?"

නළල යළි කර ගෙන මම ස්වල්ප වේලාවක් සිතා බැලුවෙමි. මෙහි අගක් මුලක් ධූමනාගැනීමට මට කිසියෙත් හැකියාවක් නොවීය.

"ස්තූතියි වොට්සන්. ජික උඩමනා වෙන්නෙ නැහැ. මං ළඟ තියෙනවා ප්‍රමාණවත් තරම් දුම්කොළ. ඔබේ බිරිඳ මතක් කළ බව කියන්න"

මා සමග වැඩිදුර කතාබහ නොකොට, මා එතැනින් පිටතර යැවීමට, හෝමස්ට උඩමනා වූ බව මම මතරුම් ගත්තෙමි. එහෙත් මම එයින් අමනාපයට පත්වනාටුණෙමි. ඉතා සංකීර්ණ ගැටලුවක් විසඳීමට අවශ්‍ය වූ විට, ඔහු අනුගමනය කළේ මෙවැනි ප්‍රතිපත්තියකි. අවුරුදු ගණනාවක් තිස්සේ ඔහුගේ මෙම සිරිත්විරිත් හොඳින් දනසිටි නිසා, මම එයින් කෝප නොවුණෙමි. ගැටලුව ආරම්භයේදීම භාවනාවේ යෙදෙන ඉන්ද්‍රියානු තාපසයෙකු මෙන්, එකදිගට පැය ගණනාවක් නිහඬව කල්පනාකිරීම ඔහුගේ පිළිවෙත විය. දත්ත හා කොරතුරු එක් රැස්කර ඇති පොත් විමර්ශනය කරමින්, ඔහු කාලය ගතකරන අයුරු මට රහස්‍ය නොවීය. එබැවින් ඔහු නියම කළ ආකාරයට ගෙදර ගොස් පසුවද උදේ නවයට බෙකර් විවියේ නිවහනට පැමිණියෙමි.

මගේ මිත්‍රයා ඔහුට සුපුරුදු භාන්සිසුටුවේ වැහිර සිටියේය. ඔහුගේ උඩුකය වටා වූ පයිප්ප්ලම් කොතරම් සනඬ පැවැතියේද යත්, ඔහු නිතර හඳින දම්පැහැති පිටකබ්‍රා භාවනාවට, මට ඔහු හඳුනාගැනීම අපහසුවන්නට ඉඩ තිබිණ. හෝමස්ගේ දෙපා අවට බිම, පොත් හා පුවත්පත් වලින් ගැළැවී ගිය පිටු විසිරී තිබිණ. මීට අමතරව පයිප්පයෙන් ඉවත් කළ අඬු, දැව් ඉතිරි වූ රොඩු හා ගිනිකුරු කාමරය පුරා විසිරී තිබෙනු දුටුවෙමි.

"හෝමස්, මුළු උඩුමතල් තලයම විෂ සහිත දුමාරය නිසා කටුක කැනක් බවට පත්වෙලා." මගේ මුවෙන් පිටවිණි. ඔහු සමග මා තවදුරටත් හවුලේ ලැගුම් නොගත් නිසා, එවැනි විවේචන කිරීමට මට අයිතියක් නොවීය. නමුත් ඒ බව මට සිහිවුණේ, මා කලින් කී වැකිය, මගේ කවෙන් පිටපුවාව ද පසුවිය.

"ඔබ කියන දේ හරි වොට්සන්. මං ඒවත්වෙන පිළිවෙළ හඬසන් මුහුත්මයටත් දන් හොඳට හුරුපුරුදුයි. ඒ වුණත් පරීක්ෂණයක යෙදිලා මං දවසක ආපහු එද්දී, ඇය මගේ බඩුබාහිරාදිය පාරට විසිකරලා, දෙර අගුළු දමලා තියන්නත් ඉඩ තියෙනවා. එහෙම කළත් මට බෑ ඇයට දෙස් පවරන්න"

පයිප්පය ඉවතට දමූ ඔහු, මගේ මුහුණ දෙස දඩ උනන්දුවකින් බලාසිටියේය. "වොට්සන් ඔබ් අද වෙනදට වඩා හුඟක් උදෙන් අවදිවෙලා බවයි මට පෙනෙන්නෙ....."

"..... ඔව්. මට උදේ පාන්දරින්ම රෝගියෙකු බලන්න යන්න සිදුවුණා. ඒ වුණත් කොහොමද ඔබ ඒක.....?"

"ආ ඔබේ සිරිත් විරිත් ගැන හොඳින් දන්නවා නේ මිත්‍රයා" ඔහු කීවේ හඬ නඟා සිතාසෙමිනි. "ආහිර පෙනුම, ඇඳුම් පැළඳුම්, ඒවායේ වර්ණ ගැලපීම් ගැන ඔබ දක්වන්නේ ලොකු සැලකිල්ලක්. නමුත් ඔබේ සපත්තුවලට ඇතුළතින් ඔබ අඳුරු පැළඳ තියෙන මේස් දෙක වර්ණ දෙකක බව මං ඔබට කිව්වොත්.....? ලැජ්ජාවෙන්න ඔබයක් නෑ වොට්සන්. උදේ පාන්දරම පහන් දල්වලා, ඔබ ඔබේ සිරිදගේ නින්දට බාධා කරන්න කැමැතිවුණේ නෑ. කච්චරේම හැද පැළඳගෙන, කච්චරේම අතපත ගාලා මේස් දෙකක් හොයාගෙන ඒකත් සපත්තුවත් දමාගන්නා. ඔබ රෝගියෙකු බලන්න ගියේ ඒ විධියට. ඒ නිසා ඔබේ ඒක මේස්කකුලක් තදනිල්; අනෙක අච්ඡාට. ඇය අවදිවෙලා හිරිසිංහ නම්, ඔබට මේ විධියට ගෙදරින් පිටවෙන්න ඇය ඉඩදෙන්නේ නෑ. මං නිවැරදිද?"

"හරියට හරි" මම කීවෙමි. "දුන් මට ඒක බොහොම සරල දෙයක් වගේ පෙනෙනවා, ඔබ පැහැදිලි කළ පසු. නමුත් ඔබ තේරුම් කරන තුරු....."

"..... හිතාගන්න අමාරුයි. එහෙමින්ම වොට්සන්. මං දන්නවා, ඔබ හිතනවා ඇති, ඔබ තැනි අතරේ අපේ ගැටලුවේ මං කොයිතරමක් ඉදිරියට ගිහින්න කියලා?"

"ඔව්"

"අපේ තරුණ පුවත්පත් වාර්තාකරුවා ලබාදුන් තොරතුරු පිළිබඳව මම තවදුරටත් විමර්ශනය කරල බැලුවා. ඔබට පෙනෙනවා ඇති මේතැන බීම, විසිරී ඇති නාවික ගම්නාගමනය පිළිබඳ සඟරා හා පොත්පත්. ඊංගලන්තය අවට දේශගුණික හා කාලගුණික විපර්යාස, කුණාටු හා පුළිසුළු ගැන පොත්. මේ හැම එකකින්ම මං තේරුම් ගන්න එක දෙයක් තියෙනවා. එද විවිධ වර්ගයට වෙම්මර් රුවල් නැව් කළු කරගෙන ආව කුණාටුව, සාගර කාලගුණ විද්‍යාවේ බොහෝම කලාතුරකින් අහන්න ලැබෙන එකක්; කිසිමදක නොඇසූ එකක් කිව්වොත් වඩාත් නිවැරදියි."

"මොකක්ද ඒකෙන් ඔප්පුවෙන්නේ?"

"යමක් හරියටම ඔප්පු වෙනවා කියල මට කියන්න බෑ" හෝම්ස් කීය. "ඒ මොකද සුළඟේ වේගය හෝ දිශාව තමාට කැමැති පරිදි

වෙනස් කිරීම මානුෂික බලවේගයකට කරන්න බැරි දෙයක්. අන්න ඒ නිසාම, එහි සිත් ඇදගන්නාසුලු ගතියක් මට පෙනෙනවා."

"මොකක්ද ඔබට එයින් හෙහැකි නිගමනය?" මා ඇසුවේ ඉදිරිපස අසුනේ වාඩිවී සුරුවුවක් දල්වා ගනිමිනි.

"මේ පරීක්ෂණය අපේ අවධානය යොමුකිරීමට තරම් අහිරහස් එකක් බවයි මං නිගමනය කළේ. ඒකට කලින් කියන්න වොට්සන්, මොනවද ඔබ තේරුම් අරගෙන තියෙන්නේ?"

"මට මොකුත් හිතාගන්න බැරි තරමට මේක සංකීර්ණ වැඩියි"

"සංකීර්ණ වැඩියි? ඇයි වොට්සන් නැවේ කාර්යමණ්ඩලය අතුරුදන්වුණු ආකාරය? ඔබට පුළුවන් වෙච්ච ඒ ගැනවත් අදහසක් ඉදිරිපත් කරන්න?"

"මට හිතෙනවා බාග්වෙලාවට නැවේ කැරැල්ලක් ඇතිවුණාද දන්නේ නැහැ කියලා. කපිතාන්ට එහෙහිව කැරලි ගැසීමක්?" මම කීවෙමි.

තමාට එයට එකඟතාවය නොහැකි බව හඟවමින් හෝමස් හිස සෙලෙව්වේය. "එහෙම දෙයක් කළා නම් ඇයි ඔවුන් නැව අත් ඇරල ගියේ? නැවක කැරැල්ලක් ඇතිවුණාම, හැමවිටම වගේ මුලින්ම නැවෙන් පිටවෙන්න යෙන්නෙ, නැවේ කපිතාන්ව. හොඳට සිහිකල්පනාව තියෙන කිසිම මිනිසෙක්, හොඳට ගමන් කළ හැකි නැවක් අත්හැර දමලා මුහුදට පනිවිද? නැවේ කාර්ය මණ්ඩලය අතුරුදන් වූ හැටි තේරුම් කළ හැකි එකම විසදීමයි තියෙන්නේ. ඒ තමයි, ඒ හැමදෙනෙක්ම නැවෙන් පිටවෙද්දී මළමිනි!"

හෝමස් කිසි දෙයින් මගේ ඇඟ සිතලව් ගියේය. "හෝමස්, ඔබ කියන්නේ නැවේ කපිතාන්වරයා ඔහුගේ කාර්යමණ්ඩලය එකා බැගින් සාතනය කරලා මුහුදට දමීමා කියලද?"

"ඒකත් විය හැකියි" මගේ මිත්‍රයා කීය. "නමුත් එහෙම දෙයක් වෙන්න තියෙන්නේ ඉතාම සුළු ඉඩකඩක්. දසදහසකින් එක් අවස්ථාවක්, හොඳයි එහෙම නම් කපිතාන් අන්තිමේදී අර විදියට මියගියේ ඇයි?"

"කුණාටුවෙන් මුහුදට වැටීමෙන් වළකින්න ඔහු තමාට සුක්කානමට තියලා ගැටගසා ගත්තා." මම කීවෙමි. "තමන් කළ අපරාධයේ බරපතලකම වැටහෙද්දී, ඔහුගේ හිතේ ඇතිවූ කම්පනය හා කලකිරීම නිසා, ඔහුව හෘදයාබාධයක් හැදෙන්න ඇති?"

"ඒ වූණත් ඔහුගේ මුහුණෙන් පළවුණු හිතිය, ඒකෙන් පැහැදිලි වෙන්නෙ නැහැ නේද? නැහැ වොට්සන් නැහැ. කාර්ය මණ්ඩලයේ මරණයට හේතුවුණේ කුමක්ද? කපිතාන්ගේ මරණයට හේතුවුණේ එයමයි. ඔහු දුටුවා එය ඔහු වෙත ළඟාවෙන හැටි. තමන්ට අත්වෙන ඉරණම ඔහු හේරුම් ගත්තා. කමයෙන් දැන් ගැටගසා ගත්තේ තමා වූණත්. පසුව ඒ බන්ධන වලින් හැළවෙන්න දරුණු විධියට දඹළුවා. ඊශීන් තමා සමහර මාර්ගපේශි, අස්ථි දක්වාම කැපී ගියේ. මේ මොකක්ද කියල අපි හරියටම දන්නෙ නැ. නමුත් ඒක දුටු හැම මොකක්ම අකාලයේ මරණයට පත්වුණා. නැත්නම් පිස්සු හැදුණා. ඒක මොකක්ද කියල හෙළිකරගැනීම අපට හාරයි."

"එතකොට අර පුද්ගලිකාර සුනඛයා ගැන සහ කපිතාන්ගේ උගුරේ තිබූ කුඩාල ගැන මොනවද ඔබට කියන්න පුළුවන්?"

මගේ පැනයට පිළිතුරු දීමට පෙර, ඔහු වැහිරී සිටි භාත්සි සුදුවෙන් එක්වරම නැගිටියේය. ඔහුගේ සිතට මෙන්ම කයට ද එවය ගෙන ආ මෙවැනි අවස්ථා ගැන, මම මීට පෙර ද සඳහන් කර ඇත්තෙමි. හෝමස්ගේ දෙනෙත් දිළිසුණේ මුළුතම පිහිතලයක තිබුණු වානේ දරය විලසිනි.

"වොට්සන්, අන්න ඒ අහිරහස තමයි වීටබ් නගරය වෙත ගිහින් අපට විසඳන්න තියෙන්නෙ. ඒ ඉතින් ඔබේ විකිත්සාගාරයේ රෝගීන්, දින කිහිපයක් යනතුරු වෙනත් වෛද්‍යවරයෙකුගෙන් ප්‍රතිකාර ගන්න කැමැති නම්" කී ඔහු, පිටතබාය ඉවතට දමා ගමනට හුදුනම් විය.

"මේ සැරේ ඔබ කියන්නත්, කලින් ම. ඒකට සූදුනම් වෙලා ආවෙ හෝමස්" මම කීවෙමි. "මගේ රෝගීන් හැම දෙනෙක්ම, මගේ අසල්වාසී වෛද්‍යවරයා වෙත යවන්න කටයුතු කළා. දැන් මට කියෙන්නේ දින කිහිපයකට මම ගෙදර එන්නේ නැහැ කියලා, ලියුම් කැබැල්ලකින් මගේ බිරිඳට දැනුම්දෙන එක පමණයි"

"එහෙම නම් ඒ ලියුම වහාම ලියන්න වොට්සන්. මට සහතික වෙන්න පුළුවන්, ඔබේ අපරාධ පරීක්ෂණ කථා පෙළට අලුත් කථාවක් එකතුකර ගැනීමට හැකිවෙන බවට.... සමහර විට ඔබ ඒක නම් කරාට මාරක නෞකාවේ වික්‍රමය කියලා" කී හෝමස් කුලීරියක් කැඳවීමට විවීයට පිවිසියේය.

අර්ලොක් හෝමස් පරීක්ෂණ අරඹයි.

පැයක් පමණ ගතවෙද්දී අපි පසුපුටු වැනි ප්‍රකේශය මැදිරියකට විදුම්‍රියෙන් විවිධ වෙත ගමන් කරමින් සිටියෙමු. මෙම පරීක්ෂණය ගැන වැඩිදුර කතාබහකට හෝමස් අල්ලා ගැනීමට මම උත්සාහ කළෙමි. නමුත් නැමව්වකු ඒ මාතෘකාව ගෙ හරිමින් සිටි කතාබහ වෙනත් අතකට යොමුකළේය. සංගීත ප්‍රසංග ගැනත්, දුරකතනයක් තිබීමේ වාසි අවාසි ගැනත්, හෝමස් දිගින් දිගටම කරුණු ගෙනහැර පෑවේය. අදළ මාතෘකාව ගැන සිහු අමක් කීවේ දුම්‍රිය විවිධ නගරය වෙත ළඟාවෙද්දීය.

"මං අද උදේ පාකර්ට විදුලිපුවකක් බැට්ටා. අපි උදේ හයට උත්ඛනයෙන් පිටත්වෙත දුම්‍රියෙන් එන බව, මං සිහුව දුන්හුවා. ඒ හින්දා සිහු දුම්‍රියපොළව ඇවිත් තිටියොත් මං පුදුම වෙන්නෙ නෑ." හෝමස් කීවේ දුම්‍රිය වේදිකාවට සේන්ද්‍ර වෙද්දීය.

"..... අර ඉන්නේ අපේ කරුණ මිත්‍රයා"

අප දුම්‍රියෙන් බසිද්දී ඉදිරියට ආ පුවත්පත්කලාවේදියා මම දුටුවෙමි. ඒ අසලම වයස්ගත මහත්මයෙක් ද විය. හිස හා හිස්වැස්ම අතරින් දිගට ඇඳුණු පැසුණු කොණ්ඩයක් තිබූ ඔහු, රන්වන් රාමුවක් සහිත උපැස් පුහළක් පැළඳී සිටියේය.

"වැඩකටයුතු සඳහා-මං කාර්යාලයෙන් පිටත ගිහිල්ලයි තිටියේ. ආපසු ආවමයි මට ඔබේ විදුලිපුවක දැනින්න ලැබුණේ. මං බයේ තිටියෙ දුම්‍රිය එන වෙලාවට දුම්‍රියපොළව ළඟාවෙන්න බැරිවේ තියල" පාකර් මහතා කීවේ අපට අතට අත දෙමිනි.

"එහෙනම් දුම්‍රිය පමාපුණේ කාගේත් හොඳවෙලාවට" කී හෝමස් වයස්ගත මහතා දෙසට හැරුණේය. "සුභ දවසක් කැඟිත් දෙස්තර මහත්මයා. ඔබ හමුවෙන්න ලැබීම සතුටක්" කියා තම සුරත දිගු කළේය.

මේ අනපේක්ෂිත ආකිසනය හා හදුනාගැනීම ගැන වියස්ගත පුද්ගලයාගේ මුහුණෙන් පළවූයේ මව්තසයි. මිලඟට ඔහු තම කර්තව්‍යයේ පහළට නෙත් යොමු කරදී මුහුණට සිනාවක් නැතිණ.

"එක් මොහොතකට මට හිතුවේ ඔබ නම් පුද්ගලයා පුද්ගලයෙක් කියලා දැනුයි මං දුටුවේ ලෙඩුන් පරීක්ෂා කරන නළාව. ඔබ මගේ කබා සාක්ෂිවෙන් ඔබ්බට පෙනූවා ඇති සැටි ඔබ දකින්න ආති. කොහොම වුණත් ඔබ හමුවෙන්න ලැබීම සන්තෝසයක්, භාග්‍යමයා"

"මේ අදහස ප්‍රහේළිකාව විකුණාගැනීමට, කැලින් දෙස්තර මහත්මයාත් උනන්දුවක් දක්වනවා" පාකර් කීය. "කපිතාන්ගේ ප්‍රේමයාගේ ඔහු දුටු විස්තර ඔබටත් ප්‍රයෝජනවත් වේවි කියලා මට හිතුවේ"

"ඔහුට ලබාදිය හැකි ඒකම තොරතුරක් මට හුඟක් ප්‍රයෝජනවත් වෙන බව සහතිකයි" හෝමිස් කීය.

දුම්රියවේදිකාවේ කෙළවර, රෝද හතරේ ලොකු අක්ව කර්තව්‍යයක් නවත්වා තිබිණ. අදාමේ ගමන් මලු එයට ගෙන ගොස් දුම්රියට, පාකර් සේවකයෙකුට නියම කළේය. මිනිත්තු පහකට පසු අපි අක්වකරන්නෙයන් විටිබි නගරයේ ටීටී-හරහා ගමන් කළෙමු. මුහුද දෙසින් හමා ආ සුළගේ රැදි තිබුණේ මාලුවල පිළිගෙය.

"දීර්ඝ ගමනකින් පස්සේ ඔබට මහත්සි ඇති. ඔබතුමන්ලා ටිකක් විවේකගන්න. ඊට පස්සේ මං ඔබට ඩෙමිටර් නොකාවට කැඳවාගෙන යන්නම්" පාකර් පැවසීය.

"විවේක ගැනීමක් කරන්න කලින් මේ අහිරහස් නැව තරඹල හිටින්න අපි කැමැතියි." හෝමිස් කීය.

"මට හිතුවේ ඔබ එහෙම කියාපි කියලා" සිනාසෙමින් කී පාකර්, අක්වකරන්නයා වේට්හිල් දියකඩනය, දෙසට පැදවීමට රියැදුරාට නියම කළේය.

"කැලින් මහත්මයා" හෝමිස් කීය. "මේ අවාසනාවන්ත නාවිකයාගේ මරණයට හේතුව, කුමක් කියලාද ඔබ අදහස් කරන්නේ?"

"මේක බොහොම පැටළිලි සහගත පුද්ගලයා සිදුවීමක්"

"හැබැ? ඇයි ඔබ එහෙම කියන්නේ?"

"මට ඔහෙම ඔව්ද්දක් ඔල්ලන්න පුළුවනි, මේ මිනිසාගේ මරණයට හේතුව ශරීරයෙන් ඉවතට ලේ ගලා යාම බව. මරණය

සිදුවුණේ සිරුරේ ලේ නොමැතිකමෙන්. නමුත් එහෙම වෙන්න හේතුවක් නො ඒක වූයේ මේ පිළිවෙලටය කියන්න මට හැකියාවක් නැ."

"එතකොට මොකක්ද මේ ප්‍රශ්නයිනා?"

"ඔහුගේ උගුරේ තිබූ කුඩා සිදුරු දෙකක් වැනි තුවාල දෙක හැරෙන්න, ශරීරයේ කිසිම කුණාලයක් නැහැ. අනෙක් අතට මේ කුඩා තුවාල දෙකෙන්, මේ තරම් ලේ ප්‍රමාණයක් ශරීරයෙන් ඉවතට ගලා ගියා කියල හිතන්නත් අමාරුයි" කැඟින් කිය.

කරුණු මෙසේ හෙළිවෙද්දී මම විවෘතයෙන් විස්තර කළ නොහැකි ආකාරයේ හිතියකට මෙන්ම මවිතයකට පත්වූයෙමි. කෙසේ වෙතත් මගේ මිතුරා සුන්සුන්ට සිටියේය.

"මගේ අවධානය යොමු කළ යුතු යයි ඔබ සිතන, තවත් මොනවා හරි දෙයක් තියෙනවාද මහත්මයා?" හෝමස් ඇසීය.

දෙස්තර කැඟින් තම උපාස් යුගල ඉවත්කළේ වෙවුළුන දැනිනි. මිළහට ඔහු මුහුණු හෝමස් දෙසට හරවා වෙවුළුන ස්වරයෙන් කථාකළේය.

"හෝමස් මහත්මයා, එහෙම ඉවතට ගලාගිය ලේ එක බිදුවක්වත්, නැවේ කොහැනකවත් මට දකින්න ලැබුණේ නැහැ!"

අත්වකරත්තය තුළ සිටි අප හතරදෙනා අතර පැතිර ගියේ දැඩි නිහඬතාවයකි. හෝමස්ගේ මුහුණේ දකින්නට ලැබුණු බැල්මෙන් මම ඉමහත් කැලැහීමට පත්වූයෙමි. ජීවිත කාලයක් පුරා තමා අනුගමනය කළ සිද්ධාන්ත සුනුවිසුනු වී ගිය අයෙකුගේ පෙනුමක් හෝමස් වෙතින් දිස්විය. අන්තිමේදී ඔහු කථාකළේ බිදුණු හඬකිනි.

"මං ඔබෙන් සමාව අයදිනවා පාතර් මහත්මයා. මෙපමණ වෙලාවක් මං හිතාගෙන හිටියේ ඔබ ගෙනා මේ ගැටලුව ඉතාම සුළු එකක් කියලයි. නමුත් ඉදිරියට මට එහෙම හිතෙන්නෙ නැ"

අප විවිධ වරාය වෙත ළඟාවෙද්දී මුහුදෙන් නැගුණු මිදුමෙන් මුළු පරිසරයම වැසිගොස් තිබිණි. දියකඩනයේ එක් කෙළවරක වැලිබොරලු මතට නැඟ තිබූ බොම්බර් නම් වූ රුවල් නැව අපි දුටුවෙමු. එය මිදුමෙන් යම් තරමකට ආවරණය වූවත් රුවල් සියල්ල ඉරිගොස් තිබුණු අයුරු දැකගත හැකි විය. එහි තිබුණේ සිනේ වකිතයක් ඇතිකරවන අප්‍රසන්න පෙනුමකි. භූතයින් විසින් පාලනය කරන ලද හොල්මන් නොකාවක්, මළවුන්ගේ ලෝකයේ වරායක නැංගුරම් ලා ඇති අයුරක් මගේ සිනේ මැවිණ.

අප අශ්වකර්මයෙන් බිහිවීම, හැඩිදි වෙරළාරක්ෂක නිලධාරියෙක් අප වෙතට පැමිණියේය. මහත්තයාට මෙම ස්ථානයේ ගැටළු තහනම් බැව් ඔහු දැනුම් දුන්නේය. එහෙත් පරිලෝකනය හෝමිස් යන නම ඇසෙද්දී ඔහුගේ සැරපරුෂ බව ඉවත්වෙන අයුරු අපට පෙනිණ. ඉක්බිති නැව වෙත යාමට ඔහු අවසර දුන්නේය.

"ඒ ගැන අපි ස්තුති කරන්න ඕන දෙයින් වොට්සන්ට" මගේ මිත්‍රයා කීය. "ජනප්‍රියවීමෙන් ලොකු වාසියක් තියෙනවා. එහෙම නොවෙන්න, අල්ලසක් නොගෙවා අපට මෙතැනින් ඇතුළුවෙන්න ලැබෙන්නේ නෑ"

හමා ආ සුළඟත් සමග ඒ මේ අත අතට ඇදුණු කුඩගස් වලින් නැගුණේ ගෝකප්‍රකාශයක් වැනිවිය. මේ නොකාට මට සිහි කළේ ඔහුද පත්ලෙන් ගොඩට පැමිණ අතරමැදි සිටි අදහස සත්ත්වයෙකි. පසුගිය පැය හතළිස් අට තුළ නැවේ දක්නට ලැබුණු සිදුවීම් ගැන හෙතෙම, මගේ දෙමිනස් බව කවත් වැඩි කළේය.

"මේ තමයි මහත්වරුනි ඩෙමිටර් නොකාට" පාකර් පැවසුවේ හාස්කීය නැටුම් උළෙලකදී සුප්‍රකට නළඟනක් හඳුන්වා දෙන තරම් ආධම්බරයකිනි.

එයට යම්කිසි ප්‍රතිචාරයක් දක්වුණේ හෝමිස් වෙතින් පමණි. "ආ, ඔව්" හෝමිස් කීය. "මේ තියෙන්නේ සිරිලික් හෝඩියේ අතුරු වලින් තම සටහන් වෙලා." තම කාවය අතට ගත් මගේ මිත්‍රයා පලයට නොබැස ඔහුට යා හැකි තරම් දුර නැව් බඳ පරීක්ෂා කරමින් ගමන් කළේය. පරිලෝකනය හෝමිස් පරීක්ෂණ පවත්වන ආකාරය ගැන වැටහීමක් නොතිබූ පාකර් හා කැරිත් දෙදෙනා ඒ දෙස බලාසිටියේ විස්මයට පත්වය. අන්තිමේදී හෝමිස් අප සිටි තැනට ආවේ බලාපොරොත්තු කඩවූ මුහුණකිනි.

"නැවෙත් ප්‍රවාහණ බඩු හැටියට ගෙන ආ නැම දෙයක්ම ඉවත්කරගෙන ගිහිත්. එහෙම නේද?" හෝමිස් ඇසීය.

"බඩු ගෙනියන අශ්වකර්මය පහක් අරගෙන ඒ කටයුත්තට අද උදේ මිනිස්සු ඇවිත් තිබුණා. ඔවුන් ඉදිරිපත් කළ ලියකියවිලි නිවැරදි බව පෙනුණාම, පස් පටවා තිබූ පෙට්ටි පහහ ගෙනියන්න අවසර දුන්නාලු. ඔබ කොහොමද.....?"

"මෝඩයෝ!" හෝමිස්ට කෑගැසිණ. "අහිරහස් විසදීමේ කටයුතු ඔහේලා මට භාරදෙන්නවා. ඊළඟට හෝඩුවාවන් කිසිවක් බලාගන්න

බැව්වෙන විධියට, මිනිසුන්ට ඒ මුත්ත ගමන්කර, ඒවා මකාදමන්න ඉඩතරිනවා. ගැටලු විසඳීමට ප්‍රයෝජනයට ගන්නාකි එකම කාක්ෂියෙන් ඔවුන්ට අරගෙන යන්න ඉඩදීලා. පාකර් මහත්මයා. ඔහේ පෙනී ඉන්නේ මොන පැත්ත වෙනුවෙන්ද?”

එක්වරම එයට පිළිතුරක් දිගෙන නොහැකිව පාකර් මහතා නොතකන අයුරු මම දුටුවෙමි. මේ අතර නැවට යාම සඳහා, හැටියේ සිට නැවතටුවුව වෙනදා, ලැලි ආලම සකසන ලදී.

“යමු වොට්සන්. ගිහින් බලමු අපි දෙන්නට පුළුවන් වේවිද කියල මොකක් හරි හෝඩුවාවක් හොයාගන්න”

නැවතටුවුව මත තිබුණේ වඩාත් ගෝඨාකූල මුස්සේන්තු පෙනුමකි. ලැලි මතට අධික කඩන සෑම වාරයක් පාසාම අසන්නට ලැබුණේ, ඇඟ හිරිවට්ටුන ආකාරයේ ශබ්ද ය. මැරුම් කෑ නැවියන්ගේ හොල්මන් තවමත් නැව තුළ රැඳී ඇත්දැයි, මගේ සිතේ බියමුසු වංචල බවක් ඇතිකළේය. මුහුදෙන් ගලා ආ මිදුම නැව පුරා විසිරගියේ, එතැන පරිසරය තවත් බියකරු බවට හරවමිනි. නැවේ කපිතාන්වරයා ඔහුගේ ලියවිල්ලේ අන්තිම වචන කිහිපය ලියා, එය බෝතලය තුළට දමා, තම දෑත් සුක්කානමට බැඳගත් අවස්ථාවෙන් තිබෙන්නට ඇත්තේ, මෙවැනිම ගෝඨාකූල බියකරු පරිසරයක් වන්නට ඇතැයි මට සිතීම. කෙසේ වෙතත් මගේ මිත්‍රයාට පරීක්ෂණ කටයුතු ඇරඹූ වහාම සෙසු ලෝකය අමතක වේ. එබැවින් මගේ සිතේ ඇතිවූ හැඟීම් එවම තබාගෙන, ඔහුගේ කටයුතු නිශ්ශබ්දව බලාසිටියෙමි.

නැවතටුවුව දෙස දෙතෙත් යොමුකරගෙන, එහි එක් කෙළවරක සිට අනෙක් කෙළවරට හෝමස් දෙවරක්ම ඇවිද්දේය. මිළඟට නැවතටුවුව අයිතේ ආරක්ෂාවට තිබූ පින්තල වැට, කාචයේ ආධාරයෙන් පරීක්ෂා කළේය. මරක් ඔහුගේ මුවෙන් නිකුත්වූ ශබ්දයක් මම හඳුනාගනිමි. ඒ, යමක් හෝයාගැනීමට හැකිවීම නිසා සිතේ ඇතිවූ සතුට පළකරන හඬකි. අන්තිමට ඔහු තම අවධානය යොමුකළේ, සුක්කානම හා ඒ අසල එල්ලී තිබූ කළු කැබැලි වෙතය. එදා උදයේදී මෙම ස්ථානයේ තිබූ කපිතාන්ගේ මළසිරුර ගැන පාකර් පැවසූ දෙය සිහිපුර්ව, මගේ ඇඟ වේවිලා ගියේය. හෝමස් තම කාචය ආධාරයෙන් සුක්කානම, කළු කැබැලි හා ඒ අවට සෑම දෙයක් පරීක්ෂා කළේය.

"අපි වාසනාවන්තයි වොට්සන්" ඔහු කීවේ පරීක්ෂාව නවත්වා කාර්ය සාක්ෂුවේ දමාගනිමිනි. "වටිනාම සාක්ෂිය වන ලී පෙට්ටි ගෙනියන්න ඉඩදුන්නු මෝඩයින්, හොඳ වෙලාවට අර කෘෂ්ණ භොලිනා, ගැට තිබූ තැන් වලින් කපා දමලා"

"ඒ කියන්නේ නිගමනයකට ඒමට ඔබට හැකිවුණාද?"
 "එක් කාරණාවක් නිවැරදි බව තහවුරු වුණා. මොකක්ද..... සක්කානම් රෝදයට දැන් ගැටගසාගෙන තිබුණේ කපිතාන් පීඩිත්මයි කියලා, පාතර් මහත්මයා කිව් දේ නිවැරදියි. කම් කෙළවරවල තිබූ පඳුවීම්, මා කාට්ටයෙන් ඉටුවා. ඒවා මිනිස් දත් වලින් ඇතිවූ ලකුණු. ඒවා නිසැකවම තමන් ගැටදමා ගනිද්දී ඇතිවූ ඒවා. නමුත් මේ අපරාධයට වගකිව යුතු සුද්ගලයින් හඳුනාගැනීමට එකෙන් ලැබෙන ප්‍රමාණයක් කුඩා."

"නැව් තට්ටුව පරීක්ෂාවෙන් මොනවාද හෝමිස් ඔබට දකගන්න ලැබුණේ?"

"වැදගත් දෙයක් සොයාගන්න බැරිවුණා. හේක්ක ලැල්ල මත පා සටහන් කිසිවක් නැහැ. නමුත් ආරක්ෂක වැටෙන් නම් යම් හෝඩුවාවන් ලැබුණා කියන්න පිළිවක්"

"ඒ මොනවද?"

"ලේ සලකුණු කිහිපයක් මට දකින්න ලැබුණා වොට්සන්" හෝමිස් කීය. "අපේ මිත්‍ර වෛද්‍යවරයා කිව්වා හේද, නැවේ ලේ සලකුණු කිසිවක් තිබුණේ නැහැ කියලා. නමුත් මට ලේ තිබූ තැන් කුතක් හමුවුණා. ඒ, නාවිකයන්ගේ සිරුරු වැටට උඩින් මුහුදට දමද්දී ඇතිවුණු ඒවා."

හෝමිස්ට ලැබී ඇති සාක්ෂි වලින් තහවුරු වන්නේ මේ නැවේ මත්‍රණ සානන සිදුවී ඇතිබවයි. එය අසද්දී මගේ සිතේ ඇතිවූයේ පිළිකුලකි. "ඔවුන්ගෙන් හැමදෙනෙක්ම මරාදැමීමා කියල ඔබට හොඳටම විශ්වාසයි එහෙනම්?" මම ඇසිමි.

"මගේ හිතවත් මිත්‍රයා ඒ කාරණය ගැන මගේ හිතේ කොයි වෙලාවකවත් සැකයක් තිබුණේ නැහැ. නමුත් මේවා ගැන විස්තර සහිතව කතාකිරීම, අපි හෝටලයට යනතෙක් කල්දමු. එහෙනම් වොට්සන් ඔබ හිහිත් පාතර් සහ කැරිත් මහත්වරු සමග එකතුවෙන්න. මං මේ ඉණිමගැද්දේ නැවේ ගබඩාකාමර පැත්තටත් ගිහිං, ඉක්මනට එන්නම්. ඔබ හිහිත් ඔවුන් සමග කතා

නොකොළොත් හටුන් තිබේ, කෙටිපර නැවේ නැවියන්ට අත්වැණු ඉරණම අපි දෙන්නාටත් අත්වෙලා කියලා නැවතටුවෙන් පැවියට ගොඩබිහින ලැලි පාළම ඉවත්කරන්න එපා කියන්න”

මම හුට යමක් කීමට සූදනම් වුණෙමි. එහෙත් ඒ වනවිටත් හෝමස් ලී තරප්පු පෙළ දිගේ, නැවේ අන්ධකාර ගබඩාව වෙත යෑමට පිටත්වී අවසන්ය.

තවත් පැය හයකින් ගතවෙද්දී, පාකර් අපට නවාතැන් ගැනීමට සූදනම් කළ හෝටලයට පැමිණියෙමු. හෝමස් මා සමග කතාබහ ඇරඹුවේ, අපේ කාමරය තුළ වසින් ස්වල්පයක් රසවිදින අතරතුරය.

“කෙටිපර නැවේ මිනීමැරුම් කළ පුද්ගලයා කවුද කියලා අපි තවම දන්නෙ නෑ” හෝමස් කීය. “ඔහු කවුරු වුණත් ඔහුට උවමනා වුණා නැවේ හැමකෙනෙකුම ආකෘතිය කරන්න. ඒ මොකද මේ මුහුදු ගමනෙදී, තමන්ට දකින්න ලැබුණු දෙය එක් නාවිකයෙකුගේ හෝ කවිත් පිටවුණෙත්, ඒක මේ අපරාධකාරයාට ලොකු අපාසියක් වෙනවා. පළමුවැනි පුද්ගලයා අපරාධකාරයා අතින් මැරුම්කෑවාම, ඔහුට සිදුවුණා නැවේ හැමකෙනෙකුටම ඒ ඉරණම අත්කරවන්න.”

“ඒ වුණත් කවුද මිය අපරාධකාරයා?” මම ඇසිමි. “ඉතින් ඇයි ඔහු පළමුවැනි නාවිකයාට මරාදමමේ?”

හෝටලයේ පනේලය පිටතින් අසන්නට ලැබුණේ වරායේ නොකොළොත්, මිදුම් නළාව හඬවන ආකාරයයි. එය මට යළි යළිත් සිහිකළේ අප සිටි තැනට යාර සියගණනක් දුරින් තවතා තිබූ මරණයේ නොකොළොත්.

හෝමස්ගේ මුහුණෙන් ද පිළිබිඹු වූයේ ප්‍රීතිමත් ස්වභාවයක් නොවේ. “මේ වෙලාවේ නම් ඔබේ බලාපොරොත්තු කඩකරන්න වෙනවා වොට්සන්” ඔහු පැවසුවේ එයින් විදුරුව දෙසම තෙත් යෙදුකරගෙනය.

“ඔබේ පළමුවැනි ප්‍රශ්නය - කවුද අපරාධකාරයා කියන එකට පිළිතුරක් තවමත් මොළො නෑ. දෙවැනි ප්‍රශ්නය - ඇයි මෙහෙම කළේ කියන එකට ආම් එක්තරා අන්දමක උපකල්පනයක් මා සතුව තිබෙනවා. නමුත් ඒක ඒ තරම්ම ඔක්තිමත් එකක් නොවෙයි. ඒ හින්දා ඒක ප්‍රකාශයට පත්කරන්න මං කැමැති නෑ. නමුත් මං විශ්වාසයෙන් මේ ඒක කියන්නම්. අපට උවමනා කරන

අපරාධකාරයා, පුද්ගලිකව ගරුකරනියක් ඇති පුද්ගලයෙක්. යුරෝපයේ අංක එකට ඉන්න මල්ලවපොර භාරයා ඉදිරිපත් වුණත්, ශක්තියෙන් සුඛව පරාජය කිරීම මේ අපරාධකාරයාට සුළු වැඩක්.

"කොහොමද ඔබ එහෙම නිගමනයකට ආවේ?"

"ඔබ දුටුවා නැවේ ආරක්ෂක වැට, එහෙම නේද වොට්සන්? ඒක අඩි තුනක් උසයි. සම්පූර්ණයෙන්ම වැඩුණු ශක්තිමත් නාවිකයකුගේ මළසිරුර, මේ වැටට උඩින් ඔසවලා මුහුදට දමීම පහසු වැඩක් කියලා ඔබ හිතනවද?"

"ඒ වුණත් හෝමස්, අප්‍රාණික මළසිරුරක් වැටක් උඩින් මුහුදට පෙරලා, තල්ලුකර දමීම ඒ තරම්ම අපහසු කටයුත්තක් වෙන්න බෑ. එහෙම නේද?" මම ඇසීමි.

"නාවිකයන්ගෙන් එක්කෙනෙක්වත්, ඔබ කියන විධියට වැට උඩට පෙරලා, ඒකෙන් මුහුදට තල්ලුකර දමුවේ නෑ. නැමකෙනෙකුම උඩින් විසිකළා" හෝමස් කීය.

"මොනවා හෝමස්?"

"වැට ලිහිල්ම නැව් තට්ටුව, මත අඩියටහන් කිසිවක් තිබුණේ නෑ." ඔහු කීය. "ආරක්ෂක වැටේ කිසිදු කැනක ලේ නැවරිලා තිබුණේ නෑ. වොට්සන්, මේ අපරාධකාරයාට පුළුවනි අඩුම ගණනේ රාත්තල් දෙසියක බරක් තමාගේ පිසට උඩින් ඔසවලා ඉවතට විසිකරන්න."

"දෙසියයේ සාක්කි" මට කැමැතිණ.

"ඔබ කියන දේ ඇත්ත නම්, අපට කටයුතු කරන්න වෙලා තියෙන්නේ, මනුෂ්‍යයෙක් එක්ක හෙමෙයි, තිරිසනෙක් එක්ක."

"හරියට හරි" ඔහුගේ කටහඬේ බවද පෙනුණි. "වොට්සන් ඔබ කිව්වා වගේ ඔහු තිරිසනෙක්, නැත්නම් තිරිසනෙකුටත් අත්තයි"

ඔහු එය කියද්දී හෝමස්ගේ මුහුණේ, තිබූ බැරෑරුම් පෙනුම කොතරම් වුයේ ද යත්, මගේ මිලන ප්‍රශ්නය ඔහු වෙත ඉදිරිපත් කිරීමට මට ශක්තියක් නොවීය.

"එතකොට අප බල්ලා?"

එයට පිළිතුරු දීමට මගේ මිත්‍රයා සූදානම් වූවා පමණි. එවිටම අපේ කාමරයේ දොරට තට්ටුකරන හඬක් ඇසිණ.

"ඇතුළට එන්න" හෝමස් කීය.

ඒ හෝමස් පාකර්ද. එහෙත් ඒ අප දෙදෙනා මෙතෙක් දුටු හෝමස් පාකර් නොවේ. ඔහුගේ මුහුණ සම්පූර්ණයෙන්ම සුදුමැලි වී

තිබුණේ මළමිනියක සිරුරක් ගනිමිනි. හිස්වැස්ම අල්ලා ගෙන සිටි ඔහුගේ අතේ, ඇඟිලි වෙවුළුන ඇසුරු මම දුටුවෙමි. මට සිතුවේ මොහු හදිසියේ යම්කිසි රෝගයකට ගොදුරු වී ඇත කියායි. කාමරය තුළට පා තැබුවත් ඔහු විසිටි ගියේ ක්ලාන්තවීමට ආසන්න පුද්ගලයෙකු ලෙසය. මගේ වෛද්‍ය ප්‍රතිකාර මල්ල බෙකර් විවීමේ හෝමිස්ගේ කාමරයේ දොර ඒම, කොතරම් මෝඩකමක්ද යන්න ක්ෂණිකවම මගේ සිතට නැගිණි.

"මගේ හිතවත් මිත්‍රයා, මේ මොකද?" ඇසූ හෝමිස්, එක් නිමේසයකින් පුටුවෙන් ඉහළට ඊසව, හරුණයා සැපපහසු පුටුවකට වත්තම් කළේය. "වොටසන්! ඒකාම වසින් විදුරුවක් දෙන්න! මොකක්ද මහත්මයා ප්‍රශ්න?"

මා වසින් විදුරුවක් ඔහු ආසන පිළිගැන්වුවත් එය අනවශ්‍ය බවට පාකර සංඥා කළේය.

"ඊක වෙලාවක් හදිසි මේක ඇවිල යාමට" ඔහු කීය. "දිගින් දිගටම මට මුහුණදෙන්න වෙලා තියෙන සිදුවීම් මට දරාගන්න අමාරුයි. පෙරේද රැ කිස්සේ වරායේ මුහුණදෙන්න වුණු සිදුවීම් වලට අමතරව දැන් එන ඒවා."

"ඉතින් මොනවද අපෙන් කෙරෙන්නේ මහා?"

හෝමිස් විමසුවේ යළිත් තම සුබුවේ සිදුගෙන පයිප්පය අතට ගනිමිනි.

"මට දෙන්න තියෙන පිළිතුරෙන් පළ සත්තෝස වෙවි කියලා මං හිතන්නේ නෑ" පාකර පවසද්දී ඔහුගේ සුදුමැලි බව යම්තරමකට අඩුවී තිබිණි. "මං මේ ආවේ ඔබේ පරීක්ෂණය සම්පූර්ණයෙන්ම අත්හැරදමන්න කියන්නයි."

අපි විමකියට පත්ව පුවත්පත් වාර්තාකරුවා දෙස බලා සිටියෙමු දල්වා ගත් ගිනිකුර පයිප්පයේ කෝච්ච මත නොතබාම, හෝමිස් බලාසිටියේ තිගැස්සුණු අසුරෙහි.

තත්පර කිහිපයකට පසු හෝමිස්ගෙන් ප්‍රශ්නයක් ඊල්ලවුයේ හරුණයා වෙතය. "හැබැට? මං මේ පරීක්ෂණයේ යෙදෙන විධිය ඒ තරම් අසතුටුදයක බව මං දන්නෙකු හිටියේ නැහැනේ?"

"මෙතැන තියෙන්නේ ඊහෙම ප්‍රශ්නයක් නොවෙයි මහත්මයා" පාකර කීය. "මේ අහිරහස විසඳුණා"

"විසඳුණා?" දෙබැම ඉහළ නංවාගත් හෝමිස් විමසුවේ පුදුමයෙනි. "මේක විආදාගන්නේ කොහොමද කියලා දනගන්න මමත් කැමතියි"

"කපිතාන්වරයාගේ—සාක්ෂිවලින් ලැබුණු බෝතලයේ තිබී හමුවුණු සටහන් ඔබට මතක ඇති" පාකර් කීය. "අගෝස්තු 3 වැනිදිට ඔහු ලියූ සටහනෙන්ම පෙනෙනවා හේද, මේකට වගකිවයුත්තා කවුද කියල? මේම ඔහුගේ දෙවැනියා වන සහකාර කපිතාන් වියරුවැටීමෙන් කළ අපරාධ බව කපිතාන් සඳහන් කරනවා"

"නමුත් කපිතාන්ගේ මරණය?"

"එය සිදුවෙනකොටත් ඔහු පැය විසිහතරකට වැඩි කාලයක් දැන් සුක්කානමේ ගැටහසාගෙන තිටියේ" පාකර්, පැවසීය. "කුණාටුවට මුහුණ දෙන්න වෙහෙස මහත්සිටුණා මදිවාට, ඔහුට කන්න ආහාරවත්, බොන්න වතුරවත් ලැබුණේ නෑ. ඔහුගේ මරණයට හේතුවෙන්න ඇත්තේ එයයි"

"ඇයි ඔබට මෙතෙම දෙයක් මුලින් හිතාගන්න බැව්වුණේ?" හෝමස් ඇසීය. "හොඳයි කමක් නෑ. දෙත්තර කැරින් පැහැදිලිවම කිව්වා, කපිතාන්ගේ ශරීරයේ ලේ ඉතා විශාල ප්‍රමාණයක් ඉවත්වී ගොස් ඇතිබව. ඒකට හේතුව මොකක් කියලද ඔබ හිතන්නේ?"

"මෙම ප්‍රශ්නයට දියහැකි පිළිතුරක් එක්වීම නොතිබූ නිසාදෝ පාකර් මහතා ලැජ්ජාවට පත්වූ බවක් පෙනිණ.

"වෛද්‍ය කැරින් දක්ෂ ශල්‍යවෛද්‍යවරයෙක් බව ඇත්තයි" පාකර් කීවේ මඳක් පැකිළෙමිනි. "ඒ වුණත් ඔහු හුඟක් වයස්ගත, පැරණි තාලේ වෛද්‍යවරයෙක්. මං හිතන්නේ මේ කපිතාන් දීර්ඝ කාලයක් අයහපත් තත්ත්වයන් යටතේ මුහුදුගමන් වල යෙදීම නිසා, ඔහුගේ රක්තහීනතාවයක්—ලේ අඩුකමක් තියෙන්න ඇති. මේ තත්ත්වය තමයි කැරින්ට වරදින්න ඇත්තේ, සිරුරෙන් ලේ ඉවත්වීම කියලා. කපිතාන්ට දිගින් දිගටම කෑම නොලැබී ගියා. කාලගුණයේ වෙනස්කම් වලට මුහුණ දුන්නා. ඒ නිසාම ඔහු සිහිවිකල් වීමට පත්වුණා. එයින් පසු හෘදයාබාධයක් සෑදීමෙන් තමා ඔහු මියයන්න ඇත්තේ"

"පාකර් මහත්මයා, හැම ප්‍රශ්නයකටම ඔබට තියෙනවා පිළිතුරක්" හෝමස් කීය. "එහෙම නම් ඔබට කියන්න පුළුවන් වේවි, කපිතාන්ගේ උගුරේ, අර සිදුරු දෙකක් හැදුණේ කොහොමද කියන එකක්?"

"ඇයි අර යෝධ බල්ලා? උඹ ගැනත් අපට අමතක කරන්න බෑ" මම කීවෙමි.

"බොහෝම නරි වොට්සන්" හෝමස් මගේ අදහසට එකඟ විය.

"බල්ලා නම් අයත්වෙන්න ඇත්තේ මේ නැවේ කාර්ය මණ්ඩලයේ නාවිකයෙකුට" පැවසූ පාකර්ට ඉහින් කනිත් ධනදිය දුමීමට පටන්ගෙන තිබිණි. "බෙල්ලේ හිදුරු නම්..... සමහරවිට රැවුල බාද්දී බෙල්ලේ වුණු කැපීම් දෙකක් විමටත් ඉඩ තියෙනවා..... නමුත් ඒවා මොනවද කියලා හරියටම කියන්න මට අපහසුයි"

"මහත්මයා" හෝමස් කීවේ තම අසුනෙන් නැගිටිමිනි. "මබේ නිගමන නම් ඉතාම අඟුන ඒවා. එපමණක් නොවෙයි. මරණය සමග ජීවත්වෙමින් පවත්පත් වාර්තාකරණයේ යෙදෙන අවකාශ පත්‍රකලාවේදීන්ට ඔබ මහා නින්දාවක්, ඔබට ගූහ දවසක්" කී හෝමස් කාමරයේ දොර වසා කළේය.

මෙම සාකච්ඡාව පියවරෙන් පියවර ඉදිරියට යද්දී, හෝමස් පාකර්ගේ මුහුණ සුදුමැලි වූ ආකාරය, මම බලාසිටියෙමි. හෝමස්ගේ අවසන් වචන සමූහය නිකුත් වූ කෝපය මුසු ස්වරය නිසා, තරුණයා කාමරයෙන් ඉවතට පැන දිව්වේ, මිටින් හඳු කරාල්ලෙකු ලෙසිනි. ශබ්ද නගා දොර වසාගෙන ගිය ඔහු විටියේ දිව යන අඩි ශබ්දය අපට ඇසිණ.

අපරාධයක් සිදුවුණු නැතහොත් පරීක්ෂණයකට බාධා කරමින්, ඔහු මැදට ආව හැටි එක අතකින් පුදුමයි" මගේ මිත්‍රයා කීවේ සිනාමුසු මුහුණෙනි. "මීට පස්සේ ඔහොම දේකට මැදිහත් වෙන්න කලින් ඔහු දෙවරක් කල්පනා කරාඩ්"

"මොකක් කරන්නද ඔහු මේ සුදුනම් වෙන්නේ? මට නම් හිතාගන්න අමාරුයි" මම කීවෙමි.

"මිනිසා දුන් උත්සාහ කරන්නේ කාරණය වහල දමන්න" හෝමස් කීවේ තම පයිප්පය දල්වා ගනිමිනි.

"එහෙම දෙයක් කරන්න ඔහු උත්සාහ දරන්නෙ ඇයි?"

"හෝමස් පාකර් කාමරයට ඇතුළු වෙද්දී ඔහුගේ පෙනුම ඔබ දුටුවා හේද වොට්සන්? ඔහු දුන් අතිශයින්ම හිතියට පත්වුණු කෙනෙක්. කාගේ හරි තරවටු කිරීම් හෝ මරණීය තර්ජන ඔහුට එල්ල වෙලා ඇති බවට සැක නැ. කාට හරි උවමනා වෙලා තිබෙනවා මේ සිද්ධිය යටතේ කරන්න, වසා දමන්න, ඒක පැහැදිලියි"

"එහෙම දෙයක් කරන්න උවමනා වෙලා තියෙන්නේ කාටද?"
මම ඇසිමි.

"ඒ ගැන සැකයකින් තොරව තවමත් හිතාගන්න අමාරුයි. නමුත් මට හැගෙනවා මේක පාර්ලිමේන්තුව පැත්තෙන් කළ බලපෑමක් කියලා. අගමැති ඇතුළු කැබිනට් මණ්ඩලයේ කවුරුහරි මේ පිටිපස ඉන්නවා කියලයි මට හිතෙන්නේ"

"ඇයි අගමැතිතුමා....."

"මේ මැති කාලයේ ක්‍රිතාන්‍යයක් රුසියාවත් අතර දේශපාලනමය අර්බුදයක් ඇතිවෙලයි තියෙන්නේ. මේ උග්‍ර ප්‍රශ්න හමුවේ රුසියන් කැටක් අපේ වරායකට කඩාවැදිලා. ඔවුන් මොකක්ද මේ කරන්න හදන්නේ? විපක්ෂ නායකවරයා මේ ප්‍රශ්නය පාර්ලිමේන්තුවේදී ආදල ගන්නවාට සැක නෑ. මේකැන නියෙන අහිරහස මොකක්ද කියලා ඔහු ප්‍රශ්න කරන්න ගත්තාම, භූමදිකක්ම අවුල්පාල බවට පත්වේවි. ඒ නිසා රජය මේ වෙලාවේ උත්සාහ කරන්නේ මේ ප්‍රශ්නය ගැන උදසින පිළිවෙතක් අනුගමනය කරන්න"

"එහෙම තත්ත්වයක් උදහසවීම ගැන ඔබ පුද්ගලයාට පත්වෙන්නේ නැද්ද හෝමිස්?"

"යම්කිසි ක්‍රියාවලියක් ඇරඹී ඇති බව මට වැටහුණා. ඩෙමොරේ කැවේ ලී පෙට්ටි, පැය කිහිපයක් ඇතුළත ඉවතට ප්‍රවාහණය කිරීම බලන්න. මං එවේලේ ඒ ගැන යමක් කිව්වා ඔබට මතක ඇති. අර පැනදිව්වා කියන සුනඛයාගේ පාසටහන් පරීක්ෂා කිරීමට මට තිබුණු අවස්ථාව අහිමිවුණා. ඊළඟට මේ සිද්ධියට අදාළ වැදගත්ම සාක්ෂි ලබාගැනීමට තිබුණු ලී පෙට්ටි පරීක්ෂා කිරීමත් මට අහිමිවුණා. ආණ්ඩුවේ කවුරුහරි මේ ප්‍රශ්නයට බලපෑමක් කරන බව මට සහතිකයි. එහෙම නොවෙන්න බලධරයන් මේ විධියට කටයුතු කරන්න පෙළඹෙන්නේ නෑ. මට ඔබෙන් සමාව ඉල්ලන්න සිදුවෙනවා වොට්සන්"

"ඒ මොකටද?"

"විසඳීමට නොහැකි අහිරහසකට, ඔබ පටළවා ගැනීම ගැන"

"හෝමිස්. මේක විසඳීමට නොහැකි අහිරහසක් කියලා ඔබ කියන්නේ ඇයි?"

"අපේ ඉදිරි ගමන් මග අවහිර කරන, දැවැන්ත ප්‍රාකාරයක් දැනටමත් ඉදිවෙලා අවසන්. ඒ බව ඔබට පෙනෙන්නේ නැද්ද"

Print.

හැමිස්ටේඩ්හි හිමණය

අගෝස්තු මාසයේ ඉතිරි දින කිහිපයේත්, සැප්තැම්බර් මූල සතිවලත්, ෂර්ලොක් හෝමස් හමුවීමට යාමට මට ඉඩක් නොලැබිණ. එහෙත් සුවත්පත්වල, ඔහු යෙදුණු රහස්‍යචරිතය සමස්ත පිළිබඳ තොරතුරු පළමු තිබිණ.

කොවෙන්ට්‍රි හි ශ්‍රීමත් ඔලිවර් ජයන් බෙන්ටන් ඝාතනය එවැනි සිද්ධියකි. සති කිහිපයක් සුවත්පත්වල මුල් පිටුවේ පළවූ වැදගත්ම ආරංචිය වූයේ මෙයයි. මෙම ඝාතනය ගැන සැකය එල්ල වී තිබුණේ වරින් බෙන්ටන් ආර්යාව වෙතය. ඒ අනුව ඇය සිරභාරයට ගැනිණ. එහෙත් මගේ මිත්‍ර හෝමස් පරීක්ෂණය භාරගෙන, එම අපරාධය සිදුකළ පුද්ගලයා, බෙන්ටන් පවුලේ උද්‍යාන සේවකයා බව පෙන්වා දුන්නේය. එල්ලුම් ගසට නියමවීමට සිටි වරින් බෙන්ටන් ආර්යාව නිදහස ලැබුවාය. මෙම අහිරහස ඉතා විශිෂ්ට අයුරින් විසඳීම නිසා, මහජනතාවගෙන් ෂර්ලොක් හෝමස් වෙත ලැබුණේ ඉමහත් ප්‍රසාදයකි. එය ඔවුන් අතර කොතරම් කතාබහට ලක්වුවාද යත්, විවිධයන් එක් කෙළවරක සිට අනෙක් කෙළවරට මෙන් ගනිද්දී, මහජන කතාබහේදී හෝමස් යන නාමය සඳහන් වෙතැ කිහිපවරක් අසන්නට ලැබිණ.

ශ්‍රීමත් සාතුවේ නිවාඩුව සඳහා මිටි-පළාත්වලට ගිය ලන්ඩන් නාගරවාසීන් ආපසු ආවේ ද නොයෙක් සුළු සුළු ආබාධ සහිතවය. විවිධ කෘමින් විසින් කළ දෂට කිරීම්, සෙම්ප්‍රතිශ්‍යා ආදිය සැහෙන තරම් දක්නට ලැබිණ. ඒවාට නොකඩවා ප්‍රතිකාර කිරීමට සිදුවීම නිසා, මට ද මගේ ශල්‍යශාලායෙන් ඉවත යා හැකි ක්‍රමයක් නොවීය. මගේ අවධානය සම්පූර්ණයෙන්ම යොමුවී තිබුණේ, මාගේ නියමකිරීම හා රෝග විනිශ්චය වෙතය. එද සැප්තැම්බර් 27 වැනිද දව වෙනසට පත්ව, බ්‍රින්දට් යාම සඳහා යනතේ වැතිරුණෙමි. එහෙත් මගේ බිරිඳ ඉක්මනින් මා අවදිකළාය.

"අර්ලොක් හෝමස් මහත්මයා ඇවිත්. පහළ තට්ටුවේ ඔහු ඉන්නවා ඔයා හම්බවෙන්න" ඇය කීවාය.

ඔහු මගේ උදුන ඉදිරිපස ඉහළ පහළ සක්මන් කරමින් සිටියේය. දල්වා ගත් පයිප්පය වරින්වර උරමින්, හිස පහතට නමාගෙන මෙසේ ඇවිදින්නේ කුමන අවස්ථාවක ද යන්න, මම හොඳින් දැන සිටියෙමි. ඒ ඔහුට විසඳීම සඳහා සංකීර්ණ ගැටලුවක් යොමු වී, එහි අගමුල සකසා ගැනීමට නොහැකි වූ විටය. දිගු ගමනක යෙදීමට සූදනමෙන්, ඔහු ගමන්කඩය ආදියෙන් සැරසී සිටියේය. ඒ අනුව වැඩසටහනේ මිළඟ පියවර ගමනක් බැව් මව සිතාගත හැකිවිණි.

"මේ වෙලාවේ ඔබ නින්දෙන් අවදිකරන්න සිදුවීම ගැන මට කණගාටුයි වොට්සන්" ඔහු කීය. ඔහුගේ දිළිහිමත් දෙනෙතින් හාරත් පැහැති කම්මුල් වලිනි මට එක් කරුණක් වැටහිණි. එනම් මගේ මිත්‍රයා යළිත් වරක් සිත් ඇද ගන්නා පරිත්‍යංගයක් ඇති බවයි.

"දෙස්තර මහත්මයා දින කිහිපයකට කැඳවා ගෙන යන්න මට අවශ්‍ය වී තිබෙනවා. වොට්සන් මහත්මියගෙන් එයට විරුද්ධත්වයක් නැද්ද? නෑහැ? ඔබට ස්තූතියි. යම්කිසි සිද්ධියක් වී තිබෙනවා. එයට වොට්සන්ගේ උදව් මට අවශ්‍යමයි. ඔබට මා සමග ඒමට හැකි නම්.....?"

මම මගේ බිරිඳ දෙස බැලුවෙමි. පසුගිය දින කිහිපයම මා ඉතාකළේ රෝගීනට ප්‍රතිකාර කිරීම සඳහා මහත්සිවෙමිනි. දිනපතාම ඇය සමග ගතකිරීමට මට තිබුණේ සුළු කාලයකි. එසේ තිබියදී මගේ මිත්‍රයා සමග දින කිහිපයක ගවේෂණ වාරිකාවක යෙදීමට අවසර ඉල්ලීම කොතරම් ආධාරණද? මා දකින්නට බලාපොරොත්තු වූයේ ඇගේ මුහුණේ අමනාප හැඟීමය. එහෙත් එවැන්නක් මතු නොවිණි. ඇයගේ මුහුණට නැඟුණේ සිනාවකි.

"පසුගිය සති කීපයක්ම ඔයා ඒ දවල් දෙකේම හරියට මහන්සි වුණා" ඇය කීවාය. "ඒ නිසා ඔයා හෝමස් මහත්මයා එක්ක ඒ විධියේ වැඩකට ගිහින් පිවිසින ගන්න එක හොඳයි. මං ඔයාගෙ රෝගීන් දෙස්තර ඒකස්සන් වෙත යවන්නම්. ඔහු පසුගිය දවස්වල අපට වෝදනා කළා නේ, ඔහුගේ රෝගීන් වැඩිහරියක් දුන් ඔයා ලගට එන්න පටන් අරගෙන කීටලා"

"අන්න හොඳයි" හෝමස් කීවේ සතුටෙනි. "දින කිහිපයක් ඔබට මා සමග රැඳෙන්න වෙනවා වොට්සන්. ඒ හින්දා ගමන් මල්ලක බඩු

අනුරාගන්නා. ඔබ ගැන බලාපොරොත්තුවෙන්, මං ආව කුලීරිය රඳවාගන්නා. ගමන යද්දී මං ඔබට හැම දෙයක්ම කියන්නම්"

"පසුගිය දවස් කිහිපයේ පුවත්පත් ඔබට කියවන්න ලැබුණද?" හෝම්ස් මගෙන් විමසුවේ ගැස්ලාම්පු වැලින් ආලෝකමත් වූ විට අතරින් අශ්වකරත්තය ගමන්කරමින් සිටියදීය.

"පසුගිය දවස් කිපයේ නම්-මං පුවත්පතක් දක්නෙ නෑ" මා කිවේ හෝම්ස්ගේ අලුත්ම පරීක්ෂණයේ තොරතුරු දනගැනීමේ ඡනාඉවසිල්ලෙනි.

"පසුගිය සතියේ පුවත්පත්වල අවධානය යොමුවුණේ එක්තරා සුවිශේෂ සිදුවීමකට. ඒවායින් පුවත්පත්වල 'මුල්පිටු පිරි තිබුණා. ඒ විස්තරවල සාරාංශයක් තියෙනවා. 'වෙස්ට්මින්ස්ටර් ගැසට්' පුවත්පතේ" කී ඔහු, දෙකට නැමු බර, පුවත්පතක් මගේ අතේ තැබුවේය. "මං හිතන්නේ ඔහුගේ සඳහන් කාරණා එකක් දෙකක් ඔබේ හිත ඇදගන්න සමත්වෙවි."

වෙස්ට්මින්ස්ටර් ගැසට්

සැප්තැම්බර් 25 වැනිදා

හැම්ස්ටෙඩ්හි අහිරගියක්

පසුගිය දිනවල පුවත්පත්වල පළවූ ආන්දෝලනාත්මක ප්‍රධාන පුවත පිළිබඳව පාඨකයාට මතක ඇතුළා තිබූයේ, "කෙන්සිංටන්හි හිමිණය" "පිහියෙන් අණින ගැහැනිය" "කළු වත හැඳි කන" ආදී සිරිස්තල යටතේ පළවූ ප්‍රවාක්ති වලට, සමාන්තරව දිවෙන පුවතක් දුන් අප වෙත ලැබී ඇත. හැම්ස්ටෙඩ්හි ප්‍රදේශය අවට වූ මෙම සිද්ධියෙන්, ප්‍රදේශවාසී ජනයා හිතියෙන් ඇළලී ගොස් සිටිති.

හැම්ස්ටෙඩ්හි, තැනින් තැන තුඩා පදුරු පමණක් ඇති විශාල මුඩුබිම ළාබාල දරුදුරියන්ගේ විවෘත කෙළිබිමක් බව ප්‍රකට කරුණකි. පසුගිය දින දෙකක හෝ තුනක කාලයේදී, මෙම පිට්ටනියට සෙල්ලම් කිරීමට ගිය ළමුන් කිහිපදෙනෙකු ආපසු සිය නිවාස කරා නොපැමිණි බැව් වාර්තා විය. මේ හැමදෙනෙකුම ළාබාල වියේ පසුවූ දරුවන් බැවින්, ඔවුන් මුහුණ දුන්නේ කුමන ආකාරයක අත්දැකීමකටද යන්න, පැහැදිලිව කීමට ඔවුනට හැකියාවක් නොවීය.

ඔවුන් හැමදෙනෙකුගෙන්ම කියැවුණේ ඔවුන් "නෝනා" කෙනෙකු සමග කාලය ගතකර ඇති බවයි. (මේ 'නෝනා'

හැදින්වීමට කටකාර පැවිතිවියකු යෙදු "වාටු නෝනා" යන යෙදුම දැන් කවුරුත් භාවිතයට ගෙන ඇති බැව් පෙනේ) මේ දරුවන් හැමවිටකම අතුරුදන් වී ඇත්තේ ඇඳිරි වැටෙන සන්ධ්‍යා කාලයේදීය. අවස්ථා දෙකකදීම අතුරුදන් වූ දරුවන් හමුවූයේ පසුවද උදාසනය. මුළුත්ම අතුරුදන් වූ දරුවා ගෙදර නොපමුට හේතුව ලෙස දක්වූයේ, තමා "නෝනා" ඔක්කොකුගේ ඉල්ලීම නිසා ඇය සමග ඇවිදින්නට ගිය බවයි. ඉන්පසු කුඩා දරුවන් කිහිප දෙනෙකුම මෙම "වාටු නෝනා" ගේ භ්‍රෂණයට හසුවී ඇති බැව් පෙනේ.

දැන් මෙය කුඩා දරුවන් අතර සෙල්ලමක් වෙත තත්ත්වය දක්වා පැතිරී ඇත. කොහොමටත් හැකිමුත්තත් සෙල්ලමට ප්‍රියකරන ඔවුහු "වාටු නෝනා" විසින් කැඳවාගෙන යන බව කියමින් මිතුරන් මුළු කිරීමට පටන්ගෙන ඇත. ලාබාල-දරුවන් 'වාටු නෝනා' ලෙස කරන රහපෑම් ඉතාමත් භාසංස්කෘත බව අපේ වාර්තාකරුවෙක් පවසයි.

එහෙත් මෙම සිද්ධියේ බියකරු පිළිකුල් ගහගත පැත්තක් ඇත. එයින් පාඩමක් ඉගෙන ගෙන, ඇත්ත හා එයින් නිරූපනය වන සිතුවම්, කරුණු අතිශයෝක්තියෙන් දක්වන්නන්ගේ අවධානයට යොමුකළ යුතු බව අපේ වාර්තාකරු පවසයි. මෙවැනි එළිමහන් රහදක්වීම් වල මුල්තැන "වාටු නෝනා"ට පැවරිය යුත්තේ මිනිස් හැසිරීම පිළිබඳ මූලධර්ම අනුව පමණකි.

කෙසේ වෙතත් මේ ප්‍රශ්නයට අදාළව බැරෑරුම් පැත්තක් ඇති බව සඳහන් කළ යුතුය. මෙසේ අතුරුදන් වූ සෑම දරුවෙකුගේම උගුරේ වුණු කුඩාල, දෙමාපියන්ට දකින්නට ලැබී ඇත. මෙම කුඩාල මියෙකු හෝ කුඩා බළලෙකු විසින් සිදුකර ඇතැයි සිතිය හැකි ආකාරයේ ඒවා වෙයි. මේවා එතරම් හැදගත්කමක් නොමැති යයි නොසලකා හැරිය හැකි බව සැබෑය. එහෙත් මේවා සිදුකරන සත්ත්වයා කුමන ඵලකයක් වුවත්, උච්ඡ්‍රාම විශේෂිත ක්‍රමයක් ඒ සඳහා යොදා ගන්නා බව සිහිතබා ගත යුතුය. හැමස්ටෙඩ් පිට්ටනිය අවට කෙළිදෙලෙන් සැරිසරන කුඩා ළමයින් ගැනත්, දඩාවතේ යන බල්ලන් ගැනත් විශේෂ අවධානයක් යොමුකිරීමට පොලීසියට උපදෙස් දී ඇත.

විශේෂ වාර්තාවක්

හැමස්ටෙඩ්හි හිමණය

තවත් දරුවෙක් අනතුරට ලක්වෙයි.

"ආයු නෝනා"

රියේ රාත්‍රියේ අතුරුදන්වූ තවත් කුඩා ළමයෙකු අද උදේ පදුරක් මේ සිටියදී සොයාගෙන ඇති බැව්, අපට දැන් ලැබුණු වාර්තාවක අදහන් වේ. ඔහු හමුවී ඇත්තේ හැමස්ටෙඩ් මුඩුබිමේ පූර්වස්තිල් ප්‍රදේශයෙනි. මේ පෙදෙස මෙම අර්බුදයට භාග්‍යවශයෙන් ලක්වූ කොටසකි. අනෙක් සෑම දරුවෙකුගේම දුරුර දෙපස දක්නට ලැබුණු කුඩා කුටාල, මෙම දරුවාගේ උතුර දෙපස ද තිබූ බැව් ප්‍රකාශයක් ඇත. මෙම ළමයා අතිශයින්ම දුර්වලව ක්ලාන්ත ගතියෙන් සිටි බැව් සඳහන්ය. යන්තමින් සුවයක් ලැබීමේදී ඔහු මුඩුබිමේ ද තමා "ආයු නෝනා" ගේ කැඳවීමකට අනුව ඇය සමග ඇවිදීමට ගිය බවය.

"මොන තරම් තීරීසන් වැඩක්ද?" මා පැවසුවේ සිතේ ඇතිවූ පිළිතුරු යටපත් කරගැනීමට නොහැකිවය. අප ගමන්කරමින් තිබූ මාර්ග දෙපස මිදුම් දැන් තවත් සනට් තිබිණ. මිලියන හතරක නිෂ්පාදන සෙවණැලි අතර සැඟවී තිබිණුණු ක්‍රියාවලිය යෙදීමට, දැන් හමුත් දුර්වලයෙකුට අවස්ථාව සැලසී ඇත.

"තීරීසන් වැඩක්?" හෝමස් ඇසුවේ මේ ක්‍රියාවේ පිළිතුල් සහිතව බව තවමත් ඔහුට වැටහී නොතිබුණු බවක් හඟවමිනි.

"ඔව් ඇත්ත තමා. ඔබ යෙදූ වඩනය නිවැරදියි වොට්සන්. මේ ළමයින් මෙතෙම දේකට ගොදුරු වෙලා ක්ලාන්ත ගතියකින් හෝ දුර්වල වීමකින් බේරීලා ආ එක ප්ලාකු වාසනාවක්. ඒක නෙමෙයි වොට්සන්. මේ දරුවන්ගේ උග්‍රභාව දක්නට ලැබුණු කුටාල සහ භෞමික දුර්වලකමට හේතුව මොකක් කියලද ඔබ හිතන්නෝ?"

"මගේ මිත්‍රයා, තමා දන්නා කරුණුවල උදව්වෙන් නිගමනයකට එහි හැටි අනුකරණය කරමින් මම කල්පනා කළෙමි.

"භෞමික දුර්වලකමක්, ක්ලාන්ත බවත් දෙකම අධික තයකට පත්වීම නිසා ඇතිවිය හැකි ප්‍රතික්‍රියා." මම කීවෙමි. "නමුත් කුටාල ඇත කියනවා නම් ඒවා දඩාවතේ යන බල්ලෙකුගෙන් අහම්බෙන් සිදුවූ ඒවා වෙන්න බෑ. කවුරු හරි එතෙම කියනවා නම්, ඒක මෝඩ භාෂාවක්. ඒ මොකද දැන් පහුගිය රාත්‍රි හතරකම මේ සිදුවීම දකින්න

ලැබී තිබෙනවා. ඒ නිසා ඔද අප්පුවත්පත් වාර්තාකරුවා කිව්වා වගේ මේක මානසිකව විකෘති වූ චෛද්‍යවරයෙකුගේ වැඩක්ද කියලත් මට හිතෙනවා. මේක සමහර විට, ඔහු අසරණ දරුවෙකු යොදගෙන, මාංශ හක්ෂක සතෙකු ලවා කුටාල සිදුකරවන, අදහන පර්යේෂණයක් වෙන්නත් පුළුවන්. පුදු හැදගත් කාන්තාවකුත් මේ නැත් වලදී දකින්න ලැබීමෙන්, ඒ උපකල්පනය වඩාත් තහවුරු වෙනවා."

"ඔබ හරිම දක්ෂයි වොට්සන්" මගේ මිත්‍රයා කීය. "මං නිරීක්ෂණ කරලා ඒ මගින් නිගමන වලට පැමිණීමේ ක්‍රමය ඔබත් අවුරුදු ගණනක් තිස්සේ පුහුණුවීම අහක ගිහිං නැහැ."

මේ විවතවලට සවන්දීමෙන් මගේ සිහි ඇතිවූයේ ආධිමිබරය මුසු ප්‍රීතියකි. මේ සුවිශේෂ පුද්ගලයා කෙනෙකු ඇගයීමකට ලක් කළේ කලාතුරකිනි.

"එහෙනම් මා ගත් නිගමනයන්ට සිත් එකගවෙනවා?" මම ඇසිමි.

"නැහැ. ඔබේ නිගමන සම්පූර්ණයෙන්ම වැරදියි වොට්සන්"

මම මහත් ලැජ්ජාවට පත්වුණෙමි. ඒ හොඳොත් මගේ මුහුණේ පළවු හැඟීම් නොපෙනෙන්නට, විය කළ අඳුරුබවක් තිබීම සැනසීමක් විය.

"වොට්සන්. මං කළ පර්යේෂණ සාර්ථකව අවසන් කිරීම ගැන ඔබ, වාර්තා විශාල සංඛ්‍යාවක් ලියා තිබෙනවා. එහිදී ඔබෙන් කෙරුණු කාර්යය, ඔබ සඳහන් කරලා තියෙන්නේ බොහොම සුළු වෙන්න. නමුත් මගේ මොළය ක්‍රියාත්මක කිරීමට ඔබෙන් ලැබුණු උත්තේජනය හරිම වැදගත්. ඔබ නොහිටින්න....."

"ඒ වුණත් හෝම්ස් ඔබ කිව්වා....."

"ඔව්. මං කිව්වා ඔබේ උපකල්පනය සම්පූර්ණයෙන්ම වැරදියි කියලා. මං කිව්වේ බොරුවක් නොවෙයි. ඔබ කිව් විද්‍යාඥයා ගනිමු. ඔහු මානසික විකෘතියකට ලක්වෙලා හරි නැතුව හරි; පුංචි සතෙකුට ඒ ළමයින්ව හපාකන්න ඉඩ ඇරලා, ඊළඟට ඔවුනට ගෙදර යන්න ඉඩහැරීමෙන් ඔහුට ලැබෙන ප්‍රයෝජනය මොකක්ද? මේ පුද්ගලයා දන්නවා ළමයින්ගේ උගුරේ කුටාල සිදුවී ඇති බව. මේ ළමයින් අතුරුදන්වුණු වෙලාවේ ඉඳල, ගෙදර අයට හමුවුණු වෙලාව අතර තියෙන්නේ ඉතාම කෙටි කාලයයි. ළමයාගේ සිදුවෙන වෙනසක් නිරීක්ෂණය කරන්න, නැත්නම් පර්යේෂණයේ

ප්‍රතිඵල බලාගන්න. මේ කිසිදු කොටසකට වත් ප්‍රමාණවත් නැත. එකකොට එක කියන මානසිකව විකෘති වූ ඉන්ද්‍රියාංගය, සුළඟේ පාවෙලා අතුරුදන්වෙනවා. ඒ වූණත් අධ්‍යයනය වෙන්න එපා මගේ හිතවත් මිත්‍රයා, අදුරු මාර්ගය ආලෝකයෙන් කරන්නෙකු හැටියට මට දක්කෙම අමතක කරන්න බැහැ. මේ සිද්ධියට අදාළ වැදගත්ම කාරණය තුන එක ඉතා පැහැදිලිවම පෙන්වාදන්නා"

"ඒ කියන්නේ?"

නකුළුවාගත් දකුණු අතේ ඇඟිලි එකින් එක දිගහරිමින් ඔහු කරුණු ගෙනහැර පාවේය. "අංක එක: අපේ ඉන්නවා අතුරුදන් වෙන ලමයෙක්, අංක දෙක: සුදු - කළු හැඳින් නෝනා කෙනෙකුත් ඉන්නවා. අංක තුන: ඒ ලමයා ආපසු හමුවෙන්නේ ඔහුගේ උතුරේ පුදුමාකාර විධියේ කුඩා සහිතව, එපමණක් නොවෙයි ලමයා ගාර්ථිකව දුර්වල වෙලා."

මිළඟට අපට පැහැදිලිව පෙනෙන්නවා. අංක 1 හා 3 සම්බන්ධ කරන සාධකය අංක 2 බව. එකකොට අසරණ පුංචි ලමයෙකු පැහැරගෙන ගිහිල්ලා, ඔහුට කුඩාල සිදුකරන නාටකය රඟදක්වන ප්‍රධාන චරිතය, නාදුනතු ගැහැනියක්, ඒ බවම සැකයක් නැ. ඔබට ම. කියන දේ පැහැදිලිද වොට්සන්? සිද්ධීන් අනුපිළිවෙලට අරගෙන කථාවක් ගොඩනැග්වා ගන්නාමේ නැමදෙයක්ම පැහැදිලි වෙනවා."

"මට නම් තවමත් කිසිදෙයක් තේරුම් ගන්න බැහැ" ඒ බව හඟවමින් මම හිස දෙපසට සැලිමි. "ඇයි ලමයින්ට කුඩාල සිදුවුණේ? පුංචි සතෙකුගෙන් නෙමෙයි නම්, ලමයින්ට කුඩාල සිදුවුණේ කොහොමද? මේවා මට කොහොමටත් තේරුම් ගන්න බැ."

"ටෙමිටර් නොකාවේ නාටිකයන් අතුරුදන් වූණේ කොහොමද කියන එක වගේ, මේකත් තේරුම් ගන්න අමාරුද?" හෝමස් ඇසීය.

ඔහු එය පවසද්දී කවඟඩ අඩුවැඩි කළ ආකාරයෙන්, මගේ ඇඟ සිතල වී ගියේය.

"දෙවියනේ හෝමස්" මට කැගැසිණ. "ඔබ කියන්නේ මේ සිදුවීම් දෙක එකට සම්බන්ධ ඒවා කියලද?"

සිතාවක් නැඟීමට මෙන් හෝමස්ගේ දෙතොල් වලනයක් සිදුවිය. එහෙත් එය සිතුවක් නොවූ බව ගැස්ලාම්පුවක් යටින් යද්දී එයින් නිකුත් වූ එළියෙන් දුටුවෙමි.

"අන්තිමට අතුරුදන්වුණු ලමයා හොයාගත්තු පොලිස්තටයා සමග මං කතාකළා වොට්සන්. ඔහු ඒ තුවාල විස්තර කළේ කොහොමද දන්නවද? එකිනෙකාම අඟලක් පමණ ඇතින් පිහිටා තිබුණු සිදුරු දෙකක් හැටියට. ඒවායේ දර, රළු කඩනොලු වූ ඒවාලු. එහෙම කිව්වම ඔබේ මතකයේ මොනදා හරි අවදිවෙනවද?"

මට යළිත් වරක් සිහිවුණේ-මාස දෙකකට පෙර විට්ටි වරායට ගොඩගැසූ නොකාව, ලේ කැටුරුණු කළු කැබලි ආදියයි. "අර සුනඛයාද?" මම ඇසිමි.

"නැහැ වොට්සන්. මේ තුඩාල කොහොමටවත් ඒ සුනඛයා කළ ඒවා වෙන්න බෑ. උඹා ඉතා විශාල එකෙක්ලු. දුටු අය විස්තර කර තිබුණේ උඹා දවැන්ත බල්ලෙක් ලෙසයි. වරාය අසල වැල්ලේ උගේ පා සටහන් කිහිපයක් මතු දකින්න ලැබුණා. ඒවයිනුත් ඔප්පුවුණේ දුටු අය පැවසූ වදන් නිවැරදි බවයි. එහෙම බල්ලෙකුගේ උල් දත් දෙක තිබෙන්නේ එකිනෙකට අඟලක් නෙමෙයි. ඊට වඩා බොහොම ඇතින් එතකොට අපි අවාසනාවන්ත කපිතාන්ගේ උගුරේ සහ ලමයින්ගේ උගුරවල තිබුණු සිදුරු, ඇතිකළේ බල්ලෙක් වෙන්න බෑ. මේ අපරාධකාරයා ගැන මා කළ උපකල්පනය තවමත් එතරම් ශක්තිමත් නැහැ. ඔබට ඉතාම ඈතින් ඒ ගැන මා කළ නිරීක්ෂණ වලින්, මා පැමිණි නිගමන?"

"ඔබ කිව්වා අපරාධකාරයා ඉතාම ඉහළ ශරීර ශක්තියක් ඇති අයෙකු බව"

"අන්න හරි" හෝම්ස් කීය. "මට ලඟදී සොයාගැනීමට හැකිවුණා ඔහු වැටට උඩින් මුහුදට විසිකළ එක් තාවකාලිකයෙකුගේ බර රාත්තල් 224ක් බව. ඒ වගේ බරක් ඔසවන්න පුළුවන් අපරාධකාරයෙක් අඳුරු විටියකදී හමුවුණොත් හෙම? ඔව් මං කුමුත්තියි එහෙම වෙලාවට, මගේ ආත්මාරක්ෂාවට-හොඳ ආයුධයක් ලෙස තියෙනවා නම්"

"එතකොට ඔබ හිතන්නේ මේ 'වැඩු නෝනා' හැටියට පෙනී ඉන්නේ, ගැහැනියක ලෙස-වෙස්වලාගත් අපරාධකාරයා කියලද?"

හෝම්ස්ට සිතාපහළ විය. "අප හොයන අපරාධකාරයාගේ ශක්තියේ හැටියට, ඔහු ශරීර ප්‍රමාණයෙනුත් හැඩදි කෙනෙකු විය යුතුයි. මං හිතන්නේ නැ එහෙම කෙනෙකුට රුමත් ගැහැනියක වගේ පෙනීගිටින්න හැකිවෙව්නි කියල"

"නමුත් ඔහු මේ වැඩට සම්බන්ධයි. එහෙම නේද?"

"ඇත්තෙන්ම මම... ආ අපි දැන් මේ ලඟාවෙලා ඉන්නේ හැමස්ටෙඩ් වලට. අර තියෙන්නේ කුප්පුකර් හැමස්ටෙඩ් පිට්ටනිය. ඔබේ බැගය කුලීරියේ තියෙන්න අරින්න වොට්සන්. ඒක බේකර් විටියේ අපේ නිවහනට ගෙනියන්න කියලා. මං රියාලයට උපදෙස් දෙන්නම්."

කුලීරිය එම පෙදෙසින් ඉවත්වී ගිය පසු, අපි දෙදෙනා පාඨ පිට්ටනිය මැද තනිවීමු. දහවල් කාලයේ නම් මෙය සිත්ඇදගන්නා ප්‍රසන්න තැනක් විය යුතුය. එහෙත් රාත්‍රියේ නම් එතැන තිබුණේ සිතේ වකිතයක් ඇතිකරවන මුසල බවකි. පිලාකුළු වලින් වැසුණු අඩසඳ, ඉතා දුර්වල එළියක් නිකුත් කළේය. කෙටියට කපා තිබූ තණකොළ මත එකතු වූ පිණිකුට සඳ එළියේ දිළිසිණි. ගින සාකුළු ලඟාවෙද්දී වැසුණු හිමු ගස්වල අතු මත සවිවී තිබුණේ යක්ෂණයන්ගේ ඇතිලිඳුටු සිහිගන්වමිනි. හොල්මන් කපාන්තරයක් සඳහා, උවමනාවෙන්ම සකස් කළ තැනක් මෙන්, එහි තිබුණේ සිත් කලහන පරිසරයකි. කුඩා අවදියේදී මම අවතාර හා හොල්මන් ගැන කපා අසා සියට පත්වූයෙමි. එහෙත් නවීන විද්‍යාව හදාරමින් ඉහළට ඉගෙනුම ලබද්දී, හොල්මන් කපා මගේ සිතෙන් ඉවත්විය. එහෙත් එද රාත්‍රියේ හැමස්ටෙඩ් පිට්ටනියේ තිබූ හයාකර පෙනුමෙන් නම්, මගේ සිත අප්‍රමාණ කැලඹීමට පත්විය. දෙදරින් පිටත්ව එද්දී උණ්ඩ පිරවූ පිස්තෝලය සාක්කුවට දමාගැනීම, මගේ සැනසීමට කරුණක් විය.

"සැකයක් නෑ වොට්සන්. ඔබ හිතනවා ඇති, මේ පාඨ පිට්ටනියකට අපි ආවෙ මොන එකකටද කියලා?" හෝමස් ඇසුවේ කෙදිරිලි හඬෙනි.

"ඔබ එහෙම දෙයක් කළේ, මොකක් හරි වැදගත් අරමුණක් ඇතිව බව මට විශ්වාසයි" මම කීවෙමි.

"මගේ හිතවත් මිත්‍රයා, ඔබ මා ගැන තමා ඇති ඒ විශ්වාසය, නොබිඳෙන බව මට සහතිකයි"

සම්පූර්ණයෙන්ම නිශ්චයවී ඔහු සමග එන ලෙස මට සංඥා කළ හෝමස්, ගස්වල ඡසවණාලිවල සැඟවෙමින් ඉදිරියට ගමන් කළේය. අඳුරු වලාකුළු දිහින් දිගටම සඳ ආවරණය කිරීමට පටන්ගෙන තිබිණි. එබැවින් අභ්‍යාකාරයේ ඔහු පිටුපස යාමට මට හැකිවූයේ, ඔහුගේ කලිසම් කකුල්වල වලනයට තෙත්

යොමුකරගෙන ඉදිරියට කාමෙති සැහෙන වෙලාවකට පසු අපි, පිටිටතියේ නැගෙනහිර පැත්තේ උස් පිදුරු කිහිපයක, ලොකු සෙවණැල්ලක් තිබූ තැනක නැවතුණෙමු. දැන් තම මුඛ වටා රවුම් කළ හෝමිස්, මගේ කනට හොඳටම ළඟින් යමක් කීවේය.

"පාප පිටිටතියේ නැමතැනක්ම වගේ මෙතැන ඉඳගෙන අපට නරඹන්න පුළුවනි," ඔහු කෙඳිගැවේයි. "කිසිම ආකාරයක ගබඳයක් නොසර අපි නිහඬව සිටිය යුතු බව, මං අමුතුවෙන් කියන්න උවමනා නැහැ නේද?"

මම හිස සොලවා, එය තේරුම් ගත් බව හැඟවිමි.

"කෝ රිච්ට්ස්ටරය ගෙනාවද?"

මම යළිත් හිස සෙලවිමි.

"විශිෂ්ටයි. මං ඔබට අවවාද කරනවා රිච්ට්ස්ටරය සුදුනමෙන් තබාගන්නා ලෙසට, ඔබට කැමැති පහසු ඉරියව්වකින් ඉන්න. නමුත් තීන්ද යාමේ අවදනමක් තියෙනවා. තීරණය නම් එයා, ඒත් අපට මේ රැකොයිතරමක් වෙලා බලාගෙන ඉන්න වේවිද කියන එක නම් මට කියන්න බෑ වොච්සන්"

මම බිම වාඩිවුයෙමි. ඕනෑම මොහොතක ක්ෂණිකව රිච්ට්ස්ටරය අතටගත හැකිවන සේ, එය උකුළු මත තබාගතිමි. මා අසලම හෝමිස් වක්‍රවූණේ දණගසාගන්නා ඉරියව්වෙහි, ඔහු කඳු පහතට නමාගෙන, ඕනෑම මොහොතක ඉදිරියට පැනීමට සුදුනමෙන් සිටියේය. එය මට සිහිපත්වේ, ගොදුරක් එනතුරු අඳුරේ සැඟවී සිටින සිංහයෙකුගේ ඉරියව්වය. එය ඉතා නිවැරදි උපමාවකැයි මට සිතේ. සර්ලොක් හෝමිස් යනු ගොදුරු දඩයම් කරගන්නා දඩයක්කාරයෙකු මිස, අන් කවරෙක්ද?

නිහඬව, දඩ සොදිසියෙන් අපි ඉතා දීර්ඝ වෙලාවක් බලාසිටියෙමු. ඇත දෙවමැදුරක ඔරලෝසුව පැයෙන් පැයට නාදවිය. ඒ අනුව කාලය ගතවී ගිය හැටි මම තේරුම් ගතිමි. එහෙත් මට දනුණේ කාලය ගෙවී ගියේ ඉතා සෙමින් බවයි. ඉදහිට ළඟින් හෝ ඇතිත් නිශාවර පක්ෂියෙකු නගන හඬ අපට අසන්නට ලැබිණ. ඒ හැරෙන්නට හැම අතින්ම පැවතුණේ දඩ නිහඬතාවයකි. කිසිදු අමුතු දෙයක් සිදුවෙන අයුරක් නැතැයි, මගේ සිත කියන්නට විය.

එහෙත් එක්වරම බලාපොරොත්තු නොවූ මොහොතක විලාප හඬක් අපට අසන්නට ලැබිණ. මගේ ඇඟ හිරිවැටී ගියේය.

"දෙවියනේ! මොකක්ද ඒ ගබ්දේ?" මම කැහැසිණ. මා එය කියන විටත් සිටි තැනින් ඉහළට පිහු හෝම්ස්, ගබ්දය ආ දිසාවට වේගයෙන් දුවන්නට පටන්ගත්තේය. විවේචනාත්මක අතට ගෙන මම ඔහු පසුපස දිවගියෙමි.

විලාස නඩ නැඟුණේ, අප සැඟවී සිටි තැනට විරුද්ධ දිශාවේ, සෙවණැලි වලින් අඳුරු වී ගිය නැනකිනි. අප එතැනට ලංවෙද්දී අන්ධකාරයේ කළු පැහැය මැද සුදු පාදින් සෙලවෙන යමක් මම දුටුවෙමි. එහෙත් එක් ක්ෂණයකින්ම එය අතුරුදන් විය. එය නොපෙනී ගියේ කොතරම් වේගයෙන්දැයි කියතොත්, මා ඇත්තෙන්ම යමක් දුටුවාදැයි මටම අවිශ්වාසය. එහෙත් වැඩිදුර ඒ තැන සිතීමට මට අවකාශයක් නොලැබිණ. ඊළඟ මොහොතේ මගේ අවධානය ආවුණේ තණයේ වැටී තිබූ නිසල සිරුරක් වෙතය.

ඒ කුඩා පිරිමි දරුවෙකි.

මා ඔහු පරීක්ෂාකරන අකරේ, හෝම්ස් අප දුටු සුදු ඡායාව පිටිපස හමා ගියේය. මිනිත්තු කිහිපයකින්, හති දමමින් ඔහු ආපසු පැමිණියේ කෝපයෙන් මෙන්ම කලකිරීමෙනි.

"ඒකී පැනල ගියා! අන්ධකාරය නිසා මම වේගයෙන් දුවගන්න බැරිවුණා. ලන්තැරුමක් අරගෙන එන්න අමතක වුණේ මගේ නරක චෙලාවට. පා සටහන් වලින් ඇති ප්‍රයෝජනේ මොකක්ද, ඒවා කෙනෙකුට පෙනෙන්නේ නැත්නම්. කොහොමද ප්‍රංචි දරුවාට?"

"ඔහු හුගක් දුර්වලයි" මම කීවෙමි.

"බලන්න වොට්සන් ඔහුගේ උගුර දිහා. මොනවා හරි සලකුණු තියෙනවද?"

කුඩා දරුවාගේ කම්ස සොලරය පහත්කර බැලූ මම හ්‍රාන්තවීමි. ඔහුගේ සුදුමැලි උගුර-දෙපස, කඩිමොල්ලු වූ දරයක් සහිත ලේ බලමින් තිබූ රතු පැහැති සිදුරු දෙකක් විය!

බේදුජනක මරණයක්.

අප බේකර් විවීය වෙත ආපසු ගිය ගමන, මා තනිව ගමන්කළ ගමනකට සමාන විය. ඊට හේතු වූයේ, දැඩි කැලකිරීමකට මෙන්ම කෝපයකට ද පත්ව සිටී හෝමස්ගේ මුළුමන, එකඳු වචනයක් හෝ පිට නොවීමය.

කුඩා දරුවා පොලිස් ස්ථානයට රැගෙන ගොස් සිහුගේ කුටාල පිරිසිදු කොට, මම ඒවා වෙළුම් පටි වලින් ආවරණය කළෙමි. ඉන් පසු රැකවරණය සඳහා දරුවා පොලිසියට භාරදෙන ලදී. එහෙත් හෝමස්ගේ හිතේ ඇතිවී තිබූ සිත්වේදනාව මහතැරි ගියේ නැත. මගේ මිත්‍රයාගේ ගරීර් ජයාබාය ගැන මට මහත් බියක් ඇතිවූයේ මේවැනි කාලවකවානු වලය. සැහැනු වේලාවක් යනතුරු, ඔහු නිහඬව කල්පනා කළේය. පරාජය නිසා ඔහු පත්වුණු තත්ත්වය, මගේ සිතේ කැලකීමක් ඇති කළ බව හෝමස්ට වැටහෙන්නට ඇත. එහෙයින් ඔහු උත්සාහයෙන් මුද්ට සිතාවක් නඟාගෙන කථා කළේය.

"මය වගේ දේවල් වලින් කම්පාවට පත්වෙන්න එපා මිත්‍රයා" ඔහු කීය. "මගේ මෝඩකම නිසා අපි ඒක සටනක් පරාද වුණු බව ඇත්තයි. ඒත් මුළු සංග්‍රාමයෙන්ම ඇතිවෙන ප්‍රතිඵල, ඒකෙන් හීරණය වෙන්නේ නැහැ. කමත් රාත්‍රි ක්ෂේත්‍ර ඵලමිවි. ඒ අතරේ අපි ක්‍රියාශීලී වෙමු. තවත් පියවරක් ඉදිකිරීමට තබන්න කලින්, අපට එරෙහිව ඇති ගැටලු ගැන අවබෝධයක් ලබාගමු. ඒකට මුහුණදිය යුතු ආකාරය ගැන තේරුම් ගමු. රියදුරු උන්නැහේ. කරත්තය ගමනාම නවත්වන්න. මං ඉක්මනට එනවා."

අපේ කරත්තය නවත්වන ලද්දේ පොත් වෙළඳසලක් ඉදිරිපිටය. එහි ඇතුළත පහන් දල්වා තිබිණි. එක්කෝ එහි අයිතිකරු හිරු පායන්නටත් පෙර උදෑසනින්ම අවදිවන්නෙකු විය යුතුය. නැතිනම් නිදාගැනීමට අපහසු පුද්ගලයෙකු විය යුතුය.

කුලීරියෙන් බැසගිය මොර්ටන් මුළු සැරයටියෙන් දිගින් දිගටම දෙරට තට්ටු කළේය. අන්තිමේදී එය විවෘත වූ බව මම දැනුවෙමි. මිනිත්තු කිහිපයකට පසු මගේ මිත්‍රයා ආපසු පැමිණ කරත්තයට නැග්ගේය. ඔහු අපේ තිබුණේ තරමක් විශාල පොතකි.

"මය පොත් වෙළෙන්දා නින්දා නොයෑමේ රෝගය තියෙන කෙනෙක්. ඊට නින්දෙන් ආශ්වාසයක් ඔහු කරන්නේ, ඉහළ තට්ටුවේ තිබෙන නිවසේ සිදුහතාමරයෙන් පහළට බැස, සාප්පුවට ඇවිත් පොත් කියවීම. ඔහු කවුද කියලා දන්නත් වහාම ඔහු දෙර විවෘත කළා. මේ වගේ කොළින් මොහොතට ප්‍රයෝජනවත් වෙලා තියෙනවා වොට්සන්" ඔහු කීවේ. අප යළිත් ගමන් ඇරඹූ පසුය.

අප බෙකර් විවිධව ප්‍රාදේශීය නිරූපණයන් ආවේය. නැග ආ නිරූපණ වෙවර්ණ කිරීන් අපේ නිරූපණ වෙත ද වැටිණ. මද වෙලාවක් ගතවෙද්දී සැහෙන කරම් නිරූපණයක් වැටිණ. නොඉවසිල්ලෙන් සිටි මම කෝමිස් ගෙනා පොතේ නම කුමක්දැයි පරීක්ෂාකර බැලීමි.

හම් බැමීමෙන් බැඳුණු පිණිස පොතක් වූ එහි නම වූයේ "වැමිපයර්වරු හා ඔවුන්ගේ සොහොරු වර්ගයා - එද සිට අද දක්වා"

එය විවෘත කළ වහාම මුල් පිටුවේ තිබුණේ වික්‍රයකි. එහි වූයේ බිම වැතිර සිටි මිනිසෙකු වටා එක් රැස්වී සිටි, මිනිසාට තරමක් සමාන පෙනුමක් සහිත, ඔහුගේ කර්පාට යෝධ පිහාටු සහිත සත්ත්ව වර්ගයකි. උදේ පාන්දරම මගේ මිත්‍රයාගේ කියවීමේ රූපය අවදි කළ පොත ගැන, මම පුද්ගලයට පත්වූයෙමි. පොතේ පිටුවක් දෙකක් පෙරලද්දී දකින්නට ලැබුණේ මුල් පරිච්ඡේදයයි. එහි මුල් ඡේදය මම නිකමට කියවා බැලීමි. එහි මෙසේ සඳහන් විය.

"වැමිපයරයෙක් යනු කවුද? ඒ සියදිවි නාතිකරගත් පුද්ගලයෙක්, තවත් වැමිපයර්වරයෙකුගේ ගොඳුරක්. නැතිනම් තමාගේ ආත්මය යක්ෂයාට විකුණා දමූ පුද්ගලයෙකු විය හැක. දහවල් කාලය පුරා ඔහු වැතිර සිටින්නේ මිනිසෙට්ටියක් තුළය. නිරූ බැසගොස් අන්ධකාරයෙන් ලොව වැසී යන තුරු, එම සොහොනෙන් නැගිටීමට ඔහුට අවසර දෙනාමැන. නිරූ බැස ගිය පසු අවදිවන ඔහු, තමාගේ පාපකාරී ආහාරය වන මිනිස් රුධිරය සොයා ගමන් ඇරඹයි.

ඔහු ස්වාභාවික මරණයකට පත්වනවා වේ. එහෙත් අනන්‍යයන්ට ඔහු විනාශකර දමමට හැකිය. මෙය සිදුකළ හැක්කේ, දහවල් කාලයේ ඔහු නිදසිටියදී ඔහුගේ හදවත පසාවන සේ ලී උලක් යැවීමෙනි. එසේත් නැතිනම් ඔහුගේ ගෙල කපා දමීමෙන් සහ ඔහුගේ අපිරිසිදු මුඛය සුදුරුනු වලින් පුරවා දමීමෙනි. මෙතෙක් නොමැරී සිටී එම වැමපයරයා සාමදනගේ සැකපෙන්නේ එවිට පමණි.

ඉන්දියාව ආදී පෙරදිග රටවල ජනයා, වැමපයරයන් ඇතිවීම වැළැක්වීමට ඉතා ඥානවිතව කටයුතු කරති. කෙනෙකු මියගිය විට මළසිරුර භූමදන නොකරන ඔවුහු, දර දණු සැයක දමා මළසිරුර පුළුස්සා දමති. මෙය භතවර්ෂ ගණනක් තිස්සේ ආසියානු රටවල ඉටුකෙරෙන චාරිත්‍රයකි. මානුෂීය ආදහනය කොට මෙසේ විනාශකර දමීම, තවමත් අපේ යුරෝපා රටවල දක්නට නොලැබීම කණගාටුවට කරුණකි.

"මොන පිස්සු බහුබුද්ධ කතාද?" කී මම පොත වසාදමුවෙමි.

"ඇයි වොට්සන්, මොකුත් ප්‍රශ්නයක්ද?" ඔහුගේ අඩවන් දැසින් මා කළ දෙය දුටු මගේ මිත්‍රයා විමසුවේය.

"මට ඔබ ගැන හරි-පුදුමයි-හෝමිස්" මම කීවෙමි. "බුද්ධිමත් මිනිස්සු මේව විශ්වාස කරන්නේ නැහැ. මේ වගේ මිථ්‍යා දේවල් වලට යොමුවෙන්නේ නොමේරු මනසක් ඇති අය. එහෙම නේද?"

ඔහු වෙතින් දිස්වූයේ සන්සුන් බවකි. "කෙනෙකු සටනට යනවා නම් තමන්ගේ සතුරා ගැන හැමදෙයක්ම දැන සිටිය යුතුයි. ප්‍රබල ආයුධයක් ලෙස යොදාගත හැක්කේ එයයි" හෝමිස් කීය. "මේ සිද්ධියේ කෙළවරක් දකින්න මට උවමනායි වොට්සන්. ඔවුන් ගැන සුළු තොරතුරක්වත් අහිමි කරගන්න මද බැ."

"හෝමිස්, බැස්කවිල් සිද්ධිය ආරම්භයේදී ඩෙවොන්ෂයරයේදී ඔබ කියූ දේ දැන් ඔබට අමතකද?" දුමට ක්‍රියා හා හීෂණය සමග මට හැකිතරමින් මං සටන්කරනවා. ඒ චූෂත් හීෂණයේ පියා වන යක්ෂයා මා සමග සටනට ආවොත්? ඒක නම් මට සැහෙන්න අමාරු වෙන්න ඉඩකිසෙනවා." ඔබ දෙ කිව් ඒ කතාවට මටත් එකඟ විය හැකි බවයි කිවයුත්තේ

"වොට්සන්, බොහොම ශක්තිමත් නාවිකයන් නවදෙනෙක් අකාලයේ මරණයට පත්වුණා හදිසියේම. පුංචිලමයි පස්දෙනෙක් උතුරෙන් ලේ ගලාගිය සිදුරු සහිතව හිරිහැරයට ලක්වුණා. එහෙම

නම් මේව ප්‍රශ්න කොතෝමද කියලා තේරුම් කරන්න. ඒවා තේරුම් කළ හැකි සරල උපකල්පනයක් ඔබ ලෙස කියෙනවද?" මගේ මිත්‍රයා එම ප්‍රශ්නය ඇසුවේ අනුකම්පා විරහිත ස්වරයකිනි.

"එහෙම උපකල්පනයක් මා ලෙස ඇත්තෙන් නෑ" මම කීවෙමි. "මම අපරාධ පරීක්ෂකයෙක් කියලා කාටවත් කියන්නෙත් නෑ"

මා කථාකළ අයුරෙන් ඔහුගේ කෝපය නිවිහියේය. මෙවර ඔහු සිනාපුයේ හිතාදර අයුරෙනි. "මගේ හිතවත් වොට්සන්. ඔබ නම් පරණ මනුෂ්‍යයාමයි. ඔබ සුපුරුදු විධියට තලින් දරා මතයේම නොසැලී සිටිනවා. මං සබන්ධයෙන් ඉල්ලාහිටින්නේ, මං පැමිණි නිගමනය ගැන විශ්වාසය නියන්න කියලයි. මට ලැබුණු දත්ත හැම එකක්ම විශ්ලේෂණය කරලා මේ වගේ විනිශ්චයකට ඒම පහසුපුයේ නෑ ආවද්දක්. ඒ සඳහා මං බොහෝම ආදරයෙන් වැළඳගෙන හිටි මගේ ප්‍රතිපත්ති, මගේ මුද්‍රාධර්ම විශාල ගණනක් අත්හැර දමන්න සිදු වුණා. කිසිසේත් විය නොහැකි හැම දෙයක්ම ඉවත්කිරීමයි මට පුරුදු විධිය. මං ඒක කළා. එතකොට ඉතිරිවෙන්නෙ එකම විකල්ප විසඳුමයි. ඒක විය නොහැකි දෙයක් වගේ පෙනුණත්, නිවැරදි එක එය විසඳුමයි. ඔබ විධියකින් මං යන මාර්ගය වැරදි නම්, ඒකෙ වෙනුවට මම සම්පූර්ණයෙන්ම භාරගන්නවා."

"ඔබ නිවැරදි නම්?"

ඔහුගේ මුහුණේ මනුෂ්‍යයා බැරෑරුම් පෙනුමකි. "මගේ හිතවත් මිත්‍රයා. මං නිවැරදි නම්, අප ඉදිරියේ කියෙන්නේ බොහෝම භාරදුර එහෙත් අප්‍රසන්න කටයුත්තක්. ඉතාමත් අප්‍රසන්න කටයුත්තක්"

ඉන්පසු ඔහු යළිත් නිහඬවීය. ගමනේ ඉතිරි කොටසේ අපි දෙදෙනා කල්පනාවේ වෙළී. නිහඬව ගමන් කළෙමු. අප නිවහනට ළඟාවෙද්දී, හිරු කිරණින් පොළොන්නාලා නැගැවෙමින් තිබිණි. මගේ ඇඟට බලවත් විඩාවක් දනුණේ, අප අනුගමනයේ විසින්හ කාමරයට පා තබද්දීය. එයට හේතුව කුමක්ද?

පසුගිය පැය විසිහතර තුළම මට නිදාගැනීමට ලැබුණේ ඉතාමත් කෙටි කාලයකි. එහෙයින් මෙලෙස විඩාපත් බවක් දැනීම පුදුමයට කරුණක් නොවේ.

හෝමස් නම් හාන්සිපුටුවෝගිදගෙන දෙපා උඩට ගත්තේය. ඔහු පයිප්පය දල්වාගෙන කල්පනා කරන්නට පටන් ගනිද්දී මම ඇඳට

වැටුණේය. හොඳටම දැනගත් විට ඔහු අවදිවන විටත් මගේ මිත්‍රයා එම පුටුවේ එම ඉරියව්වෙන්ම සිටියේය.

"මිත්‍රයා, ඔබ නිදාගන්න නැද්ද?" ධූල බා, නාන කාමරයෙන් එළියට ආ මම හෝමිස්ගෙන් ඇසිමි. මිළඟට මම, ඔහු ඉදිරියෙන් වූ පුටුවේ හිඳගතිමි.

නියමවමින් සිටි පොතේ තවත් පිටුවක් පෙරළා හෝමිස්, මා දෙස හෙළුවේ සිනාමුසු බැල්මකි. "දකුණට සිටීමෙන් ඇරෙන්න වෙනත් කිසිම දේකින් මං වෙනස්ව පත්වෙන්න නැ වොට්සන්. මුළු උදේ වරුවම මං ගතකළේ මේ පොත කියවමින්. ඒකෙන් මට හැකිවුණා බුද්ධිය අවදිකරලා ප්‍රබෝධයක් ලබන්න." හෝමිස් කීය.

"මොකක්ද ඒකෙ දවසානා හුනිඵලය?" මම ඇසිමි.

"මේ කෙසෙත්‍රය අකභ්‍යොකුගේ සිත් ඇදගන්නා එකක් පමණක් නොමෙයි; ඇඳ බැඳ හබාගන්නා එකක්. මා මුලින් පයිප්පය දල්වා ගත්තට ඒක නිව් ගියා. පයිප්පය යළිත් දල්වා ගැනීම සඳහා මිනිත්තු දෙකකට පොත වහන්නවත් මට හිතුණේ නැ. කාමරයේ වාතාශ්‍රය පිරිසිදු ඒකයි. ඔබ දූතලාගෙන් ගිවියද වොට්සන්, වැම්පයර්ලාගෙන් හෙවණැල්ලක් වැටෙන්නේ නැති බව?"

"ඔය ප්‍රශ්නය මට වෛද්‍ය විද්‍යාලයේදී කවදවත් මතු වුණේ නැ"

"ඒක ඔවුන් හඳුනාගැනීමට යොදාගත හැකි අපූරු ක්‍රමයක්. ඒ වගේමයි ඔවුන් කැටපතකින් දිස්වන්නෙත් නැ"

"වෙන මොනවද?"

"තව හතක් දේවල් තියෙනවා. ඔවුනට පුළුවනි වෙනත් සතෙකුගේ වේෂයක් ගන්න..... වටුලෙකුගේ, බල්ලෙකුගේ, වාකයෙකුගේ.... නැත්නම් පළඟැටියෙකුගේ. ඊළඟට ඔවුනට පුළුවනි ව්‍යුහයක් නොමැති තරලයක් බවට හැරෙන්න; උදාහරණයක් හැටියට-පුල්ලි සහිත දමාරයක් වෙන්න, නැත්නම් චාපයක් වෙන්න"

මම සුරුවටුවක් දල්වාගතිමි. "ඒ වුණත් හෝමිස් මේව ඔක්කොම මහ විකාර අදහස් ඡන්. මට නම් පෙනෙන්නෙ නැ....."

ඔහු පුටුවෙන් නැගිටිවේ අතේ තිබූ පොත පසෙකින් තබමිනි.

"..... ඔය අදහස් මොහොතකට ඔබේ ළඟම රඳවාගන්න වොට්සන්. මං මේ ඔබට සවිභූතොදී අකාරුණික වෙන්න හඳුනවා නොවෙයි. මගේ ධූල බා මං ඉක්මනින් සුදනම් වෙන්න හීන"

"ඔබ ගෙදරින් බැහැර යන්නද හදන්නේ?" මා ඇසුවේ අසුනෙන් නැගිටීමට සූදනම් වෙමිනි.

"කරදර වෙන්න එපා මිත්‍රයා" ඔහු කීය. "මට හිතෙන හැටියට මට අද කාලය ගෙවීමට තියෙන්නේ බොහොම කම්මැලි ආකාරයකට. ඒක අත්තරායදයක කටයුතු වලින් තොරයි. ඔබට කාලය ගෙවාගැනීමට අපහසු වේවිද? එහෙනම් මං යෝජනා කරන්න කැමැතියි, මං කියවමින් සිටි පොත කියවලා බලන්න කියල." එසේ කියූ ඔහු නිවසින් පිටවී ගියේය.

මගේ මිත්‍රයාගේ කාරුණික ඔවදනට සැලකීමක් වශයෙන්, ඔහු කියවමින් සිටි පොතෙන් පිටු කිහිපයක් වූත් කියවීමට මම තීරණය කළෙමි. පළමුවැනි පරිච්ඡේදය කියවා අවසන් කළ පසු, එහි සඳහන්ව තිබූ කරුණු, මගේ සිතේ උනන්දුවක් ඇතිකිරීමට සමත් නොවීය. වෘක්කයන් හා බැඳුණු අවාසනාවන්ත භූතාත්ම ස්වභාව, යන්නර ධුරුකම්, රාත්‍රියේ අසන්නට ලැබෙන විලාප ආදී මාකාකා, මගේ සිත් ඇදගන්නේ නැත. උදේ කැම වෙලාව පසුව තිබුණත්, උදේ ආහාර වේලක් එවුනු ලෙස හඬසන් මහත්මියට දන්විමි. උදේ කෑම කා අවසන් කොට, කෝපි පානය කරද්දී මගේ සිත යොමුවූයේ, හෝම්ස් හා මා ඇරඹූ කුණා අසාමාන්‍ය පරීක්ෂණය වෙතය.

ෂර්ලොක් හෝම්ස් යනු කුමන ආකාරයක පුද්ගලයෙකුද යන්න, මම හොඳින් දනසිටියෙමි. විවිධ කෘත්‍ර පිළිබඳව ඔහු සතුව දැනුම් සම්භාරයක් තිබිණි. නොයෙක් අන්දම් වලින් පරීක්ෂන බවක් ලබා සිටි ඔහු, කිසියෙක් මිථ්‍යා මතවලට හොඳුරු වන්නෙක් නොවීය. එසේ නම් කලින් ද රාත්‍රියේ "වෘද්ධ තෝනා" ගේ අඩවියේ මුහුණදුන් සිදුවීම නිසා, ඔහු හොල්මන් අවතාර වූනි දෙයට නැඹුරු වූයේ ඇයි? භූතාත්ම සමය කටයුතු කරන 'සකැදුරෙකු' විමට ඔහු උත්සාහගන්නේ ඇයි? මම සාමාන්‍ය 'බුද්ධියක්' ඇති අයෙක්මි. එහෙත් මගේ මිත්‍රයාගේ බුද්ධි මට්ටම, මට වඩා ඉහළ තලයක තිබිණි. ඔහුගේ සිතූම් පැතුම් වල ද එවැන්නක් දැකිය හැකි විය. ඔහු නිගමනයකට පැමිණි ආකාරය මට පෙරුම් ගතහැකි වූයේ, කුඩා ළමයෙකුට මෙන් හෝම්ස්, කාරණයෙන් කාරණය මට සරලව පැහැදිලි කළ පසුය. මගේ මිත්‍රයා මට පැවසුවේ ඔහුගේ විනිශ්චය කෙරෙහි විශ්වාසය තබන ලෙසටයි. මම එසේ කරමි. ඒ තීරණයට

පැමිණි පසු මම ඔහුගේ පොත් රාක්කයෙන් පොතක් තෝරාගනිමි. ලෝකයේ ඉතිහාස ගතවූ කුසුකට අපරාධකරුවන් පිළිබඳ වාර්තා පොතක් වූ එය කියවීමට වෙන් ගනිමි. වරින්වර සුරුවටුවක් ද උරමින් පොත කියවද්දී කාලය නොදනීම ගෙවී ගියේය.

ඉර බැසගොස් අඳුරු වැටෙද්දීත් මගේ මිත්‍රයා ආපසු පැමිණියේ නැත. ඔහු ඉක්මනින් ආපසු නො ආවේත්, හැමස්ටෙඩ් පිට්ටනියට ගොස් "වාටු නෝනා" ගැන සොයාගන්නා සිටීමට අපට අවස්ථාවක් නොලැබෙනු ඇත. මේ ගැන සිතද්දී එක් කරුණක් යළි යළිත් මගේ සිතේ රැඳී පිළිබිඹු දෙන්නට පටන්ගත්තේය. එනම් හැමස්ටෙඩ් වෙත අප දෙදෙනාගෙන් එක් අයෙකුට හෝ යා නොහැකි නම්, තත්ත්වය භයානක වන බවයි. අදත් අසරණ කුඩා දරුවෙකු "වාටු නෝනා" ගේ හිරිහැරයට ලක්වී මියයාමට වුවත් ඉඩ ඇත. ඉර බැස ගොස්, තවත් දෙපැයක් ගතවූ පසුත්, මගේ මිත්‍රයා ආපසු නිවහන වෙත පැමිණියේ නැත. හනිව හෝ හැමස්ටෙඩ් වෙත ගොස් මෙම භයානක අපරාධය විමර්ශනයට මම තීරණය කළෙමි. සිතල සඳහා අදින ලොම් කඩායක් හැඳ, දෙකන් ද ආවරණය වන සේ හිස්වැස්මක් පැළඳ, විශ්වාල්වරය සාක්කුවේ දමාගෙන කුලීරියකින් හැමස්ටෙඩ් බලා පිටත්විමි.

හැමස්ටෙඩ් මුඩුබිම සම්පූර්ණයෙන්ම පාච්චට ගොස් අන්ධකාරයේ ගිලී තිබිණි. ඒ හරියේ දී රිය නවත්වන මෙන් මම රියදුරාට කීවෙමි. මත රාත්‍රියේ මෙම පාච් අඩවියට තනිව යාම, නුවණැති ක්‍රියාවක් නොවන බව ඔහු කීය. ඔහු තැත්කළේ මා ආපසු කැඳවාගෙන යාමටයි. එහෙත් මම එය ප්‍රතික්ෂේප කළෙමි. ඔහු බලාපොරොත්තු වූ කුලිය ගෙවූ වහාම රියදුරා ආපසු ගියේය. "වාටු නෝනා" ගේ අපරාධ ගැන ඔහුට අසන්නට ලැබී ඇතුළු නොඅනුමානය. ඇගේ පළමුවැනි වැඩිමිටි ගොදුර නොවී, තම දිවි ගලවා ගත යුතු යයි ඔහුට සිතෙන්නට ඇත.

මම අන්ධකාරයේ නැතිවුයෙමි. ක්ෂණිකව තීරණ ගෙන ක්‍රියාත්මක වන මගේ මිතුරා නොමැතිව, මා කර ඇත්තේ අනුවණ ක්‍රියාවක් නොවේද? ඒ බව මගේ හිත නොනවත්වාම කියන්නට පටන්ගෙන ඇත. අන් ඉතින් මේ කටයුත්ත අත්හැර දමා ආපසු යාමට ක්‍රමයක් නැත. පිට්ටනියේ එක් කෙළවරක වූ ගැස් ලාම්පුවෙන් එළිය විහිදුණු රවුම් පසකොට, මම අන්ධකාරය දෙසට ගමන් කළෙමි.

මා එසේ ගමන් ඇරඹුවා පමණි. එක්වරම මගේ දෙසවණට වැටුණු ශබ්දයෙන් මගේ ඇඟ සිතල වී හිරිවැටි ගියේය.

මූලින් එය ඇතිත් ඇසුණේ හැදිනිය නොහැකි නොපැහැදිලි හඬක් ලෙසය. මිළඟට එය මරණීය කුචාල ලැබූ සතෙකු පදික වේදිකාව දිගේ බඩගාගෙන එන්නාක් මෙන් ඇසිණ. මිළඟට ක්‍රමයෙන් ඒ ශබ්දය වෙනස් වූ බව හඳුනාගත්තෙමි. කුඩා ලෝහමය රෝද තාරපාර මත ගමන්කරන හඬක්ද? කවුරුත් හෝ පියානෝවත් එහි ලෝහ රෝද මත ජාර දිගේ කල්ලුකරගෙන එනවා විය යුතුය. ශබ්දය ක්‍රමක්‍රමයෙන් වැඩිවී මා අසලටම පැමිණි බව මම තේරුම් ගත්තෙමි.

මගේ හදවත වේගයෙන් ස්පන්දනය වන්නට පටන්ගත්තේය. මෙහි එද්දී මම ලන්කාරුවක් ගෙන ආවෙමි. එහෙත් මෙතෙක් එය පාවිච්චි කිරීමට අමතක වූ බව සිහිවූයේ මේ මොහොතේදීය. ලන්කාරුවේ කර ඇවරණය පසෙකට ඇද, එහි කහපැහැති ආලෝක කදම්බය ඉදිරියට යොමු කළෙමි. මිළඟට රිවෝල්වරය අතෙක් අතට ගෙන ඔහු මොහොතක වෙඩිතැබීමට සූදනම් වීම්.

මගේ දෙපා අසලට එය ශ්‍රණාවේදී-ගල් ටොළොවේ ඇතිල්ලුණු යකඩ රෝද වලින් නැඟුණේ කනට ඉතා ඉම්හිරි ශබ්දයකි. මම ඒ දෙසට රිවෝල්වරය එල්ල කරගෙන සිටියෙමි.

"ලොක්කා!" අඳුරේ සිට කවුදෝ කියනු ඇසිණ. "පරණ සොල්දාදුවෙකුට පිනට සිලිමක් දෙන්න පුළුවන්ද?"

"මෙසේ කී පුද්ගලයා දෙසට ලන්කාරුවේ 60 කොට මම මහත් පුදුමයෙන් බලා සිටියෙමි. ඔහු කුඩා යකඩ රෝද තිබූ පෙට්ටියක් වැනි ලී කරත්තයක වාඩිවී සිටිණේය. ඔහු පැළඳ සිටියේ ගෙව්ගිය පරණ කැප් තොප්පියකි. දික්වුණු පැසුණු කෙස් රැසක් තොප්පියට යටින් එළියට ඇඳී තිබිණ. එයට පහළින් පෙනුණේ නොකඩවාම මත්පැන් පානය කිරීම නිසා රතුපුණු මුහුණකි. මේ වෙලාවේ ද ඔහු පද්මව වෙරිවී ඇතැයි මට සිහිණ. ඔහු ආබාධිත පුද්ගලයෙකු බැව් මා දුටුවේ මේ මොහොතේදීය. කකුල් දෙකක් වෙනුවට කරත්තය ඉදිරිපස තිබුණේ දණහිස දක්වා වූ කකුල් කොට දෙකක් පමණි. ඔහු පුද්ගලයෙකු ආබාධිත පුද්ගලයෙකු විය යුතුය. රළු සමක් සහිත අත ඔහු ඉදිරියට දිගු කරගෙන සිටියේ ජීවිත කාලයම සිඟා කෘ හුරුපුරුදු පුද්ගලයෙකු වීමෙනි. මා හයට පත්කළ මේ අදහන පුද්ගලයා,

ආබාධිත අසරණ රණවිරුවෙක් බව දැනීම මට සැනසීමක් විය. මම කුඩුන් එසේ කාසියක් ඇද ඔහුට දුන්නෙමි.

"ලොක්කා, ඔබට දෙවියන්ගේම පිහිටයි" ඔහු කීවේ තම අපිරිසිදු කබායේ උඩ සාක්කුවට කාසිය ඔබා ගනිමිනි. "සුමාන ගණනකින් මට හොඳ කෑම වේලක් කන්න ලැබුණේ නෑ. ඒ සක්කොටම හරියන්න, අද රැව කනවා නිසම හෝමස්" එසේ කී ඔහු තම දෑත් පෙට්ටියේ දෙපැත්තට දූලා බිම ගසමින්, කරත්තය තල්ලු කරගෙන ඉදිරි අන්ධකාරයට ඇදී ගියේය. ගැහැනියක මෙන් බියට පත්වීම ගැන ලැජ්ජාව මිශ්‍ර සැකසුම් හැඟීමෙන් මම බලාසිටියෙමි.

කථ ආවරණයෙන් ලන්හැරුමේ එළිය වසා දුමු මම, යළිත් වරක් පිට්ටනියේ පදුරු අතර වූ පදුරු තැනකට පිටිසියෙමි. මෙම ස්ථානයේ මට දැනුණේ ලඟික සිතලකි. සහ මිදුමක් පොළොව මට්ටමෙන් ඉදිරියට ගලා ආවේය. යන්තමින් තිබූ සඳ එළියෙන් පෙනුණේ මිදුමෙන් නොවැසුණු, ගස්වල ඉහළ කොටස් පමණි.

කලින් ද රාත්‍රියේ "වාටු හෝනා" ගේ ගොදුරක් බවට පත්වූ අසරණ දරුවෙකු අපි සොයාගත්තෙමු. එතැනට යාම මගේ අරමුණ විය. මගේ මිත්‍රයාගේ මගපෙන්වීම නොමැතිව එතැන සොයාගැනීම පහසු කරුණක් වූයේ කැන-කිහිපවනාවක්ම වැරදි හැත්වලට ගොස් ආපසු හැරී, අන්තිමේදී නිවැරදි තැනට ළඟාවීමි. අර්ලොක් හෝමස් සමග දීර්ඝ කාලයක් තිස්සේ මා යෙදුණු පරීක්ෂණ වලින්, අපරාධකාරයින්ගේ පුරුදු ගැන මට යම් වැටහීමක් තිබිණ. එක්වරක් ඔවුන් අපරාධයක් කළ තැනකට, යළිත් වරක් පැමිණීම සිරිතකි. කලින් ද රාත්‍රියේ සුදු හැඳගත් කාන්තාව අදත් එහි නොපැමිණීමට හේතුවක් නොමැත. ඒම අදහස් සිතැතිව, මම පදුරුවලින් වැසුණු අකුලක් ඇතුළේ සැඟවී නොඉවසිල්ලෙන් බලාසිටියෙමි.

මට බොහෝ වේලාවක් බලාසිටීමට සිදුනොවීය. මුලින්ම මට දැනුණේ මා අවට පරිසරයේ සිදුවන වෙනස්වීම්කි. මිළඟට මගේ සිරුරට දැඩි අපහසුතාමයක් දුනිණ. මගේ ඇඟ බියෙන් වෙහිලා රෝමෝදගමනය වෙද්දී මම රිවෝල්වරය අතට ගෙන සුදනම් වීමි.

මට එය දක්නට ලැබුණේ එපිටය.

එක්වරම මා දුටුවේ හැඩයක් නොමැතිව අහසේ පාවී ආ සුදු පැහැති යමක් පමණි. එය අඳුරේ තිබූ තද කථ පැහැති ගස් අතරින්

මිත්‍ර මත අවතාරයක් මෙන් පාවිච්ඡා විය. මද වේලාවක් ගතවෙද්දී ඒ ඡායාව කාන්තාවක් බව මට හඳුනාගැනීමට හැකි විය. එය තව තවත් මා දෙසට ලංවෙද්දී, දසුන වඩාත් පැහැදිලි විය. ඇය ඇගේ දෑතේ යමක් සපවාගෙන සිටියාය. කුඩා දරුවෙකු දුර්වල හඬින් කළ හැඬීමක් මගේ දෙසට මාවී. සිදුවන්නේ කුමක්ද යන්න තේරුම් ගත් මගේ සිතේ ඇතිවූයේ, පාලාගත නොහැකි ගෝකයකි. එහා පසුරු අතරින් නැගිට ගොස්, මම ඇයට රිච්ටන්ට්ස් ජලය කොට කැමැත්තී.

"ඒයි නැවතියන්!"

මෙතෙක් වේලා පැවැති නිහඬතාවය බිඳගෙන මගේ කටින්ම නිකුත් වූ තර්ජනාත්මක හඬට මම ද නිශ්චිත්තවූණි.

බිහිසුණු අපරාධකරුවන් අත්අඩංගුවට ගැනීමට හෝමිස් සමග යෙදුණු ප්‍රාසංගික අවස්ථා වලට මම ද සහභාගි වී ඇත්තෙමි. එහෙයින් ඕනෑම හයානක තත්ත්වයකට මුහුණදීමට මට පලපුරුද්දක් තිබිණි. එහෙත් ඊදි රාත්‍රී හැමස්ටෙඩ් පිට්ටනියේ මා මුහුණදුන්නේ ඉතා අප්‍රසන්න අත්දැකීමකටය. මට දකින්නට ලැබුණු මුහුණ මගේ සිතේ ඇති කළේ, ඇග කිසිවෙකු යන හිතියක් හා පිළිකුළකි. ඇයට තිබුණේ සිනිඳු සමක් හා රන්වන් පැහැති කෙස් වැටියකි. එහෙත් කෝඡාවිෂ්ට වූ ඇගේ චිහ්න දෙතෙතින් පිළිබිඹු වූයේ වෙරයයි. උගුලක අසුවූ සහෙකුගේ මෙන් ඇගේ දෙතොල් දෙපසට ඇදී ගියේය. එයින් නිරාවරණය වූයේ සුදු පැහැති උල් දත් පෙළකි. ඇගේ රූපය දත් සාමාන්‍ය මනුෂ්‍යයෙකුගේට වඩා ව්‍යාසුලයකුගේ මෙන් දිගු උල් පිහිටා තිබිණි. බලලෙකු විසින් මරාගත් ගොදුරක්, වෙනත් සතෙකු විසින් පැහැරගන්නට හැක්කේද්දී කෝපයෙන් පිඹින්නාක් මෙන්, හඬක් ඇගේ උගුරෙන් නිකුත්විය. එයින් නිශ්චිත්තවූණි මම අසියක්-පිට්ටසට ගත්තෙමි.

මගේ ග්‍රහණය ලිහිල් වූ බව දුටු නිසාදෝ, ඇගේ මුහුණේ හැඟීම් වෙනස් විය. දෑස් වලට නැඟුණු වෙරය අතුරුදන් විය. රතු දෙතොලින් රුදුරු දත් වැසී ගියේය. තම දෑතේ වූ පොදිය බිම කැබු ඇය, ප්‍රේමාත්මක සිතාවක් පා, ඇගේ දෑත් මා දෙසට දිගු කළාය. ඇගේ මුහුණේ රූපයෝහාවෙන් මම ඇයට වසඟවුණෙමි. මට සියල්ල අමතක විය. ඇය මා වෙත යොමු කළේ ආදරවන්ත බැල්මකි. මගේ අතේ තිබූ රිච්ටන්ට්ස් බිම වැටෙන හඬ මට ඇසිණ. ඇය ඉදිරියට පාවි අවුත් මගේ දෑත් වලින් අල්ලා ගත්තාය.

"නවතිනු!"

කැලැරොදේ නිහඩතාවය බිඳදමමින් කිසිවෙකු ගුහරනු ඇසිණ. ඇය පිටුපසට පැත්තාය. ඇගේ පෙනුම යළිත් වරක් විරූපී විය. ඇය නැවතත් කෝපාවිෂ්ඨ වූ බැව් මම දැවෙමි. විෂසෝර සර්පයෙකු මෙන් ඇය කෝපයෙන් පිහීමට පටන්ගත්තාය.

"අපවිත්‍ර දූෂ්ට හැතිරියා! මෙතැනින් පලයං යන්න වහාම!" මා පිටිපස සිට කැගැසුවේ වැරහැලි හැඳ සිටි උසමිනිසෙකි. මේ ඇඳුම මට හඳුනාගත හැකිවිය. ස්වල්ප වේලාවකට පෙර කරන්නයක නැඟී ගිය, දෙපා අහිමි වයසක යුග්‍යවයා හැඳ සිටියේත් මේ වැරහැලි ඇඳුම නොවේද? ඔහුගේ දෙපා අසල පෙට්ටි කරන්නය තිබෙනු මම දැවෙමි. ඔහුට දන් දෙපා ඇති නිසා කරන්නය අනවශ්‍යය. අඩ සිහියෙන් සිටි නිසා, මේ මගේ මනසට මැවෙන විකාර සිහිනද? ඒ හුරුපුරුදු කටහඬකි. මගේ සිහිමඳ ගතිය නිසා, ඒ කාගේ කටහඬදැයි මට හඳුනාගැනීමට නොහැකි විය. ඔහු ඉදිරියට දිගු කරගෙන සිටි දකුණු අතේ, සඳ එළියෙන් බැබළෙන යමක් දැවෙමි. ඒ පිහියක් හෝ ගිනිඅවියක් වැනි ආයුධයක්ද? සමීප වී බැලීමේදී ඒ පිදියෙන් නැනු කුරුසියක් බව මම දැවෙමි. මගේ සිහි විකල් වී ඇතැයි මට සිහිණ.

අලුතෙන් ආ තැනැත්තා අතේ වූ කුරුසිය දැව වහාම කාන්තාවගේ දෙතෙන් වල වෙනසක් ඇතිවිය. මුලින් ද්වේෂය පිටවූ දෑසෙන් දන් කියැවුණේ හිතියයි. තම දෑත් වලින් මුහුණ ආවරණය කරගනිමින්, ඇය යළිත් වරක් පිහින ගබ්ඳය පිටකළාය. අනතුරුව කෝපය හා කලකිරීම හඟවන හඬක් ද නගා, අඳුර වෙත පැන එක්වරම අතුරුදන් වූවාය.

සිහි විකල් වීමට සමෘත තත්ත්වයකට පත්ව සිට, යළිත් සාමාන්‍ය තත්ත්වයට පත්වෙද්දී ඇය අත්හැර දමා ගොස් සිටි පිරිමිදරුවා දැවෙමි. අවුරුදු පහක් හෝ හයක් වයසැති ඔහු මුහුණපෑමට වූ සිදුවීම නිසා, හිතියෙන් සුදුමැලිව සිටියේය. ඔහුගේ කමිස කොලරය පහත්කොට මබල්ල පරීක්ෂා කළෙමි. "වාටු තෝතා" ගේ ග්‍රහණයෙන් මා ගළවාගත් උස මිනිසා එතැනට පැමිණ මා අසල දණගසා ගත්තේය.

"ඔහුගේ උගුර දෙපසක් කුටාල කියෙනවද වොට්සන්?"

ඒ කටහඬ මම හඳුනාගනිමි. ඒ මගේ හිතමිත්‍ර ෂර්ලොක් හෝම්ස්ය.

"කුඩාල මොකුත් නෑ" මම කීවෙමි.

"ඔහුට දන් විකෙන් වික සිහිය එනවා"

"දෙවියන්ට ස්තූතියේවා. අපි හොඳ වෙලාවටයි ආවේ. ඉතින් ඔබට කොහොමද මිත්‍රයා? ඔබටත් අනතුරක් නෑ නේද?" ඔහු ඇසීය.

"මම මොකුත් නෑ. ඒ ට්‍රෑන්ස් කෝ අර ගිහන්නා?"

හෝමස් සිනාවෙන්හට පිපෙන්ගත්තේය. මිළඟට ඔහුගේ මුහුණ හැකිළී ගියේය. ඔහු කථාකරන්නාට පටන්ගත්තේ, මගෙන් කාසියක් ලබාගත් ආබාධිත සෙබලාගේ කටහඬෙනි.

"ලොක්කා! ඔහේ මාව හෙව්වා? බලන්නකො හොඳ කෑම වෙලකින් ලැබෙන ප්‍රයෝජනය. කැපුණු කකුල් දෙක වෙනුවට මම ආපසු අලුත් කකුල් දෙකකුත් ලැබුණා"

"ඔබ තෝරාගෙන තිබෙන්නේ ඔබට/සුදුසුම රැකියාව නෙමෙයි හෝමස්" මම කීවෙමි. "ඔබ අපරාධ පරීක්ෂකයෙක් වෙන්න ගත් තීරණයෙන්, ඇත්තෙන්ම පාඩුව ට්‍රෑන්ස් නාමය කෙරෙහිය"

මා කියූ දෙය ගැන ඔහු නොනැවැත්වූයේ දක්වූයේ නැත. "වොට්සන්. ඔබ මේ රාත්‍රියේ කළේ හෙ අමර්ඩ් වැඩක්. ඇත්තෙන්ම මෝඩ ක්‍රියාවක්"

මම ඒ ගැන වාදකිරීමට නොගියෙමි. ඔහු කියූ දෙයට මම සම්පූර්ණයෙන්ම එකඟ වූයෙමි. සුදු හැඳුමක් කාන්තාව ගැන මම එක්වරම සිහිවිය. "හෝමස් වාට්ටුන්නා අපෙන් බේරිලා පැන යනවා නේද?"

"ඒකෙන් එව්වර ප්‍රශ්නයක් නෑ" ඔහු කීය. "ඒ මොකද මං දන්නවා ඇය ගිහින් නවතින්නේ කොහේද කියලා" ඔහු මගේ උරහිසට උඩින් මහාමාර්ගය දෙස බලාසිටියේය. "පොලිස් හටයෙක් මේ පැත්තට එනවා. වොට්සන්. අපි දෙන්නා මේ රාත්‍රියේ පිට්ටනියේ නිදහසේ ඇවිදින්න ආ අය. අපට මේ කුඩා දරුවා අහම්බෙන් හමුවුණා. ඒ වික මහකයි නේද?"

පොලිස් හටයාගේ සිතේ අප ගැන ඇතිවූයේ සැකයකි. එහෙත් මගේ මිත්‍රයා පැවසුවේ පාරේ ඇවිදීමින් සිටි අපි, අසරණ දරුවා හඬනු අසා ඔහුගේ පිහිටට ආ බවය. එය ඒත්තු ගැන්වීමට හෝමස් සමත්විය. අවශ්‍ය නම් ඊළඟ දවසේ පොලිස් ස්ථානයට පැමිණ සිද්ධිය ගැන සම්පූර්ණ විස්තරයක් ලබාදිය හැකි බව ඔහු කීය. දරුවා පොලිස්හටයා ආරයේ සිටියදී අපි හැමස්ටෙඩ් පිට්ටනිය හරහා ඉක්මනින් ඇවිද ගියෙමු.

"හෙමින් යමු වොට්සන්, හෙමින්!" හෝමස් කෙදිරිලි හඬින් කීවේ මගේ ගමන ඇවිදීමකට වඩා දිවීමකට සම්පවුණු නිසා විය යුතුය. "මිනිසා තවමත් අප දිනා බලාගෙනායි ඉන්නේ. ඔහුගේ හිතේ සැකයක් ඇතිවෙන දෙයක් අපි අතින් කෙරුණොත්, අපි අමාරුවේ වැටෙනවා. පොලිස්කාරයින් කියන්නේ ඊට්ටර මොළයක් තියෙන අය නෙමෙයි. ස්කොට්ලන්ඩ්සාඩ් ඒකක කාලයක් තිස්සේ කළ හතුවෙනු වලින් ඒක මං හොඳට දන්නවා. ආටු නෝනාගේ වැඩ අපි පටන්අරගෙන කියලා, අපව අල්ලාගෙන ගිහිං පොලිස්කුඩුවට දමාවි"

මේ වන විට මගේ සිතේ තිබූ කැලැහීම පහවී ගොස්, සිතේ කුතුහලයක් ඇතිවෙමින් තිබිණි. මිනිස් කිහිපයකට පෙර "ආටු නෝනාට" වසඟ වී මඟු මරණයේ දොරටුව කරා ගියෙමි. මගේ මිත්‍රයාට පින්සිදුවන්නට මට ජීවිතය ගලවා ගැනීමට හැකිවිය. දන් මට අවශ්‍ය වූයේ මිළගට සිදුවන්නේ කුමක්ද යන්න දැනගැනීමටයි.

"කොහේද හෝමස් අපි—මේ යන්නේ?" මම ඇසිමි. "රිදී කුරුසයකට හැකිවුණේ කොහොමද මේ බිහිසුණු උවදුරට මේ තරම් බලපෑමක් කරන්න? මේක මට කොහොමවත් තේරුම් ගන්න බැරි ප්‍රශ්නලිකාවක්"

"ඉවසන්න මිත්‍රයා ඉවසන්න. හෙට උදේට ඉරපායන්න කලින් මේ හැමදෙයක්ම ඔබට තේරුම් කර දෙන බවට මං පොරොන්දුවෙනවා"

පැයකට නොඅඩු කාලයක් අපි ඉදිරියට ඇවිද ගියෙමු. විටෙක අඳුරු වලාකුළු වලින් සඳු වැසී ගියේ, අවට අන්ධකාරයෙන් වසාලමිනි. පිටිටතිය හරහා සෑම අතකටම තිබූ අධිපාරවල් රැසකි. අප කථාවරේ ගමන් කළේ අධි ධාරවල් මුහුන්ද තණකොළ උඩින්ද යන්න මට වෙන්කරගත නැති වූයේ, ආද බිම ගැටෙන හඬ අනුව පමණි.

"වොට්සන්, ලන්තැරුම් දිගටම අඳුරු කරල තියාගන්න. අපේ ගමනට ඒකෙ එළිය උදව්කරගන්න හැටියක් නෑ. ඒ මොකද එහෙම කළොත් අපේ ගමන ගැන වෙනත් කෙනෙකුට බලාගන්න පහසුවෙනවා," ඔහු කීය.

මගේ මිත්‍රයා ඔහුගේ ගමන්වේගය අඩු කළේ ද නැත. අප යන්නේ කොතැනකටද යන්න ගැන මේ වනවිටත් හෝමස් නිශ්චිත

නිර්ණයකට පැමිණ ඇති අයුරක් මම දැවෙමි. අන්තිමට අප පැමිණ නැවතුණේ අඩිතයක් පමණ උස් වූ වැටක් අසලය. උල් යකඩ කුරු වලින් සෑදු තිබූ වැට මුදුනේ. පහතට නැමුණු යකඩ උල් පේළියක් ද වැටට පාස්සා තිබිණි. සඳු වසාගෙන තිබූ වලාකුළු මේ මොහොතේ ඉවතට පාවී ගියේය. අප පැමිණ සිටියේ කොනැහැකටද යන්න සඳු එළියෙන් දුටු විට මගේ ඇඟ හිරිවැටී ගියේය. අප සිටියේ කොහොත්, පිටියක වැට අසිටිනවා!

"දවල් කාලෙදී නම් මේ වැට මේ තරම් උස බවක් මට පෙනුණේ නෑ" හෝමිස් කීය. "ඒ වුණත් මං නිතරම මෙහි උදව් ලැබුණෙත් මට එහා පැත්තට පනින්න පුළුවන් වෙයි"

"මොනවා හෝමිස්? ඔබ දැන් ඇත්තටම එහෙම දෙයක් කරන්න ද සුදනම් වෙන්නේ?"

"නැතුව මං විහිළුවක් කළා කියල හිතුවද වොටසන්? නගින්න තියෙන්නේ අඩි හයක් උස වැටකුට. මැදිවියේ මම එහෙම දෙකට උදව් ඉල්ලන්නේ ඇත්තටම"

"මොනවද මං කරන්න ඕනෑ?"

"දැන් වලින් යමක් කදින්-සුභණ්ඩ කරාගන්න වඩාත් හොඳ හැකියාවක් තියෙන්නේ මට" මගේ චිත්තය කීය. "මුලින්ම මං ඔබේ කරට නගිනවා. ඒ උදව්වෙන් මං වැට මුදුන අල්ලාගෙන ඒ උඩට නගිනවා. ඒක වඩාත් නුවණට නුරුදි හේද වොටසන්?"

"හම්"

"වැට උඩට නැගුනට පස්සේ, මං ඔබට අතදෙන්නම්. මං රාත්තල් එකසිය හතළිහක් බර කෙනෙක්. තත්පර කිහිපයකට එව්වර බරක් රඳවාගන්න ඔබේ කොන්ද ඔරොත්තු දෙයිද? ඔබ ඇත්හනිස්ථානයේදී ලබා ඇති කුටාල ගැන මට අමතක නෑ. එහෙම ආබාධයකුත් තියෙන නිසා..... මං ඔබේ කරට නගින එක හරිද මන්ද.....?"

ඔහු ඒ ඉල්ලීම කළ-ආකාරයෙන් මට එය ප්‍රතික්ෂේප කිරීමට හැකියාවක් නොවීය. මම මිඳක් පහත්වී කොන්ද නමාගෙන සිටියෙමි. හෝමිස් මගේ පිටට පා තබාදී මට කෙදිරි ගැවිණි. එහෙත් තත්පර කිහිපයකදී ඔහු චැටේ යකඩ කොකුවල එල්ලී හරස් යකඩ කුරක් මතට නැග ගත්තේය. මිළගට පහතට දිගු කළ ඔහුගේ අතක එල්ලී මම ද මුදුනට ඇදුණෙමි. මිනිත්තුවක් ගතවෙද්දී අප

විරැකිසුලාව වරෙහිව් අර්ලොක් හෝමස්

දෙදෙනා සොහොන් බිම ඇතුළුව පැන අවසන්ය. දුන් අපේ තනි නොතනියට සිටියේ මළවුන් පමණි.

මෙවැනි වෙලාවක නොයෙක් බහුබ්‍රත සිතේ මවාගෙන, සිතේ කැලහීමක් ඇතිකරගන්නා පුද්ගලයින් මේ දැක ඇත්තෙමි. මා එවැනි කෙනෙකු නොවෙි. එහෙත් සොහොන් පිටියේ කිරිගරුඩ ස්මාරක මැදට වී සිටී මම, සුළඟෙන් සෙලවුණු සයිප්‍රස් අතු වලින් නැගුණු හඬෙන් පවා සසල වීමි. ජෛනි සාමදායයන් සැතපෙන දහස් ගණනකගේ ආත්ම, අප එහි යාම ගැන විරෝධය පළකර හඬ නඟනවා යයි මට සිතීණ. සත්ත්වකාරයාට වී අප දෙසට හෙත් යොමු කරගෙන, අප ගැන සෝදිසියෙන් හෙත් කියක් ඇත්ද? මගේ සිතේ ඇතිවූයේ තැනිතැන්මිනි. හදිසියේම එක් යෝධ සයිප්‍රස් ගසක් මුදුනෙන් අසන්නට ලැබුණු ගබ්දෙයන් මම තිගැස්සිමි. ඒ ගසකින් ගසකට පියැහී විශාල වවුල් රැහැන් බව් මම පසුව දුටුවෙමි. සාක්කුවට අත දමා රිවෝල්වරය තිබේදැයි මම බැලීමි. එය සිතලට දැනුණත්, එහි ස්පර්ශය මගේ සිතේ ඇතිකළේ සැනසීමකි.

සොහොන් බිමට වැටුණු මේ එළියෙන් අප ඉදිරියේ වූ කුඩා ගොඩනැගිල්ලක් වැනි තැනක් දිස්විය. පසුබිමෙන් තිබුණු මිදුම හා සනඳුර මැදින්, ගොඩනැගිල්ලේ වහලන් කිරිගරුඩ බිත්තීන් මම දුටුවෙමි. මා දෙසට හැරුණු මගේ මිත්‍රයා, තම උඩුතොල මත දබරැහිල්ල තබා, කපානොකර ඉදිරියට එන මෙන් මට සංඥා කළේය.

"ඔබේ ලන්හැරුම අපට මෙන්ම ප්‍රයෝජනවත් වෙනවා වොට්සන්" හෝමස් මගේ කුනට කෙදිරුවේය. ඒ අප එම ගොඩනැගිල්ලේ දෙර අසලට පැමිණි පසුවය.

"කරුණාකරල ලන්හැරුමේ මුදිය මේ දෙරේ අගුළට හොඳට වැටෙන්න අල්ලන්න. බලමු ගෙවල් බිදින හොරෙකුට තියෙන දක්ෂතාවය මටත් තියෙනවද කියල." කී ඔහු සාක්කුවෙන් කුඩා පසුම්බියක් එළියට ගත්තේය. එහි තිබුණේ කුඩා ආයුධ කට්ටලයකි. එය විවෘත කළ මගේ මිත්‍රයා දෙරේ අගුළු ඇරගැනීමට සුදුසු ආයුධය තෝරා ගැනීමට අගුළු වෙත හෙත් යොමු කළේය.

"හො හෝ! මේ මොකද මේ?" ඔහුට කියැවිණි. "කවුරු හරි දෙරේ අගුළු ඇරල"

"එකෙන් අපට තේරුම් ගන්නා පුළුවන් මොකක්ද හෝමස්?" මම ඇසිමි. මව්පියාට පත්ව සිටි මට, මගේ මිත්‍රයා කලින් දුන් උපදෙස් අමතක වී තිබිණ. මා ඔහු ඇමතුමට කෙදිරිලි හඬමින් නොව උස් හඬමිනි.

"දුන් ඉතින් විවේචනාත්මක සුදුසුකම් කරගන්න" හෝමස් ඉතා සෙමෙන් කිය. මගේ නොසැලකිලිමත් ක්‍රියාව ගැන ඔහුට තරහ ගිය බව මම තේරුම් ගතිමි.

"මේක ඇතුළත මොකක් හරි බිහිසුණු කටයුත්තක් සිදුවෙමින් තිබියෙන් නෙ" කී ඔහු අතුළු ඇසීමට ගත් ආයුධ පසුමිබිය සාක්ෂාවට මධ්‍යගතවිය.

ඔහුගේ නියෝගයට මම වහා කිසිකරුවිමි. ඊට අමතරව ලන්කැරුමේ එළිය නොමැද පනන ලෙස, එහි කළුපාට ආවරණය ඉදිරියට කරකැවිමි. මගේ මිත්‍රයා ඉතාම සෙමින් දොර ඉදිරියට තල්ලු කළේය. අපේ වාසනාවකට මෙන් දොරේ සරතේරු මල කා නොතිබූ බැවින්, හඬක් නොහඟාම දොර විවෘතවිය.

සොහොන්ගෙය ඇතුළත වූයේ දීප්තිමත් ආලෝකයකි. බලාපොරොත්තු නොවූ දීප්තියෙන් ඇස් පතාපෙනී ගිය නිසා, මම දකුණතින් දෙතෙත් ආවරණය කරගනිමි. දෙතෙත් එම ආලෝකයට හුරුවෙද්දී මට දකින්නට ලැබුණේ ඉතාම බිහිසුණු දර්ශනයකි. එයින් හය වූ මම එක්වරම නිගාස්සුණෙමි. තව ඊකෙන් මගේ අතේ වූ ලන්කැරුම ද බිම වැටෙන්නට ඉඩ තිබිණි.

බියෙන් සිත කැලඹූ එම දර්ශනය මම කෙසේ විස්තර කරමිද?

සොහොන් ගෙය කෙළවර පුද්ගලයෝ කිහිපදෙනෙක් සිටියහ. ඔවුන් සිටියේ, දිග මෙසයක් භික්ෂු යථිකිසි දෙයක් වෙත තෙත් යොමුකරගෙනය. එක්වරම මගේ සිතට නැඟුණේ ශල්‍ය වෛද්‍යවරයෙකු කළ ශල්‍යකර්මයක් නරඹන සහෝදර වෛද්‍යවරුන් පිරිසකි. එහෙත් ශල්‍යාගාරයක වෛද්‍යවරුන් මෙන් නොව, ඔවුන් හැමදෙනෙකුම සැරසී සිටියේ කළු පැහැති ඇඳුමෙනි. ඒත් එක් පුද්ගලයෙකු හැර. මැදින් සිටි තරුණයා ඔහුගේ කළු කඩාය ඉවත්කර සිටි බැවින් ඔහු හැඳ සිටියේ සුදු කම්සයක් බැව් මම දැනුවෙමි.

අප මේ සොහොන්ගෙය තුළට ඇතුළු වූ බව ඔවුන්ට නොදනුණු සැටියකි. ඒ තරමටම දැඩි අවධානයකින්, ඔවුහු ඒ බැඳුරුම

කටයුත්තෙන් යෙදී සිටියහ. දේවතාවෝ! ඒ නම් පුද්ගලාකාර කටයුත්තක් නොවේද? දැන් අපුරුදු භක්තිය ගතවී ඇතත් එද රාත්‍රියේ දුටු අයුරින්ම, එය මගේ මතකයේ තවමත් සිතුවම් වී ඇත.

ඔවුන් ඉදිරියේ මේසය මත තිබූ ඒ දෙය මිනිසෙට්ටියකි. ඒ තුළ සිටියේ කාන්තාවකි. සැටින් රෙද්දෙන් මැසූ කොට්ටියක් මත නිස තබාගෙන, අලංකාර සුදු ඇඳුමකින් සැරසී, දැන් එකිනෙක පටළවාගෙන එහි සිටි සුන්දර කාන්තාව මම හඳුනාගත්තෙමි. ඒ මීට ස්වල්ප වේලාවකට පෙර මා රවවා ගැනීමට උත්සාහ කළ තරුණියමය. මීට මොහොතකට මෙය නිද්දේ ලොවට පිවිසි විලසින් ඇය දෙනෙත් වසාගෙන සිටියාය. කඛය ඉවත්කරගෙන සිටිනු මා දුටු තරුණියා, ඇය ඉදිරියේ සිටගෙන සිටියේය. ඔහුගේ අතේ අඩි දෙකක් පමණ දිගු පුළියෙන් කැනු උරක් විය. එහි උල් කෙළවර ගින්නෙන් පුළුස්සා තිබූ හිටත් කළු පැහැ ගත්ව තිබිණි. ඔහු එක් අතකින් ඒ ලී උළු අල්ලාගෙන සිටියේ, හරියටම ඇගේ හදවත ඉදිරියෙනි.

අවුල් වූ සිතින් සිටී මා, දකින්නට ලැබුණු දේවල් තේරුම් ගැනීමට උත්සාහ ගන්නා පමණින් එක්වරම යම් වේගවත් චලනයක් මම දුටුවෙමි. තරුණියාගේ මෙනෙක් මා නොදුටු අනෙක් අතේ තිබුණේ ලී මිටියකි. එය ඉහළ සිට පහළට වේගයෙන් එල්ල විය. මිටි පහර එල්ල වූයේ ලී උළු උඩ කෙළවරටය.

සොහොන් ගෙය දෙදරවමින් මහා බිහිසුණු විලාප හඬක් නැගෙන්නට විය. මිටියෙන් පහර දෙකක් හෝ තුනක් ලී උළු මතට එල්ලවිණි. එවිට ලී උළු ඇඟේ පසුව පසාකරගෙන ඒ තුළට ගිලා බැස්සේ, වතුර මලකින් මෙන් ලේ විහිදුවමිනි. මිනිසෙට්ටියේ වූ මළසිරුර ඒ මේ අතට ඇඟවෙන්නට පටන්ගත්තේ, ඇණයකින් ලාල්ලකට සවිකළ දූවැන්න සර්පයෙකු විලසිනි. ලී මිටි පහර එල්ල වෙද්දී, ඇගේ විලාපය බිහිසුණු බවෙන් ද තීව්‍ර බවෙන් ද වඩාත් හැඩවිය. මිනිසෙට්ටියේ ඉහළ කෙළවරේ නැගිට සිටි වයස්ගත පුද්ගලයෙක්, පොතක් දිහැරගෙන සිටි අයුරු මම අහම්බෙන් මෙන් දුටුවෙමි. මේ බිහිසුණු දර්ශනය වෙත දෙනෙත් යොමුවී තිබූ නිසාම, ඔහු කළේ කුමක්ද යන්න මා හරිහැටි දුටුවේ මිනිත්තු කිහිපයකට පසුවය. යාච්ඤා ප්‍රත්රයක් වූ එම පොත දිගහැර ගත් වයස්ගත නැනැත්තා, එහි පාද නොනවත්වාම ජප කළේය. මද වේලාවකදී විලාප සියල්ල නැවතුණු බැව් මම දුටුවෙමි.

මේ දර්ශනයෙන් මාපමණක් නොව හෝමස් ද හිතියට පත්විය. සම්පූර්ණයෙන්ම පුද්ගලික වී සිටි ඔහුගේ කට කර්ම වැඩි තිබිණි. කෙසේ වෙතත් කලබලය අවසන් වූ වහාම හෝමස් ඉදිරියට පා නැගුවේය. එක්වරම මතුවූ අමුත්තන් දෙදෙනා දෙස ඔවුහු පුද්ගලයට පත්ව බලාසිටියහ.

"මේ මහාචාර්ය වෑන් හෙල්සිං වෙන්න ඇති කියල මං හිතනවා?" හෝමස් ප්‍රශ්නය යොමුකළේ යාවිඤ්ඤ පොතක් අතැතිව සිටි වයස්ගත පුද්ගලයාටය. "මේ අනෙක් අය දෙස්තර සේවක, සර් ආතර් හෝම්වුඩ් හෙවත් ගොඩැල්ම් සාම්බරයා වෙන්න ඇති. මේ ඇමරිකානු ජාතික මහත්මයා නම් මං හඳුනන්නේ නෑ" හෝමස් කීවේ කහ පැහැති හිසකෙස් තිබූ තරුණයා පෙන්වමිනි. ඔහුගේ කබායේ තිබුණේ ඇමරිකානු මෝස්තරය නිසා, මගේ මිත්‍රයා ඒ බව තේරුම් ගන්නට ඇත.

"මම කවින්නි මොරිස්, ගොඩැල්ම් සාම්බරයා යාච්චෙක්, ඔහේ කවුද? මගේ යහළුවන්ගේ නම් ඔහේ කොහොමද දනගත්තේ?"

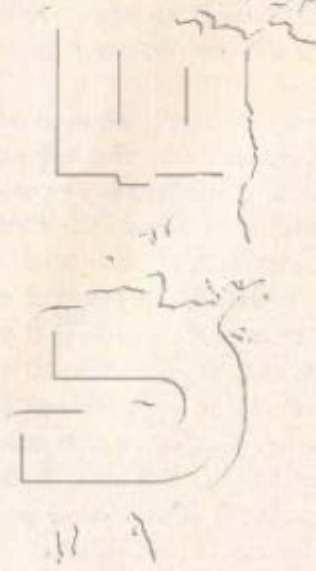
"මගේ නම් ජර්ලොක් හෝමස්. මේ ඉන්නේ මගේ උදව්කාරයා දෙස්තර ජෝන් වොට්සන්. ඉතිරි පියතර හැමදෙයක්ම ඔබට කියන්නත් මට පුළුවනි. ඔබ කියන දේකට සමත් දෙන්නත් පුළුවනි. හැබැයි ඒ හැම එකක්ම, මේ මරණයේ හා හිමණයේ කුටියෙන් එළියට ගියාට පස්සේ"

"මං ඔබ ගැන අහල තියෙනවා" මෙතෙක් වේලා ආගමික පොත දිගහැරගෙන සිටි වයස්ගත මහතා කීය. ඔහු ඉංග්‍රීසි කථාකරදී එහි විදේශීය උච්චාරණයක් ද ඇති බැව් මම හඳුනාගත්තෙමි.

"හෝමස් මහත්මයා, ඔබ මෙතේ ආව එකෙන් දුන් මට හුඟක් දේවල් තේරුම් ගන්න පුළුවනි. මම මගේ මේ මිත්‍රයින් සමග සොහොන් ගැබට පැමිණියේ, පෙණුරුවක් පවත්වන්න විතරයි. හෙට රාත්‍රියේ අප කරන්න තිත්ද කරන්න ඒ බැරෑරුම් කටයුත්තට පෙරහුරුවක් පවත්වන්න. නමුත් හැමස්ටෙඩ් පළාතම හිමණයෙන් තුස්ත කළ මේ කාන්තාව, අද ඇගේ මිනිසෙට්ටියේදී හමුවුණේ අපි බලාපොරොත්තු නොවුණු විධියට. ඇය ඒ තත්ත්වයට ගෙන එන්න ඇත්තේ ඔබ විසින් බව මට පිණිසයි. ඔබේ යෝජනාව වටිනා එකක්. නමුත් මං කැමැතියි මුලින්ම මගේ සගයින් සමග කතාබහ කරලා අවසන් තීරණයකට ඇවිත් හිටින්න"

හෝමස් හිස සොලවා තියට් රිකුගත්තිය පළකළේය. එවිට වැන්
හෙල්ඩිං නමින් හැඳින්වුණු තැනැත්තා සෙසු අය පසෙකට
කැරුවාගෙන ගියේය. අපට හොඳ ඇසෙන සේ කොදුරමින්, ඔහු
මිතුරන් සමග යම් සාකච්ඡාවක් පැවැත්වීය. මගේ දෙනෙත්
යොමුවුණේ ස්වල්ප වේලාවකට පෙර මිනිසෙව්වියේ ජීවත්ව සිටි
හැකැත්තිය වෙතය. දූන් ඇගේ පෙනුම දැඩි මගේ දෙපා පණ නැතිවී
ගියේය. මා ක්ලාන්ත වීමට යන බව මටම වැටහිණි. වහාම
හෝමස්ට සමීප වී, ඔහුගේ කරට අත තබා චාරුගෙන, මගේ හිස
ඔහුගේ උරහිසට හේත්තු කළෙහිමි. මඳ විවෘතවත් යඳ්දි මගේ
ක්ලාන්ත හතිය අඩුවී ගියේය. තම සාකච්ඡාව අවසන් වූ බැවින්
මහාචාර්යවරයා අප වෙත පැමිණියේය.

“අපි එකඟයි” ඔහු කීය. “බද්දල්/ චතුරග්‍රයේ මට කාමරයක් තියෙනවා. අපි එතැනට ගිහිං කතාබහ කරමු. අපට පුළුවන් එතැනදී කාගෙන්වත් බාධාවක් නැතිව, ඕනෑම දෙයක් සාකච්ඡා කරගන්න. ඔබට කියන්න තියෙන දේ-ඔබ කියන්න. මගේ කථාව මං කියන්නම්. හැබැයි ඒක උව්ල ගිහක් ඇති, හයෙන් ක්ලාන්ත වෙත අයට සුදුසු කථාවක් නෙමෙයි. ඒක තමයි කවුන්ට ධර්මසුලාගේ කථාව!”

ට්‍රාන්සිල්වේනියාවේ ඩීර් කිඳුලා නම් ආදිපාදවරයාගේ කථාව

අපි ලන්ඩනයේ බර්ක්ලි වතුරග්‍රයේ ශිෂ්ට මහාචාර්ය වෑන් හෙල්සිංගේ නවාතැනට ගියෙමු.

"ඔබේ මිත්‍රයාගේ මුහුණ බැලුවාම ම මට නිගමනයකට එන්න පුළුවනි" මහාචාර්යවරයා කීය. "ඔහු හිතනවා ඇති ඔහු ඇවිත් ඉන්නේ මිනීමරණ අපරාධකාරයෙකුගේ කාමරයට කියල. ඔහු දන්නෙ නැද්ද මේ සිද්ධියේ ඇත්ත කථාව? ඔබ ඔහුට ඒක කිව්වෙ නැද්ද?" වයසක පුද්ගලයා තුළල රළුකරමින් විමසුවේ මගේ මිත්‍රයාගෙනි.

"ඔහුට මං කිසිදෙයක් කිව්වෙ නෑ. ඒකට හේතුව අද හැන්දෑව වන තුරු මේ කිසිම දෙයක් මා දනගෙන හිටියෙන් නෑ."

හෝමස් පිළිතුරු දුන්නේය.

හෝමස් හිඳගත්තේ දෙර අසලම වූ භාන්සිපුවුවේය. අපේ සත්කාරකයා ඔහුට පිළිගැන්වූ වයින් වීදුරුව ප්‍රතික්ෂේප කළ හෝමස්, තම පයිප්පය සාක්කුවෙන් ඊළියට ගත්තේය. ඊළඟට එය දුම්කොළ වලින් පිරවීම ඇරඹුවේය. ආබාධිත සොල්දාදුවා ලෙස වෙස්වළා ගැනීමට ඔහු යොදාගත්, නූල් ගැලවුණු පරණ කැප් තොප්පිය ඔහුගේ හිස මත තිබිණ. භෞතභාන්ගෙය තුළ අප දුටු බිහිසුණු කටයුත්ත නිසා, මගේ සිතේ ඇතිවී තිබුණේ දඩි පිළිකුලක් මෙන්ම අප්‍රසාදයකි. මට දනුණු බඩ දහලන ගතිය හා සත්කාරය තවමත් පහවී නොතිබිණ. ඔවුන් මා වෙත පිළිගැන්වූ වයින් මා ප්‍රතික්ෂේප කළේ ඒ නිසාම නොවේ. මිනීමරුවන් සමග හවුලේ එකට වයින් බීම මව් කිසියෙක් හුරුපුරුදු වැඩක් නොවීය.

"මර්ලොක් හෝමස් මහත්මයා" මහාචාර්යවරයා කීය. "ඔබ මේ ගැන මොන තරමක් ඉදිවල් දන්නවද? ඔබට හරියටම දනගන්න ලැබුණේ මොනවද?" එම ප්‍රශ්න ඉදිරිපත් කළ වයසක

මහාචාර්යවරයා මගේ මිත්‍රයා දෙසට නෙන් යොමුකරගෙන සිටියේ දැඩි අවධානයකිනි. ඉව් අල්ලන දඩබ්බල්ලකුගේ දෙනෙන් වැනි ඒවායින්, මම එක් දෙයක් පැහැදිලිව වටහා ගතිමි. එනම් මොහු ද මගේ මිත්‍රයා මෙන් තීක්ෂණ බුද්ධියක් ඇති විද්වතෙකු බව ය. දන් මේ එකට ළංවී සිටින්නේ යුරෝපා මහාද්වීපයේ තිබෙන අතිවිශිෂ්ට ගනයේ මොළු දෙකක් විය හැක.

“මහාචාර්යතුමා” හෝම්ස් කථාව ඇවෑමට. “දන් ටික වෙලාවකට කලින් පසුවට ලී උළක් යවා මම මෙලොවින් තුරන් කළ ගැහැනිය, වැම්පයර්වර්ණයක් බව මා දන්නවා. වැම්පයර් කියන්නේ, අනුන්ගේ ලේ උරාබොගින් ප්‍රාණය රැකගන්නා, යක්ෂණයක් හෙවත් හුනාත්මයක් බවත් මං දන්නවා. ජීවත්ව සිටියදී ඇගේ නම ලුසී වෙස්ටෙන්රාව බවත්, ඇය මියයන දිනවල ගොඩැල්මිං සාම් සමග විවාහ ගිවිසගෙන සිටි බවත් මං දන්නවා. ඊට අමතරව මං දන්නවා, ලුසී වෙස්ටෙන්රාව මේ වැම්පයර් තත්ත්වයට පත්කළ මිනිසා එංගලන්තයට ආව හැටි. ඔහු එංගලන්තයට ආවේ අගෝස්තු අටවැනිදා විට්ටි වරායට ගොඩගැසූ ඩෙමිටර් නම් නෞකාවේ. — මං නොදන්නා හිස්තැන් බොහොමයකුත් තියෙනවා. මහාචාර්ය ඒබ්‍රහැම් වෑන් හෙල්සිං. ඒ හිස් තැන් ඔබ පුරවාලී කියලා මං විශ්වාස කරනවා.”

මේ අසා අනෙකාගේ දෙනෙන් පළවූයේ විස්මයයි. ඔහුට තිබුණේ ද හෝම්ස්ට මෙන් තරමක් ලොකු හිසකි; පුළුල් මුහුණකි. ඉදිරියට වක්වුණු සෘජු නාසයක් සහිත වූ ඔහුගේ මුහුණේ, එකදු රැවුල් ගසක් නොවීය. රතුපැහැති හිසකෙස් සනථ වැඩිතිබුණේ, හිස මුදුනට වන්නටය. පුළුල් නළල් තලයක් තිබූ නිසා, ඔහු ඉතා බුද්ධිමත් නිර්භය තැනැත්තෙක් බැව් බැලූ බැල්මට පෙනිණ. අතිශය පුද්ගලයට පත්ව — සිටි ඔහු, මගේ මිත්‍රයා දෙස බලාසිටියේ කටින් එකදු වචනයක් තබා, ශබ්දයක් වත් පිට නොකරමිනි. අන්තිමේදී ඔහුගේ දෙනෙලට — සිනාවක් නැතිණ.

“හෝම්ස් මහත්මයා. අතිශයින්ම දක්ෂ කෙනෙක් හැටියට ඔබට කීර්තිනාමයක් ලැබීම තියෙන එකේ පුද්ගලයක් නෑ.” වෑන් හෙල්සිං කීවේ හිස පහත්කරමිනි. “ඔබ මේ තරමක් කාරණා දනගත්තේ මොන ආකාරයෙන්ද? මං බොහොම කැමැතියි අන්න ඒක දනගන්න”

හෝම්ස් දල්වාගත් පයිප්පයෙන් නිල් පැහැති දුම් වළලු කිහිපයක් ඉහළට යැව්වේය.

"ඒ ගැන අපි පස්සෙ කථාකරමු" හෝම්ස් කීය. "ඊට කලින් ඔබේ කථාන්තරය අපට දැනගන්න සලස්වන එක ඔබට වැඩදයකයි"

"ඔව්. බාගවෙලාවට එහෙම කියන එකත් හරි" වෑන් හෙල්සිං පැවසුවේ මිතුරන්ගේ මුහුණු බලමිනි.

ගොඩැල්මිං සාමී යනුවෙන් හඳුන්වනු ලැබූ තරුණයා වසින් විදුරුව අතැතිව ගැඹුරු කල්පනාවකට වැටී සිටියේය. "වාටු තෝනා" ගේ භූතාත්මය අවසන් කළ ඔහුගේ සිත තිබුණේ, වෙනත් ලොවක බව මම තේරුම් ගනිමි. සෙස්සෝ වෑන් හෙල්සිං පළකළ අදහස අනුමත කළහ.

තමා වාඩිවී සිටි අසුනෙන් නැගී සිටි මහාචාර්යතුමා, තම දෑත් කලිසම් සාක්කු දෙකේ දමාගෙන, කාමරයේ ඉහළ පහළ සක්මන් කිරීමට පටන් ගත්තේය. ඔහුගේ හැඹුරු කටහඬේ සිත්ඇදගන්නා ස්වභාවයක් තිබිණ. ඔහුගේ ඉංග්‍රීසි උච්චාරණයේ විදේශික බවක් තිබුණත් පැවසූ දේ පැහැදිලි විය.

"ඔබට මගේ තම දැනගන්න ලැබුණේ දේව බලයකින්ද කියන්න මං දන්නෙ නෑ. නමුත් එය නිවැරදියි. ඕලන්දයේ ඇම්ස්ටර්ඩැම් විශ්වවිද්‍යාලයේ චෛද්‍ය පීඨයෙහි මම සේවය කරන්නේ. කායික චෛද්‍ය විශේෂඥයෙකු ලෙසත්, මහාචාර්යවරයෙකු ලෙසත්, දත් මං අවුරුදු ගණනාවක් කටයුතු කරල තියෙනවා. මට මේ දෙස්තර ජෝන් සේවඩ් මූලින්ම හමුවුණේ එහිදී. ඒ හමුවීමෙන් අප අතර ඇතිවුණු මිත්‍රත්වය දවසින් දවස, මොහොතින් මොහොත වැඩිවුණා. එහෙම වුණත්, දුන් ඔහු මනුස්සයින්ගේ ගරීරයට වැලඳෙන රෝග ගැන සොයා බැලීමේ අමතක කරලා. ඔහුගේ සිත දුන් ඇදී ගිහින් තියෙන්නේ, මිනිස් සිත් නැමැති ගැඹුරු අගාධය විමසා බලන්නටයි." මෙසේ කියූ වෑන් හෙල්සිං මුහුණේ කළු රැ වූලක් වවාගෙන සිටි-කණ්ණාංගයේ උරහිස මත අත තැබීය.

"ඒ වුණත් දෙස්තර ජෝන් සේවඩ්, ලන්ඩනයේ මානසික ආරෝග්‍යශාලාවේ අධ්‍යක්ෂක ධුරය අත්හැර දමලා, වෙනත් කටයුත්තකට යොමුවී ඇති බව මට ආරංචි වුණා. එය දැනගැනීමෙන් මා පුද්ගලිකව පත්වුණේ නැහැ. ඒ මොකද මොන

සෞත්‍රයට පිවිසුණත් පස්වඩා කපලනා පරිපූර්ණ දක්ෂ
 වෛද්‍යවරයෙක් බව මං දනහිටියා. මෙවර ඔහු භාරගෙන තිබුණේ
 ඔහුගේ මිත්‍රයා වූ, කලින් ආතර් හෝම්වුඩ් නමින් හැඳින්වුණු
 ගොඩැල්මිං සාමිවරයා වෙනුවෙන් කටයුත්තක්. ඒ කටයුත්ත තමා
 ගොඩැල්මිං සාමිගේ පෙම්වතිය වන, ලුසි වෙස්ටෙන්රා
 මෙනෙවියට වැලඳුණු රෝගය හැන සොයා බැලීම. ඇය
 ස්වභාවයෙන්ම නිරෝගී ශක්තිමත් තරුණියක්. නමුත් අගෝස්තු
 මාසයේ මුල් කාලයේ, ඇය එක්තරා අහිරහස් රෝගයකින්
 පෙළෙන්නට පටන්ගත්තා. මේ රෝග තත්ත්වයෙන් සුවය ලබන
 අයුරකුත් කිහිපවිටක්ම පෙනුණා. නමුත් ඒ සැමවාරයකම ඇය
 යළියළින් ඒ හයානකු රෝගයකට ගොදුරු වුණා. අන්තිමේදී එය
 කොතරම් උත්සන්න වුණද කියනොත්, ඇය ජීවිතයත් මරණයත්
 අතර සටනක යෙදෙන තත්ත්වයට පත්වුණා. ලුසි මෙනෙවිය නිතර
 නිතර නින්දෙන් රාත්‍රී කාලයේ ඇගේ නිවසෙන් පිටතට ඇවිද
 ගොස් තිබෙනවා. ඇගේ නිවස තියෙන්නේ විට්ටි ප්‍රදේශයේ. ඇය
 මේ විධියට එළියට ඇවිදගිය හැමවතාවකම, රෝගය දරුණු අතට
 හැරුණා. මගේ මිත්‍ර සේමසිට් ලොකුම ගැටලුවක් වුණේ මෙන්ත
 මේ කාරණයයි. ඇයි සිහිනගියක් පිළිමගතට ඇවිදගිය
 හැමවතාවකම, ලුසිගේ රෝගය උත්සන්න වුණේ? ඊට පස්සේ
 තමයි එක්තරා අසාමාන්‍ය සිදුවීමක් වුණේ. ඒක දනගත්තාම මං
 කේරුමගත්තා, අපි මේ මුහුණ දෙන්නේ සාමාන්‍ය රෝගයකට
 නොව, ඊට වඩා අතිශය හයානකු තත්ත්වයකට බව.

ලුසි වෙස්ටෙන්රා මෙනෙවියගේ මිතුරියක් හිටියා, මීනා හාකර්
 නම් මෙනෙවියක්. ඇය විවාහවීමට බලාපොරොත්තුව හිටියේ
 ඇගේ පෙම්වතා වූ ජොනතන් හාකර් මුහුණමයා සමග. මම කලින්
 කියූ සිදුවීම වෙත කාලයේ තමයි. ඇය විවාහ වෙලා හාකර්
 මහත්මිය බවට පත්වුණේ. තමන්ගේ හිතුවත්ම මිතුරිය වුණු ලුසිගේ
 තදබල රෝගී තත්ත්වය හැන අහන්න ලැබිලා, ඇය රැකබලා
 ගැනීමට මීනා පැමිණියා.

එක දවසක් මහා රාත්‍රියේ මීනාට නින්දෙන් ඇහැරුණා. ඇයට
 දකින්නට ලැබුණේ තමන්ගේ හිතුවත්ම මිතුරිය ඇදේ නොමැති
 බව. ලුසි සොයමින් අගදරින් එළියට ගිය මීනාට දකින්නට
 ලැබුණේ නිවස කිට්ටුව තිබුණු සොහොන් බිමක, සියදිවි

නසාගෙන මියගිය කෙනෙකුගේ සොහොන මත ලුසි වැතිරිලා තිබී හැටි. ඊළඟට ඇය දුටුවා කළු පැහැති දිගු දෙකක්, ලුසි මෙනෙවියගේ සිරුරට උඩින් නැමිගෙන සිටින බව. මේ දුටු මිනා හාකර මෙනෙවියට කැගැහුණා. ඒ ගබ්දාව ඒ කළුපැහැති සෙවණැල්ල හිස ඔසවා බැලුවා. මිනාට දකින්න ලැබුණේ වෛරය පිටකරන, හින්දර මෙන් රතු පැහැති ඇස් දෙකක් සහිත සුදුමැලි මුහුණක්. කොහොම වුණත් මිනා, ලුසි සිටිය නැතැයි යැදී, අර හයානක රූපය අතුරුදන් වෙලා, ලුසි මෙනෙවිය හැඳගෙන සිටියේ ඇගේ රාත්‍රි ගවොම පමණයි. ඇය සිතල නිසා රෝගී වෙමින් කියන බියෙන්, මිනා තම කපේ තිබුණු මර්ලරය ගලවා ඒක ලුසිගේ බෙල්ල වටේ ඔතල, ඒක ගැළැව් නොයන්න ආය කටුවක් ගැහැව්වා.

ගෙදර ආවට පස්සේ කටුව ගලවලා මර්ලරය ඉවත් කරද්දී මිනාට දකින්න ලැබුණා, බෙල්ලේ කුඩා සිදුරු දෙකක් ඇති බව. තමන් ආය කටුව ගසද්දී බැටිවීමකින් ඉය මිතුරියගේ බෙල්ලේ ඇඳෙන්න ඇති කියලයි මිනා හිතුවේ. එද රාත්‍රි ලුසි වෙස්ටෙන්රා මෙනෙවියගේ රෝගී තත්ත්වය ඉඩාත් බරපතල අතට හැරුණා.

"මොහොතකට නවත්වන්න" හෝමස් කීය. "මේක සිදුවුණ දිනය හරියටම කවද ද?"

"දිනය අහොස්තු මාසේ 11 වැනිද"

"හොඳයි. කරුණාකරලා දිගටම කථාව කියන්න"

"ලුසි යළිත් වරක් රෝගී බවට පත්වුණා." මහාචාර්යවරයා කථාව පටන්ගත්තේය. "මොනවා හරි තදබල ක්‍රියාමාර්ගයක් අනුගමනය නොකොළොත්, ඇය මියයාමට ඉඩ ඇති බව වෛද්‍යවරුනට වැටහුණා. එතකොටයි ඔවුන් ඔව් කැඳවුවේ.

හෝමස් මහත්මයා. ඔබ නිරීක්ෂණය කරන ඉතාම සුළු දෙයින් පවා, තර්කානුකූලව නිගමනවලට පැමිණීමට, ඔබට විශිෂ්ට හැකියාවක් ඇති බව සුප්‍රසිද්ධ කරුණකි. ඒ වුණත් මහත්මයා මේ කාන්තාවට තිබුණු රෝග ලක්ෂණ විස්තර කිරීමේදී, අප තරම් ඉක්මනට ඔබටත් නිගමනයකට එන්න හැකිවේද කියල මොදන්නේ නෑ. සොහොන් පිටියේ දකින්න ලැබුණු දර්ශනය, සෞඛ්‍ය තත්ත්වය ඉතා වේගයෙන් පිරිහී ගිය හැටි, බෙල්ලේ දකින්න ලැබුණු කුඩා සිදුරු දෙක. ආත්ම රාත්‍රි අන්ධකාරයේ ක්‍රියාත්මක වෙන, අමනුෂ්‍ය බලවේගවල කටයුතු මීට වඩා හොඳින් පෙන්වන,

අවස්ථාවක් එළියට ආපේ කඩදද? මං වහාම ක්‍රියාත්මක වුණා. කුඩා කාලයේ සිටම මට අසන්නට ලැබී තිබුණු දේවල් මං ප්‍රයෝජනයට ගත්තා. ලුසි මෙනෙවියගේ ජනේලය වටා පුදුමයක් මල් කිහිපි ගැටගසන්න මං පැකිල්ලේ නෑ. ඇගේ බෙල්ල වටා රිදී කුරුසියක් රඳවන්නත් මා පියවර ගත්තා. නමුත් අවාසනාවක මඟක! මගේ ඒ සියලු උත්සාහයන් අහක ගියා. ලුසි මෙනෙවියගේ මව අඤන අයුරින් ක්‍රියාකාරී කියල මං හිතුවෙ නෑ. ඇය මේ ගෙදරට ආව ගමන් කරල තිබුණේ, තමන්ගේ දුටු හොඳ වාතාශ්‍රයක් ලැබෙන්න කියලා, පුදුමයක් මල් අතු ඉවත්කරලා, ජනෙල් හොඳින් හැරදීමයි. ඇයට හිතෙන්න ඇත්තේ, ජනේලයෙන් ඇතුළට එන්න හැකියාව තිබුණේ පිරිසිදු වාතයට පමණක් කියලයි!

ඇගේ මවගේ එම ක්‍රියාව නිසා ලුසිගේ සෞඛ්‍ය තත්ත්වය යළිත් වරක් සීඝ්‍ර ලෙස පිරිහෙන්නට පටන්ගත්තා. මේ අවාසනාවන්ත තරුණිය වෙනුවෙන් අපට කිරීමට ඉතිරිව තිබුණේ බොහොම ස්වල්පයයි. ඇයගේ ශරීරයෙන් ඉවත්වූ රුධිරය වෙනුවට, රුධිරය ලබාදීම, දිගින් දිගටම කළ හැකි දෙයක් නොවන බව අපි දනහිටියා. ගොඩැල්මිං සාමිගේ මිතුරෙකු වන මේ ක්වින්සි මොරිස් මහත්මයා එක්සත් ජනපදයේ සිට එංගලන්තයට ආවේ මේ කාලයේ. ලුසිට රුධිරය ලබාදීමේ කටයුත්තට ඔහුත් රුධිරය පරිත්‍යාග කළා. "ඔහු කීවේ ඇමරිකානු ජාතිකයා දෙසට හිස පහත්කරමිනි. "නමුත් ඇගේ අවාසනාවන්ත ඉරණමෙන් ඇය ගලවාගන්න අපට හැකියාවක් තිබුණේ නෑ. ලුසි වෙස්ටෙන්රා මෙනෙවිය සැප්තැම්බර් 20 වැනිදා මියගියා. පුවත්පත්වල "වාටු නෝනා" යන නමින් හැඳින්වූ භූතාත්මය උපන්නේ එදා රාත්‍රියේ"

"මොන බහුබ්‍රිත විකාර ක්වාද?" මට කැමැතිණ. මට මගේ හැඟීම් පාලනය කරගත නොහැකි විය. මා මහාචාර්යවරයා ළඟට යැවුණේ මා නොදනුවත්වමය. ඔහු මා දෙස බෙහෙවේ වෛද්‍යවරයෙකු රෝගියකු දෙස බලන බැල්මකි.

"හෝමස්" මම කැමැතිමි. "මේ පුද්ගලයා මිය උත්සාහ කරන්නේ ඔහුට විරුද්ධව එල්ල වෙන මිනීමැරුම් වෝදනාවෙන් ගැළවෙන්න. භූතාත්මයක් විනාශ කළා කියල ඔහු කියන කථාව, ඔබ විශ්වාස කරනවද? ඔහු විනාශ කළේ, ඉලයින් මසින් සෑදුණු ගැහැනියකගේ ජීවිතය බව අපි දුටුවා එහෙම නේද? අපරාධකාරයින් හැමවිටම

උත්සාහ කරන්නේ තමන් කළ අපරාධය වසන් කරන්න. එහෙත් මේ විධියේ අසාර්ථක උත්සාහයක් නම් මං දකිල නෑ”

මෙසේ කියමින් මම මගේ රිවෝල්වරය අතට ගත්තෙමි. සෑම අතින්ම අනෙක් අයට කොටුවී ඇති බව තේරුම් ගන්නා අපරාධකාරයා තරම්, භයානක සනෙකු නොමැති බව මම දන සිටියෙමි. මා රිවෝල්වරය අතට ගත්තේ එබැවිනි.

මගේ මිත්‍රයා තම අසුනේ නොසැලී සිටියේ දෙනෙත් අඩවන් කරගෙනය. ඔහුගේ මුහුණ සහ දුම් වලාවකින් වැසී තිබෙනු මම දුටුවෙමි. “වාඩ්වෙන්න වොට්සන්” ඔහු ඔට කීවේ කාරුණික ස්වරයෙනි. “ඔබේ නිර්භීත භාවය මං අඟය කරනවා. ඒත් මේ ටොලාටේ නම්, ඔබට කලාකු වැද්දීමක් වෙලා තියෙන්නේ. මහාචාර්ය වෑන් හෙල්සිංග් කථාව සම්පූර්ණ ඇත්ත.”

මම පුදුමයෙන් මගේ මිත්‍රයා දෙස බැලිමි. මගේ සිහිවිලි සම්පූර්ණයෙන්ම අවුල් වී ගිය අයුරක් මට දැනිණ. හෝමස්ට සිදුවී තිබෙන්නේ කුමක්ද? ඔහුගේ නියුණු බුද්ධිය, වැඩ වැඩිකම නිසා, මොටවී ගොසින්ද? ඔහුගේ ඉල්ලීම නිසා මම යළිත් වරක් අසුනේ වාඩිවූයෙමි. එහෙත් සාක්කුවේ දමාගත් රිවෝල්වරයට යෙදූ ග්‍රහණය ලිහිල් නොකෙළෙමි.

මහාචාර්යවරයාගේ මිතුරන් තිදෙනා ඔහුට කොතරම් පක්ෂපාතයක් යන්න මා හරිහැටි දුටුවේ, ආපසු මගේ අසුනේ වාඩිගත් විටය. තම නායකයාට හිරිහැරයක් වෙහැසි ඔවුහු අසුනෙන් නැගිට සිටියහ. ඒ, අවශ්‍යවුවහොත් මා හා පොරබැඳීමට සූදනමෙනි.

“වෙස්ටෙන්රා මෙනෙට්ට්ගේ නිවස තියෙන්නේ, විට්ටි වරායට කොසිතරම් කිට්ටුවෙන්ද?” හෝමස් ඇසුවේ මහාචාර්යවරයා වෙත දෙනෙත් යොමු කරගෙන ය.

“කාරණා විශ්ලේෂණය කිරීමට ඔබට ඇති හැකියාව ගැන මම යළිත් ඔබට හිස නමනවා. “වෑන් හෙල්සිං කිය. “මේ අවාසනාවන්ත කාන්තාවගේ නිදනකාමරය තියෙන්නේ විට්ටි වරාය පෙනෙන තෙක් මාතයේ ජනේලයක් ඇරියාම, විට්ටි වරායට නැව් යන ඒන හැටි ඇයට පැහැදිලිව පෙනෙන්න ඇති.”

“ඔබ කිව්වා ඇගේ නිවස අසල සොහොන් පිට්ටනියක් ඇති බව.” හෝමස් කීය. “ඊටත් එහා පැත්තේ තිබෙන්නේ මොකක්ද?”

“බොහොම කාලයකට පෙර කනහරාමයක් හා දෙවිමැදුරක්ව තිබුණු ගොඩනැගිල්ලක් මහාචාර්යවරයා කීය. “ඒක දුන් බාගෙට

සිරිසිල්ලාගේ එරෙහිව පරිලෝභී හෝමස්

කඩාවැටිලා. පාරවට ගිය නමුත් එයින් තමයි දැන් ඉතිරිවෙලා තියෙන්නේ."

හෝමස් ගිය සෙලවුයේ එම කරුණ සිතියම ගනිමිනි. ඔහුගේ කම්මුල් රත්පැහැයට හැරී තිබූ බව මම දුටුවෙමි.

"එහෙනම් ඔබත් ඒ කරුණු වල සම්බන්ධතාවය දුටුවා?" වැන් හෙල්සිං ඇසීය.

"එහෙම නෑදුවා නම් තවදුරටත් මෙවැනි වෘත්තීයක නොයෙදී විශ්‍රාම ගැනීමයි මට පුදුස්ස" හෝමස් කීය.

"මේ අහන්න" මා කීවේ නොඉවසිල්ලෙනි. "මොන සම්බන්ධයක් ගැනද ඔහුලා ඔය කතාකරන්නෝ? ඔබ දෙදෙනා අතරවූණු කතාබහට මං කන්දුන්නා. ඒත් ඔය තොරතුරු එකිනෙකට සම්බන්ධවෙන්නේ මොන ආකාරයටද? මට නම් එහෙම දෙයක් පෙනෙන්නේ නෑ"

ඔවුහු පුදුමයෙන් මෙන් මා දෙස බැලූහ. මා එතැන සිටි බවක් වත් ඔවුනට අමකකුම තිබූ සැටියකි.

"මගේ හිතවත් වොට්සන්. මට සමාවෙන්න. හැමවිටකම වගේ කෙනෙකු සමග සාකච්ඡා කරද්දී ඔබට කාරණා පැහැදිලි කර දෙන්න මට අවස්ථාව ලැබෙනවා. නමුත් මාව මේ වගේ තත්ත්වයකට පත්වෙන්නේ කලාතුරකින් තමයි. අපි කපාකළ ඒ කාරණා ඔබට පහද දෙන්න මට බැරිවුණා වොට්සන්."

ලුසි වෙස්ටෙන්රා මෙහෙවිය සොහොන් පිටියේ සොහොනක් මත, ක්ලාන්ත ගතියෙන් වැතිර සිටි දවසක් ගැන මහාචාර්යතුමා අපට කිව්වා. ඒ දවස මෙතැනදී අපට වැදගත් වෙනවා. ඒක ඔබට නොපෙනී ගියා වෙන්න බෑ මිතුරා?"

"ඔය දවසෙ ඔබ කියන විටියේ වැදගත්කමක් මට නම් පෙනුණේ නැහැ." මා කීමේ මැස්. අමනාප ස්වරයෙනි. ඔහු ආචාර්යවරයා ලෙස කීමට තැත්කළත්, එයින් හැඟුණේ මා, සරල කාරණා තේරුම් ගැනීමට බැරි මෝඩයෙකු ලෙසයි.

"හිතලා බලන්න වොට්සන්" ඔහු කීය. "මගේ වික්‍රමාන්විත පරීක්ෂණ කොයිතරමක් ඔබ ඉතාම විද්‍යානුකූල විධියට වාර්තා කරලා තියෙනවද? ඉතින් මේ කාරණාව ඔබට නොපෙනී යන්න හැටියක් නෑ. වෙස්ටෙන්රා මෙහෙවියට ඒ ඉරණමට මුහුණ දෙන්න වුණේ, ඩෙමටර් නොකාට් විට්ටි විරායට ගොඩගලා දින තුනක්වත් යන්න කලින්"

"දෙයියන්ට ඔප්පු භාවිතවේ!"

"ඒ විධියටම ඔබට මේ කාරණයන් පැහැදිලි වේවි. ලුයි වෙස්ටෙන්රා මෙනෙවියගේ ගෙදරට අල්ලා එක් පැත්තකින් තියෙන්නේ සොහොන් පිට්ටනියක්. අනෙක් පැත්තේ පාරේ ගෙයක්. නැවත ගමන් කළ නාමිකයන් රැසක් මරාදමු ඝාතකයෙකුට සැඟවී ඉන්න, මේ පාර්ශ්වය අපුරු තැනක් නේද?"

"දෙයියෝ සාක්කි! මෝඩයෙකුට වගේ මට මේ කිසිදෙයක් නොපෙනී ගියහැටි" මම දකුණු අතින් කළලට තට්ටු කරගත්තෙමි.

"ඔබ මෝඩයෙකු වුණා නෙමෙයි වොට්සන්" හෝමස් කීය. "අද හැන්දෑවේ සිට ඔබට මුහුණ දෙන්න සිදුවුණේ කටුක අත්දැකීම් වලට. සියුම් කාරණා හඳුනාගැනීමට ඔබේ තිබූ සංවේදී බව, අද හොඳටම මොට වෙලාව ඒ නිසයි. අද හැන්දෑවේ හැම්ස්ටෙඩ් පිට්ටනියේ තව විකෙන් ජීවිතය පවා ඇඟිලි වී යන තත්ත්වයට ඔබ පත්වුණේ" කී හෝමස් යළිත් වරක් තම අවධානය වැන් හෙල්සිං වෙත යොමු කළේය. "මං මීට කලින් අහල නැති නමක් අද ඔබ සඳහන් කළා. කවුන්ට ඩැඩ්ලිග්ලා යන නමින් ඔබ සඳහන් කළේ කවුරුන්ද?"

"මක අපට සාකච්ඡා කරන්න ආදා මාසාකාවක්. මං කැමැතියි දැනගන්න, ඔබ ඔය දේවල් දැනගත්තො කොහොමද කියන එක?" වැන් හෙල්සිං ඇසීය.

හෝමස්ගේ මුහුණේ පළවූයේ සිහිගේ නොඉවසිලිමත් භාවයයි. "ඒකෙ ඒ තරම් වැදගත්කමක් නැහැ. කෙමනකුගේ හෝ සතෙකුගේ පා සටහන් හඳුනාගෙන, ඒ පසුපස හඟී යන්න මට දක්නොවයක් තියෙනවා. ඇත්තෙන්ම ඒ ගැන විස්තර කරලා, මං පොත්පිංවක් පවා ලියල තියෙනවා. අද හම්ස්ටෙඩ් හැම්ස්ටෙඩ් පිට්ටනියට ගිය මට, "වාටු නෝකා"ගේ අයිසෙහින් හඳුනාගන්න හැකිවුණා. ඒවා ඇසට නොපෙනෙන තරම් සියුම් ඒවා; සමහර තැන් වලදී ඇඟිලිතුඩු වල ස්පර්ශයට පමණයි දකුණේ. මේවා වැටී තිබුණේ ගොඩැල්මිං පවුලේ-හොහොන් ගැබ් දෙසට.

මිලහට මම හැම්ස්ටෙඩ් පුස්තකාලයේදී මැන කාලයේ පරණ පුවත්පත් කිහිපයක් පෙරලා බැලුවා. මා සොය සොයා සිටි කාරණයට අදාළ පුවතක් වෙහෙ මගේ අවධානය යොමුවුණා. එහි තිබුණා, ගොඩැල්මිං සාමි විවාහ වෙන්න බලාපොරොත්තුව සිටි

ලුසි වෙස්ටෙන්රා මෙතෙවියගේ අනාවය ගැන. ඇගේ අසනීපය සුවකර ගැනීමට දෙස්තර පෝන් සේවඩ් හා මහාචාර්ය ඒබ්බාම් වෑන් හෙල්සිං දඩි උත්සාහයක් දරා බවත් ඒ පුවතේ සඳහන් වුණා. ඇය මේ පළාතට ගෙන එනු ලැබුවේ විවිධ සිට බව දනගන්නාම මගේ උනන්දුව දෙගුණ කෙගුණ වුණා. මගේ හිතවත් විශ්වාමලන් හමුදාහටයෙකුගේ ඇදුම් පැළඳුම් අරගෙන මම වෙස්ට්ලා ගත්තා. ඊළඟට හැමිස්ටෙඩ් පිට්ටනිය බලා ගිය මට, අහම්බෙන් වගේ දෙස්තර වොටසන් හමුවුණා. එකැනින් අපි සුසාන භූමියේ පිහිටි ගොඩැල්මිං සොහොන් ගැබ් වෙත ආවාද ඒකෙදි මට දකින්න ලැබුණේ මිනියක් වටා එකතු වුණු මහත්වරු කිහිපදෙනෙක්. ඒ මහත්වරු අර ප්‍රවෘත්තියේ භද්‍රාන් අය බව නිගමනය කරන්න මට ඒ තරම් වෙලා ගතවුණේ නැහැ. එම කියන්න තියෙන්නේ එපමණයි. ඉතින් මහාචාර්යතුමා, දන් ඔබේ චාරය."

"ඔබ ඉතා විශිෂ්ට අන්දමින් මේ දේවල් හොයාගෙන තියෙනවා." මහාචාර්යතුමා - කිය. "කවුද කවුන්ට ඩීර් කිසුලා කියන්නේ?" තම උපැස්සුගළ යළිවා අතට ගත් වෑන් හෙල්සිං තම ලේන්සුවෙන් එහි විදුරු-පිස දමීමට පටන්ගත්තේය.

"ඇයි ඔබ මගෙන් අහන්නේ නැතිවෙත් සාහන් කියන්නේ කවුද කියලා? යක්ෂයා කියන්නේ කවුද කියලා? ඒ දෙදෙනාගේම බොහොම සමානකම් තියෙනවා. කවුන්ට ඩීර් කිසුලා කියන්නේ යක්ෂයෙක් වැනි බිහිසුණු ආත්මයක්!

"කවුන්ට ඩීර් කිසුලා කියන්නේ හරියටම කවුද කියන එක, මං ඔබට මුල ඉඳලම තේරුම්කරල උන්නොත් හොඳයි කියල මට හිතෙනවා. ඒ මොකද ඉදිරියේදී ජීවට ඔහු සමග ගනුදෙනු කරන්න සිදුවෙන්න පුළුවනි." වෑන් හෙල්සිං තම උපැස්සුගළ යළිත් පැළඳගත්තේය.

"මට මේ විස්තර දැනගන්න ලැබුණේ, හංගේරියාවේ බුඩාපේස්ට් සරසවියේ මගේ මිත්‍රයෙකු මහා මහාචාර්ය ආර්මිනියස් ගෙන්.

ඔබ අහල ඇති අට්ලා නම් රණකාමී මහා යුද්ධසේනාධිපතියා ගැන? චරිතමාන හංගේරියාව, බල්ගේරියාව හා රුමේනියාව යන රටවලට අයත්වන ප්‍රභේදයක් තමයි ට්‍රාන්සිල්වේනියා කඳුකරය. මේ රාජධානියේ අවුරුදු හාරසිංහසයකට පමණ කලින් මහා දරුණු සංග්‍රාමයක් පැවැත්වුණා. දීර්ඝ කාලයක් තිස්සේ මේ යුද්ධය

පැවතුණේ, තුර්කිය ආක්‍රමණය කරන්නා ලත් සාහ කළ හංගේරියානු
 ජාතික අවිලාශේ හමුදා සහ තුර්කියේ සුල්තාන්ගේ හමුදා අතර.
 තුර්කිවරුන්ට විරුද්ධව සටන් මෙහෙයවූයේ, අවිලාගේ
 පෙළපතෙන් පැවත ආ ඩිමකියුලා නම් කවුන්ට්වරයෙක්. එය
 එංගලන්තයේ නම් සුවරාජ තනතුරට සමාන රදළවරයෙකුගේ
 තනතුරක්. ඉතිහාසයේ සඳහන් වෙන්නේ තුර්කියේ සුල්තාන්ගේ
 හමුදා, බිහිසුණු ජීවිත විනාශයක් කළ පුද්ගලයින් හැටියටයි. නමුත්
 කවුන්ට් ඩිමකියුලාගේ හමුදා තුර්කිවරුන්ගේ වඩා බිහිසුණු, ලේ
 පිපාසයෙන් පෙළුණු, හයාහස පිරිසක් වූ බව මහාචාර්ය
 ආර්මිනියස් කියනවා. තමාට සැකැස්මකටම ජීවත්වීමේ
 අපේක්ෂාවෙන්, ඩිමකියුලා කළ ආත්මය යක්ෂයාට භාර කළාලු.
 ඔහුගේ අනුගාමිකයන් ඔහුගේ සතුරු තුර්කි ඩිමකියුලාව හඳුන්වන්නේ
 වැම්පයර් යන නාමයෙන්. එයින් ඔවුන් ඇතුළත් කරන්නේ තමන්ගේ
 ජීවිතය පවත්වාගෙන යාමේ අරමුණෙන්, අනුන්ගේ ලේ උරාබොන
 තැනැත්තා යන්නයි. ඔහු රජකම් කළ රටේ, ඔහුගේ නාමයෙන්
 තවමත් හිතිය හා හිතිය යුතු රජ කරනවා; හරියට ඔබේ රටේ රජුන්
 රජකරනවා වගෙයි. දැන් කමයි-අපම-මේ ගැන සිත් ඇදගන්නා සුළු
 කතාවන් අහන්න ලැබෙන්නේ.

මං ඔබට ජොනතන් හාකර් කියන නම් සඳහන් කළා. නමුත් මේ
 සිද්ධියට ඔහු සම්බන්ධ වෙන්නේ කොහොමද කියලා මං ඔබට
 තවම කිව්වේ නෑ.

කවුන්ට් ඩිමකියුලාට උවමනා වුණා, එංගලන්තයට සංක්‍රමණය
 වෙන්න. ඔහු හිතාගත්තේ මේ රටට ඇවිත් ලන්ඩනය සම්පයේ
 ජීවත්වෙන්නයි. ඒකට සුදුසු ගෙයක් මිලට ගන්න ඔහු තීරණය කළා.
 එම ගනුදෙනුව කෙරුණේ නීතිඥ සමාගමක් හරහා. මේකට අදාළ
 සියලුම ලියකියවිලි අරගෙන, නීති උපදේශක සමාගම වෙනුවෙන්
 නීතිඥයෙකු වූන්සිල්වේනියාවට ගියා. ඔහු තමා ජොනතන් හාකර්.
 බොහොම ඇත වූන්සිල්වේනියාවේ ඩිමකියුලා මන්දිරය බලා,
 ජොනතන් හාකර් පිමන්වෙලා ගියේ, මේ අවුරුද්දේ මැයි මාසයෙදි.
 මේ කාරණා මට දන්නා නිසා ලැබුණේ මිනා මරේ මෙනෙවියගෙන්.
 ඇය තමා ජොනතන් හාකර්ගේ පෙම්වතිය. ඔවුන් විවාහ
 ගිවිසගෙන ඉදිදි තමා ඔහු වූන්සිල්වේනියාව බලාගියේ. මේ
 ස්ථානය ගැන වැඩිපුර තොරතුරු පසුවට හොයාගන්න මං

බලාපොරොත්තු වෙන්නවා. මේ අනුපත් කාන්තාවගෙන් මට අද විදුලිපුවතක් ලැබුණා. හෙට උදේ 6 ට ලන්ඩනයට ළඟාවෙන දුම්රියෙන් ඇය මෙහේ එනවා. ඇයත් අපිත් දෙගොල්ලෝම මේ කටයුතු කරන්නේ, කාරණා හොයන්නේ, එකම අභිරහසක් ගැන බව අප තේරුම් ගත්තේ ළඟදී. එහෙම නොවෙන්න අප සොයාගත් කාරණා මීට කලින් එකට සසඳා බලලා කාරණා තේරුම් ගන්න තිබුණා. ජොනතන් හාකර් මහත්මයාට ආන්සිල්වේනියාවේදී බොහොම හයානක අත්දැකීම් වලට මුහුණදෙන්න සිදුවුණු බව අපට අහන්න ලැබුණා. ඒ විශේෂ සිහි ජීවිතය ගෙවාගෙන එහෙත් පැන ආවේ මරණය පෙනී පෙනී, තමන්ගේ ආත්මය පරදවට තබලා බව මම දන්නවා.

විට්ටි හි කවුරුත් ඥායකයා නොගන්නා දේපොළක් කවුන්ට විරැකියුලාටි අයිතිවුණා. ඔහු ඒවා අත්පත් කරගන්නට පස්සේ සිදුවුණේ මොකක්ද කියලා අපි හරියටම දන්නේ නෑ. මං ලබල තියෙන අත්දැකීම් වලිනුත්, පුවත්පත්වල මා කියවූ වාර්තා වලිනුත් මට යම් තරමක අවබෝධයක් ලැබුණා. විට්ටි වරායට පස්පෙට්ටි සමග රුවල් නැවක් ගොඩගැසූ බව, පුවත්පත්වල පළවුණා. විරැකියුලා එංගලන්තයේ පදිංචියට ආ බව මා ඒ පුවතෙන් තේරුම් ගත්තා. අපේ අසරණ ලුසි වෙස්ට්න්රා මෙනෙවිය ලේ උරා බොන යක්ෂ අවතාරයක් බවට ආත් කළේ විරැකියුලා. ඇය ඒ තත්ත්වයෙන් නිදහස් කරලා, සදාකාලිකව සැනසීම ලබාදෙන්න අද රාත්‍රියේ අපට හැකිවුණා. සොහොන් පිට්ටනිය අසල ගරාවැටුණු දෙව්මැදුර ගැන මං ඔබට කීව්වා නේද? ඔහු ලන්ඩනයට පැමිණෙන තුරු ලැබුම් ගත්තේ ඒකෙ. විරැකියුලා ඉලික්ම ලුසි මෙනෙවියගේ ලේ උරා බිච්චේ එම සොහොන් බිමේදී. ලුසි වෙස්ට්න්රාගේ ආත්මයට කළ විනාශය ඔහුගේවත්, විරැකියුලාට විරුද්ධව අප සටන්කළ යුතුයි. ඔහු තවත් ජීවිතයක් විනාශකරන්න කලින් අප ඔහු විනාශ කළ යුතුයි"

මහාචාර්ය වෑන් හෙල්සිං නම් කරාට එසේ අවසන් කළේය. මගේ මුහුණේ පළ වූ එය විශ්වාස නොකරන හැඟීම් ඔහු දකින්නට ඇත. මද වේලාවකට නිහඬ වූ ඔහු මිළඟට තම සම්පූර්ණ අවධානය යොමුකළේ මා වෙතය.

"දෙස්තර මහත්මයා" ඔහු කීය. "මට තේරෙනවා. මං මේ කියූ කිසිදෙයක් ඔබ විශ්වාස කරන්නේ නෑ. එහෙම නේද?"

"ඇත්තෙන්ම ඔව්" මම කියමි. "මම හරි පුදුමයි. ඔබ නවීන විද්‍යාව පිළිබඳව ශාස්ත්‍රානුකූලව පුහුණුවක් ලැබූ, එම කටයුතුවල නිරතවෙන විද්‍යාඥයෙක්. එහෙම පසුබිමක් ඇති ඔබ කොහොමද මේ වගේ කිසිම පදනමක් නැති සුරංගනා කථාවක් අපට කියන්නේ? මොකක්ද ඔබේ අරමුණ? ඔබ උත්සාහ කරන්නේ මෙතැන ඉන්න අර තුන්දෙනා එක්කම ඔබ කළ අපරාධය වසන් කරන්නද? ඔබ හිතන්නේ අප ඉවත්වෙමු කියලද?"

"ඔබ දෙදෙනා මෝඩයෝ කියල මං කොහොමටවත් හිතන්නේ නෑ" වැන් හෙල්සිං කිය. "එකෙම හිතුවා නම් මෙව්වර වෙලා මං කියූ කථාව ඔබට හෙළි කරන්නේ නෑ. ඔබ දන්නවාද මං දන්නේ නෑ. සමහර වෙලාවට මේ ලෝකයේ අපට තේරුම් කරන්න අමාරු කාරණා තියෙනවා. ඒවා විද්‍යානුකූලව ඔප්පු කරන්න හැකියාවක් නෑ. ඒ සමහරක් අදහස් බලවේග නැතිනම් ශක්තීන්. මේ විශ්වයේ මොන තරමක් ශක්තීන් තියෙන්න පුළුවන්ද, අපේ සංවේදී ඉන්ද්‍රියවලට නොදන්නේ? සමහර විද්‍යාඥයින් කියනවා, අපේ දෑසට නොපෙනුණාට, යම්කිසි ගුප්ත ආලෝක තරංග වගයක් තියෙනවා. අපේ ඇහැට නොපෙනුණාට ඉතා සියුම් ජීවීන් ඉන්න පුළුවන් කියලා මං විශ්වාස කරනවා. අපේ ඇහැ විනිවිද ගියත් අපට යන්නමින් හරි නොදන්නා කිරණ වගයක් ඇති බව විද්‍යාඥයින් මැනකදී කිව්වා. මේවා පරීක්ෂණ කළයුතු අරගෙන විද්‍යාගාරයේ ඔප්පු කරන්න බැරිබව ඇත්තයි. මේ නොපෙනෙන දේවල් නැම එකක්ම අපේ සියුම් යන්ත්‍ර සූත්‍ර වලට අනුවන්නේ නෑ. කැමරාවල සේයාපටිවල සටහන් වෙන්නෙත් නෑ. කිසිම සංවේදී උපකරණයක ඔවුන්ගේ චලන හෝ කටයුතු අල්ලාගත්තේ වෙන්නෙත් නෑ.

අන්ධකාරය ලොව වෙලාගත්තට පස්සේ නිදහසේ සැරිසරන්න, මෙවැනි අදහස් බලවේග වලට සැකිසිව තියෙනවා. දිවා කාලයේ ඔවුන් බැඳ තබන බන්ධන වලින්, චූර්ණවේදී ඔවුන් මිදෙනවා. වැම්පයර්වරුන් කියන්නෙත් එවැනි ජාතියක්.

කාලයක් මේ වගේ දේවල් අහල මමත් ඔබ වගේ හිතාපුණා. ජීවත්වී ඉන්නා අයගේ ලේ බොන, මැරුණු අයගේ භූතාත්ම කිව්වාම මට ඒක පිහිටමක් වුණා. නමුත් දැන් මං ඒවට හිතාවෙන්නේ නෑ. ඒ මොකද ඒ වගේ අඟුද්ධ ආත්ම ඇතිබවට මං සාක්ෂි දුකල තියෙනවා. ඔවුන්ට ඇති ශක්තීන් මොනවද, ඔවුන්ට

ප්‍රබලව ක්‍රියාත්මක වෙන්නේ පුළුල්ව ප්‍රමාණ වශයෙන් වෙලාවලදී කියන එක ම. දැන් දන්නවා. ඒ වගේම ඔවුන්ගේ අඩුපාඩු සහ දුර්වලතම ගැනත් මට යම් දැනුමක් තියෙනවා. දවල් කාලයේ ඔවුන් සිටිය යුත්තේ මිනිසෙට්ටි ඇතුළත. එහෙම සිටිය යුත්තේ, ඔවුන්ගේ උපන්බිමේ පස්වල ඇතුළට වෙලා, නැත්නම් එම පස් මත. වැම්පයර් භූතයන් පිළිබඳව මා ඇතුළු කිහිපදෙනෙක්ම විද්‍යාත්මකව හදාරල තියෙනවා. ඒ අනුව අප හිතාගෙන සිටියේ මෙහෙම දෙයක්. අපි හිතුව අර හේතුව නිසා වැම්පයර්වරුන්ට, ඔවුන්ගේ මව්පියන් බැහැර වෙනත් රටකට ගිහිං ජීවත්වෙන්න බැහැ කියලා. නමුත් අපට වැරද්ණි. විද්‍යාකීයා මහ කෙරෙහිවියෙක්. ට්‍රාන්සිල්වේනියාවෙන් විශාල පස් ප්‍රමාණයක් පෙට්ටිවල දමාගන්නාමු. ඒකෙන් ඔහුට ලොකු වාසියක් සැලසෙනවා. එතකොට ඔහුට පුළුවනි. මේ ලෝකයේ හතර කෙළවරටම නිදහසේ සංචාරය කරන්නා ඔහු ගැන හොඳින් දන්නා කෙනෙක් විද්‍යාකීයා පුහුබැද එනතුරු ඔහුට කිසිම හිරිහැරයක් නෑ.

විද්‍යාකීයාගේ ආහාර රුචිය කොහොමද කියන එක, අපට එක් කාරණයකින් මප්පු වෙනවා. ඩෙමිටර් නැවට වාර්තා සිට විට්බි දක්වා එන්න මාසයක් ගතවුණි. ඒ කාලයට ඔහු නාවිකයන් නවදෙනෙකුගේ ලේ බිව්වා. තමන්ට කැමැති වෙලාවට ඔහුට පුළුවනි, තමන්ගේ බාහිර පෙනුම වෙනස්කර ගන්න. විට්බි වරායේදී නැවෙන් පැනගිය යෝධ බල්ලා ගැන ඔබට අහන්න ලැබුණා නේද? ඒකෙන් මෙම කරුණ තේරුම් ගන්න පුළුවනි. මා එතැන සිටියා නම් හඳුනාගන්නවා, ඒ සුනඛයෙක් නොව වාකයෙක් බව. ඒ මොකද ට්‍රාන්සිල්වේනියාවේ කැලාවල බල්ලන්ට වඩා වාකයන් සිටිනවා. ඔහුට ලබාගන්න පුළුවන් තවත් මොන මොන ස්වභාවයන්ද කියන එක චැම්පියර්ගෙන් ගැන වැඩිදුර අධ්‍යයනය කිරීමේදී ම. දැනගත්තා, ඔවුන්ට පුළුල්ව වඩුලන්, මීයන්, සලබයන්, බකවුණන්, දුට්ටි කුණාටු, මිදුම ආදී වෙස්ගන්න. ඔහුට පුළුවනි අඩුම වශයෙන්, ඔහු ඉන්න සමීප ප්‍රදේශයේ කාලගුණය වෙනස් කරන්න. උදාහරණයක් වශයෙන් සනමිදුමක් ගලාඒමට සලස්වන්න; සුළං හා කුණාටු ඇතිකරන්න. විට්බි වරායට ඩෙමිටර් නැව ආව දවසේ අප මේ බව දුටුවා.

විද්‍යාකීයා වැනි වැම්පයර්ගෙන් ලේ බිමට ගොදුරුවන අසරණයින්ට, ඊළඟට අත්වන්නේ කණාගාටුදයක ඉරණමක්.

මරණයෙන් පස්සේ සිටිනු ලබන වැඩිමහලයන් බවට පත්වෙතවා. මුළු මෙහෙයවිය "වාටු හෝනා" ලෙස හඳුන්වන ලැබීමෙන් ඒ බව සනාථ වෙතවා. මේ හැමදෙයකටම අමතරව ඔහුට තියෙනවා පුද්ගලාකාර ගත්තියක්. මිනිසුන් දුටුම දෙකකට තියෙන කාය ගත්තියක්. අර හැඩදැඩි නාවිකයන්ගේ මළසිරුරු හිසට උඩින් බසවලා විසිකරන්න වෙන කාටද පුළුවන්? අතින් මහත්වරුනි ඔබට පෙනෙනවා හේද අප ඉදිරියේ ඇති කටයුත්තු මොනා කරමි දවැන්න එකක්ද යන කාරණය"

"නමුත් ඔහුට දුර්වලතා තියෙන බවත් ඔබ කීවා. ඒවා මොනවද කියල අපි කැමතියි දන්නන්න" ගොඩැල්මි. සාමිවරයා කීය. මේ වනවිට ඔහුගේ ඔහුගේ සුදුසුම බව ඉවත්වී ගොස් ඇතිබව මම දුටුවෙමි. ඔහුගේ සුදුසුම දෙනෙතේ පිළිබිඹු වූයේ වෛරයයි. තම මනාලිය වන්නට සිටි අසරණ තරුණයාට අත්කළ හයානත ඉරණම ගැන, ගොඩැල්මි. සාමිගේ සිතේ වැඩකිසිලා කෙරෙහි වෛරයක් ඇතිවීමේ පුද්ගලයක් නැත. ඔහුගේ අතේ තිබූ විදුරුව හිස්වී තිබිණි. "ඒ තිබියනාට විරුද්ධව සටන්කරන්න මොනවද අපට තියෙන්න ආයුධ?"

"ආයුධ නම් හුඟක් තියෙනවා" ආනන්දගේ පිළිතුරු දුන්නේය. "පුබල විෂ සහිත වූල්ෆේමින් පැළෑටිය එකක්. සුදුසුම තවත් එකක්. මේ දේවල් තියෙන තැන් වලට වැමිපයරයන් එන්නෙ නැ. ඔවුන් ලොකුම හයක් දක්වන්නේ, භද්ද වූ කුරුසියට හා ආගම සමග බැඳුණු එවැනි දේට. අපට දවල් කාලයේත් රැ කාලයේත් දෙකේම කටයුතු කරන්න පුළුවනි. නමුත් වැඩකිසිලා දවල් කාලයේ අක්‍රියවෙතවා. ඔහුට බැ ගලායන්න යන වතුරපාරක් හරහා ගමන් කරන්න. ඊළඟට ඔහුගේ විනාශකාරී ප්‍රාප්තිය ආත්මය කෙළවර කිරීම සඳහා අපට පුළුවනි ලී වලින් හැඳු උල් යොදන්න"

"විශිෂ්ටයි මහාචාර්ය වැනි හෙල්මි"

හෝමිස් කීවේ, දන්නකින් මුදු හළ අයෙකු මෙන් පුටුවෙන් ඉහළට එසවෙමිනි. අප ක්‍රියාත්මක කළ යුතු මූලික සැලැස්මක් ඔබ පෙන්වා දුන්නා. ඔබ අපට හෙළිකළ තොරතුරු නම් ඉතාමත් වටිනා ඒවා. පිළිතුරු වශයෙන් මට කියන්න තියෙන්නේ මෙපමණයි. මෙවැනි බලගතු හතුරෙකුට විරෝධීව නැගී සිටින්න අපට ඇති ගත්තිය සීමිතයි. ඒ වූණත් එවැනි කටයුත්තකදී අපේ සම්පූර්ණ

විරැසියුලාටි විරෙහිවී ඔරලොස් හෝම්ස්

උත්සාහය යොදන්න, මින් මගේ මිත්‍රයාත් බොහොම සතුටින් එකඟවෙනවා.

"ඔබට බොහොම සතුටිනි හෝම්ස් මහත්මයා" වෑන් හෙල්ඩිං කිය. "නමුත් ඒක අවශ්‍ය වෙන්නේ නැහැ."

තමා පුදුමයට පත්වූවත් ඒ බව පෙන්වීම මගේ මිත්‍රයාගේ සිරිත නොවේ. එහෙත් හෝම්ස්ගේ දෙනෙතේ මවිතය සටහන් වූ අයුරු මම ක්ෂණිකව දුටුවෙමි.

"මං එහෙම කියූ එක ගැන අමනාප වෙන්න එපා කියලා මං ඉල්ලා ගිටිනවා" මහාචාර්යවරයා තවදුරටත් කිය. "ඔබටම සුවිශේෂ අතිදක්ෂ ක්‍රම හා විධි මේ කටයුත්තට යොදාගන්නට අපේ ඇති අකැමැත්තක් නොවෙයි. අපට උවමනා කරන්නේ මේ කටයුත්ත සම්පූර්ණයෙන්ම රහසිගතව කරන්න. හෝම්ස් මහතා කර ඇති සුවිශේෂ පරීක්ෂණ පිළිබඳ කථා හැම එකක්ම වගේ, ඕලන්ද භාෂාවට පරිවර්තනය වෙලයි තියෙන්නේ. ඒවා මගේ රටේ ඉමහත් කීර්තියට පත්වී තිබෙනවා. ඒ නිසයි අපි අකැමැති මෙතනදී ඔබ අපට හවුල් කරගන්න. මගේ මිත්‍රයින් වෙනුවෙනුත්, මගේ පැත්තෙන් පෞද්ගලිකවත් කියන්න තියෙන්නේ මේ ටිකයි. මුළු බ්‍රිතාන්‍යයම කළඹවලා ත්‍රාසයට පත්කරන්න අප කැමැති නෑ. ඩිෂ්කියුලා මේ රටට ආවේ බොහොම රහසිගතව. ඔහු මේ රටෙන් යායුත්තේත් එහෙමයි"

"මහාචාර්යතුමා" හෝම්ස් කිය. "මව්සින් කර ඇති පරීක්ෂණ ඔබ රටේ පවා ප්‍රසිද්ධියට පත්වී ඇති බව ඔබ කීවා. නමුත් ඒ පරීක්ෂණ ඉතාම ස්වල්පයක් පමණයි. මං නිහතමානිව කියන්න කැමැතියි, මා විසින් සාර්ථක ලෙස විසඳූ පරීක්ෂණ, ඔබ කියවා ඇති ඒවා මෙන් තුන් හතර ගුණයක් ඇති බව. අප කර ඇති පරීක්ෂණ වාර්තා 'වික්‍රමාන්විත' 'රහසිගත' හා 'අතීතය' 'රහසිගත' යනුවෙන් කොටස් තුනකට බෙදලා දෙස්තර වොට්සන්, භාරයේ තිබෙනවා. ඔබ කියවන්නට ඇත්තේ 'වික්‍රමාන්විත පරීක්ෂණ' යනුවෙන් මගේ මිත්‍රයා හඳුන්වන රහස්‍යභාවයක් නොමැති ඒවා. 'රහසිගත' ලිපිගොනු වල අඩංගු ඒවා අප හෙළිකරන්නේ, අදළ පුද්ගලයින් මියගිහිත් අවුරුදු ගණනකට පසුව. 'අතීතය රහසිගත' ඒවා කොහොමටවත් හෙළි කරන්නේ නෑ" ඒවා අපේ මරණ සම්ම වැළලී යාවි. මේ කටයුත්තේදීත් ඒ ආකාරයට රහසිගත බව රකින්න අපි පොරොන්දු වෙනවා.

"මම කණගාටුයි මහත්මයා. ඒ වුණත් මම ඔබ දෙදෙනා හවුල් කරගන්න බැහැ" වෑන් හෙල්සිං කීය.

"මහාචාර්යතුමා" හෝම්ස් කීය. "ඔබට මේ වැඩේට අපේ උදව් උවමනා නැත්නම්, ඇයි විශ්කිලා ගැන නැම තොරතුරක්ම අපට කිව්වේ? අප ගැන විශ්වාසය තබන්න අපහසු නම් සාකච්ඡාවට අප හවුල් කරගැනීම ප්‍රතික්ෂේප නොකළේ ඇයි?"

"මං එහෙම කළා නම් ඔබ කරන්න ගිය පරීක්ෂණ අත්හැර දමනවාද?"

"කොහොමටවත් නෑ" හෝම්ස් කීය.

"අන්න පෙනෙනවා නේද?"

"ඔබ කරන්නේ විශාල වැද්දක් මහාචාර්ය වෑන් හෙල්සිං. මේ තීරණය ගැන නැවත අලුතට බලන්න කියලා මං ආයාචනය කරනවා" හෝම්ස් කීය.

"ඒ ගැන අපි ඒකමතිකව තීරණයකට පැමිණ අවසන්" මහාචාර්යවරයා පිළිතුරු දුන්නේය. "ඔබ දෙදෙනාගෙන් කවුරු හරි අපේ කටයුතු වලට ඇති ලිගනා උත්සාහ කරන්න එපා. එහෙම කෙරුවොත්, දැඩි ක්‍රියාමාර්ග වලට යන්න අපට සිදුවෙනවා. පෞද්ගලික සෞභූෂණය යනු අවිද්‍යාවේ උඩ ඔබ තීරණයට ගන්නත් පුළුවනි. ගොඩැල්ම සාම්බන්ධතාම බලතල තියෙන කෙනෙක්. ඔහුගේ හිතමිත්‍රයන් ඉන්නවා පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරු, මහත්වරුනි ඔබට සුභ දවසක්"

"අපි යන්න යමු වොට්සන්" හෝම්ස් අසුනෙන් නැගිටුවේය.

අපි අග්ව කරන්නයක නැයි කෙසේ වුවද දෙසට ගමන් කළෙමු.

"මං හිතන්නේ ඔය විශ්කිලා සිද්ධියට අපේ සම්බන්ධය ඔතැනින් ඉවරයි" මම කීවෙමි.

"කොහොමටවත් නෑ වොට්සන්" මෙහේ මිතුරා කීවේ දල්වාගත් පයිප්පයෙන් දුම් පිටකරමිනි. "මේක කෙළවරක් දකිනතුරු මං ඒකෙන් අයිත්තවෙන්නෙ නෑ"

"මොනවද ඔබ මේ කියන කතා? වෑන් හෙල්සිංගේ අවසරයක් නැතිව අපි කොහොමද මේ ප්‍රශ්නේ තවත් ඉදිරියට යන්නේ?"

"ඔබ කියන කතාවෙන් ඇත්තක් තියෙනවා" මෙහේ මිතුරා කීවේ දඟකාර සිතාවක් පාමිනි. "ඒ වුණත්..... ඔව්. ඒ වුණත් මිනිසා කාර මහත්මිය හෙට දූරේ ලෝකයට එන්නේ මොන දුම්රියේද දන්නෙ නැහැ නේද?"

දුෂ්ඨයා අපට හමුවේ

පසුවද උදේ හිරු පායා එන්නට පෙර මම අවදිවිමි. අපේ විසින්ත කාමරය තුළ ආලෝකයක් දල්වෙන බව මගේ නිදන කාමරයට දිස්විය. පිටතබාසක් හැඳගෙන මම එහි ගියෙමි. හෝමස්, බර්ඩ්ෂෙය්ගේ දුම්රිය කාලසටහන පෙරලමින් ඉතා උනන්දුවෙන් යමක් කියවමින් සිටියේය.

"හෝමස්" මම කිවෙමි, "ඔබ ගමන් කරන්නේ බෙදවාචකයක් කරා....."

"..... ඇයි වොච්සන්?"

"මනුස්සයින් කාටත් නින්දා අනවශ්‍යයි. රහස් පරීක්ෂකයෙකු වුණත් වරින්වර නිදාගන්න ඕන"

"මගේ හිතවත් මිත්‍රයා, ඔබ කියන දේ ඇත්ත." හෝමස් කීවේ අපේ තිබූ පොත පසෙකට දමමිනි. "ඒ නිසා මං පැයක කාලයක් විසින්තකාමරයේ සෝපාවේ නිදාගන්නා. ඊට පස්සේ තමයි මගේ ප්‍රධාන කටයුත්තට බැස්සේ"

"මොකක්ද ඒ ප්‍රධාන කටයුත්ත?"

"පරණ දේවල් යටපත්වෙන වීඩියෝ, අලුතෙන් කරුණු සටහන් කළ ලියවිල්ලක....."

"මොනවා?"

"නෑ නෑ, මේක 19 වැනි සියවසේ ලියවිල්ලක්. මේකෙ තියෙන ප්‍රහේළිකාව විසඳන්න උත්සාහ කළා"

"ඉතින් මොනවද ඔබට දනගන්න ලැබුණේ?" මා ඇසුවේ හිතඋදුන අසල පුවුවේ හිඳගනිමිනි.

"උදේ පාන්දර හයට ලන්ඩනයට ළඟාවෙන්නේ එකම දුම්රියයි. ඒක එක්සිටර් සිට එන ගිසුගාමී දුම්රියක්. කිසි සැකයක් නෑ, හාකර් මහත්මිය මේ වෙලාවේ ලන්ඩනයට ළඟාවෙමින් සිටින්නේ ඒ දුම්රියේ. එය පැඩිංටන් පසුකර යන දුම්රියක්"

"අපි යනවාද ඇය හමුවෙන්න. පැඩිංටන් වලට?"

"අපි යනවා ඇයව හමුවෙන්න. නමුත් ඒ පැඩිංටන් වලට නෙවෙයි. මම සාමාන්‍යයෙන් අනුගමනය කරන ක්‍රියාමාර්ගය මේ අවස්ථාවේදී විකස් වෙතැයි සිතමිනි. මට හමුවෙලා ඉන්නවා දක්ෂ අයවකරන්න රියාලිටේ. ඔහු මට සහතික කර කියා ගිවිසනවා, ලන්ඩනයට හැකැක්ම 10ක් ඇති තැනකදී, ඒ දුම්රියට නගින්න හැකි විධියට, අපව පෙරලා ගිණි දන්නම් කියලා. එතකොට ඇය සමග කතාබස් කරන්නට අපට වෙලාව තියෙනවා. වෑන් හෙල්ඩිං ප්‍රමුඛ හිතුවක්කාරයින්ගේ වචන වලින්, ඇය පක්ෂග්‍රාහී වෙන්න කලින්, අපි හැකි තරමක් තොරතුරු ඇයගෙන් අසා දැනගත යුතුයි."

"ඒ වුණත් අපි කොහොමද මූල දුම්රියට නගින්නෙ? ඔබම කිව්වා ඒක ගිහ්‍යගාමී දුම්රියක් බව....."

හෝමස් ගේ මුහුණේ මතුපිටින් මට තේරුම් ගැනීමට අපහසු වූ සිතාවකි.

"වොට්සන්. ඔබ බ්ලැක්ෂීන්, කණ්ඩායම වෙනුවෙන් රහස්‍ය පාපන්දු ක්‍රීඩාවේ යෙදුණු නේද? ඒ ක්‍රීඩාවේ අයදෙද්දී ඔබ දිව්වේ මොන ආකාරයටද කියලා කියන්න."

"දෙයියෝ සාක්කි!" නොදැනුවත්වම මා පුටුවෙන් ඉහළට එසවිණි.

"කලබලවෙන්න එපා වොට්සන්. සන්සුන් වෙන්න. ලන්ඩනයට හැකැක්ම දහයක් තිබියදී තැනක මේ දිනවල රේල්පාරේ අලුත්වැඩියාවක් තියෙනවා. දුම්රියේ රියාලිටේ අනිවාර්යයෙන්ම ඔහුගේ වේගය අඩු කළ යුතුයි. ඔබ හරියේ දුම්රිය ගමන්කරන්නේ මං හිතන්නේ පැයට සැතපුම් දහයක දෙළහක වේගයෙන්. අපි වගේ මැදිවියේ මිනිසුන් දෙදෙනෙකුට, එම වේගයෙන් යන දුම්රියකට නැගගන්න එක, මං හිතන්නේ නැ අමාරු වේවි කියලා"

"දුම්රියේ ගාඩ් එයට ඉඩ නොදෙන්නෙත්?"

"ඇයි ඉඩ නොදෙන්නේ?"

අපි දුම්රියට නැග්ගා කියලා හිතමු. ඒත් අපි නගින්නේ විකට් නැතුව. එහෙම නේද? මම ඇසිමි.

"විකට් දෙකේ මුදලයි අමතර පටුම් භාගයක මුදලයි ඔහුට දන්නාම හරි" හෝමස් කීය. "ඒක අපි දුම්රිය සමාගමට දුනුමිදෙන්න"

උච්චතා නැ. චේන්න පුළුවන් තරකුම දේ ගමන්කරන දුම්රියේ නගින්න ගිහිං අනතුරට ලක්වීමයි. මොකද ඔබ කියන්නේ? කැමැතිද මේ අභියෝගය භාරගන්න?"

"හෝමස්. ඔබේ ඉල්ලීම නිසා මං මාරාන්තික වීම පෙටු රිකල විදින වනවාරියෙකු පසුපස එළෙව්වා. "මම කීවෙමි. "බිහිසුණු සුනඛයෙකුට ගොදුරුවීමේ අවදානමට මුහුණදුන්නා. ඉතින් මේ චෙලාවේ පසුබට චේන්න හේතුවක් මතු නම් පෙනෙන්නේ නැ. සිදුවෙන්න පුළුවන් ලොකුම දේ ඉතිරි කළාට ටිකක් ඇතිවීම පමණයි. ඔබ කරන අභියෝගය භාරගන්න මං සූදානම්."

"ඔය ඉන්නේ මං හඳුනන වොට්සන්" මගේ මිත්‍රයා කීවේ සතුටෙන් සිනාසෙමිනි. "මගේ හිතවත් මිත්‍රයා. ඔබ මගේ සහායට එන බවට මගේ හිතේ සැකයක් තිබුණේ නැහැ. එහෙම නම් ඉක්මන් කරල ඇදුම් මාරුකරගන්න. අපට තියෙනවා දුම්රියක් අල්ලාගන්න. වචනයේ පරිසමාසන අර්ථයෙන්ම, මේක දුම්රිය අතින් ඇල්ලීමක්; නැත්නම් දුම්රියේ එල්ලීමක්."

බේකර් විටියෙන් අප පිටත්වී ගිය අවට කරත්තය පැදවුයේ, ඔහුගේ අපගේ ජීවිත ගැන අමතක කළ රියැදුරෙකි. විටිවල පොලිස්තොටයන් නළා පිහිටි වාහනවල නතුර කිරීමට නියෝග කරද්දී, අනෙක් රියැදුරන් ශාපකරද්දී, ඔහු ඒ කිසිත් නොතකමින් තම අක්වකරත්තය පැදවුයේය. තවත් වාහන සමග ගැටුම් සිදුවීමට ගිය අවස්ථා කිහිපයකින් අප යන්නම් ගැදවුණෙමු. මෙසේ අධික චේතනයෙන් ගමන්කිරීම වෙනුවෙන්, හෝමස් ඒ රියැදුරාට විශාල මුදලක් ගෙවිවේය. ලන්ඩනයෙන් පිටවූ පසු, ඔහු ප්‍රධාන මාර්ග මගහරිමින්, ගමනට තෝරාගත්තේ වැඩිහුරු භාවිත නොවුණු කෙටි පාරවල්ය. මේවා බොහෝ කෙසින් අඛණ්ඩව තිබිණි. එබැවින් අපගේ ගමනේදී, අපට විදින්නට සිදුවූ දුක් ගැහැට බොහෝය. කරත්තය නිකර ඉහළ පහළ ගැස්සෙද්දී අප උඩ විසිවිණි. පාර දෙපස හැරුණු කාණු වල වැටීවැටී වේගයෙන් යද්දී, රිය දෙපසට වැතූණේ, කුණාටුවට හසුවූ නොකාවක් පරිද්දෙනි. ජීවිතය අවදානමට ලක්කරමින් කළ මේ ගමන ගැන, හෝමස් සැලකිල්ලක් දක්වූ බවක් නොපෙනින. ගොදුරක් පිටුපස ලුහුබදින දඩබ්බල්ලකු, ගොදුර දෙස නෙත් යොමුකරගෙන සිටින අයුරෙන්, මගේ මිත්‍රයා ඉදිරිපස මාර්ගය ගැන, දඩ අවධානයක් යොමුකරගෙන සිටියේය.

ඉවතට විසිවී යාම පැළැක්වීමට අපි දෙදෙනාම දැක්වලින් කරන්නෙය් අසුන් තදින් ග්‍රහණය කරගෙන සිටියෙමු. එදා උදයේ ආහාරයට කිසිවක් ගෙන නොසිටීම මගේ සතුටට හේතුවිය. ඒ තුමන් නිසාද යත්, ඇතිවූ වලනය නිසා මේ වනවිටත් මගේ බඩ දුගලීමට පටන්ගෙන තිබිණ.

අන්තිමේදී අපි අපේ මෙතාත්තයට පැමිණියෙමු. දුම්රිය මාර්ගයට යාර සියයක් නැදුරු තැනකට පැමිණෙද්දී දුහුවිලි වලාකුළකින් භාත්පස වැසී ගියේය. කරන්නා නැවැත්වීමටත් පෙර හෝමස් එයින් බිමට බැස්සේය. ඊට මොහොතකට පසු මම පිහිටි එකතුම්.

"අපි එක මිනිත්තුවක් කලින් වැඩිසි සියන්න වැඩ වටසන්. අර දැන්න" ඔහු කීවේ හිරු පායාගෙන ආ අහස වෙත, අත දිගුකරමිනි. එළිය වැට්ගෙන ආ අහස අඳුරුකරමින්, දුම්රියක කළුමු අහස්තල දෙසට විහිදිණි. තම පසුබිමෙන් කාසියක් ගත් හෝමස්, එය වියදුරා අතේ තැබීය. "හරහරන කටයුත්ත ඉතා සාර්ථක ලෙස ඉටුකිරීම ගැන, මගෙන් අමතර උත්පවුමක්, ආපසු ලන්ඩන් යන්න. ඒ වුණත් දන් ඉතින් වේගයීමා ගැන අමතක කරන්න එපා"

හිස්වැස්ම ඔසවා අපට ආවාරු කළ වියදුරා පිටත්වී ගියේය. කරමක් ඇතිත් දුම්රිය එන තඩ අපට ඇසිණි. දුම්රිය පාර හරහා, හරස්පාර කිහිපයක් තිබුණු නිසාදෝ, එය පැමිණියේ වරින්වර "හු" හඬ නංවමිනි.

"අපේ වැඩේට වෙලාව හරි. ඔබ සුදනම්ද වොටසන්?"

"ඔව්"

"හිතට හොඳට ටේබල්ගෙන්තු වොටසන්. මං අහල තියෙනවා අපි මේ කරන්න හදන දේ, ඉතාම දක්ෂ අයුරින්, නිරන්තරයෙන් කළ පුද්ගලයෙක් ගැන. ඒ තමා ඇමරිකාවේ හිටි මංකොල්ලකාරයා ජෙසි ජේම්ස්"

"ඒ වුණත් මං අහල තියෙන්නේ ඔහුගේ වෘත්තියේ අන්තිම කාලෙ ඔහු ඒ තරම් සාර්ථක වුණේ නැතැ කියලයි. එහෙම නේද?" මම ඇසිමි.

"නැතැ. ඔහු අසාර්ථක වුණේ ගමන්කරන දුම්රියකට නගින්න ගිහින් නෙමෙයි. ඔහුගේ පිටට වෙඩිපහරක් එල්ලවුණා. මට මතක නැටියට ඒ වෙඩිල්ල තැබුවේ ඔහුගේම ශරීර සොහොයුරා. ඒ ඉතින් ජෙසි ජේම්ස් කළ අපරාධවලට දඩුවම්"

දුම්රිය ඉදිරියට ආවේ කේන්ද්‍රාංගිය දුම්රිය වලාවක් අතසට නංවමිනි. එහි ඉදිරිගමන සමග පොළොව දෙදරන අයුරු මගේ දෙපාවලට දැනිණි. මිනිසුන් යළිත් වරක් දුම්රියේ නළුවා උස් හඬින් පිහින අයුරු අපට ඇසිණි. එයින් මම එක්වරම හිඟයකුණෙමි. එහෙත් හෝමස් සන්සුන්ය. හෝමස්ගේ වලනයක් මා දුටුවේ ඔහුගේ නාස්පුටුවල පමණි. ඒවා ඉතා වේගයෙන් ඇතුළත් වීමෙන් කම්පනය විය. මෙවැනි අවස්ථාවලට පුහුණදීමට දඩු කැමැත්තක් දක්වූ මගේ මිත්‍රයා අතිශය සතුටටත් උද්වේගයටත් පත් විය.

"වොට්සන්, දුම්රියේ වේගය අඩුවුණි. එන්න පුදනම් වෙන්න" වංගුවට ලංවෙද්දී දුම්රියේ වේගය අඩංගු වූයේ සෙසින් අඩුවිය. ඒ සමගම වරින්වර දුම්රියේ නිරිතානුකූලයන් ගබ්දය ද අපට අසන්නට ලැබිණි. වේගයෙන් හමු වූ ආ පුද්ගලයන් හිටි දුටු නිසා කිසිවක් පැහැදිලිව බලාගැනීම අපහසු විය.

"හරි වොට්සන්! දන් පනිමු!" එසේ කියමින් දුම්රියේ අන්තිම මැදිරිය පසුපස දිවහිය හෝමස්. පාපුවරුවේ කකුල් තබාගන්නා ගමන්, එහි වානේ අත්වැලේ එල්ලුණේය. ඔහු දුම්රියට නැඟුණේ ඔහුගේ ගමන්කඩය පුළුංපහරට පිම්බිණි. එයින් අවහිරයන් වූයේ මම ය. වංගුව පසුකළ දුම්රිය, දන් ක්‍රමයෙන් වේගය වැඩිකිරීම ඇරඹුවේය. මම දිව යන ගමන් අන්තිම මැදිරිය වූ ගාඩ් මැදිරියේ අත්වැලට අත දිගු කළෙමි. එය මට අසුනොවිණි. දුම්රියේ පාපුවරුවේ සිටි හෝමස්, මා දිගුකළ අත දැඩිව අල්ලාගෙන, මා ඉහළට එසෙවුවේය. ඔහුගේ අයෝමය ග්‍රහණය ගැන කිසිදු සැකයක් නැත. මම පාපුවරුවට කකුලක් තබාගනිමි. ඒ සමගම හෝමස් තම ගමන්ගේ යොදවා මා මැදිරිය තුළටම එක් කළේය.

"අපි අනුනවයෙන් අවරුණා" මම කිවෙමි. "සම්පූර්ණ ඇත්ත" මගේ මිත්‍රයා කීය. "තව විකෙන් අපට සිදුවන්නේ පයින් යන්න. ලන්ඩන්වලටම පයින් සන්න පුණ නම් මොන තරම් කරදයක්ද?"

දුම්රියේ ගාඩ්වරයා වූයේ විශාල උඩුදැවුලක් හිටි හැඩදැඩි පුද්ගලයෙකි. ප්‍රවේශ පත්‍ර පවා නොමැතිව අප, ගමන් කළ දුම්රියට නැගීම ගැන ඔහු කෝපවීයාව පිටියේය. නොනවත්වාම අපට බැණවැදුණු ඔහු, අප දුම්රියෙන් එළියට විසිකරන බවට තර්ජනය කළේය. රත්පටුමක් දිගු කිරීමෙන් සියල්ල විසඳා ගත හැකි වන

බවට, හෝමස් කල්තබා අනාවැකියක් පළකොට තිබිණි. ඒ සියල්ල ඒ අයුරින්ම සිදුවිය. මගේ මිත්‍රයා රන්කාසිය දිගුකල වහාම ගාඩ්වරයා තටු හකුළාගත්තේය. ආකාර මහත්මිය සිටියේ කුමන මැදිරියකද යන්න පවා, අපට සහගෙන් දැනගැනීමට නැතිවිය. ඇත්තෙන්ම, ඇය සිටි මැදිරියට අප කැඳවාගෙන යාමට පවා සිත් ඉදිරිපත් විය. එහෙත් අපි එය කාරුණිකව ප්‍රතික්ෂේප කළෙමු.

අපි ඇගේ මැදිරිය සොයා, ඉදිරියේ ඉදිරියට ගමන්කළෙමු. අලංකාර ඇඳුමකින් සැරසී, මේ අසානක කනිට වාඩිවී සිටි කාන්තාව ඉදිරියේ හෝමස් නැවතුණේය.

"සමාවෙන්න, ඔබ ආකාර මහත්මියද?" ඔහු විමසුවේ හිස්වැස්ම අතට ගනිමිනි.

"එහෙම විමසන්න මොකක්ද, ඔබට මගෙන් ඇති උවමනාව?" ඇය ඇසුවාය.

ආරාධනයක් නොමැතිව අප දෙදෙනා එසේ පැමිණීම ගැන, ඇය පුදුම වූ බවක් ප්‍රකාශ කළාය. එමෙන්ම ඇය අපට විරුද්ධත්වයක් ද පළ නොකළාය. පුළුල් වාටියක් සහිත හිස්වැස්මකට යටින්, අප වෙත යොමුවී තිබුණේ ඉතාම ගෝභූත මුහුණකි. ඇගේ දෙතෙතේ තිබුණේ ඔබ්බෙන් සහගත බැල්මකි. මෙම කාන්තාව අතිශයින්ම බුද්ධිමත් නැතැත්තියක බව කලින් අවස්ථාවක, හෝමස් මට සඳහන් කර තිබිණි.

"මගේ නම ප්‍රොෆ්සර් හෝමස්. මේ මගේ මිත්‍රයා වගේම හවුල්කාරයා, දෙස්තර වොටසන්. මේ වීඩියෝ හදිසියේ කඩාවැදීම ගැන අපට සමාවෙන්න. ඊකට හේතුව අපි කියන්නම්. ඉතාම බිහිසුණු වගේම අප්‍රසන්න අධිරහසක් විසඳන්න අපි උත්සාහ කරනවා. ඒකට අදාළ තොරතුරු විකක් සබෙන් දැනගන්න අපට උවමනායි"

"මේ කවුන්ට් ඩයක්නියලා සම්බන්ධයෙන්ද?"

"ඔබ දන්නවා එහෙත්ම?" හෝමස් කීවේ ඇගේ වචන අනුමත කරමිනි.

ඇගේ දෙතොල් ප්‍රසන්න සිනාවක් මතු විය.

"මං හැම දෙයක්ම දන්නෙ නෑ මහත්මිය" ඇය කීවාය. "ඒ කිව්වේ තවමත් දන්නෙ නෑ. කරුණාකරල මෙහෙන් වාඩිවෙන්න. ඔබ දෙදෙනා ගැන මම මේ කලින් අහල තියෙනවා. කවුන්ට් ඩයක්නියලා කියන බිහිසුණු තිරිසනා තව ටිකෙන් මගේ සැමියාව

මොදමනවා. නැත්නම් සුවකළ නොහැකි දරුණු පිස්සෙක් බවට පත්කරනවා. ඔබ කටයුතු කරන්නේ ඩීඊකීයුලාට විරුද්ධවද? එහෙම නම් මං කැමැතියි ඔබ ඉල්ලන ඕනෑම සහයෝගයක් දෙන්න”

“ඔබට සතුහිති හාකර් මහත්මිය” හෝම්ස් කීයේය. “මට මුලින් දැනගන්න උවමනා කරන්නේ ඔබේ සැමියා ගැන ම තමා. ඔහු ඩීඊකීයුලා මන්දිරයේ රැඳී සිටි කාලය ගැන, මොනවද ඔබට කියන්න පුළුවන්?”

“මගේ සැමියා ව්‍යාන්සිල්වේනියාව බලා පිටත්වී ගිය දවස ඉඳලා මට දිගින් දිගටම ලියුම් එව්වා.” ඇය කීවාය. “පසුව ඔහු දිනපොතේ කරුණු සවිහන්කරගෙන තිබුණා. මං දන්නේ ඒවල සඳහන්ව තිබූ කරුණු පමණයි. ඒව කියෙව්වොත් සමහරවිට ඔබට හිමත්වී, මේව උන්මිත්තයෙකු ඔහුගේ දිනපොතේ ලියූ සටහන් කියල”

“මේ වෙලාවේ නම් අහන්න ලැබෙන කිසිම දෙයකින් අපි පුද්ගලයාට පත්වෙන්නේ නැ. කල්පනාකර කියන්න තියෙන හැම දෙයක්ම අපට කියන්න” හෝම්ස් ඉල්ලා සිටියේය.

“මේක බොහොම දිගු කතාවක් නමුත් මා ඔබට හැකි තරමක් කෙටියෙන් කියන්නම්” ඇය කීවාට ඇරඹුවාය. “කවුන්ට ඩීඊකීයුලාට උවමනා වෙලා තිබුණා, එංගලන්තයෙන් ගෙයක් සහිත වත්තක් මිලට ගන්න. ඒ සඳහා අදාළ ලියවිලි සකස් කිරීමට නීතිඥයෙකු එවන්න කියලා, ඔහු නීති උපදේශක සමාගමට දන්නවා. ඒ සඳහා ව්‍යාන්සිල්වේනියාවට යාමට නීතිඥයා තමා මගේ සැමියා, ජොනතන් හාකර්.

ඩීඊකීයුලා මන්දිරය බලා ඔහු ගිය ගමනේදී, ඔහුට ඒ පළාත්වල වැසියන් බොහෝ ගණනක් මුණ ගැසුණු, ජොනතන්ට පෙනුණේ ඔවුන් මිථ්‍යා විශ්වාස ඇඳුනු පුද්ගලයින් ලෙසයි. මේ අය හැම කෙනෙක්ම ජොනතන්ට ආයාචනා කළා, ඩීඊකීයුලා මන්දිරය වෙත නොගිහිං ආපහු ඇපෙන්න කියලා. නමුත් ඔහු ඒ කිසිදෙයක් ගණන් ගත්තේ නැහැ. මන්දිරයට ගිය ඔහුට පෙනුණේ, ඩීඊකීයුලා, සැඟවුණු රුදුරු බවක් තිබුණත් ප්‍රියමනාප පුද්ගලයෙකු හැටියටයි. මට මතකයි ජොනතන් ලියල ඒවල තිබුණු එක් කාරණයක්. එංගලන්තයට ඇවිත් කාලය වූ දන්දප්තක ලෙස ගතකරන්න ඩීඊකීයුලා මහ බලාගෙන හිටියල. ඉඩම් මිලට ගැනීම ගැන අදාළ

හිමිසුමේ තිබුණු පොත්පත්, එකකට වත්, ඩිරැක්සිවලට විරෝධීත්වයක් පැවේ නැතිවූ. ජාතිකත්ව පැවරී තිබුණු කටයුතු හැම එකක්ම ඔහු බොහොම කෙටි කාලයකින් අවසන් කළා. ඉතින් ඔහු ආපසු එංගලන්තය බලා එන්නා සුදුනම් වුණා. ඔහු ආපසු ආව වහාම විවාහ වෙන්නයි අප බලාපොරොත්තුවෙන් සිටියේ.

නමුත් ඩිරැක්සිවලට එකට විරෝධීව වුණා. ඔහු කියා තිබුණේ, අඩුම ගණනේ තව මාසයක් වත්, ජාතිකත්ව ප්‍රාන්තිකත්වයේ වැඩි සිටිය යුතු බව. මේ ගැන ජාතිකත්ව විරෝධීත්වය ප්‍රකාශ කළා. නමුත් කවුන්ට එවා කතාකර ගත්තේ නැතිවූ.

එවැනි අවසන් යන්න පෙර මගේ සැමියාට වැටහිලා තියෙනවා. ඔහු සිටි තියම තත්ත්වය නමුත් ඩිරැක්සිවලට මන්දිරයේ නිරන්තරයෙන් බවට පත්වී ඇති බව ජාතිකත්ව ප්‍රේමී ගත්තලු. මේ මන්දිරයේ කොතැනකවත් කැටපත් තිබිල නැහැ. ජාතිකත්ව වැඩිල බැම සඳහා ගෙනගිය එකම කැටපතත්, කවුන්ට අවකාශ විසිකරල බිඳදමල තියෙනවා. මීට අමතරව මගේ සැමියාට එන්න ගිය තවත් කාරණයක් තමයි, කවුන්ට ඩිරැක්සිවල කිසිම අවසන් අවල් කාලෙ දකින්න නොලැබුණු එක. මේ කාරණා කිහිපයක් ජාතිකත්වයෙන් විශාල සැකයක් ඇතිවුණා.

තමන්ට ඇතිවූ ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරු හොඳමින්, ඔහු ඩිරැක්සිවලට මන්දිරයේ හැම තැනක්ම ගවේෂණය කරන්න උත්සාහ කරල තියෙනවා. එවිට ඔහුට දකින්න ලැබුණේ මොකක්ද? මන්දිරයෙන් පිටවීමට තිබුණු සැම දෙයටම අවහිර බැරි විධියට වසා අඟවලා ඇති බව..... ඔහු ජීවිතයේ අතිශයින්ම හයට හා කම්පනයට පත්කළ දර්ශනයක්, මගේ සැමියාට දකින්න ලැබුණේ එදා හැන්දාවේ....." කී හාකාරි මහත්මිය කිසිවක් නොකියා කරාව නැවැත්වුවාය. හෝමිස් ඇය වෙත ප්‍රේමයෙන් අනුකම්පා සහගත බැල්මකි.

"පසුවට වෙන්න හේතුවක් නැ හාකාරි මහත්මිය" ඔහු කීය. "ඊයෙ පෙරේද අපට අහන්න ලැබුණේ දකින්න ලැබුණේ බොහොම පුදුමාකාර දේවල්. ඒ හින්දා මිනිස් දෙයක් විශ්වාස කරන්න අපි සුදුනම්. මොන විගේ දෙයකින්ද ඔබේ සැමියා හිතියටත් කම්පනයටත් පත්වුණේ?"

ඇය යළිත් කරාව පවුරුගත්තාය. "මන්දිරයේ එක් ජනේලයකින් එළියේ, බිත්තියට හඳුන්වන වැටි තිබුණාලු. මේ බිත්තිය දිගේ හිස

පහළට සිටින සේ කවුන්ට්. සිරිමංගලාලා පහළට රූවා ගියේ, හරියට යෝධ වවුලෙකු තවු විහිදගෙන පහළට යන ආකාරයටය. ඔහුගේ ලෝභවත් වවුලෙකුගේ අත්තවු වගේ පහළට එල්ලා වැටෙමින් තිබූ හැටි ජානාතන් දුටුවාය.

“දෙයියෝ සාක්කි!” මට කියැවිණි.

“පුද්ගලාකාර දේවල් තව තුනක් තිබෙනවා දෙස්තර මහත්මයා” ඇය කීවාය. “මෙම දර්ශනයෙන් ජානාතන් ගිහියට පත්වෙලා, ඔහුගේ ඇඟ හිරිවැටී ගියාය. ඒ වුණත් තමන්ගේ සත්කාරක සිරිමංගලාලා නැත ඇත්ත තත්ත්වය, මගේ සැමියාට දකින්න ලැබිලා තියෙන්නේ පහුවද.

ජානාතන් බොහොම නිර්භය පුද්ගලයෙක් හේතිය මහත්මයා. මොකක්ද දන්නවද ඔහුට හිතුවේ? ඔහු හිතුවේ, කවුන්ට් සිරිමංගලාලාට ගෙදර බිත්තිය දිගේ පහළට රූවා යන්න පුළුවන් නම්, තමන්ටත් එහෙම යාමට හැකිවිස් යුතුයි කියල. එහෙම හිතල පරේලයකින් එළියට ආ ඔහු, ගුරාදියක ආධාරයෙන් පහළට බැස්සය. ඔහු සා තැබුවේ හතරුවට්ටම ආපස වලින් වටවූ මැද මිදුලක් වගේ තැනකට. ඒක පිටුපස තිබුණා අඳුරු තැනක්. ඒක ඇතුළේ ඔහුට දකින්න ලැබුණේ මොකක්ද දන්නවද? මිනිසෙට්ටියක් ඇතුළේ වැහිර හිටී කවුන්ට් සිරිමංගලාලා ඔහු සිටියේ මාරාන්තිකව පරළ වූ තත්ත්වයකින්. මිනිසෙට්ටියේ පිටපැත්තේ තිබුණා සිරිමංගලාලාගේ නිල ලාංඡනය. ඔහුගේ මුහුණ ඉදිමිලා, තොල් දෙකෙහුත්, කටේ දෙපැත්තෙහුත් වැහිරුණේ අවුලේ. මේ හයානක දර්ශනය දුටු ගමන් ජානාතන් ගිහිගෙයින් වියරුවුණා. ළග තිබුණු සමලක් ඔහු අතට ගත්තේ, එයින් පහරක් එල්ල කරල සිරිමංගලාලා විනාශ කරන්න. නමුත් ඊට මොහොතකට පෙර කවුන්ට් දෙනෙත් විවෘත කළා. ඔහු දුටුවා ජානාතන් පුහුණත් එල්ල කරන්න සූදනම් බව. සිරිමංගලාලා ක්ෂණිකව ක්‍රියාත්මක වුණා. ඒ නිසා ජානාතන් එල්ල කළ පහරින්, සතුරාගේ නළලේ කැපුම් තුවාලයක් විතරයි ඇතිවුණේ. දන් ඉතින් තමන්ට ප්‍රණපිටින්, මේ බිහිසුණු හිරගෙදරින් එළියට යන්න හතුරා ඉඩ නොදෙන බව, මගේ සැමියා දනගන්නා. තමන් බේරී ගියොත් සිරිමංගලාලාට පාවුයි. ඔහුට එංගලන්තයේ අසරණ ජීවිත බිලිගන්න ජානාතන් ඉඩ තියන්නේ නැහැ. නමුත් කොහොමහරි තමන්ගේ ජීවිතය ගෙවාගන්න මගේ සැමියා සමත්වුණා.

ඒ බිහිසුණු යක්ෂයාගේ වහලු යට, මගේ සැමියා ඔහුණ දුන්නු කෲර වධහිංසා නිසා, ඔහුගේ හිතිය විකල්ප වුණා. සති ගණනක් ඔහු බුඩාපේස්ට්වල, මානසික රෝහල්ක කල්ගෙව්වේ උන්මත්තකව. එහි වෛද්‍යවරුන්ට හැකිවුණා මගේ ලිපිනය ඔහුගෙන් දනගන්න. ඔහුගේ අසනීපය ගැන වෛද්‍යවරු මට දන්වා එවා තිබුණා. මං හංගේරියාව බලා ගියා. ඇප් දෙන්නා විවාහවුණේ එහේදී. ඊට පස්සේ අපි හිතුවේ මේ හයානාභා සිහිනය ඉවරයි කියලයි. නමුත් අප හිත දේ වැරදි බව ඉක්මනින්ම දනගන්න ලැබුණා. ජොනතන් ඔහුගේ අසනීප තත්ත්වයෙන් යුනාතම් සුවයක් ලැබුවා විතරයි. ඒ දවස්වල මට මහාචාර්ය වෑන් හෙල්සිං ගෙන් ලිපියක් ලැබුණා. ඔහු දන්වා තිබුණා කවුන්ට ඩැඩ්ලිග්ලා එංගලන්තයට පැමිණ ඇති බව. එදා මගේ සැමියා දිවුරා කියා තිබුණා, ඒ බිහිසුණු තිරිසනා මේ ලෝකයෙන් තුරන් කරන බවට. මේ මොහොතේ ජොනතන් ඉන්නේ විට්බ් වල. ඔහු ලොකු කටයුත්තක යෙදිලයි ඉන්නේ. කවුන්ට ඩැඩ්ලිග්ලා සස්පෙට්ට් පනහක් එංගලන්තයට ගෙනාවලු. ඔහු ඒවා තැන් තැන් වලට යවුලලු. ජොනතන් උත්සාහ දරමින් ඉන්නේ ඒවා යැවූ තැන් සොයාගන්නයි.

මිනා හාකර් මහත්මිය එම පුද්ගලිකාර කරාන්තරය අපට කීවේ සන්සුන් අයුරෙනි. ඇගේ සැමියා සදාකාලික උන්මත්තකයෙකු බවට වුවත් පත්කළ හැකිව තිබූ, හයංකර සිදුවීම් එකින් එක විස්තර කරද්දී, මගේ සිතේ ඇතිවූයේ දඩ හිතියකි. ගමන්කිරීමට අපහසු තිබුණු කඳුබෑවුම් හා කඳු සිවර සහිත ප්‍රාන්සිල්වේනියාව, මගේ සිතේ මැවී පෙනිණ. රාත්‍රි කාලයේ සිත් කලහන හඬින් උඩුබුරුලන, රෝද වාසයන් පිරි වනාන්තර දහින ප්‍රාන්සිල්වේනියාව. ඒ ගැන සිතමින් සිටි මම දුම්රියේ නළා හඬින් නිශ්ශ්වසණමි. මා සැබවින්ම සිටින්නේ එංගලන්තයේ රැමසිඩ්ගම් අසල සත් හරහා ගමන්කරන දුම්රිය මැදිරියක බව මට සිහිවුණේ එවිටයි.

හාකර් මහත්මියගේ කෙටි, එහෙත් වීරත්වය පිළිබිඹු වූ කරාන්තරය ඇසීමෙන්, මගේ සිතේ ඇය ගැන ඇතිවූයේ පැහැදිලිකි. තම ප්‍රේමවන්තයා සිහි විකල්ප වි පිස්සෙකු බවට පත්ව සිටියත්, අප්‍රතිහත ටෙම්පරියයකින් ඔහු යළි සුවකරගෙන, ඔහු හා විවාහවීමට තරම් නිර්භීත වූ ඇය වීරවරියක් නොවේද? මේ අදහස ඇතිවුණේ මගේ සිතේ පමණක් නොවන බව මට වැටහුණේ, හෝම්ස් ඇය අමතා කී දේට සවන් යොමුකරද්දීය.

"හාකර් මහත්මිය, ඔබේ ස්වාමිපුරුෂයා කටයුතු කර ඇති නිර්භීතභාවය සමාන කළ හැක්කේ, ඔබ දක්වා ඇති නිර්භීත භාවයට පමණයි. අපට තවත් එක ප්‍රශ්නයක් ඉතිරි වෙනවා. කවුන්ට ඩි.ඒ.සී.සුලා වෙනුවෙන් එංගලන්තයේ මීලට ගත් වත්ත හා මන්දිරයේ නම මොකක්ද කියලා ඔබේ සැමියා හෙළිකළාද?"

"ඔහු ඒ විස්තර හෙළිකළා පමණක් නොමෙයි; මට තවත් දේවල් ලැබුණා හෝම්ස් මහත්මයා," ඇය කීවාය.

"එම ස්ථානයේ ඡායාරූප පවා මට ලබාදන්නා" බිම් තිබූ මල්ලට අත දමූ ඇය පාර්සලයක් ගෙන එය මගේ මිත්‍රයා අතට දුන්නාය.

ඡායාරූප වලින් දකවුණේ ගල්වලින් ඉදිකළ පුරාණ මන්දිරයකි. එය වටා වූ උස් ගල් කාප්පය, මල බැඳුණු යකඩ ගේට්ටු හා මිදුලේ වැටී තිබූ කප්පාදු නොකළ ගස් වෙත, අපේ අවධානය යොමු විය. ඒ ගස් නිසා දවල් කාලයේ පවා එහි තිබුණේ අන්ධකාර බවක් බැවි, ඡායාරූප වලින් පැහැදිලිවම පෙනිණ. ගෘහනිර්මාණ ශිල්පය අනුව ඒ මැදුර, මධ්‍යකාලීන යුගයේ ඉදිකරන ලද්දක් බැව් සිතාගත හැකිවිය. එහෙත් ගතවර්ෂ ගණනක් තිස්සේ පසුකාලීනව යම් යම් කොටස් අලුතෙන් එකතුකර තිබූ බව අපි දුටුවෙමු. ඒ අනුව අපට එක් කරුණක් නිශ්චිතව සිතාගැනීමට හැකිවිය. එනම් මෙය දුන් කිසිදු සැලැස්මක් නැති, විවිධ තැන්වල විවිධ ආකාරයට, කාමර, බරාද, තරප්පු, ගබඩා, බිම්මහල් පිහිටි, අදහන ගුහාවක තත්ත්වයට පත්ව ඇති බවය. හරිහැටි ඉර අවිවක් නොලැබුණු එම අන්ධකාර නිවසේ, තෙත බිත්ති මත බැඳුණු පුස් හා පෙද පාසිවල පිළිණු ගඳ මට දනෙන්නාක් මෙන් විය.

"ඒ ඉඩම සහිත මන්දිරයේ නම කුරුක්ස්. ඒක තියෙන්නේ පර්ගලිට් අසල හරස්පාරක" හාකර් මහත්මිය පැවසුවාය. "මගේ සැමියා ඔහුගේ කැමරාවෙන් මේ ඡායාරූප ගත්තේ. ඒ ඩි.ඒ.සී.සුලාට් නිවස පෙන්වීම සඳහා, ව්‍යාප්තිල්වේනියාව බලා පිටත්වෙන්න කලින්. මේ ඉඩම අක්කර 20ක් පමණ වගාල එකක්. ඉඩම වටේට තියෙන්නේ ගොඩනැගිලි කිහිපයක් පමණයි. එයින් එකක් දෙස්තර ජෝන් සේවඩ් යටතේ පාලනය වන මානසික රෝහල. මං හිතන්නේ නෑ ඔබට ඒ කරුණාවන්ත දෙස්තර මහත්මයා හමුවෙලා ඇති කියල. මේ ලෝකයේ මට උන්නු මගේ ඉතාම ආදරණීය මිතුරිය, පහුගිය දවස්වල දරුවන් බෙදවාහනයකට මුහුණදුන්නා. ජෝන් සේවඩ් දෙස්තර මහත්මයා තමයි ඇගේ ජීවිතය

ගලවාගැනීමේ අරමුණෙන්, නම්හුගේ ජීවිතය පරදවට තබලා කටයුතු කළේ”

“ඔව්. ලුයි වෙස්ටෙන්රා මෙතෙවියට අත්වුණු ගෝකප්තක ඉරණම ගැන අපට දැනගන්න ලැබුණා.” හෝමිස් කීවේ ඡායාරූප ආපසු දෙමිනි.

“හැබැට?” ඇය ඇසුවේ ඇතිබැව් ඉහළට නංවමිනි. මේ නයානක අපරාධවලත්, අසර්ණ ලුයිගේ මරණයත් අතර සම්බන්ධයක් තියෙනවද? ඒ බවක් මං කොහොමටවත් දැනගිටියෙ නැ?”

“හාකර් මහත්මිය, මිය කරුණ ගැන වැඩිදුර සාකච්ඡා කරන්න අපට වැඩි වෙලාවක් නැහැ වුගෙයි නේද? “හෝමිස් ඇසීය. “මං තිතන්නේ අපි පැඩ්ටන්, වලටත් ඇවිත්, එහෙම නේද වොටසන්? මං ඔබට ඉහ දවසක් පුර්වතා කරනවා හාකර් මහත්මිය. ඔබ අපට ලබාදුන් තොරතුරු බොහොම ප්‍රයෝජනවත් වේවි. අප ඔබ හමුවෙන්න ආ බව කිසිම කෙනෙකුට හෙළි නොකරන ලෙස, මං ඔබෙන් ඉල්ලා ගිටිනවා එහෙකම් අපි යමු වොටසන්”

පැඩ්ටන් දුම්රියපොළේදී ඇයට දුම්රියෙන් බසින්නට ඉඩදී අපි බලාසිටියෙමු. දෙස්තර් ජෝන් ස්ටීඩ් පැමිණ ඇය කැඳවාගෙන යනතුරු මඳක් රැඳී සිට, අපි ඉන්පසු දුම්රියෙන් බැස්සෙමු. අප දුම්රියපොළෙන් ඉවතට එද්දී හෝමිස් සිටියේ අතිශයින්ම ප්‍රීතිමත් ස්වභාවයකින් බව මම විටහා ගත්තෙමි. සංගීත ප්‍රසංගයක ඔහු ඇරඹි කළ මියුරු සංගීත බණ්ඩයක්, හෝමිස් සිවුරුගත් කරමින් සිටියේය.

“හොඳයි වොටසන්. මොනවද දන් ඔබට හිතෙන්නේ?”

“මිනා හාකර් කියන්නේ පුද්ගලිකව විත්ත දෙබරයක් ඇති කාන්තාවක්.” මම කීවෙමි.

“ඒකෙ නම් කිසිම සැකයක් නැ. ඒක හොඳටම පැහැදිලියි” හෝමිස් කීය. “මං ඇහුවෙ මේ අපරාධකරුවා හා ඔහුගේ කටයුතු ගැන, ඔබට තවමත් අවිශ්වාසද?”

“මට නම් තවමත් අවිශ්වාසයි” මම පිළිතුරු දුන්නෙමි. “නමුත් මං පිළිගන්නවා, මුලින් මං ගිවිය තරම් දඩි ස්ථාවරයක නෙමෙයි දන් මං ඉන්නෙ. විශ්වාස කළ යුත්තේ මොකක්ද, නොකළ යුත්තේ මොකක්ද කියලා හිතාගන්න මට තවමත් අමාරුයි. මට වෙලාවකට මෙහෙම හිතෙනවා හෝමිස්. මේ ගැන අපි කතාබහ කළ හැම

ඩරැසියුලාව එරෙහිව පරිලෝමයක් හෝමස්

පුද්ගලයෙකුම, අසාමාන්‍ය විධියට අදහන දර්ශන දක් කිවෙනවා; ඔවුන් ඒවා විශ්වාස කරන්නවා. මෙක හරිව පුද්ගලයෙකුයි."

"ඒ හැම කෙනෙකුම එකම දේ දුටු බව; එකම විධියට හිතීම; අනෙක් සිද්ධිමත් වෙන්වන පුළුවන්ද වොටසන්?"

"ඒක මං දන්නෙ නෑ" මම කීවෙමි. "ඒ වුණත් අපි හැමදෙයක් ගැනම විද්‍යාත්මකවම ඉගෙනුමක් ලැබුවෙමි. සිද්ධාන්තයේ උගන්වන දේ නිවැරදිද යන්න, ප්‍රායෝගික පරීක්ෂණ කරල අත්හද බැලුවා. විද්‍යාගාරයෙහි ඒ ප්‍රායෝගික පරීක්ෂණ සාර්ථක වුණු නිසයි, සිද්ධාන්තය විශ්වාස කරලේ. හොඳයි, ඔබ කොහොමද? ඔබ කාබනික, අකාබනික රසායන විද්‍යා දෙක ගැනම හසල දනුමක් ඇති කෙනෙක්. ඔබේ ප්‍රායෝගික පරීක්ෂණයකින් ඔප්පු නොවුණු දෙයක් ඔබ විශ්වාස කරන්නවද?"

මට තමි තවමත් මේවා විශ්වාස කරන්න ආමාරුයි හෝමස්. මහා රාත්තිරියේ තමන්ගේ සොයාගැනීම් වලින් නැගිටලා, ඒවත්ව ඉන්න අයගේ ලේ සීලා, තුමන්ගේ පණ දක ගන්නා වැම්පයර් තුනක්? අනෙක් අයට අනුනොවී පැනගන්න, මිදුම හා කුණාටු මැවිය හැකි පුද්ගලයන්?"

"මෙක ප්‍රාචී ලෝකයක්. එහෙම වැඩිපෙනෙම ප්‍රතිවිරුද්ධ වින්තන දෙකක්, මේ ලෝකෙ කිවෙන්න නැටියක් නැහැ. එහෙම හේද වොටසන්?" හෝමස් කීවේ මගේ මතයට හිස නමමිනි. "අද රැට අපට යන්න තියෙනවා, පර්ග්ලිට්ටල විද්‍යාලයා මිලට ගත් වාසභවනය බලන්න. එතෙක්ම අපට හැකිවෙයි, ඔබ කිව් අර වින්තන දෙක එකින් එක විමසා බලන්න. ඊළඟට සම්මුතියකට එන්න"

අප භාරගත් කටයුත්ත ගැන ඒද මතකතුරු හෝමස් කිසිවක් සඳහන් නොකෙළේය. දවසේ ඉතිරි කාලය ඔහු ගතකළේ. අප නිවසේ රසායන විද්‍යා උපකරණ හා රසායන ද්‍රව්‍ය තැන්පත් කර තිබුණු කෙළවරට වී, රසායන විද්‍යා පරීක්ෂණයක නියැලෙමිනි. නිවසේ සිට මා ගෙන ආ වෛද්‍ය විද්‍යාත්මක සඟරා කිහිපයක් කියවීම සඳහා මම කාලය ගතකළෙමි.

ඉර අවරට යද්දී තම අසුනෙන් නැගී සිටි මගේ මිත්‍රයා, පිටකබාස ඉවත දමා ඇඳුම් කට්ටලයක් පැරසුණේය. මිළඟට වැහි හා සිතල සුළඟෙන් ආරක්ෂා වියහැකි කබායක් ද හැඳගත්තේය. ඉන් පසු

ලාච්චුවක් විවෘත කළ ඔහු විවේච්චරයක් එළියට ගෙන, එය කබා සාක්කුවට දමාගත්තේය. ඔහුගේ මේ හැසිරීම ගැන මා බලාසිටි ආකාරය දුටු මගේ මිත්‍රයාගේ මුහුණේ සිනාවක් මතු විය.

"අපේ හතුරාට විරුද්ධව පාවිච්චි කළ හැකි ආයුධ අතරට වෙඩි උණ්ඩ යොදාගත හැකි බව, වෑන් හෙල්සිං සඳහන් කළේ නම් නෑ. ඒ බව මට මතකයි වොට්සන්. ඒ වූණත් අපි දන්නේ නෑ. මගේ අපට මුහුණදෙන්න වෙන්නේ, ඔහුගේ වගේ භයානක උපද්‍රව වලටද කියල. ලන්ඩන් නගරයේ පාතාල ලෝකයේ දුෂ්ට මැරවිරයන්ගෙන් ආරක්ෂාවෙන් නම්, මට හැමදෙයක් ගිනියලි වූණු ඊයම් මුනිස්සම් වල පිහිට ලැබුණා. මං කැමැතියි ඔබත් ඔබේ විවේච්චරය අරගන්නවා නම්"

කාඝාත්ස් වත්තට ඇතුළුවීමේ නිමු මහ යකඩ ගේට්ටුව සම්පූර්ණයෙන්ම මල බැඳුණු එකක් විය. හාකර් මහත්මිය අපට පෙන්වූ ඡායාරූප නිසා, මෙය හඳුනාගැනීම අපහසු නොවිණි. අප එය ඉදිරියට යද්දී තදින්ම ඇඳි වැටි තිබුණේ නැත. කෙසේ වෙතත් වත්ත ඇතුළත සතට වැඩුණු පද්ම හා උස්ගස් වලින් වැසී තිබිණ. ඒ නිසා, ගේට්ටුවෙන් ඇතුළත පිහිටියේ මොනවාදැයි අපට දැකගන්නට නොලැබිණි. අගුළු ගැඹුම් තිබුණු ජනේලයක පියන සුළං සමග පැද්දී, සුළං පාර සමග වැසී යන ශබ්දය අපට එක්වරම ඇසිණි. භයානක හොල්මන් කරාවක් ලිවීමට නම් මෙය අපුරු පරිසරයක් යයි මට සිතිණ.

හෝමිස්ගේ ඉල්ලීම අනුව මම ලන්කාරාමේ එළිය වැඩකොට එය ඉහළට ඔසවා ඇල්ලීමි. දන් එහි ආලෝකය ගේට්ටුවේ විශාල යකඩ ඉබියතුරු අගුළු වෙත වැටිණි. හෝමිස් තම සාක්කුවෙන් යතුරු රාශියක් තිබූ යතුරු කැට්ලේට්ස් එළියට ගත්තේය. මෙය ගෙවල් බිදින සොරුන් භාවිත කරන විවිධ ආකාරයේ හොර යතුරු වලින් සමන්විත එකකි. අගුළු දෙස බලා මිනිත්තුවක් පමණ කල්පතා කළ මගේ මිත්‍රයා, එක් යතුරක් හෝරාගත්තේය. එය අගුළට දමා දෙවරක් කරකවද්දී අගුළු වහා විවෘත විය. ගේට්ටු පියන තල්ලු කරද්දී එයින් තරමක උස් හඬක් නැඟිණි. එය නම් අපේ සතුටට හේතු වූයේ නැත.

"අපි ගේට්ටුව ඇරි බව මිනිහ දනගත්තා, මං හිතන්නේ" හෝමිස් කීය. "අපට වත්තට ඇතුළුවෙන්න, වෙත කිසිම විධියක් නෑ.

බොහෝම පරෙස්සමෙන් අඩිය කියලා එන්න වොට්සන්. අපි ඔහුගේ වත්තට පා කියලා බව ඔහු දන් දන්නවා."

ගේට්ටුව ලඟ සිට නිවස වෙතට සැහෙන දුරක් තිබිණි. මිදුලේ කොතරම් ගස් වැවී තිබුණේ ද යත්, එමහර තැන් වලදී අපට ඉදිරියට යාමට සිදුවූයේ එකෙක් පසුපස අනෙකාය. සුළඟට එහා මෙහා පැද්දෙමින් වැදුණු ජනේලයේ හඬ හැරෙන්නට, මුළු පරිසරයේම තිබුණේ සිත් කුලඹවන නිහඬතාවයකි. කලින්ද රාත්‍රියේ මට දුනුණු කාගේ හෝ ඇස් අප වෙත යොමුවී තිබෙනවාය යන හැඟීම යළිත් මගේ සිතේ ඇතිවිය. ඉහාඩනැගිල්ලට කිට්ටු එන්නට, එම හැඟීම වඩාත් තදින් දැනිණි. මහදුර ඉදිරිපස දෙර සන ඔක් ලෑල්ලෙන් තනා, හරහට යකඩවට් දමා සවිමත් කළ එකකි. අපට නොපෙනෙන තැනක සිට ඇස් අදකක් අප වෙත යොමුවී, අප කරන සෑම ක්‍රියාවක්ම නිරීක්ෂණය කරන්නවා යන්න මෙනැන්දි මට වඩාත් දැනිණි.

යතුරු කැඳල්ලේ ඔහු උත්සාහ කර මැලූ දෙවැනි යතුරෙන්ම දෙරගුළු හැරගැනීමට හෝමිස් සමත්විය. දෙර ලෑල්ලේ බර නිසා එය ඇතුළට තල්ලු කිරීමට සැහෙන උත්සාහයක් දැරීමට අපට සිදුවිණි. මගේ අතේ තිබූ ලත්තැරැඹි එළියෙන් මා දුටු මුල්ම දෙය නම් දෙරටුට හරහා තිබූ සන මකුළුදලක් ය. මෙහි දුටුලි තට්ටු ගණනක් එකතුවී තිබුණු බැවින් මෙය පැහැදිලිව පෙනිණි. මෙය කුඩා කුරුල්ලෙකු වුවත් පටළවා ගැනීමට තරම් ශක්තිමත් යයි මම සිතීමි.

"අපට මොකක් හරි වැරදීමක් වෙලා තියෙනවා හෝමිස්" මම කීවෙමි. "දීර්ඝ කාලයකින් මේ ගෙදරට කිසි කෙනෙකු ඇතුළුවෙලා නැති බව හොඳටම පැහැදිලියි. එහෙම ඇතුළුවුණා නම්, මේ විශාල මකුළුදල නොකඩා ඔහුට ඇතුළට යන්න හැටියක් නෑ"

"අපි කටයුතු කරන්නේ සාමාන්‍ය මිනිසෙක් සමග නෙමෙයි වොට්සන්. අනෙක මේක ඇරුණාම මේ ගෙදරට වෙනත් දෙරටු තියෙන්න පුළුවනි"

තමා අතේ තිබූ සැරයටියෙන් හෝමිස් එම මකුළුදල කඩා දමමෙය. ඉන්පසු අපි ප්‍රධාන විසිත්ත කාමරයට පිවිසුණෙමු.

එක්වරම මගේ නාසයට දුනුණේ තරමක දුර්ගන්ධයකි. මෙය කොතරම් අප්‍රසන්න එක්කම් ද යත්, මම හුස්ම ඉහළට නොගෙන සිටීමට උත්සාහ කළෙමි. එහෙත් එය කළ හැක්කක්ද?

සාමාන්‍යයෙන් කාලයක් තිස්සේ වූයා තිබෙන පාච්ඡෙවල්වල පිළිඟු ගෙයක් හෝ වාතය අපිරිසිදු වීම නිසා ඇතිවූ ගෙයක් තිබීම ස්වාභාවිකය. එහෙත් මේ එවැනි ගෙයක් නොවේ. මේ නම් මිනිසෙකු හෝ සතෙකු මරණයට පත්වී, මළසිරුර කුණුවීම නිසා ඇතිවූ දුර්ගන්ධයකි. අප මේ නිවසට පිවිසියේ බිහිසුණු කටයුත්තක යෙදීමේ අරමුණෙනි. ඒ නිසා සාමාන්‍යවලට මේ දුර්ග ඔගේ සිතේ ඇතිවූ පිළිකුළ නිසා මනසේ වැටුණු එකක්ද? කිසියෙක් එසේ විය නොහැක.

එක් තැනකදී මගේ මිත්‍රයා මට එතැනම නවතින මෙන් සංඥා කළේය. ඔහුට උවමනා වූයේ මගේ අතේ තිබූ ලත්තැරුමේ එළිය ඔහුගේ දෙපා අසල පොළොවට යොමුකිරීම බව මම තේරුම් ගනිමි. දුටු පට්ටු මතැතිවූණේ පිරිමියෙකුගේ බුට සපත්තුවක අඩියේ ලාංඡනයයි. ඒ දුටු මම නිශ්චිතවූණෙමි.

"මේ සපත්තු අඩියේ ලොකු ඇණ ගසා ඇති බව පෙනෙනවා" හෝමිස් කීය. "ඒකෙන් තේරෙන්නේ මේ බරවාඩට අදින බුට සපත්තු බවයි. සැකයක් නැතිවූත් කම්කරුවෙකුගේ සපත්තුවක්. මං කිව්වා නේද වොට්ස්න්, මේ හෙරොට් ත්වත්) දෙරටු තියෙන බව"

මෙම ගොවුල්ලු පාරාණික මාර්ගයේ සැම තැනකම පාහේ ඇවිදීමින්, අප කොයින්තම් වෙලාවක් ගතකළේද යන්න, මට හරියටම කිම අපහසුය. එහි තිබූ දුර්ගන්ධයට මේ වනවිට මගේ නාසය හා පෙණහලි යම්තරමකට පුරුදු වී තිබිණ. අන්තිමේදී අපට යාමට ඉතිරිවී තිබුණේ, තවමත් දෙවැනි දුර ලෙස වෙන්කළ කාමරයට පමණි. ඒ සඳහා අඳුරු බිම්මතල දෙසට තරප්පු කිහිපයක් බැසයාමට සිදුවිය. තරප්පු පෙළ අවසානයේ නදින් වසා තිබූ දෙරකි. අතළු දමා නොතිබූ එය විවෘත කිරීම අපහසු නොවීය.

මෙතෙක් වෙලා මං සිතා සිටියේ, දුන් මිනීම දුරෙක් ඉවසීමට මගේ නාසය හුරුවී ඇතැයි කියාය. එහෙත් අප කාමරය විවෘත කළ වහාම නැගී ආ දුර්ගන්ධය, ආහ්ණ ඉන්ද්‍රිය පමණක් නොව, මගේ පෙණහල ද කැඩී යන තරමේ ඉතාම දරුණු එකක් විය. එය ඉවසාගත නොහැකිවී මට ක්ලාන්ත ගතියක් දුනිණි. බඩ දඟලන්නට පටන්ගෙන, තව මොහොතකින් මා වමනය දැමීමට ද ඉඩ තිබිණ. ඇඟිලි වලින් කෑහැය තදකරගත්තත්, ඒ වනවිට පමාවුණා වැඩිය. මළමිනි කුණුගැ මගේ නාසයේ පටක හා ස්නායු

විරැකිසුලාව වරෙහිව වේලොක් හෝමස්

විනිවිද ගොස් මොළයට ඇතුළු වී, මොළයේ දවල්ලක් ඇති කළේය. කාමරයේ තබා තිබූ ලී පෙට්ටි අපට දකින්නට ලැබුණේ එවිටයි.

සමහරක් පෙට්ටි කාමරය අඩිතෝ ගොඩගසා තිබූ අතර, අනෙක්වා කාමරය පුරා තැන් තැන් වල තිබිණ. එම පෙට්ටි දිගින් අඩි 7ක් හෝ 8ක් වූ අතර පළල අඩි 3ක් පමණ විය. පෙට්ටි සමහරක් පියන් ඉවත්කර තිබිණි. ඒවායේ උඩවම් එතතුරු පුරවා තිබුණේ කළුම කළු පැහැති පස් බව අපි දුටුවේය. හෝමස් පෙට්ටි සංඛ්‍යාව ගණන් ගන්නා අතර මම ලන්තාරුම ඉහළට එසවා එළිය කළෙමි. ගණන් කොට අවසානයේ ඔහු මා දෙසට හැරුණේය. ලන්තාරුමේ මලානික එළියෙන් මා දුටුවේ, හෝමස්ගේ මුහුණේ ද හිතිය හා මරණය සටහන්ව ඇති බවයි.

“වොට්සන්, පෙට්ටි විසිනවයයි-නියෙන්නේ”

“මබට හොඳටම විස්වාසද?”

“මං දෙපාරක් ගණන් කළා අපි මේ හෙදර හැම කාමරයකටම ගියා. ඒ කොහේවත් එක පෙට්ටියක්වත් තිබුණේ නෑ. ඒකෙන් අපට තීරණය කරන්න පුළුවන් එක දෙයයි. ඒ නමුත්.....” කීමට සුදුනම් වූ දෙය අසම්පූර්ණව නවතා, ඔහු එක්තරම නිහඬවිය. ඊට හේතුව විමසීමට මම සුදුනම්විමි. වහාම නිහඬවෙතැ මෙන් හෝමස් මට සංඥා කළේය. ඔහුගේ අවධානය යොමුවී තිබුණේ මගේ දකුණු උරහිසට ඉහළින් වූ යම් දෙයක් වෙතය. ඒ කුමක්දැයි බැලීමට මම ආපසු හැරුණෙමි.

මා ආපසු හැරෙද්දීම එය අතුරුදක් විය. ඒ, මට පිටුපසින් තිබූ පටු අඳුරු බරාදයේ සිට, අප දෙස බලාසිටි කිසිවෙකුගේ මුහුණය. මා එය දුටුවේ එක් නිමේසයකට පමණි. උස් නළලක්, වකුටු වූ දිගු නැහැයක් හා හතරැස් නිකට සහිත මුහුණක්, මට එක් ක්ෂණයකට පෙනී නොපෙනී ගියේය. ඒ කොතරම් ඉක්මනින්ද යත්, ඇත්තෙන්ම එතැන මුහුණක් දුටුවාද යන්න, මට විස්වාස කිරීමට පවා අපහසු විය.

වහාම තම රිවෝල්වරය අතට ගත් හෝමස් අඩියට දෙකට කාමරය හරහා ඇවිද ගොස් බරාදය වෙත ළඟාවිය. එතැන රැඳී සිටිමින් ඔහු තම මුහුණ ඉදිරියට දිගුකළේය. ඒ වහාම අඩියක් පිටුපසට තබා ඔහු මුහුණ මා දෙසට හැරෙව්වේය. මම වහාම එතැනට ගොස් බරාදය දෙස බැලිමි.

මුලදී මට දකින්නට ලැබුණේ අන්ධකාරය තුළ රතු පැහැයෙන් බබළන කුඩා මැණික් කැටයසක් මෙන් එළියකි. ඒවා හෙමින් ඉදිරියට එමින් තිබිණ. මගේ ඇඟ වෙවිලා ගියේය. ඒ කුමක් දැයි මට හඳුනාගත හැකිවූයේ තත්පර කිහිපයකට පසුවය. ඒ රතු පැහැති ඇස් තිබූ මියන් විශාල සංඛ්‍යාවකි. මම ධනාම මගේ විවේච්චරය අතට ගෙන සුදනම් වීම්. ප්‍රමාණයෙන් ලොකු මියන් දහස් ගණනක් එකා පිටිපස එකා කාමරය තුළට ඇදී ආහා. උන් නැඟු ශබ්දය ක්‍රමයෙන් වැඩිවූයේ කුරුල්ලු කුඩුවක කුරුල්ලන් නගන ශබ්දයට සමානත්වයක් ගනිමිනි. උන් එන්නේ අසව සපා කෑමට බව තේරුම් ගනිද්දී මගේ ඇඟ හිරිවැටී ගියේය. අප දෙදෙනාම වෙඩි තබන්නට පටන්ගත්තේ සත්වරමය. අප දෙසට කඩාවැදුණු මිටොදි දෙසට විවේච්චර එල්ල කරමින් අපි නොනවත්වාම වෙඩි තැබීමු. ඒ සමගම අපි දෙවර්ගයට ළඟාවූ තෙප්පුවෙළ දෙසට දිවගියෙමු. මැරී වැටෙන මියන්ගේ අඩුව පිරවීමට, තවත් මියන් සිය දහස් ගණනක් ඉදිරියට ආවේ, නොනවත්වා ගලන දුඹුරු පැහැති ගංගාවක් පරිද්දෙනි. වෙඩි තබමින් ම අපි පැන දිව්වෙමු. එය අවසන් වූණේ අප ගොඩනැගිල්ලෙන් එළියට පා තැබූ පසුවය.

වෙනත් කළ යුතු හෝ කළ හැකි දෙයක් නොවූයෙන්, අපි ආපසු යාමට තීරණය කළෙමු. දුම්පියපොළ වෙත යන අතර හෝමිස් නිහඬකාවය බිත්දේය.

"දුන් අපට පෙනෙන හැටියට කවුන්ටි ඩිට්කියුලා තවමත් යුද්ධ හමුදා වලට අණදීලා, සටන් පෙරමුණට යවනවා. මම නම් හිතන්නේ අපේ ආක්‍රමණයට මරුද්ධව ඔහු සාර්ථකව ප්‍රහාර එල්ල කළා"

"ජරා සත්තු!" මට කැහැසිණ.

"ඒක නම් ඇත්ත" හෝමිස් කීය. "පිහුගේ ශක්තිය පෙන්වලා අපට හය කරන්න කළ වැඩක්. ඒක සාර්ථක වුණා. ඒ වුණත් අපි යම් කිසි ජයග්‍රහණයක් ලැබුවා"

"මොන ජයග්‍රහණයක්ද? අපට කරන්න පුළුවන් වුණු කිසිම දෙයක් නෑ" මා කීවේ තෝපයෙනි.

"එතැනදී ඔබ වැද්දීම් වොට්සන්. පෙට්ටි පනහෙන් මෙතැන තිබුණේ විසිනවයයි. ඒකෙන් අපට තේරෙනවා ඩිට්කියුලාට තවත් හැංගෙන තැන් තියෙන්නවා"

"ඒකෙන් අපට ඇති ප්‍රයෝජනය මොකක්ද?" මම ඇසිමි.

මගේ ප්‍රශ්නය ඔහුට ඇසුණු බවක් නොපෙනිණ. ඔහුගේ අවධානය යොමු වී තිබුණේ, අප යමක් සිටි පැත්තට විරුද්ධ දිශාවට, එනම් කාඟැක්ස් දෙසට ගමන්කළ ලොකු අශ්වකරත්නයක් වෙතය. තරමක් උස, රෝද හතරේ සුඛෝපභෝගී එකක් වූ එය පහත් කණුවක් අසලින් යද්දී, එහි ගමන්කළ පිරිස මම යන්නමින් දුටුවෙමි. පිරිමි හතරදෙනෙක් - හෝ පස්දෙනෙක් එතැන සිටියහ. ඒ අතර සිටි උපැස්සුගෙක් පැළඳගත් හැඩිදි පුද්ගලයා මට හඳුනාගත හැකි විය.

"වැන් හෙල්සිං" පුද්ගලයාට සත් මට කියැවිණි.

"ඔව්, කරත්තයේ පස්දෙනෙක් හිටියා" හෝම්ස් කීය. "තවත් අමතර කෙනෙක්, ඒ ජොනතන් හාකර් විය යුතුයි. ඔහු විට්බ්වල යෙදී හිටිය කටයුත්ත අඩුසන් කරන්න ඇති. සැකයක් නැ. අපට ලැබුණු පිළිගැනීම වගේ එකක්ම තමා. මහාචාර්යතුමාටයි ඔහුගේ සහයන්වයි ලැබෙන්නෙත්"

අප අදුරු සෙවණැලි තුළටදී සිටි බැවින් කරත්තයේ ගමන් කළ අය, අප නොදකින්නට ඇත.

"ඔබට තේරෙනවා නේද - ඔබට සනි" මගේ මිත්‍රයා කරාව ඇරවුවේ අප යළිත් බේකර්විටියේ 22 B දී අපේ නිවහන වෙත ගිය පසුය. වයින් බෝතලයක් විවෘත කොට, අපි වයින් ස්වල්පයක් පානය කළෙමු.

"පරීක්ෂණ කටයුතු නියමාකාරයෙන් පටන්ගන්නෙ දැන්, අපි දන්නවා ඩීඒකීයුලාට් තිබෙනවා තවත් හැංගෙන ගුහා. ඒවා හොයාගන්නා එක අපේ වගකීම. ඒ හැම එකක්ම හොයාගන්නොත්, එතැනින් ඉදිරියට වැඩ කටයුතු අහං පහසුයි. එතකොට අපට ඉතිරි වෙන්නේ එකම කටයුත්තයි. ඔහුට මිලකුල නොහැකි තරම් වටිනා ප්‍රාන්සිල්වේනියාවේ පස් විනාශයට පත්කරන එක. එතකොට ඔහුට මේ බ්‍රිතාන්‍ය දූපත් වල පෙන්වන හපන්කම් බොහොම දුරට සීමා කරන්න සිදුවෙනවා."

"මේ දුෂ්ට අධමෂා අපට හොයාගන්න හැකි වුණොත්?"

"එතෙම වුණොත් ඒක අපට විශාල ජයග්‍රහණයක්. ඔහුගේ වැම්පයර් පරපුරක් මෙතේ බේකර්විටියේ ඉඩ නොදී, වැම්පයර්වරු සමූලඝාතනය කළ යුතුයි. ඒ හැර වෙන විකල්පයක් නැ"

අපගේ විසින්න කාමරයේ දොරට තට්ටු කරන ගබ්දයක් ඇසිණ.

"ඒක හරි පුද්ගලයින්" මා කියමි දෙර විවෘතකිරීමට අසුනෙන් නැගිටිමිනි. "කවුරුවත් කරපුටු නගින ගිවිදයක් මට නම් ඇහුණෙ නැ"

අත නිබ්බි විදුරුව මේසය මත තබා මම දෙර විවෘත කළෙමි. බලාපොරොත්තු නොවූ ලෙස පැමිණ සිටි අමුත්තා දුටු මට එක් වරම කපාකරගත නොහැකි විය.

දෙරටුව අසල සිටගෙන සිටියේ අඩි හයකටත් වඩා උස පුද්ගලයෙකි. ඔහු කළුමුත් ඇඳුමකින් සැරසී සිටියේය. ඔහුගේ දෙනෙන් දිළිසෙන ගිනි ඇඟුරු මෙන් රතු පැහැති විය. ඔහුගේ නිස කෙස් මෙන්ම සනට වැඩුණු "පදුරු" වැනි ඇඟිබැම ද කළු පැහැති විය. ඔහුගේ අතේ තිබුණේ රිදී මුඛක් සහිතව සැරසවියකි. මේ හැමදේකටම වඩා ඔහුගේ දෙනෙන් ඇඳි/ලියේ, බාගෙට විවරට තිබූ ඔහුගේ මුඛ වෙනය. කිහිප දෙනෙක් මෙන් තියුණු උල් සහිත ඔහුගේ උල් දත් දෙක උඩු රැවුලට දෙපසින් අසාමාන්‍ය ලෙස පහළට දිගුවී තිබිණි. ඒ රුදුරු මොහොත්සම සමනලාගේ දඩයම් දත් යුගලයකි. මෙම හයානක පුද්ගලයාට අපේ දෙර විවෘත කිරීම, බෙකර් විටියේ යාන්ත සුන්දර නිසල් බව විනාශ කිරීමට කරන ඇරයුමක් නොවේද? මට ඒ බැව් හොඳාකාරයෙන් වැටහිණි. අපගේ සොදුරු නිවහන මේ අධිම යක්ෂයා ගෙන් අපවිත්‍ර නොවනු පිණිස, වහාම දෙර වසා දමිය යුතු බවට, මගේ හෘදසාක්ෂිය හඬ නගා කිය. එහෙත් මා අතින් සිදුවියේ කුමක්ද? දෙර වසනු වෙනුවට, ඔහුට ඇතුළුවීමට ඉඩ සලසා මම පසෙකට වීමි.

මා ගැන කිසිදු නැකිමක් නොකළ අමුත්තාගේ දෙනෙන් යොමුවූයේ මගේ චිත්‍රයා වෙනස්. හෝමිස් මේ වනවිට අමුත්තා හමුවීමට අසුනෙන් නැගිට සිටියේය.

"ඡරලොක් හෝමිස් මහත්මයාණනි" ඔහු විමසුවේ ඉතාම ගැඹුරු, රළු එමෙන්ම අමිහිරි හඬකිනි. මගේ චිත්‍රයා නිස පහත් කර එය අනුමත කළේය.

"මම කවුන්ටි ඩයකිසුලා!"

11 7

කොයා යාම

අපේ අමුත්තා නමා හදුන්වාදී මිනිස්කුටුස් පමණ ගතවන තුරු සියල්ලෝම නිශ්චලව සිටියහ. එහේ මිත්‍රයා නිහඩවූයේ, එක්වරම පැමිණි මෙම අමුත්තා නිසා මවිතයට පත්වී නොවන බව මට හොඳටම විශ්වාසය. අමුත්තා දෙවකඩ සිව්නු දුටු විහාම, සිහු කවුද යන්න පිළිබඳව අපට සැකයක් නොවීය. මට තම සිතූණේ සටනකට සූදනමින් විරුද්ධවාදීන් දෙදෙනා එකිනෙකා දෙස බලාසිටියේ වෙනත් කාරණයකට යන්නය. එය සටනකට සූදනමෙන් ප්‍රතිවාදියාගේ හැඩරුව දකබලා ගනිමින්, සිහුගේ නිර්භීත බව තක්සේරු කිරීමට කළ උත්සාහයන් විය යුතුය. මෙම ද්වන්ධ සටන නැරඹීමට සූදනම් වූ ප්‍රේක්ෂකයෙකුගේ හුමිකාවට වැඩි යමක් මට හිමිවී නොතිබිණි. මිනිස්කුටුස් දෙකකට පසු තම මුහුණේ වූ රෝද බැලීම ලිහිල් කළ කවුන්ට හිස නමා පර්ලොක් හෝම්ස්ට ආචාර කළේය.

එසේ කරද්දී සිහුගේ අතට ගෙන තිබූ උස සේද හිස්වැස්ම බීම ගැටි නොගැටී ගියේය.

"ඔබ හඳුනාගන්න ලැබීම මට භෞරවයක් මෙන්මයා" සිද්ධිසූලා කීය. "එංගලන්තයේ දරුණු අපරාධකාරයින් අල්ලා ගැනීමට ඔබේ ඇති දක්ෂතාවය ගැන, මගේ මුද්‍රාවේදීන් මට කියවන්න ලැබෙනවා මහත්මයා. අපි ඒ තරමට වාසනාවන්තයි. මේ සෞත්‍රයේ ඔබ පෙන්වා ඇති විශිෂ්ට දක්ෂකම්, යුරෝපා මහාද්වීපය තුළ වෙන කිසිම කෙනෙකු මෙන්ම නැතිබව සහතිකයි"

"ඔබ කියන කාල්ල ඉහළම වර්ණනා ලබන්න තරම් අතිවිශිෂ්ට දක්ෂකම් මා පෙන්වලා නැහැ කවුන්ට" මගේ මිත්‍රයා කීවේ හිස පහත් කොට ආචාර කරමිනි. "ඔබ ගැන කියන්න තියෙන්නේ, ඔබ එන්න කලින්ම ඔබේ නිර්භීත නාමය එංගලන්තයට පැතිරුණා"

හෝමස් තම කටහඟෙන් කවුන්ට් වෙත අප්‍රසාදය පළනොකළත් වචනවල එය හැබව තිබිණ. එය ඔහුට නොඇසුණක් මෙන් බැසිසුලා දත් විලිස්සා සිනාසුණේය. දුලිපිහි මෙන් තියුණු ඔහුගේ දිගු උල් දත් දුටු මගේ ඇඟ කිළිපොළා ගියේය.

"රාත්‍රිය සිතලයි. ඒ කාලෙ වගේ ම තවමත් තරුණ නැහැ" බැසිසුලා කීය. "මං ඇතුළට එන්නද?"

"කරුණාකරල ඇතුළට ඇවිත් හිඳගන්න. බාගවෙලාවට ඔබ කැමැති වේවි මගේ හිතවත් වොට්සන් සහ මා සමග වසින් ස්වල්පයක් රසවිඳින්න. තව වැඩුණක් ගන්නා වොට්සන්"

"ස්තූතියි. මං මත්පැන් බොන්නේ නැහැ!" පැවසූ අමුත්තා අපේ දෙර වසා අපේ විසිත්ත කාමරය ඇතුළටම පැමිණියේය. ඔහු මගේ මිත්‍රයාට වඩා අඟල් හතරක්වත් උසින් වැඩිවූ බැව් මම දුටුවෙමි.

"ඔබේ අකමැත්තක් නැත්නම් මං නැගිටලා ඉඳහොතම කරාකරන්නම්" ඔහු කීවේ හෝමස් අත දිගු කර පෙන්වූ පුටුවේ හිඳනොගනිමිනි. "රාත්‍රි කාලය හැටියට තියෙන පැය ගණන සිමිතයි. උදේ ඉර පායන්න කළින් කළ යුතු වැඩ රාශියක් මට තියෙනවා. මං ආව කාරණය මොකක්ද කියල මං කියන්නම්. ඊට පස්සේ මං මෙහෙන් පිටවී යන එක ඉබට් පලාකු සහනයක් වේවි"

"ඒක නම් සම්පූර්ණ ඇත්ත කවුන්ට්" මගේ මිත්‍රයා පිළිතුරු දුන්නේ සිනාමුසු මුහුණෙනි.

එයට අමුත්තා වෙතින් පළවූයේ අප්‍රසාදය බව මම තේරුම් ගනිමි.

"ඔබ බොහොම කෙළින් කරාකරන කෙනෙක් හෝමස් මහත්මයා. ඒත් මගේ රටේදී නම් ඒක අවදනම් වැඩක්. මා එක්ක කරාකරද්දී ඔබේ කට පරිස්සම් කරගන්නොත් හොඳයි"

"අනේ හැබැට?" මගේ මිත්‍රයා ඇසුවේ උපහාසාත්මක හඬෙනි. "ඒක නෙමෙයි මගේ හිතවත් කවුන්ට් අපි දෙන්නම් බොහොම නාකි මිනිස්සු. අපි දෙන්නා ඉන්නේ අනිත් එක්කෙනාට සිරිත් විරිත් කියාදෙන වයසකද? කෙළින් කියන්න. මොකක්ද ඔහේට මගෙන් කෙරෙන්න ඔන උදව්ව?"

"අද හැන්දෑවේ ඉර බැහැගෙන යද්දී ඔබ මගේ නිවසට ආවා. ඇයි ඒ?" "කවුන්ට් ඇයි."

"මං හිතන්නේ ඒ පුශ්භයට පිළිතුර අපි දෙන්නම් දන්නවා" හෝමස් කීය.

"ඔව්. ඒකත් ඇත්ත. අපි දෙන්නාම ඒක දන්නවා" අමුත්තා පිළිතුරු දුන්නේය. "මට උඩමනා වුණේ ඔබ නිදහසට කියන කරුණු මොනවාද කියල දනගන්න. නමුත් ඔබ බොහෝම සුක්ෂ්ම විධියට, කෙළින් පිළිතුරක් දෙන්නේ නැතිව ප්‍රශ්නය මග හැරියා. එහෙම නේද? ඔබ දන්නවාද ෂර්ලොක් හෝම්ස්, මං ප්‍රාන්සිල්වේනියාවෙන් පිටවෙලා එන්න කලින් කළ ප්‍රධානම අදා මොකක්ද කියල?"

"අනේ නැහැනෝ"

"..... මං කළ ප්‍රධානම දේ මං සංක්‍රමණය වෙන රට ගැන පොත් වලින් කරුණු හැදෑරීම. මං කියවුනොයෙක් පොත් හා සඟරා අතර තිබුණා 'ස්ටිෆන්ස්' නම් එක් විශේෂ සඟරාවක්. ඔබ කළ අපරාධ පරීක්ෂණ ගැන විස්තර කරලා දෙස්තර වොට්සන් ලියූ කථාන්තර, ඒ සඟරා කලාප හැම එකකම තිබුණා. අද හවස පර්ෆිට්ට් හි මා පදිංචි කිරීමට ආක්‍රමණය කළ හුද්ගලයා ඔබ බවයි මට දනගන්න ලැබුණේ. එතකොට මං තේරුම් ගත්තා, මං එංගලන්තයේ යෙදෙන කටයුතු ගැන ඔබේ අවධානය යොමුවී ඇති බව. නමුත් මගේ පොද්ගලික ඒක කටයුතු වලට ඔබ මොකටද ඇඟිලි ගහන්න එන්නේ? මට බැ ඒකට ඉඩ දෙන්න. මං ඔබට අනතුරු ඇඟවීමක් මේ කරන්නේ. ඔබේ ඔබට හිරිහැරයක් සිදුවෙන්න කලින්, ඔය කටයුතු සම්පූර්ණයෙන්ම අත්හැර දමන්න. ඒක ඔහේලට දුනුම්දීම යන්නයි මං මේ ආවේ"

සිගරට්ටුවක් දල්වාගත් හෝම්ස්, කවුන්ට් ඩරැක්සලා දෙසට දුම් වළාවක් පිම්බේය. "ඔබ පැමිණියේ ඒ අරමුණෙන්ද?" හෝම්ස් ඇසීය. "එහෙම නම් මට කියන්න තියෙන්නේ මේ තරම් මග ගෙවාගෙන ඔබ ආව එක නිශ්චල ගමනක් කියලයි."

හෝම්ස් පිඹී දුමෙන් ඩරැක්සලාට කිසි ගැහැටක් නොවීය. ඔහු ආශ්වාස ප්‍රශ්වාස කළ බවක් වත් මට නොපෙනිණ.

"හෝම්ස් මහත්මයා" ඔහු කීය. "මං බොහෝම ධනවත් කෙනෙක්. මට නිදහසේ ඉන්න ඉඩ දෙන්න. මට ඒ උදව්ව කළොත් ඔබට අවාසියක් වෙන්න මං ඉඩ තියන්න නැ"

"කවුන්ට් ඩරැක්සලා" හෝම්ස් කීවේ සිගරට්ටුව අච්ඡාදනේ ඔබා අසුනෙන් නැගී සිටීමිනි. "ප්‍රාන්සිල්වේනියාවේදී සමහර විට අපරාධකාරයින්ට, මුදල් බලශූන් නීතියෙන් ගැලවෙන්න පුළුවන් ඇති. නමුත් මේ දෙස්තර වොට්සන් වත් මා වත් ඔබට මුදලට

ගන්නා බැ. සුක්කිය, සාධාරණත්වය, සද්භාවය, අපි මුදලට පවාදෙන්නේ නැ. මොන තරමක් රහස්‍යත් මගේ දෙපා ලග ගොඩගන්නා සුදුනම් වුණත්, අපරාධකාරයින්ට, සාකකයින්ට මගෙන් සමාවක් නැ."

එම පිළිතුරට කවුන්ට සිද්ධියලාගේ දෙනෙතේ ඇතිවූ යම් බැල්මක් මම දුටුවෙමි. එදා ශ්‍රීමත් මඩ මොහොරුව අසලදී ශ්‍රීමත් හෙන්රි බැස්කවිල් මරාදමීමේ අරමුණෙන් ඔහුගේ උගුර වෙත පිනු හයානක සුනඛයා මගේ සිහියට නැගිණි. එදා ඒ සුනඛයාගේ මා දුටුවේත්, අද සිද්ධියලාගේ දෙනෙත් වල මා දුටු බැල්ම ම නොවේද?

"වැඩිදුර කල්පනා කරල බලන්න කියල මං ඔබෙන් ඉල්ලා හිටිනවා." කවුන්ටවරයාගේ කට තෙඩ තිබුණේ තර්ජනාත්මක ස්වරූපයකි. "පරිලෝකනය කෙරෙහි, තමුණේ හිතන්නේ ලෝකයේ තියෙන හයානක දේවල් හැම එකකටම තමුණේ මුහුණදීලා පුරුදු කියලද? ඔහේ ඒවා මතුවට අතුරාල බලල තියෙනවා. එව්වරයි. ඔහේ පාලනය යටතේ පවතින අදහන බලවේග වලින් දහෙන් පංගුවක් ක්‍රියාත්මක වෙද්දී, ජාත්‍යන්තර හා කුඩා පිස්සු වැටුණා. ඒත් ජීවිතය ලෙවාගන්න තරම් ඔහු වාසනාවන්ත වුණා. ඒ අදහන බලවේග වලට ක්‍රියාත්මක වෙන්න කියලා මං ආඥා කරන්න උවමනාවක් නැහැ. මං මෙතැන ඉදිද්දීම මං වචනයෙන් නොකිව් උටදෙස් පිට, ඒවා ඒකරාශී වෙනවා. නමුත් ඒ එක අරමුණක් වෙනුවෙන්. මොකක්ද ඒ අරමුණ? මගේ ඉදිරි ගමනට බාධාකරමින් එන සෑම බලවේගයක්ම සුනු වැටුනු කට්ටිකාශයක දමන්න, සීතල මිනිවලවල් වලින් උන් නැගිටිනවා. ප්‍රොෂ්කයට හිතීන් මරණයට පත්වෙන අයත් ඉන්නේ ඒ අතර. ඒ නිසයි මගේ මළුවන්ගේ හමුදාව. ඔහේට තේරුණාද පරිලෝකනය කෙරෙහි. තමුණේ නොමැරෙන කෙනෙක්ද? නැ. වෙලාව ආවම තමුණෙගෙ පණ යාවි. ඔහේ වගේ කොයි මොහොතක හරි මැරෙන්න පුළුවන් කෙනෙක්, කොහොමද මං වගේ හතුරෙකුට මුහුණ දෙන්නේ?"

"කවුන්ට සිද්ධියලා" හෝමස් කිය. "හොල්මන් අවතාර කට්ටිවලින් මං හයවුණේ/පුංචි කාලෙ විතරයි. ඒවා ගැන මගේ හිතේ තිබුණු හය නැතිවෙලා හිතීන් දන් හුණක් කල්. ඔහේගෙ අර මියො

ඩරැකියුලාට් එරෙහිව පරලොක් හෝමස්

නමුදුවෙන් මොනවද මට කළේද? මී හමුදාවට වගේම ඔබේගෙ කඩිවාරු වලටත් මං හය නෑ."

"මියො එව්වේ තමුසෙට අනතුරු ඇඟවීමක් හැටියට විතරයි." කවුන්ට පිළිතුරු දුන්නේය. "මං තමුසෙට සහතික කරලා කියන්නම් හෝමස්. මං වැඩේ හරියට පටන්ගත්තොත් තමුසෙට ගැළවීමක් නෑ. තමුසෙගෙ ජීවිතේ....."

"මං හිතන්නේ මං මේ අහඹුගත හිටී ප්‍රමාණේ හොඳටම ඇති. මොටසන් අපේ අමුත්තට පිටවෙන්න දෙය ඇරල දෙන්න"

"අවශ්‍ය නෑ" කී කවුන්ට ලෝගුව සකස් කරගෙන දෙර විවෘත කරගත්තේය. පිටවී යෑමට ගොස් මඳකට නැවතුණු ඔහු ආපසු හැරී හෝමස් වෙත බැල්මක් හෙළිය. "මේ අහනවා පරලොක් හෝමස්" ඩරැකියුලා කීය "හඬානකම දේ මරණය. නෙමෙයි. මරණයට වඩා අත්ත හයානක, ඒ වගේම පිළිකුල් සහගත ඉද්වල් කියෙනවා. මගේ වැඩවලට දිගටම අවහිර කරන්න ආවොත් ඔබේට පෙනේවි ඒ මොනවද කියලා" ඔබ්බෙකින් නැගෙන සේ දෙර විවෘත කරන කවුන්ට ඩරැකියුලා පිටවී ගියේය.

ඇත්තෙන්ම ඔහු පිම්පි-හිසාද යන්න දැනගැනීමට මගේ සිතේ ඇතිවූයේ මැඩගත නොහැකි කුතුහලයකි. ආ එතැනට පැන වහා දෙර විවෘත කළේ මොහොතකට පසුවය. විසිත්ත කාමරයේ තිබූ ආලෝකයෙන් තරප්පු පෙළට හොඳින් ආලෝකමත් වී තිබිණි. එහෙත් මිනිස් පුළුන් වත් එහි නොවීය.

"දෙර වහන්න වොටසන්. හුදෙං ටෑර් සීතලයි"

ඔහු තියම කළ අයුරින් මා දෙර වසා දුමු පසු ගිනිඋදන වෙත ගිය හෝමස්, යකඩ අඩුවෙන් ගිනිපුළිඟ අවුස්සා කාමරය උණුසුම් කළේය. "ඒ අසාමාන්‍ය සීතල. ඔබට දුනුණාද වොටසන්?" ඔහු ඇසීය. "ගිනිඋදනට මතුර දමල නිමලා, ජනෙල් ඔක්කොම හැරදමමා වගේ දැඩි සීතලක් කාමරයට ආවා. අපි අර කාෆැක්ස් මන්දිරයට ඇතුළු වෙද්දිත් මට ඒ වගේම සීතලක් දුනුණා. ඒක ඩරැකියුලාගේ ශරීරය එවේ පව්තින වාජපයක් වගේ දෙයක්. ඔය බලන්න. ඔහු පිටවෙලා ගියාට පස්සේ දුන් කාමරය විකෙන් වික උණුසුම් වෙනවා"

"ඔබ කිව්වාම තමයි, මට ඒක පැහැදිලි වුණේ. ඒ වෙලාවේ ඉඳලම මට සීතලක් තම් දුනුණා"

"අපේ හමු වීම ගැන මොනවාද වොට්සන්? ඔබට හිතෙන්නේ? කාරණා එළියට ආව, තොරතුරු හුවමාරු කරගත් හමු වීමක්. එහෙම නේද? ඔහු මෙතැනට ආවේ මොන අරමුණක් මුද්‍රාත්ත කරගන්න කියලද ඔබ හිතන්නේ?"

"මට නම් ඒක හොඳට පැහැදිලියි හෝමස්. ඔහු කරගෙන යන වැඩ සටහනට ඔබ ලොකු අවහිරයක්. එහෙම නොකර පැත්තකට වෙන් කියලා, ඊට ඔබ කැමැති කරවා ගන්න ඔහු බලාපොරොත්තු වුණා. මුලින්ම බැලුවා අල්ලස් දිලා කැමැති කරවා ගන්න. බැරි බව පෙනුණාම තර්ජනය කළා"

"මා ගැන ඔබ ලියූ කර්තව්‍ය කියවූ විනම් කෙනෙක් තේරුම් ගනිවි" හෝමස් කීවේ සිතාසෙමිනි. "..... අපරාධකාරයින්ට මාව මුදලට ගන්න බැරිබව. එදාමණක් නොවෙයි. ඔහුට කරන්න පුළුවන් කියලා කළ තර්ජන, ඒවායේ වැදගත්කමක් අපට දකින්න ලැබෙන්නේ කලාතුරකින්. මං හිතන්නේ නෑ ඒව සාර්ථක වේවි කියලා. නෑ වොට්සන්. සිරිකිසිලියා මෙහේ ආවේ මට පාඩුවේ ඉන්න කියන්න නෙමෙයි. ඔහුගේ අරමුණ වුණේ මොකක්ද දන්නවාද? බොරු කාරණාවක් කියාගෙන ආවේ, තමන්ගේ හතුරා මොන විධියේ කෙනෙක්ද කියා හරිනැටි බලාගන්න. අන්න ඒකටම තමයි අද හවස අපිත් ඔහුගේ පරිශීලිත නිවසට රිංගුවේ"

"ඉතින් ඔබට හිතෙන හැටියට මෙහේ ආව එකෙන් සිරිකිසිලියාට ඇතිවුණු වාසිය මොකක්ද?"

"වෙන මොනවා නැතත්, අඩුම ගණනේ ඔහුට විරුද්ධව මං කටයුතු කරන වෙලාවක, මාම හරිනැටි අඳුනාගැනීම. ඔබ දුටුවා නේද වොට්සන්? මිනිහ මෙහේ ඇවිත් සිටි විකට, එක මොහොතක් අහක බැලුවේ නෑ. මා දිනාවම බලාගෙන හිටියා"

"ඒක ඇත්ත. ඒත් ඒවා මනුෂ්‍යයෙකුගේ ඇස් නෙමෙයි. බිහිසුණු හිරිසන් සතෙකුගේ ඇස්"

"ඔබේ ඒ අදහසට මාත් එකඟවෙන්නවා" මගේ මිතුරා කීය. "කවුන්ට සිරිකිසිලියා කියන්නේ හරිම කෙරෙහික වගේම හයානක හිරිසනෙක්. ඔහුගේ උල්ලන් හා නියපොතු, මිනීමස් කන සතෙකුගේ ඒවාට වඩා හයානකයි. ඒ මොකද ඒවා ක්‍රියාත්මක වෙන්නේ බලගතු මොළයක විධානයන්ට අනුව. ඔහුව විනාශකිරීම මගේ මිළඟ පියවර බව ඇත්තයි. නමුත් මං මුලින් කී කාරණා නිසා, ඒ පියවර තැබීමට මගේ හිතේ පැකිළීමකුත් ඇතිවෙන්නවා."

"හෝම්ස්, ඉතා බිහිසුණු අවදානම් කටයුතු හමුවේ ඔබ පසුබට වෙනවා මං කවදවත් දකල නෑ"

"මගේ හිතේ හයක් තියෙන්නේ මගේ ජීවිතය ගැන නෙමෙයි වොට්සන්, මගේ හය තියෙන්නේ ඔබේ සොදුරු බිරිත්දෑ ගැන, ඇය අකාලයේ වැන්දඹුවක් වෙනවා දකින්න මං කැමැති නෑ."

මගේ මිත්‍රයා අදහස් කළේ කුමක්ද යන්න මට වැටහුණේ මිනිත්තුවකට හෝ දෙකකට පසුවය. එවිට මම කථාකළෙමි.

"මිත්‍රයා, මං අවිවාහකව ඉදිඳි ඔබේ අවදානම් කටයුතු වලට සහභාගි වෙන්න කවදවත් හයවුණේ නෑ, දැන් මං විවාහ වෙලා කියලා එවැනි කටයුතු වලදී පස්ස ගහන්න උවමනා ඇයි? මගේ බිරිඳ මෙතැන හිටියා නම් ඇය කියාට්, ඔබේ කටයුතු වලට හවුල්වීම මගේ යුතුකමක් කියලා, ඇය ඊටට කිසිසේත් විරුද්ධ නෑ, මං ඔබට සහතික වෙන්නම් හෝම්ස්"

"ඔබ කටයුතු කරන්නේ ඒ පිළිවෙලට බව මං දනගෙන හිටියා වොට්සන්" හෝම්ස් කීවේ අතිශය සතුටට පත් මුහුණෙනි. "හොඳයි, මෙවර මං මේ අකගහන්න බලාපොරොත්තු වෙන පරීක්ෂණය, අනෙක් ඒවාට වඩා හැම අතින්ම ඔනාස් ඊකක්. එහෙම දෙකට පටලැවීම එක පැත්තකින් බලනකොට එකරම් දෙතැන්විත නෑ. ඒ බව ඔබට දනටම වැටහෙනවා ඇති. ඒ බව පෙනී පෙනීත් ඔබ ඊට සහභාගි කරවාගන්නා ලෙස, ඔබ මගෙන් ඉල්ලා හිටිනවා. එහෙම නම් ඔබ හවුල්කර ගැනීම හැර මට වෙන විකල්පයක් නෑ."

හොඳයි වොට්සන්, ඔබ ඉස්සර වෙලාවේ කළ යුතු දෙය මෙයයි. සහළ තවටුවට ගිහිං හඬසත් මහත්මියට කියන්න, ලොකු පෝට්ටියකට කෝපි පිළියෙල කරලා දවට එවන්න කියලා. අපි මුලින්ම ක්‍රියාත්මකය සඳහා සැලැස්මක් පිළියෙළ කරගත යුතුයි. ඒකට රැ නිදිමරාගෙන ඇය ගණකක් අපට ගිනාබලන්න වෙනවා."

ඩීර් කියුලාගේ මෙම විෂම ක්‍රියාවලියට එරෙහිව ප්‍රතිප්‍රහාර එල්ල කළ හැකි, සෑම කෝණයක් ගැනම අපි හිතා බැලුවෙමු. කෝපි පෝට්ටියේ කෝපි අඩුවෙද්දී රාත්‍රිය ද ක්‍රමයෙන් ගෙවී ගියේය. මේ ගැටලුව විසඳීමට හොඳම ක්‍රමය ලෙස මා කළ යෝජනාව මෙයයි. දහවල් කාලයේදී අප කාගැක්ස් නිවසට යායුතුය. එහි ගොස් ඩීර් කියුලා ඔහුගේ පස් පෙට්ටියක් තුළ නිදසිටියදී විනාශ කළ යුතුය. එහෙත් මගේ මිත්‍රයා එයට එකඟවූයේ නැත.

"මිනිසා ආපසු කැරැත්තේ වලට යාම කියලා මං හිතන්නේ නෑ වොට්සන්. මං හිතන්නේ ඔහු බුද්ධිමත් වැමිපයරයෙක් කියලයි. එහෙම නම් ඔහු සැහෙන කාලෙකට කැරැත්තේ මන්දිරයට යන එකක් නෑ. මට දන්නේ කරන්නේ නිකුත්තේ මේ දෙයයි. මං ආපසු විවිධ වලට යන්න ඕනෑ. හිතන බඩු පෙට්ටි ප්‍රවාහණය කරන අක්කරත්තවල විශාලත්තාණය සොයා බැලිය යුතුයි. අපට දකින්න නොලැබුණු පස්පෙට්ටි විසිරික යැව්වේ කොහේද කියලා, මට පුළුවනි හොයා දැනගන්න. ඒ පෙට්ටි ඇත්තේ කොතැනදැ බිදකියලා ඇත්තේ ඊට හුණක් ඇතිත් වෙන්න බෑ"

"මං හදිසන් මහත්මියට කියන්නම් අපට කලින් අවදිකරන්න කියලා" මම කීවෙමි.

"මගේ හිතවත් මිත්‍රයා." හෝමස් කීය. "ඔබ සමග ගමනක යෙදෙන්න ලැබීම මං හැමවිටකම අගය කරනවා. නමුත් මේ වෙලාවේ නම්, ඔබේ පැමිණීම අවශ්‍ය වෙන්නේ නෑ. දුම්රිය ප්‍රවේශ පත්‍ර දෙකකට මුදල් නාස්ති කරන්නේ ඇයි. අපට එකකින් ඒ රාජකාරිය ඉටුකරගත හැකිනම්? ඇදිරි වැටෙන වෙලාව වෙද්දි මං ආපසු එන්නම්. සැලැස්මේ ඉතිරි කොටස එතකොට සාකච්ඡා කරමු. ඒ අතරේ අපි දෙන්නටම හොඳ නින්දක් නිදාගන්න පුළුවන් නම් හුණක් ප්‍රයෝජනවත් වෙයි."

කවුන්ට බිදකියලා අපට එරෙහිව එල්ල කළ තර්ජනය, හෝමස් කිසිදු ගණනකට නොගත්තේ ඉතා නිර්භය ආකාරයකින් බව සැබෑය. එහෙත් ඒ අත්දැකීම ඔහුගේ හිතේ මහත් කැලැහීමක් ඇතිකළ බව මම තේරුම් ගනිමි. රාත්‍රියේ දෙවරක්ම මම නින්දෙන් අවදිවිමි. ඒ දෙවාරයේ ම අපේ විසිරික කාමරය දෙසින් අසන්නට ලැබුණේ හෝමස්ගේ වයළිනයෙන් නිකුත් වූ සංගීත ස්වරයයි. එවැනි අවස්ථා වල ඔහුට පාඩුවේ සිටීමට ඉඩහැරීම වඩාත් සුදුසු බව මම දනසිටියෙමි. විසිරීමට පටන්ගත් ගැටලුව විසඳා අවසන් කරන තුරු, ඔහුගේ හැසිරීමේ ස්වභාවය වෙනස් වෙයි. ඒ නිසා ඔහුට දෙස් පැවරීමෙන් ප්‍රයෝජනයක් නොවන බව මා අත්දැකූ කරුණකි. ඔහු විවිධ බලා දුම්රියෙන් යන ගමනේදී අවශ්‍ය පරිදි නින්දට යන බව නොඅනුමානය. ඉතා අපහසුවෙන් නින්දට ගිය මට ද සැනසිලියක නින්දක් නොලැබිණි. දුෂ්ඨ කවුන්ට්ටර හා වාටු නෝනලා සිහිනායෙන් දුටු මම කිහිපවාරයක්ම බියට අවදිවූයෙමි.

පසුවද උදේ මා අවදිවෙද්දී හෝමස් නිවසෙන් පිටත්ව ගොස් සිටියේය. එහෙත් ඔහු මා වෙනුවෙන් ලියුම් කැබැල්ලක් සයිඩ්බෝර්ග්ස් මත තබාගොස් තිබිණි.

"හිතවත් වොට්සන්,

මා නමට ලැබෙන ලිපි හා විදුලි පුවත් සියල්ල විවෘත කර බලන මෙන් මම හදිසත් ඉහතරියට උපදෙස් දුනිමි. වැදගත් ප්‍රශ්නයක් උද්ගත වුවොත් කෙසේ හෝ එය මට දැනුම්දීමට ඇය කටයුතු කරනු ඇත. අද ඉවසේ ඔබ ආපසු සබේ නිවසට ගොස් බිරිඳ සමග කාලය ගතකළ යුතු යයි මම යෝජනා කරමි. හොඳ මල් කලමක් රැගෙන යාම වඩාත් යෝග්‍යයි.

"එස්. එම්"

මම ඔහුගේ යෝජනාව පිළිගනිමි. මල් වෙළඳසලට ගොස් ඇය වෙනුවෙන් ක්‍රිස්තස්මස් මල්දොකුරක් මිලට ගනිමි. එය රැගෙන ගිය මා දුටු ඇය අතිශය ප්‍රීතියට පත්වූවාය.

ඉන්පසු දහවල් කාමවේලක් සඳහා, ඇය සමග අවන්හලකට ගියෙමි. එද හැන්දෑවේ හෝඩ්ඩ් සංගීත ප්‍රමණාගාරයේ පැවති සංගීත ප්‍රසංගයක් සඳහා ද ඇය කැඳවාගෙන ගියෙමි. ආපසු එන ගමනේදී කළ කතාබහේ වැඩි හරියක් කෙරුණේ ඇයගෙනි. ඇයට කථාකිරීමට ඉඩදී මම හැකිතරම් නිහඩවූයෙමි. ඊට හේතුව, අප මේ දිනවල යෙදෙන පරීක්ෂණය ගැන හොරතුරු ඇයට කීමට, මගේ තිබූ නොකැමැත්තයි. කවුන්ට ඩරැකියුලා ගැන කියා අනවශ්‍ය ලෙස ඇය හයට පත්කරන්නේ ඇයි?

හැන්දෑවේ නිවසට ගිය ඉක්මනින්ම ආපසු බේකර් විරිය බලා පිටත්වීමට මම තීරණය කළෙමි.

"ඔයා පරෙස්සම් වෙන්න" මා ඇගෙන් සමුගනිද්දී බිරිඳ කීවාය.

එය රහසක් ලෙස තබාගන්නා මා උත්සාහ කළත් එය සාර්ථක වී නැත. මා සහ මගේ මිත්‍රයා යෙදුණු පරීක්ෂණයේ බිහිසුණු බව ඇයට ඉවකින් මෙන් වැටහුණාවන්ද? මා ගැන හොඳින්ම වටහා ගෙන සිටි එකම පුද්ගලයා ඇය නොවේද?

මා බේකර් විරියට ළඟා වෙද්දී අපේ විසින්ත කාමරය පමණක් නොව මුළු ගොඩනැගිල්ලම අන්ධකාරයේ වෙළී තිබිණි. හඬසන්

මහත්මිය නින්දා යන්නට ඇතුළු සිතා, මම ඉදිරි දෙර විවෘතකරගෙන උඩුමහලට ගියෙමි. මගේ බලාපොරොත්තුව වූයේ කෝමිස් එනතුරු එහි රැඳී සිටීමය.

මා විසින් කාමරයේ පහත දැල්වූවා පමණි. දෙර විවෘත කරගෙන එතැනට කඩාවැදුණේ නිතර පාරතොටේ ගැටසෙන කාලේ රජතියාද කාරයෙකි. ඔහුගේ දෙණකාලේ වූ සිගරට් කොටය, කොතරම් කෙටි වී ද යත්, මුහුණේ රැවුල්කොට වලට එයින් ගිනි නොඇවිළීමේ ඇසිද යන්න පුදුමයකි. මේ මගේ මිත්‍රයා ම නොවේදැයි තහවුරු කරගැනීම සඳහා, මම දිව් අවධානයකින් ඔහු දෙස බලාසිටියෙමි. මද වේලාවකින් ඔහු ගිස්වැස්ම ගෙවා ඉවත් කළේය. ඔහුට සිදුවී තිබූ ආපදාව මට දන්නට ලැබුණේ එවිටය.

එම ඇසට ඉහළින් රළු පු පැණක් නිසා, මුහුණේ වම්පැත්ත තැළී නිල්පැහැ ගැන්වී තිබිණ. උඩ ඇසිය යුතු මතට ලේ ගලාඒම නිසා එය ඉදිමී තිබුණේ, ඇස සම්පූර්ණයෙන්ම වැසී යන පරිද්දෙනි.

"දෙයියෝ සාක්කි කෝමිස්" මට කැගැසිණි. "මොනවද ඔබට වූණේ? මට නම් පෙනෙන්නේ ඔබ පාලේ කවුරු හරි එක්ක සෙස්සුවෙලා වගෙයි"

"හරියටම හරි වොටයන්" ඔහු කිවේ සිනාසෙමිනි. "නිරික්සේ මගින් නිහමනයට එමට ඔබට ඇති හැකියාව, දවසින් දවසම දියුණු වෙනවා."

"හොඳ වෙලාවට මං මගේ පාසට අඩංගු වෛද්‍ය බැගය අරගෙන ආවෙි." මා කීවේ එය විවෘත කරමිනි. "මෙහෙත් වාඩිවෙන්න. මං ඔබට ප්‍රතිකාර සූරන අතරේ පුළුවනි ඔබේ කරාව කියන්න"

"ඒක තව මිනිත්තු කිහිපයකින් ඔබට දිවිත්ත වොටයන්. ඉස්සර වෙලා මං රැවුල කපලා, නාල, වැදගත් ඕනිහෙකු විදියට ඇඳුම් ඇඳ ගතයුතුයි. ඒට පස්සේ ඔබට පුළුවනි වෛද්‍ය රාජකාරි පටන්ගන්න. මුහුණේ තිබෙන මේ පැල්ලම තමා සාර්ථකත්වයේ ලාභනය. ඒකට ඔබේ වෛද්‍ය විද්‍යාත්මක හාස්කම් යොදන්න. ඒ අතරේ මං ඔබට කියන්නම්, සිත් ඇදගන්නාසුදු අයුරින් ගෙවී ගිය දවසක කරාව."

පැය කාලකට පමණ පසු කෝමිස් විසින් කාමරය වෙත ආපසු ආවේ ඔහුගේ සුපුරුදු දම් පැහැති පිට කබායෙන් සැරසිගෙනය. ඔහු

හාන්සි පුටුවේ හිඳගෙන කිවුව කියන අතරේ මම ඔහුගේ මුහුණේ වූ තැල්මට ප්‍රතිකාර කළෙමි.

"ඔබට හිනාවෙන්න තරම් හාස්‍යජනක දෙයක් නම් මා ළග නැහැ කියන්න. අපි දෙන්නාගෙම ජීවිත ජීනාගවෙන වැරද්දක්, තව ටිකෙන් මා අතින් සිදුවෙනවා වොට්සන්.

මෙපමණ දවසක් මං හිතාගෙන තිටියේ ඩීරැකියුලා ක්‍රියාත්මක වෙන්නේ තනිවම කියලයි. එතකොට මං හිතමනස කළා තනි ඩීරැකියුලාට එරෙහිව අපි දෙන්නෙක්ම ඉන්නවා නේද කියලා. නමුත් ඔහුගේ කට්ත්ම අපට අහන්න ලැබුණා. ඔහු බොහොම ධනවත් පුද්ගලයෙකු බව. එහෙම කෙනෙකුට තමන් වෙනුවෙන් මුදලට සේවය කළ හැකි කියෝජිතයන් ලබාගැනීම, අමාරු වැඩක් නෙමෙයි. එහෙම නේද? මේ කාරණාව මට කල්පනා වුණේ නැති එක හරි පුද්ගලයි. විට්බ් වරාය පැත්තේදී මගේ ඔළුවට පහරක් එල්ල වුණා. එතකොට තමයි ඒ කරුණ මගේ මොළේට කා වැදුණේ.

මං මුලින්ම ගියා ලොයිඩ්ස් ආයතනයට. නැව් වල ගමනාගමනය, සියලු නාවික තොරතුරු සැපයීම හා බඩු ප්‍රවාහණය කෙරෙන්නේ මේ ආයතනයෙන් බව ඔබට අමුතුවෙන් කියන්න උවමනා නැහැනේ. මං ඒ කාර්යාලයෙන් එළියට බැහැලා, පටු පාරක් දිගේ ඉදිරියට ගමන් කළා. මා පිටිපස්සෙන් ආවා කරුණයන් දෙදෙනෙක්. එක්වරම මාව පහුකරගිය ඔවුන්. පාර අවහිරකරලා මාව නවත්තා, මට මේ ප්‍රහාරය එල්ල කළා. මගේ අතේ තිබුණේ මගේ සැරයටිය පමණයි. ඒකටත්, මා හොඳින් දන්නා ජපන් ආත්මාරක්ෂක සටන් ක්‍රීඩාවෙන් පින්සිදුවෙන්න ජීවිතය ගළවා ගත්තා. එහෙම නොවෙන්න ඒ පුටුමගේ ඔබට මගේ මිනිය දකින්න ලැබෙන්න ඉඩ තිබුණා. ඒ මගේ සිරුරෙන්ම ගලා ගිය ලේ වීලක. මං එල්ල කළ පහරවලින් උන්දෙන්නා කපුණම් ගහලා බිම ඇදවැටුණා. ඊළඟට නැගිටලා පණ බේරාගැනීමට පැන දුවන්න තරම් උන්දෙන්නාට මොළේ තිබුණා. කොහොම වුණත් මට එල්ල වුණු මේ ප්‍රහාරයෙන් මං පාඩම් කීපයක්ම ඉගෙන ගත්තා.

මං මොන තරම් මෝඩයෙක්ද වොට්සන්? මං දන්නවා ඔබ මේ විස්තර ඔබේ වාර්තා වල ලියුවාම, ඔබේ පාඩකයන් අතර මට ලැබී තිබෙන කීර්තිනාමය පවා අඩුවේවි. මගේ හතුරාගේ බල පරාක්‍රමය මං අඩුවෙන් තක්සේරු කළා. ඒක හින්දා මේ 'ප්‍රහාරය මට හොඳ පාඩමක්.

බේකර් විවියේ මේ-ගෙදරින් මං එළියට බැස්ස මොහොතේ ඉඳලම ඔත්තුකාරයන් මා පිටුපස ආවා. මං යන්නේ කොතැනකද කියලා උන් දනගත් වහාම, විවිඛිවල ඉන්න ඩර්ක්ස්ට්‍රොට් නියෝජිතයන්ට දන්වන්න ඇති. මගේ කටයුතු එතැනින්ම අත්හිටවෙන විදියේ දැඩි ක්‍රියාමාර්ගයක් ගන්න නියෝග එන්න ඇති. ඒ මගින් ඊයේ රාත්‍රි මට කළ අනතුර ඇඟවීමට අමතරව, ඔහුගේ ශක්තිය පෙන්වන්න ඩර්ක්ස්ට්‍රොට් උවමනා වෙන්න ඇති."

"ඔබ ඔය තරම් පහරක් කාලත්, මට නම් පෙනෙන්නේ ඔබ ඉන්නේ බොහොම සත්තෝෂයෙන් සැහැල්ලුවෙන් වගෙයි?" මම ඇසිමි.

"හිතේ සත්තෝෂයක් ඇති නොවෙන්නෙ මොකද?" හෝම්ස් කීය. "ලන්ඩනයේ ඩර්ක්ස්ට්‍රොට් සැඟවෙන්න තියෙන හැම තැනක් හැනම තොරතුරු මං හොයාගන්නා"

"කාගෙන්ද?"

"මට පහරදෙන්න කළින්, ප්‍රවාහණ කාර්යාලයේ ලිපිකරුවාගෙන්. ඔහුගේ ආයතනය මගින් ප්‍රවාහණය කරන හැම දෙයක් ගැනම සම්පූර්ණ වාර්තා, ලිපිගොනුවල ඔහු සටහන් කර තිබුණා. ඒක අපේ වාසනාවක්. ඇඟවීමකු 10 වැනිදා ඔවුන්ගේ සමාගම, ලී පෙට්ටි පනහම විවිධ සිටි ලන්ඩන් බලා දුම්රියක ප්‍රවාහණය කළා. ඒ බඩුත් සමග සේවකයන් ද පැමිණ තිබෙනවා. ඔවුන්ගේ අනුග්‍රහකයාගේ ඉල්ලීම අනුව මේ පෙට්ටි ලන්ඩන් නගරයේ තැන් හතරකට ගෙනිහිත් තියෙනවා. කාලක්ස් මන්දිරය එයින් එකක්."

"මං හිතන්නේ මේ සෑම තැනකටම හිතීන් පරීක්ෂාකර බලන්න අපට සිදුවෙවි?" මා ඇසුවේ ඔහුගේ ඉහුණේ ඇසට පහළින් වූ ත්‍රිකෝණාකාර කුඩාලයකට ඇසවිණි. ආවණය ආලේප කරමිනි. මෙයින් තද දවිල්ලක් ඇතිවන්නට ඇති. එහෙත් හෝම්ස් ඒ බවක් පෙන්වුයේ නැත.

"අපි ඒ කිසිම තැනකට යන්නෙ නෑ වොට්සන්"

"යන්නෙ නෑ?" මවිතයට පත් මගේ අතින් තව ටිකෙන් අයඩින් බෝතලය අතහැරෙන්නම ඉඩ තිබිණ.

"එහෙම කළොත් අප කරන්නේ, තවත් අය විසින් සොදිසියට ලක් කරන ලද තැන්, යළිත් සොදිසි කර බැලීමක් පමණයි. මම

එතැනට යන්න කලින් තවත් මතභේදයක් එහි ගිහිං විමසා ඇති බව මට දනගන්න ලැබුණි. මට නම් හොඳටම විශ්වාසයි. මේ පුද්ගලයා ජාතිකත්ව හා කාර්ය බව. තමන් හොඳයාගත් තොරතුරු ඔහු වැනි හෙල්සිං ප්‍රමුඛ මිතුරු කැලට. මේ වෙනකොටත් දැනුම් දී ඇති. බොහොම වෙලාවට ඔවුන් අද දවස පුරාම, විද්‍යාකීර්ණයේ විවේචනාත්මක විකෘති කිරීමේ ප්‍රයෝජනවත් කටයුත්තක යෙදීලා ආපසු එනවා ඇති.

“එහෙනම් විද්‍යාකීර්ණයේ හපන්කම් මොනවා? ඉවරවේවිද?” මම ඇසිමි.

“ඒ ගැන නම් මට සැකයි වොට්සන්” ඔහු පිළිතුරු දුන්නේ දෙමනස් ස්වරයෙනි. “මමත් හිතේ ලොකු සැකයක් තියෙනවා, මේ ක්‍රමයෙන් විද්‍යාකීර්ණය වෙනස් දමන්න හැකි වේවිද කියලා”

මගේ වෛද්‍ය උපකරණ හා බොහෝ අයත්තල් වෛද්‍ය බැගය තුළ තැන්පත් කළ මා එය වසා දමමින් කලකිරීමෙනි.

“මට නම් ඔබට තේරුම් ගන්න බැ හෝමස්. ඔබ මුලින් කිව්වා විද්‍යාකීර්ණයට හැරෙන්න නියමයන් තැන් ගැන බලන්න අපි යාම අවශ්‍ය නැහැ කියලා. දැන් කියන්නා මේ හැරෙන්න නිරීක්ෂණ මාරයාගේ අණසකට මුළු ජාතිකත්වයම යටත් වෙලා. මේ වගේ බරපතල අර්බුදයක් ඇති වෙලාවක, ඔබ ඒක ගණනකට වත් නොගෙන ඉන්නා හැටි, මීට කලින් මං දකිල නැ”

ඔහු මහ හඬින් සිනාසුණේය.

“මෙතැන හිතවෙන්න තුරම් විගිණිවත් තියෙන බවක් මට නම් පෙනෙන්නේ නැ.” මම කෝපයෙන් පැවසිමි.

“මගේ හිතවත් මිත්‍රයා. මං ඔබට කළේ ලොකු අසාධාරණයක්” අසුනෙන් නැගී සිටි ඔහු තම අත මුහුණු උරහිස මත තැබුවේ මා සනසන අයුරෙනි. “කවුන්ට විද්‍යාකීර්ණය” ඉන්නේ හිතේ ලොකු කැලැහීමකට පත්වෙලා. එහෙම නැත්නම් ඇයි ඔහු මැරවරයින් එව්වේ මට පහර දෙන්න? ඔහු හොඳටම දන්නවා මගේ තියෙන අත්දැකීම්වල හැටියට. ඔය පොදු මුතුරු ගත් මැරවරයින් දෙදෙනෙකුට මාව මරාදමන්න බැරි බව. මං ඔබට කලින් කිව්වා වගේ, මේක අනතුරු ඇඟවීමක්. ඊටත් වඩා ඒක බොහොම කලබලේට ගත් පියවරක්. අපි දෙන්නාම දන්නවා මිනිස්සු කලබලේට තීරණ ගන්නාම, සිදුවෙන වැරදිම් වැඩිබව. අපි

කිසිදෙයක් නොකර බලාගෙන ඉන්නවා කියන එකෙන් මං අදහස් කළේ ඒක. අපට කරන්න තියෙන්නේ ඉට්සීමෙන් බලා හිඳීම."

"බලා හිඳීම? මොකක් සිදුවෙනකං ද අපි බලාඉන්නෙ?"

"ඩිට්කියුලා අතින් ඔහුගේ පළමුවැනි වැරද්ද සිදුවෙන තුරු අපි බලාඉන්නවා වොට්සන්. මං ඔබට අහතික වෙන්නම්. ඒක ඩිට්කියුලාගෙන් සිදුවන අවසාන වැරද්දක් වෙවි"

සැහෙන වෙලාවක් යනතුරු අප අතර පැවැතියේ නිහඬතාවයකි. අපි දෙදෙනාම ජනේලයේ විදුරුව තුළින් රාත්‍රි අන්ධකාරය දෙස බලා සිටියෙමු. එකවර අප දෙදෙනාගේ ම සිත්වලට නැඟුණේ එකම සිතියමි යයි මම විශ්වාස කරමි. මේ රාත්‍රිය ගෙවී යාමට පෙර ඩිට්කියුලාගේ ගොදුරක් බවට පත්වී මෙලොවින් සමුගන්නේ ඔවුරුන්ද?

චිරැකියුලා අතින් වරදක් සිදුවේ.

ඒ 1890 ඔක්තෝබර් මාසයේ මුල් සතිය බව මට හොඳින් මතක ඇත. එම දින කිහිපයේ මගේ මිත්‍ර රේලාන්ඩ් හෝම්ස්ගේ ස්වභාවය ද වෙනස්වී තිබිණි. කිසිවෙකු නුරුස්සනා අයුරින් හැසිරුණු ඔහු, කතාබහකට දක්වුණේ අප්‍රියතාමයකි. ඔහු මීට පෙර මේ කරම් වෙනස් වී සිටි කාලයක් මට සිහිකිහිටුව පවා අපහසු විය. පැයෙන් පැය, දවසෙන් දවස කාලය ගතවී යාමය. එහෙත් කවුන්ටි ඩිෆ්කියුලාගේ ඉදිරිගමන ගැන අපට කිසිදු ආරංචියක් නොලැබිණි. කවුන්ට් තුළට වදිනා ගොර්බෙල්ලෙකු මෙන් හෝම්ස්, රහස්‍ය බවකින් වැසී, සැඟවී, නිශ්ශබ්දව සිටියේය. ඔහුගේ උදව් අපේක්ෂා කරමින් අනුග්‍රාහකයෝ කිහිප දෙනෙක්ම කේකර් විරියේ නිවහනට පැමිණියහ. මේ කිසිවෙකුටත් උණුසුම් අයුරින් පිළිගෙන, ඔවුන්ගේ ගැටලු වලට කන්දීමට මගේ මිත්‍රයාට උවමනාවක් නොවීය. එහෙයින් එම අනුග්‍රාහකයන් අපේ නිවහනේ පිටවී ගියේ, යළි මෙහි නොඑන තීරණය සිතැතිව බව මම තේරුම් ගතිමි. ඔක්තෝබර් 3 වැනිදා හවස හතර පමණ වේදී කතාපැහැති රැවුලක් තිබූ පණිවුඩ කරුවෙක් හෝම්ස් සොයා පැමිණියේය. ඔහුගේ ලියුම් කැබැල්ල කියවූ හෝම්ස්ගේ මෙනෙක් තිබූ නිහඬ බව බිඳවැටිණි.

"ලියුම් ලෙස්ට්‍රෙඩ්ගෙන්, ඔහුට ඔහුගේ වහාම අපව හමුවෙන්න. ඔබේ කබාය හැඳගන්න වොට්සන්. අපි බලාපොරොත්තුවෙන් ඉඳුපු අවස්ථාව මේක වෙන්න පුළුවන්" කී ඔහු වහා හැඳපැළඳ ගත්තේය.

"කොහේටද අපි යන්න?" මම ඇසිමි.

"වයිට්වැපල්හි මාන ශරීරාගාරයට. ලෙස්ට්‍රෙඩ් එතැන බලාගෙන ඉන්නවා අප එනතුරු"

ස්කොට්ලන්ඩයාඩ් හි අපගේ මිත්‍ර පොලිස්පරීක්ෂක ලෙස්ට්‍රෙඩ් ගැන ඔබට මතක ඇතුළු සිතීම. ඔහු සැමවිටම සිටියේ තමාගේ දක්ෂකම් ගැන අධි තක්සේරුවකිනි. ලෝහිත පරීක්ෂණය නමින්

නම් කළ, හෝමස් සමඟ මා සහභාගී වූ ප්‍රථම රහස් පරීක්ෂණය ගැන, මම පාඨකයන් වෙත කර ඇත්තෙමි. ලෙස්ට්‍රේඩ් මට මුල්වරට හමු වූයේ එම පරීක්ෂණයේදීය. ඒ හමුවීම ද සිදුවූයේ මළසිරුරක් සහිත පාර නිවසකය. ඉන්පසු විවිධාකාරයේ පරීක්ෂණ රැසකදීම ඔහු සමග කටයුතු කරන්නට අපට අවස්ථාව සැලසිණ. මෙවර නැගෙනහිර ලන්ඩනයේ සුදුහුණු ආලේප කළ මාන ගර්භාගාරයක, ඔහු හමුවන්නට ලැබීම සුදුසුයක් නොවිණි. ඔහුගේ මුහුණ මට සිහිකළේ, දිගින් දිගටම සේවයේ යෙදීමෙන් හෙමිබන්වුණු, වයස්ගත කම්කරුවෙකුගේ මුහුණය. අප එතැනට ළඟාවෙද්දී වත් ඔහුගේ මුහුණ ආලෝකයෙන් නොවිණි.

"හෝමස් මහත්මයා, ඔබ ආරක්ෂා කර ගන්න මට සත්තෝසයි" ඔහු කීය. "අපට අද කටයුතු කරන්නට වෙලා තියෙන්නෙ බිහිසුණු අපරාධයක් ගැන. ඇත්තෙන්ම බිහිසුණු එකක්"

"ඇයි මොකක්ද සිදුවෙලා තියෙන්නේ?" මගේ මිතුරා විමසීය.

"අපේ භයානක සිහිනය යළිත් ඇත්ත වෙලා. කුප්‍රකට මිනීමරු ජැක් ආයෙත් එයාගෙ පරණ ශ්‍රේෂ්ඨම පවත් අරගෙන"

"කොහොමටවත් වෙන්න බැහැ" මම කීවෙමි. "ඔබට ලොකු වැරදීමක්"

ලෙස්ට්‍රේඩ් හිස සෙලවූයේ මා කී දෙයට එකඟනොවෙමිනි. "එහෙම නොවුණා නම් අපටත් ලොකු සැනසීමක් දෙස්තර මහත්මයා. නමුත් තියෙන සාක්ෂි වලින් භූතාදිලිවම ඔප්පුවෙනවා මේක ජැක්ගේ වැඩක් බව." —

"කෝ මළසිරුර?" හෝමස් ඇසීය.

"ඇතුළෙ තියෙනවා" කී ලෙස්ට්‍රේඩ් මානගර්ගාරය තුළට අප කැඳවාගෙන ගියේය.

වෛද්‍යවරයෙක් ලෙස අවුරුදු ගණනාවක් ද ඇඟහින්නිස්ටානයේ සුදු පෙරමුණේ ශල්‍ය වෛද්‍යවරයෙකු ලෙස ද මම සේවය කර ඇත්තෙමි. සුද්ධයෙන් මියගිය සෙබළුන් නිතර දකිමෙන් විය යුතුව තිබුණේ, මරණය නිසා කම්පා නොවෙන දැඩි බවක්, මගේ සිතේ ඇතිවීමය. එහෙත් සිදුවූයේ ඊට තාත්පසිත්ම වෙනස් දෙයකි. මරණය ගැන මගේ සංවේදී බව වඩාත් වැඩිවිය. මෙම

* 1888 දී ලන්ඩනයේ වයිවිච්ලස්ට්‍රීට්වල ඇවසුණු කාන්තාවන් රාශියක් කපා කොටා මරා දෑ ජැක් ද රිපර් (Jack the Ripper)

මානවර්ගාගාරයට පිවිසි පසු මට අක්ෂිත්තට ලැබුණේ සුදුරෙදි වලින්
 ඔතා එක පෙළට තබා තිබූ මළසිරුරු රාශියකි. එයින් මගේ සිතේ
 ඇතිවූයේ අප්‍රසන්න හැඟීමක් බව මම නොසලවා හෙළිකරමි.
 එතැන තිබූ පරිසරය ද සිතේ පහත් හැඟීමක් ඇති නොකෙළේය.
 රසායනික ගන්ධයක් පැතිරවූ කාබොලික් අම්ලයේ තියුණු සුවඳ
 සතරටවිත්ම දැනිණ. මානවර්ගාගාර සේවකයෙකු රැඳී සිටි එක්
 කෙළවරකට ලෙස්ට්‍රෙඩ් අප කැඳවාගෙන ගියේය.

ඔහු ගිසෙන් කළ සංඥාවක් සමග මුස්වකයා මළසිරුර වසා
 තිබූ සුදු රෙද්ද ඉවත් කළේය. ඉටු දර්ශනය කොතරම් පිළිකුල්
 සහගත එකක් වූයේ ද යත්, තව විකේන්ද්‍ර මා වමනය කිරීමට ඉඩ
 තිබිණ. මියගොස් සිටියේ ක්‍රාන්තාවකි. මිනීමරුවා කවුරුන් වුවත්
 මියගිය තැනැත්තියට හැර තිබූ කුට්‍රාල වලින් ඇති වූයේ හද
 කම්පාකරවන හැඟීමකි.

"මිනිය වහල දන්න" හෝමස් සේවකයාට කීය. "ඇය කවුද?"
 හෝමස් ඇසුවේ ලෙස්ට්‍රෙඩ්ගෙනි. මෙවැනි අපරාධ කරන හයානක
 මිනීමරුවෙකුට, විවිධ ගැවසෙන්නන්ට ඉඩ හැරීම ගැන, මා මෙන්ම
 මගේ මිත්‍රයා ද දඩ කෝපයකට පත්වූ බව මම දැනුවෙමි.

"විවිධ සිඟා කැ රේවල් නොසිතාම ගැහැනියක්" ලෙස්ට්‍රෙඩ්
 කීය. "රාත්‍රී විවි සංචාරයේ යෙදුණු පොළිස් හටයෙකුට, ළඟ හරස්
 විවියක තිබී ඇගේ මළසිරුර හමුවූණේ පාන්දර තුනට. ඒ
 වෙනකොටත් ඇය මියගියින් පැයක් පමණ ගතවෙලා"

"මේක මිනීමරු ජැක්ගේ වැඩක් කියල ඔබ හිතන්නේ ඇයි?"
 හෝමස් ඇසීය.

"මොනවද හෝමස් මහත්මයා මේ ප්‍රශ්න?" ලෙස්ට්‍රෙඩ් විමසුවේ
 තරමක් උපහාසාත්මක අයුරකිනි. "විවිධ ගැවසුණු අහිංසක
 ගැහැනියෙකුට කපල-කොටල, දරුණු කුට්‍රාල සිදුකරලා ඇගේ
 මළසිරුර විවියක දමාසන්නේ. මිනීමරු ජැක් මිසක් වෙන කවිද?"

"ඇගේ ගෙල කපා දමල-නැහැ ලෙස්ට්‍රෙඩ්." හෝමස් කීය. "ඊට
 වඩා වෙනස් දෙයක්-සිදුකරල තියෙන්නේ. පිහියක් තරම්
 මුවහත් නැති ආප්‍රාධයකින් ගෙල ඉරාදමලා! ඇගේ සිරුරේ
 වෙන කොහේවත් කුට්‍රාල නැහැ. ඒ ගැන ඔබට මොනවද කියන්න
 පුළුවන්? මිනීමරු ජැක් ලොකු ප්‍රසිද්ධියකට පත්වුණු
 විශේෂම කරුණ ඔබට මතකද? ඔහු මළසිරුරේ නොයෙක්

විවිද්‍යාත්මක සිද්ධාන්ත පිහිටුවීම, මේ සිරුරේ එවැනි දෙයක් දැක්වීම
ලැබෙන්නේ නැහැ."

"මං හිතන්නේ ඔහු ඒ කටයුත්තට අනුගතවන කලින්, ඔහුට
කාගෙන් හරි බාධා පැමිණෙන්නා ඇති, ලෙස්ට්‍රෙඩ් කිය. එහෙත්
ඔහු කපාකළේ තම සොයා ගැනීම ගැන මුලදී තරම් විශ්වාසයකින්
නොවේ.

"ඒක අපට පිළිගන්න බැහැ" හෝමස් කීවේ හිස සොලවමිනි.
"ඔහු ඒ කටයුත්තෙන් යෙදිලි ඉදිරි කවුරු හරි බාධා කළා නම්, ඇයි
මේ මළසිරුර පාන්දර තුන වෙනකම් ඔබ්බටුණේ නැත්තේ?
ලෙස්ට්‍රෙඩ් ඔබ කියන්නේ ඇය, ඇගේම ලේ විලක මියගියා කියල.
නමුත් ගිරිමයේ අනෙක් තැන් වල වත්, කුටාලයේ වත් ලේ නැහැ.
එකකොට ඔබ කියන කාරණාව මෙතැනට ගැළපෙන්නේ නැතිව
යනවා. එහෙමත් නැතිනම් මිනීමරුවා කමන්ගේ ගෙදර ගෙනියන්න
අලුත් සිහිවටනයක් සොයාගෙනද? මේ මිනීමරුවා මතක් වෙන්න,
මේ අසරණ ගැනියෙ ලේ ඊක අරගෙන ගියාද?

"හෝමස් මහත්මයා, එහෙම නම් ඔය හැම එකකටම ගැළපෙන
උපකල්පනයක් ඔබ හොඳින්ම ඇති?"

"උපකල්පනයක් නම් මා ළග තියෙනවා" හෝමස් කීය. "නමුත්
ඔබ ඒක විශ්වාස කරාටද කියන එක හැන. මගේ හිතේ ලොකු
සැකයක් තියෙනවා. එහෙනම් අපි යමුද වොට්සන්? වැඩ රාශියක්
තියෙනවා කරන්න. නමුත් ඒකට අපට ඉතිරි වී තිබෙන්නේ කෙටි
කාලයක් පමණයි" හෝමස් එතැනින් පිටවී යාමට සූදනම් විය.

"මොනවා හෝමස් මහත්මයා?" ලෙස්ට්‍රෙඩ් ඇසුවේ මෙය
තමාට විශ්වාස කිරීමටවත් අපහසු වූ අයුරෙනි. "ඔබ කියන්නේ ඔබ
මේ ගැටලුව විසදීම භාරගන්නේ නැහැ කියලද?"

"ලෙස්ට්‍රෙඩ්, මං කියන්නේ මට මෙතැනින් වහාම පිටත්වෙලා
යන්න උවමනා බව විතරයි. මේ අපරාධය මිනීමරු ජාත්‍යයේ වැඩක්
කියල ඔබ හිතාගෙන ඉන්න ඇති. ඒ අදහස වෙනස්කරගන්න.
මේකට සම්බන්ධ නැතැත්තා ජාත්‍යට වඩා හයානක, ඊට වඩා
කෙරෙහික පුද්ගලයෙක්"

ලෙස්ට්‍රෙඩ් හෝමස් සම්පයට පැමිණ සිරුවෙන් සිටගෙන, තම
මුහුණ හෝමස් දෙසට හැරෙව්වේය.

"හෝමස් මහත්මයා, ඒකද ඔබේ අවවාදය? මං කැමැතියි ඔබටත්
අවවාදයක් කරන්න. ඒ තමයි ඔබේ අවවාද ඔබම තබාගන්න. ඔබේ

උදව් නැතිව අපරාධකාරයින් අත්අඩංගුවට ගැනීමට ස්කොට්ලන්ඩයාඩ් පොලීසියට අමාරුවක් නැ. මේ වගේ අදහන දේවල් ගැන ඔබ උනන්දුවක් දක්වන නිසයි. මං ඔබට එන්න කියලා ආරාධනා කළේ. නමුත් දැන් මට පෙනෙනවා මේක ඔබට තේරුම් ගන්න අමාරු වීඩියෝ ගැටලුවක් බව. එහෙත්ම මහත්වරුනි. ඔබ දෙදෙනාටම ශුභ දවසක්"

අපි එතැනින් එළියට බැස විදියට යා කෙරුණේ හෝමස් මහ හඬින් සිනාසෙන්නට පටන්ගත්තේය. "ඔබ සුදුසුයට පත්කරවන වැඩට ලෙස්ට්ට්ට් බොහොම දක්වයි." හෝමස් කීය. "ඔහු මට හමුවෙන හැම සැරේකම මට දකින්න ලැබෙන්නේ, කලින් සැරේට වඩා මෝඩ, හිතුවක්කාර ලෙස්ට්ට්ට් කෙනෙක්. මිනිසාගේ අනුවණ කමේ කෙළවරක් නෑ වගෙයි." 11

"ඔබ හිතන්නේ මේ අපරාධය ධීර්ශීයත්වයෙන් වැඩක් කියලද?"
උගුර දෙපස ඉරාදමා කිවු රේවල් නොත් ගැහැනියගේ මෘතශරීරය මගේ සිහියට නැඟිණ.

"වෙන කාගෙද? කොහොම වුණත් වැඩේ බොහොම නොසැලකිලිමත්ව අපිරිසිදුවට කර තිබීම ඔහුගේ පිළිවෙළ නොවෙයි. ඒකෙන් මට හිතාගන්නා ශුද්ධත්වයෙහෙම දෙයක්. ඔහු ඉන්න ඇත්තේ ලේ පියාස වී නොඉවසිල්ලෙන්. ඒ වගේම ඉක්මනින් එතැනින් පැන යාමේ අරමුණෙන්. එහෙම නොවෙන්න ඔහු මළසිරුර කොහේ හරි හංගනවා. ඒ, කිසිකෙනෙකුට එය හොයාගන්න අපහසු වීඩියෝ. මට නම් හිතෙනවා වොට්සන්, ධීර්ශීයත්වය හදන්නෙ රටෙන් පිටවෙලා යන්නයි."

"පිටවෙලා යන්න? කොහේම යන්නද?"

හෝමස් දෙළුර හැකිවෙලා ඒ ගැහැනමාට නිශ්චිත අදහසක් නොමැති බව හඟවමිනි.

"ඒක මට හරියටම කියන්න බැහැ වොට්සන්. නමුත් ඔහු එංගලන්තය අත්හැර දමලා ආරක්ෂා ව්‍යාප්තියේ වෙනස්කම් යන්න අදහස් කළා වෙන්නත් පුළුවනි"

"ඔහුට මෙහේ එල්ලවෙන අහියෝග වල හැටියට ඒක බොහොම බුද්ධිමත් තීරණයක්" මම කීවෙමි.

"ඒ වගේම කවුන්ට ධීර්ශීයත්වය කියන්නේ, ලේසියෙන් තමන්ගේ සටන අත්හැර දමන වීඩියෝ කෙනෙකුත් නෙමෙයි." හෝමස් කීය.

"බාගවෙලාවට ඔහුගේ සැලසුම සතුරන්ට හෙළිවුණු නිසා, ඒව වෙනස්කරන්න උත්සාහ දරනවා වෙන්නත් පුළුවනි. කොහොම නමුත් ඔහු සටන මුළුමනින්ම අත්හැර දමා වි කියල හිතන්න අමාරුයි. නැහැ වොටසන්. ඩී.ඒ.කේ.සී.එම්. ඊළඟට තබන පියවර මොන ආකාරයේ එකක් වුණත්, ඔහු යටත් වෙන්නේ නම් නැ"

"ඔබ ඊළඟ පියවර ගැන කිසි නිසිම අහන්නෙ. අප ඊළඟට ගන්නේ මොන වගේ පියවරක්ද?"

මගේ මිත්‍රයා මඳ වෙලාවක් නිහඩව කල්පනා කළේය. ඔහු යළිත් කථාකළේ මිනිස්තු කිහිපයකම පසුවය. "වොටසන්. ඩී.ඒ.කේ.සී.එම්. නිවුණා ඔහුගේ මේ අපරාධය සඳහා අත්කර ගන්නා පියවරේ ඔහුම තැනක් තෝරාගන්න ඒ වුණත් ඇයි ඔහු වඩිට්ටාපල් ප්‍රදේශයෙන්ම පටන්ගන්නෙ?"

"ඒ මොකද ඔහුට අවශ්‍ය ගොදුරු මේ පැත්තෙ පහසුවෙන්ම හොයාගන්න පුළුවන් නිසා" මම කීවෙමි.

"ඒ එක කාරණයක්. වෙනත් කාරණා මොනවද ඔබට මතක් වෙන්නෙ? මොකුත් නැ? සිංහලයේ ගොදුරු හොය හොයා, උගේ ගුහාවෙන් බොහොම ඇතට, දඩයමේ යන්නෙ නැ. අත්හැර දමූ පාර ගොඩනැගිලි වෙත ඔහු දක්වන රුචිකත්වය ගැන. අපි හොඳින් දන්නවා. හොඳට හොයල බැලුවොත්, හැකැස්ම භාගයක දුරක් ඇතුළත ඔහුට උවමනා කරන ජාතියේ පාර ගොඩනැගිල්ලක්, අපට හොයාගන්න බැරිවෙන්නේ නැ. අපි ඉක්මනින් පටන්ගමු. හොඳටම ඇඳිරිවැට්ගෙනයි එක්කො බෙට්ටා යන්න අමාරු විධියට කොටුවුණු තිරිසනෙක් අතින්, ඔහුම භයානක දෙයක් සිදුවෙන්න පුළුවනි. ඒ ගැන ම. ඔබට අමුතුවෙන් කියන්න ඕන නැ"

උන්කරගත් නැගෙනහිර කෙළවරේ අත්හැර දමා විනාශයට පත්ව, දුගඳ හමමින් තිබූ ගොඩනැගිලි සැහෙන සංඛ්‍යාවක් අපි දුටුවෙමු. ඊළඟ පැය දෙකම අප ගතකළේ අත්හැරදමා ගිය ඒවැනි නැබැරුම්, අවන්හල් හා නවාතැන් පරීක්ෂා කරමිනි. එක්කෝ ඔවුන් යෙදුණු නිකි විරෝධී කටයුතුවල නවදුරටත් යෙදීම අපහසුවන්නට ඇත. නැතිනම් පාතල ලෝකයේ අනෙක් තරගකරුවන් සමග කරට කර සිටීමට නොහැකි වන්නට ඇත. මේ කුමක් හෝ නිසා කුට ව්‍යාපාරිකයෝ තම ගොඩනැගිලි අත්හැරදමා ගොස් සිටියහ. අපි ඒවා කුළුම ගොස් පරීක්ෂා කළෙමු. දුටිලි හා මෙතුරුල් වලින්

අපේ ඇදුම් අපිරිසිදු වුවා මිස, සතුරුගේ ලකුණක් හෝ දකගන්නට නොලැබිණ. මෙවැනි අපිරිසිදු ගුණාවතීන් එළියට එද්දී හෝමස් එක්වරම මගේ අතින් අල්ලා ගත්තේය.

"වොට්සන්, අපි මේ සෝදිසිය තළ පිළිවෙළ සම්පූර්ණයෙන්ම වැරදියි"

"ඒක හරි කතාවක් නේ. දන්ද ඔබට ඒ බව මතක්වුණේ?" මා ඇසුවේ සිතේ ඇතිවූ තරහක් ද ඇතිවිය.

"මට සමාවෙන්න මිත්‍රයා, මං ඒ නිගමනයට එන්න තිබුණේ මීට කලින්. මේ හිස්වූ, අත්හැර දුමු ගොඩනැගිලි එකක්වත් හිස්වෙලා අවුරුද්දකට හමාරකට වැඩි නෑ. මේ වගේ තැනක් කොයි මොහොතක හරි බොහොම ඉක්මනින්, වෙනත් කෙනෙක් මිලදී ගන්න පුළුවනි. ඒ වූණිත් අත්දැකීමෙන් අපි දන්නවා, ඩී.ඒ.කේ.සුඛා හුඟක්ම කැමැති මොන වගේ තැනවල්වද කියලා. අත්හැර දමලා අවුරුදු ගණනාවක් ගතවුණු, කිසිවෙක් ඉක්මනින් මිලදී ගනිවි කියල හිතන්න අමාරු තැනක් තමා. ඔහු තෝරාගෙන ඇත්තේ. එහෙම තැනක් තවත් කෙනෙකුගේ අවධානයට ලක්වෙන්න තියෙන ඉඩකඩ බොහොම අඩුයි. වොට්සන්, එකකොට මොකක්ද ඔබේ හිතට එන්නේ?"

"මට හිතෙනවා ඔහු තෝරාගනිවි, පදිංචියට නුසුදුසු, කඩාදමන්න යෝජිත ගොඩනැගිල්ලක්"

"විශිෂ්ටයි වොට්සන්. ඔබ රහස්‍යචරිතයක වෘත්තියට යෝග්‍යම කෙනෙක්. මේ හරියේ පාර කෙළවර තියෙනවා, ඔබ කියන විධියේ ගොඩනැගිල්ලක්. ඒක ඉස්සර තිබුණේ සත්ත්ව සානකාගාරයක්. නමුත් දැන් සෑහෙන කාලෙක ඉඳලා පාලටට අත්හැරදමලා. නගර සභාව ලඟකදී තිරණය කළායු. ඒක කඩාදමන්න. අපරාධකාරයෙකුට මීට වසර හතරකට වැඩක් කොහේද? වහාම යමු වොට්සන්. නාස්ති කරන්න කාලයක් නෑ" ගමන් කරමින් තිබූ කුලීරියක් නැවැත්වූ අපි ඊට නැඟුණෙමු.

ගොඩලින් තනා තිබූ තනි කුට්ටිවේ ගොඩනැගිල්ලක් වූ සත්ත්ව සානකාගාරය පිහිටා තිබුණේ. වයිට්වැපල් පෙදෙසේ එක් කෙළවරකය. එය ඉදිරිපස තරමක මිදුලක් තිබිණි. එය අබලන් වූ ලී වැටකින් වටකොට තිබිණි. ගොඩනැගිල්ලේ විදුරු ජනේල සම්පූර්ණයෙන්ම ආවරණය වන සේ, පිටින් ලෑලි තබා ඇණ ගසා තිබිණ. වත්තට ඇතුළුවන ගේට්ටුවට අගුළු දමා තිබුණේ නැත.

"හරි විධියට නම් මේකිනියෙන්න සිත අතුළු දමල" මගේ මිත්‍රයා කීවේ කෙදිරිලි හඬෙනි. "මේකෙන් තේරෙන්නෙ ඔහු මෙතැන ඉන්නවා වොට්සන්."

මෙය අසන්නට ලැබුණු විට මගේ සිතේ ඇතිවූයේ චක්කයකි. ගොඩනැගිල්ල ඇතුළතින් සැකකටයුතු බවදයක් ඇසෙද්දී මගේ සිතට දුනුණු හය දෙතුණ තෙතුණ විය. මෙම අන්ධකාරයේ සෙවණැලි අතර, කුමක් හෝ කටයුත්තක් සිදුවෙමින් ඇත. එය වඩාත් අප්‍රසන්න වූයේ, මෙම සිදුවීම් වලට සම්බන්ධව ඇත්තේ, මියයන්නේ නැති භූතයෙකු වීම නිසාය.

කලකට පෙර සත්ත්ව ලේ වලින් පෙණුණු මේ භූමියේ, නොසිතන ආකාරයේ හයානුක දෙයක සිදුවීමට ඉඩ තිබේ. ඒ ඕනෑම දේකට සුදුනමෙන් ගේට්ටුවෙන් ඇතුළු වී, මම හෝමිස් පිටුපස ගියෙමි.

මුලින්ම මට දකින්නට ලැබුණේ ගොඩනැගිල්ලේ ඉදිරි දෙර අසල ඇණයක ඔල්ලා තිබූ දල්වූ ලන්හැරුමය. එයින් එතරම් දීප්තිමත් එළියක් නොවිහිදිණි, මගේ දෙනෙන් අන්ධකාරයට හුරුවෙද්දී, අවට මිදුලේ සිදුවූ කවකවත් දේවල් මට දකගන්නට ලැබුණේය. ගල්අතුරු මෙන් කරපතු අශ්වයින් දෙදෙනෙකු බැඳ තිබූ, බඩු ප්‍රවාහණය කරන වර්ගයේ ලොකු අශ්වකර්තයක් එහි විය. මෙම කර්තයේ ඉදිරිපස යොමුකොට තිබුණේ ගේට්ටුව දෙසටය. හැඩිදඩි කම්කරුවෝ දෙදෙනෙක්, හතරැස් ලී පෙට්ටියක් එසවීමට ධනදිය මුහුරු හෙළමින් සිටියහ. ඒ පෙට්ටිය අප කාඟැක්ස්හි දුටු පෙට්ටි විසිතටයේ ඒවාට, සෑම අතකින්ම සමාන විය. සේවකයනට අණ දෙමින්, යම් කටයුතු මෙහෙයවමින් සිටියේ කවුන්ට් ඩයකියුලා ම බව හැටි දැනුවෙමු. වාසනාවකට මෙන් ඔහු සිටියේ අපට පිටුපස ගෙනයි. අප එකිනෙකාට ලගාවෙද්දී කම්කරුවෝ තම කටයුත්ත නවත්වා අප දෙස බැලූහ. මෙය දුටු කවුන්ට්වරයා ආපසු හැරී බැලුවේය.

අප හඳුනාගනිද්දී ඔහුගේ සුදුමැලි මුහුණ කෝපයෙන් රතු විය. ඔහුගේ දෙනෙන් රතු පැහැයට හැරුණේ ගිනිදල් විලසිනි. ඔහුගේ උඩුතොල ඉහළට ඇණුණේ, අපම සමච්චල් කරන කුරිරු හිතාවක් පෑමටය. ඒ සමගම කිණිසි මෙන් මුවහත් උල් දත් දෙකක්, ලේ පාට උඩුතොලක්, කළු උඩුගිටුල සමග කැපී පෙනිණ. ඔහුගේ හුස්ම

ගැනීම වේගවත් විය. හිස්වැස්මක් නොතිබුණත්, කළු කෙස් රොද කිහිපයක් තළල හරහා වැටී තිබූ අයුරු අපි දුටුවෙමු. මේ හැම එකකින්ම ඔහුගේ මිනීමරු තිරිසන් ස්වභාවය, වඩාත් හොඳින් මතු වී පෙනිණ. හෝම්ස් පැය දෙකකට පෙර තිබූ දෙයක් මේ මොහොතේ මගේ සිහියට නැඟිණ. පැනයාමට ගැළපීමට ක්‍රමයක් නොමැතිව කොටුවන සතා, උගේ බිහිසුණුම ස්වභාවයට පත්වේ.

“මෝඩ බුරුවෝ!” ඔහු කෞතුකයෙන් කැමැත්තෙන් බෝම්බයක් පුපුරණ වීලසිනි. ඒ බබ්දය පාළු ගොඩකැසීමේදී බිත්ති මත වැදී දෝංකාරය නැංවිය. “මරණය-නියත තැනට මැරුම් කන්න ආව උඹලා, මොන තරම් මෝඩ හරක්ද?”

කෝපයට පත්වූයේ අපේ හතරා පමණක් නොවේ. හෝම්ස්ගේ මුහුණ ද කෝපයෙන් දිලිසුණු අයුරු මම දුටුවෙමි. එහෙත් ඔහු කලබල නොවී මේ දෙස බලා සිටියේ යමක් අනැතිවය. ඒ, “වාටු හෝනා” ගෙන් මගේ ජීවිතය අලවාගත් රිදී කුරුසිය බව මම හඳුනාගනිමි. “කවුන්ට. ඔව්-මහ පිස්සු කතා” හෝම්ස් කීවේ තැත්පත් ස්වරයෙනි. “මුහේගේ සේවකයන්ට නියම කරන්න, ඔය පෙට්ටිය බිමට බාන්න කියල”

ඩිඳකිසුලා දැඩි ලෙස කෝපාතිත විය. ඒ දුටු සේවකයෝ පස්පෙත් පස්සට ගොස් බිත්තියට හේන්කු වූහ. කවුන්ට ක්‍රියාත්මක වූයේ එවිටයි.

ඔහු සිටි තැන සිට අප සිටි තැනට තිබුණේ, අඩි පහළොවක පමණ දුරකි. ඔහු අප සිටි තැනට පැත්තෙන් එක පිම්මෙනි. එසේ පතිදී දකුණතෙත් හෝම්ස් වෙත එල්ල කළ පහරට මගේ මිත්‍රයා බිම ඇද වැටුණේය. ඔහු අනෝවු කුරුසිය අහකට විසිවී ගියේය. දුෂ්ඨ කවුන්ට්ටරයාට බාධාකිරීමට මම ඉදිරියට ගියෙමි. තම වම් අත මගේ පපුවට තැබූ ඩිඳකිසුලා මා බිමට වැටෙන පරිදි පිටුපසට තල්ලු කළේය. එයින් මා බිම ඇද වැටුණේ, සිදුවූයේ කුමක්ද යන්න සිහිමටත් පෙරය.

එක් ක්ෂණයකින් අශ්වකර්මයට පැනගත් ඔහු ඊන්ස්පට් එක් අතකට ගෙන, අනෙක් අතට ගත් කසයෙන් අශ්වයාට පහර එල්ල කළේය. අශ්වයාත් විදුලි වේගයෙන් ඉදිරියට පිනුවේ බිම වැටී සිටි මා දෙසටය. තව ත්‍රිමිඤ්ඤකින් මා රථයේ රෝද වලටත්, අශ්වයාගේ කකුල් වලටත් යටවෙන බව දුටු මම, දැනින් මුහුණ

වසා ගනිමි. මගේ මුහුණ දෙපැත්තෙන්ම අශ්වයින්ගේ කුර ගැටෙන හඬත්, කරත්ත රෝද වල හඬත් ඇසිණි. ඉහළට නැගුණු දූවිලි වලාකුළෙන් බේරීමට මුහුණ වසාගත් මම, දැන් ඉවත් නොකෙළෙමි. මිළඟට මට අහන්නට ලැබුණේ කලබල වූ මගේ මිත්‍රයා මගේ නම කියමින් උස් හඬින් කෑගසන ආකාරයයි.

“වොට්සන්! වොට්සන්! ඔහු කැබැල්ලට මගේ උරහිසෙන් අල්ලා සොලවමිනි. “වොට්සන්, ඔබට තුවාල වූණේ නැහැ නේද? දෙවියන්ගේ නාමෙන් කතාකරන්න වොට්සන්!”

මගේ මිත්‍රයා අතිශය හිතියට පත්ව සිටී බව ඒ කටහඬෙන් තේරුම් ගනිමි. මුහුණ වසාගෙන සිටි දැන් ඉවත්කොට, දෙපැත්තට වැළමිටි ගසාගෙන හිස ඉහළට එසවූයෙමි. හෝමිස් පුදුමයෙන් මෙන් මා දෙස බලා සිටියේය. “ඔහු පැන ගියා නේද හෝමිස්?”

ඔහු උස්හඬින් සිනාසුණේ සැනසීමට පත් අයුරිනි. “ඔබට එක් වාරයක් තුවාල වෙන්නේ නැතුව, ඔහු සියවාරයක් පැනල ගියත් කමක් නැ. මගේ හිතවත් මිත්‍රයා, කණගාටුවෙන්න එපා. අපි ඉක්මනින් ඔහුව හොයාගන්නවා.”

“හෝමිස්, ඔබ කොහොමද සිරිකිසුලාව හොයාගන්න බලාපොරොත්තු වෙන්නේ?” මා ඇසුවේ මගේ සිරුරේ තිබූ වැලි පිසදමිනි.

“ඔබට මතකද අපි ලන්ඩන් නගරය මැදින් පොනතන් ස්මෝල් හා ඔහුගේ මිතුරු කුඩා වනචාරියා හමා ගිය හැටි?”

“ටෝබ්ගේ උදව්වෙන්?”

“ඕව්. අපරාධකරුවන් පුහුණු කළ යාමට ටෝබ්ට නියෝජ්‍යා හොඳ ඉඩක්. අශ්වකරත්තයක් ගියා පාර ඉවතිරීම උට එව්වර අමාරුවෙන්න නැ.”

“ඒ වුණාට මට මෙහෙම දේකුත් ඔබ්බේ වෙනවා” මම කීවෙමි. “පොනතන් ස්මෝල්ගේ උදව්කාරයාට ක්‍රියෝසෝට් තෙල් වගයක් පැහිලා, ඒ පුස්තක ඉව කමින් අපරාධකරුවා හොයායාම, ටෝබ්ට අමාරුවුණේ නැ. ඒ පුණත් මේ අශ්වකරත්තයේ රෝද ටෝබ් කොහොමද හඳුනාගන්නේ? පහුගිය පැය කීපය තුළ අශ්වකරත්ත දහස්ගණනක් මේ පාරේ යන්න ඇති.”

“මන්න වොට්සන් ඔබට වැදගත් කාරණා අමතක වෙනවා. අපි දැන් මේ ඉන්නේ කොහේද?”

සිරිසිසුමාරි විරෙහිවී ඔරොක් හෝමිස්

"අපි ඉන්නේ පරණ සත්ත්ව සානකාගාරයක. ඒත් ඒක කොහොමද.....?"

"වොට්සන්, ඔබ මට කියන්නේ සත්ත්ව ලේ නැවත නැවතත් උරාගත් මේ පස් ගැටුණු කරත්ත භේද හඳුනාගැනීම, හොඳ බල්ලෙකුට අපහසු දෙයක් කියලද?"

"මගේ හිතවත් මිත්‍රයා, ඔබ නම් හැඳෑ දත්තයක්"

"ඔබ ඔහොම කියනකොට, ඉට පැළපත් හිතෙනවා වොට්සන්" කී ඔහුගේ මුහුණ රතුමුයේ සිනාරුල්ලක් ද සමගිනි. ඒ සිනාවෙන් පසු තවත් බොහෝ කාලයක් යනතුරු, අප දෙදෙනාගෙන් එකෙකුගේ වත් මුහුණේ යළිත් සිනාවක් මතුමුයේ නැත.

“එය මගේ කුඩුටලු ඉන්කාලා ආපුරු බුලුලෝ පනස්දෙනෙක්.
උඹ මකානින් ගියේ කැප්තම මම උන්වා අනාරිනවා. උං උමේ
කැලිවත් ඉතුරු කරන රකුක් නැ!” ඡරමන් මහතා උඩ තට්ටුවේ සිට
බෙරිහන් දුන්නේය. ඒ, මා පස්සේ තට්ටුවේ සිටුගේ දෙරට තට්ටු
කළාට ලැබුණු පිළිතුරය.”

සිවිරහස් සලකුණ කරාවෙහි මගේ අත්දැකීම් විස්තර කරදී, රේමන් මහතා ගැන කළ සඳහන්, ආධිකාරී මහතා ඇතැයි සිතමි. ටොබි නම් බල්ලාගේ අයිතිකරුවා වූ රේමන්, ආගන්තුකයනට ආවාරිහිළි අයෙකු නොවේ. පිං.පී. පවුමගේ පිහිටි ඔහුගේ අබලන් නිවස වෙත ගොස්, දෙර විවෘත කරවා ගැනීමට මා තැත්කරදී, ඔහු ඉහත සඳහන් ලෙස තර්ජනය කරමින් මට බැණවැදගේය.

“ජර්මන් මහත්මිය! මම දෙස්තර වොට්සන්. මං ආවෙ ඔනේ හම්බලෙන්න. මේ දෙර පොඩ්ඩක් අරින්න” මම කැහැසුවෙමි.

“තමුසේ වික්‍රෝධයා මහරජාණ වූයෙන් මට කමක් නැ!” ඔහු කැලැසුවේය. “පලයා මිනිසාගේ ස්වභාවය නොවේ, උඹ නොවේයොත් මං කරන වැඩේ දන්නවද? මං සූරා ඉන්නවා පිස්සු වැට්ටිව වෙරියර් බල්ලෙක්. උඹ අහඹුයොත් උඹ පනිසි තමුසෙගේ බෙල්ලටම. උඹ තමුසෙගෙ උතුර හපාකකඩා සහතිකයි” ඔහු උඩ තට්ටුවේ ජනේලයෙන් එබී, පහළ බලා සිටියේ දූල්වුණු ඉටිපන්දමක් ද අනුභවය.

“මං ආවේ ඩල්ලෙක් අරගෙන යන්න”

“ඔව් ඉතින් උමුට දෙන්නම් බල්ලෙක්. උඹ හපාකද්දී උමු මරලතෝති කියමින් මැරෙව්. ඒ මොකද මේ නාකි පර්මන් කිව්ව වෙලාවට හේ දෙරකොඩින් පිටවෙලා නොගිය නිසා. මං උමුට දෙන්නේ තත්පර තිහයි. ඊට පස්සේ බල්ලාව අතාරිනවා” ඔහු කීවේ විහිළුවට නොවන බව මම හේරුම් ගනිමි.

"අරලොක් හෝමස්-මහත්තයා කිව්වා....." මම හැකිතරම් උස්හඬින් කැගැසුවෙමි. අර්මන්ගේ දෙර අරවාගැනීමට අවශ්‍ය මගේ මිත්‍රයාගේ නම සඳහන් කිරීම පමණක් බව මම දනසිටියෙමි. එහෙත් එය කොතරම් ඉක්මනින් ක්‍රියාත්මක වේද යන්න, මට අමතකව තිබිණ.

උඩුමහලේ ජනේලය වැසුණේ එක් ක්ෂණයකිනි. තත්පර කිහිපයක් යඳිදී ඉදිරි දෙර විවෘත විය. ඇතුළේ සිටියේ වෙනදාටත් වඩා කෙටිවූ, වයස්ගත, කුදු වූණු අර්මන් මහත්තයා. ඔහු තම උපැස් යුගල තුළින් අපහසුවෙන් මා දෙසට පෙන්වා ගොඩුකළේය.

"මට සමාවෙන්න දෙස්තර මහත්තයා" ඔහු කීවේ මට නිවසට ඇතුළු විය හැකිවන පරිදි දෙර ලඟින් ඇතට වෙමිනි. "ඔන්න බලන්න. අරලොක් හෝමස් මහත්තයාගේ නම කියන කුරු, ඔබේ නම කිව්වට මට මතක්වුණේ නැහැනේ. එන්න මහත්තයා ඇතුළට"

"කෝ අර පිස්සු හැදිව්ව ටෙරිස් රෙල්ලා?"

"ඒක මං ගොතුවු බොරු කතාවක් මහත්තයො." ඔහු කීවේ ලැජ්ජාවෙන් සිතාපෙනිනි. "මේ පැත්තේ ඉන්න නොසන්ඩාල කොල්ලො රැට ඇවිත්, මාව ඇහැරවන්න ඔගේ දෙරට ගහනවා. ඔය ළග ඉන්න උරුලුවා ඇත්ත එකෙක් උෟ නම් හපාකනවා. ටිකක් ඇතට වෙලා ඉන්න මහත්තයා. ඔබ්බමා එන්න ඇත්තේ ටෝබ්බ් අරත්යන්න වෙන්න ඇති?"

"ඔව්. අපට උවමනා වෙලා හියෙනවා ටෝබ්බ්ගේ හපන්නම් වලින් ප්‍රයෝජන ගන්න"

"අන්න ඉන්නවා නොමීමර හතේ කුඩුවේ"

ඉටිපන්දම අතින්ගත් ඔහු, මා කැඳවාගෙන ඉදිරියට ගියේය. අප ගිය බරාදය දෙපසම කුඩුවල දමු, නොයෙක් වර්ග හා ප්‍රමාණ වල බල්ලෝ සිටියහ. ඉහළින් එල්ලා තිබූ අනෙක් කුඩුවල කුරුල්ලෝ, උරගයෝ සහ නොයෙක් ආකාරයේ ඩල්සන්තු වූහ. අපේ හිස්වලට ඉහළින් වූ බාල්කයක, සෑම අඟලක් පාසාම සිටියේ බස්සන්, බකමුණන් හා කුකුළන්ය. අංක 7 දරණ අලු කුඩුවෙන් ටෝබ් එළියට ගත් උගේ අසිනිකරුවා උෟ මට භාර දුන්නේය. මා හඳුනාගන්නට ටෝබ් සමත්විය. උෟ නගුට සොලවමින් මා දකිම ගැන සතුට පළකළේය. මම උගේ හිසට තට්ටුකළෙමි.

"මට පෙනෙන්නේ උෟ ඔබ්බමාව හඳුනාගෙන වගෙයි" අර්මන් කීය. "මේ සැරේ උෟට සිනි ගුළියක් දෙන්න උවමනා වෙන්නේ නෑ"

"ටෝබි හොඳ බල්ලා" මම කීවුමි.

"දෙස්තර මහත්තයා, උෟ නමයි අපට් ඉන්න හොඳම බල්ලා. අර්ලොක් හෝමස් මහත්තයා මහත් කළා කියන්න" අර්මන් අවසාන වශයෙන් කිය.

මම ටෝබි සමග කුලීරියක නැගි පයිට්ටැපල් වෙත ගියෙමි. හෝමස් අප එනතුරු හොඳනැගිල්ල ඉදිරිපිට බලාසිටියේය. වේගයෙන් හමා ආවේ සනා මිදුමකි. ඒ ගැන නොතැකූ ඔහු පයිප්පය උරමින් සිටියේය.

"අන්න මගේ හොඳ මිත්‍රයෙක්" හෝමස් කීවේ ටෝබි දුටු විටදීය. උෟ ද මිත්‍රයා හඳුනාගෙන නතුට වැනිමය පටන්ගත්තේය. "ටෝබිට් හොඳට කන්න තිබුණට මිලිවර වසායාමයක් තිබිල නැ. කමක් නැ. අපි වැඩි හරිය අඩුකරමු. වොට්සන්, ඩිඩ්කියුලාගේ අත්තිම වාසභවනය මං සොදිසියට ලක්කළා. මේ දැනුයි ඒ කටයුත්ත අවසන් වුණේ"

"මොනවද ඔබට හමුවුණේ?"

"බොහොම ස්වල්පයයි." කී ඔහු සාක්කුවට අතදමා දිප්තියෙන් බැබළෙන කහ පැහැති මිටකුරු ලෝහ ජපනිකක් අතට ගත්තේය.

"මේක ගැන මොනවද ඔබට හිතෙන්නේ?"

"රන් කාසියක්" කී මම ඉදිරි දෙර අසල එල්ලා තිබූ ලන්තැරුමේ එළියෙන් එය පරීක්ෂා කර බැලිමි. එහි මැද රාජ්‍ය ලාංඡනයක් වූ අතර, දෙපැත්තේම අකුරු වලින් යමක් සටහන් කොට තිබිණි. ඒ කිසිවක් කියවීමට හෝ තේරුම් ගැනීමට මට නොහැකි විය.

"රුබල් එකක්ද?" මම ඇසිමි.

"නැහැ. රුබල් කාසි හදන්ගේ රිදී වලින්" හෝමස් කිය. "මට හිතෙන හැටියට මේක හංගේටියන් ක්‍රාසියක්. පහළොස් වැනි ශතවර්ෂය අවසන් ඩෙද්දි තුර්කි-මන්යාර් යුද්ධය පැවැති කාලේ නිකුත් කළ එකක් වගේයි. සාලේ බිම සිමෙන්තිය කැඩී ගිය තැනක තිබිලයි මට ඒක හමුවුණේ"

"මොකක්ද ඒකෙන් අදහස් වෙන්නේ?" මම ඇසිමි.

"වාසනාව ළඟාකරන්න කියලා මේ වගේ දෙයක්, ඔහු යන එන තැන ගෙනියනවා කියලා හිතන්න අමාරුයි" මගේ මිත්‍රයා කිය. "ඒ නිසා අපට හිතන්න පුළුවන්, ඔබක ඔහු ව්‍යාන්සිල්වේනියාවේ ඉඳල ගෙන ආ දෙයක් බව; මේ ඔහුගේ කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය වන මුදල්.

ඩීර්ක්ස්ට්‍රාට් එරෙස්ට් රේලාස් හෝමස්

මට හමුවුණු එකම කාසියේ ඕක. අනිත්වා ඔහු ළඟ තියෙන්න ඇති. ඒකෙන් අදහස් වෙන්නේ ඔහු එංගලන්තය හැර දමා යනවා කියන එකයි."

"එහෙනම් ජයග්‍රහණය අපටයි?" මම මහත් සතුටෙන් ඇසුවෙමි. එහෙත් හෝමස්ගේ මුහුණේ සතුටක් පිළිබිඹු නොවීය. "අපි දිනුවද?" ඔහු ඇසීය. "ඔව් බාගවෙලාවට, ඔහු ආපහු යන්නේ ප්‍රාන්තිල්වේනියාවටද? එහෙනම් නම් මට සන්නේෂයි. එහෙම නැතුව ඔහු යන්නේ වෙනත් නැතකම නම්, ඒකෙන් අපට සැහිමකට පත්වෙන්න බෑ. කොහොම වුණත් ඔහු ගිය මග පසුපස ඉවතර යායුතුයි. වොට්සන් ඔබ ඊට සූදනමිද?"

"වෙන කවදටත් වැඩියා සූදනම්"

"හොඳයි. එහෙනම් අපාළොව ඉවතරල බලපත් ටෝබ්!" පැවසූ හෝමස් බල්ලාට සක්ත්ව සාතකාශාරණය ඉපාළොවට ඉව අල්ලා බැලීමට සැලැස්වීය. "ඉව කරපන්, ඉව කරපන්"

මගේ මිත්‍රයාගේ සංඥාව තේරුම් ගෙන දෝ, ටෝබ් උගේ තෙත් නාසය බිම තබා, ඉවකරමින් කැරකුණේය. මිළඟට උතුනට සොලවමින් මිදුල පුරා දිව ගියේ, පොළොවේ පස්වල පුස්මට ඉව අල්ලමිනි.

බලු කරපටියක් සහිත ලණුවක් සාක්කුවෙන් ගත් හෝමස්, එය ටෝබ්ගේ කපේ ගැටගැසීය. ටෝබ් ඉතා ඉක්මනින් උතුනට ගැටගසා තිබූ ලණුව ඇදගෙන ගේට්ටුව දෙසට දිවයාමට තැත්කළේය.

"අපි යමු වොට්සන්" හෝමස් කීවේ ආපසු හැරී මා කැඳවමිනි. "ටෝබ් අනිත් මිනිස්සු ගැන බලන්නෙ නෑ"

හවස්වරුවේ වයිට්වැපල් ප්‍රදේශයේ ඇවිදීමට ගිය අයට, අප තිදෙනා අපුරු දර්ශනයක් වන්නට ඇතැ. බල්ලෙක් බුරමින් ඉදිරියට ඇදෙන හැටි; උතුනට ගැටගසූ ලණුව ධූගත් මැදිවියේ මිනිහෙක්; ඒ පිටිපස හකිදමමින් දිවයන තවත් මැදිවියේ මිනිහෙක්. විටියේ ගමන් කළ ජනයාගෙන් සැහෙන කොඩියක් අප දෙස හැරී බලන්නට ඇතුළු නොඅනුමානය. පාර අසින් කිසිවක් වෙළඳාම් කරමින් සිටි තැනැත්තෙක්, හෝමස්ගේ ඇගේ හැපී ඉවතට විසිවී ගියේය. ඔහු බිම ඇදනොවැටී බේරුණේ යන්නමිනි. ඔහු කෝපයෙන් මිට මොළොවා ගෙන තර්ජනය කරද්දී, අපි එය නුදුටුවාක් මෙන් ඉදිරියටම ගියෙමු.

නැගෙනහිර ලන්ඩනයේ අඳුරු පවුමාවක් වල සිට ටෝබි අප ගෙන ගියේ, ලන්ඩනයේ අපට හුරුපුරුදු වැදගත් මාවත් දෙසටය. වයිට්වැලල් වැනි අඳුරු මුදුක්කු ජනදෙසක, සිරිසිල්ලා ගැවසීමේ පුදුමයක් නැත. එහෙත් වැදගත්කම එවන් වූ පෙදෙසකට ඔහු පැමිණ ඇති බැව් දක, අපි පුදුමයට පත්වූයෙමු.

අපි ටෝබි පිටිපස දිගින් දිගටම දිව ගියෙමු. විවේක ගැනීම සඳහා මොහොතකට හෝ නැවතීමට අපට නොහැකි විය. සෙනග අතරින්, අප වේගයෙන් ගමන් කරද්දී මිදුම් ගලා ඒමට පටන්ගෙන තිබිණ. මාර්ගයේ තිබූ අඳුරු සහ නොපැහැදිලි බව මැකීමට, ගැස් ලාම්පු වලින් නිකුත් වූ එළිය ප්‍රමාණවත් නොවීය. මේ එකක් වත් ටෝබිට බාධාවක් නොවූ බව අපි දැනුවෙමු. සත්ත්ව සානසාගාරයේ ඉව පිටුපස උෟ ගමන් කළේ. හිසේ කිසිදු සැකයක් නොමැතිවිය.

අන්තිමේදී මා පදිංචි මගේ නිවස පිහිටි පෙදෙස වෙත ටෝබි අප ගෙනයාමට පටන්ගත්තේය. එවිට මගේ සිතේ ඇතිවූ හැගීම් මා විස්තර කරන්නේ කෙලෙසද? සවස වැඩ අවසන් වී ගෙදර බලා එන කෙනෙකුට, විශාල ගින්නක සලකුණු ඇතදී දකින්න ලැබුණොත්? මේ ගිනිගන්නේ මගේ හෙදරද? යනුවෙන් විශාල බියක් ඔහුගේ සිතේ ඇතිවේ. මගේ සිතේ එවේලේ ඇතිවූයේ ද එවැනි හැගීමකි. බියවීමට කරුණක් නොමැති යයි මටම කියාගනිමින්, මම සිත සනසාගැනීමට උත්සාහ දැරුවෙමි. සිරි සිල්ලා බොහෝදුරට සත්ත්ව ඇත්තේ පැඩිංටන් දුම්රියපොළට විය හැක. එහෙත් මගේ සිතේ ඇතිවූ බිය තුරන් නොවීය. මගේ බිරිඳ නිවසේ සිටින්නේ තනිවමය. ඇය හයානක අත්දැකීම් රැසකට මුහුණදී ඇත්තේ, කරුණාවය භාවිතයටත් පෙරය. තවත් බියකරු අත්දැකීම් වලට මුහුණදීමට සිදුවුණොත්?

අපට ඉදිරියට යාමට ලැබුණේ තවත් යාර සියයක දුරක් පමණි. හෝමස්ගේ අතේ වූ ලකුළු අත්හැරීමෙන් සේ ටෝබි එක්වරම ඉදිරියට පැත්තේය. ඉන්පසු උෟ වේගයෙන් ඉදිරියට දිව ගොස් මගේ නිවස වෙත යාමට තිබූ කරප්පු පෙළ දිගේ ඉහළට නැගුණේය.

මගේ නිවසේ ඉදිරිදෙර කාගෙට විවෘතව තිබිණි. දෙරෙන් ඇතුළට ගිය ටෝබි ජයග්‍රාහී අයුරෙන් නොනවත්වාම බුරන්තට පටන්ගත්තේය.

"වොට්සන්....." හෝමිස් යමක් කියන්නට සැරසුණේය. එහෙත් ඔහු එය අතරමග නැවැත්වූයේ, ගෞරව ගැයුම්පුවේ එළියෙන් මගේ මුහුණ දුටු විටයි.

වොට්සන් කැගැසීම එක්වරම නැවැත්වීණි. මට සිතූයේ උඟ් එක්වරම යමකිසි අනතුරක් එල්ල වන්නට ඇත කියාය. හෝමිස් පිටිපස නොනවත්වාම දුවාපිත්, මා සිටියේ අධික වෙහෙසකිනි. එහෙත් වරකට තරප්පු දෙක බැඳුන් නගිමින්, තරප්පු පෙළ ඉහළට වෙහෙසෙන් දිව ගියෙමි. නිවස තුළදී මට ප්‍රශ්නාදීමට සිදුවන්නේ තුමන අන්දමේ අන්තරායකටදී ඒ වෙලාවේදී ගැන කිසිවක් මගේ සිතට ඇතුළු නොවීය. මගේ මිත්‍රයා පැමිණියේ මා පිටුපසිනි.

තව ටිකෙන් මා දොරටුව ළඟම බිම ඇදවැටෙන්නට ඉඩ තිබිණි. ඒ, දොරටුව ළඟම බිම වැටුණි. සිටී. වොට්සන් ඇගේ පය පැටළියාමෙනි. වැළඟය දෙකකුල අතර රැවෑගත් වොට්සන්ගේ කයෙන් වැළපෙන්නාක් මෙන් කෙඳිරිගාමින් සිටියේය. උගේ මෙම හැසිරීමට හේතුවක් මුලදී මට සිතාගැනීමට නොහැකි විය.

තවමත් ගේ ඉදිරිපස හා බාහිරයේ පහන් දැල්වූ ගමන්ය. මුළු නිවස පුරාම තිබුණේ දිවි නිහඬතාවයකි. වේදනාත්මක හැඟීමක් මගේ සිතට ටිකෙන් ටික දනෙන්නාට පැමිණෙන්නේ එවිටයි. මගේ මුළු ඇඟම හිරිවැටී ගිය බවක් මට දැනිණි. මට පෙර මට එවැනි හැඟීමක් ඇතිවී තිබුණේ දෙවරක් පමණි. එක් වරක්, බේකර් විවියේ නිවහනට කවුන්ට් ඩයකියුලා පැමිණි වෙලාවේය. දෙවැනි වාරය, වයිට්වැල්ඩ් සන්නිවේදන කාර්යාලයේ එක්වරම අප දකිමෙන් ඩයකියුලා විස්මයට පත්වූ මොහොතේදීය. මුළු ඇඟම හිරිවැටී යාමට හේතු වූයේ, ඔහු මිනිවලේ සිට ගෙන ආ අධික ශීතල බව මම දනසිටියෙමි.

"හෝමිස්, ඔහු මෙහේ ඇවිත් තිබෙන්නවා" මා කීවේ සියලු බලාපොරොත්තු කඩවූ හඬෙනි.

"නැමතැනත්ම පොදිසි කරල බලමු. මගේ මිත්‍රයා කීය. "මබේ බිරිඳ තවමත් මේ කොහේ හරි නැගිලා ඉන්න ඉඩ තියෙනවා."

මිළඟ මිනිත්තු කිහිපය අප ගතකළේ ගෞරව සෑම අස්සක් මුල්ලක්ම පිරා බලමිනි. ඩයකියුලාගෙන් ගැළවී සැඟවී සිටින්නට මෙවිට හැකිවෙන්නට ඇතැයි දිගින් දිගටම මම සිතා සිටියෙමි. එහෙත් ඇය දකින්නට නොලැබිණි. යථා තත්ත්වය තේරුම් යද්දී

මගේ සිටේ ඇතිවූයේ අපහිත නොහැකි ගෝකයකි; කම්පාවකි. බිම් මහලේ සෑම තැනක්ම සෙදිසි කර අවසානයේ, මම පළමුවැනි තට්ටුවට එමින් සිටියෙමි. අපේ නිදනාකාරයේ සිටි හෝමස් කැගසන හඩක් මට අසන්නට ලැබුණේ එවිටයි. මා එහි දිවගියා නොව පියාබා ගියා වූනි.

කාමරයේ මැද සිටියේ මැදවිය ඉක්මවූ කාන්තාවකි. උපුල් පුළුල්ව පැළඳ සිටි ඇගේ හිසකෙස් පැසි ගොස් තිබිණි. ඇගේ දුඹුරු පැහැති ගවොම දුපිල්ලෙන් වැසී තිබූ අතර, ඇය අපස්මාර රෝගියකු මෙන් නිගැස්සෙමින් වෙටුළුමින් තිටියාය.

"ඇය මට අනුවූණේ අල්මාරියක් ඇතුළු වියොලා සිටියදී." හෝමස් කීය. "ඇය කියන්නේ ඇය ඔබේ අසල්වැසියෙක් කියලා?"

"මේ අපේ අල්ලු අගුරු බාධන් නෝනා" මට මගේ හැසිරීම් පාලනය කරගැනීමට නොහැකි විය. මම ඇගේ උරහිසෙන් අල්ලා සෙලවූයෙමි. "බාධන් නෝනා! කතා කරන්න. කෝ මගේ බිරිද? ඇයට මොකද වූණේ?"

"කලබල වෙන්න එපා වොච්සන්" හෝමස් ඔහුගේ අත මගේ අත මත තැබීය. "ඇය ඉන්නේ අප්පාණි හසකට පත්වෙලා. ඔබ සැර දම්මාම, ඇය තවත් හයට පත්වෙලා. ඔබේ ගෙදර බිඳන්ඩි තියෙනවද?"

"පහළ විසිත්ත කාමරයේ තියෙනවා"

"හොඳ මනුස්සයා වගේ ගිහින් විදුරු තුනක් පුදනම් කරන්න. අපි තව විකකින් පහළ තට්ටුවට එනවා"

බාධන් මහත්මිය සිටියේ ක්ෂණික ස්නායු කම්පනයකට පත්විය. බිඳන්ඩි ස්වල්පයක් පානය කෙරුණ මද අවිලාවක් ගත වෙද්දී, ඇය ක්‍රමයෙන් යථා තත්ත්වයට පත්වූවාය. ඒවිතයේ වේදනාකාරී අභියෝග ඇයට අමුණක් නොවිණි. "ඇත්තවශයෙන්ම නිබ්බු පුද්ධයේදී, මයිවාන්ඩි ස්වල්ප පෙරමුණෙන් ඇගේ සැමියා මියගියාය. කාලතුවක්කු හමුදාවේ සේවය කළ ඔහු, මා සමඟ එකට සටන් පෙරමුණට ගිය — සොල්දාදුවෙකි. ඔහුගේ මරණය නිසා සම්පූර්ණයෙන්ම අනාර් තත්ත්වයට පත්වූ ඇයට, නිවසක් ලබාගැනීමට හැකි වූයේ ද මගේ උත්සාහය නිසයි.

මද වේලාවක් ගතවෙද්දී ඇයට සැහෙන තරම් සුවයක් ලැබිණි. එහෙත් ඇගේ දැන්වල් වෙවිලීම දිගටම තිබිණි. කෙසේ වෙතත්

හෝමස් ඉදිරිපත් කළ සරල ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු දීමට ඇයට හැකිවිය. පහත සඳහන් වන්නේ ඇය පවසූ විස්තරයයි.

"මෙහේ වැඩට එන සෙවිකාව, අද කලින් වැඩ ඉවර කරල තිබුණා" මහලු කාන්තාව කීවේ කෙඳිරිදි හඬෙනි. "ඉතින් ඇයට කලින්ම ගෙදර යන්න වොට්සන් මහත්මිය ඉඩදීල තිබුණා. ඇය හිටියේ හරි පාරවෙන්. ඉතින් මං මේ විකාස් අරගෙන මෙහේ ආවා. ඇවිත් විසිත්ත කාමරේට වෙලා අපි දෙන්නා මේ බිබි කතාකර කර හිටියා. වැඩවෙලා හිසේ නෑ මෙන්න එක පාරටම දඩස් ගාල ඉස්සරහ දෙර ඇරුණා. ඇතුළුව ආව මිනිසෙක්. ඒ මිනිසා හරි උසයි. කළුම කළුයි. ඇස් දෙක, උදෙන් තියෙන රතුපාට හිනිඅඟුරු දෙකක් වගේ....."

"මොහොතක් ඉන්න" හෝමස් කතාවට බාධා කළේය. "ඔහු කළුම කළුයි කියල ඔබ අදහස් කළේ ඔහු කළුම කළු ඇඳුමකින් සැරසී හිටියා කියන එක නේද?"

"ඔව් මහත්මිය, එහෙම වෙන්න ඇති. මට නම් දුටුව ගමන් හිතුවේ ඔහු මරණය වගේ කළුම කළුයි කියන එක විතරයි. ඔහුගේ කට ලේ රතු පාවයි. කට ඇරෙද්දි මං දුටුවා තවේ දෙපැත්තෙ දිග උල් දත්දෙකක්. ඔහු කෙළින්ම ලොව ඇවිත් හිටගෙන, ඇහිපිය නොහෙල්ලා බලාගෙන හිටියා."

වොට්සන් තෝනට නොදටිම තරහ ගියා. ඇය හිටියේ රැව අදින ගවොම ඇඳලා, ඊට උඩින් කබායක් ඇඳගෙන. කබායේ දෙපැත්ත මැදට අදින ගමන් ඇය ඇහුවා "තවුසේ කවිද? මෙහේට ආවේ මොකටද?" කියලා.

එතකොට ඔහු හිනාවුණා. ඔහුගේ දිග උල් දත්දෙක මං දුටුවේ මේ වෙලාවේ නමා.

"ඔබ මේරි වොට්සන් නේද?" ඔහු ඇහුවේ ගැඹුරු හඬින්. ඒ කටහඬට මගේ ඇඟ තිරිවැටුණා.

"ඔව්. මං මේරි වොට්සන් නමා. ඔහේ කවුද?"

"ඔබේ සැමියා දෙස්තර ජෝන් වොට්සන් නේද?" ඔහු ඇහුවා.

එතකොට ඇය හසවුණා. "මේ ජෝන් ගැන ආරංචියක්ද? ඇයි ඔහුට මොකක් හරි කරදරයක් වෙලාද? කෝ ඔහු?" එහෙම ඇසූ ඇය කාමරය හරහා දුවන්න පටන්ගත්තේ උඩතට්ටුවට යන්නයි. මෙන්න එතකොට අර මිනිසා ඉස්සරහට ආවේ ඇයට මග අවහිරකරමින්.

"තවුසෙ කවුද?" ඇය තවත් සැරයක් ඇහුවා.

"මේ හැන්දෑවෙ මං ආරක්ෂාවෙන් කැඳවාගෙන යන්නෙ මං තමයි" ඔහු කීවා.

"මාව කැඳවාගෙන යන්න එහෙම ආරක්ෂකයෙක් මං ඉල්ලුවේ නෑ" ඇය කීවා. "ඔහේ කවුද කියල මං දන්නෙත් නෑ. ඔහේ මහේ සැමියාගෙ යාච්චෙන් කියල මං විශ්වාස කරන්නෙත් නෑ. කෝ මහේ සැමියා? තමුසෙ මොකටද ඔහුට කළේ?"

ඇය මෙහෙම කියල කතාහුවුව අර මිනිසා උත්තරයක් දුන්නෙ නෑ. එතකොට වොට්සන් හෝනා මට කීවා: "බාවන් හෝනා, පොලීසිය කැඳවන්න"

ඔන්න එතකොට අර මිනිසා ආයින් හිනාවෙන්න පටන්ගත්තා. ඒ හිනාවෙ තිබුණෙ ඔහු මුසල තබා. එකපාරටම ඔහු හිනාව නැවැත්තුවා. ඔහුගේ මුහුණට ආලේ බැරෑරුම් පෙනුමක්.

"මට තව ඉතිරිවෙලා තියෙන්නේ මොහොම ටික වෙලාවයි. මට හුඟක් දුර ගමනක් යන්න තියෙන්නවා" ඔහු කීවා. එහෙම කියල ඇහේ අතින් අල්ලාගත් ඔහු එකපාරටම ඇය ඇදල ගන්න උත්සාහ කළා.

පොලීසිය කැඳවන්න කියල මට කියමින්, වොට්සන් හෝනා විලාප කියල කතාගන්න පටන්ගත්තා. මෙන්න ඔහු එක මොහොතකින් ඇයව ඉහළට ඔසවලා ගින්නේ, බෝතික්කෙක් උස්සනවා වගේ පහසුවෙන්. ඇය සුහුට දෙපයින් ගහමින් මරලකෝනි නැඟුවා. ඔහු වොට්සන් හෝනාවත් අරගෙන එළියට බැස්සේ, මහ හයානක වීඩියෝ මා දිනා ඔරුවලා බලමින්.

දෙස්තර මහත්තයා ඔහු කියන්නවා ඇති මං හරි බයගුල්ලෙක් කියල. මං ඇත්තෙන්ම ලේසියට හය වෙන කෙනෙක් නෙමෙයි. ඒත් ඒ වෙලාවෙ බිත්තියට භෞතික වෙලා හිටි තැනින්, මට අඩියක් හොලවගන්න බැරුව ගියා. ඔබ්බතැනට තිබුණේ යක්කොගේ ඇස්දෙකක්. අපායේ දෑල්ලුණු හින්දර උග්ග ඇස්දෙකේ මං දුටුවා. මං හිතුවා ඒ මොහොතේම මං මැරෙව් කියලා.

වොට්සන් හෝනාට ඒ වෙලාවෙම සිහිය නැතිවුණා. ඊළඟට ඔහු මට කථාකළේ සන්සුන් හඬකින්.

"දෙස්තර මහත්තයාට කියන්න, ඔහුත් ඔහුගේ මිත්‍රයාත් මා පිටිපස්සෙන් එළවන්නේ නැත්නම්, හෝනාට කිසි කරදරයක් වෙන්නේ නැහැ කියලා. නමුත් ඔවුන් මා කියන දේ අහන්නේ නැතුව ආවොත්..... ඇයට අත්වෙන ඉරණම..... මං ඒක

තෙක් කරන්නා උවමනා නැතැයි දෙස්තර වොටසන් දන්නවා”
ඊළඟට ඔහු තරපයට පත්ව බැහැර ගිහින් මිදුමක් එක්ක එකපාරටම
නොපෙනී ගියා.

දෙස්තර මහත්තයා, මං හොඳම හය වෙලයි හිටියේ. මං හිතුව
ඔහු ආපහු ඇවිත් ඊළඟට මාව අරගෙන යාම කියලා. ඉතින් මං උඩ
තට්ටුවට දුවල අල්මාරියක් ඇතුළේ හැරුණා. දෙවියන් වහන්සේට
ස්තූති වෙන්න මගේ ජීවිතේ බේරුණා. මහත්තයාලට මේව කියලා
ඉවරවුණු ගමන් මං යනවා සැලකිය යුතු වොටසන් නොනාගේ
ආත්මය වෙනුවෙන් මං දෙවියන් ඉදිරියේ ඇයට ඉටිපන්දමක්
දල්වන්න ඕන. දෙවියන් වහන්සේ මගේ ජීවිතේ ගළවා දුන්නේ
එකටයි”

“දෙයියෝ සාක්ෂි හෝමස්!” යයි මට කැහැසුණේ වියරුවෙන්
මෙනි. “අර දුෂ්ට නිවිසනා මගේ බිරිඳ අරගෙන ගිහින්!”

“තවත් එක ප්‍රශ්නයක් තියෙනවා බාටන් නෝනා. ඔහු මිළඟට
යන්නේ කොහේද? කියන එක ඔහු සඳහන් කළාද?”

“නෑ මහත්මයා” ඇය කීවාය. “ඒ වුණට ඔහු මෙනැතින් පිටවී
ගියාට පස්සේ මට ඇහුණා, රෝද හතළේ ලොකු අස්වකරන්නයක,
රෝදවල ගබඩය. ඔහු ගියේ කිංස්-බ්‍රොක් ප්‍රාන්තට”

“මබට ස්තූතියි බාටන් නෝනා. අබෙන් දනගන්න ලැබුණු
කරුණු අපට හුඟක් ප්‍රයෝජනවත්” හෝමස් කීය.

තවමත් වෙවුළමින් සිටි ඇය අපහසුවෙන් ඇවිදගෙන නිවසෙන්
පිටවී ගියාය. බර්න්ඩ් කිකැන්ටරය අතට ගත් හෝමස් අප දෙදෙනා
වෙනුවෙන් විදුරු දෙකට බර්න්ඩ් ස්වල්පය බැගින් වත් කළේය.

“කවුන්ට් විරැකියුලා, කියන්න දේ කරන, කරන දේ කියන
මිනිසෙක් කියලා මං විස්වාස කරනවා” මගේ මිතුරා කීවේ විදුරුව
අතට ගනිමිනි. “අපි ඔහු පසුපස වළවා ගියේ නැත්නම්, ඔහු
වොටසන් මහත්මිය නිදහස් කර ආපහු එවාම. ඒකෙ සැකයක් නෑ.”

“එතකොට ඊට පස්සේ?” මම ඇසිමි. “මගේ බිරිඳ නිදහස් කරලා
එවල ඔහු ඊළඟට තවත් කාගෙ හරි බිරිඳක් පැහැරගෙන යාම.
මේකට අපට ඉඩදෙන්න බෑ හෝමස්. මේ බිහිසුණු යක්ෂයාට මේ
විධියට අපරාධකරන්න ඉඩ දෙන්න, අපට කොහොමටවත් බෑ. ඔහු
මිහිපිට ඉතුරු කළයුතු කෙරෙහි නෙමෙයි. හයානක විෂයෝග
සර්පයෙක් මරා දමනවා වගේ ඔහු විනාශ කළ යුතුයි. ඒකට අපට

ප්‍රශ්න දෙකක් පොත් පිටුපසට බිදීම මොකක් වුණත් කමක් නැහැ."

"ඒ කියන්නේ ඔබේ පිටිපිටි පිටිකය අහිමිවුණත් කමක් නැද්ද?"

එසේම දිවයින පුදුසු පිළිගැනීම සඳහා කරගැනීම සඳහා මට තත්පර කිහිපයක් අවශ්‍ය විය. "ඔව් කමක් නැ."

මා පුදුසුමට පැමිණීමෙන් පසුවමින් අපේ උරහිසට තවවුකළේ පිනාමුසු මුහුණෙහි.

"ඔබ අපේ පිටිපිටි පිටිකය අහිමි වූවාට වගක වොට්සන්මයි. ඔබේ පුදුසුමට පැමිණීම සඳහා කරගැනීම සඳහා මට තත්පර කිහිපයක් අවශ්‍ය විය. "ඔව් කමක් නැ."

"අපි වොග්ස් පුදුසුමට පැමිණීමෙන් පසුවමින් අපේ උරහිසට තවවුකළේ පිනාමුසු මුහුණෙහි. ඔබේ පුදුසුමට පැමිණීම සඳහා කරගැනීම සඳහා මට තත්පර කිහිපයක් අවශ්‍ය විය. "ඔව් කමක් නැ."

අපි වොග්ස් පුදුසුමට පැමිණීමෙන් පසුවමින් අපේ උරහිසට තවවුකළේ පිනාමුසු මුහුණෙහි. ඔබේ පුදුසුමට පැමිණීම සඳහා කරගැනීම සඳහා මට තත්පර කිහිපයක් අවශ්‍ය විය. "ඔව් කමක් නැ."

"අය අයටම අපේ පුදුසුමට පැමිණීමෙන් පසුවමින් අපේ උරහිසට තවවුකළේ පිනාමුසු මුහුණෙහි. ඔබේ පුදුසුමට පැමිණීම සඳහා කරගැනීම සඳහා මට තත්පර කිහිපයක් අවශ්‍ය විය. "ඔව් කමක් නැ."

"ම. විත්තාස කටහනට අය අපි දෙන්නා වෙනුවෙනුත් අවිපත්දම් දල්වාමි කියලා" මේ තිවෙමි.

වැමිපයර්ගේ අභිභාෂේ

පර්මන් මහතාට වෝඩ් භාරදීමෙන් පසු අපි කුලීරියක නැගී කිංස්ක්‍රොස් දුම්රියපොළ බලා පිටත්වූයෙමු. අප හැකි ඉක්මනින් යායුතු බවට හෝම්ස් රිඞ්‍රාටරාට උපදෙස් දුන්නේ නැත. මගේ බිරිඳ සිටින්නේ ජීවිතය භා-මරණය අතර තත්ත්වයකය. එසේ නම් අප මෙලෙස ප්‍රමාදවේමින් ගමන් කළත්තේ ඇයි? කිසිදු හදිසියක් නොමැතිව අස්වයාව උවමනා වේගයෙන්? එය මට තේරුම් ගැනීමට අපහසුවිණි.

"අපි හැකි වේගයෙන් ඩයික්සන්ලා දුහුබදින බව ඔහු දනගන්නොත්, වොට්සන් මහත්මයාගේ ඉරණම ඒකෙන්ම තීන්දුවේවි" හෝම්ස් කිය. "සැකකාරයෙකු දුහුබැඳ යාම ඔන මෝඩයෙකුට කරන්න පුළුවනි. ස්කෝට්ලන්ඩ්‍යාඩ් එසේ පොලිස් නිලධරයන් ඒ බව අපට කිහිපවතාවක්ම පෙන්වලා තියෙනවා. නියම දක්ෂකම කියන්නේ අපරාධභාරයාට නොදනෙන්න, නොතේරෙන්න දුහුබැඳයාම. ඒකයි නියම ශාස්ත්‍රය. ඒත් බොහොම අවදනම් වැඩෙත් ඒකයි. ඩයික්සන්ලා මේ වෙනකොට, ඔබේ බිරිඳත් රැගෙන දුම්රියකට නැගල හොඳ සෝදිසියෙන් ඇති. ඒ අපි, ඔහු දුහුබැඳ එනවද කියල බලන්න. ඒ දුම්රිය පිටත්වෙන්න කලින් අපි දුම්රියපොළේ වේදිකාවට ළඟාවුණොත්? එහෙම වුණොත් සහතිකයි, ඔබේ බිරිඳ අවලංගු කායිකත් කරමට වත් වටින්නේ නැතිව යනවා" හෝම්ස් මගේ අත ගෙන දිව්ව ග්‍රහණය කළේ මා සනසන අයුරෙනි. "හිතට මොරියය ගන්න මිත්‍රයා. කරන්න පුළුවන් හැම දෙයක්ම අපි මේ මොහොතේ කරමිනුයි ඉන්නේ"

කිංස්ක්‍රොස් දුම්රියපොළට ළඟාවූ පසු අපි දුම්රිය ප්‍රවේශ පත්‍ර නිකුත් කරන නිලධරයන් කිහිපදෙනෙකුට කරා කළෙමු. එයින් කුන්වැන්නාට යමක් මනාක තිබිණ. අසාමාන්‍ය ලෙස හැසිරුණු උස මහත්මයෙකුට, විවිධ නගරය කරා යාමට ටිකට්ටකක් තමා විකිණු

බව නිලධාරියා කීය. එතෙක් මෙරිට්ස් හැඩරුව ඇති කාන්තාවක් ඒ මහතා සමග සිටි බව දුම්රිය නිලධාරියාට මතක නොතිබිණ.

"මය කියන උස මහත්මයා ලග තිබුණු බඩුබාහිරාදිය ගැන ඔබට මොකුත් මතකද?"

"ආ ඔව්" නිලධාරියා කීය. "ඔහු ලග තිබුණා දිග ලී පෙට්ටියක්. ඒක පැටෙට්ටිවේ ඒ දුම්රියේම තිබුණු බඩු පෙට්ටියට. ඒක හරි බර එකක් බව මට පෙනුණා. ඒ මොකද මිනිසුන් තුන්දෙනෙක් උවමනා වුණා, ඒක ඔසවන්න."

"විට්ටි බලා යන රළුග දුම්රිය පිටත්වෙන්නෙ කියටද?" හෝමස් විමසුවේය.

නිලධාරියා දුම්රිය කාලී සටහන පිරික්සා බැලීය.

"දිගටම විට්ටි පහකරගෙන දුම්රියක් අදට නම් නැහැ." ඔහු කීය.

"ඔබට උවමනා නම් මෙහට උදේ පාන්දර හයට තියෙනවා දුම්රියක්. ඒක යන්නේත් වෙස්ටර් චලට් විතරයි. වෙස්ටර් චලින් තවත් දුම්රියක නැගිලා විට්ටි බලා යන්න වෙනවා"

"ඒක අපට ප්‍රමාද වූයේ වොට්සන්" කී හෝමස්ගේ මුහුණේ නිබ්බේ කැලහිලිමට පත් ලකුණුය. "මං හිතූ එක හරි. ඔහු ඇයව ගෙනියන්නේ අර පෙට්ටිය ඇතුළත දෙය වහල"

මගේ හිතේ ඇතිවූයේ දරාගත නොහැකි ගෝකයකි. ඉතා සියුම්ව සිරුරක් ඇති මගේ බිරිද, අර අඩම පාපිෂ්ඨයා මව් රටෙන් ගෙනා අපිරිසිදු පස්පෙට්ටියක දමා වසා? ඒ ගැන සිතන විටත් මගේ සිත වාචාගත නොහැකි විය.

"හෝමස්, ඔබ තවත් මොනව කරන්නද බලාගෙන ඉන්නේ?" මට උස් හඬෙන් කැහැසිණ. "දුන් වෙලාව රැ දහයයි. ඒ දුෂ්ටයා අපව පරාජය කරමින් පිටත්වෙලා ගිහිනුත් ඉවරයි. අපට ඔහු පිටුපස යා හැකි ක්‍රමයක් වත් නැහැ"

"ටිකක් ඉවසන්න ආවටසන්, මේ නිගරයේ ඉන්නවා දුම්රියක වේගයට වැඩි වේගයකින් අත්පාකරන්නයක් පදවාගෙන යා හැකි රියදුරෙක්. ඔහුගේ නම සිසර්, ඔහු තමා හාකර් මහත්මිය ආ දුම්රිය අල්ලන්න අපට උදව් කළේ. ඔහුගේ උදව් අපට ලැබෙන බව මට විශ්වාසයි. ඩි.ඩබ්.ලා දුම්රියෙන් ගිහින්න කලින් විට්ටි වෙත ගිහින් ඔහුව අත්අඩංගුවට ගන්න අපට හැකිවේවි"

"ඒ වුණත් අපට හැකිවෙවිද ඉක්මනට සිසර් හොයාගන්න?"

"බේකර් විවියේ අවිධිමත් රහස් පරීක්ෂකයන්ට ඒ වැඩේ භාර දුන්නාම, ඔවුන් සිසර් කැඳවාගෙන විවි"

අපි වහාම බේකර් විවිය බලා සිටියේ හිසෙමු. විවියේ හමන් කළේ රථවාහන ඉතා ස්වල්පයක් පමණි. හිසන කොළ රළු පාර මැදට වී ක්‍රීඩාවක යෙදී සිටියහ. එයින් එකෙක් හෝමස්ගේ ඔත්තුකාර සේවයේ සිමසන් බව දන්නා තත්ත්වයේ. අප අශ්වකරත්තයෙන් බසිනු දුටු වහාම ඉන් සිටුවෙන් සිටින තැන ආසාර කළේ, හමුදා හටයෙකුගේ ආසාර විද්‍යාමයෙහි, කොළ රළු කොළ අය ද අත් ඉහළට ඔසවා ආවාය. ඉන් කලක

"තමුසෙලගෙ කණ්ඩායමේ ඔක්කොටු පමනැන ඉන්නවා හේද සිමසන්?" හෝමස් ඇසීය. "මට වහාම උවමනායි සිසර් කියන අශ්වකරත්ත රියදුරුගේ සේවය. ඔහුගේ කොස්ටියම දිවයි; බාගෙට පැහිලා. කරත්තයේ ඔහුළු නැළිල පරපුරුලා පැය බායක් ඇතුළත ඔහුව මෙතැනට කැඳවාගෙන ආවොත්, ඔහුගේ එකේ කාසියක් කැහිලා බෙනවා. විසිර යා!"

තම අණදෙන නිලධාරියාගේ අණට කිසිවද වූ කොළුවෝ හයදෙනා වහා දිවහියහ.

"හොඳ කොල්ලෝ, උන් කොළුවෝ ඉන් සිසර් කොළුවෝ ඒවි" හෝමස් කීය.

අපි අපේ නිවහනට ගොස්, කොටි මොහොතක් හෝ පිටත්වීමට සූදනමෙන් බලාසිටියෙමු. මා විසින්ම නාමරයේ ඉහළ පහළ සක්මන් කළේ නොඉවසිල්ලෙනි. මිනිස්සු දහයක් පහළොවක් ගතවී ගියේය. සිසර්ගේ කිසිදු නිලකුමක් නැත. මගේ සිහි තිබූ අසහනය වඩාත් උග්‍රවිණි. මා මිනිස්සු රිස්සක් ගෙවාගත්තේ ඉතා අමාරුවෙනි. ඒ මොහොතේ අශ්ව කරත්තයක් අපේ නිවහන ඉදිරිපිටට පැමිණ නැවැත්වූ බව මම දැනුවෙමි. වැරහැළි හැඳගත් කොළුවෙක් අශ්වකරත්තයෙන් බැස, අපේ දෙරටුව වෙත දිව එන අයුරු මම දුටුවෙමි.

"ඔය එන්නේ සිමසන්" මට හඬනගා කියැවිණි. මගේ කබාය හා හිස්වැස්ම මගේ අතට ගැනුණේ නිරායාසයෙනි.

නින්දට යාමට සූදනම් වෙමින් සිටි හඬයන් මහත්මියගෙන් හෝමස් කෝපි පෝට්ටියක් ඉල්ලා සිටියේ, මිට පැය කාලකට පමණ පෙරය. ඇය ආර්ථික විදියෙල කිරීමේ නිරතව සිටියාය. වැරහැළි හැඳගත් කොළුවෙකු අපේ දෙර නැරඹෙන තරස්සු පෙළ

ඉහළට දිව එන අයුරු ඇය දකින්නට ඇත. හඩසන් මහත්මිය කොස්සක් ද රැගෙන තරප්පු පෙළ පාවුලට ආවේ කොළවා පන්නා දුම්මේ අරමුණෙනි. ඔහු පැමිණියේ නමාව උදව් කිරීමට යයි පවසා, හඩසන් මහත්මිය ආපසු යැවීමට හෝමස් සමත් විය. "බොහොම නොදයි සිම්සන්" කී මගේ මිත්‍රයා සාක්කුවෙන් කාසි අහුරක් ගෙන කොළවාගේ දැනට අත හැරියේය. "නමුණට කුටුන් එකයි. අනිත් අයට සිලිමක් ගණනේ තියෙනවා. ඉහළ සන්ධ්‍යාවක් සිසර්. ඔබට මතක ඇති අපව?"

"ඇත්තෙන්ම ඔව් මහත්මයා ඔබට යන්න ඕනෙ කොතේද? ඔබ දැනගන්න ඕනෙ රවිවරයි"

"විවයි!"

"එම වචනය ඇසුණේ සිසර්ගේ ඇඟිලිම ඉහළ ගියේය. "ඇයි මහත්මයා විවයි හුණක් ඇතයි හේ. ඒ ගමනට සම්පූර්ණ දවසක් ගතවෙයි. මගේ අශ්වයෝ දෙන්නන් මං වගේම හුණක් වයසයි. ඔය තරම් දුර, අමාරු ගමනක්....."

සිසර් යටි තොල ඉදිරියට දිගුකොට නළල රැළිකරගත්තේය.

"මේකෙන් ගමන පහසුවේද?" සාක්කුවෙන් රත්රන් පවුමක් ගත් හෝමස් එය තම අත්ල මත තබා ඉදිරියට දිගු කළේය. තම අත ඒ දෙසට දිගු කොට කාසිය බැහැරත් රියාදුරා කීවේ "මං සුදුනම්. අපි යමු වහාම" යනුවෙනි.

"මේ පරීක්ෂණයට අපට හරියට සල්ලි වියදම් වෙනවා වොට්සන්." හෝමස් කීවේ අශ්වකර්මය මිදීමෙන් වැසුණු වීරි මැදින් ඉදිරියට ඇදෙද්දීය. "ඒ වුණත් මං හය නැතුව කියන්නම්. ඩර්කිසුලා විනාශ කරන්න අපට හැකිවුණොත්? ඔව් ඒක අපට ලැබෙන මහා තෑග්ගක් වගේ ආවි. ඒ තෑග්ග අපට වටිනවා, යන වියදම් ඔක්කොටම වසා."

අප ලන්ඩන් සිට විවයි දක්වා අශ්වකර්මයෙන් ගිය ගමන ගැන විස්තර, ඔබ ඉදිරියේ තැබීමට මම බලාපොරොත්තු නොවෙමි. එම ගමනෙන් මා අධික පෙහෙසකට පත්වූ බව නම් සඳහන් කළ යුතුය. අතරමගදී අප රටපු නැවැත්වූයේ තුන්වරක් පමණි. ඒ විධාපත් අශ්වයන් මාරුකිරීමටය. එය සිදුවන අතරේ අපි කෑම ගැනීම ද සිදුකර මද විවේකයක් ද ගත්තෙමු. නාදනන අශ්වකර්මය වලට මාරු කිරීම සඳහා අසුන් දීමට, සමහර අසුන් හිමියෝ අකැමැත්ත

සිරිසිසුලාට වරෙහිවී වරලොක් හෝමස්

පළකළහ. එහෙත් හෝමස් නොවැටුණුව රිදී කාසි දිගු කළ නිසා ඒ බාධාව මගහැර ගැනීමට හැකි විය.

විවිධ දත්වා ගමන්මග සිසර හොදින් දැන සිටි බැව් පෙනිණ. නැගෙනහිර වෙරළ තීරයේ පැවැති මිදුම නිසා, පාර පවා දකගැනීමට හැකි වූයේ යන්නමිනි. හැරී යායුතු මංසන්ධි වලදී යායුතු දිශාව නිශ්චය කර ගැනීම, ඉතාම අපහසු කරුණක් වන්නට ඉඩ තිබිණ. එහෙත් මාර්ගය ගැන හොඳ වැටහීමක් හා පළපුරුද්දක් තිබූ රියැදුරාට, මේ කිසිවක් ගැටලු වූයේ නැත. ප්‍රධාන මාර්ගයේ නොගොස්, ඒ දුර අඩු කර ගැනීමට යොදා ගෙන හැකි කෙටි පාරවල් ගැන ද ඔහු දැන සිටියේය. ඒ මේ අතට වැඩු'සහිත බොරළු පාරවල්, පටු මාර්ග හා කඳු බෑවුම් ඔස්සේ ඔහු රිය දැක්කුවේ විවේකයක් ගැන නොසිතමිනි. ඊළඟ දවසේ මැදියම් රාත්‍රිය වෙද්දී එනම් ඔක්තෝබර් 4 වැනිදා වනවිට අපි මුහුදුබඩ නගරයකට ළඟාවෙමින් සිටියෙමු. ඒ බව මා තේරුම් ගත්තේ, එහි තිබූ වැඩිදිය නොහැකි මාර් පිළිගෙන නිසාය. මේ සම්පූර්ණ දුරම අක්වයෙකු පියා පැමිණියාක් මෙන් අධික ගමන් වෙහෙසක් මට දුනිණ.

"මං දන්නේ නෑ මහත්තයෝ, මං අතින් මහත්තයාගෙ කටයුතු අවුල්වුණාද කියල" රියැදුරා කීවේ ඔව්හු දුම්පියපොළ ඉදිරියේ රිය නවත්වමිනි. "මේ යක්ෂ මිදුම නොවෙන්න, මම පැය ගණනාවකට කලින් මං ඔබ මෙතැනට ගෙනැත් දන්නෙ."

"ඒ ගැන ඔබට කණහාවුවෙන්න, දෙයක් නෑ" හෝමස් රියැදුරාගේ අත උණුසුම් අයුරින් ග්‍රහණය කරගෙන පැවසුවේය.

"අපි හොයන පුද්ගලයා මෙතැනින් ගියේ කොතැනටද කියන එක මං හිතන්නේ අපි දන්නවා. ඔන්න ඔබට තවත් අමතර පවුමක්. කාමරයක් කුලියට අරගෙන අද රැට මෙහේ නවතින්න. හෙට උදේම පුළුවන් ලන්ඩනය බලා පිටත්වෙන්න"

"මුදල් එපා හෝමස් මහත්මයා" රියැදුරා කීවේ ඔහුගේ හිස සොලවමිනි. "හෙට උදේ අටට මං මෙතැනට එන්නම්. මහත්තයල ආපසු ලන්ඩන් යනවා නම් මං එක්ක යන්නම්. ශුභ රාත්‍රියක් මහත්වරුනි" රේන්ස් පටිය සොලවා අසුට සංඥාවක් කළ ඔහු, මුහුද අසිනේ වූ හෝටලයක් දෙසට රිය පදවාගෙන ගියේය.

"දන් අපි මොකද කරන්නේ?" මා ඇසුවේ තරමක් නොසතුටු හඬෙනි. ලන්ඩනයේ සිටි ආ දිව්‍ය දෂ්කර ගමනේදීවත්, මගේ සිතේ ඇතිවූ හැඟීම් සතුටුදයක පැත්තට නොහැරිණි.

"අපි යම් නැව් කටයුතු කාර්යාලයට" එහේ මිත්‍රයා කීය.
 "ඩීර්ඩ්ස්ට්‍රොට් නොවරදවාම යන්න ඇත්තේ, නැවේ ගමනට
 කාමරයක් වෙන්කරවා ගන්න. ඒ ගමනේම ඔහුගේ ලී පෙට්ටියක්
 ගෙනියන්න ඇති. ඒ නැවට පැවරීම ගැන උපදෙස් දීලා මුදල්
 ගෙවන්න. එතැන කාට් හරි ඩීර්ඩ්ස්ට්‍රොට් ගැන මතක තියෙවි."

නාවික කටයුතු කාර්යාල නැම ඊකුත්ම පාහේ වසා තිබිණි.
 එහෙත් එකක පමණක් ඇතුළත ඇඳලිය දුල්වෙන බව, දෙරට
 උඩින් පිහිටි විදුරුවකින් අපි දුටුවෙමු. කිහිපවරක් දෙරට තට්ටු
 කළත් එය නොහැරිණි. අපි කොන්වික්ට්ස්ට් කරද්දී ඇතුළත
 සිටි කිසිවෙක් අපට බැහැර වැදගත්ය. අන්තිමේදී අපෙන් ගැලවීමක්
 නොමැති බව වටහාගත් ඔහු දෙර නැරියේය. තට්ටු හිසක් තිබූ මිටි
 තරකාරු පුද්ගලයෙකු පුළුඹු අප වෙත හෙළවේ සැකය මුසු
 බැල්මකි.

"කාර්යාලය වහලා වැඩක් කරගන්න ඔන නම් එතවා සඳුද
 උදේට" කී ඔහු 'දබස්' හා දෙරවසා දමීමේය.

සුසුමක් හෙළා හෙළිස් සාක්කුවට අත දමා කුටුන් භාගයේ
 කාසියක් අතට ගත්තේය. ඔහුගේ කාසි සාක්කුව ද දෑත් බොහෝ
 දුරට හිස්වී ඇති බව මම දනසිටියෙමි. "දෙරේ පහත, එය හා
 සිමෙන්තිය අතර වූ හිඩැසෙන් හෝම්ස් කාසිය ඇතුළට තල්ලු
 කළේය. ඉන්ද්‍ර ජාලයකින් මෙන් යළිත් වරක් දෙර විවෘත විය. මෙවර
 අප වෙත යොමු වූයේ මිත්‍රයා ලී මුහුණකි.

"මහත්වරුනි, එන්න ඇතුළට" ලිපිකරුවා කීය.

එය ඉතා කුඩා කාමරයක් විය. එහි තිබූ එකම වැදගත් භාණ්ඩය
 වූයේ ලී මේසයක් බව මම දුටුවෙමි. ඉඩ තිබූ සෑම තැනකම පොත්,
 ලිපිගොනු හා මිටිබැඳ තිබූ කඩදාසි වලින් පිරී ගොසිනි. මේසය
 පිටුපස වූ පුටුවේ හිඳගත් ලිපිකරු අප දෙදෙනා බැල්මක් හෙළාගෙන
 සිටියේය. "මේ මහත්වරුන්ට මොනවද මගෙන් කෙරෙන්න ඔන?"

අප සොයන පුද්ගලයා පිළිබඳවත් ඔහු සතුව තිබූ ලී පෙට්ටිය
 ගැනත් විස්තරයක් කළ හෝම්ස්, එම පැනැත්තා ගැන ලිපිකරුට
 මතක තිබේද යන්න විමසුවේය. ඔහු හිස මදක් ඉදිරියට නමාගෙන
 කල්පනා කළේය.

"මට නම් එහෙම කෙතෙක් ගැන මතකයක් නැහැ.....
 මිනිත්තුවක් ඔහොම ඉන්න" කී ඔහු පිටිපසට නැමී බිත්තියේ වසා

ඩරැකියුලාට වරෙහිවී පර්ලොක් හෝමස්

තිබූ ජනේලයක් විවෘත කළේය. එය විවෘත වූයේ, නැවට පටවන බඩු ගබඩා කරන වාප්පු අංශයට බව මේ තේරුම් ගනිමි.

"ක්ලැන්සි!" ලිපිකරු කැනැසිය. "මේහාට එනවකෝ වැඩකට" කී ඔහු ජනේලය වසාදමමය.

"පහුගිය අවුරුදු හතළිහ තිස්සේම මේ පැත්තෙන් නැවට බඩු පැටෙව්වේ ක්ලැන්සි. ඔහේලා හොයන මිනිසා මෙහේට ආව නම් ක්ලැන්සි දකින්න ඇති"

ලිපිකරුවාගේ කැදවීම අනුව එතැනට පැමිණියේ, අපට වයසක් අනුමාන කිරීමට අපහසු වූ, එකැසක් අන්ධ, සිරුර කේඩාරි වී ගිය තැනැත්තෙකි. ඔහුගේ අකුණු හස්තේ ගලියක් මෙන් එළියට ඉල්පුණු තැනක් විය. මේ නාවිකයන් නිතර පැමිණීමට ගන්නා දුම්කොළ කැබැල්ලක හපයක් වියයුතු යයි ඔම අනුමාන කළෙමි. කාමරයට ඇතුළුවී දෙර වසා දමූ ඔහු, අප දෙදෙනා වෙත හෙළුවේ විමසිලිමත් බැල්මකි.

ලිපිකරුවාට ඩරැකියුලා ගැන කළ විස්තරය යළිත් වරක් කියූ හෝමස්, එවැනි පුද්ගලයෙකු දුටුවේද යන්න ක්ලැන්සිගෙන් විමසුවේය. ඔහු යමක් කීමට මැලි බවක් දක්වූ නිසා කාසියක් අතින් අත මාරු කිරීමට හෝමස්ට සිදුපෑම. වාසියක් ඇතිවුණු වහාම ක්ලැන්සි ගිරවෙකු මෙන් දෙඩවීමට පටන්ගත්තේය.

"මහත්තයා ඔය කියන විටියේ මිනිසෙක් මං ඊයේ රැ දුටුවා. මං හිටියේ මගේ පයිප්පය උර උරා, එළිමය බඩු පෙට්ටියක් උඩ වාඩිවෙලා. ඒ මිනිසා ආවේ අශ්වකරුණත්යක් දක්කාගෙන. ටිකක් ඇතින් කරන්නෙ නවත්වලා ඒ මිනිසා බිමට පැත්තා. ඔහු මුලින්ම ගියේ වෙනත් නාවික කටයුතු කාර්යාලයකට. එක පාරට මෙහේට ආවේ නෑ. මිනිත්තු පහකට පස්මස ඔහු ආපහු ඇවිත් කරන්නෙට නගින හැටි මං දුටුවා. ඒ ගමන කරන්නය ඉස්සරහට දක්කාගෙන ඇවිත්, මේ කන්තෝරුව ඉස්සරහ කරන්නෙ නැවැත්තුවා. නවත්වල මගේ අතට රන් කාසියකුත් දුන්නා. මට කිව්වා ඔහුගේ කරන්නයේ පිටිපස්සේ ලී පෙට්ටියක් තියෙන බවත්, ඒ පෙට්ටිය "සරිනා කැතරින්" කියන රුවල් නැවට පැටවීමට තියෙනවා කියලත්. ඒක මේ ලඟම නැංගුරම් දල තියෙන නැවක්.

මේ මිනිහගේ පෙනුමයි කතාකළ පිළිවෙළයි මට එව්වර ඇල්ලුවේ නෑ. ඒ මොනවා වුණත් මිනිසා දුන්නු රන් කාසිය ඇත්ත

රත්තරත් වගෙයි මට පෙනුණේ. ඉතින් මං වාඩිවෙලා හිටි තැනින් බිමට බැස්සා. බැහැලා ගියා ලී පෙට්ටිය පව්වන වැඩෙට. ඒ පෙට්ටිය හරි බර එකක් මහත්තයෝ. ඒක උස්සන්න මිනිස්සු තුන් දෙනෙක් මිනවුණා. පෙට්ටිය උස්සාගෙන ගිහිං නැවේ, බඩු හොරෙන් දමන්න පැය කාලකට වැඩිය ගියා. අපි කරපු හැම දෙයක් ගැනම ඒ මිනිහා හරි පොදිසියෙන් හිටියේ. ඒ වුණත් වික වෙලාවකට පස්සේ ඇවිත් බලාපොයා මිනිහා කොහේ ගිහින්ද කියල නැ. දැනත් මං ඒ ගැනයි කල්පනා කර හිටියේ. ඒ ඉන්න කොට තමයි මේ කන්තෝරුවා කතා කළේ හරි පුදුම වැඩක් නේ. මිනිහෙක් කොහොමද ඒ තරම් ඉක්මනට අන්තර්ධාන වෙන්නේ?"

"සරිනා කැතරින්" ශ්‍රේෂ්ඨතරුන්ගේ මොන රටක මොන වරායටද?" හෝමස් ලිපිකරුවාගෙන් විමසුවේය.

ලිපිකරුවා මේසය මත වූ ලිපිගොනුවක් පෙරලා බැලීය. "සරිනා කැතරින් යන්නේ කළුමුහුදේ තිබෙන වාර්තා වරායට. හෙට උදේ..... ඒ කියන්නේ අද එව්වෙන පාන්දර අටට නැව පිටත් වෙනවා"

"වාර්තා?" මට කැනගියේ. "හෝමස්" ඩෙමිටර් නැව ආවෙන් වාර්තා වල ඉඳල නේද?"

"මේ නැව නැංගුරම් දල තියෙන්නේ කොහේද?" හෝමස් විමසුවේය.

"මේ ලග. ක්ලැන්ඩි. මේ මහත්තරු එක්ක ගෙන ගිහින් නැව පෙන්වන්න." කී ලිපිකරුගේ මුහුණේ මතුපිණේ කුකුහලයක ලකුණුය. "ඇයි මේ මිනිහා මින වෙලා තියෙන්නේ? මොනව හරි බඩු හොරෙන් පිටරට පව්වන එකකටද?"

"මව්. බලාගෙන ගියාම මේක. බඩු හොරෙන් රට පැට්ටීමක් නමා" කී හෝමස් සේමකයාගේ අතින් ඇදගෙන මිදුලට බැස්සේය.

තවමත් වරාය වසාගෙන තිබුණේ අන්ධකාරය සහ මිදුමකි. නැවේ රුවල් සියල්ල හකුළා තිබිණි. කුහිගස් සමග එය අඩඉදුරේ දිස්වුයේ යෝධ පෞරාණික සහෙකුගේ ඇටසැකිල්ලක් වලසිනි. සුළං පහර සමග ආ රළු සමග නැව පැද්දෙමින් තිබිණි. එවිට නැව තට්ටුවේ ලැලි වලින් හා ගැට ගසා තිබූ කඩ වලින් "ක්‍රික් ක්‍රික්" ශබ්දයක් නිකුත්විය. මට එක්වරම සිහිවුයේ ඩෙමිටර් නොකාවේ අප දුටු බියකරු දර්ශනයයි. ඩි.ඩි.සුලා යන හැමතැනකම

අස්වාභාවික ලෙස මෙලෙස මිදුම් ගලා ඒම ඔහුගේ හපන්කමක්ද? මම ඒ ගැන කල්පනා කළෙමි. ක්ලැන්සි දිගටම ජැටිය මත රැඳී සිටියේය. නැවට නැගීමේ අරමුණෙන් අපි නැව වෙත දමා තිබූ ලී පාළම වෙත ගියෙමු. ඇතදීම අපට දකින්නට ලැබුණේ, අපිරිසිදු නාවික ඇඳුමකින් සැරසුණු, පුළුල් උරහිස් තිබූ නාවිකයෙකි. ඔහු මුහුද දෙස බලාගෙන සිටියේය. ඔහුගේ මුඛයේ දල්වාගත් සුරැව්වුවක් ද විය. අපි කවදුරටත් ඉදිරියට නොගොස් එතැනම නැවතුණෙමු.

"මේ නැවේ කපිකාන් වෙන්න ඇති. ගොඩබිම ගැවසෙන මිනිස්සු ඔහුගේ නැව ආක්‍රමණය කරනවාට, ඔහු කැමැති වෙන්නේ නෑ." හෝම්ස් කීවේ මගේ කනට කොදුරමිනි. "මා ළගින්ම ඉන්න වොටසන්. මිනිහව බොහොමෝ රවටන්නේ නැතුව, අපේ අරමුණ ඉටුකරගන්න බැහැ"

අප ඒ දෙසට ගමන්කළ හඬ නාවිකයාට ඇසෙන්නට ඇත. ඔහු ආපසු හැරී බැලුවේය. මිළඟට ඔහු ඉදිරියට ආවේ, අපට නැවට පිවිසීමට නොහැකි වන පරිද්දෙන් පාළම අවහිර කරමිනි.

"අද රැට කිසිම කෙනෙකුට නැවට ඇතුළුවීම තහනම්" ඔහු කීවේ අනතුරු ඇඟවීමක විලාසයෙනි. "කැමැති නම් හෙට උදේට ආවත් බලන්න"

හැඩ්දඩි සිරුරක් තිබූ ඔහුගේ මුහුණේ, කැළැල් රාශියක් මම දුටුවෙමි. ඒ නිතර සණ්ඩුසරුවල් වලට සහභාගී වීමෙන් ඇතිවූ සලකුණු බව මට තේරුම් ගත හැකි විය.

"බොහොම හොඳයි" හෝම්ස් කීවේ නිලධරයෙකුගේ විධායක කටහඬක් ආරාධා කරගනිමිනි. "සර්නා කැතරින් නැවේ කාර්ය මණ්ඩලය, නැවේ ආරක්ෂාව ගැන හොඳ සෝදිසියකින් ඉන්න බවයි පෙනෙන්නේ. ඒ පිළිවෙළ ඉතාම හොඳයි. ඒක අනෙක් සේවකයන්ටත් ආදර්ශයක්. වරාය අධිකාරියේ අපට පුළුවනි ඔවුන් ඒ ගැන දනුවත් කරන්න"

"ඔබ වරාය අධිකාරියෙන්ද?" නාවිකයා විමසුවේ හොඳහින් හෝම්ස් දෙස බලමිනි. ඔහුගේ හිතේ සැකයක් ඇතිවූ බැව් පෙනිණ.

දකුණු අතේ දබරැහිල්ල තම නළල මත තැබූ හෝම්ස් සංඥාවක් කළේය. "අපි මේ වරායෙ ඉන්න හැම දෙනෙකුටම ඒ බව දනගන්න ඉඩතියන්න හොඳ නෑ" හෝම්ස් කීය. "ටිකක් රහසිගතව කළ යුතු වැඩක්. මටත් මගේ මිත්‍රයාටත් යෙදෙන්න තියෙන රාජකාරියේ අප්‍රසන්න බව කාටත් කියන්නේ මොකටද?"

"මං කලින් දකල සියෙන ඔරායේ නිලධාරයන්ට වඩා ඔබේ පෙනුම වෙනස්. ඒ මොකද?"

"ඔබට පෙනෙන්නේ එහෙමද?" හෝමිස් ඇසීය. "වරායේ නිලධාරයන් මොන වගේ පෙනුමක් සියෙන අයද කියල මට කියන්න."

මෙයට නාවිකයාගෙන් පිළිතුරක් නොලැබුණු විට, හෝමිස් දිගටම කථාකළේය. "මේක අපේ මව්බිමට වැදගත් වී ඇති ප්‍රශ්නයක්. ඔබ අපට අවහිර නොකොළොත්, මේ ආරවුල පහසුවෙන්ම විසඳාගන්න අපට හැකිවේවි. ඔබ අපට අවහිර කළොත් මට කියන්න වෙනත් මොකක්ද දන්නවද? තමන්ගේ දේශයටත් මහරජකමක් වඩා, ඒකියත් රුවල් නැවක් උතුම්ය කියල හිතන නාවිකයනුත්, අපේ රටේ ඉන්නා බව, පත්තරකාරයින්ට මේ වගේ ආරංචියක් ලැබුණොත් කොහොමට හිටිවිද? එහෙම උණොත් පත්තරවල මුල් පිටුවේ, ලොකු අකුරෙන් වැටෙන ඒව ගැන මං හිතන්නවත් කැමැති නෑ"

හෝමිස්ගේ මෙම කථාවෙන් හැඩිදඩි සුද්ගලයාගේ ආකල්පය වෙනස් වූ බව පෙනිණ. "මහත්මයා. ඔබ දනගන්නොත් හොඳයි. මම අපේ රාජකීය නාවික හමුදාවට බැඳිලා ඉන්දියාවේ රාජකාරි කළ කෙනෙක්. වික්ටෝරියා මහරජකමත්, යුනියන් ජැක් කොඩියටත්, මේ නෙඩ් ඩ්‍රිපර් විතර පක්ෂපාත වෙන කිසිවකෙක් හොයන්න බෑ. රුසියන්කාරයෝ එක්ක යාත්‍රාකළාට, මමත් හොඳ ඉංග්‍රීසි ජාතිකයෙක්. ඔබට උවමනා රාජකාරිය මොකක්ද කියලා මට කියන්න. එතකොට මං පෙන්නන්නම්, ඔං මගේ රටට මොනතරම් ආදරේ මිනිහෙක්ද කියල"

හෝමිස් තත්පර කිහිපයක් කල්පයක් කළ බැව් පෙනිණි. ඊළඟට ඔහු නාවිකයාට සංඥා කළේ තමා දෙසට ළංවෙන අයුරෙනි.

"ඔබ අහල තියෙනවද මහත්මයා වොට්සන් සැලැස්ම ගැන?" හෝමිස් නාවිකයාගෙන් ඇසුවේ රහස්‍ය කියන අයුරෙන් අඩු ශබ්දයෙනි. "අහල නෑ? ඔබ ඒක අහල නැති එක ගැන මං පුදුමවෙන්නෙ නෑ. ඒ මොකද පහුගිය අවුරුදු දහයක කාලය ඇතුළත ආරක්ෂක අමාත්‍යාංශය, බොහොම අමාරුවෙන් රැකගත් ලියවිල්ල තමා වොට්සන් සැලැස්ම."

හිස එසවූ මගේ මිත්‍රයා දෙතුන්වරක් වට පිට බැලුවේය. ඒ තමා කියන රහසට සවන් යොමුකරන මානසේ කිසිවෙකු සිටියදී සැකහැර දැනගන්නා අයෙකු ලෙසිනි.

"මං හේරුම් ගන්නා" හෝමිස් යළිත් කීය. "ඔබ ඔබේ රට වෙනුවෙන් ජීවිතය වූණත් කැපකරලා මේ රහස රැකගන්න සූදනම් අවංක කෙනෙක් බව. ඊතෙම තොල්වන්න මේ රහස මං ඔබට හෙළිකරන්නේ නෑ. ඔබ සමහර විට අහඹු නැතුව ඇති මහාචාර්ය වොට්සන් ගැන? මහාචාර්ය වොට්සන් තමා ආරක්ෂක ක්‍රමෝපායන් ගැන, තීක්ෂණ බුද්ධියකින් යුක්ත කරන ඉහළම විද්වතා. ඔහු සැලසුම් කළා ඉතා විශිෂ්ට ආරක්ෂක සැලැස්මක්. ඒක ක්‍රියාත්මක කළොත්, මේ මහා බ්‍රිතාන්‍යය වටේම වෙරළ තීරයට, පහරදෙන්න කියා කිව්වුවෙන්වත්, කිසිම සතුරු රටකට බෑ. කොච්චර කාලයකට කියලද ඔබ හිතන්නේ? තවත් අවුරුදු තිහකට!"

නෙඩ් බ්‍රිස්ටල්ගේ එකට තදවූ දෙමහල් වලින් සිවුරුහන් කෙරිණ. "මේ සැලැස්ම සතුරු අතට පත්වුණොත් අපි විනාශයි" හෝමිස් තවදුරටත් කීය. "ඊතෙම වුණොත් අපේ රටේ මුහුණ දෙන්න වෙන හයානක ප්‍රතිඵල ගැන, ඔබට අමුතුවෙන් කියන්න උවමනා නැහැ. එංගලන්තය කියන්නේ විදේශික රහස් මත්තුකාරයින් පිරි ඉතිරි ගිය තැනක්. කවුන්ට ඩි.ඒ.සී.සී.ලා යන බොරු නමකින් පෙනී ඉන්න රහස් මත්තුකාරයෙකුගේ අතට, වොට්සන් සැලැස්මේ පිටපතක් ලැබිල තියෙනවා. යුරෝපා මහාද්වීපයේ තමන්ගේ ප්‍රධානීන්ට ගෙනියන අරමුණෙන්, ඔහු මේක රහස්ව ගෙනැවිත් "සර්තා කැතරින්" නොකාවේ හංගා ඇති බව, අපට දැනගන්න ලැබුණා. මේ විශාල ලියකියවිලි තොගය හංගලා තියෙන්නේ පස් පිරවූ ලී පෙට්ටියක. අපට දැනගන්න ලැබුණා, ඊයේ රාත්‍රියේ හෝටලයෙන් පිටවී ඔහු, වරායේ ජැටිය පැත්තට ආවා කියල. ඒය කියන විටියේ බරින් වැඩි විශාල ලී පෙට්ටියක් නැවට පව්වනවා. ඔබ මුරට ඉන්න වෙලාවේ හෙම දුටුවද?"

බ්‍රිස්ටල් තම නිකට කැසුවේ මදක් කල්පනා කරමිනි. "ඔය කියන විදියේ පෙට්ටියක් මම නම් දුක්කෙන නෑ. මං මේ නැව මුර කරන්න ආවේ පැය හයකට කලින්. මට කලින් මුරට ගිටියේ පෙට්ටියක්. ඔහු රාජකාරි කරද්දී ඒය කියන මිනිසා ලී පෙට්ටිය ගෙනැත් හැංගුවද දන්නෙ නෑ"

"එහෙම නම් අපට නැව් ගොඩනංවන කමට බලන්න අවසරද?"

"ඔව්" ඔහු කීවේ මාර්ගයෙන් ඉවත් වෙමිනි. "නෙඩ් ප්‍රිස්ටන් තමන්ගේ රටේ ආරක්ෂාවට බාධා කළා කියලා කිසි කෙනෙකුට කියන්න මම ඉඩකියන්නේ නෑ."

නැවට නැගීමට තිබූ ලී කරපු පෙළ දිගේ අපි වේගයෙන් ඉහළට දිව ගියෙමු.

"මොකක්ද හෝමස් ඔබ වොට්සන් සැලැස්මක් ගැන කිව්වේ?" මම ඔහුගේ කනට කොඳුරුමින් ඇසිමි.

"මිත්‍රයා" හෝමස් කීය. "කුණාටුවක් කැපී පෙනෙන වෙලාවට නැංගුරුම දන්න, ඔහුම වරායක් හොඳ වරායක් කියලා කතාවක් තියෙනවානෙ. ඔබට නාවතුාලික උසස්වීමක් දීම ගැන ඔබ අමතරව දෙන එකක් නැහැ කියලා මං විශ්වාස කරනවා..... නැවේ බඩු ගබඩාව ඇත්තේ මේ පැත්තේ වෙන්න ඇති. යමු බලන්න"

කරපු පෙළ මුදුනේ ලන්කැරුවක් වැටලා තිබිණි. හෝමස් එය දැල්වීය. ඉන්පසු නැවේ පහළ නට්ටුවේ බඩු ගබඩාකර තිබූ පහළ කොටසට යෑම අපහසු වූයේ නැත. එහි තිබූ විශාල පෙට්ටි, පිස්ටනා කම් අතරේ, අප ගෙවූ දිග ලී පෙට්ටිය තිබිණි. මිනිසෙට්ටියක් වැනි එහි හැඩයට මගේ ඇඟ කිළිඟාලා ගියේය.

"මේරි.....!" මම දැනින්ම පෙට්ටිය බදුගත්තෙමි. එහි පියන එසවීමට මා වෙරදුරුවේ, කිසිදු ආයුධයක් නොමැතිව මගේ ඇඟිලි තුඩු වලිනි.

"හොඳට කල්පනා කරලා වැඩ කරමු" කී හෝමස් අසල තාර පිස්ටයක් මත වූ යකඩ කුරක් අතට ගත්තේය.

පෙට්ටියේ මුදුනට ගසා තිබූ ලෑලි ගැඹුරු යන සේ යකඩකුරේ තුඩ එ අතරට දමා ඉස්සුවෙමි. ගබඩයක් නංවමින් ලෑල්ල ගැඹුරු ගියේය.

"හෝමස්, ඔය ලන්කැරුව දෙන්න". එහි ආලෝකයෙන් මට දකින්නට ලැබුණු දෙයින් මට කැමැති.

පෙට්ටිය පිරෙන්නට තිබුණේ සුදුවැලි පමණි

උපරිම ගක්තියෙන්

I කොටස

පෙට්ටියේ මුද්‍රානටම පිරි තිබූ කහපැහැති වැලි දෙස බලාගෙන, නිහඬව, අප කොයිතරම් ඔළුවක් ගහකළේද යන්න මම නොදනිමි. බලාපොරොත්තු වූ ඉහළ මගේ බිරිඳ දකින්නට නොලැබී මගේ සිතේ මුලින්ම ඇතිවූයේ කම්පනයක් පමණි. මිළඟට කිසිවක් සිතාගත නොහැකිව දිව ගිනියකට පත්වූයෙමි. පෙට්ටිය තුළට දෑත් දමා මම එහි වූ වැලිගොඩ පහරු ගැවෙමි. වැලිවලට යට කොට හෝ ඇත් සිහි විසඳා සිරුර දකින්නට ලැබෙදෝයි මගේ සිතේ සැකයක් තිබිණි. අන්තිමට පෙට්ටිය අඩියේ ලැලි මතුපිටත් මගේ මේරි එහි නොසිටියාය.

"ඇය මේකෙ නැහැ වොට්සන්" හෝමස් තම දෑතින් මගේ දෑත් අල්ලා ඉවතට ගනිමින් පැවසීය. "මේ පෙට්ටිය බොරු ප්‍රයෝගයක්. මේක අපට රවටන්න යෙදු උපායක්."

"ඒ වුණත් හෝමස් ඇයට මොකද වුණේ?" මා ඇසුවේ සිහි විකල් වූ පුද්ගලයෙකු පරිද්දෙනි. "ඒ යක්ෂයා මගේ මේරිට මොනව කරලද?"

එයට දියහැකි පිළිතුරක් මගේ මිතුරා සතුව නොවීය. අනතුරුව පැවැතියේ දිව නිහඬතාවයකි. වයසක පුද්ගලයෙකු රළු හඬින් ගැසූ භාවිකයන්ගේ ගීතයක් අපට ඇතින් අසන්නට ලැබිණි. ඒ බඩු පටවන ජැටිය දිසාවෙනි. මම හෝමස් වෙත මගේ තෙත් යොමු කළෙමි. "ක්ලැන්සි" අප දෙදෙනාටම එක්වරම කියැවිණි.

අප නැවේ ඉහළ කට්ටුවට පැමිණෙද්දී, මිදුම අතරින් නැව කටයුතු කාර්යාලයට ගිය ක්ලැන්සි අපි දුටුවෙමු. අප ඉදිරියෙන්ම පහළින් පිහිටි නැව බදාඳයේ නෙඩ් බ්‍රිජර් සිටියේය.

"බ්‍රිජර්" හෝමස් කැහැසිය. "මය මිනිහව අල්ල ගන්න"

විවේච්චර අතට ගෙන අපි නැවේ සිට පහළට බසින පාළම දිගේ දිව ආවෙමු.

"මේ පැත්තේ" බ්‍රිජර් කැහැපනු ඇසීණ. ගබඩා කාමර පිටිපස නැතක, ක්ලැන්සි, බ්‍රිජර්ගේ ගලගුණණයට හසුවී සිටියේය.

"මු බොහොම නපුරු මාවුවෙත්. විනෝද ක්‍රීඩා සඳහා අල්ලගන්න හොඳයි" බ්‍රිජර් කීය. "උඹ අල්ල ගන්නා විතරයි, මගේ අතත් හැපුවා"

"ඔව්. මං හැපුවා තමයි" ක්ලැන්සි කැහැපුවේ කෝපයෙනි. "මං විකක් කරුණ කාලේ උබව අහුවුණා නම් හදල නිකං ඉන්නෙ නැ. අවලක්ෂණ තට්ටයා! උඹ හොඳයි පෝරුන්ට කැමට මුදට දමන්න..... දෙයියම්මා. මාව විකක් අතඇරපන්"

"ඔව්. එතකොට මගේට පැහැද දවන්න පුළුවන් නේ" හෝම්ස් කීය. "ක්ලැන්සි, තමුසෙ අපට අල්ලගන්න නොදී ආරක්ෂා කරන මිනිසා අපරාධකාරයෙක්, ඔහු ලත්ඩිනගේදී මිනීමැරුම් කරල පැන ආව, පොලීසියට ඕන කරන ඔකනෙත්. තමුසෙ කැමැති ඒ අපරාධකාරයා අල්ලගන්න අපට උදව්කරන්නද? නැත්නං ඒවිනේ ඉතිරි කාලේ හිරගෙදර කපින්නද? කෝ අර කවුන්ට ඩරැකියුලා? පෙට්ටි දෙක මාරුකරන්න ඔහු තමුසෙට කීයක් ගෙව්වද?"

ක්ලැන්සිගේ මුවෙන් වචනයක් හෝ පිටිනොවීය.

"හොඳයි..... තමුසෙ කියන්නෙ නෑ එහෙනම්?" හෝම්ස් ඇසීය. "තමුසෙට උවමනා වැඩකටයුතු ඒ පිළිවෙළට කරන්නද? වොට්සන්, අපි පොලීසිය කැඳවමු"

ඔහුගේ ඒ නියමය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා මම එතැනින් පිටවී යාමට සූදනම් වුණෙමි.

"ඔහොම ඉන්න මහත්වරුනි" ක්ලැන්සි කීවේ පරාජිත ස්වරයෙනි. මම ගමන නවත්වා අපසු හැරී බැලුවෙමි. ඔහු දෙනෙත් බිමට යොමු කරගෙන කථා කිරීම ඇරඹුවේය.

"ඔහේලට දනගන්න උවමනා කාරණා ඔක්කොම මං කියන්නම්. ඒත් ඊට කලින් මේ ගෝරිල්ලා කියන්න, මාව නිදහස් කරල මෙතැනින් යන්න කියල"

හෝම්ස් හිස වතා බ්‍රිජර් වෙත සංග්‍රහවත් කළේය. ඒ අනුව ඔහු ක්ලැන්සිගේ අත අත්හැරියේය. ඒ අකමැත්තෙන් බව මම දුටුවෙමි. බිම බලාගෙන මඳ වේලාවක් සිටි ක්ලැන්සි ලොකු හුස්මක් ඉහළට ගෙන කථාකළේය.

"ඒ ලොක්කා මට අමතර රන්කුසියක් දුන්නා මේ වැඩේට. ඔහු ලග තිබුණා තවත් ලී පෙට්ටියක්, හැබැයි ඒක හිස්. ඒක තිබුණේ ජැටිය ලග. මිනිහ කිව්වා ඒක පුරවන්න ඔුහුදුවැලි මට වෙරළෙන් අරගෙන එන්න කියලා. මම විල්බැරෝට්කුසි සවලකුසි අරගෙන වැල්ලට ගියා. හිහිත් විල්බැරෝට් පිරෙන්හ ඔුහුද වැලි පටවාගෙන ආපහු ආවා. එතකොට අර ඔහු ලග තිබුණු හිස් ලී පෙට්ටිය පෙනෙන්න තිබුණේ නෑ. මේකෙ තිබුණු බඩු ඒකට දම්ම බව ඔහු මට කිව්වා. ඒ හින්දා මේ අනිත් පෙට්ටියට මං ගෙනා වැලි පුරවන්න කිව්වා. ඒ ගමන මං මිනිස්සු තුන්දෙනෙකුත් උදව් කරගෙන, මේකට වැලි පටවලා, ඔහු කිව් හැටියට "සරිතා කැතරින්" නැවට පැටෙව්වා. ඒකෙ අනිත් විස්තර මං ඔබට කලින් කියල ඇති."

"තමුසෙ නම් මහ පුදුම මිනිසෙක් මග කියැවිණි. "රත්තරන් කාසියක් පහාවට අරගෙන, තමුසෙ කළ වැඩේ දන්නවද? අසරණ ගැහැනියෙක් පෙට්ටියක දලා හොරෙන් පැහැරගෙන යන්න තමුසෙ උදව්කරලා තමුසෙත් මිනිසෙක්ද?" මට කෝපයෙන් කෑගැසිණි.

ක්ලැන්සියේ ඔුහුසෙ දිස්වුයේ මිනිසෙක්වත් බැල්මකි. "මං ඒ වගේ තරක මිනිසෙක් කියලද හිතුවේ? පැහැරගෙන යන්න එතැන ගැනියෙක් හිටියෙ නෑ මහත්තයෝ"

"පෙට්ටිය ඇතුළෙ ගැහැනියක් හිටියෙ නෑ කියලද තමුසෙ කියන්නේ?" හෝම්ස් ඇසීය.

"මොන පිස්සුද මහත්තයා. පෙට්ටිය පිරෙන්තම තිබුණේ පස්. මේ නාකි ක්ලැන්සි කාන්තාවන්ට බොහොම ගොරව කරන කෙනෙක්"

"ඒකෙන් මොනවද හෝම්ස් අපට හිතාගන්න පුළුවන්?" මම ඇසිමි.

"ඔහු ලන්ඩනයේ ඉඳල විට්බ් අන අතරේදී ඇයව කොහේ හරි, හංගලද?"

"කලබල වෙන්න එපා වොටසත්, අපි හොයල බලමු." කී හෝම්ස් හැරුණේ ක්ලැන්සි දෙසටය. "තමුසෙ "සරිතා කැතරින්" නැවට පැටෙව්වා වැලි පුරව්වා. එතකොට කෝ අනිත් පෙට්ටිය? අර උස මිනිහා ලග තිබුණු අනිත් පෙට්ටිය?"

"මං දන්නෙ නෑ මහත්තයෝ. මං වැලි අරගෙන එද්දී ඒ පෙට්ටිය පෙනෙන්න තිබුණෙ නෑ."

හෝමස් තම අවධානය තෙඩ් බ්‍රිජර් වෙත යොමු කළේය. "ගතවුණු පැයක කාලෙදී මේ චරායෙන් නැව් මොනව හරි පිටත්වෙලා ගියාද?"

"ඔව්. මං හිතන්නේ නැව් දෙකක් පිටත්වුණා." බ්‍රිජර් කීය. "මුලින් ගියා ඇමරිකන් රුවල් නැවක්. ඊට පස්සේ, ඒ කියන්නේ මීට පැය භාගයකට විතර කලින්, තවත් නැවක් පිටත්වුණා. ඒක වාෂ්ප බලයෙන් ක්‍රියාකරන දුම්නැවක් විය යුතුයි. ඒකෙ නළාව මට ඇහුණා. ඒ දෙකම යා යුතු නියම වෙලාවට යන්න බැරිව හුණක් වෙලා බලාගෙන ඉඳපු ඒවා වෙන්න ඇති. ඒ මොකද ඔවුන් පිටත්වෙලා ගියේ තෑ මිදුමක් තිබෙද්දීමයි."

"ඒ නැව් දෙක ගන්න තමුසෙ දන්නෙ මොනවද කියනවා බලන්න" හෝමස් ක්ලැන්සිට් අණ කළේය.

"දුම්නැව් නම් 'කිං හෙන්රි' නොකාව වෙන්න ඇති. ඒක මිස්ට්‍රේලියාවට යන්න තිබුණු එකක්. අනික් එක මොකක්ද කියන්න මං දන්නේ නෑ"

"මං කිව්වෙ ඇමරිකන් රුවල් නැවක් කියලා" බ්‍රිජර් කීය. "මං ඒකෙ කපිතාන් එක්ක කතාකළා. ඒකෙ නම බැල්ටිමෝ. බඩු ප්‍රවාහණය කරන නැවක්. ඒක ගියේ බොස්ටන් වලට."

හෝමස් කෙදිරිගාමින් සිටී ක්ලැන්සිට් පිටවී යාමට අවසර දුන්නේය.

"කෝ මගේ බිරිද?" මම මගේ මිතුරාගෙන් ඇසිමි. මා සිටින්නේ අසාමාන්‍ය ලෙස සන්සුන්, බවකින් බව මගේ මිතුරාට වැටහෙන්නට ඇත. ඔහු "මා දෙස බලාසිටියේ හයට පත්වූ බැල්මකිනි. මා සිහි විකල්පන කාක්ෂිකාවට ළංව ඇතැයි ඔහුට සිතෙන්නට ඇත.

"වැම්පයරයෙකුට මනුෂ්‍යයෙකුට මෝහනයට පත්කර, විශිකරන්න පුළුවන් හැකියාව" සිමාවක් නෑ" හෝමස් කීය. "බොහොම වෙලාවට ඩයකියුලා ඔබේ බිරිදට ආශ්‍ර කරන්න ඇති, නොපෙනෙන තැනකට ඒ හැසිරා ඉන්න. ඒ ක්ලැන්සි එක්ක වැඩ කටයුතු ඉවරවෙන තුරු" එසේකී හෝමස් බ්‍රිජර් දෙසට හැරුණේය. "අපට මෝටර් බෝට්ටුවක් කුලියට ගන්න පුළුවන් කොහෙන්ද?"

බ්‍රිස්ටෝන් මුහුණට නැඟුණේ අප අවිශ්වාස කරන බැල්මකි. "තමුසෙලා කවුද? වර්ග අධිකාරියේ නිලධාරයන් කියල මට කියන්න එපා." ඔහු කීවේ තර්ජනාත්මක හඬෙනි. "ආරක්ෂක සැලසුම් ගැනයි, විදේශික ඔත්තුකාරියෝ ගැනයි තමුසෙලා කීවේ පට්ටපල් බොරු බව මට දන් විශ්වාසයි. තමුසෙලා ඔය කවුරු පස්සෙද එළවන්නෙ? මොකක්ද ඒ මිනිහගෙයි තමුසෙලාගෙයි අතර තියෙන ප්‍රශ්නය? මට හිතෙනවා තමුසෙලා ගැන දන්වලා වහාම වර්ග ආරක්ෂක සේවය කැඳවන්න. ෭ං ආව ගමන් තමුසෙලව දමන්නෙ යකඩ පිළියෙව්"

ඔහුගෙන් ගැලවීමට සත්‍යය හෙළිකිරීම හැර වෙනත් විකල්පයක් නොවීය. අප ගැන ඇතැම් හෙළිකළ හෝම්ස්, කවුන්ට් ඩිරැක්සිලා මිනීමරුවෙකු මෙන්ම, කැන්තාවක ආහාරගෙන ගිය නැනැත්තෙකු බව පහද දුන්නේය. එහෙත් ඩිරැක්සිලා බැම්පර්වරයෙකු බැව් මගේ මිත්‍රයා සඳහන් කළේ නැත. මෙම අපරාධකාරයා අල්ලා ගැනීම අපේ එකම අරමුණ බව, හෝම්ස් අවධාරණයෙන් කියා සිටියේය. අප බලාපොරොත්තු අනාවෘත්තිය ලෙස නාවිකයාගේ මුහුණට සිතාවක් නැතිණ.

"ෂර්ලොක් හෝම්ස් කියන්නේ කුමක්ද?" ඔහු ඇසීය.

"ඔව?"

"හෝම්ස් මහත්මයා, මං ඔබව හමුවෙන්න බලාගෙන හිටියේ බොහොම කාලෙක ඉඳල" නාවිකයා කීවේ මගේ මිත්‍රයාගේ දකුණු අත ගෙන සොලවමිනි. "මට සැකයක් නෑ. ඔබට තවමත් මතක ඇති කපිතාන් මෝගන්? ඔහු තමා මගේ මස්සිනා. මතක නෑ? අවුරුදු කිහිපයකට කලින් ඉංග්‍රීසි ඔබයේ මිදුම් කලාපයකට යාත්‍රා කළ ඇලිසියා නම් රුවල් නැවේ කපිතාන්වරයා?"

"මිදුම් කලාපයේදී අදහන ලෙස අතුරුදන් වූ ඇලිසියා නැවද?" හෝම්ස් ඇසීය. "ඒ ගැන ස්කූගියක් මව් භාරගන්න බෑ මහත්මයා. මට තවමත් විසඳන්න බැව්වුණ ගැටලු වලින් එකක් තමයි, ඒ ඇලිසියා රුවල් නැවේ ගැටලුව"

"ඒ වුණත් හෝම්ස් මහත්මයා, ඉතාමත් වැදගත් කරුණක් පෙන්වා දෙන්න ඔබ සමත්වුණා. නාවික බලධාරයන් කීවේ මගේ සොහොයුරාගේ වරදින් නැවට ඒ ඉරණම අත්වුණා කියලයි. නමුත් ඔහු පිළිබඳ වාර්තා වලින් ඔබට පෙන්වා දෙන්න හැකිවුණා, එය

එහෙත් අතින් සිදුවූ වැරද්දක් විය නොහැකි බව, ඒ ගැන ම. ඔබට හැමදමත් ණයගැතියි මහත්මයා”

“ඔබ හරි කරුණාවන්තයි, ඒක නෙමෙයි, කොහොමද අපි බෝට්ටුවක් හොයාගන්නේ?”

“මේ කිට්ටුවම නැංගුරම් දමල තියෙන, වාෂ්ප බලයෙන් ක්‍රියාකරන බෝට්ටුවක් ගැන ම. දන්නවා” නාවිකයා කීවේ ඇසක් වසා ඉගිමරමිනි. “අද රැට අපි ඒක පාවිච්චි කළාට ඒක අයිතිකාරයාට දනගන්න විධියක් නැ”

“විශිෂ්ටයි” හෝමස් කීය. “ඔබට ඇත්ත සහ ඇවිත් එය පෙන්වා දෙන්න පුළුවන් නම් ම. කැනාදා වෙනවා, ඉක්මන් කරන්න මිත්‍රයා, බැල්ටිමෝ නැව මේ වෙනකොටත් සැහෙන දුරක් ගිහින් ඇති”

“ඩි.එම්.පී.වී. පළාතේ ඇත්තේ බැල්ටිමෝ නැවෙන් කියල ඔබ හිතන්නේ ඇයි?” මම ඇසිමි. “කිං හොරේ නැවෙන් වෙන්න බැරි ඇයි?”

“මෙහේ ඉඳල ඕස්ට්‍රේලියාවට හුඟක් දුරයි” හෝමස් කීවේ හිස සොලවමිනි. “අපි දන්නවානේ ඩි.එම්.පී.වී.වල බඩහින්න සහ කැම රූවිය ගැන, වෙනත් වරායකට යොමවන්න කලින් ඔහු නැවේ නාවිකයා හැමදෙනෙක්ම ආහායයට ගනිවි, වොට්සන්, ඔහු යන්නේ ඇමරිකා එක්සත් ජනපදය ආක්‍රමණය කරන්න. “සරිනා කැතරින්” නැවට ලී පෙට්ටියක් පටවලා ඔහු කළේ කපටි සුන්තරයක්, ඒක කළේ අප නොමග යවන වංචනික අදහසින්. තව විකෙන් ඔහු සාර්ථක වෙනවා”

වාෂ්ප බලයෙන් ක්‍රියාකරන බෝට්ටුව සැහෙන තරම් විශාල එකක් විය. එය කුඩා ප්‍රමාණයේ නැවක් යයි මට සිතීම, එහි ගල් අඟුරු ගබඩාවේ ප්‍රමාණවත් තරම් ගල්අඟුරු විය. එය පණගන්වාගත් වහාම අපි ගමන් ඇරඹිමු. සුක්කානම් ක්‍රියාකරවීම මට භාරවූ අතර, හෝමස් බෝට්ටුවේ ඉදිරියට වී ඉදිරිමග නිරීක්ෂණය කළේය.

“කිසිම ආලෝකයක් දැල්වන්න එපා” හෝමස් කීවේ බෝට්ටුව ඉදිරිපස පහනක් දැල්වීමට ප්‍රිස්ට් සුදුනම් වෙද්දීය. ඔහු පුදුමයට පත්ව මගේ මිත්‍රයා දෙස බැලීය.

“මහත්තයා, මේ සත්‍ය මිදුණම් එළියක් නැතිව යාත්‍රාකරනවා කියන්නේ සියදිවි නසාගන්නවා වගේ වැඩක්”

“ඒක මං දන්නවා.—කමුත් අපි ඔහු පිටුපස ලුහුබදින බව ඩරැකියුලා දනගත්තොත්, ඔහු වොට්සන් මහත්මිය මරා දමාවි. අපේ අරමුණ ඇය බේරාගැනීම. ඒ හින්දා කොතරම් අන්තරායදායක වූණත් එළියක් නොදල්වා යමු. ඒ ගැන හිරණයක් ගැනීම ඔබට හාරයි වොට්සන්”

“ට්‍රිප්ල්” මම කැගැසුවෙමි.—“දෙවියන්ගේ නාමයෙන් අපි කළුවරේම යමු”

කෙදිරිගැ නාවිකයා දල්වාගත් ගිනිකුර නිවාදුම්මේය. මොහොතකින් අප වටකර ගත්තේ වරායේ සනාන්ධකාරයයි.

වරායෙන් අප මහ සාගරයට පිවිසෙන. දෙරටුව වෙත ලංවෙද්දී, මිදුම තරමක් තුනී වී තිබුණි. එහෙත් අප ඉදිරියට යාත්‍රාකරද්දී සන මිදුම හතර වටෙහිම අප වසාගත්තේය. මෙය හා සසඳද්දී මට හොඳින් හුරුපුරුදුව තිබූ ලන්ඩන් මිදුම ඉතා සුළු එකක් යයි මට සිතිය. මේ මිදුමේ සනත්වය කොතරම් වැඩියත්, මට හුස්මගැනීම පවා අපහසු විය. තමා ලුහුබැඳී එම වැළැක්වීමට, මෙය ඩරැකියුලා විසින්ම නිර්මාණය කළ මිදුමක්ද? මහාචාර්ය වෑන් හෙල්සිං පැවසූ එක් කරුණක් මට මෙවෙලේ සිහිවිය. “තමා අවට පරිසරයේ දේශගුණයට හා කාලගුණයට තියුණු ලෙස බලපෑම් කරන්නට ඩරැකියුලාට පුළුවනි” එම කරුණ සත්‍යයක් නම්, මේ මිදුම මවා ඇත්තේ ඔහු නම්, එය සතුටට කෑමක්. කුමක් නිසා ද යත්, අප සිටින්නේ ඩරැකියුලාට මා කලින් සිතු තුරම ඇතින් නොවේ.

අප කොයිතරම් දුරක් ගමන් කළාද, කොපමණ වේලාවක් ගතවුණාද යන්න ගැන මම කිසිමක් සිතාගත නොහැකි විය. ඊට එක් හේතුවක් නම් අන්ධකාරය නිසා ඔරලෝසුවේ වේලාව දැකගැනීමට නොහැකි වීමයි. දැඩි වෙහෙසට පත්ව සිටි මම සුක්කානම් අල්ලාගෙනම නිද්‍රා වැටෙන්නට වීම්. මේ අතර බිරිඳගේ ආරක්ෂාව පිළිබඳව නැවත නැවතත් මගේ සිහියට නැගිණි. මේ අන්ධකාර සිතල ලෝකය හැර වෙනත් එකක් නැතැයි සිතෙන තරමට අපි අඳුරේ යාත්‍රාකරමින් සිටියෙමු. හෝම්ස්ගේ මුවෙන් පිටවූ යම් ශබ්දයක් නිසා, මම නිගාය්යි අවදිවුයෙමි.

“ඔහෝ!”

“ඇයි හෝම්ස්, ඔබ මොනවා හරි දුටුවාද?”

“මට හරියටම විශ්වාස නැ” ඔහු කීය. “බොහොම ඇත එළියක් වගෙයි මට යන්නට පෙනුණි. හරියටම කියන්න බෑ.

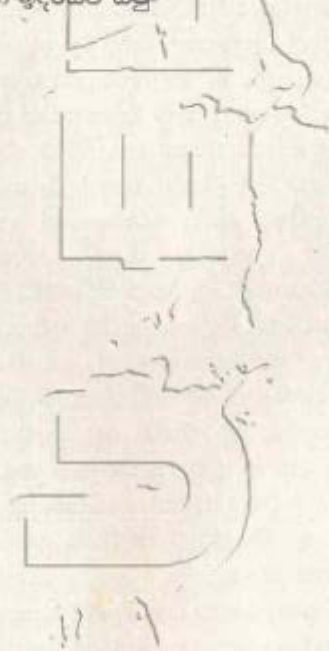
බාගවෙලාවට වලාකුළු අතරින් උතුරු තාරකාව මතු වෙලා පෙනුණද දන්නෙ නෑ.

අපි නිහඩව ඒ දෙස බලා සිටියෙමු. මිදුම් කඩතුරාව හරහා කිසිවක් දනගැනීමට නොහැකිවීම හදට වේදනාවක් විය. අපට අල්ලාගැනීමට බැරි ලෙස ඩිර්කියුලා පැන ගිහින්ද? මගේ සියලු බලාපොරොත්තු කඩාවැටෙද්දී ඊම ඊළිය මම ද දුටුවෙමි.

"හෝම්ස්" මට කැගැසිණ. "අත්ත පෙනෙනවා. අර පැත්තේ!" ඊය රාත්‍රි සනාත්ධකාරය මධ්‍යයේ තිබූ, කහපැහැති කුඩා ආලෝකයකි. අප දුටුවේ ඊය අපේ වම් පසින්, යාර හයසියයක් පමණ ඉදිරියෙන් තිබූ බවයි. මිදුම් වලාවක් පාවී යනවිට ඊය නොපෙනී ගියත්, මද වේලාවකින් යළිත් දිස්විණි. මගේ සිතට නම් ඊය බලාපොරොත්තුව පිළිබඳ දැල්වුණු පහනක් විය.

"ඒක නම් සහතිකෙන්ම නැවත ඊළියක්" බ්‍රිජර් කීය.

"අපි සම්පූර්ණ වේගයෙන් යමු බ්‍රිජර්" මගේ මිත්‍රයා පැවසීය. "අපි නැව පහුකරගෙන ඉදිරියට යමු"

II කොටස

"මහත්මිය! අපට යන්න තිබුණත් බොහෝම පටු මුහුදු මාර්ගයක. මේ හරියෙ ඉඳල දිගටම ඉදිරියට. මුහුදට යටින් අර යෝධ ගල්පරය තියෙනවා. ඒක හැතැන්ම ගණනාවක් දුරට තියෙනවා. හරි පරෙස්සමෙන් ඕන ඉදිරියට යන්න. පොඩ්ඩක් වැරදුණොත් අපි තුන් දෙනාගෙම මිනිවළවල් මේ මුහුදු මැද්දෙම තමා." එසේ කියූ බ්‍රිජර් වාණිජ ඇන්ජිමේ වේගය එක්වරම වැඩි කළේය.

ඉදිරිපස දියකඳු කපාගෙන බෝට්ටුව ඉදිරියට ඇදුණේ, සිහින් පොදු වර්ෂාවක් ඉහළ නංවමිනි. වේගයෙන් හමා ආ සිතල සුළඟ සමග පතිත වූ මේ මල් වැස්සෙන්, අපේ මුහුණු තෙමී ගියේය. මගේ හිස්වැස්ම සුළඟින් ගැළවී, මට අල්ලා ගැනීමට නොහැකි අයුරෙන් සුළඟේ පියාඟා ගියේය. ගතවූ සැම මිනිත්තුවක් පාසාම, ඉදිරියෙන් ගිය නෞකාවේ ආලෝකය වඩාත් පැහැදිලිව දර්ශනය විය.

රුවල් නැව පසුකර ඉදිරියට ගොස් ඊළඟට අප කරන්නේ කුමක්ද? ඒ ගැන සිතීමට අපට අවකාශයක් නොලැබුණේ නැව අල්ලාගැනීමට තිබූ උනන්දුව නිසයි. නැවේ කපිතාන්ගේ අවසරයකින් තොරව නැවට නැගීම නීතිවිරෝධී ක්‍රියාවකි. උද්ගතව තිබූ තත්ත්වයන් යටතේ ඔහුගෙන් ඊට අවසර ලැබේද යන්න සැකසහිතය. අප බලකක්කිරයෙන් නැවට නැඟුණොත්, බොහෝවිට අපේ දැක්වලට ඉක්මනින් යකඩ විලංගු වැටීමට ඉඩ ඇත. කෙසේ වෙතත් පළමුවෙන්ම අප නැව අල්ලාගත යුතුය. කළයුත්තේ කුමක්ද යන්න ඉන්පසු තීරණය කළ හැක. දැන් අපේ ප්‍රශ්නය බෝට්ටුවේ වේගය තවත් වැඩිකරගන්නේ කෙලෙසකද යන්නයි. එන්ජිමේ බොයිලේරුව පිපිරීමට ඉඩ නොතබා වේගය හැකිතාක් වැඩිකරගත යුතුය.

අපි 'බැල්ටිමෝ' නෞකාවට යාර තුන්සිය පනහක් පමණ සමීප වූයෙමු. මෙතෙක් වේලා මොහොතින් මොහොත ලංවෙමින් තිබූ

ආලෝකය, එක්වරම ඇතිවෙන බවක් අපි දුටුවෙමු. මගේ සිතේ ඇතිවූයේ බලාපොරොත්තු කඩවීම නිසා ඇති වූ කම්පනයකි.

"අන්න නැවේ වේගය වැඩිකළා. ඔවුන් පැනයනවා!" මට කැගැසිණි.

"ඔහු අපව දකලා" හෝම්ස් කීය. "ඔහුට වටුලෙකුට මෙන් අත්ධකාරයේ ඇස් පෙනෙන බව මට අමතක වුණා. නැවේ කපිතාන් සහ කාර්ය මණ්ඩලය වැඩකරනවා ඇත්තේ ඩී.එම්.සුඛාට් ඔහු හැටියට. ප්‍රිපර් වේගය තවත් වැඩිකරන්න! දමන්න තවත් අඟුරු!"

"ඒක කරන්න බෑ. බොයිලේ රූව දෙදර නවා. කොයි මොහොතේ පුපුරාවිද දන්නෙ නෑ"

"මං කියන්නේ කොහොම හරි වේගය වැඩි කරමු කියලයි" හෝම්ස් කැගැසීය.

"හරි හරි" ප්‍රිපර් පිළිතුරු දුන්නේය. "වේගය වැඩි කරමු. ඊට පස්සෙ අපි අපායෙදි නැවත හමුවෙමු"

ඔහු ගිනිඋදුනට තවත් ගල්අඟුරු දමා, වේගය වැඩිකරන ලීවරය අත්තිම කෙළවරටම ඇද්දේය. අප දියමතු පිට ඉදිරියට විසිවී ගියේ ඊතලයක් පරිද්දෙනි.

මිදුම් තුනී වන්නට පටන් ගත්තේය. එය මගේ සන්නේෂයට හේතු විය. එහෙත් මිදුම් ඉවත්වීමට හේතුව වූයේ වේගයෙන් හමා ආ සුළඟය. ඒ සුළඟ නිසා අපට ඇතිවූ අවාසිය මා තේරුම් ගත්තේ මඳ වේලාවක් ගතවූ පසුය. සුළං හැමිම වැඩිවෙත්ම රූවල් නැවේ හැකිළී තිබූ රූවල් සම්පූර්ණයෙන්ම පිරී, වේගය අධික ලෙස වැඩිවී තිබිණි. මේ වනවිට රූවල් පවා හොඳින් දැකිය හැකි තරමට, අපි නැවට ලංවී සිටියෙමු. බොයිලේ රූව පුපුරා යන තරම් බලයකින් ක්‍රියාකරමින්, අප වේගයෙන් ඉදිරියට යාමට බව සැබෑය. එහෙත් රූවල් නැව සුළගේ බලයෙන් ඊට වඩා වේගයෙන් ගමන් කළේය. අපට එරෙහිව හමා ආ මේ සුළඟ, අපේ අවාසනාවටම හැමු එකක් වීමට බොහෝ දුරට ඉඩ ඇත. එහෙත් මේ වෙලාවේ නම් එය කිසියම් අදහතු බලයකින් මැවූ සුළඟක් දැයි මගේ සිතේ සැකයක් ඇතිවිණි. එසේ නොවන්නට, අපේ සතුරාට උවමනා දිශාවටම, උවමනා වූ මොහොතේම, උවමනා ආකාරයෙන්ම වේගවත් සුළඟක් හැමුවේ කෙසේද? කෙසේ වෙතත් නැව යුනුබැඳීම අපි අත් නොහැරියෙමු.

"බ්‍රිජර් වෙගෙ වැසිකරනු" හෝමස් කැගැසිය. "නැවත් මේ බෝට්ටුවත් අතරේ තිසෙන පුරතරය ඒ වගේමයි.

"බොයිලේරුවට ගල් අඟුරු දැමීමයි, එන්ජිම ක්‍රියාත්මක කිරීමයි, දෙකම එකසැරේ මට කරන්න බෑ"

ඔහුගේ කබාය ගලවා ඉවත දැමූ හෝමස් නාවිකයා අසලට ගොස් බොයිලේරුවට ගල් අඟුරු දැමීමට පටන්ගත්තේය.

මේ අතර කාලගුණයේ තදබල වෙනස්වීමක් සිදුවිණි. අපගේ සත් බිහිරි කරවමින් අහසේ ගුණ පුපුරන්නට පටන්ගත්තේය. එක්වරම කළු වලාකුළු දෙසැව් අපගේ හිස්වලට ඉහළින්, ධාරානිපාත වර්ෂාවක් කඩාහැළුන්නට පටන්ගත්තේය. දිගින් දිගටම ගැසු අතුණ පහරින් අහස අලෝකමත් වූ අතර, හෙණ හඩ ද පැතිර ගියේය. අපගේ ඉදිරිගමක දුර්වල කරන අයුරෙන් මුහුදේ රළු වඩාත් ප්‍රවණව වන්නට පටන්ගත්තේය. සම්හර රළ අඩි ගණනක් ඉහළට නැග බෝට්ටුව තුළට කඩා හැරීමෙන් අප මහත් අපහසුතාවයකට පත්කරමිනි. මුහුදුරළ මෙසේ යාත්‍රාව තුළට කඩාවැදීමෙන් බොයිලේරුව ක්‍රියා විරහිත වීමේ අවදානමක් තිබිණි. මේස සර්පතා සහිතව මෙසේ කදිසියේ මහවැහි කඩා වැටීම, අහස සිදුවීමක් යයි සිතන්නේ කෙලෙසදැ? ඔබ කියුලා අපට එරෙහිව ඔහු සතු සියලු බල පරාක්‍රමයන් යොදවීම අරභා ඇති බැව් පැහැදිලිය.

"බොයිලේරුවට වතුර එන්න නොදී පරෙස්සම් කරගන්න" බ්‍රිජර් හෝමස්ට අනතුරු ඇඟවුවේය. මහ මුහුදුරළ දිගෙන් දිගටම අපේ බෝට්ටුව තුළට කඩාහැරීමෙන්, ඇත්තෙන්ම ඒ අපේ මෙතේ අවසානයයි. අප මහමුහුද මැද අසරණව සිටියදී, රුවල් නැව පලායන අයුරු මගේ සිතේ මැව් පෙනිණ. වැස්ස හෝ දියරළු නොනැකු හෝමස්, ස්වල් දැතින් ගෙන, යන්ත්‍රයකින් මෙන් වේගයෙන් බොයිලේරුවට ගල් අඟුරු වීසි කළේය. එන්ජිම තදින් දෙදරන්නට පටන්ගත්තේ එහි අවසානය ළඟාවූ කලක මෙනි. අල්ලා ගැනීමට අපහසු අයුරින් වලනය වූ ප්‍රක්කානම හැකි වේර යොදා අල්ලා ගෙන මම-යාත්‍රාව හැසිරවීමට පියවර ගත්තෙමි.

"බොයිලේරුව පුපුරන්නයි හදන්නේ" බ්‍රිජර් මොරදුන්නේය.

මෙතෙක් වේලා යන්ත්‍රයක් මෙන් නොනවත්වාම ක්‍රියාත්මක වූ හෝමස් ගල් අඟුරු දැමීම මොහොතකට නැවැත්වීය.

"කමක් නෑ, වේගය ඔහොමම තියාගනු" හෝමස් කීය.

"ඔහුට පිස්සුද?" ඒ ප්‍රශ්නය බ්‍රිස්ට් ගෙනි.

"බ්‍රිස්ට් ඔබ පිනන්න දක්වන්නද?"

"මොකක්?"

"මෙතැන ඉඳන් ගොඩබිමට පිහිනාගෙන යන්න ඔහුට පුළුවන්ද?"

"මං ඊට වඩා දුර පිනලා තියෙනවා" ඔහු පිළිතුරු දුන්නේ හෝමස් පැවසූ දෙය තේරුම් ගැනීමට අපහසු වී වියයුතුය.

"එහෙත්ම මේ බෝට්ටුවෙන් පැනලා ගොඩට පිනන්න. ඉතිරි හරිය බලාගන්න මටයි වොට්සන්ටයි පුළුවන්"

"මහත්තයා කියන්නේ මං බයවෙලාමත් කියලද?" ඔහු විමසුවේ කරුණ තේරුම් ගත් තුඩුවකි.

"මං එහෙම කියන්නේ නෑ මනුෂ්‍යයෝ" හෝමස් කීය. "මෙක ඔබ යෙදිය යුතු සටනක් නෙමෙයි. ඔබේ ජීවිතය අවදනමට ලක් කර ගෙන අපට උදව් කරන්න එන්නෙ ඇයි?"

"ඒකට කමක් නෑ හෝමස් මහත්තයා. මං නාවිකයෙක්. ගොඩබිම රැකියා කරන අයට බෝට්ටුව හසුරුවන්න දිලා මං කවදවත් ගොඩබිමට ගිහිල්ලත් නෑයන්නේ නෑ"

"මෝඩයෙක් වෙන්න එපා බ්‍රිස්ට්" හෝමස් කැමැසුවේය.

"මෙහෙම වීර ක්‍රියාවල යෙදීමෙන් ඔබට ලැබෙන වාසියක් නෑ."

"කණගාටුයි. ඔහේ කියන ඒවා මට ඇහෙන්නෙ නෑ" කී නාවිකයා, එන්ජිම දිගටම ක්‍රියාත්මක කළේය.

"හෝමස් අර බලන්න!" මම ඉදිරිය පෙන්විමි. මෙහෙත් වේලා මහා සාගරයේ ඇත දියගව් හමමින් තිබූ වේගවත් සුළඟේ දිශාව දුන් වෙනස් වී ඇත. ඉදිරියට ගමන් කරමින් තිබූ නෞකාව අංශක 90ක කෝණයකින් හැරී දිශාව වෙනස් කර තිබිණි. හෝමස් ඒ දෙස බලාසිටියේ පැනයන නරියෙකු මෙන් අසරණව බලා සිටින දඩයක්කාරයෙකු වීලසිනි.

"මිනිසා අපෙන් ගැලපිලා පැනගන්නයි හදන්නෙ"

"ඔහොම ගියොත් නම් එයාට ගැලවීමක් නෑ" බ්‍රිස්ට් කීය. "එයා කෙළින්ම යන්නේ දියමට්ටමට යටින් තියෙන ගල්පරය දිහාවට"

විනාශය කරා යන එම ගමන දෙස අපි නිහඬව බලාසිටියෙමු. තිරකුරුවම මගේ සිහිපට ඇවිට මගේ බිරිඳය. ඇය ඇතුළු සෑම දෙයක්ම, සෑම කෙනෙක්ම විනාශකර දමා පැනයාමට, මේ තිරසනා

නිර්ණය කර ඇතිද? නැහැ. ගල්පුරයක් ගැන නොදන්නා ඔහු මේ දිනාවට ගමන් කරන්නේ, දහටමත් අන්තරායදායක තත්ත්වයක ඇති යාත්‍රාව සමග අප විනාශකර දැමීමට විය හැක. ඒ දෙකින් කුමක් වුවත් අන්තිමට විනාශයට පත්වන්නේ, මගේ බිරිඳගේ ජීවිතයයි. මගේ සිහි විකල්පී ගියා යයි මට සිතියි. තමාගේ මුළු ලෝකයම සර්වත්‍රය වී විනාශය කරා යන හැටි, කෙනෙකුට අසරණව බලාසිටින්න සිදුවුණොත්?

එක්වරම සිදුවූ විදුලි කෙටීමකින් මුළු ප්‍රදේශයම ආලෝකමත් විය. නැවෙන් වැටුණු යමක් අඳුරු සාගරයට පතිත වී නොපෙනී ගියා යයි මම සිතුවෙමි.

"ඒ මොකක්ද?" මම මගේ සහකාරවන්ගෙන් ඇසිමි. මා ඒ ප්‍රශ්නය අසද්දීම තවත් කළු පැහැති/ලුණුකුන් මුහුදට වැටෙන අයුරු විදුලි කෙටීමවල එළිය මගින් දකින්නට ඇබිණ. මේ අසාමාන්‍ය දසුන මගේ සිතේ ඇති කළේ හිතියකි.

"දෙවියනේ!" මම කෙදිරිගැපිණි. "මේ නැවේ සේවක මණ්ඩලය නේද මුහුදට පතින්නේ?"

"සැකයක් නෑ" හෝමස් කීය. "ඔවුන් හිතනවා ඇති නැවේ ගිනිත් ගල්පරයේ හැපිලා මැරෙනවාට වඩා, දුන්න මුහුදට පතින එක හොඳයි කියලා"

හෝමස් අත දිගුකළ පැත්තේ මුහුදේ වර්ණයේ වෙනසක් විදුලි එළියෙන් දුටුවෙමි. ඒ ජලමට්ටමට යටින් තිබූ ගල්පරය නිසා වියයුතුය. එය අපට වඩා හොඳින් ඔවුන් දකින්නට ඇත. ඉහළ නැගී රළ පහළට කඩාවැටී සුළුම සුළු පෙණකැටි බවට පත්වී තිබිණ. මට බැස්කවිල් සුනඛයාගේ සුදුපැහැති උල් දත් මෙන්ම ඩැකියුලාගේ කිණිසි තුඩුමෙන් උල් දත් සිහියට නැගිණි.

බොයිලේරුවෙන් නිකුත් වූ ගෘහස්ථ තදබල වෙනසක් ඇතිවිය. ගෙට් ගිය සෑම තත්පරයකම එය වඩාත් තියුණු විය. "මහත්වරුනි, ඔන්න බොයිලේරුව පුපුරුණවා!" බ්‍රිස්ට් යටිගිරියෙන් කැහැසිය.

"වතුරට පතිමු පොටසන්" හෝමස් කීවේ සත්යයක් ස්වරයෙනි. මම මඳක් පැකිළුණෙමි. වතුරට පැන්නොත් මිළගට සෑහෙන දුරක් පිහිනා යෑමට සිදුවෙයි. කලකට පෙර ඇඟිගත් යුද්ධයේදී මට සිදු වූ ආබාධය නිසා, දීර්ඝ දුරක් පිහිනා යෑම මට කළ හැකි වේද? යාර සියයක් පිහිනීමට පෙර, මා වතුරේ ගිලෙනු නො අනුමානය. එසේ

වුවත්.....? තීරණයක් ගැනීමට අපහසුව සිටී මා සඳහා තීරණය ගනු ලැබුවේ මගේ මිත්‍රයා විසිනි. ගනු එක් ක්ෂණයකින් මා මුහුදට තල්ලු කර දමීමේය. හිස පහතට සිටින සේ මා මුහුදට ඇදවැටිණි.

වතුරේ තිබුණේ කෙතෙකු මරණයට පත් කළ හැකි තරම් අධික ශීතලයි. එහෙත් මට මුලින්ම ඇතිවූ ප්‍රශ්නය එය නොවේ. හිස පහතට සිටින අයුරින් දියරා ධාතූන් මතු, මුහුදු පතුල දෙසට ගිලා බැස්සෙමි. මගේ පෙණහැලි වල තිබූ වාතය කිවත් පිටවෙමින් මුහුදු වතුර පෙවෙනු මට දැනිණි. සැහෙන වේලාවක් යනතුරු වතුරේ ගිලෙද්දී, මා යළිත් උඩට මතු වෙද්දී මගේ සිතේ සැකයක් මතු විය. මද වේලාවක් ගතවෙද්දී පහතට ගිය වේගය අඩුවිණි. දැන් හා දෙසා ගසමින් සැහෙන උත්සාහයක් දරා, මම දිය මතුපිටට පැමිණියෙමි. පසුව පිරිසිදු වාතය ආශ්වාස කිරීමට ලැබීමෙන් පසු මට දුනුණු සනීපය මෙතෙකැයි කිව නොහැක. පෙහි තිබූ ලෝම කබාය ගලවා දමීමෙන් පසු, මගේ බර වඩාත් සැහැල්ලු විය. ඉන්පසු හිස දියමතුපිට තබා ගැනීම අපහසු කරුණක් නොවිණි.

එක්වරම මගේ වම්පසින් මුහුදේ මහා පිපිරීමක් සිදුවිය. ඉතා ළඟක අතුණක් ගසද්දී සිදුවන අයුරින්, කන්බිහිරි කරවන ශබ්දයක් හා දිප්තිමත් ආලෝකයක් නිකුත් කරමින්, ඒය සිදුවිණි. එදෙසට හිස හරවා බැලූ මට දකින්නට ලැබුණේ, තව දුරින්ම සමග මුහුද මැද ඇතිවූ ගිනිමැලයකි. මුහුදේ සෑම තැනකම නොයෙක් සුන්බුන් විසිරී තිබිණි. මගේ සිතේ තිබූ කැලැහීම නිසා ඒ කුමක්දැයි තේරුම් ගැනීමට මට මද වේලාවක් ගතවිය. ඒ, මිනිත්තුවකට දෙකකට පෙර මා ගමන්ගත් වාෂ්ප බෝට්ටුව සුදුසු ගිය ආකාරය බවත්, දක්නට ලැබුණේ එහි සුන්බුන් බවත් අත්තිමේදී මම තේරුම් ගත්තෙමි.

මට එක්වරම සිහිවූයේ මෙය: මිත්‍ර පරිලෝකනයක් හෝමිස්ය. බොයිලේරුව පිපිරීමට පෙර යාත්‍රායෝගීන් පැනගැනීමට හෝමිස් සමත්වුවාද? එසේ නොහැකි වුවා නම් ඔහු නිසැකවම ගිනි ජාලාවට මැදිවන්නට ඇත. එසේ නම් මා ඉදිරියේ මේ දුල්වෙන්නේ හෝමිස්ගේ මළසිරුර ආදහනය වන ගිනිමැලයද? මොහොතකට පෙර මා මුහුදට තල්ලුකොට මගේ පණ බේරා මගේ මිත්‍රයා කෝ? මගේ සිතේ ඇතිවූයේ යටපත් කරගත නොහැකි ශෝකයකි. මම හැකිතරම් ශබ්ද නගා ඔහුගේ නම කියා කැඟැසිමි.

"හෝම්ස්..... හෝම්ස්..... හෝම්ස්.....!!!"

එයට පිළිතුරක් නොලැබිණි. මගේ දෙසවණට ඇසුණේ වේගයෙන් හැමු සුළඟේ ගබඩිය හා අහස ගුගුරුන හඬ පමණකි. මම දෙවරක්, තුන්වරක් නොව කිහිප වාරයක්ම මගේ මිත්‍රයාගේ නම කියා, මගේ උපරිම ගබ්දයෙන් කැගුසිමි. එහෙත් පිළිතුරක් නොලැබිණි.

එහෙත්ම මේ මගේ හිතවත් මිත්‍රයාගේ අවසානයද? බේකර් විටීයේ නිවහනට වී පයිප්පයක් දල්වාගෙන, එක දිගට පැය ගණනක් කල්පනාවේ වෙළී සිටී. විශේෂයෙන් රහස් පරීක්ෂකයා; එංගලන්තයේ පමණක් නොව මුළු යුරෝපය පුරාම විශිෂ්ට කීර්තියකට පත්වූ ශ්‍රේෂ්ඨ විචිත්‍රකයා; බලාතුරු රජපවුල් වල මෙන්ම අසරණ මහලු කාන්තාවන්ගේ ද පුශ්‍යා විසඳීමට, තම කාලය එක සේ කැපකළ උතුම් මානව හිතවාදියා. ඔහු දූයෙන් සමුගන්නේ මේ අයුරෙන්ද? ඔහුට සාමදානයේ සැකවීමට සිදුවී ඇත්තේ එංගලන්තයේ ඇතු කෙළවරක, ජාති වර්ගයක් අසල මුහුදේ සිතල සොහොන්බිමකද?

ඊයම් බරු බැස්සවූ කලක මෙන් ගෝඨයෙන් බර වූ හදවතින්, බෝට්ටුවේ ගිනිගෙන දුවෙන ඉතිරි ජනාධිපති දෙස මම බලාසිටියෙමි. අනතුරුව සෙමින් ජයමිත් වෙරළ දෙසට පිහිනන්නට පටන්ගනිමි.

මගේ මිත්‍රයා ඔහුගේ එදිනෙද කටයුතු නිසාත්, දිනපතාම ඇවිදීම නිසාත් නිරෝගී සිරුරකින් යුක්තවිය. එහෙත් මගේ තත්ත්වය ඊට වඩා බොහෝ දුරට වෙනස් විය. පිහිනා යායුතු දුරෙන් භාගයක් පිහිනීමටත් පෙර, මගේ උරහිස තදින් කැඩියන්නට පටන් ගත්තේය. හතිවැටුණු පසු මට හුස්ම ගැනීම පවා අපහසුවිණි. නමුත් මගේ වාසනාවකට මෙන් ජල-වේගවලට, සරු වූ ගල්පරය වෙතට ළඟාවීමට මට හැකිවිය. තැනිතලාවක් වැනි වූ ගල්තලාව මත සැහෙන තරම් උසට මුහුදු වැලි එකතු වී තිබිණි. අධික විඩාව නිසාත්, වතුරේ ගිහල නිසාත් මා ක්ලාන්ත වීගෙන එන බවක් මට දැනිණි. මුහුදු රැල්ලෙන් ඉවතට ගසාගෙන නොයනු පිණිස ගල්පරය මැද හරියටවත් මා යායුතුය. පිහිනීමට නොහැකිව සිටි මම ගල්පරය මත වූ වැලි මත එරෙමින්, වැටී වැටී බඩගාමින්, එය මැදට ගමන් කළෙමි. මා සිහිනැතිවූයේ අත්තේ සැහෙන තරම් දුරක් ගමන් කළ පසු විය යුතුය.

මා එතරම් වේලාවක් සිහි නැතිව සිටියා විය නොහැක, ඒ කුමක් නිසා ද යත්, මට යළි සිහි ලැබෙන විටත් අපේ යාත්‍රාවේ සැකිල්ල, තවමත් වරාය එළිය කරමින් ගින්නෙන් දූවෙමින් තිබිණි. ඊට අමතරව මා අතිශය පුදුමයට පත්කළ තවත් දෙයක් මට දකුණෙන්තට ලැබිණි.

මා සිටි තැනට අඩි විස්සක් පමණ දුරින් 'බැල්ටිමෝ' නොකාව අනතුරට පත්ව, ගල්පරය මත ඇදී සිටි ඇති සැටි දුටුවෙමි.

ගල්පරයේ වැදුණු නිසා නැවේ පැත්තක විශාල සිදුරක් සෑදී තිබිණි. ඒ හැරෙන්නට නොකාවට වෙනත් හානියක් සිදුවූ බවක් දිස්වූයේ නැත. නැවේ බදට මෙවැනි භානියක් සිදුවූයේ දියවෙදී නම් එයින් මුළු නොකාවම මුහුදෙන් වී විනාශවන්නට ඉඩ තිබිණි. එහෙත් දැන් නැවෙන් අඩක් තිබුණේ මුහුද මට්ටමෙන් උඩ ගල්පරය මත නිසා, නැවට සිදුවිය හැකිව තිබූ හානියෙන් වැළැකිණි. නැවේ ඉදිරි කොටස අහස දෙසට යොමුවී තිබූ අතර රුවල් හා කණ පහතට එල්ලා වැටිණි.

මා මුලින්ම සිතුවේ නැව මුහුදෙන්වී, මගේ බිරිඳ මුහුදේ ගිලී මියයන්නට ඇත යනුවෙනි. එහෙත් මේ දකුණ දුටු වහාම මගේ සිතේ යම් සැනසීමක් ඇති විය. ඒ හෙයිනි. මා හයට පත්කරමින් ඇතිවුණු සිහිවිල්ලකි. "කෝ ඩීර් කියුලා?" ඊළඟ මොහොතේ මගේ ප්‍රශ්නයට පිළිතුරු ලැබිණි. අහසේ කෙටු විදුලියකින් හාත්පස ආලෝකමත් වෙද්දී මම ඔහු දුටුවෙමි. මේ කාලකණ්ණි දුෂ්ටයා නැවේ එක් කෙළවරක නැගිට, මා සිටි පැත්ත බලා සිටි අයුරු මම දුටුවෙමි.

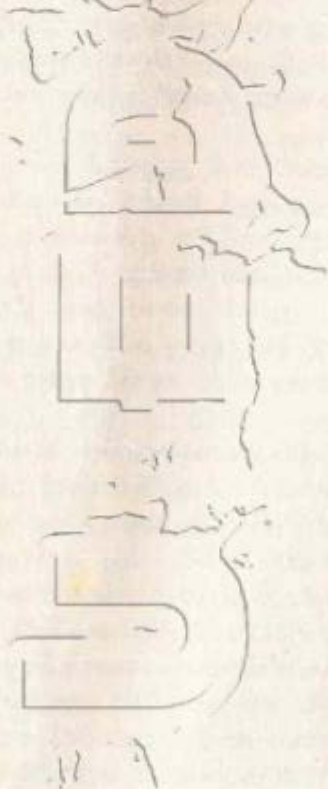
ඔහු මා දෙස ඇසිපිය නොහෙළා බලා සිටියේය. මුහුණ සුළුමැලි වුවත් ඔහුගේ දෙනෙන් ගිනි දිගුරූ මෙන් රන් පැහැ විය. ඔහුගේ කළු පැහැති ලෝභවක් වැඩි ඇඳුම කුණටු සුළගේ සැරණේ, යෝධ වචුලෙකුගේ පියාපත් විලසිනි. ඔහු මා දැනින් යම් දෙයක් අල්ලාගෙන සිටියේය. ඒ අප්‍රාණික වස්තුව කුමක්දැයි හඳුනාගැනීමට එදෙස දෙවරක් බැලීම මට ඇවැසි නොවිණි. ඒ සුදු පැහැති රාත්‍රි ඇඳුමක් ඇඳ සිටි කන්නාවකි; ඇය මගේ බිරිඳ මේරිය. ඒ බැව් දකිද්දී මගේ සිහි විකල්ව මම උමතුපිමට ආසන්නව සිටියෙමි. ඇය ජීවතුන් අතරද? නැතහොත් මියගොස්ද? මා සිටින්නේ තරමක් දුරින් නිසා එය නිශ්චිතව තේරුම් ගැනීම මට අපහසු විය. ඇය

ඩීරැකියුලාටි එරෙහිව පේලොක් හෝමස්

මියගොස් නම් මට කළ හැකුණත් කුමක්ද? මගේ ජීවිතය විනාශවුවත් මා කළ යුතු දෙයක් ඇත. එනම් මේ තීරියන් භූතයා මෙලොවින් තුරන් කිරීමයි.

ඔහු හා මා අතර තිබුණේ අඩි කිහිපයක පරතරයකි. සෑහෙන වේලාවක් අපි එකිනෙකා දෙස බලා සිටියෙමු. මිළඟට ආපසු හැරුණු ඩීරැකියුලා, කපිතාන්ගේ කුටිය දෙසට ගමන්කොට නොපෙනී ගියේය ඒ, හැකිනම්, ඔහු පසුපස එන ලෙස මට කරන ලද අභියෝගයකි.

මම අතිශය හිතියට පත්විමි. පේලොක් හෝමස් මියගියේ. දැන් කවුන්ටි ඩීරැකියුලා හා සටනට මා තනියම!

හමු වීම

අනුණගාසිම සමග ඇතිවූ විදුලිකෙටීම අවසන් විය. තවත් සැහෙන වෙලාවක් මම එතැනටම වී සිටිමි. බලාසිටියෙමි. මුළු මුහුදු තීරයම යළිත් වරක් සනාථකාරයෙන් බැසීගියේය.

මා කිසිවකට නොසැලෙන නිර්භය පුද්ගලයෙකු යයි පවසා, පාඨකයා මුළුකිරීමට මම උත්සාහ නොදරමි. එහෙත් මම එක්වරම බිඳකිසුලාගේ අභියෝගය පිළිගෙන බැල්වීමේ නොකාවට නොගියෙමි. එයට හේතුව මගේ ජීවිතය විනාශ වෙනැයි තිබූ ප්‍රාණ හය නොවේ. බිඳකිසුලා පැහැරගෙන ගිය මගේ බිරිඳ ඔහු අතින් මරණයට පත්ව සිටීමට දැන් බොහෝ දුරට ඉඩ ඇත. ඔහු මගේ හිතමිත්‍ර පරිලෝක කෝමිස් ද මරා දමීමේය. අපට උදව් කළ නෙඩ් බ්‍රිජර්ගේ මරණයට ද බිඳකිසුලා විගතීව යුතුය. මේ අපරාධ වෙනුවෙන් ඔහුගෙන් නිසි පළිය ගතයුතුය. ඉදිරියේදී මෙවැනි අපරාධ සිදු නොකිරීමට ඔහු මොළොවින් තුරන්කළ නොහැකි නම් එංගලන්තයෙන් තෙරපා හැරිය යුතුය. එසේ නොකොට, ඔහුගේ උගුලක හසු වී එක්වරම මියයාමෙන් ඇති ඵලය කුමක්ද? මියයානවා නම් මියයායුත්තේ, බිඳකිසුලා ද විනාශකරගෙනමය. අහෝ! මගේ හිතවත් මිත්‍රයා මේ මොහොතේ සිටියා නම්.....! මෙවැනි අර්බුදකාරී තත්ත්වයකට මුහුණ දී සිටින්නේ කුමන අයුරකින්ද යන්න දන්නේ ඔහු පමණි. ඔහු මියගොස් පැයක් යාමට පෙර, මේ ගුරු බුද්ධිමතාගේ නුවණේ අගය පෙනෙන්නට පටන්ගෙන තිබේ.

මෙලෙස කල්පනා කරමින්, සුසුම් හෙළමින් සිටීමෙන් කිසිදු ප්‍රයෝජනයක් නැත. යම්කිසි ආකාරයක ඉදිරි පියවරක් ගත යුතුය. වැම්පයරයාට නොපෙනී ගල්පරය මත ගොඩගසා ඇති 'බැල්වීමේ' නැවට යාමට සුදුසුම ක්‍රමය කුමක්ද? මේ ගැන කල්පනා කරමින්, ගල්පරය මත ඇවිදමින්, මම ඒ දෙසට ගමන් කළෙමි.

කිසිදු ගබ්දයක් නොනඟා, අඳුණු සෙවණැලි අතරේ සැඟවෙමින් මම ඉදිරියට පා නැඟුවෙමි. නැවේ පරිදි නොවූ පැත්තේ බඳ අසලට ලංවූ මම, ඉතා පරෙස්සමින් පස කඩමින්, නැවේ එක් කෙළවරකට ඇදුණෙමි. එක්වරම පිටිපසින් ආ කිසිවෙක් එක අතකින් මගේ කටවසා, මා බිමට පෙරලා ගත්තේය. මම කැගැසීමට උත්සාහ කළෙමි. එහෙත් ඔහුගේ අත මඩාගත් තදින් මගේ කටට තිරවූයේ, මට හුස්ම ගැනීම පවා අපහසු කරමිනි. ඔහුගෙන් ගැළවීමේ අරමුණෙන් මම සම්පූර්ණ ශක්තිය යොදා දැඟවුවෙමි. එහෙත් සතුරාගේ අයෝමය ග්‍රහණයෙන්, මට ගැළවීමට කුඩා සෙලවීමට වත් නොහැකි විය. දැන් ඉතින් මා සිටින්නේ මරණය හමුවේය. මගේ මුළු සිරුරම අප්‍රාණික විය. සුපුරුදු කටහඬක් මගේ කනට කොඳුරන හඬ මට ඇසිණි.

"වොට්සන්! කිසිම ගබ්දයක් කරන්න එපා. ගබ්දයක් පිටවුණොත් අපේ සැලසුම් විනාශවෙයි"

දෙවියනි! ඒ හෝමස්ගේ කටහඬය.

ඔහු තම අතින් මගේ කට වසා නොතිබුණේ නම් මට සතුටෙන් කැගැසෙන්නට ඉඩ තිබිණ. ඔහු ඉතා හෙමෙන් ඒ ග්‍රහණය ලිහිල් කළේය. ඒ සමගම මගේ දැත් හා කණ්ඩාවලට යෙදූ පීඩනයද ලිහිල් කළේ, මට බිම හිඳගත හැකිවන පරිද්දෙනි.

"හෝමස්!" මම කෙදිරිලි හඬින් කියා කළුවරේම ඉදිරියට අත දිගු කළෙමි. මට අවශ්‍ය වූයේ මේ මා දකින්නේ සිහිනයක් නොවන බව සැකහැර දැනගැනීමටයි. ඔහුගේ උරහිස මට හසුවිණි. වතුරෙන් පෙති තිබුණත් ඒ හෝමස්ගේ උරහිස බව මම හඳුනාගතිමි. "මේක මොන තරම් පුදුමයක්ද? අයේ (බෝට්ටුව) පුපුරා ගිනිගනිද්දී ඔබ කොහොමද බේරුණේ?"

"මගේ හිතවත් වොට්සන්" ඔහු කිවේ ඉතාම මෘදු හඬකිනි. "ඔබ ස්වභාවයෙන්ම විමසිලිමත් කෙනෙක් නිසයි, මේ වගේ වෙලාවක ඔය ප්‍රශ්නය අහන්නේ. ඒ බිහිසුණු පිරිවීමෙන් පණ බේරා ගැනීම ඒ තරම් අමාරු වුණේ නැහැ. ඒ මොකද ඒක සිදුවෙද්දී මං එතැන හිටියෙ නෑ"

"ඔබ හිටියෙ නෑ?"

"නෑ වොට්සන්. ඔබ මුහුදේ තල්ලු කරල දල, මං ඒකෙ තවත් ඉදිවී කියල හිතනවාද? මගේ අමුතු ගති පැවතුම් ගැන ඔබ

පාඨකයන්ට වාර්තා කරල ඇති ඒ කොයි එකකවත් ඔබ ලිව්වද, පුපුරන්න කීව්ව වාණිජ බෝට්ටුවක රැඳී ඉඳීම මගේ විනෝදංශයක් කියල? මං බෝට්ටුවෙන් මුහුදට ඇත්තා”

“ඒක අපුරුයි. ඒත් කෝ ප්‍රිජර්? ඔහුත් ඔබ සමග හිටියද?”

මගේ මිත්‍රයාගෙන් පිළිතුරක් ලැබුණේ මදවේලාවකට පසුවය. “නෑ වොට්සන්. ඔහු හිටියොකැ”

“ඔහු.....?”

“ඔහු මා සමග මුහුදට පතිවී කියන විශ්වාසයෙන් තමා මං මුහුදට පැන්නේ. නමුත් දැන් මට ඒ ගැන ආකෘති. ඒ මොකද මං චතුරේ යටට යන්න කලින් බොයිලේරුව පිපිරුවා. මට හිතෙන්නේ ඔහුට පතින්න වෙලාවක් ලැබුණේ නැහැ. ඒක නෙමෙයි. ඔබ දැන් මිනිත්තු කිහිපයකට කලින් ඩරැකියුලාව දුටුවද?”

“ඔව්. මෙරි හිටිය ඔහුට අනුවෙලා”

“මමත් ඒක දුටුවා” හෝම්ස් කීය. “දැන් කවුන්ට ඩරැකියුලා කරන්න හදන්නේ මොකක්ද දන්නවද? ඔහු හදන්නේ ඇය ඇමක් හැටියට පාවිච්චි කරන්න”

“ඒ කියන්නේ?”

“වෙනිං කෙනෙක්ට උගුලක පටළවා ගැනීම සඳහා, ඇය ඇමක් හැටියට යොදා ගන්න” හෝම්ස් කීය. “ඔහු හිතන්නේ මං මියයන්න ඇති, නැත්නම් බරපතල තුවාල ලබල මරණාසන්නව ඇති කියල. වොට්සන්. ඔබේ බුද්ධිමත්කම ගැන ඩරැකියුලා කරල තියෙන්නේ අඩු තක්සේරුවක්. ඔහු හිතන්නේ, ඔහු ඇටවූ උගුලට, ඔබ මෝඩයෙකු වගේ අනුවේවී කීකලයි. කොහොම වුණත් ඔබ ඔහුගේ බලාපොරොත්තු කඩකරන්න ඉහඳ නෑ.”

“මොකක්ද ඔබ කියන්නේ? මට ඒක තේරුම් ගන්න අමාරුයි”

අඳුරු පැහැති වලාකුළු හෙණෙන් සුළඟේ ගසාගෙන යද්දී, බැබළෙන තරු වල එළිය යන්නමින් මුහුදට වැටිණි. හෝම්ස් ඔහුගේ හිස එක් පැත්තකට හරවද්දී, තරු එළිය ඔහුගේ දෙනෙත් වලට වැටී දිලිසෙන අයුරු මම දුටුවෙමි.

“ඔබේ ඔරලෝසුව හරියට වැඩ කරනවද?” හෝම්ස් ඇසීය.

ඇතුළු කබායේ සාක්කුවෙන් මම එය අතට ගත්තෙමි. මිළඟට එය කනට කර බැලිමි.

“ඔව්. ටික් ටික් ගානවා”

"මගේ වෙලාව හඬවා මිනිත්තු දෙකයි" තරු එළියෙන් තම සාක්කු ඔරලෝසුව පරීක්ෂා කළ මගේ මිත්‍රයා කීය.

"මගේ වෙලාවත් ඒකමයි" මම කීවෙමි.

"හොඳයි. මං කියන දේ හොඳින් තේරුම් ගන්න වොට්සන්. මං ඔබට දෙනවා මිනිත්තු පහක කාලයක්. හරිද? ඔබ දුටුවා හේද 'බැල්ටිමෝ' නැවේ බදේ තියෙන විවරයේ විශාලත්වය? හරි. ඔබ මේකෙන් රිංගලා නැවට ඇතුළුවෙන්න ඕන. ඒක ඩී.ඒ.කීසුලා කොහොමටවත් බලාපොරොත්තු වෙන දෙයක් නෙමෙයි. ඒ මොකද ඒක පහසුවෙන්ම අනික් අයට දකින්න පුළුවන් මාර්ගයක් නිසා. ඔබ ඇතුළට ගිහිං, හය පහුවෙලා මිනිත්තු තුනක් වෙනතුරු ඉවසා සිටින්න. ඒ වෙලාවට ඔබට එළියෙන් ඇහෙලි වෙඩි ගබ්ද කීපයක්. ඒවා ගැන කිසිම සැලකීමක් කරන්න එපා. ඔබ තරප්පු පෙළ දිගේ උඩට නැගලා නැව් තට්ටුවට ගොඩවෙනවා. එතකොට ඔබ කෙළින්ම යන්නේ කපිතාන්ගේ කුටියට. ඔබේ බිරිඳ ඒ කුටියේ ඉන්න හැටි ඔබට දකින්න ලැබෙව්. ඔබ ඇය ඔබේ භාරයට අරගෙන, ඇය ඔසවාගෙන නැවෙන් පිටවිය යුතුයි. ඒක ඉතාම ඉක්මනින් කළ යුතු දෙයක්. මේ අතරේ ඔබ එක්තරා දෙයක් කළ යුතුයි. ඒ මොකක්ද? ඔබේ බිරිඳ ඔබට හමුවීම ගැන සන්නේයය පළකරලා කැගහන්න; මුළු ලෝකෙටම ඇහෙන්න තරම් ගබ්දයට කැගහන්න....."

"..... නමුත් හෝමස් ඒකෙන්....."

"නැහැ මිත්‍රයා. මගේ කීම අහලා ඔබේ ප්‍රීතිය ප්‍රකාශ කරන්න. නමුත් එකක් මතක තියාගන්න. ඔබගේත් වොට්සන් මහත්මියගේත් ජීවිත රැඳී තියෙන්නේ, ඔබ මොකයි තරම් ඉක්මනට නැවෙන් ඉවත්වෙලා, ගොඩබිමට පැනගන්නවාද කියන කාරණය මතයි. තේරුණද?"

"තේරුණා. නමුත් මං ඒවා කරන්න අතරේ ඔබ මොනවද කරන්නේ?" මම හෝමස්ගෙන් ඇසිමි.

ඔහු තම ජලරෝධක කබායේ සාක්කුවෙන් රිවෝල්වරය එළියට ගත්තේය. ඔහු මුහුදේ බැස සිටියත් ඒය ජලයෙන් ආරක්ෂා වී තිබිණ.

"කවුන්ට යුද පෙරමුණේ බොහොම අත්දැකීම් ලබල තියෙන කෙනෙක්." හෝමස් කීය. "මං කරන්නේ ඔහුට බොහොම හුරුපුරුදු

දෙයක්. නමුත් මං හිතනවා මේ මොහොතේ එවැනි දෙයක් වෙච්චි කියලා ඔහු හිතෙකින් වත් හිතන එකක් නෑ. මං බලාපොරොත්තු වෙන්නේ ඔහුගේ අවධානය වෙනත් පැත්තකට යොමු කරන්න. නමුත් ඒක කොයිතරම් දුරට සාර්ථක වේද කියන්න බෑ.”

“හෝමස්, ඔබේ සැලසුමේ හැටියට ඔබ ඉන්නේ හයානක අන්තරායකට මුහුණදීලා” මම කීවෙමි.

“ඇත්තම කියනවා නම් වොට්සන්, ඔබව තියෙන කටයුත්ත මගේ කාර්යයට වඩා දෙකෙන් ගුණයක් හයානකයි. ඇය ඔබේ බිරිඳ නිසා මං හිතුවා, ඇය බේරාගැනීමේ වගකීම ඔබ දරන එක වඩා හොඳයි කියලා. එහෙම නොවෙන්න මමයි ඒක කරන්නේ. හොඳයි. එහෙනම් ඉක්මන් කරනකු වොට්සන්. ඔබට දන්නු මිනිත්තු පහෙන් එක මිනිත්තුවත් අපි දැනටම ගතකරලා අවසන්” එසේ කී මගේ මිත්‍රයා සෙවණැලි පත්රේ සැඟවී නොපෙනී ගියේය.

නැවේ බදේ වූ ආවාටය ඉතා විශාල එකක් වූ බව සැබෑය. එහෙත් එය තුළින් නැවට රැගෙන යාම, මා හිතූ තරම් පහසු එකක් වූයේ නැත. නැව පැත්තට ඇලවෙද්දී, සිදුරු පොළොවේ මට්ටමෙන් අඩි හයකට වඩා ඉහළට ගොස් තිබිණි. නැව්බඳු කැඩිගිය කොතැනකින් හෝ අල්ලාගත යුතුව තිබිණි. ඒ සඳහා කතුලේ ඇඟිලි තුඩුවලින් සිටගෙන, දැන් හැකි තාක් ඉහළට දිගුකිරීමට මට සිදුවිය. ඊළඟට බිදුණු ලෝහ දරයක එල්ලී, ගරීරය ඇතුළට ගැනීම ද අමාරු කටයුත්තක් විය. මගේ උරහිසේ තිබූ ආබාධය නිසා මට දනුණේ දැඩි වේදනාවකි. එය වචනයෙන් විස්තර කළ නොහැකි තරම් වේදනාකාරී එකක් විය. එහෙත් මගේ මේරි, මේ දුෂ්ට තිරිසනාගෙන් බේරා ගැනීම ගෑනු සිත්තා විට, එම වේදනාව මට අමතක විය.

ගබ්දයක් නොනංවා ආවාටය තුළට රැගෙන ගැනීමට මට හැකිවිණි. මුලදී තද අඳුරක් තිබුණත්, දෙතෙත්, එයට හුරුවෙද්දී මට අපහසුවක් වූයේ නැත. නැව් කටුවට අන තරප්පු පෙළ කෙළවර විවෘතව තිබූ දෙරෙත්, අහසේ තබුණ නරු දකින්නට ලැබිණි. මගේ මරලෝසුව අතට ගෙන තරු එළියට අල්ලා වෙලාව පරීක්ෂා කර බැලිමි. හය පසුව මිනිත්තු එකයි. ඉතා පරෙස්සමින් අඩිය තබමින් මම තරප්පු පෙළ වෙත පා නැගුවෙමි. මිළඟට හෝමස්ගේ සංඥාව ලැබෙන තුරු සුදනමෙන් සිටියෙමි.

කලින් මට කී අයුරෙන් නියමිත වෙලාවට ඔහු ක්‍රියාත්මක විය. හයයි මිනිත්තු තුනට වෙඩි ගබ්ද දෙකක් එළියෙන් ඇසිණ. මොහොතක් හෝ පමානොවී මම තරප්පු දිගේ ඉහළට දිවගියෙමි. මගේ ක්ෂණික ක්‍රියාකාරිත්වය නිසා, තව නිමේෂයකින් මගේ ජීවිතය අහිමිවීමට ඉඩ තිබිණ.

නැවේ ඉහළම තට්ටුවට නැඟුණු විහාම, මට දැඩි ගිතලක් දුනිණ. ඒ උණුසුම්ව තිබූ කාමරයක දෙදු ගිත කාලයේ සුළඟට විවෘත කළ විට දනෙන ආකාරයේ අධික ගිතලකි. මට පෙර කිහිප විටක්ම මා මේ අත්දැකීමට මුහුණ දී තිබිණ. ඒ නිසා මෙය ඇතිවුණේ කෙලෙසකද යන්න තේරුම් ගැනීමට, වැඩිදුර කල්පනා කිරීමේ ඇවැසිතාවයක් නොවීය. ළඟම තිබූ අත්ධකාර තැනකට වහාම පහත්වුණෙමි. එසේකොඳු මොහොතක් ගතවෙද්දී, කර පැහැති ලෝභවකින් සැරසුණු පුද්ගලයෙකු, කපිතාන්ගේ කුටියේ සිට පිටවී ගිය ආකාරය මම දුටුවෙමි. ඔහු ගමන් කළේ මා සැඟවී සිටි තැනට අනේ දුරිනි.

හෝමස් කී කරුණ මට සිහිවිය. "මහත නියාගන්න, ඔබගේත් වොට්සන් මහත්මියගේත් ජීවිත රැදී තිබෙන්නේ, ඔබ කොයිතරම් ඉක්මනින් නැවෙන් ඉවත්වෙලා යනුද කියන කාරණය මතයි."

ඩිඳකියුලා අනෙක් පසට හැරී වෙඩිගබ් ඇසුණු පැත්තට පිටවී ගිය වහාම මම අදුරු මුල්ලෙන් එළියට ආවෙමි. එවිට මට දකින්නට ලැබුණේ කෙටි තරප්පු පෙළකි. එය දිගේ මම ඉහළට දිවගියෙමි. එය අවසන් වූ වහාම ජනෙල් කිසිවක් නොතිබූ කුටියක් දුටුවෙමි. එය අත්ධකාරයේ තිබිණ. බිත්ති අතපත ගා බැලූ මට දෙර අසල තිබූ ලන්තැරුමක් හඹුළිය. වහාම මගේ සාක්කුවෙන් ගිනිපෙට්ටිය එළියට ගෙන ගිනිකුරක් දල්වා ගැනීමට උත්සාහ කළෙමි. එය අතාරක්ෂිත ගිනිකුරක් වූ නිසා, යන්තමින් තෙත්ව තිබුණත්, කිහිපවරක් උත්සාහ කොට, එය දල්වා ගැනීමට හැකිවිය. එයින් ලන්තැරුම දල්වූයෙමි. එයින් නිකුත් වූ එළියෙන් මම කුටිය වෙත නෙත් යොමු කළෙමි. මෙහි එහි සිටියාය!

සිව්වරක් සලකුණ කරාවෙදී මෙහි මෝස්ටන්ගේ සුන්දර පෙනුම ගැන මා කළ විස්තරය, මගේ පාඨකයන්ට මතක ඇතැයි සිතමි. එහෙත් එදා නැව්කුටියේ සිටි ඉමරි දුටුවා නම් මේ සම්පූර්ණයෙන්ම වෙනත් කෙනෙකු යයි කවුරුන් හෝ කියනු නොඅනුමානය.

කුඩුවකින් බිමට වැටුණු කුරුල්ලු පැටවෙකු මෙන් ඇය සිටියේ, ඉතා දුර්වලව කම්පනයට පත් වීලියානි. සිතලිව අඳින කඩයක් වත්, දෙපයට පාවහන් වත් නොමැතිව, ඇය සිතලෙන් වේවුලමින් සිටියාය. ඇගේ නිල් පැහැති දෙතෙන් විශාලව විවෘතව තිබිණි. ඒ හිතියෙන් නොවේ. මා ඇය බේරාගනිමි යයි ඇය කිසිවිටෙකත් නොසිතන්නට ඇත. ඇගේ දෙතෙන් මෙලෙස විශාලව තිබුණේ, වහිකරණ මෝහනයකට පත්කර තිබීම නිසාය. මේ තත්ත්වය යටතේ ඇගේ දෑස් වලට කිසිවක් නොපෙනිණි. මේරිට පැනයාමට නොහැකි වනු පිණිස බරැකියුලා ඇය මෝහනයට පත්කරන බව නිසැක යයි හෝම්ස් කී වදන් මට සිහිවිය. ඇය ජීවත්ව සිටිනු දුටු වහාම, මගේ සිතට ඇතිවූයේ විශාල අස්වාසිල්ලකි. එහෙත් මම වහාම ඇගේ උගුර දෙසට පරීක්ෂා කර බැලිමි. බරැකියුලා හා වාටුනෝනා ගොදුරු කරගත් පුද්ගලයින්ගේ උගුරුවල දෙපස තිබූ සිදුරු කිසිවක්, මේරිගේ ගෙලේ නොවීය. එම හිඟයෙන් ඇය ගළවාගැනීම ගැන මම දෙවියන්ට ස්තූති කළෙමි. කුටියේ තිබූ අල්මාරියකින් ලෝම බිලැන්කෙටවුවක් ගෙන, මේරි එහි ඔතාගත්තෙමි. මිළඟට ඇය දැකින් ඔසවාගෙන නැව් තට්ටුව මතට පා තැබුවෙමි.

මා තරප්පුවෙළ අසලට යද්දී, බරැකියුලා කිසිවෙකු සමග කතාබහ කරමින් සිටින හඬක් මට ඇසිණි. එම බබ්දය ඇතට ගමන් කරන්නේද, නැතිනම් ළඟට එන්නේද යන්න මට තේරුම් ගැනීමට අපහසු විය. කෙසේ වෙතත් ඒ කටහඬ මගේ සිතේ ඇතිකළේ පිළිකුලක් මෙන්ම වේරයකි.

"එහෙනම් උඹ තවමත් ජීවත්ව ඉන්නවා?" බරැකියුලා විමසනු මට ඇසිණි.

එයින් මා කොපමණ තිගැස්සුණේද යත්, මගේ දෑතේ තිබූ බිඳෙනසුලු පොදිය, තව මොහොතෙක් මට බිම අතහැරෙන්නට ඉඩ තිබිණි. එහෙත් මා හොඳින් බලද්දී දුර්වලයා නැව් තට්ටුව මත සිටින බවක් මම නුදුටුවෙමි. මිළඟට මට හෝම්ස්ගේ තියුණු කටහඬ අසන්නට ලැබිණි. ඒ අනුව බරැකියුලා කතාබහ කරමින් සිටින්නේ හෝම්ස් සමග බව මම තේරුම් ගතිමි.

"කවුන්ට්, තවුසෙ හිතුවේ ආප්පෙට කැමැති තරම් මනුෂ්‍යයින් ගොදුරු කරගන්න ඉඩ තියලා, මං වළපල්ලට යාවි කියලද?"

ඩි රැකියාලාට වරෙහිටි අර්ලොක් හෝම්ස්

හෝම්ස් ඇසියා, ඔහු සිටියේ ගල්පරය මත වැලි තට්ටුවේය. හෝම්ස් සමීපයේම, වැලිතට්ටුව මත ඩි රැකියාලා මට පිටුපස සිටගෙන සිටියේය. ඔහුගේ කළු ලෝහව සිතල සුළඟට ලෙලදුන් අයුරු මම දුටුවෙමි.

"කෝ තමුසෙගෙ සාච්චා?" ඩි රැකියාලා හෝම්ස්ගෙන් ඇසුවේ උපහාසාත්මක හඬෙනි.

මේ මගේ වාරයයි.

"හෝම්ස්! මං ඇයව බේරා ගන්නා" නැවේ සිට මම හැකිතාක් උස් හඬෙන් කැගැසුවෙමි.

ඩි රැකියාලා ඉතා වේගයෙන් ආපසු හැරුණේය. ඔහුට තිබුණේ දඩයක්කාරයන් දෙදෙනෙකුට මැදිවූ වහසුයෙකුගේ ක්ෂණික චලනයයි. තම ප්‍රාණ ඇපකාරයා අහිමිවීමට යාම හැන ඔහු දඩ ලෙස කෝපාවිෂ්ටව සිටියේය.

"දුවන්න වොට්සන් දුවන්න!" කියා කැගැසූ හෝම්ස් ඉදිරියට පැන්නේය. ඩි රැකියාලා හා මා අතරට පිවිසීමට හෝම්ස්ට අවශ්‍ය වූයේ පිම් තුනක් පමණි.

මා ජීවිතයටම දක ඇති ඉතාම නිර්භීත ක්‍රියාව එයයි. මා අසල සිටි ඩි රැකියාලා දෙසට හෝම්ස් රිවෝල්වරය එල්ල කරගෙන සිටියේ මට පලායාම සඳහාය. එහෙත් මේ ක්‍රාසජනක තත්ත්වය නිසා මම ගල්ගැසී බලාසිටියෙමි. මගේ හා මගේ බිරිඳගේ දිවි ගලවාගැනීමට පැනදුවනු වෙතුවට, මම එතැනම බලාසිටියෙමි. මගේ මිත්‍රයාට ඩි රැකියාලාගෙන් විපතක් වීමට ඉඩ ඇතැයි හැඟීමක් මගේ සිතේ ක්ෂණිකව ඇතිවිය. එතැනින් පැනදිවීමට මට ශක්තියක් නොතිබුණේ එබැවින් විය යුතුය. ඩි රැකියාලා හෝම්ස් දෙස බලා මහහඬින් සිනාසුණේය.

"අර්ලොක් හෝම්ස්" ඩි රැකියාලා කීය.

"වෙඩි තියනවා බලන්න තමුසෙගෙ මහ ලොකු ආයුධයෙන්. තමුසෙ උපදින්න අවුරුදු සිය ගණනකට කලින්, සටන් පෙරමුණට හමුදා මෙහෙයවු පේනාධිපතිවූයේ මම. එහෙම කෙනෙකුට තමුසෙගෙ මය ආයුධයෙන් මොනවද කරන්න පුළුවන්?"

"හෝම්ස් රිවෝල්වරය ඩි රැකියාලා දෙසට එල්ල කොට වෙඩි තැබුවේය.

වරක්! දෙවරක්! තුන්වරක්!..... රිවෝල්වරයේ කාණු හැම එකකම පතරොම් සියල්ල අවසන්වනතුරු වෙඩි තැබුවේය, වෙඩි

බෙනෙත් දුම සුළගේ-පාඩ් යැයි විරැකියුලා නිරූපිතව සිටිනෙක සිටියේ මහ හඬින් සිතාසෙමිනි. මිළඟට තම අතින් මගේ මිත්‍රයා පසෙකට තල්ලුකර දමූ කවුන්ටි. නැවේ බඳ දිගේ ඉහළට බඩගාන්තට පටන්ගත්තේ, කටුස්සෙකු බිත්තියක් දිගේ ඉහළට බඩගාන පරිද්දෙනි.

"දුවන්න වොට්සන්" හෝම්ස් කූගැසීය. "පණට ආදරේ ඇත්නම් පැනගන්න!"

මගේ මිත්‍රයාගේ අතතැර ඇඟවීම නිසා මගේ දෙපා ක්‍රියාත්මක වූයේ ඒ මොහොතේදීය. ඒ වැඩවිට සතුරා නැවට නැග අවසන්ය. ඔහු සිටින්නට ඇත්තේ මට අඩි දහයක් හෝ දෙළනක් ඇතින් විය යුතුය. මේරි ද ඔසවා ගෙන නැව තට්ටුව අයිනේ සිට පහළට පැනීමට මා සූදනම් වුවා පමණි. එක්වරම විරැකියුලා තම බැල්මට මගේ දෙතෙන් සිරකරගත්තේය.

"ඔහුගේ බැල්මෙන් පරෙස්සම්වෙන්න වොට්සන්" හෝම්ස් එසේ කියන විට පමාවුවා වැඩිය. "ඔහුගේ ඇස්දිහා බලන්න එපා. ඒ බැල්මට හිරවුණොත් මරණය නියතයි!"

මම අතිශය හිතියට පත්වූයෙමි. මගේ කුළලට ධන්දිය දමන අයුරු මට දැනිණ. මගේ සංවේදී බවේ බෙනසක් නොවීය. සිහි මුර්ජාව කාන්තාවක් මා දැනේ සිටිනා බැව් මට මතක තිබිණ. අප දෙදෙනාම බිහිසුණු අවදනමකට මුහුණදී ඇති බැව් මම දන සිටියෙමි. එහෙත් මට සෙලවීමට එත් නොහැකි විය. මගේ සිරුර ගල්ගැසී ඇති බවක් මට යන්නමින් දැනිණ.

කිසිදු බබදයක් නොනගා විරැකියුලා අප අසලටම පැමිණියේය. ඔහුගේ මුහුණේ තිබුණේ දත්-විලිස්සීමක්ද? සිතාවක්ද? ඒ මගේ මෝඩකම ගැනද? ඔහුගේ ජයග්‍රහණය ගැනද? මේ කිසිවක් මට තේරුම් ගැනීමට හැකියාවක් නොතිබිණි. ඔහුගේ දෙතෙන් මට පෙනුණේ, හිතියමට උණුසු ලෝදිය නිසා එන ආවාට දෙකක් ලෙසය. හිනි දුල්ලකට ඇදී යන පළඟාවියෙකු ලෙස, මම ඊට ඇදී ගියෙමි. ඒ මගේ විනාශය බව දින දනන් මා ඇදී ගියේ ඒ දෙසටයි. ඔහුගේ ලෝදිය ප්‍රවාහයක් වැනි බැල්මෙන් ඉවතට දැස් ඇඳ ගැනීමට මට හැකි නොවිණි. දත් ඔහු අප ළඟටම පැමිණ ඇත. මිළඟට ඔහු මා දෙස බලා යමින් වරක් දත් විලිස්සුවේ කිණිසි කුඩු මෙන් මුවහත් දත් මට ප්‍රදර්ශනය කරමිනි. කුණුවී ගිය මළ සිරුරකින්

ඩිඳකියුලාටි එරෙහිව හරිලොක් හෝමස්

තමන දැඩි දුර්ගන්ධය ඔහු වෙතින් හමා ආවේය. එය මට විමනය සාදන තරම් පිළිකුලක් ඇති කළේය.

මිළඟට එක් පුද්ගලාකාර දෙයක් සිදුවිය.

තම දුර්ගන්ධය වඩාත් ප්‍රබල ලෙස විහිදුවමින් ඔහු මා ළඟට පැමිණ සිටිද්දී, ඔහුගේ දෙනෙතේ බැල්ම වෙනස්විය. ඒවා මගේ උරහිස් වලට ඉහළින්, මගේ පිටුපස තැනකට යොමුවිය. මිළඟට ඒවායේ දිස්වූයේ හිතියයි. මා ඩිඳකියුලා වෙතින් මෙතෙක් දැක නොතිබූ හිතියකි.

ඔහු මා බැඳ දැමූ බන්ධනය සිඳි බිඳ දැමීමට මේ අලුත් වෙනස එක්වරම සමත්වූයේ නැත. මගේ පසුබිමෙන් ඇසුණු හරිලොක් හෝමස්ගේ ජයග්‍රාහී කටහඬෙන් ඒ අඩුපාඩුව සම්පූර්ණ විය.

"කවුන්ට් ඩිඳකියුලා" හෝමස් කැහැසිවිය. "සූර්යයා පායා එද්දී තවුසෙගෙ බල මිඳෙනවා. තවුසෙගෙ ඉක්තිය සත්කොම දියවී යනවා"

මම එක්වරක් පිටුපස හැරී බැලුවෙමි. මගේ මිත්‍රයා කිසු ලෙසින්ම පායන හිරුළු රෝස පැහැති කිරණ කම්බිජයෙන් ඉහළට නැගෙමින් තිබිණ. අඳුරු පලායූ ඉවතට පාවී ගියේය. මොහොතින් මොහොත හිරු වඩාත් ජනිතවිය. මගේ සිතේ ඇති වූයේ ඉමහත් ප්‍රීතියකි. ඒ මෙලොව රැඳීමට තිබූ බලාපොරොත්තු මේ වනවිටත් මා අත්හැර දමා සිටී නිසයි.

සතෙකු පිහින්නාක් මෙන් අප දෙදෙනාම ශබ්දයක් නිකුත් කළ සතුරා අඩි කිහිපයක් පිටිපසට ගියේය.

"කවුන්ට් ඩිඳකියුලා" හෝමස්ගේ කටහඬ යළිත් ඇසිණ. "මේ ලෝකය පිරිසිදු කරන සූර්යයාගේ කිරණ දිනා බලන්න. තව මොහොතකින් ඒවා ඔය නැවඹුන් වැටෙව්. එතකොට ඔහේගේ බලය නැතිවෙනවා. අපි-ඔහේව-පිනාගත් ක්රන්තේ එතකොටයි"

කවුන්ට්වරයාට එය තවදුරටත් ඉවතා සිටීමට නොහැකි විය. බලාපොරොත්තු කඩවීමත්, සත්කයක් පුද්ගලනය කරමින් ඔහුගේ මුවෙන් නිකුත්වූයේ සර්ජනා හඬකි. එය වඩාත් සම්ප වූයේ ගොදුර අහිමි වූ වෘකයෙකු නගන රෝද හඬටය. මෙසේ හඬ නගමින් ඔහු නැව් තට්ටුවෙන් පහළට පැන්නේය.

මම මගේ දෙනෙත් පහතට යොමුකළෙමි. මට දකින්නට ලැබුණේ ඩිඳකියුලාගේ සිරුර, දවැන්න වෘකයෙකුගේ සිරුර ලෙස

වෙනස් වූ අයුරුය. ඇතිත් නිසි තවමත් නිරු චලියක් නොවැටුණු අන්ධකාර සෙවණැල්ලක් දෙසට එකඟා පැනදිව්වේය. මිළඟට උතුරු අන්ධකාරයේ නොපෙනී ගියේය.

"වොට්සන්, මගේ මිත්‍රයා කොහොමද ඔබේ සුවදුක්?" මගේ පිටුපසින් කඟනක් ඇසිණ.

"අපි ඉක්මනට මේරිපෝර්හිලාට ගෙනියන්න ඔබ" මම කීවෙමි.

"මොනවා? ඔහු ඇයටත් කුමක් කරලද?" හෝමස් ඇසුවේ නැතිගත් හඬකිනි.

"ඔබට සතුතිවෙන්න ඔහුට ඒකට ඉඩක් ලැබිල නැ" මම කීවෙමි.

"නමුත් දිගින් දිගටම සිතලා විවෘතවීමෙනුත්, ඔහු කළ මොහොතකටත් ඇය ඉන්නේ සිහි මුරුණ වෙලා. මට හය ඇය නිසුමෝනියා රෝගයට ගොදුරුවෙමින් කියලයි"

"එහෙම නම් වහාම අපි ඇයට රෝහලකට ගෙනියමු..... ඒ වුණත් මේ කවුද එන්නෝ?" හෝමස් අසද්දී මම පිටිපස නැරි බැලුවෙමි.

බර්ක්ස්හිලා පැනගිය පැත්තේ සිට, භෞද් හතරේ ලොකු අශ්වකරත්තයක් අප දෙසට පැමිණියේය. ගස්කිමත් අශ්වයින් පෝසුවක් ඇදගෙන ආ ඒ කරත්තය පැහැයේ, කර් ලෝගුවක් හැඳ සිටි පුද්ගලයෙකි. රියේ වේගය වැඩිකිරීම සඳහා ඔහු අශ්වයින්ට තළන අයුරු මම දුටුවෙමි. මගේ මුළු ඇඟම සිතල වී ගියේය. මේ බර්ක්ස්හිලාගේ තවත් වෙස් මාරුවක්ද?

ගල්පරය කෙළින්ම වෙරළේ අශ්ව කරත්තය නැවැත්වූ ඔහු නිස්වාස්ම ඉවත් කළේය. ඒ අයුත් හිතවත් රියැදුරා සිසර් බව අපි හඳුනාගත්තෙමු.

"හෝමස්" මට කැමැතිණි, ඒ ඇතිත් ඉන්නේ සිසර්"

"ඔව් වොට්සන්, අපි යමු ඔහු යමු"

සිහි විසඳ වූ කාන්තාවක ඇසින් ඔසවාගෙන, මා එන අයුරු දුටු සිසර් පුද්ගලයට පත්ව බලාසිටියේය. එහෙත් අපට කිසිදු අනතුරක් නොමැති බව තේරුම් ගත් පසු ඔහුගේ මුහුණේ මතුපිට සිනාවකි.

"දෙයියන්ට ඔස්සු වෙමිමාලේ" ඔහුට කියැවිණි. "වරයා පැත්තෙන් මහා පුපුරණය බබළාත් ඇහුණා. මං දනගත්තා ඒ ඔබ දෙදෙනා බව. මං හිතුවේ මහත්තරු කැලි කැලි වලට කුඩුවෙන්න

ඩීරැකියුලාව එරෙහිව ඔරලොක් හෝම්ස්

ඇති කියලයි. උදේට හුළංපාර හමන්නෙ මේ පැත්තට නිසා මං හිතුවා ඔබ දෙදෙනාගෙ මළකෑන් දෙක මේ පැත්තට ගොඩගහල ඇති කියල. දන් කොහේටද මහත්තයෝ සහේලට යන්න ඕන?"

"සිසර, ඔබ නම් නියම සමාජ සේවකයෙක්" හෝම්ස් කිය. "අපට උච්ඡතා කරන්නේ හැකි ඉක්මනින් විට්ටි රෝහලට යන්නයි."

මගේ දෑතේ හරහට ගෙන සිටී මේරි අමත කරන්නයට ඇතුළුවීම තරමක් අපහසු විය. හෝම්ස් ඒ සඳහා උදව් කළේය. අන්තිමට ඔහු වියට නැගුණු පසු විය පණ ගැන්වීම.

"හෝම්ස්" මම ඇසිමි. "දන් ඩීරැකියුලාව මොකද වෙන්නේ? ඔබ ඔහුට පැන යන්න ඉඩ දෙනුදෙන නැහැ නේද?"

"කලබල වෙන්න එයා වොට්සන්. ඔහුට යන්න තියෙන මිලඟ නැව තව පැය එක භාරකට පිටත්වෙන්නෙ නෑ. අපට තව වේලා තියෙනවා" කී හෝම්ස් ක්ෂිතිප්ප දෙසින් නැග ආ රතු පැහැති බෝලයක් බඳු හිරු දෙස නෙක් ගොසු කළේය.

අවසානය

මේරි වෛද්‍ය කාර්ය මණ්ඩලයට භාරකොට, අපි දෙදෙනා විවිධී රෝහලේ විවේකාගාරයේ රැඳී සිටියෙමු. දොහල් සේවකයෙකු ලවා ගෙන්වා ගත් සුරැව්ටු දෙකෙන් එකක් උරා අවසන් කළ මම, දෙවැන්න දල්වාගැනීමට පුදුනම් වීමි. හෝමස් මා ඇමතු විය.

"චොටසන්, ඔබේ ඊක් වෙලාවකට මෙතේ තනිකරල යන්න මට සිදුවෙනවා"

"මේරියේ තත්ත්වය කොහොමද දන්න නෑ" මම කීවෙමි. "ඒ ගැන වෛද්‍යවරු කියන්නේ මොනවද කියල දනගන්නවත් ඔබ ඉන්න නැද්ද?"

"මගේ හිතවත් මිත්‍රයා, ඔට නව තියෙන්නේ හරියටම මිනිත්තු හැත්තෑපහයි. මේ රටේ යහපත පිණිස, ඔබ්බකියුලාගේ හිතෙය සතුටුදායක විධියට අවසන් කළ යුතුයි. ඒ හින්ද කළ යුතු වැඩ රාශියක් මට ඉතිරිවෙලා තියෙනවා. ඒකට මං වහාම වරායට යායුතුයි. මං ආපහු එද්දී චොටසන් මහත්මිය අවදනම් තත්ත්වයෙන් මිදිල ඉදිවී කියල මට විස්වාසයි."

"මාත් එනවා ඔබ සමග යන්න" මගේ දෙවැනි සුරැව්ටුව අච්ඡාදන තුළට දමමින් මම පැමිණුවෙමි.

"ඔබේ බිරිඳ මේ වෙලාවේ ජීවිතයයි මරණයයි අතර සටනක. ඇයට සිහිය එනකොටම මෙතේ නොහිටියොත් ඇයට මොනවද හිතෙන්නේ? මීට පස්සේ මොනවා හරි කැටලුවක් විසදන වැඩකට මං ඔබේ සහය ඉල්ලුවොත්, ඇය ඒකට විරුද්ධ වෙන්නත් ඉඩ තියෙනවා. අනික් එක ඔබ මේ වෙලාවේ ආව කියල මට අමුතු වාසියක් සැලසෙන්න නෑ. කමක් නෑ චොටසන්. ඇගේ ස්වාමීපුරුෂයා හැටියට ඔබ මෙතේ රැඳී සිටිය යුතුමයි. ඔබේ පාඨකයන් වෙනුවෙනුත් ඔබ කිවිය යුතුයි....." ඔහු තවත් යමක් කීමට තැත්කොට මගේ අතගෙන තදින් ග්‍රහණය කරගෙන මා දෙස

බලාසිටියේය. මින් පෙර මා කිසිදු තැනක දක නැති අයුරෙන් මගෙන් ඔහු සමුගත් ආකාරයෙන් මගේ සිතේ ඇති වූයේ චිකිත්සාවකි. මිලිගට එක්වරම ආපසු හැරී හෝමස් එතැනින් පිට වී ගියේය.

ඔහුට තනිවම එසේ යෑමට අඩහැරීම ගැන මට ඉක්මනින් දැනුවත්ව සිටියි. මේවිට ප්‍රතිකාර කිරීමේදී ඔහුට සහාය විය හැකි බව මම එම අංශය තාට විශේෂයෙන් වෛද්‍යවරයාට පැවසුවෙමි. ඔහු ආචාරිකාව අයුරින් එය ප්‍රතික්ෂේප කළේය. එබැවින් කතාබහ කිරීමට කිසිවෙකු නොමැතිව, මට විවේකාත්මකව කළ තනිව බලා සිටීමට සිදුවිය.

මා එතැන පැය කීයක් රැඳී සිටියා යන්න, මම නිශ්චිතව නොදනිමි. අන්තිමේදී මුහුණ පුරා රුධිරය වහාම තරබාරු වෛද්‍යවරයා විවේකාත්මකව පැමිණීම හසු විය.

"දැන් ඇය හිරිහැරයකින් තොරව යන්නේ සැකයෙන් ඉන්නවා" ඔහු කීවේ මා නොඇසූ ප්‍රශ්නයට පිළිතුරු දෙමිනි. "අන්තරායදායක තත්ත්වයෙන් ඇය තවමත් සම්පූර්ණයෙන්ම මිදිල නැත. ඒ වූණත්, ප්‍රශ්නයේ නරකම හරිය දැන් අවසන්" මේ සිතල කාලයක් වූණත් තලල පුරා සිතියම මුදුරුවෙන් සිටි වෛද්‍යවරයා පැවසුවේය.

"මං හිතන් ඇයව බලන්නද?"

"කමක් නැ. ඒත් මිනිත්තු කිහිපයකට විතරයි"

මගේ බිරිඳ රඳවා සිටි කාමරයට තදින් ආලෝකය නොවැටෙන සේ ජනෙල් තිර ඇඳ තිබිණි. විශාල කොට්ටයක් සහිත සුදු ඇඟිල්ලක් මැද, මට ඇය පෙනුණේ කුඩාවටය.

"අඩි ගබ්දය ඇහෙනකොටම මං දනහත්තා එන්නේ මයා බව" ඇය කීවාය. "පෙනවා නේද? මටත් තියෙනවා රහස් පරීක්ෂකයෙක් වෙන්න දක්ෂතාවයක්"

"මුහුණට සිනාවක් නගා ගන්නත්, කිසිදු පිළිතුරක් දීමට මට හැකියාවක් නොතිබිණි. ඇගේ ඇඳ අසල දණගසා ගෙන, මම දැනින්ම ඇගේ අතක් ගෙන මගේ කම්මුල මත තබාගතිමි. ඇය තවමත් ජීවතුන් අතර සිටීම මොන තරම් සතුටක්ද? මම ඒ ගැන සිතෙන් දෙවියන් වහන්සේට සතුති කළෙමි.

මිනිත්තු පහක් ගතවීමට ප්‍රථම සුදුපැහැති කබායක් හැඳගත් වෛද්‍යවරයෙක් කාමරයට පැමිණියේය. ඔහුගේ මුහුණ මා

නොදුටුවත්, ඔහු නවක ජීවිතයෙන් විය යුතු බව මම අනුමාන කළෙමි. මේරි තම දෙනෙත් පියාගත්තාය. මට කිසිදු බාධාවක් නොකළ ඔහු, රෝගියාගේ නාඩාවලීම සෝදිසි කළේය. මිළඟට ඔහු කාමරයේ ජනේල ආවරණය කර තිබූ ජනෙල් රෙදි හොඳින් සැකසුවේ, කාමරය හැකිනාක් අඳුරුවන අයුරෙනි. කාමරයෙන් ඉවත්ව යාමට නොසිතා මෙරෙහටරයා ගැන තැකීමක් නොකොට, මම මගේ පාඩුවේ සිටියෙමි.

"දෙස්තර වොට්සන්! ඔහෝ දින බැලියාම පෙනෙන්නේ ඔහෙන් ඇඳක හාන්සිකරල බෙහෙතක් වීදි නම් භොදයි කියලා!"

ඒ කටහඬෙන් මා උඩ විසිරී තිබූ වැටුණයයි කිවොත් නිවැරදිය. මගේ හඳවන අප්‍රමාණ හිඟකින් ගැහෙන්නට පටන් ගත්තේය. මේ දසවුවක් වැනි නිසසල තැනක, මා කිසිවිටෙකත් අසන්න බලාපොරොත්තු නොවූ යක්ෂ කටහඬකි. ඒ. මම ඒ හඬ හඳුනාගනිමි. ඒ කවුන්ට ඩීර් කියුලාරි! ඔහුගේ කර ඇඳුම ආවරණය වනසේ ඔහු වෛද්‍යවරුන් අදින සුදු දිග කබායක් හැඳ සිටියේය. ඔහුගේ මුහුණ, කබාය මෙන්ම සුදුමැලිය. ඇඳේ පාමුල සිට ඩීර් කියුලාරි මා දෙස බලා දත් පිළිස්සූ ආකාරයට මම තැනි ගත්තෙමි. එහි ලියැවී තිබුණේ 'මරණය' යන-අක්ෂරය බව මම තේරුම් ගනිමි.

"මේ මහ දවාලෝ? උඟි කොහොමද මෙහෙ ආවේ යක්ෂයා?"

යන ප්‍රශ්නය නැඟූ මම ඔහු හා ඇඳ අතරට පැත්තෙමි. ඇඳ ශාන්තව නිදමින් සිටියාය. මගේ කබායේ ඇතුළු සාක්කුවේ වූ රිචෝල්ටරය මගේ අතට ආවේ මා නොදනුවත්වමය.

"මොකද මට එන්න බැරි?" ඔහු ඇසීය. "ඉර එළියෙන් මට ඒ තරම් තිරහැරයක් නැ. එකම දේ මට රාත්‍රි කාලයේ සලසාගත හැකි වාසි බොහොමයක්, දවල් කාලයේ යොදාගන්න බැ. රාත්‍රි කාලයට මගේ කටයුතු වලට එරෙහිව පෙනී නිසිම කෙනෙකුට බැ. ඒක ඔහේ දකල තියෙනවා නේ. නමුත් දවල් කාලයේ ඒ ආකාරයෙන්ම කරන්න බැරි නිසා කමයි. ම. මේ වෙස් වළාගෙන ආවේ. කොහොම වුණත් ඔය ආයුධය පැත්තකට දන්න. ඒ වුණත් දවල් වුණත් මට වෙඩිවදින්නේ නැහැ. කෝ ඔහේගෙ යාච්චා ෂර්ලොක් හෝම්ස්? මනුෂ්‍ය ප්‍රාණයක් පලාත් ඔහු සැහෙන්න බලසම්පන්නයි. ඔහුට වික්‍රමාන්විත ක්‍රියා, අභිඥාගවලට මුහුණ දෙන්නෙ නැතුව ජීවත්වෙන්න බැරි බව මං දන්නවා..... ඒත්....."

කිසිවෙකු තරස්පුරි නැග ගෙන උඩුමහලට එන ගබ්දා දසන්නට ලැබිණ. එක්වරම ජනේලය වෙත ගිය කවුන්ට්, එය බිඳගෙන එළියට පැන්නේය. කාමරයේ දොර විවෘත වූ මොහොතේම ඔහු බිම පතිත වූ බැව් මම දුටුවෙමි. හෝමස් කාමරයට ඇතුළුවූයේ, ධ්වල වරාගත් ප්‍රධාන වෛද්‍යවරයාද, රෝහල් කාර්ය මණ්ඩලයේ පණතන් ඇතුළු ද සමගිනි.

බිදුණු විදුරුව වෙත ගිය හෝමස් එතැනින් එබී බැලීය.

"ඔහු පැන ගියා....." හෝමස් කීවේ බලාපොරොත්තු කඩවූ විලසිනි. "සැකයක් නෑ. යන්න ඇති 'සර්කා කැතරින්' නැවට. ඩිඳකිසුලා දන් ඔබේ බිරිදට මොහොත් හිරිහැරයක් කළාද?"

"නැහැ. මං හිරියේ මෙතැනමයි. ඔහුට සුපුරුදු කපටිකම් කරන්න ඉඩක් ලැබුණේ නැහැ" මම පිළිතුරු දුන්නෙමි.

"මොකක්ද දන් මේතැන සිටියවන්නෝ?" කෝපයට පත් වෛද්‍යවරයා විමසුවේය "ඔහෝද දෙන්නා ලෙඩෙක් අරගෙන එන්න කලින්, මේක බොහොම නිශ්ශබ්ද රෝහලක්. එක මිනිසෙක් පිස්සුවෙන් වගේ. ඉස්සරහ දොර බලෙන් ඇරවගෙන ඇතුළුවෙනවා. ඊළඟට ක්‍රම කෙරෙන විදුරු ජනේලයක් කඩාගෙන උඩ කට්ටුවෙන් පහළට පතිතවා. මර ඉතිරිවෙලා තියෙන්නේ පැත්තකට වෙලා බලා ඉඳීම විතරයි. මේම තැනේ ඉවසන්න බෑ. මං වහාම පොලිසිය කැඳවනවා. පිටුන්ට පුළුවන් වෙව් මේකට විසඳුමක් දෙන්න"

"සමාවෙන්න දෙස්තර මහත්මයා" හෝමස් කීවේ සාක්කුවට අත දමමිනි. "මං පවුම පහක් දුන්නොත් ඔබේ බිදුණු ජනේලය හදගන්න හැකිවෙව් නේද?"

"ඒ මුදලෙන් නම් බිදුණු ජනේල ඔක්කොම හදල, රෝහලේ රසායනාගාරයට බන්සන් දහඩාඩුත්, මිලට ගන්න පුළුවන් වෙව්" සතුටට පත් වෛද්‍යවරයා පැවසීය.

"මං ඔබට කිව්ව නේ වොටසන්" මගේ මිත්‍රයා කීවේ සැනසුම් සුසුමක් හෙළමිනි. "මේ පරීක්ෂණය අතට බොහොම මුදල් වියදම් වෙන එකක් බව"

මෙහි තවදුරටත් රෝහලේ රඳවා අපි දෙදෙනා එළියට බැස්සෙමු.

"අපි දන් ඩිඳකිසුලාගේ එස්සෙන් එළවාගෙන යනවද?" මම ඇසිමි.

"මේ වෙනකොට ඔහුගේ නැව පිටත්වී ගිහින් ඇති." හෝමස් කීය. "මං ජැටියේ ඉඳල එද්දී නාවිකයෙක් නැව යාත්‍රාකරුවන්හ සුදුනම් වෙමින් තිබිය. කොහොම වුණත් ආපහු වාර්තා වලට යනතුරු ඩි.ඒ.ඩී.පී. එව් කියල මං හිතන්නේ නෑ"

"ඒ වුණත් හෝමස්..... අපට පුළුවනි දුම්රියෙන් වාර්තා වලට යන්න. එහෙම ගිහින් සහයෝගය අපහාසයක් දකින තුරු ඇයි අපි සටන් කරන්නෙ නැත්තෝ?"

"අපි ඒ කටයුත්ත මහාචාර්ය වෑන් හෙල්සිංට සහ ඔහුගේ මිත්‍රයින් පිරිසට භාරකරමු" වොට්සන්. "මේ ගැටලුවේ අපට භාර කොටස මෙතැනින් ඉවරයි" මගේ මිත්‍රයා කීය.

"පරීක්ෂණයක් අවසන් වෙන්න කලින් මේ ආකාරයට ඒකෙන් ඉවත්වීම සාමාන්‍යයෙන් පබළු සිරිත නෙමෙයි?" මා කීවේ පුදුමයට පත්විය.

"පරීක්ෂණය අරඹද්දී මුලින්ම අපේ අරමුණ වුණේ, දුම්රු වැමිපයර්ගේ ග්‍රහණයෙන් එංගලන්තය මුදවා ගැනීම" හෝමස් කීය. "එහෙම නේද වොට්සන්? එම උත්සාහයේදී අපි නොදනුවත්ම ඇමරිකාවත් වැමිපයර් ග්‍රහණයෙන් බෙරා ගත්තා. මං හිතන්නේ, පිටින් කාගෙන්වත් ආධාර උපකාර නැතුව, මැදිවයසේ හෙත්වරු දෙන්නෙකුට මේ තරම් දෙයක් කරන්න හැකිමිමත් ලොකු දෙයක්. එහෙම නේද?"

"එතැනදී ඔබ නිවැරදියි කියල අපි කොහොමද දන්නෝ?" මම ඇසිමි. "වෑන් හෙල්සිංග් ප්‍රාන්සිල්වේනියාවට ගියත් බාගෙව්ලාවට ඩි.ඒ.ඩී.පී. හොයා ගැනීමට ඔහුන් අසමර්ථ වෙමි. අවුරුද්දක් දෙකක් ගතවෙද්දී ආපසු එංගලන්තයේ මිනිසුන්ගේ ලේ වල රස විඳින්න ඩි.ඒ.ඩී.පී. මෙහේ එන්න ඉඩ තියෙනවා. එහෙම වුණොත්?"

"මහාචාර්ය වෑන් හෙල්සිංගේ දක්ෂතම අඩුවෙන් තක්සේරු කරන්න එපා" මගේ මිත්‍රයා කීය. "ඔහු නොපසුබට වීරයෙක් වැඩ කරන මිනිසෙක්. ඔහුගේ ඔහුගේ සහයකුන් රැ දවල් නොතකා ඩි.ඒ.ඩී.පී. පසුපස ලුහුඬුන බවට සහතිකයි. අවුරුදු භාරසියක් තිස්සේ මේ කවුන්ට්ටරයාට නොලැබුණු සදකාලික සැනසීම ලැබෙන තුරු, වෑන් හෙල්සිං ප්‍රමුඛ කණ්ඩායම ඒ උත්සාහය අත්හරින එකක් නෑ. නමුත් අපි තමා මුලින්ම වැමිපයර්ගේ ගිහේ මනුෂ්‍ය ප්‍රාණ ගැන හයක් ඇතිකරලා ඔහුට පැන දවන්න

සැලැස්සුවේ; ඒක තමා මේ පරීක්ෂණයේ යෙදීමෙන් අපට සැලැස්සුණු වාසිය."

අප විටීයට පා තබද්දී හෝමස් නිහඬ විය. විවිධ නගරයේ ජනයා උදාසන පිබිදී තමන්ට නියමිත වැඩකටයුතුවල යෙදෙන්නට පටන්ගන්නා පමණි.

"වේගයෙන් පැදවූ අත්විකරන්නයක් රෝහල දෙසට ගමන් කළේය. දිගින් දිගටම සිහු නාද කරමින් පැමිණි බැවින්, ඒ ගිලන් රථයක් බව අපි තේරුම් ගත්තෙමු.

පිටුපස දෙර විවෘතකළ ඔවුහු බලන්නේඔවු වල එතු පුද්ගලයින් කිහිපදෙනෙකු එළියට ගන්නා අයුරු අපි ඇත සිට බලා සිටියෙමු.

"මොකක්ද සිදුවුණේ?" හෝමස් විමසුවේ පාරේ සිටී පොලිස් භටයෙකුගෙනි.

"අද පාන්දර නැවක් මුහුදබත් වෙලා, කුණාටුවක් තිබුණොත් නිතරම වෙන දෙයක්. කුණාටුවත් එක්ක ගහගෙන ගිහින් නැව ගල්පරයේ හැපිලා"

"හුගක් මියගිහින්නද?"

"විස්තර මොකවත්ම නැහැ. කපිකාන් ගියහ්නේ නැව ගල්පරේ හැපෙන්න කලින් නාවිකයන් කඩුණත් මුහුදට පැන්න බවයි. ඔවුනට මොකක් සිදුවුණද කියල කවුරුත් දන්නේන නැහැ. වරින්වර කීපදෙනෙක් හම්බවුණා. ඒ කිහිපදෙනෙක් තමයි ගිලන් රථ වලින් අරගෙන ගියේ"

"ඇමරිකන්කාරයෝ ඔනම දේකට ඔවුටු, ගස් ගල් වගේ මිනිස්සු" හෝමස් මා සමග කීවේ තවත් ගිලන් රියකට ඉඩදී පාරේ පසෙකට වෙමිනි. "ඒ වුණත් බැල්ටිමෝ නොයකාව මහ සාගරේ මැදට යාත්‍රා කළා නම්, ඔවුනට ඩි.ඩි.සුලාගෙන් ලැබෙන්නේ දියේ ගිලෙනවාට වඩා හයානක සංක්‍රමයක්. දෙවියනේ! අපට අමතකවුණු හැටි, වොට්සන් අපි ඉක්මනින් ආපහු රෝහලට යමු. ගිහින් බලමු අපේ මිත්‍රයා බුස්ට් ඒ අතරේ ඉන්නවද කියල. මං හිතන්නෙ නෑ ඔහු....."

"රෝගීන් ගිලන්රථ වලින් භාරගන්නා තැන තිබුණේ මහා කලබලයකි. සමහර නාවිකයන් දියේ ගිලීමෙන් මරණයට පත්ව සිටීම ශෝකය දනවනු කැපුණක් විය. ඔවුන්ගේ මළසිරුර මෘතශරීරාගාරය වෙත ගෙන යන ලදී. මේ අතර කිසිවෙකු ශාප

කරන හඬ ඇසී මම-භික්ෂුකමින් එදෙස බැලුවෙමි. හැඩිදඩි නාවිකයෙකු ස්ටෙවරයක රඳවාගැනීමට උපස්ථායකයෝ දෙදෙනෙක් උත්සාහ කරමින් සිටියහ. ඔහු කවුදුයි හඳුනාගත් පසු මට ඇතිවුයේ අප්‍රමාණ සතුටකි.

"හෝමිස්! නෙඩ් ට්‍රිපර් පණ බේරාගෙන"

ඔහුගේ නම කියනු ඇසී අප දෙදෙනා බැලූ ට්‍රිපර්ගේ සිතේ ද සතුටක් ඇතිවූ බැව් අපි දුටුවෙමු.

"මේක මළවුන්ගෙන් නැගීරිමේ රාත්‍රියක්" හෝමිස් කීවේ සතුට පිරුණු ඔහුගෙනි. "ඉස්සර වෙලාවේ මම, ඊළඟට ඔබ, උසාවියකදී මගෙන් ඇහුවා නම්, මං දිවුරලා කියනවා යාත්‍රාව පුපුරන්න කලින් ට්‍රිපර්ට මුහුදට පැනගන්න බැරිවුණා කියල"

"ඔබ එහෙම කිව්වා නම් ඒක නිවැරදියි හෝමිස් මහත්මයා" ට්‍රිපර් කීය. "බොයිලේ ගැට් පුපුරද්දී මං අපි පහළොවක් විතර ඉහළට විසිවුණා. ඒ වුණත් පහළට පැයුණේ හොඳ සිහිකල්පනාව ඇතුළුව. ඒ නිසා මට හැකිවුණු ගොඩට පිහිටන්න. මට ඇතිවුණේ සුරතුවාල කිහිපයක් විතරයි"

ඊළඟට ඔහු මා දෙදෙනා හැරුණේය. "කොහොමද මිත්‍රයා. ඔබේ බිරිඳ ඔබට ලැබුණද?"

"ඔබට ස්තූතියෙන්ම ඇය ලැබුණා"

"අර තක්කඩි අපරාධකාරයාට මොකද වුණේ?"

"ඔහු අදට අපෙන් බේරුණා" හෝමිස් කීය. "නමුත් ඔහු පිටිපස ලුහුබදින කණ්ඩායමක් ඉන්නවා. මං හිතන්නේ නෑ ඔහුට ඔවුන්ගෙන් ගැළවීමක් තිසෙව් කියල"

"ඒක නෙමෙයි හෝමිස්" මම ඇසිමි. "බැල්ටිමෝ නොකාවේ තිබුණු පස්පෙට්ටියට මොකද වුණේ? ඒක නැතුව ඩිඩ්කියුලාට කොහේවත් යන්න හැකියාවක් නැහැ, නේද?"

මගේ මිත්‍රයාගේ මුහුණේ හැගීම් වැළැකිසිදු වෙනසක් නොවීය. "මගේ හිතවත් වොට්සන්, ඔබ සමඟ හේතලේ නොහිටී වෙලාවේ මං ගියේ කොහේ කියලද ඔබ හිතන්නේ? මං ගියා බැල්ටිමෝ නොකාවට. ඔහු කවුරුත් හරි ඊටලා පස්පෙට්ටිය ගෙන්වාගන්න බව මං දන ගිටියා. ඒ හින්දා මං බලාපොරොත්තු වුණේ, ඔහුට කලින් ගිහින් පස්පෙට්ටිය මුහුදට පෙරලා දමන්න. නමුත් ඒක සාර්ථක වුණේ නෑ"

"සාර්ථක වුණේ නෑ"

"ඔව්, ඩරැකියුලා මට එක එක පියවරක් ඉදිරියෙන්, ඔහු කවුරුන් හරි එවලා පස්පෙට්ටිය නැවෙත් ඉවත් කරගෙන ගිහිත්. ඒක ඔහු ලග ඇති"

මගේ මුහුණේ ඇතිවූ බලාපොරොත්තු කඩවූ සලකුණු ඔහු දකින්නට ඇත.

"ඒ ගැන අමතක කරලා දමන්න වොට්සන්. ඇදුම් මාරුකරගෙන විකස් විවේක ගන්නාම මගේ වියදම දෙමනක් හැකිම පහවෙලා යාවි. ඒ වෙනකොට වොට්සන් මහත්මියගේ කොටස තත්ත්වය යහපත් අතට හැරී ඇති බව අපට දැනුම් දෙයි. ඒ ගැන මට සැකයක් නෑ. ඒක තෙමෙයි මිත්‍රයා. අපි දෙන්නට හෝටලයක් තවානැත් ගන්න, ඔබ අපේ සැහෙන තරම් මුදල් ඇති කියලා මා විශ්වාස කරනවා....."

අලුත් අභිරහස්

බිහිසුණු ලේ පිපාසිතයාගෙන් එංගලන්තය මුදවා ගැනීමෙන් පසු, අප වෙත ළඟා වූ පළමු නොවැම්බර් මාසයයි මේ. හීන සාතුවේ හිම වැටීම ඇරඹී තිබිණි. මම විසින් කාමරයේ මගේ භාන්ඩ පුටුවට වී නවකරා පොතක් කියවමින් සිටියෙමි. මේරි ඇගේ උතුල මත වූල් බෝලයක් තබාගෙන, ගොතන කටු වලින් යම් ඇඳුමක් ගොතමින් සිටියාය. රාත්‍රී දහයේ කණිසම් සරලෝසුවේ නාදවිණි. නිදිබරව සිටි මම එයින් අවදිවූයෙමි. පොත වසා නැගූ මම නින්දට යාමට සූදනම් වුණෙමි. කිසිවෙකු අප නිවසේ සිතුව නාද කළේ ඒ මොහොතේමය. මේරි ඇගේ අතේ වූ, ගෙතුම් ඉවතට දමමේ සුදුසුමක් හෙළමිනි.

"තවත් ලෙඩෙන්" ඇය කීවාය. "මයා අද දවස තිස්සෙම ලෙඩුන් බලලා හරි මහන්සියෙන් තේද හිටියේ?"

"ඒත් ඉවරයක් නෑ වගෙයි පෙනෙන්නේ" කී මම ඉදිරි දෙර වෙත ගියෙමි. දෙර විවෘත කළ මට දකින්නට ලැබුණේ මගේ හිතමිත්‍ර පර්ලොක් හෝමස්ය.

"මේ තරම් රෑ වෙලත් තවම නින්දට ගියේ නැද්ද වොට්සන්?"

"හෝමස්!" මා කීවේ අතිශය සතුටෙනි.

"මේ හිම වැටෙන පෙලාමයි? එහින ඇතුළට. ඔබව හුඟක් දවසකින් මට හමුවුණේ නෑ. මං හිතන්නේ මං ඔබව අත්තිමට දක්කේ....."

"..... බැංකුගොරා විවඩ් මැක්ග්‍රා අල්ලන්න අපි ස්කොට්ලන්තයට ගිය ගමනෙදී තේද?" ඔහු කීවේ විසින් කාමරයට පිවිසෙමිනි. ගමන්කිරීමත් වල යෙදීමට අදින ඇඳුම් පැළඳුම් වලින් සැරසී සිටි ඔහුගේ, හිස්වැස්ම හා උරහිස් මත අලුත් හිම තැන්පත් වී තිබිණි. මේරි දුටු වහාම ඔහු හිස්වැස්ම ඉවත් කළේය.

"අන්න වොටසන් මහත්මියගේ අතේ තියෙනවා ගර්භ උණුසුම්ව තියාගන්න හොඳ ඇඳුමක්. මොනවද වොටසන් මහත්මිය මේ කැපේ ගොන්නෙන්? ස්ටේටරයක්ද? නැත්නම් දෙස්තර මහත්තයාට මල්ලයක්ද?"

"ඒ එකක් වත් නෙමෙයි" මේරි කීවේ හෘදයාංගම සිතාවක් පා මුහු පිළිගනිමිනි. "ඒක ලෝම කඩයක්. ඔබ පුදුමයට පත්කරවමින් ඔබට තත්තල් තැග්ගත් හැටියට දැන්නාදී ගොන්න පටන්ගත්තේ. කෝ දුන් මේ විස්තර අහලා, ඔබ පත්කොම අවුල් කළා නේ"

"එහෙනම් ඒක දක්ක ඔබ මං අමතක කරන්නම්" මගේ මිතුරා කිය. "ස්තූතියි වොටසන්. ඒ වුණත් බරපතේ බිබි ඉන්න වෙලාවක් නෑ. මං ආව කුලීරිය ගෙව්වුව ඉඟ. පියැල්ලා මං එනතුරු බලාගෙන ඉන්නවා. තව පැය භාගයකින් නැව පිරිස්වෙනවා. මං ඒක අල්ලා ගත යුතුයි"

"මොනවා? කොහේද ඔබ යන්නේ? කුරෝපයටද?" මම ඇසිමි.

"විසදීමට ටිකක් කාලය—ගතවෙන හැටලුවක් මට ලැබිල තියෙනවා" හෝමස් කීවේ උරහිස් මත වූ හිම ඉවතට පිය දමමිනි.

"නෑ නෑ මගේ මිත්‍රයා. මං මේ ආපේ එබ්ව ඒකට කැඳවාගෙන යන්න නෙමෙයි" ඔහු කීවේ මා කැබැල්ල අගන්නට සූදනම් වෙන අයුරු දකිමිනි. "පහුගිය දිනවල අපට මුහුණ දෙන්න වුණු අත් දකිම බොහොම වෙහෙසකාරී එකක්. ඒ නිසා මේ තරම් ඉක්මනට ඔබේ බිරිඳගෙන් ඔබට උදුරාගන්න, මං හිතෙකින් වත් හිතන්නේ නෑ. ඒ ගැන අපි වාද කරන්න උවමනා නැහැ. මේ ගමන තනිව යන්න මං තීරණය කරල ඉවරයි වොටසන්."

වරයට යන ගමන් මට හිතුණා ඔබ දෙදෙනාට කතාකරල, ශුභ පතල යන්න. අනෙක මට ලැබුණු මේ වීදුලි පුවත පෙන්වල යන්න.

"හැමදෙයක්ම සාර්ථකයි. ඔහු මියගියා. අනාරාධිතවම ඔබෙන් ඉටුවී තිබූ සියලු උපකාරමලම මගේ කාතෘකාව පිළිගන්න."

ඒ. ඩී. එච්.

වාර්තා, බල්ගේරියාව."

"ඒ. ඩී. එච්. කියන්නේ?" මම ඇසිමි.

"ඒබ්බැම් වැන් හෙල්සිං" හෝමස් කිය.

"ඩි. රැ. කිසිල්ලා මේ ලෝකයෙන් ඉවත්වීම සම්පූර්ණ වශයෙන්. මගේ සිහිවටන එකතුට අමුණාගන්න මේ විදුලිප්පුවන ප්‍රයෝජනවත්. මේ පරීක්ෂණය මතක් වෙන්න මට ඇති එකම සිහිවටනයක් එකයි"

"අපි ඩි. රැ. කිසිල්ලා සමග සමානතා යෙදිලා කළ කී දේ ගැන වැනි හෙල්සිංල දැනගන්න කොහොමද? ඔවුන් එය දැනගත් බවක් ම. දැනගිටියේ නැ"

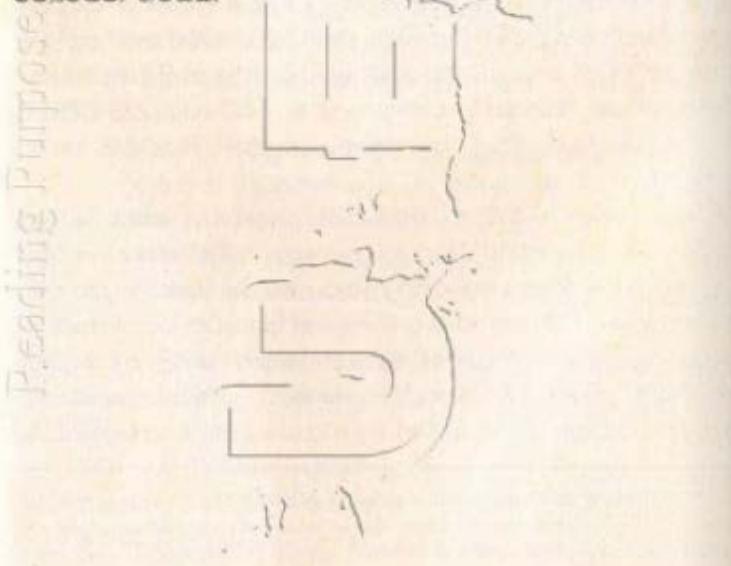
මා කීවේ විදුලිප්පුවන ආපසු මගේ මිත්‍රයා අතට දෙමිනි.

"ඔහු මුල ඉදලම ඒ ගැන දැනගිටියා ම. ඔබට කිව්වේ වැනි හෙල්සිංලේ දක්ෂකම ගැන අසුවෙන් තක්සේරු කරන්න එපා කියලා" කී මගේ මිත්‍රයා අසුනෙන් නැගිටිමිනි.

"එහෙනම් ඔබ දෙදෙනාම ඉහත තත්ත්වයක් සහ වාසනාවන්ත නවවසරක්! අනුච්ඡේදී අඩු නැවත කළුවලු."

"එසේම වේවා! මහර්මස් අපට අලුත් අවුරුද්දේ ලැබෙන්න කියෙන්නෙ මොන වගේ අහිරහස් හා අදහන ගැටලු වේවිද දන්නෙ නැ?"

"මගේ හිතවත් මිත්‍රයා. ඒක නම් ඔබට වගේම මටත් අහිරහසක්." කියා අපෙන් සම්පූර්ණ ඔහු හිම වැස්සේ අන්ධකාරයේ නොපෙනී ගියේය.

වාල්ටන් මිනීමැරුම

බටහිර යුරෝපයට අධික හිතැති දැනුණ එම වර්ෂය බව මගේ සටහන් පොතේ සඳහන්ව ඇත. මගේ බිරිඳගේ අකල් මරණයෙන් පසු, මම යළිත් වරක් බෙක්සර් විට්ටේ නිවහනේ පදිංචියට ගොස් සිටියෙමි. නොවාලිබර් මාසයේ මුල්සතිය වනවිටත්, ලන්ඩන් නගරය මිදුමෙන් වැඩි යාමට පටන්ගෙන තිබිණ. ඒ දිනවල අහිරහස් ලෙස පෙනුණු පරීක්ෂණ කිහිපයක්ම ලැබිණ. එහෙත් ඒ එකක් වත් මගේ මිත්‍ර මුද්‍රාලාක් හෝමිස්ගේ සිත් ඇද ගැනීමට සමත් වී තිබුණේ නැත. කිසිදු සැඟවුණු අහිරහසක් නොතිබුණු ඒ අපරාධ, ස්කොට්ලන්ඩයාට හි ලෙස්ට්‍රෙඩ් ආදීන්ට වුවද පහසුවෙන් විසඳිය හැකි විය. බව මගේ මිත්‍රයාගේ අදහස විය.

තවසත් මහත්මිය අපේ උදේ ආහාරයේ පුද්ගලික කරන තුරු එද අපට නොයෙක් වැඩ කටයුතු තිබිණ. දැනුණ පුවත්පත් කිසිවක් තවමත් අප වෙත ලැබී නොතිබිණි. එහෙයින් හෝමිස් පෙර සතියේ පුවත්පත් වලින් කපා වෙන්කරගත්, අපරාධකරුවන් පිළිබඳ වාර්තා කිහිපයක් තම "ස්ක්රෑප්" පොතක අලවමින් සිටියේය. මම විලියම් ක්ලාක් රසල්ගේ මුහුදු කුරාන්කර පොතක් කියවීමට පටන් ගත්තෙමි.

"ඔබ මොනවා කිව්වත් මොරියන්, මහාචාර්ය මොරියාට්ගේ වැටීමත් සමග ලන්ඩන් පානාලු ලෝකය සම්පූර්ණයෙන්ම බිඳ වැටුණා. සෙබස්ටියන් මොරාන් ඇතුළුව අපරාධකාරයන්ට යන එන මො නැතිවුණා. 'M' අතුරෙන් නම සඳහන් අපරාධකාරයන් අතර කී දෙනෙක්ද තවමත් නිදහසේ ඉන්නේ? හොර සල්ලි අවටු ගැහු මොරියන් හිරේ. මිනීමරපු මැකෙන්ලි, මේබ්‍රික් දෙන්නාම පෝරකයට ගියා. ජෝන් මාටින් මැරවරයාගේ නඩුව තවමත් ඉවර

* අත් පිටපතේ මේ වර්ෂය සඳහන් වූයාට පොත් තැවුන් විසින් කා දමා ඇති බැවින් වර්ෂය නිශ්චිතව සඳහන් කළ නොහැක. එහෙත් වෙනත් කථාවක මොරියන් සඳහන් කරන්නේ මෙය නමුච්චිටත් පෙර හෝමිස්ට යොමු වූ අහිරහසක් බවයි? - පරිවර්තක

නැත. මං කොල්ලකාරයා මගේ දිවි ඇති තෙක් හිරේ. අපට තවම අල්ලගන්න බැරිවුණේ මැකල්ටන් සහ මුද්‍රාණය පමණයි. එයාලටත් වැඩි දවසක් නැතිලා ඉන්න මං ඉඩ තියන්නේ නැ."

මහුගේ එම කථාව සිදු කෙරෙද්දීම හයිසන් මහත්මිය අපේ උදේ ආහාරය උඩුමහලට එව්වාය. සැහෙන තරම් තුසගින්නේ සිටි අපි තවත් පමානොවී ආහාර ගැනීම ඇරඹුවෙමු.

"ඔබ දන්නවද වොට්සන්, හයිසන් මහත්මිය ආහාර පිළියෙල කිරීමට කොයිතරම් දක්ෂ වුණත්, සමහර දේවල් ඇය පිළියෙල කරන්නේ මගේ වට්ටෝරු අතුව බව?"

"උදහරණයක් වගයෙන්?"

"උදහරණ කීපයක්ම මට දෙන්න පුළුවනි. එකක් තමා මේ බේකන් හා විස් මිශ්‍ර කිරීමට එක....."

"කිසිවෙකු අප නිවසේ දෙරටුව අසල ගෙහිමි කාන්තාවගෙන් යමක් විමසනු ඇති, මගේ මිත්‍රයා කථාව නැවැත්වීය. මිළහට ඒ අමුත්තා වේගයෙන් තරප්පු පෙළ නැග උඩුමහලට එන ගබ්දය අසන්න ලැබිණ. කෑම සෑපීම මදකට නැවැත්වූ හෝමස්, තත්පර කිහිපයක් සවන් යොමුකරගෙන සිටියේය. අනතුරුව මහුගේ දෙනෙන් දීප්තිමත් වෙන අයුරු මම දුටුවෙමි.

"මට වැද්දීමක් නොවෙයි නම්, මේ එන්නේ අපේ හිතවත් ශ්‍රෝමසන්. මහු අපට මොනවා හරි ගැටලුවක් අරගෙන එනවා" හෝමස් කීය.

අමුත්තා දෙරට තට්ටු කරද්දී අපි මහු ඇතුළට කැඳවුවෙමු.

"සුභ උදෑසනක් ශ්‍රෝමසන්, ඇතුළට එන්න. අපි නම් දැන් තමයි උදේ ආහාරය ගන්නේ. ඔබත් ඇවිත් මෙහෙන් වාඩිවෙන්න....." මගේ මිත්‍රයා කීය. මහු පැවසූ අයුරින්ම අමුත්තා වුයේ ස්කොට්ලන්ඩියානු පොලීසියේ අපරාධ ඊරික්කෙයෙකු වූ ටෝබියස් ශ්‍රෝමසන්ය.

"සුභ උදෑසනක් හෝමස් මහත්මිය, මං ඇත පාරේ එන හැටි ඔබ ජනේලයෙන් දුටුවාද? නැත්නං කොහොමද මං එන බව දැනගත්තේ?"

"මේව මේ විධියට තේරුම් කරලා දෙන්න ගියාම, ඊළඟට කිසිකෙනෙක් මගේ හපන්කම අගය කරන්නේ නැතුව යනවා." මගේ මිතුරා කීවේ කෝපී පෝච්චිය ශ්‍රෝමසන් දෙසට ළං කරමිනි.

"මෙතෙක් තිබෙන යන එක අයගේ අඩි ගබ්බා වලින් ඔවුන් හඳුනා ගැනීම ඒ තරම් හපන්කමක් කියලා මං හිතන්නේ නෑ. කෙටිපු, බරෙන් අඩු පුද්ගලයෙකු වන ලෙස්ට්ටේඩ් ගේ අඩි ගබ්බා එක විධියක්. විකක් තරබාරු ඔබේ අඩි ගබ්බා ඊට වඩා තියුණුයි. ස්ටැන්ලි හොප්කින්ස්ගේ තියෙන්නේ ඊට වඩා වෙනස් පියවර හදක්. බෙඩ්ස්ට්‍රිට්ගේ අඩි ගබ්බා බොහොම වේගවත්. ඔහු තරප්පු පෙළේ දුවනවා වගෙයි. මේ මගේ හිතවත් දෙස්තර මහත්මයා තරප්පු පෙළ නගින්නේ වෙනත්ම ආකාරයකට. මට හඳුනාගන්න පහසුම, ඔහු උඩුමහලට නගින නමුත්..... කෝපි කෝප්පයක් බොන ගමන් කපා කරමු. අද උදේ පාන්දරින්ම ඔබ ආවෙ, අඩි ගබ්බා වලින් පුද්ගලයින් හඳුනාගැනීම ගැන, මගෙන් ඉගෙනගන්න කියලා මං හිතන්නේ නෑ?"

"නැහැ හෝමස් මහත්මයා. මේක ඊට වඩා බරපතල කාරණයක් ග්‍රේස්සන් කීවේ සුරුවටුව තිබූ දමා කෝපි කෝප්පයක් වත් කර ගනිමිනි. "ඔබතුමා කෑම කාල අවසන් කළාම කපාට කියන්නද? නැත්නම්....."

"අපි මේ කෑම කන්න පටන්ගත්තා විතරයි" හෝමස් කීය. "මං වඩා කැමතියි, ඔබේ කපාත්තරයා ඔබගේ පටන් ගන්නවා නම්. එතකොට කෑම කාල අවසන් වුණු විහාම, අපට පුළුවනි ක්‍රියාත්මක වෙන්න"

කෝපි කෝප්පයට සිති හැඳි හතරක් පහක් දමාගත් ග්‍රේස්සන් මිනිත්තු කිහිපයක් නිහඬව කල්පනා කළේය. ඔහු කපාට පටන් ගත්තේ ඉන්පසුවය.

"මහත්මයා, මේක තුන් මිනිත්තුමක්. මියගිය තුන්දෙනාම කාන්තාවෝ!"

"දෙයියෝ සාක්කි!" මට කියලිණි.

"ඔව් වොට්සන් මහත්මයා. මග අපරාධයක්. සිද්ධිය වෙලා තියෙන්නේ ඊයෙ උදේ දහයමත් අවුල් දෙකටත් අතර. ලෙස්ට්ටේඩ් ප්‍රාන්තයේ ඕක්හැම්-චලට් නුදුරු ආවිහිල් නම් ගම්මානයේ. කැඳවීම ලැබුණු ගමන් ඊයේ හවස දුම්රියෙන් මං පිටත්වෙලා ගියා. මං මූලික පරීක්ෂණය පැවැත්වුවා. නමුත් මේතැන මොකක් හරි ලොකු අහිරහසක් තිබෙනවා වගෙයි. මට එක්වරම හිතුණේ, ඒක නිසා මේක අපි තවත් අවුල් කරන්නේ නැතිව පරිලෝකනය හෝමස්

මහත්මයාට භාරදිය යුතුයි කියලා මට හිතුණා. මං එම ස්ථානයට පොලිස් ආරක්ෂාව යොදලා, අද උදේ පාන්දිරිත්ම ආවේ ඔබතුමාව කැඳවාගෙන යන්න" පොලිස් නිලධාරියා එක හුස්මට කියාගෙන හිස්සේ.

හෝමිස්ගේ මුහුණේ මා දුටුවේ අතිශය සතුටට පත් සිනාවකි. "විශිෂ්ටයි ග්‍රෙග්සන්" හෝමිස් කීය. "දුන් මං කැමැතියි සිද්ධිය පිළිබඳ තොරතුරු මුල සිටම දනගන්න"

"ලන්ඩන් සිට දුම්රියෙන් උතුරට යද්දී ලෙස්ටර්ෂයර් ප්‍රාන්තයේ අපට හමුවෙනවා හතළිත්තනම් දුම්රියයොළක්. ඒ ලෙස්ටර් නගරයට ළඟාවෙන්න හැතැත්ම දහසකට එකොළහකට කලින්. සිද්ධිය වුණු තැනට ළඟාවෙන්න, හතළිත්ත වලින් දුම්රියෙන් බැහැලා, හැතැත්ම කුනකුමාරක් පමණ රට ඇතුළට යා යුතුයි. එතකොට තමයි මේ සිද්ධිය වුණු ආවිහිල් ගම්මානය අපට හමු වෙන්නේ. ඔබ සමහරවිට අහලත් ඇති, ආවිහිල්වල තමා, ඒ පළාතේ තිබෙන පැරණිම මාකසික රෝහල තියෙන්නේ. අපරාධය සිදු වුණේ මේ රෝහලට යාම දෙකුත් සියසත් දුරින්, වත්තක් මැද පිහිටි විශාල නිවසක. මේ ගෙදර වාසය කළේ අවුරුදු පනස්පහක් වයසැති විවියන් ටාල්ටන් මහත්මියයි. ඇගේ අවුරුදු දහහතක් වයසැති දියණිය ජන් ටාල්ටන් මෙනෙවිය සහ ගෙදර සේවිකාව සේරා වුඩ්හැම් මහත්මිය. ඇය අවුරුදු හැටපහක් පමණ වයස්ගත තැනැත්තියක්. මේ තුන්දෙනා මරණයට පත්වෙලා තියෙන්නේ වෙඩිවැදීමෙන්. මං කියන ඒම ඔබට පැහැදිලිද හෝමිස් මහත්මයා?"

"ඔව් පැහැදිලියි. දිගටම කියන්න"

"මේ පවුලට අයත් තවත් ගෑණ සේවිකාවක් ඉන්නවා, සුසාන් ජෝන්ස් නම් තැනැත්තියක්." ඇය තමයි සාමාන්‍යයෙන් මේ ගෙදර මුළුතැන්ගෙයි වැඩ කරන්නේ. නමුත් ටාල්ටන් පවුලේ ඇති පවුලක සේවිකාව මේ දිනවල අසනීපයෙන්. ඒ නිසා සුසාන්ට ඒ ගෙදර කටයුතු සඳහා යවලයි කිවුණේ. ඒ ගෙදර කැම උයාදුන් සුසාන්, ආපසු ටාල්ටන් නිවසට ඇවිත් තියෙනවා. අපරාධය මුලින්ම දකින්න ලැබී තියෙන්නේ ඇයට. ඇය වහාම පොලිසිය කැඳව්වා."

"ටාල්ටන් පවුල ගැන මොනවද ඔබට දනගන්න ලැබුණු තොරතුරු?"

"විවිධත්වයෙන් යුක්තව පවතින අතරම දේශීය සහයෝගයෙන් පෙර ඇගයීම් සැලකීමෙන් වෙන්වූණු බවයි මට දනගන්න ලැබුණේ. එහි හෙක්ටර් වාල්ටන් නම් කෙනෙක් බිරිසක් සමඟින් ගොඩනඟා ගත්තේය. එහි දැනට ජීවත්ව සිටින්නේ හෙක්ටර් සිට සැතපුම් හතරක් පමණ දුරකින් පැත්තට තිබෙන නිව් බෙල්ට් නගරයේ"

"මං නිතරම ග්‍රේස්සන් අපි කවුරුත් පමා නොවි වහාම ඔබ සමඟ ආවොත් හොඳයි කියලා කාලය අවසන් කළ හෝමස් කීවේ දුම්රිය කාල සටහන පරීක්ෂා කළේනි. —"

වහා හැඳ පැළඳගෙන අපි පිටත්ව ගියෙමු. තවත් මිනිත්තු දහයක් ගතවෙද්දී ලෙස්ටර්ගේ ප්‍රාන්තය බලා පිටත්වෙන උදේ දුම්රිය අල්ලාගැනීමට දුම්රිය ස්ථානවලට ගොඩවීමට අපට හැකිවිය. "වාල්ටන් මිනීමැරුම" නමින් පුවත්පත් වාර්තාකරුවන් හැඳින්වූ මේ අපරාධය පිළිබඳ කොරකුරු, එදින පුවත්පත් රැසකම මුල් පිටුවේ පළවී තිබිණ. එහෙත් ග්‍රේස්සන් ගේ දනගන්නට ලැබුණු කොරකුරු වලට වැඩියමක් පුවත්පත්වල නොවීය.

හෙක්ටර් දුම්රිය පොළේ දී පෙරැ හතරේ කුලී රියකට නැඟුණු අපි ආවිහිල් බලා පිටත් වී ගියෙමු. හල් දමා සකස් කළ පාර අශ්ව කරත්ත ගමනාගමනයට යෝග්‍ය නොවීය. මේ ප්‍රදේශයේ වැසියන් ජීවත් වූයේ සත්ත්ව පාලනයෙන් හා ගොවිතැනින් බව, පාර දෙපස වූ විශාල ගොවිපොළ හා ගොවි බිම් වලින් අපි තේරුම් ගත්තෙමු.

සැතපුම් තුනක් පමණ දුරකින් සිට පසු පාරේ වම් පැත්තේ දක්නට ලැබුණේ විශාල ජලාශයකි. ආවිහිල් විල නමින් හැඳින්වුණු එය ස්වාභාවික ජලාශයක් බව ප්‍රේමසන් කීය. ජලාශය අවසන් වූණු වහාම පාරේ වම් පැත්තට වැටුණු පාර අසල විශාල නම් පුවරුවක් විය. "ගාන්ත ඇන්ඩර්සන්ස් ටැබ්ලට්" යනුවෙන් එහි සඳහන්ව තිබිණ. ජලාශය මැද පිහිටි විශාල දූවකින් වැනි උස් ගොඩබිම් පොදාසක, බාලාපරාධකරුවන් ගිනිමැරීමට යොදාගත් බෝස්ටල් පාසල පිහිටා තිබූ බැව් විශ්වාසයට පැවසුවේය. එම අඩවිය පසුකොට යාර දෙසියයක් පමණ යඳි, ග්‍රේස්සන් කලින් සඳහන් කළ මානසික රෝහල අපි දුටුවෙමු. පාරේ දකුණු පසින් වූ උස් කඳු මුදුනක පිහිටි එය කටුකම්බි වැටකින් වටකර තිබිණ. "ආවිහිල් රෝහල" යනුවෙන් නම් කර තිබූ එහි තිබුණේ රෝහලකට වඩා

බන්ධනාගාරයක පෙනුම හිමි වූ සිතියම්. වාල්ටන් නිවස සහිත වත්ත තිබුණේ එම පාරේම තවත් සැතපුම් කාලක් පමණ ඉදිරියෙනි.

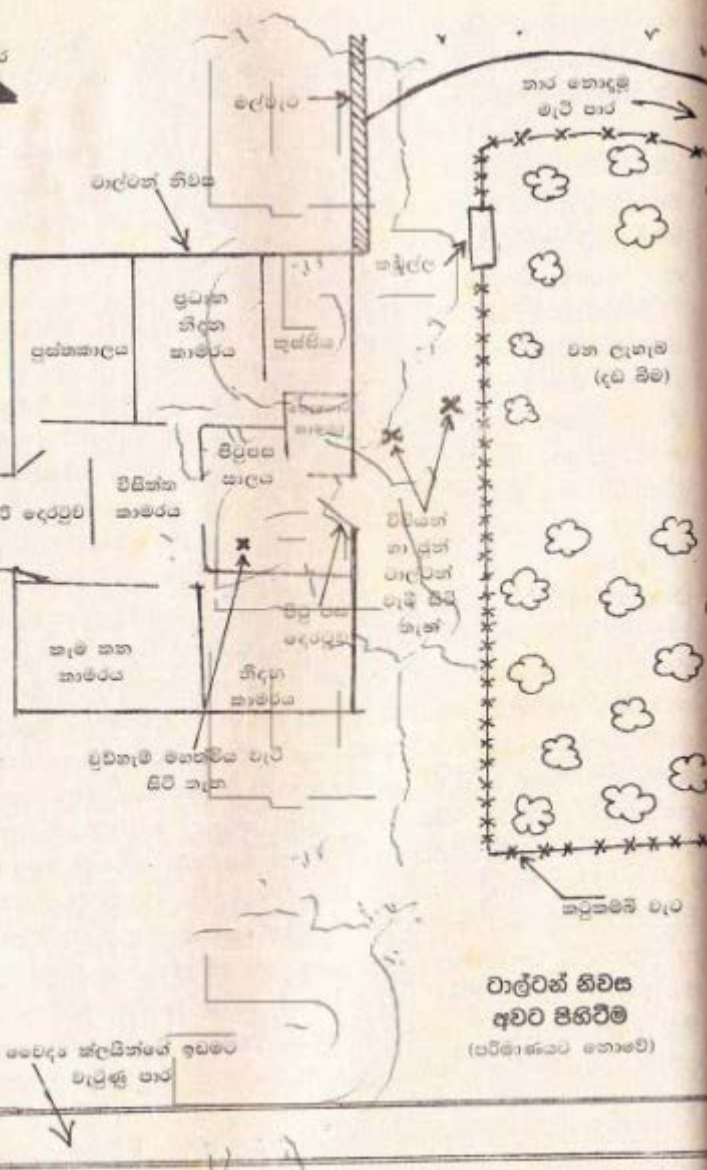
සැහෙන සෙනගත් එහාන රැස්වී සිටියත්, කිසිවෙකුට එහි ඇතුළුවීමට ඉඩ නොලැබෙන සේ, පොලිස් නිලධාරියෝ රැකවල් දමා සිටියහ. ප්‍රාදේශීය වෛද්‍යවරයා ද එහි පැමිණ සිටියේය. එහෙත් පොලිස් නිලධාරියන්ගේ ඉල්ලීම අනුව ලත්වත් නගරයෙන් පරිලොක් හෝමිස් මහතා පැමිණ පරීක්ෂා කොට අවසන් කරන තුරු, මරණ පරීක්ෂණය ඇරඹී නොතිබිණි.

“ග්‍රෙග් සන්. ඔබ දන්නා නියෝග, වාල්ටන් පොලිස් නිලධාරියන් අතුරුම අනුගමනය කළ වගෙයි” හෝමිස් කීය.

“ඔව් මහත්මයා, ග්‍රෙග් සුඛානියා නැවියට ඇවිත් ඉන්නේ යකොට්ලන්ඩියාඩ්හි මූලාශ්‍ර පුහුණුව ලැබූ තරුණයෙක්. වයසක කෙස් පැහැණු අය වශයෙන් නෙමෙයි. මේ තරුණයන්ට යමක් කියා දන්නාම මතක හිටිනවා. ඒ වගේම ඒ උපදෙස් ක්‍රියාත්මක කරනවා. අපරාධ පරීක්ෂණ ගැන ඔවුන්ට හොඳ වැඩහිමක් තියෙනවා”

ප්‍රධාන පාරේ සිට යාර පනහක් පමණ දුරින් උස් බිමක් මත වාල්ටන් නිවස දිස්විය. අවුරුදු පනහකට ආවුනට පෙර ගොඩ නංවන ලද තනි තට්ටුවේ ගෙයක් වූ එය, භරමක් විශාල, ශක්තිමත් එකක් බැව් ඇතට පෙනිණ. ඉඩමේ ආරක්ෂාවට පාර අසින දිගටම ගස් සමග සම්බන්ධ කොට තැනූ උස් මායිම් වැටක් තිබිණි. පැරැණි ගේට්ටුවක් තිබුණත් එය නිතරම අගුවර දමා තබන වර්ගයේ එකක් නොවීය. වත්තේ හෝ කිසියම් ආරක්ෂාව පිළිබඳව අයිතිකරුවන්ට ප්‍රශ්නයක් නොතිබූ නිසාදෝ, ඔවුන් හොඳ ගේට්ටුවක් ගැන සැලකිලිමත් නොවන්නට ඇත. නිවස වටේටම ඉඩමේ මල් හා පළතුරු වර්ග විශාල වශයෙන් පැහැ තිබිණි. මීට අමතරව නිවසට පිටුපසින් පිහිටියේ කටුකම්බි වැටකින් වෙන් කෙරුණු විශාල කැලැරොදකි. පසුව අපට දනගන්නට හා දකින්නට ලැබුණු පරිදි එය වළිකුකුළන්, හාඳුන්, නරින් දැයම නිරීම සඳහා වෙන්කොට තිබූ, වාල්ටන් පවුලට අයත් දඩබිමකි. පළසිරුරු දෙකක්ම අපට දක්නට ලැබුණේ මේ කම්බි වැට හා නිවස අතර වූ හිස් බිමකට තුළය.

විවිධත් වාල්ටන් මහත්මිය මුහුණ යටිපැත්තට සිටිනසේ වැටී සියගොස් සිටි අතර, ඊට යාර දහයක් පමණ නුදුරින්, ඇගේ

දියණිය වූ පුත් රාජ්‍යයේ මුහුණ යටිතැන්තට සිටින සේ වැටී
මියගොස් සිටියාය. මළසිරුරු අසල විශාල වශයෙන් ලේ
ගලාගොස් තිබිණි. අනෙක් මියගිය තැනැත්තියගේ මෘතගර්භය
තිබුණේ නිවස ඇතුළත බැටි අතට අසන්නට ලැබිණ.

වයස අවුරුදු පනස්පහක් යයි පැවසුණු විවියන් රාජ්‍යයට
තිබුණේ ඊට වඩා තරුණ බවෙනි. උරහිස් තෙක් දිගට වැඩු
රන්වත් පැහැති කෙස් කළහත්, ඇය සතුටිය. හැටියට උඩින්
ජර්සියක් ද දිග කලියම ද හැඳ සිටී ඇය. දෙසයේ දණහිස තෙක්
ආවරණය වන "ගම්බුට්ස්" වර්ගයේ සපත්තු පැළඳ සිටියාය. ඇගේ
දියණිය පුත් ද හැඳ සිටියේ මවගේ ආකෘතියේම ඇඳුමක් හා එම
වර්ගයේම ගම් බුට්ස් සපත්තුව. කෙටිපු උස ගර්භයක් තිබූ
තරුණියගේ රන්වන් පැහැති ලෙස, කෙටියට කපා තිබිණි.
දෙදෙනාටම වෙඩි පහර එල්ල වී තිබුණේ හිසේ පිටිපසටය. ඒවා
ඉතා ළඟ සිට තැබූ වෙඩි පහරවල් බව දුටු වහාම මම වටහා
ගත්තෙමි.

මළසිරුර පරීක්ෂා කිරීමට අපර භෝමිස් මුලින්ම කළේ බිම
වැතිරී, මළසිරුර අවට පොළොව පරීක්ෂා කිරීමය. විටෙක තමාටම
යමක් කියාගනිමින්, විටෙක කළල රුද්‍රිකර හුනිමින්, මළසිරුර වටේ
පොළොව පරීක්ෂා කළ ඔහු, මිළඟට සෙමෙන් සෙමෙන් නිවස
දෙසට ගියේය. එතැනින් යළිත් කමිබි වැටේ පිහිටි කඩුල්ල අසලට
ගොස්, එතැන බිමට දොඩා යමින් වරක් පොළොව නිරීක්ෂණය
කළේය. මිළඟට පරෙස්සමින් බිම අඩි තබමින් පුත් රාජ්‍යයන්
මෙනෙවියගේ මළ සිරුර වැටී තිබුණු තැනට පැමිණෙද්දී, ඔහු
තමාටම සිවුරුහන් කරගත් අයුරු මගේ දුටුවෙමි. අනතුරුව ඔහු
පොලිස් හටයෙකු ලවා දුම්රු කඩදසි කවර කිහිපයක් ගෙන්වා
ගත්තේය. පහරොම් වල සිස්-කොටු කිහිපයක් එක් මල්ලක් තුළට
දමු ඔහු, විශාල භෞමික ගොඩක් අසල තිබී ඔහුට හමුවුණු සුදු
පැහැති අත් වැස්මක් තවත් මල්ලක් තුළට දමා ගත්තේය. මිළඟට
ඔහු මවගේ හා දුවගේ මළ සිරුරු ද ඔවුන්ගේ මතුපිට ඇඳුම් පැළඳුම්
ද පරීක්ෂා කළේය.

කිසිදු කතාබහක් නොකළ භෝමිස් මිළඟට නිවසේ පසුපස
දෙරිත් නිවසට ඇතුළු විය. අපි ඔහු පසුපස ගියෙමු.

ඇතුළුවුණු තැනම තිබුණේ වහාකටුකු සඳහා භාවිත කළ
මුල්ලු, අත් ඉස්කෝප්ප ආදී ආයුධ, පොහොර හා මල්පෝවිටි ගබඩා

කළ කාමරයකි. ඊට කාබිදව විද්‍යාලයේ මුළුතැන්ගෙයක් ලෙස ද නැතිනම් අමුත්තන් සමග සතුටු සාම්ප්‍රදායික යෙදීමට ද පාවිච්චි කළා යයි සිතිය හැකි තරමක් විශාල සාලයකි. සේරා වුඩ්හැම් මහත්මිය මියගොස් සිටියේ එහිමය. උසින් අඩි පහකට වැඩි නොවූ ඇය කෙටිවූ සිරුරක් තිබූ කාන්තාවකි. ඇයට ද වෙඩි පහර එල්ල වී තිබුණේ ඉතා ළඟ සිට බැව් පැහැදිලි විය. කෙසේ වෙතත් අනෙක් දෙදෙනාට මෙන් නොව ඇයට අවධිපහර එල්ල වී තිබුණේ පසුවට බැව් අපි දුටුවෙමු.

ඒ අසලම පොළොවේ, බිම්-වැටුණු ලී බිත්තේදියෙක් හා සුනු විසුනු වී ගිය හේ කෝප්ප, පිරිසි හා හේ පෝච්චියේ කැබැලි දක්නට ලැබිණ. මීට අමතරව වුඩ්හැම් මහත්මියගේ සිරුරෙන් ගලාගිය රුධිරය ද බිදුණු හේ කෝප්ප මත තිබී විසිරුණු හේ පැත්ත, සිනි හා කිරි වියළී ගොස් තිබෙන අපි දුටුවෙමු. අපට එම කාමරයට ඇතුළු වීමට ඉඩ නොදුන් හොමිස්, මෙහි සාක්ෂ්‍යවේ තිබූ කාමය එළියට ගෙන සිටිමින් පොළොව පොදිසි කිරීමට පටන් ගත්තේය. බිදුණු කෝප්ප, පිරිසි කැබැලි සියල්ල එක් තැනක තබාගෙන ද එම කාමරයේ තිබී අනුලාභන ප්‍රභූරෝම කොපු තවත් තබාගෙන ද දමාගත්තේ තමාටම ගමන් කියාගනිමිනි.

"ග්‍රෙග්සන්" හෝමිස් කිය, "දැන් ඔබට පුළුවන් වෛද්‍යවරයාට පස්වැන් මරණ පරීක්ෂණය සඳහා අවසර දෙන්න. වොට්සන්, ඔබත් වෛද්‍යවරයෙක් නිසා ඔබ එතැන රැඳී සිටීම අපට ප්‍රයෝජනවත් වෙන්න පුළුවනි. ඔබේ වෛද්‍ය සහයා පවසන්නේ මොනවද කියල හොඳින් මතක තියාගන්න. ඒ අතරේ මම මේ කැලැරොර්දේ ඇවිදල එන්නම්. මේ වගේ බිහිසුණු දර්ශනයක් දුටුවට පස්සේ, හිත සන්සුන් කර ගැනීම විකල්ප අපහසුයි. ඒකට හොඳම ක්‍රමය ගහකොළ සකාසිව්පාටා අතරේ ඇවිදලා එන එකයි."

මා මුලින් සිකාසිව්පේ පස්වැන් මරණ පරීක්ෂණය සිදු කරන තුරු හෝමිස් ඒ ළඟටම ටී සිටිතැයි කියාය. නමුත් වෛද්‍යවරයා පැමිණෙද්දී හෝමිස් කඩුල්ලෙන් පැන කැලැරොර්ට වැදෙන අයුරු මම දුටුවෙමි.

ළඟ සිට තැබූ වෙඩි පහර වලින් මොළයට සිදු වූ තුවාල නිසා ටාල්ටන් මහත්මිය හා ඇගේ දියණිය මියගොස් සිටි බව වෛද්‍යවරයාගේ මතය විය. මේ අතර සේරා වුඩ්හැම් මහත්මියගේ

මරණයට හේතුව, පසුවත් ඔල්ල වූ වෙඩි පහර නිසා හෘදය වස්තුවට හා පෙණහැල්ලට සිදුවූ තුවාල බව නිගමනය කෙරිණි.

හෝමස් කැලැරොදේ සංචාරය නිම කොට ආපසු එද්දී, හදිසි මරණ පරීක්ෂණ විභාගයේ කටයුතු සුදුනාම් වී තිබිණි. එහිදී අපට දැනගන්නට ලැබූ විස්තර දැන් මම මග වෙත ඉදිරිපත් කරමි. මූලිකම සාක්ෂි දුන්නේ පවුලේ මුළුතැන්ගෙයි සේවිකාව වූ සුසාන්ය.

"මගේ නම සුසාන් ජෝන්ස්, ඉගේ වසර අවුරුදු තිස්හතරයි. මං වාල්ටන් පවුලේ සේවිකාවක ලෙස බැඳී සිටින අවුරුදු අටක් වෙනවා.

සතියකට විතර කලින් කප්පිසුසන් මහත්මයාලාගේ ගෙදර සේවිකාව ලිස්සා වැටී ආ කාලයකි. ඇයට සනීප වෙන තුරු කෑම පිළියෙල කරගන්නා මාමි එයින් පැවරුවේ කියා ගර්ගිසුසන් නෝනා, අපේ පෝනාගෙන්, ඒ කියන්නේ විවියන් වාල්ටන් නෝනාගෙන් අහල තිබුණා. ඒ නිසා එය ඉඳල හැමදම් උදේ දහයට මම ගර්ගිසුසන් නිවසට යනවා. එහේ දවල් කෑම හා රෑ කෑම පිළියෙල කර දීලා දවල් දෙකට මම ආපසු එනවා. ඒ එන්නේ පැයක් විතර විවේක අරගෙන, මම ගෙදර වැඩකටයුතු කරන්නයි. මං නැති නිසා මේ ටිකේ ඉටුම්පිටුම් වැඩ කළේ සේරා.

ඊයේ දවසින් වෙනද වගේ දැමිල් දෙකට මං ගෙදර ආවා. මේ ඉස්සරහ පැත්තේ සිනුව නාදකළා. ඒත් කිසිකෙනෙක් දෙර ඇවිසේවත්, කපාකරන හඩක් ඇහුණෙවත් නැහැ. ඒ නිසා මම ගේ පිටිපස්සෙන් ගියා. එහිටයි මට දකින්න ලැබුණේ ගේ පිටුපස මිදුලේ නෝනාලා දෙන්නා වැටී තිටියා. ඉල් ගලාගොස් ඇති හැටි දුටුවාම ඔවුන් මියගොස් බව එක්වරම මට තේරුණා. මට එක්වරම "සේරා! සේරා!" කියල කෑ හැනුණා. මං පිටුපස දෙරෙන් ගේ ඇතුළට දිව්වා. එතකොටයි දවසේ සේරාත් පිටුපස සාලයේ මැරී වැටී හිටි හැටි. එතකොට පාර දෙසට දුවල ගිහින් පොලිසියට ඉක්මනට එන්න කියන්න කියලා පාලේ ගිය මමයෙකුට කිව්වා

"හදිසි මරණ පරීක්ෂණ - "සුසාන් විවියන් වාල්ටන් නෝනාගේ ස්වාමිපුරුෂයා අනුනාමාද?"

"සාක්ෂිකාරිය: "ඔව්. මං රැකියාවට බැඳුණේ ඒ මහත්මයා ගෙදර ඉදිද්දී නමයි"

ම. ප. - "ඒ මහත්මයා මෙහෙත් ඇවිත් නෝනා එක්ක සංස්ථා කර යනවාද?"

සාක්ෂිකාරිය - නැහැ. මහත්මයා වෙන්වෙලා ගිහින් දෑත් අවුරුලු දෙක තුනක් ඇති. ඔහු මාසයකට විතර සැරයක් මෙහේ එනවා. ලොකු නෝනා සමග කථාකරන්නේ විකයි. ඔහුගේ දූව වන පුත් වාල්ටන් මෙනෙවිය සමග හුඟක් කථා කර කර ඉඳලා, විහිළුතහළු කර කර ඉඳලා යනවා.

ම. ප. - ඔහු ගෙදරින් වෙන්වෙලා නම් එන්නේ ඇයි?

සා - ගෙදර වියදමට හා අලුත් වැටුප් ගෙවීමට මුදල් දෙන්නයි ඔහු එන්නේ. ඔහු ඒ මුදල් දෙන්නේ පුත් මෙනෙවිය අතට. සමහර වෙලාවට ඔහු ගෙදර පුස්තකාලයෙන් කියවීමට පොත් අරගෙන යනවා. නැතිනම් පුත් මෙනෙවියට කියවීමට ඔහු අලුතෙන් මිලට ගත් පොත් අරගෙන එනවා. ඔහු නමට ලියුම් ඇවිත් තිබුණොත් ඒවාත් අරගෙන, භේ බිලියා පැය දෙකකින් තුනකින් ආපසු යනවා.

ම. ප. - ඔහු එන්නේ උදේ වෙලාවටද ආවසරද?

සා - හැමදම එන්නේ සවස තුනට විතර. කවදත් උදේ ඇවිත් නැහැ.

ම. ප. - අන්තිමට ඔහු මෙහේ ආවෙ කවදද?

සා - සතියකට කලින් මෙහේ ආවා. හෙරියටම කිව්වොත් ගිය බ්‍රහස්පතින්ද.

ම. ප. මේ පවුලට ඉන්න තරහකාරයින් කවුද?

සා - මං දන්නා තරමින් තරහකාරයින් කවුරුත් නැ.

ම. ප. - ගර්භිඥයන් පවුල හා මේ පවුල අතර තිබෙන සම්බන්ධය මොකක්ද? ඔවුන් ඔබේ සේවය ඉල්ලා සිටියේ ඇයි?

සා - එහේ නෝනා වයස්ගතයි. ඇයට තනියම වැඩකටයුතු කරගන්න අමාරුයි. මං කලින් භික්ෂු විධියට එහේ සේවිකාව වැටී තුවාල වුණා.

ම. ප. - පවුල් දෙක අතර තිබෙන සම්බන්ධය මොකක්ද කියලත් මං ඇහුවා.

සා - එහේ ඉන්නා ලිලියන් ගර්භිඥයන් නෝනා, අපේ නෝනගෙ නැන්ද කෙනෙක්.

ම. ප. - වෙනදටත් මේ විධියට ඒ අයට උදව් කරන්න ගිහින් තියෙනවද?

සා - ඔව්.

ම. ප. - මේ අපරාධය කවුරුත් සිදුකළා කියලද ඔබ සැකකරන්නේ?

සා - එහෙම කෙනෙක් ගැන මට හිතාගන්න බැහැ.

ම. ප. - මෙහේට නිතර ආශිය වෙනත් අය කවිද?

සා - වෙනත් කවුරුත් නිතරම මෙහේ ආවේ ගියේ නැහැ. ජුන් මෙහෙවිය ලන්ඩනයේ ඉගෙන ගත් කාලේ, ඇයට හිටි යෙහෙළියන් ඉදහිටලා එනවා. ටාල්ටන් පවුලේ නැදෑ හිතවතුන් ඉදහිට මෙහේ එනවා. ඉස්සරා මහත්මයා මෙහේ ඉන්න කාලෙ නම්, වළිකුකුළන් හා හාපුන් දඩයම් කුරන්න යාළුවන් මෙහි ආව ගියා. ඒත් මැන කාලෙ නම් ඉවිවර කවුරුවත් ආවේ නැ.

මිළඟට සාක්ෂි දුන්නේ රැල්ල ගමගියෙක් මහතාය.

"විවියන් ටාල්ටන්, මගේ බිරිද ලිලියන් ගේ ඇති දියණියක්. මගේ බිරිද දණහිස් ඉදිමීමේ රෝගයෙන් පෙළන නිසා ඇවිදින්න බැහැ. ඒ නිසා ඉදහිට හෝ මෙහි ඇවිත් යන්නේ මම. අප පදිංචි වෙලා ඉන්නේ මෙහි සිට යාර දෙසියක් පමණ දුරින්, පාරේ අනෙක් පැත්තේ තිබෙන ගෙයාගිල්ලි නම් නිවසේ. අපේ සේවිකාව වැටි කුමාර පුණ් නිසා අපි විවියන්ගෙන් ඔවුන්ගේ සේවිකාව ඉල්ලා ගත්තා. ඇය නැති අතරේ තමා මේ අපරාධය සිදුවෙලා තියෙන්නේ.

ම. ප. - මේ අපරාධය සම්බන්ධයෙන් කවුරුත් වගකිව යුතුයි කියලද ඔබ හිතන්නේ?

සා - මෙහෙම අපරාධයක් කිරීමෙන් කාටවත් ඇති ප්‍රයෝජනයක් නැහැ. මට හිතෙන්නේ මේක පිස්සෙකුගේ වැඩක්. සමහර විට ආවිහිල් මානසික රෝගලෙන් පැන ආ දරුණු උන්මත්තකයෙකු කළ වැඩක්ද දන්නේ නැ.

ම. ප. - ඔබ හෙක්ටර් ටාල්ටන් මහත්මයා හොඳින් අඳුනන්නවාද?

සා - ඇත්තෙන්ම ඔව්.

ම. ප. - ඔහු අතින් මෙහෙම දෙයක් වුණා කියල ඔබට.....

සා - කොහොමටවත් මෙන්න බැ. ඉහළ දිශාහොම කරුණාවන්ත කෙනෙක්. ඔහු තමන්ගේ දියණියට බොහොම ආදරය කළා. විවියන් හුඟක් තදින් කෝපයට පත්වෙන කෙනෙක්. ඒ නිසා ඇය සමග ජීවත්වෙන්න බැවිට වෙනම ගිලාය, මෙවැනි අපරාධයක් කරන්න තරම් හෙක්ටර්ගේ හිතේ කිසි තරහක් තිබුණේ නැ.

ම. ප. - මුදල් හදල් හෝ දේපොළ පිළිබඳව, ටාල්ටන් මහත්මිය හා ඇගේ සැමියා අතර ප්‍රශ්න ඇතිවී තිබුණද?

සා - මං දන්නා තරමින් එහෙම දෙයක් තිබුණේ නැහැ. ඔහු බිරි කම්හලක අයිතිකරුවෙක්. ඔහුට මුදල් පිළිබඳව ප්‍රශ්නයක් තිබුණා

කියල මං හිතන්නේ නැහැ. මේ ගෙදර සේවකයන්ගේ පඩිනඩි ඇතුළු සියලුම වියදම් සඳහා, ඔහු ඇවිත් ලොකු මුදලක් ජුන් අතට දී යන බවයි මට දනගන්න ලැබුණේ. එහෙම ආව වෙලාවට ඔහු අපේ ගෙදරටත් ඇවිත් කතාබස් කර යන්නවා."

"මිලිතට සාක්ෂිදීමට නියමිතව සිටියේ හෙත්ටර් ටාල්ටන් මහතාය. එහෙත් මේ වනතුරුත් ඔහු පැමිණ සිටියේ නැත. එබැවින් ඔහු වහාම කැඳවීමට කටයුතු කරන ඡායාරූප ශිල්පීන් පරීක්ෂකවරයා පොලීසියට නියෝග කළේය. මෙම අපරාධය ආන අසා ඔහු කලින් දිනයේ පැමිණ, පැය කිහිපයක් හතකර පිටවී ගිය බවත්, මේ ගැන ඔහු අනිගමනය කළේය. ඔහුට සිටි බවත්, රිසිල්ලා සත් මහතා දැනුම් දුන්නේය.

"මරණ පරීක්ෂණ විෂයය තව පැයකින් කල් තැබූ නිසා, ඒ අතරේ අපට පුළුවනි නිවස පරීක්ෂා කර බලන්න. එහෙම හේතු ග්‍රෝහයන්?" හෝමස් ඇසීය.

"ඔව් හෝමස් මහත්මයා. ටාල්ටන් මහත්මයා එනතුරු අපට පුළුවනි ඒ කටයුත්ත කරන්න"

නිවස සෝදිසිකිරීම හෝමස් කළේ අතා සුභානුකූලවය. මුලින්ම ඔහු නිවසේ දළ සැලැස්මක් ඇඳගෙන ආතර්ටලට අංක යොදා, ඒ කාමර මොනවාදැයි ප්‍රසාත් ජෝන්ස් සේවකාවගෙන් විමසා දනගත්තේය. අනතුරුව ඉදිරිපස ඇලින්දයෙන් පටන්ගෙන කාමරවල තිබූ දේ සටහන් පොතේ ලියා ගත්තේය. කඩා සාක්කුවේ තිබූ කාචය ගෙන, සැම කුමරයකුම පොළොව හා ජනේල ද සෝදිසි කළේය. මැදිවියේ කාන්තාවක හා තරුණියක ජීවත්වන නිවසක, දකින්නට බලාපොරොත්තු වියහැකි සාමාන්‍ය දේ හැර, අමතර කිසිවක් මෙහි නොතිබුණි.

හෝමස්ගේ විශේෂ අවධානයක් යොමු වූයේ ටාල්ටන් මහත්මයා හා දියණිය ගේ නිදන කාමරය වෙතය. තරමක් විශාල කාමරයක් වූ එහි, ඔවුන් දෙදෙනාගේ පෑටිවලට සඳහා දිවිත්ව ඇඳක් තිබිණ. කාමරයේ එක් කෙළවරක බිත්තියටම සවිකළ පොත් අල්මාරියක් විය. එහි විදුරු දොරටුවෙන් දෙකම විවෘතව තිබිණ. මව හා දුව දෙදෙනාම නිතර පොත්පත් කියවූ අය බව සිතාගත හැකිවිය. ටාල්ස් ඩිකන්ස්, හෝමස් හාඩ්ලි හා ප්‍රොන්ටේ සොහොයුරියන් ලියූ පොත් රාශියක් ඇඳේ එක් පමසකින් වූ රාක්කයක විය. ඇඳේ

අනෙක් පැත්තේ කොමියුනිස්ට් අසල පොත් සලකුණක් තැබූ ජේන්ස්ටියර්ගේ හැමලට නාට්‍යයේ පිටපතක් විණි.

තරමක් විශාල ඇඳුම් අල්මාරියක් ද මේ කාමරයේ තිබෙනු අපි දුටුවෙමු. එය සම්පූර්ණයෙන්ම විවෘතව තිබීම, ඇඳුම් සියල්ලම පාහේ එළියට ඇඳ දමා තිබිණි. එහි ඉහළ තට්ටු දෙකකම ගබඩාකර තිබූ ලිපිලේඛන, ලිපිගොනු සියල්ල බිමට ඇඳ දමා, අවුස්සා දමා තිබුණේ, කඩදසි කාමරය පුරා විසිරවුණි. අල්මාරියේ ලාච්චු එළියට ඇඳ දමා තිබූ අතර මාරු කාඩ්-කිහිපයක් බිම වැටී තිබෙනු දක්නට ලැබිණි. අනෙක් කාමර කිහිපයකම පරීක්ෂා කළත්, ඒවා අවුල් කළ බවට හෝ ඇඳ දමූ බවට සලකුණු නොවීය.

රාජ්‍යයේ මහතා පැමිණ ඇති බැවින් මරණ පරීක්ෂණ විභාගය යළි ඇරඹීමට සූදනම් බව, නිවස තුළට දිව ආ පොලිස් භටයෙක් අපට දැනුම් දුන්නේය. අප එතැනට ළඟාවූනවට හෙක්ටර් රාජ්‍යයේ මහතා සාක්ෂි දීම අරඹා තිබිණි. අපි ඡායක් පමණ උස, හැඩිදිවි සිරුරක් තිබූ ඔහු සතු වූයේ කඩවසම් පෙනුමකි. ඔහුගේ රත්වත් පැහැති හිසකෙස් කෙටියට කපා තිබූ අතර, ඊළඟ සම්පූර්ණයෙන්ම මුඩුකර සිටියේය. ඔහු කලක් දක්නට පැවැත් තිබූ කඩකයෙකුට සිටි බව අපට පසුව දනගන්නට ලැබිණි.

..... මම වෘත්තීයයෙන් ව්‍යාපාරිකයෙක්. මියගොස් සිටින්නේ මගේ බිරිඳ, දියණිය හා සේවිකාව. මගේ බිරිඳ සමග මං විවාහ වූණේ මීට අවුරුදු විසිහතකට පෙර. අපට සිටින්නේ දියණියත් දෙදෙනෙක් පමණයි. අපේ වැඩිමහල් දියණිය පෙනිලොස් විවාහ වූණේ මීට අවුරුදු තුනකට පමණ පෙර. ඉන්පසු ඒ දිනවලම ඇය ඇගේ සැමියා සමග කැනඩාවට සංක්‍රමණය වුණා.

විවිධත් කුඩා දේට පවා අධික ලෙස කෝපයට පත්වෙන පැහැත්තියක්. ඒ නිසා අවුරුදු හිනි අටක සිට අප අතර අඩදබර තිබුණා. වැඩිමල් දියණිය විවාහ වෙන්නට ගෙදර තරමක් දුරට සාමයක් පැවතුණා. ඇය කැනඩාවට ගියාට පසු, මට මේ ගෙදර වාසය එපාවුණා. ඒ මොකද බාල දුව ඒ කාලයේ ලන්ඩනයේ නැවතී ඉගෙනීම ලැබුවා. ඉතින් මම බිරිඳගෙන් වෙන්වී නිව් ඩෙවර්ලි නගරයේ පදිංචියට ගියා. මගේ කර්මාන්ත ශාලාව තියෙන්නේ ඒ කිට්ටුව. ඒ නිසා මගේ ව්‍යාපාරය කරගෙන යෑමට එහි නැවතී සිටීම පහසු බව මට පෙනුණා.

මෙහිදී හදිසි මරණ පරීක්ෂණවරයා හරස් ප්‍රශ්න ඇසීම ඇරඹුවේය.

මරණ පරීක්ෂක - ඔබ බිරිඳ හා දියණිය බැලීමට නිතර පැමිණියාද?

සාක්ෂිකරු - නිතර නොවෙයි. විශේෂ හේතුවක් නොතිබුණොත් මාසයකට වරක් ආවා. ඉහේ දුටු හකල්ටත් ගොල්ල සමාජයේ සාමාජිකාවක්. හැම ඉරිදිවකම වගේ එහි ගොස්, දුටු සමග ගොල්ල ක්‍රීඩාකර, ඇය සමග කතාබස් කර ආවා.

ම. ප. - නමුත් ඔවුනට මුදල් දීමට ඔබ මාස්පතා ගෙදර ආවා. සතියකට වරක් දුටු හමුවුණත් එහිදී ඇයට මුදල් නුදුන්නේ ඇයි?

සා - ගෙදර විශ්‍රමට දෙන මුදල් ඇගේ අතට භාරගන්න ජුන් කැමැති වුණේ නැහැ. ආගේ මව ඉදිරිපිටදීම එය දීම සුදුසු බවයි ඇගේ අදහස වුණේ. ගොල්ල ක්‍රීඩාවෙන් පසු මිතුරන් සමග කතාබහ කරන්න, මම තුරමක් වෙලා එහි සමාජශාලාවේ රඳුණා. ඒ අතරේ ඇය ගෙදර ගියේ කනියම. ලොකු මුදලක් අතට දී කුලීරියකින් ඇය අපසු යවන්න. මම කැමැතිවුණේ නැහැ.

ම. ප. - ඔබ ගිය සතියෙන් මෙහි ඇවිත් ගියා?

සා - ඔව්. ගිය බ්‍රහස්පතින්ද, ඒ කියන්නේ හරියටම සතියකට පෙර මං ආවා.

ම. ප. - ඊට පසු ඔබ ආවෙම නැහැ?

සා - නැහැ. ඊයෙ තමයි ආවේ.

ම. ප. - ගිය ඉරිදි ක්‍රීඩා සමාජයේදී දුටු හමුවුණාද?

සා - නැහැ. එද ඇය ක්‍රීඩාකරන්න ආවේ නැහැ.

ම. ප. - මේ මරණ ගැන ඔබ සැකකරන්නේ කවුද?

සා - මට එහෙම සැකහිතන්න කිසිවෙක් නැ. අපේ පවුල සමග ලොකු අමනාපයක් ඇති කිසිවෙකු නැත්. මම දන්නේ නැ. මෙය විකෘති මතසක් ඇති කෙනෙකුගේ වැඩක් වීමට ඉඩ ඇති බවයි මට හිතෙන්නේ.

ම. ප. - එහෙම නැත්නම් මුදල් කොල්ලකෑමට?

සා - ඔව්. එහෙම දෙයක් වෙන්නත් පුළුවනි. මං ඔවුනට මාස්පතා දෙන මුදල උවමනාවටත් වඩා වැඩි බව මං දැනගිටියා. නමුත් අමතර මුදල් විවියත් බැංකුවේ තැන්පත් කළා.

ම. ප. - ඔබ ගිහිඳවු පාවිච්චි කරනවාද? ඒවා මේ වෙලාවේ තියෙන්නේ කොහේද?

සා - සතුන් දඩයම් කිරීමට යොදා ගන්නා රයිෆලයක් හා ආත්මාරක්ෂාවට විවේච්චරයක් මා ළඟ තියෙනවා. ඒවා මා පදිංචි ගෙදර සුරක්ෂිතව තියෙනවා. ජර්ක්ෂාවට අවශ්‍ය නම් ඒවා පොලිසියට වහාම භාරදෙන්න මං කැමතියි.

ම. ප. - මේ මරණය සිදුවුණේ බ්‍රහස්පතින්ද උදේ දහයක් දහවල් දෙකක් අතර බව පැහැදිලියි. ඔබ ඒ වේලාවේ කොහේද හිටියේ. ඒ විස්තර අපට කියන්න.

සා - මුදල් ලබාගැනීමට අවශ්‍යතාවයක් තිබූ නිසා මං උදේ බැංකුවට ගියා.

ම. ප. - ඒ කියද? මොන බැංකුවද?

සා - මං ගියේ මහවැලිවත් පුස්ට් බැංකුවේ, නිව්බෙර්ලි භාබාවට. උදේ දහයට බැංකුව අරිදි මා එන්න. මුදල් ලබාගෙන මං දහයයි කාලට කලින් එනැතින් පිටවුණා. කර්මාන්ත ශාලාවට ගිහින් එහි කටයුතු නොයා බලලා, දහයහමාර පමණ වෙද්දී එනැතින් පිටවුණා. එකොළහට මිතුරෙක් හමුවෙන්නත්, දවල් කෑම ඔහු සමඟ ගන්නත් මං කල් ඇතුට යොදගෙන හිටියා.

ම. ප. - ඒ කොහේද?

සා - නිව්බෙර්ලි වලට හැකැක්ම මුදකක් දුරින් තියෙන ඕක්හැම් හි ගෝල්ඩන් රිගල් සමාජශාලාවේදී. නමුත් ඒ සඳහා පිටත්වෙලා යැදි මගේ අශ්වකාරත්නය විශාල වාහන තදබදයකට මැදිවුණා. සැක්සිකෝබර්ග් චතුරශ්‍රය අසල සිදුවුණු වාහන අනතුරක් නිසා, පාර සම්පූර්ණයෙන්ම අවහිර වී තිබුණා.

(මෙහිදී පොලිස් නිලධාරියෙක් ඉදිරිපත් වී එය සත්‍ය බව තහවුරු කළේය. උදේ 10.15ට පමණ අශ්වකාරත්තු දෙකක් එකිනෙක ගැටීම නිසා එක් රියදුරෙක් මරණයට පත්වූ බවත්, වාහන අවහිරය පැය එකහමාරකට වැඩි කාලයක් තිබූ බවත් සඳහන් වූයේ.)

ම. ප. - හොඳයි. එකකොට සබ මිතුරා හමුවුණේ කියද?

සා - මං සමාජශාලාවට යැදි දවල් දෙකට කිට්ටුයි. මා එනතුරු බලාගෙන ඉඳලා ඔහු පිටවී ගොස් තිබුණා. ඊට පසු මම ගෙදර ඇවිත් කැමකාලා තිදගන්නා.

ම. ප. - මේ මරණ ගැන ඔබ දැනගන්නේ කොහොමද?

සා - අපේ ඇතිපෙකු වන ෆර්ගියුසන් මහතා පණිවුඩකරුවෙකු එවා තිබුණා. මං හිතැල්ලෙන් එව්ව සටස තුනහමාර හතර වෙන්න ඇති. මං එවෙලේම මෙහේ ආවා.

තවත් කිහිපදෙනෙකුගෙන්ද සාක්ෂි විමසීමෙන් පසු ඉන්ක්වෙස්ට් විභාගය අවසන් විය. මෙය මනුෂ්‍ය භාෂනයක් බව තීන්දු කළ මරණ පරීක්ෂකවරයා, එය සිදු කළ අය වහා අත්අඩංගුවට ගන්නා ලෙස පොලීසියට උපදෙස් දුන්නේය.

මේ කටයුතු අවසන් වනවිට සවස දෙක පමණ වී තිබිණි. එදිනට නවාතැන් ගැනීමේ අරමුණෙන් සුනු දහවල් ආහාරය සඳහා අපි, හකල්ටන් හි එලිගත්ව ඇන්ඩ් කාසල් තානායම වෙත ගියෙමු. වැඩ කටයුතු රාහියක් සඳහා ලන්ඩන් නගරයට යායුතු බව පවසමින් ඉන්ක්වෙස්ට් අපෙන් සලකුණු කළේය.

"අපි නොදන්නා කාරණා බොහොමයක් මරණ පරීක්ෂණයේදී එළියට ආවා" මම කීමි. "හෝමස් මබ් ගිනන්තේ හෙක්ටර් ටාල්ටන් කියූ හැම දෙයක්ම ඇත්ත කියද?"

මඳ වේලාවක් නිහඬව සිටි මගේ මිත්‍රයා, පයිප්පය දල්වා ගත් පසු කථාව ඇරඹුවේය. "ප්‍රමාණවත් සාක්ෂි නොමැතිව, සිතෙන් හෝ නිගමනයකට එම වැරදි ක්‍රමයක් වොට්සන්. ඔහුට පක්ෂව හෝ විරුද්ධව ප්‍රමාණවත් තරම් සාක්ෂි නැහැ. ඇත්තම කියනවා නම්, මේ අපරාධයට අදාළ වූයේ කවුද? විශාල ප්‍රමාණයක් මතුවී නැති බවයි මට පෙනෙන්නේ.

මේ ප්‍රදේශය ගැන අපට පැහැදිලි වැටහීමක් නැ. මොවුන් මේ පවසන තැන් හා ඒ තැන් වලට ඇති අර්ථය කිසි දෙයක් අපි හඹාදී දන්නේ නැ. අපරාධකාරයා කවුරුන් වූවත්, ඔහු එය සිදුකොට වහාම පැනගොස් ඇති බව පැහැදිලියි. මෙතේට යන්න එන්න තියෙන පාරවල් මොනවාද? ඒ දැනුම අපට ලබාදෙන්න කෙනෙක් ඇත්තෙ නැ. මුලින්ම මට දවමනායි මේ ප්‍රදේශයේ සිතියමක්. ඒක හොයාගෙන වැඩ කටයුතු පටන්ගමු"

මෙම ගම්මානය හා අවට ප්‍රදේශයේ මිත්‍රයා දෙපාර්තමේන්තුව නිකුත් කළ සිතියමක් ලබාගත හැකි ප්‍රකාරය ගැන අපි සොයා බැලුවෙමු. එය ප්‍රාදේශීය මිනින්දෝරු කාර්යාලයෙන් ලබාගත හැකි බව අසන්නට ලැබී, තානායමේ සේවකයෙකු යවා සිතියමක් ගෙන්වා ගත්තෙමු. මගේ මිත්‍රයා එය දිගින් දිගටම අධ්‍යයනය කළේය. තානායමේ භාන්ඩ පටුටකට වී පුවත්පතක් කියවූ මට සවස තුනහමාර පමණ වන විට නිදිමක් දැනිණි.

"වොට්සන්" හෝමස් කියද්දී මා සිටියේ නිදි කිරා වැටෙමිනි." ඔබට කැමැති නම් අපි වෙනකරවා ගත් කාමරයට ගිහින් නිදා ගන්න.

සිතියමේ සඳහන් තැන් තැබූහිත් දැකල, හරිහැටි බලාගන්න, මං කැමතියි. මං පැයකට දෙකකට ගිහිල්ල වන්නමි”

එසේ කියූ මගේ මිත්‍රයා එක අත්කින් සිතියම ද, අනෙක් අතින් මගේ සැරයටිය ද ගෙන තානායමෙන් පිටවී ගියේය. කළසුතු අත් කිසිවක් නොතිබූ නිසා, මම නිදන කාමරයට වී ඇදේ වැසිරුණෙමි.

කලින් ද රාත්‍රියේ අපි ලන්සනයේ වෙමබ්ලි ශාලාවේ පැවැති සංගීත ප්‍රසංගයක් නැරඹීමට ගියෙමු. එය අවසන් වී අප ආපසු නිවහනට එන විට ඉදියම යය ද සසු වී තිබිණ. එබැවින් හකල්ටන්හි තානායමේ ඇදේ වැසිරුණු වහාම මට නින්ද ගියේය.

මට ඇහැරෙන විට, ඇදී වැටෙන්නට ද පටන්ගෙන තිබිණි. මම කබා සාක්කුවේ තිබූ මගේ කුරලෝසුව ගෙන පරීක්ෂා කර බැලුවෙමි. හවස හය පසු වූයේ බව එහි සඳහන් විය. මම හැඳ පැළඳ ගෙන තානායමේ විසින්න කාමරය වෙත පැමිණියෙමි. මගේ මිත්‍රයා තවමත් ආපසු නොපැමිණි බව තානායම පාලකයා පැවසුවේය.

මම තේ කෝප්පයක් පානය කරමින් මිතුරා බලාපොරොත්තුවෙන් ආවුන්දයට වී සිටියෙමි. රේලොක් හෝම්ස් ආපසු පැමිණෙන විට ජාත්‍රි තන පසු වී තිබිණ. ඔහු අධික ලෙස වෙහෙසට පත්වී සිටි බැව්, දුටු මගේ මම තේරුම් ගතිමි. තේ කෝප්පයක් බීමට ඔහු විසින්න කාමරයට පැමිණියේ, උණුවකුර ස්නානය කොට, පිටකබායකින් සැරසී ගෙනය. තවමත් දල්වා නොගත් පයිප්පය ඔහුගේ අතේ විය.

“අපි අපේ කාමරයට යමු වොට්සන්! නිදහසේ කථාකරන්න එතැන වඩා හොඳයි. මෙතැන හුඟක් සෙතන ගැටසෙනවා”

හෝම්ස් පහත් හඬින් මට කීව, තේ කෝප්පය බී අවසන් කළ පසුය.

“කොහොමද අද හවස්වරුන් ප්‍රයෝජනවත් යමක් හොයාගන්න ලැබුණද?” අපේ කාමරයේදී මම ඇසිමි.

එට පිළිතුරක් නොසුන් ඔහු යඳි ගෙන ගිය සිතියම කබාසාක්කුවෙන් එළිසම ගෙන, එය ඇඳ මත දිගහැරියේය. සිතියම කිළිටි වී තැන් තැන් ඉටි ගොස් තිබුණු අතර, කිහිප තැනක පැන්සලෙන් කළ සලකුණු ද මම දුටුවෙමි.

“මං හවස්වරුවම ගතකළේ, සිතියමේ මෙන්න මේ හරියේ ඇවිදිමින්” ඔහු කීය. “මෙතෙක් ගියෙන මේ තැන් අඳුනාගන්න

වොට්සන්, අපේ පරීක්ෂණයට අදාළ වෙන වැදගත් තැන් කීපයක් මෙතෙක් තිබෙනවා. මං කැමතියි ඔබ ඒවාට අවධානය යොමු කරනවා නම්.

ඔබට මතකද අපි ආවිහිල් කරා යද්දී දුටුව බෝස්ටල් නිවාසය? අර ආවිහිල් ප්ලාශය මැදදේ දූපතක තිබෙනවා කිව්වේ? මෙන්ම මේ තිබෙන්නේ ඒක" මහු කීවේ සිතියමේ එක් තැනකට ඇඟිල්ල දිගු කරමිනි.

"ඔව්. මට මතකයි"

"හරි. මම අද මුලින්ම හිතේ එතැනට. ඒක ඔබ දන්නවා නොයෙකුත් අපරාධ කරලා අසුවෙන අසුවැද විසිඵකට අඩු. එනම් බාල වයසේ අය තබාගන්නා-භූතාත්මක, ඵලිමහන් සිරකරුවුන් වගේ රැඳවුම් නිවාසයක්"

"ඒක කොහොමද හෝමස් අපේ මේ ප්‍රශ්නයට වැදගත් වෙන්නේ?"

"මම එතැනට හිතේ යම් අරමුණක් ඇතිව" හෝමස් කීය. "මට මුලින්ම උවමනා වුණේ එතැන ක්‍රීඩා ආශයේ ගබඩාව භාර හන්ටර් නම් සේවකයා ගැන තොරතුරු ලබාගන්න. මරණ පරීක්ෂණයේ දී මුලින්ම සාක්ෂි දුන් සුසාන් ජෝන්ස්" නම් තරුණ සේවිකාව ඔබට මතක ඇති. ඇය ගෙදර නොහිටි උදේ දහයක් දහවල් දෙකක් අතර තමා මේ අපරාධය සිදුවුණේ. එතෙම ජෝන් වොට්සන්?"

"ඔව්"

"මේ සුසාන් ජෝන්ස් විවාහ කිරීමෙන් ඉන්නේ. බෝස්ටල් නිවාසයේ හන්ටර් නම් ගබඩා භාරකරු සමග බව. අද උදේ මට දැනගන්න ලැබුණා. මං හිතේ මහු හමුවෙන්න. නමුත් ඔහු දින තුනකින් රැකියාවට ඇවිත් නැහැ. ඔහු බෝවෙන රෝගයකින් පෙළෙන බව ලියුමකින් දන්නවා ඊට තිබුණා. වෛද්‍ය සහතිකයක් එවා නැහැ....."

"ඇයි ඔහු ගැන ඔබේ හිතේ සැකයක් ඇතිවුණේ?" මම ඇසිමි.

"සැකයක් ඇතිවුණාම නෙමෙයි වොට්සන්. පරීක්ෂණයක් නිසි පරිදි පවත්වනවා කියන්නේ. ඒකට අදාළ සෑම කෙනෙකු පිළිබඳවම තොරතුරු හොයා බලා, වැදගත් තැන් ඉහළට මතු කර ගැනීම. මේ හන්ටර් නම් තැනැත්තා, කලින් යුද්ධ හමුදාවේ සේවය කොට ඉන් ඉවත්වූ, වයස තිස් අටක කෙනෙක් බවයි මට දැනගන්න ලැබුණේ.

භ්‍රූතේ රාජකාරී සතුටුදයක් බව පාලකයින් කීවා. හත්වර්ගේ ගෙදර ලිපිනය මං ඉල්ලා ගත්තා. ඒ අනුව ඔහු ගැන තවදුරටත් හොඳා බලන්න පුළුවනි. ඊට අමතරව වෙනත් වැදගත් කරුණක් මට දනගන්න ලැබුණා”

“ඒ මොකක්ද?”

“බෝස්ටල් නිවාසයේ රැඳීසිටින දෙදෙනෙක්, ඊයේ බ්‍රහස්පතින්ද උදේ පාන්දර එතැනින් වැනගිහින්!”

“මොනවා?”

“ඔව්. අවුරුදු 16ක් හා 17ක් වයසැති වොම් සහ ටෙරි නම් කරුණයින් දෙදෙනා, දීර්ඝ සිරදඬුවමක් විඳිමින් මෙහේ ඉඳලා තියෙන්නේ. ඔවුන් මෙහේම එන්නට කර ඇති වැරද්ද ගැන මං ඇහුවා. වෙළඳසලකට වැදී, එහි මුදල් භාරකරුගේ හිසට පොල්ලකින් පහරදී මුදල් මංකොල්ල කළායි. ඔවුන් කර ඇති වරද. බද්ද රාත්‍රියේ වොම් සහ ටෙරි නේවාසිකාගාරයේ ඉඳල තියෙනවා. බ්‍රහස්පතින්ද උදේ ඕලද්දී නැහැ.”

“කොහොමද ඔවුන් පැන ගිහින් තියෙන්නේ?”

“ඒක තමයි තවම හිතාගන්න අමාරු” හෝම්ස් කීය. “බෝස්ටල් නිවසට යන තාර පාර ඇරුණාම, ඔබ්බටම තියෙන්නේ ලොකු ජලාශයක් බව ඔබට මේ සිතියමේ පෙනෙනවා ඇති. තාර පාර හරහා රැඳවියෙකුට පැන යාම ලේසි පාසු නැහැ. ඒ මොකද මුරගේට්ටු දෙකක් තියෙනවා. මුරකරුවන් බොහොම සෝදිසියෙන් ඉන්නේ. ඒ මුර කතෙකු වැටීන් බේරිලා ගියා කියලා හිතන්න අමාරුයි”

“එහෙනම් යන්න ඇත්තේ ජලාශයට බැහැලා, ඒකෙන් පිනලා ගිහින්?” මම ඇසිමි.

“ඒකත් හිතන්න අමාරු” හෝම්ස් කීය. “එක අතකින් මේ ජලාශයෙන් එගොඩ වෙන්න බොහොම දුරක් පිහිනන්න ඕන. ඒ ගියත් වැටෙන්නේ මඩ භොභොභො සහිත විශාල විල්ලු ප්‍රදේශයකට. ඒක මේ සිතියමෙන් සලකුණු වී තිබෙනවා. අනෙක් කාරණය මේකයි. බෝස්ටල් නිවාසයේ කෑම උයන්න එන අරක්කැමියෙකු, කලින්ද රැ පැදගෙන ආ සයිසිකලය, ඊයේ උදේ බලන විට අතුරුදන් වෙලා!”

“හැබැට? ඉතින් මොකක්ද ඔබ ගත් නිමේනය?”

"එතකොට ටාල්ටන් මිනීමැරුම ගැන අපේ පළමුවැනි සැකකාරයන් වෙන්නේ, මේ දෙදෙනා බව පැහැදිලියි. හේතුව, වොමි සහ ටෙරි නම් තරුණයන් දෙදෙනා බ්‍රික්ස්ටන්හිදී උදේ පාන්දරම බෝස්ටල් නිවාසයෙන් අතුරුදන් වෙනවා. ඔවුන්, මුදල් හෝ වස්තුව හිමි අයට දරුණු ලෙස පහරදී මුදල් කොල්ලකෑම ගැන ඉතිහාසයක් ඇති අය. තවත් සරුණයක් මට දැනගන්න ලැබුණා. ඔවුන් දෙදෙනා හත්වර් සමග බොහෝම හිතවත්ලු. මේක මට කිව්වේ එතැන ලිපිකරුවෙක්"

"ඒත් ඔවුනට කොහොමද තුවක්කුවක් ලැබුණේ? අනෙක මොනවා හරි කොල්ලකෑමක හිට බවට සාක්ෂිත් නැහැ නේද?" මම ඇසිමි.

"මෙහෙමයි. තුවක්කුවක් කොහොමද හොයා ගත්තද කියන එක මේ වෙලාවේ අපට අද්ද වෙන්නේ නෑ" හෝමස් කීවේ නිව් හිය පයිප්පය යළි දල්වා ගනිමිනි. "ටාල්ටන් නිවස පිරිපස කැලැව් වළ තුනුළුත්, නරිත් හා හාවුන් ගැටසෙන තැනක්. මේ දවසමේ දඩයම්කිරීම පවුලේ විනෝදාංශයක්. ටාල්ටන් පවුලේ අයත් ඔවුන්ගේ හිතවතුන් හා ඇතිනුත්, වරින් වර ඒවට සහභාගී වූ බව අපට අහන්න ලැබුණා. ඒකට යොදාගන්නා රයිෆල් දෙකක් ගෙදර තිබිය යුතු බව කියැවුණත්, නිවස පරීක්ෂා කිරීමේදී ඒ එකක්වත් අපට හමුවුණේ නැහැ"

"එතකොට හෝමස් ඔබ කියන්නේ, වොමි සහ ටෙරි බ්‍රික්ස්ටන්හිදී උදේ පාන්දරම, කොහොම හරි බෝස්ටල් නිවාසයෙන් පැනගන්නා ඔවුන් සුදුසු අවස්ථාව එතතුරු ටාල්ටන් නිවස අසල නැංගිලා බලාගෙන හිටියා. උදේ දහයට සුසාන් ගෙදරින් පිටවී හියාට පස්සේ නිවසට වැදිලා, කාන්තාවන් හයකරලා, රයිෆල් ලබාගන්නවා. ඒවලින් ඒකකලා සහවා තිබෙන මුදල් හෝ වටිනා යම්ක් ගන්න අල්මාරි අරවාගන්නවා. ඉන්පස්සේ යම්ක් පැහැරගෙන කාන්තාවන්ට වෙඩි තබා පැනයනවා. මං හිතන්නේ ඒක වෙන්න ඇති මුලු උපකල්පනය?"

"බොහොම හොඳයි වොට්සන්" හෝමස් කීය. "කරුණු කාරණා එකින් එක පිළිවෙළින් ගලපා උපකල්පනයක් සකස් කරන්න, දැන් ඔබට තියෙනවා හොඳ වැටහීමක්. නමුත් මේ අපරාධයට වගකිව යුත්තේ ඔය තරුණයන් දෙදෙනාමයි කියා, අපට බෑ එතැනින්ම පරීක්ෂණය අවසන් කරන්න"

"ඇයි ඒ?"

"අපරාධය ගැන හැම තොරණයකින්ම කරුණු පරීක්ෂා කර නිරීක්ෂණ කළ යුතුයි" හෝමස් කීය. "ඊළඟට ඒවා විග්‍රහ කර, විශ්ලේෂණය කර බැලිය යුතුයි. ඒ නිසා මං ගියා තවත් හැන් කිහිපයකට."

"ඒ කොහේටද?"

"ඔබට මතකද ෆර්ගිසන් සහ ජොන්ස්ටන් වාල්ටන් මහත්මියන් කිවවා, පවුලේ අය සහ අළුතෘය කිසිවෙක් නැහැ. මේ අපරාධ පිස්සෙකුගේ වැඩක් මිස, කෙනෙක් හිතාමතා කළ ඒවා වෙන්න බැහැ කියලා?"

"ඔව්"

"ඉතින් මම ගියා ආර්මිහිල් මානසික රෝහලට. එහේ ඉන්න මානසික රෝගීන් කිසිවෙක් පැනගිහිටි නැහැ. ඔවුන් හැම කෙනෙක්ම ඉන්නේ දැඩි ආරක්ෂක රැකවරණ යටතේ. ඒක අපේ වාසනාවට වුණු දෙයක්"

"ඇයි හෝමස් එහෙම කියන්නේ?"

"මානසික රෝහලෙන් පිස්සෙක් හෝ දෙන්නෙක් පැන ගිහිටි තිබුණා නම්, අපේ ප්‍රශ්නය වඩාත් සංකීර්ණ අවුලක් වෙනවා. එහෙම නේද?"

"ඉතින් ඊළඟට ඔබ මොකද කළේ?"

"ඊළඟට මං ගියා ෆර්ගිසන් පෝඩ්ඩ් හමුවෙන්න 'ෆෙයාර්ෆීල්ඩ්' නිවසට. රැල්ෆ් ෆර්ගිසන් ඔහුගේ විශ්‍රාම ලත් පොලිස් නිලධාරියෙක්. ඔහුත් ඔහුගේ බිරිඳ ලිලියනත් කාරුණික අය. සාක්ෂියේදී ඔහු කී අයුරින් මියගිය වාල්ටන් මහත්මිය, පූර්ව දෙයින් පවා කිපුණු නැහැත්තියක්ල. ඇගේ සැමියා ඇයවු අත්කැරදමා ගිය එතේ පුද්ගලයෙක් නැහැ කියලයි ෆර්ගිසන් මහත්මිය කියන්නේ."

"මිළඟට ඔවුන්ගෙන් මට තවත් කාරුණයක් දැනගන්න ලැබුණා. වාල්ටන් වත්තට පිටුපසින් ඇති කැලෑගොදට පිටුපස වත්ත, එනම් අල්ලපු ඉඩම අයත්වෙන්නේ විශ්‍රාමික අක්ෂි වෛද්‍යවරයෙකුට. දෙස්තර ක්ලයින් නම් ඔහු වයස අවුරුදු හැත්තෑපහක පමණ කෙනෙක්. ඔහුට අයත් ඉඩමෙන් කොටසක් ඇය අල්ලාගෙන කියලා. මායිම සම්බන්ධයෙන් ආරවුලක් තියෙනවාලු. ඒකට ඔහු දිස්ත්‍රික් උසාවියේ නඩු පවරා ඇති බවයි මට අහන්න ලැබුණේ"

"ඒ වුණත් හොඳටම වයස්ගත වෛද්‍යවරයෙක් දේපොළ සම්බන්ධයෙන් මෙහෙම දෙයක් කරාට කියලා හිතන්න පුළුවන්ද හෝමස්?"

"වයස්ගත අය දේපොළ සම්බන්ධයෙන් මිනීමැරුම් කරලා නැහැ කියලද වොට්සන් ඔබ කියන්නේ?" හෝමස් ඇසීය. "ඔබට උච්ඡතා නම් උදහරණ කිහිපයක්ම දෙන්න-පුළුවනි. ඔබට මතකද මං දන්නේ නැ, ජොර්ජ්ට්විනි විසූ ඒකි හයහමාරක් විතර උස ජෝන් ට්‍රේවිස්ගේ නඩුව ගැන? අවුරුදු අඩු ගණනක් මිනිසා තමන්ගේ එක කුස උපන් සහෝදර දේවගැතිකමාව වෙඩිකියලා මැරුවේ, ඔහුගේ බුදුලයේ කොටස තමන්ට නොදී දෙවමැරුව පුජාකළා කියල?"

"ඔව්. එක හරි. ඉතින් මොනවද ඔබට අක්ෂි වෛද්‍යවරයා ගැන දැනගන්න ලැබුණේ?"

"ටාල්ටන් පවුල හා ක්ලයින් පවුල අතර ඉඩම් ආරවුලක් තිබුණත්, මෑතක් වෙතතුරු එක ඒ තරම් දුරදිග ගිහින් තිබුණේ නැතිලි. නමුත් දෙස්තර ක්ලයින් ඔහුගේ දේපොළ, ළගදී තමන්ගේ එකම පුත්‍රයා තමට ලියල තියෙනවා. උගත්තමක් හෝ රැකියාවක් නැති ක්ලයින් තරුණයා තමයි නඩුගතව බැහැල තියෙන්නේ. ඒ හරිය මට ෆර්ගිසුසන්ලාගෙන් දැනගන්න ලැබුණා. ඊළඟට මම සුසාන් ජෝන්ස්ගෙහුත් පුශ්න කළා. ඇයගෙහුත් වැදගත් කරුණක් දෙකක් අහන්න ලැබුණා"

"ඒ මොනවද?"

"මායිම ගැන ඇතිවුණු ආරවුලකදී ක්ලයින් තරුණයා, වරක් ටාල්ටන් මහත්මියට මරණ තර්ජන කළ බව සුසාන්ට අහන්න ලැබිලා තියෙනවා. සාමාන්‍යයෙන් දැන්වුනායේ වාසය කරන ඔහු බද්ද ආවිහිල් හි සිටි බව ඇය දැන තිබෙනවා."

"එහෙනම් ඔහු ගැනත් අපට අමතක් කරන්න බැහැ?"

"ඉතින් මං හවස පහමාරට විතර ආවිහිල් වල තැබුරුමට ගියා" හෝමස් කීය. "මං ගියේ මගේ මුහුණ වැහෙන විධියට කැප් තොප්පිය දමාගෙන, රස්තියාදකාරයෙකුගේ ගමනින්. එතැන මිනිසුන්ගේ කතාබහට මම කන් දුන්නා. ඔවුන් කතාවෙන්නේ මේ අපරාධය ගැන. ක්ලයින් තරුණයා පමණ ඉක්මවා මත්වැන් පානය කරන, වැඩිහිටියනට ගරු සරුවක් නැති, අධිම පුද්ගලයෙකු බවයි

මිනිසුන් කතාවුණේ. ඔද්ද හවසන් ඔහු ආවිහිල් වල ගැටුණු බව ඇත්ත.

ඒ මොකද ඔද්ද රාත්‍රි එකොළහ විතර වෙනතුරු කද වර්ෂාවක් තිබිල තියෙනවා. ඒ වෙලාවෙන් තැබුරුමේ මත්පැන් පානය කරමින් සිටි ක්ලයින් හා ඔහුගේ මිත්‍රයෙක්, එතැනට පැමිණ සිටි තවත් කෙනෙකු සමග ගැටුමක් ඇතිකර ගත්තාලු. වැස්ස නැවතුණු වහාම ඔවුන් එළියට දමලා තැබුරුම අයිතිකරු ඒක වහල දමමලු. බ්‍රහස්පතින්ද ඉඳල ක්ලයින් තරුණයා-ඈන ආරංචියක් නැ. ඔහු ගැන තියෙන තොරතුරු එපමණයි.

"ඊට පස්සේ ඔබ යන්න ඇති ක්ලයින් දෙස්තර මහත්තයා හමුවෙන්න?"

"නැහැ වොටසන්. මොව්මසිම්-වික/කර අවසන් වෙද්දී කළුවර වැටෙන්න පටන් ගත්තා. ඉතින් ඉතිරි කටයුතු හෙටට තියලා මං ආපහු ආවා. අද මං හොයාගත් කරුණු වලින් ඔබට මොනවද හිතන්න පුළුවන්?"

"මේ කරුණු වල හැටියට අපේ පැකය එල්ල වෙන පාර්ශ්ව දෙකක් තියෙනවා. එක පැත්තකින් කෝස්ටල් නිවසෙන් පැන ගිය කරුණයන් දෙන්නා. අනෙක් පැත්තකින් ක්ලයින් තරුණයා. මේ දෙගොල්ල ගැනම වැඩිදුර සොයා බැලිම යුතුයි. එහෙම නේද?"

"ඔව්. වොම් සහ වෙරි ගැටවුයින් දෙන්නා ගැන පොලිසි දැනුවත් කරලා තියෙන්නේ එදමයි. මං භ්‍රෝණයන්ට නිව්වා තුන්මිනිමැරුමක් ගැන සැකපිටත් ඔවුන් හොයන බව. පොලිසි වලට විශේෂයෙන් දැනුම් දෙන්න කියලා. ඊළඟට හෙට අපට තියෙනවා බැඳුරුම් කටයුත්තක්. අද රැට නොවැස්සොත් ඒක අපට ලොකු වාසියක් වගේම පහසුවක්"

"මොකක්ද ඒ කටයුත්ත?"

"මං බ්‍රොපොරොත්තු වෙනවා හෙට උදේ වරුවේ ටාල්ටන් මන්දිරය පිහිටි වතුයාස පරීක්ෂා කර බලන්න. ඇත්තෙන්ම මං බ්‍රොපොරොත්තු වුණේ අද හවසම ඒ වික කරන්නයි. නමුත් එඩ්ගා ක්ලයින් තරුණයා ඈන තොරතුරු හෙළිවෙද්දී, මගේ අවධානය ඒ පැත්තට යොමුවුණා. තණ්ඩම්, මඩ සහිත පොළොව හා පාර සියුම්ව පරීක්ෂා කරන්න මං අදහස් කරගෙන ඉන්නවා. ඒක හෙමින් සැරේ කළ යුතු, වෙලා ගතවෙන වැඩක්. අද ගැන්දෑවේ කළු වලාකුළක්

පාසා ඒම නිසා, ආලෝක නිවැරදි සතුටුදායක වූණේ නැත. ඒ හින්දා ඉක්මනින් අඳුරු වැටුණා. අනික් කාරණය අපි හෙට හෙක්ටර් වාල්ටන් හමුවෙන්න ගිහින් තොරතුරු විමසා බැලිය යුතුයි. හාරා ඇවිස්සිය යුතු කාරණා හුඟක් තිසෙනවා. මට හිතෙනවා පරීක්ෂණය ආරම්භ කරන්න සුදුසුම නැත, වාල්ටන් මහත්මයා සමග කරන සාකච්ඡාවකට පස්සේ කියලා”

“ඉතින් ඇයි අද හවසම ඔබ්බා හමුවෙන්න නොගියේ?” මම ඇසිමි.

“මියගිය තිදෙනාගේ අවමසුල් කටයුතු කිදුකෙරෙන්නේ හෙට උදේටලු. ඒ බව මට කිව්වේ ෆර්ගිසන් මහත්මයා. ඉතින් වාල්ටන් මහත්මයාට අද හවසා භවිච්ඡි විමට ඉඩ ඇතිලු. අවමංගල්ය අධ්‍යක්ෂකවරුන් හැඳෙව් මැදුරේ දේවගැසිතුමා හමුවී කළයුතු වැඩ රාශියක් ඇති. ඒකෙ සැකයක් නැ.”

අධික විධාව නිසාම කතාබහ එතෙක් අවසන් කළ හෝමිස්, රාත්‍රි ආහාරය ඉක්මනින් ගෙන නින්දාට ගියේය. හවස් වරුවේ හොඳින් නිදා ගත් නිසා, ඇදවැසියන් මට නිදිමතක් නොදනිණ. හෝමිස්ට අසන්නට ලැබුණු කරුණු කැඩින් නැවතත් මගේ සිතට ආවේ යටපත් කළ නොහැකි අයුරුයි.

බෝස්ටල් පාසල්වල රඳවා තබාගන්නේ, බන්ධනාගාරයකට යැවීමට සුදුසු තරම් බරපතල වැඩදී කරන, සමාජයෙන් වෙන් කර තැබිය යුතු ලාබාලයන්ය. වොම් සහ ටෙරි දෙදෙනා සැහෙන කාලයක් ආවිහිල් ගමේ ජීවත් වී ඇත. එසේ නම්, වාල්ටන් පවුල ධනවත් එකක් බව ඔවුනට අසන්නට ලැබී ඇතුළා නොඅනුමානය. බිරි කර්මාන්තශාලා හිමියෙකු, වන වාල්ටන් මහතාගේ මුදල්, බැංකුවේ තොට නිවසේ ඇල්මාරි වල සඟවා ඇතැයි, නොමේරූ මනසක් ඇති, නුගත් ලෞල හැට්ට්ස්ඩින්ට සිතෙන්නට ඇත. මුදලක් කොල්ලාගෙන යාමේ අරමුණින් ඔවුන් මේ අපරාධය සැලසුම් කළාද? ඔවුන්ගේ ගබඩාගාරකරු හන්ටර්ගෙන් සුක්ෂ්මව ප්‍රශ්න ඇසීමෙන්, වාල්ටන් කිවසි ගැන තොරතුරු ලබාගැනීම අපහසු කරුණක් නොවේ. සුසාන් මෙම නිවසෙන් පිටවී “ෆෙයාර්ෆීඩ්” නිවස වෙත යන්නේ උදේ දහයට බව හන්ටර්ගෙන් දනගන්නටත් ඇත.

අනෙක් අතට මේ අපරාධය හන්ටර්ගේම කටයුත්තක් විය නොහැකිද? හෝමිස් ඒ ගැන සිතා නැත. බෝවෙන රෝගයකින්

පෙළෙන නිසා යයි පමණක් සේවයට නොපැමිණි ඔහු, කාලය ගතකළේ කුමන ආකාරයකටද? කලින් සුදුහමුදාවේ සේවය කර ඇති පුද්ගලයෙකු නම්, ඔහු ගැන විශේෂයෙන් සොයා බැලිය යුතුය. හිනිඳවී පාවිච්චිය ගැන ඔවුන් තරම් හොඳින් දන්නා කිසිවෙකු නොමැත. හමුදාවෙන් විශ්‍රාම ගත් බොහෝ දෙනෙකු අත තවමත් ආයුධ ගැවසේ. වයස තිස්අටදී ඔහු සේවයෙන් විශ්‍රාම ගත්තේ ඇයි? ඔහු අයහපත් හැසිරීම නිසා සේවයෙන් පහකරනු ලැබුවේක්ද? රාල්වන් නිවසේ පිහිටීම, එහි වාසය කරන අය, ඔවුනට ලැබෙන මිල මුදල් ගැන විස්තර, සුසාන්ගෙන් හන්ටර්ට ලැබෙන්නට ඇති, ඔහු රාල්වන් නිවස වෙත ගියත් දුටු කෙනෙකුට සැකයක් ද ඇති නොවේ. ඔහු පිළිබඳව සොයා බැලීම හෝමිස්ට අමතක වූණේ කෙසේද?

මීට අමතරව එඩ්මන්ස්ටන් නමින් හැඳින්වූ තරුණයා ගැන ද අපගේ සැකය එල්ල වේ. ඔහු නිතර ලන්ඩනයේ ගැවසෙන බේබ්ද්දෙකු නම්, දකුටමත් ලන්ඩන් පාසාල ලෝකය සමග සබඳතා ඇති පුද්ගලයෙකු විය හැක. එවැනිකෙකුට හිනිඳවී යනු නිතර අතේ තබාගන්නා, නිතර හාවිතයට ගන්නා උපකරණය. මත්පැනින් සිහිවිකල් වූ අධමයෙකුට කාන්තාවන් තිදෙනෙකු අමු අමුවේ සාතනය කර දමීම අපහසු කරුණක් නොවේ. ක්ලයින් තරුණයා දුන් සැඟවී සිටින්නේ ඔහු මෙයට සම්බන්ධ නිසා යයි සැකයක් ඇතිවීම පුද්ගලයෙක් නොවේ. ඔහු අතින් සිදු නොවූණත් මෙය ඔහු කිසිවෙකු ලවා කරවූ අපරාධයක්ද?

සිහින් මෙම කරුණ විශ්ලේෂණය කරමින් සිටි මට නින්දා යනවිට, මධ්‍යම රාත්‍රිය පසුවන්නට ඇත.

"අපට අද වැඩ කරනු ලබන රාහියක් තිදෙනෙකු වූවා වොටසන්. ඉක්මනට පිටත්වෙලා ගියොත් හොඳයි" උදෙසාම අවදි වී සිටි මගේ මිත්‍රයා මා අවදි කළේය. ඒ වන විටත් ඔහු රූපල සා අවසන්ය. "අපේ හොඳ වෙලාවට ඊයෙ රෑ වැස්සේ නෑ. කීප වාරයක්ම මට නින්දෙන් ඇහැරුණා. මං හඳුන් හිටියේ වැහි පොදක් වත් වැටෙව් ද කියල" හෝමිස් කීවේ උදේ ආහාරයට මේසයට වාඩිවී පාන්දරත්වයක් බවට පත්වීමිනි. "ලොකු කළු බුලාකුළක් තිබුණත් නොවැස්ස එක නම් දෙවියො බැලුව වගේ වැඩක්"

"හෝමස්, මං ඔබට කියන්නෙමි ගිවිසේ" මම කීවෙමි. "ඔබට හත්වර් ගැන වැඩිදුර හොයන්න අමතකවුණා නේද?" කලින්ද රාත්‍රියේ මගේ සිතියම නැතහොත් කරුණු ගැන මම ඔහුට මතක් කළෙමි.

"විශිෂ්ටයි වොට්සන්. ඔබ කාරණා තේරුම් ගන්න හැටි ඉතාම නිවැරදියි. ඔබට පෙනී ගොස් ඇති කතෘණු හා ඔබේ උපකල්පන ඉතාම වැදගත්. අපේ මූලිකම වැඩ අවශ්‍ය වෙද්දී අපි හත්වර් ගැන හොයා බලමු."

උදාසන ආහාරය ඉක්මනින් අවසන් කොට, හිරුයේ පොළොවට වැටීමටත් පෙර අපි නානායමෙන් පිටත්විමු. අප හතල්වත් සිට ආවිහිල් දෙකට කුලීරියක ගමන් කරද්දී ඔහු තම උතුල මත සිතියම දිගහැර, එහි යම් කුණක් වෙත මගේ අවධානය යොමු කළේය.

"මේ සිතියම හොඳින් බලද්දී මට එක කරුණක් තේරුම් ගියා වොට්සන්. මං ඔබට කලින් කිව්වා වගේ, මේ මිනීමැරුම ගැන වැටහීමක් ලබාගන්න නම්, වාල්ටන් මැදුර අවට ප්‍රදේශය ගැන හොඳ වැටහීමක් ලබාගත යුතුයි. ඔබට පෙනෙනවා ඇති අපි දුන් ගමන් කරන පාර, ආවිහිල් පසුකර ගිහිණි පියර්ගොරස්ට්, හන්දියේදී දෙකට බෙදෙනවා. ඒක 'T' අකුරේ හැඩේ තුන්මං හන්දියක්. වම්ට ගියොත් රයිස්හැම් වලට. ඒ පැත්ත අපට අමතක කරන්න පුළුවනි. නමුත් දකුණට තිබෙන පාර පිංක්හිල් පසුකර හැතැක්ම දෙකහමාරක් පමණ ගිහින් වැටෙනවා බොඩමිඩ් වලට. මෙන්න මේ පාර අපට හුඟක්ම වැදගත්. ඒ මොකද වාල්ටන් මැදුරට එන්න පුළුවන් ප්‍රධාන පාර ආවිහිල් පැත්තෙන් වුණාට, ගෙදර සම්බන්ධ අතුරු පාරක් තියෙනවා පිංක්හිල් පැත්තට.

ආවිහිල් මානසික රෝගල පිහිටි ඉඩමක්, දෙස්තර රයිලිට අයිති ඉඩමක් දෙකම උස්බිම්. ආවිහිල් පිංක්හිල් දෙකත්, ඒ නම් වලින් හැඟවෙන පරිදි කඳුවැටි මතින් වැටුණු පාරවල්. එතකොට අපට අදහ වෙන හතරැස්-කොටුවක් වැනි හරිද, සාපේක්ෂව පහත්බිමක් හැටියට සලකන්න පුළුවනි. ඒ බව සිතියමෙන් සඳහන් වෙනවා. හිටපු පොලිස් නිලධාරියෙක් පන ගර්බියුසන් මහත්මයාට මය අඩවිය ගැන හොඳ වැටහීමක් තියෙනවා. මං ඔහුගෙන් විමසා බැලුවා. ඔහු කියන්නේ අප සියන හරියක්, ඊට නැගෙනහිරින්

කිසිවක් හරියක් දළ වශයෙන් අත්හදා බැලීමක් සිදුකළ පසුවත් ඔබ
ප්‍රදේශයක් බවයි. මේකට මිටි පදාර්ථ, හා තැනින් තැන ලොකු ගස්
ඇති වනලාහැකි අයත් වෙනවා. මෙම බිම් ප්‍රදේශයේ විශාල
කොටසක්, කුඩා පැළෑටි වලින් වැසුණු විල්ලු, නැත්නම් නිසරු
මිටිටි යනුවෙන් අප හඳුන්වන මුඩුබිම්, ප්‍රධාන පාර වලට කිට්ටුව
තැනින් තැන, ධාන්‍ය වගාව සඳහා වෙන් කළ කුඹුරු හා
ගොවිපොළ ද ඉදහිට පිහිටා තිබෙනවා. ආර්ථිකයෙන් මහත්මයා
කියන විධියට සිය බිම් ප්‍රදේශ හරහා සැම අතකටම විහිදුණු තාර
නොදැමූ ගුරු පාරවල් නැත්නම් මැටි පාරවල් තිබෙනවා."

"මේක කොහොමද හෝමස් අපේ ප්‍රශ්නයට වැදගත්
වෙන්නේ?"

හෝමස් එම ප්‍රශ්නයට පිළිතුරු දී එම සුදුසුම වෙද්දී අපේ රිය
පසුකර වෙගයෙන් ඉදිරියට ගිය කුලීරියක්, අපට ඉදිරියෙන්
නවත්වන ලදී. එයින් බැස ආවේ අපේ හිතවත් ටෝබියස්
ග්‍රේස්සන්ය.

"හෝමස් මහත්මයා" ග්‍රේස්සන් කීය. "මං ඔබ හමුවෙන්න
නානායමට ආවා. නමුත් ඔබ දෙදෙනා දෙන්නම පිටත්වෙලා ආ බව
දනගන්න ලැබුණා. කොහොමද ඔබට අපරාධකාරයා හොයාගන්න
හැකිවුණාද?"

"ඇයි ග්‍රේස්සන් එහෙම අහන්නේ" අපි නම් මේ පරීක්ෂණය
පටන්ගන්න විතරයි. ඔබට හැකිවුණාද මොනවා හරි අලුත් යමක්
හොයාගන්න?" හෝමස් විමසුවේය.

"අපේ ලෙස්ට්‍රේඩ් කියන්න පහේ, හෝමස් මහත්මයා නිරීක්ෂණ
කර කර උපකල්පන ගොඩනැගීමත් ඉන්නවා" ග්‍රේස්සන් කීවේ
සිනාසෙමිනි. "මහොම ප්‍රමාද වෙව් අපරාධකාරයින් අත් අඩංගුවට
ගන්නෙ කොහොමද? මං හොයාගන්නේ අපරාධකාරයෙක්. දන්නවද
කවුද කියලා?"

"නැහැ"

"අපරාධකාරයා හෙක්ටර් ටැල්ටන්"

"මොනවා? කොහොමද ඔබ හොයාගන්නේ?"

"ඒ විස්තර අහන්න එපා හෝමස් මහත්මයා. මේ තුන් මිනීමැරුම
සිදුකළේ ඔහුය කියන එක මට හොඳටම විශ්වාසයි. මාස තුන
හතරකට කලින් ඔහු ටැල්ටන් මහත්මිය සමග ආරවුලක් ඇතිවෙලා
තිබෙනවා. ඔහු ඇයට තර්ජනය කළාලු. ඒ බවට ඇය පොලීසියට

පැමිණිලා කරලා, ඒ බව පොලිසියේ පොත්වල සටහන් වෙලා තියෙනවා. ඊළඟට මැරුම් කෑ සේවිකාව සේරා වුඩ්හැම් කලකට පෙර ඔහු විසින් ගෙදර සේවයෙන් අස් කළ නැතැත්තියක්ල. ඇය යළිත් සේවයට බඳවාගෙන තියෙන්නේ, විවියන් චාල්ටන් මහත්මියගේ තනි කැමැත්තට. ඒකට ඇගේ සැමියා විරුද්ධ වුණාලු."

"මේවා මරණ පරීක්ෂණයේදී එළියට ආවේ නැහැනේ. ආර්ගියුසන් මහත්මියගෙන් දැනගන්න ලැබුණේ නෑ. එහෙම නේද?" හෝමස් ඇසීය.

"ඒක නේන්නං. නමුත් මං මේ තොරතුරු බොහොම පහසුවෙන් ලබාගන්නා පොලිස් ස්ථානයෙන්"

"ඔබ ඉතාම දක්ෂයෙක්-ශ්‍රේෂ්ඨයන්. ඔබ මේ ගැටලුව ඉතාම විශිෂ්ට ලෙස විසඳන බවට සැක නෑ."

"ස්තූතියි හෝමස් මහත්මයා" ශ්‍රෝමන් කීවේ ප්‍රීතිය උතුරා යන මුහුණෙනි. "ලෙස්ට්‍රේඩ්ල, හොප්කින්ස්ල නැම තිස්සෙම අඟවන්නෙ එයාලු තමයි දක්ෂයො කියල. මගේ හපන්කම් පෙන්වන්න මේක හොඳ අවස්ථාවක්. මං අද දවල් හෙක්ටර් චාල්ටන් අත් අඩංගුවට ගන්න බලාපොරොත්තු වෙනවා. දැන් මේ ඒකට අවශ්‍ය ලියකියවිලි සුදුනම් කිරිගන්න ඔහු ගමන්"

"ශ්‍රෝමන්" මම කීවෙමි. "අද උදේ වරුවේ මියගිය අයගේ අවමංගල කටයුතු දේවස්ථාන සුසාන භූමියේ පැවැත්වෙනවලු. ඒ කටයුතු වලට ඔබෙන් බාධාවක්....."

"නෑ නෑ දෙස්තර මහත්මයා. ඒව නැම දෙයක්ම අවසන් වෙනතුරු මට පුළුවනි බලා ඉන්න"

"චාල්ටන් මහත්මයාට විරුද්ධව ප්‍රමාණවත් තරම් සාක්ෂි තියෙනවා කියල ඔබ හිතනවද?" හෝමස් ඇසීය. "මට නම් එහෙම හිතෙන්නේ නෑ"

"ඔහු නොවෙයි නම් කවුද මේ අපරාධය කළේ?" පොලිස් නිලධාරියා ඇසීය. "මට හොඳටම හිතවාසයි ඔහු මේකට යොද ගත් ගිනි අවිය ඇති ඔහුගේ ගෙදර. එය සෝදිසි කිරීමට බලපත්‍රයක් ලබාගත් ගමන්....."

"..... මට හිතෙනවා ඔබ කියන දේන් යම්කිසි වැදගත්කමක් ඇති බව....." හෝමස් කීය. කොහොම වුණත් අපි මේ සුදුනම් වෙන්නේ අපට හුරුපුරුදු විධියට පරීක්ෂාවක යෙදෙන්න. අපි ඒ

කටයුත්තට යන්නම්. දවල් වෙලාවේදී හපන්කම් දකින්න නිව් බෙටර්ලි වෙත එන්නම්”

අපෙන් සමූහයේ පොලිස් පරීක්ෂකවරයා, කුලීරිය ආපහු හරවාගෙන පිටත්වී ගියේය. අපි අදිරියට ගමන් කළෙමු. ගමනේ ඉතිරි හරිය යද්දී මගේ මිත්‍රයා ගැඹුරු කල්පනාවක වෙළී සිටියා මිස, කතාබහකට උනන්දුවක් දක්වුයේ නැත. ඔහුගේ සිහිවිලි වලට බාධා නොකොට මම නිහඬව සිටියෙමි.

හෝමස් තම දහැනෙන් අවදියෙන් කුලීරිය මහපාරෙන් හැරී ටාල්ටන් නිවස වෙත වැටුණු පොරොසු පාරේ ගමන් කරද්දීය.

“අපි ආවිහිල් වලටත් ආවා එහෙත්” ඔහු කීවේ සුසුමක් හෙළමිනි. “ග්‍රෙග් සන් කිසි කමක්වත් මගේ හිත කැලඹුණා. හරියට නිසි පිළිවෙළකට සකසා තිබූ ලියකිසිවිලි ගොඩක් අවුල් කර දමමා වගේ” ඔහු කීය.

“ඒ බව මටත් තේරුණා”

“කමක් නෑ වෙට්ටසන්. අපි හිතාගෙන ආව දේ ඒ පිළිවෙළටම කරමු. ටාල්ටන් මැදුරක්, චළිකුසුලක් සිටින දඩබ්මත් මං ඊයේ සොදිසි කළා. අද මට පරීක්ෂන්න තියෙන්නේ)දඩබ්මත් පිටවෙන දෙරටුවේ සිට. ඔබට පෙනෙනවා ඇති කුමක් හේතුවකට හරි මේ කැලෑ රොදට යන කෙනෙකුට ආපහු ඒමට තියෙන්නේ එකම දෙරටුවක් බව. ඒ තමා මේ කපුල්ල, මේකෙන් එළියට එන කෙනෙක් වන්නෙන් පිටවී යාමට නම් එක්කෝ වමට හැරීලා ගෙයි අසින දිගේ ගේ පිටුපසට හිඟින්, ඊළඟට බොරලු පාරට වැටීලා, ආවිහිල් ප්‍රධාන පාරට වැටෙන්න පුළුවනි. එහෙමත් නැත්නම් දකුණට හැරීලා ගියාම තාර නෙදුණු මැටි පාරකට වැටෙනවා. දන් අපි යමු අන්න ඒ පාර දිගේ ඉදිහියම.”

මුලදී පාර බොරලු සහිත විමර්ශන පා සටහන් හෝ වෙනත් ලකුණක් දක්නට නොලැබිණි. එහෙත් මද දුරක් ගමන් කරද්දී එහි බොරලු ගතිය නැතිවී ගියේය. එය නැත් නැත් වල වැලි තිබූ, මැටි පසක් තිබූ පාරක් බවට පත්වූ අයුරු අපි දුටුවෙමු. එහි අතරින් පහර හරකුන්ගේ හා බැට්ටවන්ගේ කුර සලකුණු ද බයිසිකල් වයර සලකුණු යයි මා අනුමාන කළ ඒවාද දක්නට ලැබිණ.

“මෙන්න තියෙනවා මං හේව්ව දේ” හෝමස් කීවේ සතුටට පත් හඬකිනි. “බයිසිකලයක් ගමන්කළ වයර සලකුණු”

ඉර අව්ව හොඳින් වැඩි තිබුණු නැතකට අප පිවිසි පසු හෝමස් සාක්කුවෙන් කාචය අතට ගෙන ඉරු පාමර් වැතිරුණේය. මුහුණ පොළොවට ලං කොට, කාචයෙන් එම සලකුණු නිරීක්ෂණය කරමින්, කඩදසියක යමක් සටහන් කරගත්තේය. ඒ අතරම ටේප් පටියකින් යම් මිනුමක් ද කළේය. එතැනින් නැගිට යාර දහයක් පමණ ඉදිරියට ගිය යුතු, සැමත් පරත් බිම දිගාවි වයර් සලකුණු පරීක්ෂා කර බැලුවේ, තමාටම යමක් කොඳුරා ගනිමිනි. මිළඟට එය අවසන් කොට සිහු යමින් ඉදිරියට ගියේය. මිළඟට මේ පාර වැළි සහිත එකක් බවට පත්විය.

"බයිසිකලය ගමන් කරලා තියෙන්නේ-චාල්ටන් මැදුර පැත්තේ සිට ඉවතට. මං ඒ බව කිව්වේ, ඉස්සරහ රෝදයේ සලකුණු කපාගෙන, පිටුපස රෝදයේ සලකුණු එයාත් ගැඹුරට පොළොවේ වැදී ඇති නිසා"

"එම වයර් මොන වර්ගයේ ඒවාද කියා ඔබට කියන්න පුළුවන්ද?" මම ඇසිමි.

"බයිසිකල් වයර් වර්ග හතළිහකට වැඩි ගණනක කටට පිහිටා ඇති රටා, මට හුරු පුරුදු බව මං ඔබට කියලා ඇති. මේකෙ ඉදිරිය හා පිටුපස රෝද දෙකම පෙරිශ්‍රිත් වර්ගයේ ඒවා"

"මේ බයිසිකල් වයර් සලකුණු අපට වැදගත් වෙන්නේ ඇයි?"

"ඇයි වොට්සන්? චාල්ටන් නිවසේ අපරාධය කළේ ඔබ කියල හිතමු. බොහොම ලොකු ගබ්දයක් පිටවෙන විධියට වෙඩි තුනක් පත්තු කරලා මිනීමැරුම් කළා. එහෙත්ම ඔබ ගෙදරින් පිටවී යන්න කැමැති වැඩි දෙනෙකුගේ අවධානය යොමු වෙන, ආවිහිල් ප්‍රධාන පාර පැත්තෙන්ද? නැත්නම් කාගෙවත් අවධානය යොමු නොවෙන, ගේ පිටුපසින් වැටුණු මේ ප්‍රාණේන් ගිහිං. පිංක්හිල් පැත්තෙන්ද?"

"නිසැකවම කාටවත් නොපෙනෙනවායන්නේ"

"අන්න හරි. ඊළඟට ඔබ ඇහුවා ඇයි බයිසිකලයක් ගැන අවධානය යොමු කරන්නේ කියල. මිනීමැරුවා කාටත් පෙනෙන විධියට ගේ ඉස්සරහ පාමරන් අශ්වකර්ත්තයකින් පැනලා ගියා කියල මං හිතන්නේ නෑ. මේ ගේ පිටුපස පාමර අශ්වකර්ත්තයක් ගමන් කරන්න බෑ. එක්කො පයින් යා යුතුයි; නැත්නම් අශ්වයෙකු පිටේ; නැත්නම් බයිසිකලයක. නමුත් අශ්වයෙකු ගේ කුර සටහන් වත් පයින් ගිය කෙනෙකුගේ ඒ සටහන්වත් නෑ. බයිසිකලයක් ගිය ලකුණු නම් තියෙනවා....."

"මට හොඳම පැහැදිලියි"

"මං ඔබට කලින් කිව්වා වොට්සන්, බෝස්ටල් නිවාසයේ ළමයි දෙන්නා සමග බයිසිකලයකුත් අතුරුදන් වෙලා කියලා, එහෙම නේද?"

"ඔව්"

"මං ඒ බයිසිකලයේ අයිතිකරුවාගෙන් ඒ වෙලාවෙම අසා දුනාගන්නා එහි වයර් ගැන. ඔහුගේ බයිසිකලය ඔපන්ගේ වයර් දෙකක් යෙදූ බෙන්ට්ලි සුපර් බයිසිකලයක්. වයර් දෙක හුඟක් ගෙවී තිබුණෙයි."

"නමුත් මෙතැන තියෙන්නේ පෙරිශීන් වයර් ලකුණු කියා ඔබ කීව්වේ.....?"

"එයින් අපට තීරණය කරන්න පුළුවන් මේ පාරේ ගමන්කරලා තියෙන්නේ බෝස්ටල් ආයතනයෙන් අතුරුදන් වූ බයිසිකලය නෙමෙයි කියන එක"

"එතකොට අර ළමයි දෙන්නා නිදහස් වෙනවා?"

"බොහොම දුරට ඔව්. නමුත් ඒක හරියටම කියන්න බැහැ. ඒ මොකද ඔවුන් තව කාගෙ හරි බයිසිකලයක් හොරකම් කරගෙන ආව තමි?" හෝම්ස් ඇසීය.

"ඔව් ඒකත් හරි"

එම මැටි පාර දිගේ වැටි තිබුණු බයිසිකල් වයර් සලකුණු පසුපස අපි සැහෙන දුරක් ගමන් කළෙමු. එක් නැනකදී පාර හරහා වැටුණු විශාල දිග ඔක් අත්තක් නිසා, පාර අවහිර වී තිබිණි. බයිසිකලය පැදගෙන ගිය අයට එයින් බැස, බයිසිකලය අත්තට උඩින් ඔසවාගෙන යන්නට සිදුවන්නට ඇතු. මෙය දුටු හෝම්ස්ගේ දෙනෙත් දීප්තිමත් වන අයුරු මම දැක්වෙමි. පොළොව යළිත් වරක් පරීක්ෂා කළ ඔහුගේ මුවෙන්, සිවුරුගන් හඩක් නිකුත් විය. එතැන් සිට අඩි දහයක් පමණ ඉදිරිපට මැටි පොළොව ඔහු ඉතා උනන්දුවෙන් සෝදිසි කර බැලුවේය.

"මේ බයිසිකලයේ ගමන් කරල තියෙන්නේ එක්කෙනයි. එම පුද්ගලයාගේ පා සටහන් පැහැදිලිවම තිබෙනවා. නමුත් ඒවා බෝස්ටල් නිවාසයේ ළමයින්ගේ පා සටහන් නොවන බව මට ස්ථිරවම කියන්න පුළුවනි"

"ඔබ කොහොමද එහෙම කියන්නේ?"

"මෙන්න මෙතැන හෙත් පස මත තියෙනවා, බයිසිකලය පැදගෙන ආ පුද්ගලයාගෙ හොඳට වැදුණු සපත්තු අඩි සටහනක්" හෝම්ස් කීවේ එතැනට දැක්වීමට දිගු කලකිනි. "මගේ අතේ තිබෙන කාවය අරගන්න වොට්සන්. ඊළඟට හොඳට මුහුණ ලොකරලා ඒක බලන්න. ඒ සලකුණ ගැන මොනවද ඔබට කියන්න පුළුවන්?"

හෝම්ස් කළ අයුරින් මමත් දෙන්නත් එතැනට ලං කොට එම අඩි සටහන පරීක්ෂා කර බැලීමි. එය නොගෙවුණු අලුත් සපත්තුවක සලකුණකි. විච්ඡේදනාත්මක වෙන්වී පිහිටි අයුරෙන් හා එහි හැඩයෙන් ද, කඩුළු ප්‍රමාණයෙන් ද මට සිතුවේ, මෙය කාන්තාවකගේ සපත්තුවක් අඩි සලකුණක් විය යුතු බවයි.

"ඔං දන්නෙ නෑ හෝම්ස් හරියටම. ඒත් මට තමි පෙනෙන්නේ මේක පිරිමියෙකුගේට වඩා ගුහාක්‍රීයකගේ සපත්තුවක සලකුණක් කියලයි"

"විශිෂ්ටයි වොට්සන්. මගේ මිතුරා කීවේ අතිශය සතුටෙනි. 'මේක නිවැරදිව හඳුනාගැනීම පළාතු දක්වෙමක්. මුලදී රාල්ෆ්න් නිවසේ මිදුලෙන්, මළසිරුරු අසලති ප්‍රාග්ධනාක හෝ දෙකකත්, ඔං මේ අඩි සටහන් දුටුවා. නමුත් එයින් මම සැහිමකට පත් වුණේ නැහැ. බලන්න සපත්තු අඩි සලකුණේ ඉදිරි කොටසේ, දෙපැත්තට පිම්බුණු 'H' අකුර. මේක නිසැකවම රාල්ෆ් හැමිල්ටන් වර්ගයේ කාන්තා සපත්තුවක ලකුණු. රාල්ෆ් හැමිල්ටන් කියන්නේ කාන්තා පාවහන් වල මිල අධික වර්ගයක්. ඒ හේම මේවා නොගෙවුණු අලුත් පාවහන්. එහෙනම් බයිසිකලය පැදගෙන ගිහින් තියෙන්නේ නැති බැරි පවුලක ගැහැනියක් බැනවෙයි"

අප තවත් ඉදිරියට ගමන් කෙරෙද්දී, පාර වැටි තිබුණේ කන්දක් පහළට බැවුම් ආකාරයකටය. බයිසිකලය කන්ද බසිද්දී වරින් වර තිරිංග යෙදීම නිසා, මධ්‍යමාංගයේ ඇතිවුණ සලකුණු අපි දුටුවෙමු. ඊට තරමක් ඉදිරියෙන් පාරේ අඩ වතුර එකතු වූ විලක් ද විය. වහා එතැනට ගිය මගේ මිත්‍රයා එම එතැනට ලංවීමට ඉඩ නොදී බිම පරීක්ෂා කළේය.

"බයිසිකලයෙන් ආවු හැහැත්තිය මෙතැනදී ඒකෙන් ඇඳ වැටිලා වොට්සන්" හෝම්ස් කීවේ මධ්‍යමාංගයේ තිබූ සලකුණු

කිහිපයක් පෙන්වමිනි. "මෙන්න, බයිසිකලයේ හැඩලය වැදුණු තැන. මෙන්න ඇගේ දණහිස්වල සටහන්. මේ බලන්න මඩ තැවරුණු කාන්තා අත්මේස් එකක්. මේ අප මළසිරුරු ළඟ තිබී අහුලාගත් එකේ, අනික විය යුතුයි." කබා සාක්කුවෙන් ලියුම් කවරයක් එළියට ගත් ඔහු, අත්මේස් එක කවරය තුළට දමා වසා, එය සාක්කුවට දමාගත්තේය. "ඒක වම් අත. මේ දකුණු අත. බාග වෙලාවට මඩ තැවරුණු නිසා අත්මේස් එක ගළවලා අහකට විසිකරන්න ඇති..... බයිසිකලයෙන් වැටුණු පාරට සමහර විට ඇයට තුවාල සිදුවෙන්නත් ඇති. විශේෂයෙන්ම දණහිස් දෙකේ සහ වැළමිටි දෙකේ. දන් අපි යමු ඉදිරියට."

එහෙත් ඉදිරියට නිකුණු මොරළු සහිත බැටුම් පාලේ සලකුණු කිසිවක් දක්නට නොලැබිණ. සැත්කම් කාලක් පමණ මෙම පාලේ ඉදිරියට ගිය පසු, පාර යළිත් වළ ගොඩැළි සහ මඩ වළවල් සහිත එකක් විය. මෙය ගවයන් හා බැටළුවන් තණබිම් කරා යන, දිය සිරාව සහිත පහත්බිම් කඩක් බව අපි තේරුම් ගතිමු. ගොවිපොළ වලට බඩු ගෙන යන කණ්ණ රෝද වලට පාර හැරී විනාශ වී තිබිණ.

"මේ අබලන් පාලේ බයිසිකලයක් පැදගෙන ගියා නම්, එක්කෝ ඇය මෝඩකමට කළ වැඩක්. නැත්නම් සයිකල් ගුරියක්."

මිළඟ හෝඩුවාව දකිමට අපට වැඩිදුර යාමට අවශ්‍ය නොවීය. පාලේ වූ මඩ සහිත පිළකට පෙරළුණු බයිසිකලය අත්හැර දමා ගොස් තිබිණ.

"මං කිව්වේ වොට්සන් ඇය ඔතවත් කාන්තාවක් කියලා" හෝමස් කීවේ එතැනට නෙත් යොමු කරමිනි. සැහෙන තරම් අලුත් රැල්ලේ වර්ගයේ බයිසිකලයක් වූ එය, කාන්තා මෝස්තරයේ එකක් විය. හෝමස් කී අයුරින් එහි කිවූ ටයර් දෙකම 'පෙරිශ්‍රිත්' වර්ගයේ අලුත්ම ඒවා බැව් අපි දුටුවෙමු. එතැන මධ්‍යගොඩ කිහිප තැනකම ඇගේ පා සටහන් ද තිබිණ.

මෙම ස්ථානය සියුම් ලෙස පරීක්ෂාවට ලක් කළ මගේ මිත්‍රයා, මඩ ගොඩේ වැටී තිබූ බොත්තමක් ද සොයා ගත්තේය. බොත්තම සුවිශේෂ එකක් බව එහි තැවරී තිබූ මඩ පිසදමීමේදී අපි දුටුවෙමු. කුඩුන් භාගයේ කාසියක් තරමට ලී වලින් තනා තිබූ බොත්තම, තද නිල් පැහැයේ හා රතු පැහැයේ තීන්ත ආලේප කොට අලංකාර කර තිබිණ.

"සැකයක් නැ. ඒ කාර්තවර්ණ ගවොමේ බොන්නමක්. ඇගේ ගවොමේ තද නිල් හා රතු පැහැය තිබුණොත් මං පුදුම වෙන්නෙත් නැ" මගේ මිත්‍රයා කීවේ බොන්නම තම සාක්කුවට දමාගනිමිනි. "බයිසිකලයේ අංකය FE 88731. ඒක අපි සටහන් කරගමු.

"මේ තරම් අලුත්, හොඳ වර්ගයේ බයිසිකලයක් කැලේට විසිකරලා යන්න නම්, ඇය හොඳ වත් පොහොසත් කම් ඇති කෙනෙක් වෙන්න ඇති" මම සිතුවෙමි.

"ඔව් එහෙම වෙන්නත් පුළුවන්" හෝමස් කීය. "එහෙම නැත්නම් වියදම් කිරීමේදී අප්පරෙස්සමක් නැති, නාස්තිකාර දියණියක්"

"ඇයි ඉතින් මේ ගැන බයිසිකලය අරගෙන නොගියේ?" මම ඇසිමි. "මේක හොඳාගත් කෙනෙක් පොලීසියට දුනුම දන්නාම පුත්ත ඇතිවෙන්න පුළුවන් නේ"

"මේකයි වොට්සන් පුත්තය. මේතැන ඉඳලා දිගටම පාර තියෙන්නේ කන්දේ ඉහළට. ඒක ලොකු බැවුමක්. බයිසිකලයේ නැගලා පැදගෙන යන්නක් බැ. ඒක ඉහළට කල්ලුකරගෙන යාම් වෙලා ගතවෙන, අම්කර් මහත්තියක් වෙත වැඩක්. බාගවෙලාවට බයිසිකලයෙන් වැටිලා දණහිස්, තලේටි-තුවාල වෙලා, ඇගේ ගමන වේදනාකාරී එකක් වෙන්නත් ඇති. ඒ නිසා වැඩිදුර නොහිතා ඇය බයිසිකලය මඩවලේ අත්හැර යන්න ඇති"

එතැන් සිට ඉහළට පිංකහිල් දක්වා තිබූ බැවුම් පාරේ, ඉදහිට දක්නට ලැබුණු ඇගේ ආ ආවරණයක් හැරෙන්නට, වෙනත් කිසිදු හෝඩුවාවක් හමු නොවීය.

"අපේ මිත්‍රයා වැඩ කොටස අවසන්වන කලින් තේ කෝප්පයක් බිල ඉදිමු වොට්සන්" හෝමස් කීවේ අපූර්වයෙන්ම තිබූ ප්‍රධාන පාරට ළඟාවුණු පසුය. අපි පෘෂ්ඨයේ ඇවිද ගොස්, සතුටුදයක පෙනුමක් තිබූ අවන්හලකට පිවිසියෙමු.

"අපට මේ දක්වා දකින්න ලැබුණු කැරුණු අනුව, මොනවද ඔබට හිතෙන්නේ?" මගේ මිත්‍රයා විමසුවේය.

"මේ මිනීමැරුම් පිටුපස ගැහැනියක් ඉන්නවා. ඒක ස්ථිරවම කියන්න පුළුවන්. එහෙම තේද?"

"පහුගිය පැය කීපය තුළ අපට දකින්න ලැබුණු දේවල් අපි මෙහෙම සම්පිණ්ඩනය කරමු" හෝමස් කීවේ අප වෙත ගෙන එනු

ලැබූ තේ කෝප්පයට සිනි දමා දිය කරමිනි. "මේ පළාතට අත්තිමට වර්ෂාවක් තිබිල තියෙන්නේ බඳු රැ. එයින් පස්සේ - ඒ කියන්නේ බ්‍රහස්පතින්දා, ටාල්ටන් මැදුරේ සිට කවුරුත් හෝ කාන්තාවක් බයිසිකලයකින් ගමන්කරලා තියෙනවා. ඇය වඩාත් කිට්ටු ආවිතිල් පාරෙන් නොගිහින, කාටවත් නොපෙනෙන කැලේ පාරක ගියේ ඇයි? ඇය සැහෙන තරම් වත්පොහොසත්කම් ඇති කෙනෙක් බව පැහැදිලියි. සපත්තු ගැන අපි දොහොතකට අමතක කරල දමු. මං හිතන්නෙ නෑ මේ පැත්තේ උවත්වෙන ගොවියෙක් හෝ එඩෙරෙක් මේ තරම් වටිනා අඳුන් බයිසිකලයක් මඩ වළක දමා යාච් කියල. ඇය මේ මිනීමැරුමට අගකිවයුතු අපරාධකාරිය කියන්න තරම් සෘජු-සාක්ෂි තවමත් අප වෙත ලැබිල නෑ. ඒත් වක්‍ර සාක්ෂි වලින් නම් ඊශෙම්-දෙයක් කියවෙනවා."

"මිනීමැරුවේ ඇත්තටම ඇය නම්, ඥානාර ලැයිස්තුවේ කිහිප දෙනෙක් ඉවත්වෙනවා." මම කීවෙමි. "බෝස්ටල් තරුණයින් දෙන්නා, වෙව්දූස් ක්ලයික්ගේ පුත්‍රයා, ඒ සමගම හෙක්ටර් ටාල්ටන්. එහෙම නේද හෝම්ස්? මා විශ්වාසවේ තේ කෝප්පය බී අවසන් කරමිනි."

"බෝස්ටල් තරුණයින් දෙන්නා නම් අපට අත්හැර දමන්න පුළුවනි." හෝම්ස් කීය. "නමුත් එතුමාගේ එහාට මොකුත් කියන්න බැහැ. බයිසිකලයේ ගිය කාන්තාව මේ අපරාධයට සම්බන්ධ කරන්න තියෙන ප්‍රධාන සාක්ෂිය, මළසිරුර අසල වැටී තිබුණු අත්මෙස් එකේ අතික, බයිසිකලය ටැටුණු මඩවළක තිබී හමුවීම. අපරාධය කළේ ඇය ය කියන්න තරම් ප්‍රබල සාක්ෂියක් තවමත් නෑ"

"බාගවෙලාවට ඇය, එඩ්මන් ක්ලයික් තරුණයා විසින් මුදල් ගෙවා එවූ තැනැත්තියක් වෙන්න බැරිද?" මම ඇසිමි.

"තර්කානුකූලව එහෙම උපකල්පනයක් කරන්න පුළුවන් බව ඇත්තයි වොට්සන්." හෝම්ස් කීවේ තේ බීම අවසන් කර පයිප්පය දල්වා ගනිමිනි. "නමුත් ක්ලයික් තරුණයා නිතර ලන්ඩනයට යන එන කෙනෙක් නම්; මේ වගේ අපරාධයක් කරවන්න ඔහු ගැහැනියක් යොදා ගනිවිද? කැලැපාරක හරියට බයිසිකලයක් පැදගන්න බැරි ගැහැනියක යොදවා ගන්නවාට වඩා, ඔහු ඒකට පළපුරුදු මැරවරයෙකු යොදවා ගනිවි. එහෙම නේද?"

"ඔව්, ඒකත් ඇත්ත"

"අපරාධය කළේ ඔබේ කාන්තාව කියලා අපි හිතමු වොට්සන්. නමුත් ඇයි ඇය මෙහෙම දෙසක් කළේ? රාල්ෆ්ටත්ලා සමග අමනාපයක් තියෙන කාන්තාවක් ගැන අපට මේ දක්වා අහන්න ලැබුණේ නැහැ. එතකොට ඇය කොහොමද සුදුසු වේලාවක් බලලා මෙහේ ආවේ? අපි කියමු ඇයට බයිසිකලයෙන් කියලා. එහෙනම් අපි අනිවාර්යයෙන්ම හොයා බලන්න ඕන කරුණු මොනවා කියලද ඔබට හිතෙන්නේ?"

"බ්‍රහස්පතින්ද, උදේ බයිසිකලයක නැගී කාන්තාවක් මේ ගෙදර පැත්තට එනවා කවුරුවත් දුටුවද?" මම කීවෙමි. "සාමාන්‍යයෙන් බයිසිකලයක එහෙ මෙහෙ යන කාන්තාවක් මේ පළාතේ ඉන්නවද?"

"බොහොම හොඳයි වොට්සන් හෝම්ස් කිය. "රිළහට අපට තවත් හෝඩුවාවක් තියෙනවා. FE 88731 දරන රූපේ බයිසිකලය මිලට ගත්තේ කවද? ආදී දේවල්. ඒ ඔක්කොටම කලින් අපි ප්‍රමාද නොවී නිව්බෙවර්ලි වලට ඔයු. හෙක්ටර් රාල්ෆ්ට් රක්ෂිත බන්ධනාගාරයට ගන්නා ගොණ්ඩන්ට නැතිවුණද? මිනීමැරුම් වලට යොදගත් ගිනිඅවිය හමුවුණද? වැනි කාරණා හොයා බලමු"

අපි කුලීරියක නැගී අපට වඩාත් ළඟින් පිහිටි ඩොඩමිඩ් දුම්රියපොළ වෙත ගියෙමු. අවාසනාවකට මෙන් අප එහි යාමට පෙර, ලන්ඩන් දෙසට යන මන්දගාමී දුම්රිය පිටත්ව ගොස් තිබිණ. රිළහට පැමිණෙන දුම්රිය දෙකම ගිණුගාමී දුම්රිය බවත්, ඒ නිසා නිව්බෙවර්ලිහි ඒවා නොනැසවෙන බවත්, දුම්රිය නිලධාරියෙක් අපට දැනුම් දුන්නේය. මිළහ දුම්රිය පැමිණෙන තුරු, අපට සැහෙන තරම් වේලාවක් දුම්රියපොළේ රැඳී සිටීමට සිදුවිය. ඒ ගැන ළතැවීමක් නොපෙන්වූ මගේ මිත්‍රයා නිහඬව කල්පනා කිරීමට පටන්ගත්තේය.

අපට හමුවුණු සාක්ෂි වලින් වඩාත්ම වැදගත් ඒවා කියලා ඔබට හිතෙන්නෙ මොනවද හෝම්ස්? මම ඇසිමි.

"සැකයක් නැ. බයිසිකලය තමයි වැදගත්ම සාක්ෂිය. මේකෙ අංකය සඳහන් නිසා, එය මිලට ගත් පුද්ගලයා මේකට පටළැවෙනවා. රිළහට වැදගත් දේවල් තමා, නිල්පාට හා රතුපාට මිශ්‍ර බොත්තම. ඒ සමගම කාන්තා අත්වැසුම" හෝම්ස් කීවේ ඒවා දමාගත් කවරය තිබූ සාක්ෂුවට තට්ටු කරමිනි.

"දැන් ඔබ කියන විධිවිධාන මේ අපරාධය ගැන හෙක්ටර් ටාල්ටන්ට එරෙහිව සාක්ෂි නැති කරමි. එහෙම තේද?" මම ඇසිමි.

"මව් ඒක හරි වොට්සන්" ඔහු ඊට එකඟවිය. "ඔබට මතකද අර සේරා වුඩ්හැම් සේවිකාවට වෙඩිවැදිලි තිබුණු තැන? එතැන තිබුණා දහන විසිරි ගිණු තේ කෝප්ප, පිරිසි කැබලි. ඔබට මතක ඇති, මං ඒවා එදා මල්ලකට එකතුකරගත්තේ ඔබ. ඒ කැබලි වලින් මං භොයාගත්තා, එතැන තේ කෝප්ප හතරක්, ඒවායේ පිරිසි හතරක්, සිනි බඳුන, කිරි පෝඳුම හා තේ තෝප්පිසිසි තිබුණු බව. සේවිකාව තේ කෝප්ප හතරක් අරගෙන ආවේ කාටද?" හෝමස් ඇසුවේ පයිප්පයේ තිබූ දෑ අවසන් වූ දුම්කොළ හා අළු ඉවතට හලමිනි.

"ඒ හතරදෙනාගෙන් දෙදෙනෙක් ටාල්ටන් මව් හා දුව බව පැහැදිලියි. ඉතිරි දෙදෙනා කවුද?" මම ඇසිමි.

"ඒ ඉතිරි දෙදෙනාගෙන් එක් කෙනෙක් සේරා වුඩ්හැම් වෙන්න ඇති" හෝමස් පිළිතුරු දුන්නේය. "ඇය හා ටාල්ටන් මහත්මිය අතර තිබිලි තියෙන්නේ ලොකු හිතමිත්‍රකමක්. ඔවුන් දෙදෙනා අතර තිබුණු බැඳීම, සේවිකාව හා ස්වාමියාට වඩා යහළුවන් දෙදෙනෙකුගේ හිතවත් කමක්ද"

"ඔබ කොහොමද දනගන්නේ?"

"මට ඒක කිව්වේ සුසාන් පෝන්ස්" හෝමස් කීය. "නමුත් කවුද මේ හතරවැනි තේ කෝප්පයට හිමිකම් කියූ පුද්ගලයා? අන්න එයා තමයි මිනීමරුවා"

"ඔබ කොහොමද හෝමස් එයාගේ විශ්වාසයට කියන්නේ?"

"හිතවත් මිත්‍රයා. මං ඔබට කියලා දිලි තියෙනවා, අපරාධ පරීක්ෂණයේ මූලධර්ම. මුලින්ම හොඳින් නිරීක්ෂණය කරන්න. ඉන්පසු ඒවා උදව් කරගෙන නිගමනවලට එන්න. වෙනත් බැරි හැම එකක්ම ඉවත්කළාම, ඉතිරිවෙන එක තමා සිදුවුණේ. මෙතැනදී ඒක ඉතාම පහසුවෙන්ම පෙනෙනවා."

"හෝමස් මේ අහන්න" මම කීවෙමි. "හතරවැනි තේ කෝප්පය හෙක්ටර් ටාල්ටන්ට වෙන්න බැරිද?" මම ඇසිමි.

"කොහොමටත් වෙන්න බැ. මං හිතන්නේ නෑ සේරා වුඩ්හැම් සේවිකාව ඒව් කියලා, ඇයව රැකියාවෙන් නෙරපා දමූ ස්වාමියා එක්ක එකට තේ බොන්න. ඊළඟට මේ ගැනත් කල්පනා කරන්න වොට්සන්. විවියන් ටාල්ටන් මහත්මියත්, ජූන් ටාල්ටන්

මෙතෙවියත් දෙන්නාම හිමියෝ ගම්බදවස් පැළඳලා. ඒ වගේම ඔවුන් හැඳ සිටියේ, ගෙදරින් පිටත වැදගත් ගමනක් යන්න අදින, හොඳ විසිතුරු ඇඳුම් ඇඳගෙන නෙමෙයි. එතකොට මේ අතිරේක ආරක්ෂක පාවහන් ඔවුන් පළඳින්න ඇත්තේ කොහේ යන්නද?"

"දඩයමේ යන්න?"

"හරියට හරි වොට්සන්. ඔවුන් කමන්ගේ නිවස පිටුපස කැලෑරොදේ දඩයමේ යන්න සූදානම් වෙලා..... බොහෝ විට වළිකුකුළන් හෝ හාඩුන් දඩයමේ. මේ කටයුත්තට ඔවුනට හවුල්වෙන්න තවත් කාන්තාවක් ඇවිත් සිටියා. හතරවැනි හේ කෝප්පය අන්න ඇයට. දන් ඔබට පැහැදිලිද?"

"ඔව්"

"ඔවුන් දඩයමේ යන්න සූදානම් වුණා, නමුත් ගිහින් තිබුණේ නැහැ." හෝමස් කීය.

"ඔබ කොහොමද ඒක දනගත්තේ?"

"අර ගම්බදවස් සපත්තු වල අඩියේ ලාභන දඩබ්බට යන මාර්ගයේ තිබෙනවද කියල මං පරීක්ෂා කරල බැලුවා. නමුත් තිබුණේ නැහැ. බ්‍රහස්පතින්ද උදේ එහි කිසිවෙකු ගිය බවට සලකුණක්වත් තිබුණේ නැහැ."

"හොඳයි. මේ මිනීමැරුමේ අරමුණ වුණේ මොකක්ද? මුදල් කොල්ලකෑමක්ද?" මම ඇසිමි.

"කාන්තාවක් ගෙදරට ඇවිත්, ගෙහිමියාට තුවක්කුවත් එල්ල කරලා මිනීමරලා මුදල් කොල්ල කෑ බවක්, තවමත් අපට මේ එංගලන්තයේ නම් අහන්න-ලැබ්ලා නැහැ." හෝමස් කීය. "බාගවෙලාවට ඇමරිකාවේ විකුණගත් වල නම් එහෙම අවස්ථා ඇති"

"එහෙනම් අල්මාරි ලාඩ්ඩු-ඇල්ලා-ඒවා ඇතුළත තිබූ දේ බිමට ඇද දෑමමේ ඇයි?" මම ඇසුවෙමි.

"මේක මුදල් කොල්ලකෑමේ අරමුණෙන් කළ එකක් බව හඟවලා පොලීසිය නොමග යවන්න, ඔබ ඒ කරුණ තේරුම් ගත්තද?"

"ඔව්"

"හොඳයි. දන් අපට පෙනෙනවා කවුරු හරි ගෙදරට ඇවිත් මේ තුන්දෙනාට සානනය කළා. මුදල් කොල්ලකෑමට නෙමෙයි නම්, ඒ මොකටද?"

"එක්කෝ වාල්ටන් පිළිල සමග ක්‍රෝධයෙන්. නැත්නම් පවුල
අතින් වුණු වැරද්දකට පළිගැනීමේ චේතනාවෙන්" මම කීවෙමි.

"ඔව්. ඔබේ නිගමනය හරි" හෝමස් කීය. "ඒ වුණත් මේ පවුල
අය සමග ඔය වගේ ප්‍රශ්නයක් ඇති කාන්තාවක් ගැන අපට අහන්න
ලැබුණේ නැ. එහෙම නේද වොට්සන්? ඒකට හේතුව මොකක්ද
දන්නවද? මේ පැවළුණු ගැටලුව ඇතුළට භාරා අවුස්සා බැලීම
තවමත් ඉවර නැ. මේකේ තව දිළියට භොආව කරුණු තියෙනවා.
මට හොඳටම විශ්වාසයි, මේ ගැටලුවට පිසදීම තියෙන්නේ....."

ඔහු කීමට සුදුනම් වූ වාක්‍යය නිම කිරීමට පෙර, මහ හඬින් හු
හඬක් නගමින් දුම්රිය වේදිකාවට ළඟාවිය. ඒ ලන්ඩන් කරා යන
දුම්රිය බැව් මහජන-ඇමතුම මගින් නිවැරදිව තීරණය කෙරිණි.

එයට නැගීමේ අරමුණෙන් අපි වහා ඉදිරියට ගියෙමු. දුම්රිය මේ
වනවිටත් සෙනගෙන් පිරී ඉතිරියෙන්) තිබිණි. නිව්බෙවර්ලි
ක්‍රීඩාංගනයේ පැවැත්වෙන පාපන්දු තරඟයක් නැරඹීමට විශාල
පිරිසක් එම දුම්රියෙන් ගමන්ගත්හ. අප දෙදෙනාට හිඳගැනීමට
සිදුවුයේ දෙතැනක බැවින් කිසිවක් කතාබහ කිරීමට ඉඩක්
නොලැබිණි.

නිව්බෙවර්ලි දුම්රියපොළේදී දුම්රියෙන් බැස පිටව යාමට අපි
සුදුනම් වුයෙමු. අපට දකින්නට ලැබුණේ හඳුනා නොගන්නා ඔහුණකි. "මේ
ග්‍රේස්සන් නේද?"

"සුභ සන්ධ්‍යාවක් මහත්වරුනි" පවසමින් ග්‍රේස්සන් ඉදිරියට
ආවේ අප එන බව කල්තියා දැන සිටියාක් මෙනි. "ඔන්න මට
භාරවුණු රාජකාරිය හරි. මං ඒක සාර්වභාව ඉටුකළා"

"ඒ මොකක්ද ග්‍රේස්සන්?"

"ඇයි මං අද උදේ ඔබට කිව්ණේ? බිරිස කම්හල් අයිතිකරු
හෙක්ටර් වාල්ටන් දුන් රක්ෂිත බුන්ධනාගාරයේ" පොලිස්
නිලධාරියා කීවේ සාධම්බර ස්වරයකිනි.

"හැබැ? ඒ වුණත් ඔහුට විරුද්ධව ගැනීම ඔබට ප්‍රශ්නයක්
වුණේ නැද්ද? ඔහුට විරුද්ධව ප්‍රමාණවත් තරම් සාක්ෂි තිබුණා කියලා
මට හිතෙන්නේ නැ" හෝමස් කීය.

"හෝමස් හෙත්මයා. ඔහුට විරුද්ධ ඇසින් දුටු සාක්ෂි සාක්ෂි නැති
බව ඇත්තයි. නමුත් ඔහු එම සාකච්ඡා කළ බවට වක්‍රව සාක්ෂි
මතුවෙමිනුයි තියෙන්නේ....."

"..... ඔහුගේ නීතිඥයින් ගෙන් විරුද්ධත්වයක් එල්ල වූණේ නැද්ද?"

"මහත්මයා" ග්‍රෙග්සන් කීය. "නීතිඥයින් කියන්නේ කොහොමටත් අනික් අයට වඩා තහරයක් වැඩි අය නේ. එයාල කොහොමද මාව පල්කරන්නේ? විනිශ්චායකයාට සිදුවුණා මං ඉදිරිපත් කළ හේතු පිළිගන්න."

වෘත්තීය මහත්මයා උදේ අනුෂ්ඨානවලට ඉදල දෙළහ වෙනතුරු රථවාහන තදබදයක හිටියලු. ඒත් එහෙම එකක හිටිය බව කවුද දකල තියෙන්නේ? දෙළහත් මකන් අතරේ ඔහු හෝල්ඩන් ඊගල් ක්‍රීඩා සමාජයට ආ බවට සාක්ෂි තියෙනවා. ඒත් එකේ ඉදල දෙක වෙනතුරු ඔහු දුටුව මකනෙක් ඉන්නවද? විවියත් වෘත්තීය මහත්මයා සාකච්ඡා කරන්නා වූවම කවුත් තිබුණේ ඔහුට ඇරෙන්න වෙන කාටද? අර සේවකාව සේරා වූඩ්ලාම සමගත් ඔහුගේ තිබුණා වෙරියක්..... මට විශ්වාසයි අර මානුෂ්‍ය ලමයාට නම් වැදෙන්න ඇත්තෙ ඇගේ මවට එල්ල කළ පුල් වෙඩිපහර"

"හොඳයි හොඳයි ග්‍රෙග්සන් හෝම්ස් කීවේ පොලිස් නිලධාරියාගේ පිටට කට්ටු කළේනි. "ඔබේ පල දක්කෙම නිසා ඔබ පොලිස් සේවයේ ඉහළම මට්ටමේ සිටිනවා. ඔබ දවසක පොලිස්පති තනතුරට පත්වුණෙත් මං පුදුමයට පත්වෙන්නෙ නෑ"

"ඔබ ඔහොම කියනකොට මට ලැජ්ජාත් හිතෙනවා හෝම්ස් මහත්මයා" ග්‍රෙග්සන් කීය. "ඔබ මට විශ්වාස කරනවා. එහෙම නේද? ඒක නෙමෙයි. මං හිතුවා ඔබ ආවේ රාජකාරියට ගිහින් වෘත්තීය මහත්මයාගෙන් ප්‍රශ්න කරන්න කියලා?"

"කළ යුතු ප්‍රශ්න කිරීම ඔබ දූෂකයන් කරලා ඇතිනේ." හෝම්ස් කීය. "මේ වෙලාවෙ ඔහු ඇත්තෙ ලොකු සිත්තැවුලකට පත්වෙලා. එහෙම වෙලාවට අපි නවදුරටත් ප්‍රශ්න කරන්න යන එක හොඳ නෑ. මං පත්වෙලා ගිහින් ඔහුට හමුවෙන්නෙමි. ග්‍රෙග්සන්, ඔබ කිව්වා නේද වෘත්තීය මහත්මයාගේ නිව්බෙවර්ලිහි නිවස ඔබ සෝදිසි කරනවා කියලා? කෝ ඒ කටයුත්ත ඔබ කළාද? ඔබට හැකිවුණාද අපරාධය සඳහා යොදගත් ආයුධය හරි සැකකටයුතු දේවල් හොයාගන්න?"

"ඒ ගේ අපි සෝදිසි කළා. වැඩ රාජකාරි වැඩි නිසා ඉක්මන් සෝදිසියක් කළේ. සැකකටයුතු කිසිදෙයක් අපට හමුවුණේ නෑ"

"එකකොට වෘත්තීය මහත්මයා ලග තියෙනවා කිව් රිච්මන්ඩ් රියා සහ රයිෆලය?" හෝම්ස් විමසුවේය.

"ඒ දෙක ඔහු ඊයෙම මෙහෙයවීමට භාරදුන්නා. නමුත් අපරාධය සඳහා ඔහු යොදගෙන තිබෙන්නේ මේ ආයුධ නෙමෙයි. ඒක මට බැලූ බැල්මටම කිව්ව හැකි. කොහොම වුණත් අපි ඒ ආයුධ, ඊයෙම ගිනිඅවි විශේෂඥයා වෙත යවලයි තියෙන්නේ"

"ඒකත් එහෙමද?" කී හෝම්ස් මද වේලාවක් කල්පනා කළේය. "ග්‍රෙග්සන්. මමත් ගිහිත් ටාල්ටන් මහත්මයාගේ ගේ සෝදිසි කර බලනවාට ඔබේ විරුද්ධත්වයක් නැද්ද?"

"මගේ කිසිම විරුද්ධත්වයක් නෑ"

"ඔබට යමක් හොයාගන්න ඇවිටුණා නම්, මං හිතන්නේ නෑ මට යමක් හොයාගන්න හැකිවෙයි කියලා" හෝම්ස් කියද්දී ග්‍රෙග්සන්ගේ මුහුණේ සතුටු සිතාවක් පෙනුණි. "ඒ වුණත් මං කැමැතියි එතැන පෙනුම මොන වගේද කියලා බලන්නා."

"යන්න හෝම්ස් මහත්මයා අන්න ආකූල මුරට පොලිස් භටයන් දෙදෙනෙකු ඉන්නවා. ඔබට කැමැති විධියට එතැන පරීක්ෂා කරලා බලන්න. මං ඒකට උදව් කරන්නම්" කී ග්‍රෙග්සන්. අපට සම්පූර්ණ සහයෝගය ලබාදෙන මෙන් නියෝග කොට, ඔහු සමග සිටි පොලිස්භටයා අප සමඟ එව්වේය. ලන්ඩන් බලා යන ශිෂ්‍යයාමී දුම්රිය එනතුරු, ග්‍රෙග්සන් විශ්වාසයෙන් යුතුව සිටියේය.

හෙක්ටර් ටාල්ටන් මහතාගේ නිවෙසවර්ලි නිවස තිබුණේ ඔහුගේ බිරි කම්හලට නුදුරෙන් වූ හරස්පාරකය. සුබෝපහෝගී අශ්වකර්මය අලෙවි කළ වෙළෙඳපොළක සතුව තිබූ "ලෙයාඩස්" නම් මෙම නිවස, ඔහුගේ මරණයෙන් පසු විකුණන ලද බව අපට අසන්නට ලැබිණි. අවුරුදු දෙකකට පමණ පෙර ටාල්ටන් මහතා විසින් එය මිලදී ගත්තත් ඔහු එහි පාවිච්චියට ගෙන ඇත්තේ පහළ තට්ටුවේ කොටසක් පමණක් බව, අප සමග ගිය පොලිස්භටයා පැවසීය. අක්කරයක් පමණ විශාල වත්තක් මැද ඉදිකර තිබූ, විශාල දෙමහල් "ලෙයාඩස්" නිවස, ඉතා අලංකාර එකක් විය. එහි ගෙවත්ත මෙන්ම ගේට්ටුව ලො සිට නිවස දක්වා තිබූ පාර දෙපස ද, වල් පැළෑටි වලින් වැසි කැලැරොදක් බවට පරිවර්තනය වෙමින් තිබූ අයුරු අපි දුටුවෙමු.

අප ගමන්ගත් ලොකු අශ්වකර්මය එහි පැමිණෙද්දී පොලිස්භටයෙක් ගෙතුළින් එළියට බැස්සේය. අප සමග තමන්ගේ සහයෙකු ද සිටි බැව් දුටුවට, ඔහුගේ මුහුණට සිතාවක් නැතිණි.

"ලන්ඩන්වලින් ආව-මුහුණපත් මහත්තය කිව්වා මේ මහත්තරු දෙන්නට හේ පරීක්ෂා කරන්න ඉඩ දෙන්න කියලා" අපේ මිත්‍රයා සිය සගයාට කීය.

"ලෙයාඩස්" නිවසේ උඩතට්ටුව පාවිච්චියට නොගෙන සම්පූර්ණයෙන්ම වසා දමා තිබිණ.

"ගෙදරට සේවකයන් කඩුවෙන් නැ" මුරට සිටි පොලිස් භටයා කීවේ අපගේ විමසීමක් නොමැතිවය. "ඒ මහත්තයට උදේට කෑමයි රැට කෑමයි හෝටලයකින් අරගෙන ආවුණු. දවල් කෑම ඔහුගේ කම්හලටම ගිහින් දුන්නාණු. සැතියකට දෙසැරයක් කම්හලෙන් සේවකයෙක් ඇවිත් හෙයි මිදුලයි පිරිසිදු කරල ගියාණු"

නිවස පරීක්ෂා කිරීමේදී එම කරුණු සත්‍ය බැව් පෙනිණ. නිවස අලංකාරව තබාගැනීමට, ආල්වත් මහතා කිසිදු උත්සාහයක් දරා නොතිබූ බැව් අපි දුටුවෙමු. සත්‍යයට දෙවරක් පිරිසිදු කළත් විසින්න කාමරය, ආලින්දය හා පුස්තකාල කාමර දුටුලි තට්ටු වලින් වැසී තිබිණ. නිවසට අමුත්තන් නිතර ආ ගිය බව දක්වෙන සලකුණු කිසිවක් නොවීය.

ඔහු නිවසේ භාවිතයට ගත් ඡකාටස ලෙස පෙනුණේ, දෙරවල් වලින් එකිනෙකට සම්බන්ධව තිබූ කාමර තුනකි.

එයින් මුල්ම කාමරය වූයේ කන්තෝරු කාමරයයි. එය පිරෙන්තට මේස හා රාක්ක මත, ලිපිගොනු හා ගණන් තැබීමේ පොත්පත් තැන්පත් කර තිබිණි. කාමරයේ බිත්තියකට සවිකොට මුදල් දමන ආකාරයේ යකඩ සේප්පුවක් ද විය.

ඔහුගේ නිදන කාමරය වූයේ, නිවසේ ප්‍රධාන නිදන කාමරයයි. සැහෙන තරම් විශාල එකක් වූ එහි දවිත්ව ඇඳත්, කණ්ණාඩි මේසයක්, සුවපහසු හාන්සිසුටු දෙකක් හා ඇඳුම් අල්මාරියක් විය.

එයට දෙරකින් සම්බන්ධව තිබූ අනෙක් කාමරය ද තරමක් විශාල එකක් විය. එහි කෑම ගැනීම සඳහා යොදාගත්, පුටු හතරක් සහ හතරැස් මේසයක්, පියානෝවක්, මත්පැන් බෝතල් ගබඩා කර තිබූ කැබිනෙට්ටුවක් හා පිගන් කෝප්ප ඇසිරූ කැබිනෙට්ටුවක් ද විය. කාමරයේ එක් කෙළවරක, බිත්තියට හේන්තු කළ පොත් රාක්කයක් තිබිණි. එම රාක්කයටම හේන්තු වන සේ දිගු කැටපතක් සවිකළ කළුපිර ලියෙන් තැනූ අල්මාරියක් ද විය. එම අල්මාරිය නිසා රාක්කයෙන් පොත් තෝරා ගැනීමට තබා එයට ළංවීමට වත් ඉඩක් නොතිබිණි. අල්මාරිය ඒ අයුරින් පොත් රාක්කයට හේන්තු

වන සේ තල්ලු කරන්නාට ඇත්තේ කාමරයට ඉඩ ලබා ගැනීමට බැව් අපි තේරුම් ගත්තෙමු. එම අවකාශය ඉඩ අවශ්‍ය වූයේ, පියානෝව හා එහි පුටුවත්, කෑම කෑම මේසයත් කාමරයට ගැනීමට බව පැහැදිලිව පෙනිණි. සංගීතවාදනය සඳහා වාල්ටන් මහතා ලැබූ සහතික හා ඔහු සහභාගී වූ සංගීතප්‍රසංග වලදී ගත් ඡායාරූප කිහිපයක් බිත්තියේ එල්ලා තිබිණි.

"වාල්ටන් මහත්තයා ව්‍යාපාරිකයෙක් වූණි, සංගීතඥයෙක් බව මම දනගෙන හිටියේ නැතැ" මම මගේ මිත්‍රයාට කීවෙමි.

"ඔහු දක්ෂ පියානෝ වාදකයෙක් බව මං දනගෙන හිටියා" හෝමිස් කීය. "මහරජයාගේ පුබ්බි මංගල්‍යය වෙනුවෙන් ලන්ඩනයේ පැවැත්වූ මහා උත්සව සැණසැකසීමටත් ඔහු හියාලු, ලෙස්ටර්ෂයර් ප්‍රාන්තයෙන් ගිය සංගීත කණ්ඩායමේ, ප්‍රධානියා වූයේ ඔහු බව මට අර්ගුණයක් මහත්මයා කීවා"

"ඒ කොහොම වූණත් මේ එහේ කීර්තිමත් සංගීතඥයෙක් පැවසිලා තියෙන්නේ මහ අපකීර්තීමත් අපරාධයකට. එහෙම තේද හෝමිස්?" මම කීවෙමි.

එයට තම ගිස සෙලෙවිමා මිස හෝමිස්ගෙන් පිළිතුරක් නොලැබිණි.

මුලින් වාල්ටන්ගේ නිදන කාමරයේ පොළොව හා ඇඳත් ඇතුළු සෑම තැනක්ම හෝමිස් ඉතා සිසුම් ලෙස පරීක්ෂාවට ලක්කළේය. වාල්ටන්ගේ ඇඳුම් අල්මාරිය අතුළු දමා නොතිබිණි. එහි ඇඳුම් කිහිපයක් ඉවතට ගෙන යළි ආපසු දමූ මගේ මිත්‍රයා, ඇඳුම් අල්මාරියේ යට හා ලාවිටු ද සොදිසි කළේය. මිළඟට ඔහු ඉතා උනන්දුවෙන් කණ්ණාඩි මේසය අසල පොළොව තම සාක්කුවෙන් ගත් බුරුසුවකින් පිස දමා දුටු සියල්ල සුදු කඩදසියකට දමා එය නමා සාක්කුවට දමාගත්තේය.

මිළඟට හෝමිස් මා කැඳවාගෙන ගියේ පියානෝව තබා තිබූ යාබද කාමරයටය. එය ඇතුළට හොඳින් එළිය වැටෙන සේ ඔහු මුලින්ම ජනෙල් සියල්ල විවෘත කළේය. මිළඟට කබා සාක්කුවෙන් කාචය අතටගෙන, කාමරයේ සෑම තැනක්ම සිසුම් පරීක්ෂාවකට ලක් කළේය. පියානෝව අසල බිම හා කළුපිරි අල්මාරිය අසල බිම පෙර පරිදිම සිසුම් බුරුසුවෙන් පිස දමා, එම දුටු තවත් කඩදසියකට එකතු කරගෙන සාක්කුවේ දමාගත්තේය. මේ වන විට

නිවස පරීක්ෂා කිරීමේ කටයුතු අපට නිදහසේ කර ගැනීමට ඉඩදී පොලිස්භටයා එතැනින් ඉවත්ව ගොස් සිටියේය.

"ඒක නොවෙයි හෝමස් මං කල්පනා කළේ" මම කීවෙමි. "මෙතෙක් අපට ලැබුණු හොඳුවාවල හැටියට, අපරාධය කරල තියෙන්නේ ගැහැනියක්. ඒ බව ඔබට හොඳටම විශ්වාසයි. ඒ වුණත් ඇයි ඔබ හෙක්ටර් වාල්ටන්ගේ ගෙදර මේ විධියට සෝදිසි කරන්නේ? ඔහු මේ අපරාධයට හවුල් නැති බව අපි හොඳටම දන්නවා. එහෙම හේද? මේ අන්දමින් මෙතැන කාලය ගතකිරීමෙන් මොකක්ද අපට ලැබෙන ප්‍රයෝජනය?"

"මගේ හිතවත් වොටසන්" හෝමස් කීය. "ඔබ අහනවා මෙතැන කාලය ගතකිරීමෙන් ඇති ප්‍රයෝජනය මොකක්ද කියලා. ඒක තීරණය කිරීම අපිට අදහසට වුණත්, කළ හැකි කටයුත්තක්. උදහරණයක් වශයෙන් ඔබේ සැරයටියට....."

"මගේ සැරයටියට? ඔබ කියන දේ මට තේරුම් ගන්න අමාරුයි. මගේ සැරයටියෙන් ඔබේ පොතවා කාරන්නද?" මම ඇසිමි.

"ඔබේ සැරයටිය අතා හොඳ වොල්ටන්ගේ ලියෙන් තනා ඔප දුමු. තම විල්ලක් සවි කළ එකක්. මිත්‍රයා ඔබ අඩු තක්සේරුවකට ලක්කරන්න එපා." හෝමස් කීය. "කරුණාකර ඔබ මගේ අතට දෙන්න. මං පෙන්වන්නම් මේක මොනතරම් ප්‍රයෝජනවත් උපකරණයක්ද කියලා."

මගේ අතේ තිබූ සැරයටිය උද්ගාහන් හෝමස්, පියානෝව තිබූ කාමරයේ සිමි දණගසා ගෙන හිස බිමට පහත් කළේය. ඔහු ලංදියේ කැටපතක් සවිකර තිබූ කැටපය ලී අල්මාරිය අසලටය. මිළඟට ඔහු මගේ සැරයටියේ චක්චු කෙළවර අල්මාරිය යටට දමීමේය. කැටයම් කළ ලී කතුල් හතරක් මත සිටින සේ, අල්මාරිය සාද තිබීම නිසා, එහි පහතම තට්ටුව හා සිමෙන්ති ගොනුව අතර අඟල් 4ක හෝ 5ක ඉඩක් තිබිණි. හිස මදක් පහත් කළ මගේ මිත්‍රයා සැරයටියේ යට කෙළවරින් අල්ලා ගෙන, චක් චු කෙළවර ඇතටම තල්ලු කළේය. ඔහු එය අල්මාරියට යටින් පොත් රාක්කයේ අඩියටත් යටින් බිත්තිය ලඟටම යැවූ බව මම තේරුම් ගතිමි.

මිළඟට ඔහු එය අමාරුවෙන් ආපසු ඇද්දේ ජයග්‍රාහී සිතාවක් නංවමිනි. ඔහු සැරයටියේ උදව්වෙන් කිහිප වාරයකදී එළියට ඇදගත් දේවල් දක ඉම පුද්ගලයට පත්විමි. කාන්තා පාවහන් ජෝඩුවක්, කැස්බෑ ලෙලි වලින් තැනූ කාන්තා පතාවක්

කාන්තාවකගේ ගවේෂණයක් හා සමෙන් තැනු කුඩා හතරැස් පසුමිබියක් ද එහි විය. ගවේෂණ සේද පිරිසිදුගේ මැසු අඳුරු නිල් පැහැති එකක් විය. එහි තද රතු පැටන් මුහුදේ රළ ආකාරයට කළ සිත්තමක් විය.

"මේ ගවේෂණ බොත්තම ගැන ඔබට මොනවද වොට්සන් කියන්න පුළුවන්?" හෝමස් ඇසීය.

ඒවා නිසැකවම මධ්‍යොද්‍යව තිබී අපට හමුවූ නිල්-රතු බොත්තමට සමාන විය.

"බලන්න වොට්සන් මේ ගවේෂණ තැන් තැන් වල මධ තැවරී ඇති හැටි. ඊළඟට ගවේෂණ මැද හරියේ බොත්තමක් කැඩී ගිහින්න. මේ ගවේෂණ ඇද ගෙන ගිය නෝනා කවුරු වුණත්, මධ සහිත පාරක ඇද වැටිලා, බොත්තමකුත් කැඩිලා, එහෙම හේද?

දැන් ඔබේ අවධානය යොමු කන්න, මේ කාන්තා සපත්තු පෝඩුවට - මේ ලේඩ් හැමිල්ටන් සපත්තු, බලන්න මේකෙ යට පැත්තෙ රටාව. අදාළදේ අපි දුටුව අකම සමානයි ද නැද්ද? පාවහන් වලත් හුඟක් මධතැවරිලා. නමුත් ඒකත් පිරිසිදු කරලා නැහැ. වත් පොහොසත් කම් ඇති අය මේ වටිනා ඇඳුම් පැළඳුම් වුණත් ගළවා අහකට දමනවා මිසක්, ඒවා පිරිසිදු කර පරෙස්සම් කරගන්නේ නැහැ. බාගවෙලාවට ඇය ඉන්න ඇත්තේ ලොකු හදිසියකින් වෙන්නත් පුළුවනි.

ඊළඟට අපි බලමු මේ පසුමිබිය මොකක්ද කියලා. මේක බයිසිකලයක් මිලට ගන්න කොට නොමිලේ දෙන එකක්. මේ ඇතුළෙ තියෙන්නෙ මුරිවිම්-තදකිරීමට ගන්නා යතුරු දෙකක්. හෝ හෝ! මේක බයිසිකලයේ අංකයත් සඳහන් කරල තියෙන්නේ FE 88731. මගේ මතකය නිවැරදි නම් අපට හමුවුණ බයිසිකලයේ අංකයත් ඒකයි-විමසමු හේද?"

මහු පැවසූ හැමදෙයක්ම නිවැරදි බව මම දනසිටියෙමි.

"දැන් ඔබට තේරෙනවද, අපරාධයට වගකිව යුත්තේ කාන්තාවක් බව ද න දැනත් මං ටාලටත් මහත්මියගේ ගේ සෝදිසි කළේ ඇයි කියල?"

"දැන් හෝමස් මේ ප්‍රශ්නය පෙරළෙන්නෙ අපි නොහිතු පැත්තකට හේද?" මම ඇසීමි. "එක අතකින් බලනකොට ග්‍රෙග්සන් කටයුතු කරල තියෙන්න ආකාරය නිවැරදියි කියන්න පුළුවන්. අපරාධයට සම්බන්ධ අයගේ ඇඳුම් පැළඳුම් තමන්ගේ හෙදර

තිබීමෙන්ම වාල්ටන් මහත්මයා ඔහුට බොහෝම හයානක විධියට පටළාලේනවා. ඒ ඇදුම් කොහොමද මේ ගෙදරට ආවේ?"

"ඒක පැහැදිලි කරන කාරණය නම් කිසිවක් අපි තවම දන්නේ නැ" හෝමස් කීය. "නමුත් ඊට කලින් අප කළ යුතු වැඩක් තියෙනවා. FE 88731 දරණ රැල්ල බයිසිකලය විකුණුවේ කාටද කියල වහාම හොයල බලමු. ඒ සමගම අපි අරගෙන යමු ගවොමයි, සපත්තු කුට්ටමයි" කී මගේ මිත්‍රයා ඒවා අඟුරු කඩදාසි මල්ලක් තුළට දමාගත්තේය. මුරට සිටි පොලිස් කටයත් එයට විරෝධය පළකරනැයි මම සිතුවෙමි. එහෙත් පුටු දෙකකට වී දුම්බොමින් කතාබහ කරමින් සිටි සිවුන්, අප පිටවී යනු බලාසිටියේ සතුටෙනි.

නිව්බෙවර්ලි නගරයේ බයිසිකල් අලෙවිකරන වෙළඳසල් හතරකින්ම අපි භොයා බැලුවෙමු. එහෙත් මෙම අංකය සහිත බයිසිකලයක් කවදත් අලෙවි නොකළ බව ඔවුහු පැවසූහ. FE අකුරු අනුව, එය කාන්තා මෝස්තරයේ එකක් වියයුතු බැව් පැවසූ එක් වෙළෙන්දෙක්, මෙය කෙළින්ම ලන්ඩන් නගරයෙන් ඇණවුම් කොට, දුම්බයෙන් මෙහි ගෙන්වාගත් එකක් වියහැකි යයි කීය.

"අපට අපරාධකාරිය පහසුවෙන් අල්ලාගන්න තිබුණු එක පොටක් කැඩුණා" මගේ මිත්‍රයා කීවේ බ්ලාපොරොත්තු කඩවූ ස්වරයෙනි. "ඊළඟට අපි මොකද කරන්නේ?"

"ඇයි සපත්තු?"

"සපත්තු වලට අනුක්‍රමික අංක යොදන්නේ නැහැ වොට්සන්" ඔහු කීය. "මෙක මිල වැඩි මෝස්තරයක් බව ඇත්තයි. ඒත් මේ වර්ගයේ සපත්තු ජෝඩු දහස් ගණනක් මේ නගරයේ සාප්පු වලින් අලෙවි වෙලා ඇති. නමුත් යනුවේ අත්තර්ගතය අපට පුළුවනි සියුම් ලෙස පරීක්ෂා කරන්න"

"පතාවේ අත්තර්ගතය?"

"ඔව් මගේ හිතවත් මිත්‍රයා," හෝමස් කීය. "ඒක නෙමෙයි. ඔබට මහත්සි දනෙන්නේ නැද්ද? බඩහිනනක් හෙම? අදට අපේ වැඩකටයුතු මෙතැනින් අවසන් කරලා ආපහු යමු ලන්ඩනයට"

"ඇයි එහෙම හිතුවේ"

"අපි දන් දින දෙකක් තිස්සේ එක දිගටම මහත්සි වුණු නිසා පොඩි විවේකයක් ගත යුතුයි. අද රැට ඔක්ස්ෆර්ඩ් විවීමේ මාසිනි අවන්හලෙන් රාත්‍රි අහෝජනා ගමු. ඊට පස්සේ බිඳවැටීමේ වර්ජිනියා දුම්කොළ අවුත්ස දෙකක් පයිප්පයට දමා ඉරුවොත්,

ඉදිරියට කළ යුත්තේ මොකක්ද කියන එක මට පුළුවන් වේවි හිතාගන්න"

එද අප බේකර් විටියේ අපේ නිවහනට ළඟාවෙන විට සැන්දෑ වී තිබිණ. පණිවුඩකරුවෙකු අත මා නමට එවා තිබූ ලිපියක් අප ගෙදරට පිවිසෙද්දීම හඬසන් මහත්මිය මා අතට දුන්නාය. මම එය විවෘත කර බැලිමි.

"මා හිතවත් වොට්සන්,

මගේ සොහොයුරු වෝල්ටර් හිදිසි හෘදයාබාධයකින් අද උදේ මියගිහින. අවමඟුල ඉරිද (හෙට) ඒ සඳහා අප ප්ලිමත් වෙත යායුතුය. ඉරිද දවසේ මගේ ශල්‍යාගාරයේ කටයුතු ඔබට බලාගන්න පුළුවන්ද?

මේ
ඇන්ස්ටර්දර්"

"කාගෙන්ද වොට්සන් ලියුම? මොකක්ද ප්‍රශ්නේ?" හෝමිස් විමසුවේ මා සුසුමක් හෙළා සෝපාවේ අසුන්නන් අයුරු දුටු විටය.

"ඔබ දන්නවා නේද දොස්තර ඇන්ස්ටර්දර්?"

"මොකද මං නොදන්නේ. මං මගේ පරීක්ෂණ වලට ඔබව රට පුරා ඇදගෙන යද්දී, ඔබේ ශල්‍යාගාරය බලාගන්න එන යහපත් දෙස්තර මහත්මයා ඔහු හේද?"

"අන්න හරි. ඔහුගේ සොහොයුරෙක් මියගිහින. ඒ අවමඟුලට සහභාගී වෙන්න ඔහු හෙට උදේ ප්ලිමත් නගරයට යනවිටු. විකිත්සාගාරය බලාගන්න මට පුළුවන්ද කියල අහනවා. මට මොනතරම් වැඩකටයුතු තිබුණත්, මේ වෙලාවේ ඔහුට පිහිට නොවී බෑ" මම කීවෙමි.

"වොට්සන්. මීට මාස පහකට ක්‍රියාකට කළිනුත් ඔහුගේ සොහොයුරෙක් මියගියා කියල ඔබ කිව වගේ මට මතකයි?" හෝමිස් විමසුවේය.

"ඔව්" මම කීවෙමි. "ඔහුගේ පවුලේ පිරිමි සහෝදරයන් හතර දෙනයි. මගේ යාච්චා තමයි බාලයා. ඒ හතරදෙනාම වෛද්‍යවරු; වෝල්ටර්, වික්ටර්, රොජර්, හෙන්ටර් තමයි ඔවුන්ගේ නම්. වික්ටර් තමයි මාස හයකට කලින් මියගියේ. දෙදෙනාම හෘදයාබාධ වලින්....."

"ජීවිතේ හැටි මනෝමානවයා" හෝමස් කිය. "ජීවිතය කියන්නේ තණකොළ ගහක රැඳීල තියෙන හිම කැටිත්තක් වගෙයි. ඉර පායන්න කලින් ලස්සනට සුදුසාවට තිබුණට, ඉර පායා එද්දී ඒක අතුරුදන්වෙලා යනවා. ඒ වගේ අපේ පණන් අපට නොදනිම අතුරුදන් වෙනවා"

මම එවෙලේම ඇත්තටම ඉතිරි කළුපිටු ගොස් මගේ ගෝකය ප්‍රකාශ කළෙමි. පසුවද උදාසන සුභගේ අලංකාරයේ වැඩකටයුතු ඇවිම සඳහා උපදෙස් දී, යතුරු කැට්ල්ල ද භාරගෙන, ඉක්මනින් ආපසු බේකර් විටියට පැමිණියෙමි. මා ආපසු එද්දී රාත්‍රි හෝපනය සඳහා යාමට හෝමස් සුදනමින් සිටියේය.

මාසිනිගේ ඉතාලි අවිනිශ්චය එද රාත්‍රි හෝපනය සඳහා එකතු වී සිටියේ කිහිපදෙනෙකු පමණි. පසුපසින් ඇසුණු සංගීත වාදනයට සවන් දෙමින්, අපි වැටිත්විදුරුවක් නොලගුවෙමු.

"මං බලාපොරොත්තු වෙන්නිවිසේ, අපි දෙන්නම හෙට උදේ යළිත් වරක් ආවිහිල් වෙත පිටස්වෙලා යන්නයි" හෝමස් කිය. "දුන් ඉතින් මබට මා සමග ඒන්න හැටියක් නැහැ නේද?"

"ඒක තේන්නං, නොහිතන විටියට, නොහිතන මොහොතක තමයි වැඩ පැවරෙන්නේ" මම කියමි.

"මං බලාපොරොත්තු වෙනවා හෙට ආවිහිල් යන්න කලින්, රැල් බයිසිකල් වල ප්‍රධාන මෙදහවින්නන් වෙත යන්න. ඒ මගින් මට හැකිවෙව් එය අලෙවි කළේ කාටද කියල හොයාගන්න. ඊට පස්සේ තමයි ආවිහිල් ගිහින් අනෙක් කාරණා ගැන අවධානය යොමු කරන්න වෙන්නේ"

"අනෙක් කාරණා කියන එදහන් සහ අදහස් කළේ මොනවද?"

"මබට මෙහෙම දෙයක් - පෙනෙන්නේ නැද්ද වොටසන්? මට නම් කිසිම සැකයක් නැ. මේ අප්‍රේල් ෧෪ කළ කාන්තාව රාල්වන් මහත්මිය හා ඇගේ දුව හොඳින් අදහන තැනැත්තියක්. ඇය මෙහෙම දෙයක් කරාමි කියල, මවුන් ඩෑදෙනා මොහොතකටවත් හිතන්න නැහැ. සේවිකාව කතාදෙනෙකුට තේ පිළියෙල කළ එකෙන් ඒ කරුණ තවදුරටත් සිල්ලු වෙනවා."

"හොඳයි මවට හෝ දුවට වෙඩි නැබුවේ පළිගැනීමට කියල හිතමු. ඇයි අර සේවිකාවට වෙඩි නැබුවේ?"

"ඒකෙ ඒ තරම් ගැටළුවක් නැහැ නේද වොටසන්. මව හා දුව සාතනය කළාට පස්සේ සේවිකාව ඉතිරි කරල අපරාධකාරිය පැන

හියා කියල හිතමු. එහෙත්ම පැයක් යන්න කලින් පොලිසියට නැම තොරතුරක්ම ලබා දෙන්න සෙවීමාවට හැකිවෙයි."

"හෝමස් ඔබ කියන්න වගේ; මේ අපරාධකාරිය මව හා දුව හොඳින් අඳුනානවා වගේම ටාල්ටන් මහත්මයාත් අඳුනානවා." මම කීවෙමි. "ඔහුට රවටලා ඔහුගේ ගෙදරට ගිහින් ඇගේ මඩතැවරුණු හවොම හා සෙරෙප්පු ඒ ගෙදර හංගල යන්න තරම් ඇය කපටිසි. කොහේ සොදිසි කළත් ඔහුගේ ගෙදර සොදිසි කරන එකක් නැ කියල ඇයට හිතෙන්න ඇති. බාගවෙලාවට මේ ගැනි පවුලේ හිතවතියක් වෙන්න ඇති"

"ඔව් අපට එහෙමත් හිතන්න පුළුවනි" හෝමස් පැවසුවේ වයින් විදුරුව අවසන් කොට රාත්‍රි හෝප්පනයට සූදනම් වෙමිනි.

"මේ අපරාධකාරිය ගෙදරට එද්දීම ගිහිඅවියක් අතේ අරගෙන එන්න ඇති" මම කීවෙමි. "එහෙම වෙලක් ටාල්ටන්ලගෙ සිතේ ඇය ගැන හයක් ඇති නොවුණු එක එක අතකින් පුදුමයි"

"ටාල්ටන්ලාගෙ හිතේ අපරාධකාරිය ගැන කිසිම සැකයක් තිබිලා නැහැ. ඔවුන් චළිකුකුළන් දඩයමේ යන්න සූදනම් වුණු එකෙන්ම ඒ බව පෙනෙනවා." හෝමස් කීය. "එක මේ අපරාධකාරිය බොහෝම සැලසුම්. අනුගතව යොදගත් උපක්‍රමයක්. බාගවෙලාවට ඇගේ හිතේ තියෙන්න ඇත්තේ, මේ දෙන්නව ලදු කැලැව් කුළට ගෙනිගින්න සාතනය කරන්න වෙන්නත් පුළුවනි. කුමක් හෝ හේතුවක් නිසා ඒ සැලැසුම හරිගියේ නැහැ"

රාත්‍රි හෝප්පනය නිමා කොට නිවහනට ආපසු එද්දී රාත්‍රි දෙළහ පමණ වී තිබිණි. පසුවද උදෙසම රාජකාරියක් සඳහා යාමට තිබූ බැවින් වහාම නින්දට යාමට බුදු කිරණය කළෙමි. එහෙත් මගේ මිත්‍රයා පයිප්පය ද දල්වාගෙන අණවික්ෂය ළඟට වී හිඳගත්තේය. ඔහු විසින් මෙම පරීක්ෂණයේදී ඊක්කුකරගත් "යම් යම් දේ අණවික්ෂයේ තබා, ප්‍රබල කාවචලින් ඒවා නිරීක්ෂණය කිරීමට හෝමස් පටන්ගත්තේය. ඔහු තවත් පැය කියක් ඒ කටයුත්තේ යෙදුණාදයි මම නොදනිමි.

පසුවද, එනම් ඉරිද උදෙන්ම අවදි වී මම මගේ හිතවත් වෛද්‍ය ඇන්ස්ටර්දර්ගේ ගලායාගාරයේ සේවය සඳහා ගියෙමි.

ඔහු, මා මෙන් නොව රෝගීන් කෙරෙහි ඉමහත් කැපවීමෙන් සේවය කළ අයෙකු බව මම දන්නිවියෙමි. මා එහි යනවිටත් රෝගීහු විශාල සංඛ්‍යාවක් ගලායාගාරය වෙත පැමිණ සිටියහ. එතැන් සිට

ඇදිරි වැටෙන තෙක්ම ඔවුන් නොකඩවා පැමිණියේය. දහවල් අතර සඳහා මා පැය කාලක් යොදාගත්තේ ද මින් අපහසුතා මැදය. මා ආපසු බේකර් විවියේ නිවහන වෙත යද්දී රාත්‍රී නවය පසුව තිබිණි.

මගේ හිතමිත්‍ර ෂර්ලොක් හෝම්ස් ඒ වන විටත් ආපසු පැමිණ සිටියේය. ඔහු සමග කතාබහක යෙදීමට මා ආශාවෙන් සිටියත් ඊට ඉඩක් නොලැබිණි. හෝම්ස් ආපසු පැමිණියේ බොහෝ වෙනස මතත් සිටි බවත්, ඉක්මන් රාත්‍රී ආහාරයක් ඇණවුම් කොට, එය විගස ගිල දමා එවේලේම නින්දා ගිය බවත්, හඩසන් මතත්මය පැවසුවාය. ඔහුගේ අප්‍රත් සොයාගැනීම් ඔහු දැනගැනීමට මා සිටියේ නොඉවසිල්ලෙනි. එහෙත් වෙනස් මතත් සිටි නිදහ මගේ මිතුරා අවදි කිරීමට සිත් ඇතිව නොවීය. කියවීමට පටන්ගෙන තිබූ මගේ නවකථා පොතක් ඉතිරි පිටු කියවද්දී මට නිදිමත දුනිණි.

පසුවද උදෑසන අවට පමණ මම අවදිවුණෙමි. මගේ මිත්‍රයා උදේ ආහාරය ද නොගෙන, පාන්දරින්ම නිවසෙන් බැහැරගොස් සිටියේය. ඔහු ගියේ කොනානාකටද, ආපසු එන්නේ කියටද යන්න ඔහු, මා වෙත කැඳවූ පණිවුඩයක් හෝ නොවීය. දින දෙකකින්ම මට හරිහැටි පුවත්පතක් කියවීමට ඉඩ ලැබී නොතිබිණි. එබැවින් උදේ ආහාරයෙන් පසු පුවත්පත් සියල්ල ඔකතුකරගෙන ඒවා කියවීමට පටන්ගතිමි.

පුවත්පත් කිහිපයකම මුල්තැන් ලැබුණු ප්‍රධාන පුවත වූයේ රාල්ෆ් මිනීමැරුමය. කාන්තාවන් නිදහසකු මෙලෙස අවු අවු වේ සාහසය කෙරුණු අවස්ථාවක්, එංගලන්ත අපරාධ ඉතිහාසයේ නොමැති බැව්, ඔවුන් එක්සත් පුවත්පතේ සඳහන්ව තිබිණි. පුවත්පත් වාර්තාකරුවන්ගේ වැඩ අවධානයක් මෙන්ම අනුකම්පාව ද යොමු වී සිදුගේ හිරහාරයට බැහැණු හෙක්ටර් රාල්ෆ් වෙතය.

"..... සිය බිරිඳගේ, දියණියගේ හා සේවිකාවගේ සාහසය සම්බන්ධයෙන් රක්ෂිත බන්ධනාගාරව සිටින හෙක්ටර් රාල්ෆ් මැනිතුමා, පළාතේ සුප්‍රසිද්ධ ව්‍යාපාරිකයෙකු මෙන්ම දනපතියෙකු ද බව ප්‍රකට කරුණකි. මිළඟ මහාමැතිවරණයේදී කොන්සවටිව් පක්ෂයේ අපේක්ෂකයෙකු ලෙස තරග කිරීමට යෝජනාව සිටින ඒ මහතා, කා අතරන් ජනප්‍රිය පුද්ගලයෙකි. දීර්ඝ කාලයක් ලෙස්ටර්ෂයර් යුනයිටඩ් පාපන්දු පිලේ නායකත්වය දරා ඔහු, එම ක්‍රීඩා සමාජයේ වත්මන් සභාපතිවරයා ද වේ. ඊට අමතරව ඔහු

සම්මාන දිනූ පියානෝ ඒකකයෙකි. බොහෝ සංවේදී එමෙන්ම ප්‍රියමනාප පුද්ගලයෙකු වන ඔහු අතින්, මෙවැන්නක් සිදුවී ඇත්දැයි පළාත්වාසීහු මවිතයට පත්වී සිටිති. කෙසේ වෙතත් වාල්ටන් මහතා තීරණාරයට ගැනුණේ ස්කොට්ලන්ඩයාඩ් පොලීසියේ සුප්‍රකට අපරාධපරීක්ෂක චෝඩියස් ග්‍රෙග්සන් මහතාගේ උපදෙස් පරිදිය. ඔහු රහස් පරීක්ෂණ ක්ෂේත්‍රයේ දක්ෂයෙකු බවද ප්‍රකට කරුණකි.

මෙය ඩෙලිට්ටෙලිග්‍රෑෆ් පත්‍රයේද, පළවී තිබිණි. අනෙක් බොහෝ පුවත්වල තිබුණේ ද එවැනිම වාර්තා යැයි ඔහු දුටුවේ. එතෙක් සත්වේ ගැසට් පත්‍රයේ පමණක්, වාල්ටන් මහතා වෙත සැකය එල්ල කරමින් කෙටි පුවතක් පළවී තිබිණි.

"..... අතමිට යනමින් මුදල් ගැටසෙහි ධනවත් ව්‍යාපාරිකයන් සිහන්තේ, දරුණු අපරාධාසිද්ධකොට මුදල් බලයෙන් ගැලවීයාමට හැකිවෙතැයි කියැයි. කොන්සව්ට්ට් පක්ෂයට සම්බන්ධ දේශපාලනඥයන් ජන්දයට වඩා උණ්ඩයට පක්ෂපාතවීම බේදජනක කරුණකි"

යන තැනක් හොඳින්වා නිමයෙන් බැහැර ගිය මගේ මිත්‍රයා ආපසු පැමිණෙන විට, සවස තුන පමණ වී තිබිණි. ඒ වනවිට දහවල් ආහාරය ද අවසන් කර සිටි ඔහු, කෙටි නින්දක් නිදහැනීමට සුදුනම් වෙමින් සිටියෙමි.

"මට සමාවෙන්න වොට්සන් මං මුහුණකට සෝදගෙන ඉක්මනට එන්නම්" ඔහු කීවේ මට ප්‍රශ්න ඇසීමට වත් ඉඩක් නොතබමිනි.

"අද උදේ මං ඔබට අවදිකරන්නේ වත් නැතිව ගියේ ඉක්මනින් ආපසු එන්න බලාගෙන. "හෝම්ස් කීවේ එද්දී ඔහු රැගෙන ආ සැන්ඩ්විච් කිහිපයක් ගෙන එය අනුභව කරමිනි. "නමුත් හිතු ඉක්මනට එන්න ලැබුණේ නැතැ අයහපත් කාලගුණය නිසා හැම කටයුත්තක්ම ප්‍රමාදයි."

"මොකද වුණේ? ප්‍රශ්නයක්ද?" මම ඇසිමි.

"මං ඔබට හැමදෙයක්ම මුල-ඉදලම කියන්නම්" හෝම්ස් කීවේ කෑම අවසන්කොට හාන්සි පුටුවේ වැහිරී, දල්වාගත් පයිප්පයෙන් ලා නිල් පැහැති දුම්දළි නැවීමෙන් පසුවය.

"ඊයෙ උදේ අර බයිසිකලය චිකුණුවේ කාටද කියන එක නොයන්න, මං පැයකට වඩා මහත්සි වුණා" හෝම්ස් කීය. "ඒත් වැඩක් වුණේ නෑ"

"ඒ මොකද?"

"අපි හොයන FE 88731 ඇතුළු බයිසිකල් හතළිස් ගණනක් තිරිංග පද්ධතියේ තිබුණු යම් සුළු වැරද්දක් නිසා, සාමාන්‍ය විධියට නියෝජිතයන් මගින් අලෙවි කරන නැහැ."

"එහෙනම්?"

"ඒවා 'බි' ශ්‍රේණියේ නිෂ්පාදන හැටියට සේල් එකකට දම්මලු අඩු මිලක් නියම කරන තිබුණු නිසා, ඒවා අවසර දෙකට විකිණී අවසන් වුණාලු. කවුරු ගෙවිව්වාද කියන එක සටහන් වෙලා නැහැ. සමහර විට පිට පළාත්වලට බයිසිකල් යවන සුළු වෙළෙඳුන් මිලට ගන්න ඇතිබවයි ඔවුන් හිතන්නේ."

"එහෙනම් උදේ පාන්දරම ඔබේ උත්සාහය අසාර්ථක වුණා?"
මම ඇසිමි.

"ඔව් වොට්සන්, ඒක එක්තරා ආකාරයකට හිත අධෛර්යය කරන දෙයක් තමා. ඒත් මං හැකි ඉක්මනින් ලෙස්ටර්යෙර් බලා පිටත්වෙලා ගියා. මං බලාපොරොත්තු වුණේ නිව්බෙර්ලි වලට ගිහින්, රක්ෂිත බන්ධනාගාරයේ සිටි රාල්වන් මහත්මිය හමුවෙලා කරා කරන්න. නමුත් ඒකත් අසාර්ථක වුණා."

"ඒ මොකද?"

"රාල්වන් ඇප පිට නිදහස් කරවාගන්න ඔහුගේ අධි නීතිඥයන් ලොකු සටනක යෙදිලි ගිටියේ. කිසිම කෙනෙකු සමග කතාබහ කිරීම, ඔවුන් රාල්වන්ට තහනම් කරලා. ඊයේ ඉරිදි නිසා මොකුත්ම කරගන්න හැකියාවක් නීතිඥයින්ට තිබුණේ නැහැ. ඉතින් මට හෙක්ටර් රාල්වන් මහත්මියට කිවුවෙන්නවත් අවස්ථාවක් ලැබුණේ නැ."

මගේ කටයුතු ඒ විධියට අසාර්ථක වුණාම මං ගියා ආවිහිල් වලට. සුසාන්ගෙන් අහල-ආහ්වා, රාල්වන් මහත්මිය හමුවෙන්න බයිසිකලයකින් එන කාන්තාවක් ඉන්හුවද කියලා"

"ඉතින්?"

"රාල්වන් මහත්මිය හමුවෙන්න ආ කාන්තාවන් කිහිප දෙනෙකුම ඉන්නවා" හෝම්ස් කීය. "ඒ අයගේ නම් සුසාන් මට කිව්වා. නමුත් ඒ කිසිකෙනෙක් බයිසිකල් වලින් එන අය නෙමෙයි. ඔවුන් ඇවිත් තියෙන්නේ එක්කෝ තමන්ගේ ගෙදර අත්වකරන්නෙයන්, නැතිනම් ඡාලි වියකින්. සුසාන් කියන හැටියට ඔවුන් හැමදෙනෙක්ම 'වගේ වයස්ගත, තරබාරු, දණහිස් අමාරු

තියෙන අය. රෝද දෙකේ බයිසිකලයක් සමබරව පැදගෙන යා හැකි විධියේ කෙනෙක් ගැන ඇයට මතක් කරගන්න වත් බැරිලු."

"එහෙනම් ඔබ යෙදුණු හැම කටයුත්තකටම මොකක් හරි බාධකයක් ආවද?"

"ලෝකෙ හැටි එහෙම තමයි මිත්‍රයා. සමහර දවස් තියෙනවා. එදාට අතගහන හැම වැඩක්ම වරදිනවා. ඉතින් මම තීරණය කළා, එදා අපි කරන්න පටන් අරගෙන, ආයෝජන ඇරල දල ආව වැඩේ, ඉතිරිහරිය කරන්න."

ඔබට මතක ඇති එදා අපි අපරාධකාරිය වෑල්ලන් නිවසේ ඉඳලා පළාතිය ගුරුපාර නැත්තම් මඩපාර දිගේ ගමන් කළා. ඇය බයිසිකලයෙන් වැටුණාම, ඇය එක මඩවලේ දමලා, පිංක්හිල් වෙන යන්න ඇති කියලා අපි නිගමනය කළා. එහෙම නේද?"

"ඔව්?"

"නමුත් එතැනින් එතාට ඇය සියේ කොයි පැත්තටද, ඇය දකුණු කෙනෙක් ඉන්නවද ආදී කරුණු හොයන්න, අපි උත්සාහ දරුවේ නැහැ නේ?"

"ඔව්. ඒක අපට අතපසු වුණා"

"අන්න හරි. මට හිතූණා ටෝට්ටන් කුමනෙම දෙයක්. අපි මුලින්ම හිතමු ඇය පදිංචිව ඉන්නේ සිය අවට තෙමෙයි කියල. බයිසිකලයක් යොදගත් නිසා ඒක නිවැරදි නිගමනයක්. එහෙම නම් ඇයට පිංක්හිල් වලින් පළායන්න කෙරීම සහ ආරක්ෂා සහිතව මාර්ගය තමා බොඩම්බ්-හණා පැනායාම, ඒ සඳහා ඇය නියැකවම බොඩම්බ් දුම්රියපොළට යන්න ඇති. ඒ වෙලාවේ ඇය හැඳ සිටියේ වෑල්ලන් මහතාගේ අල්මාරිය යට තිබිල අපට හමුවුණු අර තද නිල් හා රතු මිශ්‍ර ගවොම; ඒක ඔබට මතක ඇති අර විවිත්‍රවත් බොත්තම් සහිත එක?"

"ඔව් ඔව්. මට හොඳට මතකයි"

"එදා රාත්‍රි ඔබ නින්දට යද්දින් මං අණවික්කයෙන් යම් යම් දේ පරීක්ෂා කරමින් හිටී හැටි ඔබට මතකද වොට්සන්?"

"ඔව්"

"මට සොයාගැනීමට හැකිවුණා....."

හෝමස්ට් එම වාක්‍යය අවසන් කිරීමට ඉඩක් නොලැබිණ. අපේ සිත්‍රව නැඳකරන භූමිය සමගම කිසිවෙක් කලබලයෙන් තරස්සුව

නැග ඉහළට ආවේය. ඒ සමගම දෙර විවෘත කරගෙන ඇතුළට ආවේ පොලිස් පරීක්ෂක ටෝබියස් ග්‍රෙග්සන්ය.

"සමාවෙන්න හෝමිස් මහත්මයා..... මං විකක් ප්‍රමාදයි. ඔබේ විදුලි පුවත ලැබිල දන් විකක් වෙලා. ඒක නෙමෙයි. හරි වැඩේ නේ වෙලා තියෙන්නේ....." ග්‍රෙග්සන් කීවේ හසිදමමිනි.

"ඇයි මොකක්ද ග්‍රෙග්සන් වෙලා තියෙන්නේ?" හෝමිස් විමසුවේය.

"හෙක්ටර් වාල්ටන් නිදහස් වුණා නිසා" මේ දන් මට විදුලි පුවතක් ආවා"

"නිදහස් වුණා?"

"මව්. ඒ කියන්නේ ඔහුගේ නීතිඥයින් අද උදේ ඔහුට ඇප ලබා දුන්නලු." ග්‍රෙග්සන් කියමින් කලකිහිමිනි. "ලොකු සල්ලිකාරයන්ට, දේශපාලනඥයන්ට ඕනෙම අපරාධයක් කරල බේරෙන්න පුළුවන්. මොකෝ නැද්ද හෝමිස් මහත්මයා? අඩුම ගණනේ එක දවසක්වත් රක්ෂිතයේ ඉන්න ඔවුනට උවමනා නෑ. සල්ලි ගහක් හොලවන කොට ඒම ඇහිදගන්න කි දෙනෙක් වටවෙනවද? දන් ඉතින් අපි කොහොමද මේ පරීක්ෂණය නිදහසේ පවත්වන්නේ? ඊළඟට අපරාධකාරයා රටින් පැන ගියොත්?"

"මගේ හිතවත් ග්‍රෙග්සන්" හෝමිස් කීය. "ඔබේ ඔය ප්‍රශ්නයට පිළිතුරක් මං බොහොම ඉක්මනින් ලබා දෙන්නම්. මට තරප්පුවේ ඇහෙනවා අපි ගබ්දියක්....." කරාට නැවැත්වූ හෝමිස් සිනාමුසු මුහුණින් සවන් යොමු කරගෙන සිටියේය. කිසිවෙකු තරප්පුව නැග එන හඩක් සැබැවින්ම ඇසිණ.

"..... හරි. කවුද කෙනෙක් එනවා ග්‍රෙග්සන්" හෝමිස් කීය. "අපි එයාගෙන්ම අහල බලමු. පොලිස් යුනික්සක ග්‍රෙග්සන් වාල්ටන් මිනීමැරුම ගැන පරීක්ෂණ පවත්වනවා. වාල්ටන් මහත්මයාට ඇපලබ්දීම ඒකට අවහිරයක්. ඒ අවහිරතාවට කළ යුත්තේ මොකක්ද කියලා, අපි මේ ආට තැනැත්තාගෙන් අහමු..... මහත්මයා! කරුණාකර එන්න ඇතුළට" හෝමිස් කීවේ දෙරට තට්ටුකරන හඬ ඇසෙද්දීමය.

ඒ අනුව දෙර ඇරගෙන මහත්මයාගේ අපේ විසිත්ත කාමරයට ඇතුළුවිය. ඒ පුද්ගලයා ඉටු ග්‍රෙග්සන්ගේ කට බාගෙට ඇරිණි. ඔහු මුවේ රඳවාගෙන සිටි දුල්ලු පුරුටුවට බිමට වැටිණි. ඔහු තම

අසුනෙන් ඉහළට එසවුණේ නොදනුවත්මය. ග්‍රේස්සන් පමණක් නොව අමුත්තා දුටු මම ද පුදුමයට පත්විමි. ඒ අත්කිසිවේකු නොව අද උදෑසන වන තෙක් රක්ෂිතයේ සිටි හෙක්ටර් ටාල්ටන් මහතාය!

"ටාල්ටන් මහත්මයා, කරුණාකරල මෙහෙන් වාඩිවෙන්න" හෝමස් කීවේ හිනිඳුනු සම්පයේ වූ, සැපහසු අසුනක් පෙන්වමිනි.

"රේලාක් හෝමස් මහත්මයා" ටාල්ටන් කීවේ ගෞත ගසමිනි. "මං ආවේ..... මං හිතුවේ..... මං දන්නේ නැ..... පොලිසිය....."

"හයවෙන්න එපා මහත්මයා" මගේ මිත්‍රයා කීය. "ඔබ මෙහි කැඳවුවේ ආයෙමින් සැරසක් පොලිසියට භාරදෙන්න නෙමෙයි. මේ පොලිස් නිලධාරී මහත්මයා මෙහේ ආවේ මගේ ඉල්ලීම අනුව බව ඇත්තයි. මේ අතිරික්ත හෙළිකිරීම ඔහු ඉදිරියේම කළොත්, ඒක ඔබට ලොකු සහනයක් වේවි. ඔබ පැවසී ඇති අවුලෙන් ඔබට ගළවාගන්න ඔහුට හැකිවේවි. කරාඵ ඔබ කැමැති නැතකින් පටන් ගන්න" මෙසේ කියූ මගේ මිත්‍රයා ඔහුගේ හාත්පසි පුටුවේ අසුන් ගත්තේය. මිළගට ඔහුගේ දැන්වල ඇඟිලි තුඩු එකට තබාගෙන දෙනෙත් පියාගත් අසුරින්, ඔහු අමුත්තාගේ කරාවට සවන්දීමට පුදුනම් බව මම තේරුම් ගත්තෙමි.

"මගේ දෙමව්පියන්ට හිටි එකම දරුවා මම" ව්‍යාපාරිකයා කරාව ඇරඹුවේය. "පාසලෙන් අස්වුණාට පස්සේ ක්‍රීඩා වලට සහභාගි වෙන ගමන් පියාගේ ව්‍යාපාරික කඩයුවලටත් මම හවුල්වුණා. අපට කවදවත් මුදල් වලින් අහඹිආයක් තිබුණේ නැ. මං විවාහවෙනකොට මගේ වයස අවුරුදු විසිඅටයි.

මං මගේ බිරිඳ හැටියට ඇඳුම් තෝරා ගත්තේ කාලයක් තිස්සේ ආශ්‍රය කරලා බලලා නෙමෙයි. මැඩෙයිආට නැවකින් ගිය විනෝදවාසිකාවකදී හමුවෙලා, දින දෙකක තුනක ආශ්‍රය මතයි, මං ඇය විවාහකරගන්න තීරණය කළේ. විවිහත් සුළු දේටත් බොහොම තදින් කෝපයට පත්වෙන ගැහැනියක් බව මං තේරුම් ගන්න කොට ප්‍රමාද වැඩියි. මං හිතුවා කාලයක් ගතවෙද්දී, දරුවන් ලැබෙද්දී මේ තත්ත්වය හරිසයි කියලා. නමුත් ඒක කවදවත් හරි ගියේ නැ. ඒක ඇය උපතින්ම ලැබූ දෙයක් වෙන්න ඇති. ඉතාම සුළු අඩුපාඩුවකින් හෝ ප්‍රමාදයකින් කෝපාවිෂ්ට වුණු ඇය, අප කාටත්

යක්ෂාවේගයෙන් බැහැරවීමටත්, අපේ දියණියන් දෙදෙනාටත්, සේවිකාවන්ටත් බැහැරවීමේදී අපි නිතරම වූණේ, ගෙදර සාමය ආරක්ෂා කර ගත යුතු නිසා.

මගේ වැඩිමහල් දියණිය විවාහ වූණාම ඇය ගෙදර ඉන්නවාට මං කැමති වූණේ නැහැ. ඒ මොකද එහෙම රැදුණා නම් විවියන්ගේ ස්වභාවය නිසා, දියණියගේ පිරිසිදු කුඩාකපල් වෙන්න ඉඩ තිබුණා, කොහොම හරි මෙහිදීත් හා ඇගේ සැමියා කැනඩාවට සංක්‍රමණය වෙන්න තීරණය කළා. ඒ කාලයේදී බාල දුව ජුන් ලන්ඩනයේ නැවතීමට ඉගෙනෙන්නේ.

වැඩිමහල් දුව කැනඩාවට ගියාට අස්සේ, ගෙදර තත්ත්වය හොඳටම අප්‍රසන්න වූණා. ඉතින් ගෙදරින් පිටවෙලා යන්න මම තීරණය කළා. මගේ බිරිස කුරුමානිකාලයට තියෙන්නේ නිව්බෙර්ලි වල. මං එහේ පදිංචියට ආවා. ඒ කාලයේ ඒ නිව්බර්ලි විකුණන්න තිබූ නිවසක් ගැන මට දන්නේ නැතිවුණා. එය මිලට ගන්න මට උදව් කළේ පර්සි රෙඩ්මන් නම් මගේ මිතුරා.

මේ වෙලාවේ පර්සි ගැනත් මං යමක් කිව්වකුයි. මගේ පාසලේම ඉගෙන ගත් ඔහු සිටියේ, මට එයා අවුරුදු හතරක් පහක් පහළ පංතියක, නමුත් අපේ හිතවත්කම ඇතිවූණේ පාසලෙන් අස්වූණාට පස්සේ. ඔහුගේ පියා එංගලන්තයට, ඉතාලියෙන් වසින් ආනයනය කිරීමේ ව්‍යාපාරයක් පවත්වාගෙන ගියා. පියාගේ මරණයෙන් පස්සේ එම ව්‍යාපාරයේ හිමිකරුවාණි පර්සි. ඔවුන්ගේ වෙළඳ සමාගම තිබුණත් නිව්බෙර්ලි වල. එතම කෙසෙල්කම් සිටි අපි දෙදෙනා හොඳ යහළුවන් බවට පත්වුණේ එහෙමයි.

පර්සි රෙඩ්මන් විවාහවූණේ මං විවාහවූණාට පසුව. පියාගේ සමාගම වෙනුවෙන් වසින් වරින් කෝරා ඇණවුම් කිරීමට, ඔහුට නිතර ඉතාලියට යන්න සිදුවී තිබුණා. එහෙම ගිය වෙලාවක හඳුනාගත් ලාබාල ඉතාලි තරුණියක සමඟ ඔහු විවාහ ගිවිසගත්තා. සිල්වියා වැලෙන්ටිනෝ නම් ඇය ඉතාලියේ ආලොරන්ස් නගරයේ තරුණියක්. පර්සි සමඟ විවාහ වෙලා එංගලන්තයට ආවට පස්සේ ඇය ඉක්මනින් ඉංග්‍රීසි කථාකරන්නා ඉගෙන ගත්තා. මම ගෙදර හිටි කාලයේ රෙඩ්මන් ප්‍රජාවට මාසකට විතර සැරයක් අපේ ගෙදර ආවා. අපිත් ඔවුන්ගේ ගෙදර ගියා. ඒ නිසා විවියන් හා මගේ දියණියන් පර්සි හා ඔහුගේ බිරිඳ හඳුනානවා. ඔවුනට ළමයි ගිවියෝ නැහැ.

මං ගෙදරින් වෙන්වෙලා නිව්වෙලා වල පදිංචියට ආවට පස්සේ, මට රෙඩ්පාත් යුද්ධ ළමින් ආශ්‍රය කරන්න ලැබුණා. එතකොටයි මට එක්තරා වැදගත් කරුණක් දැනගන්න ලැබුණේ. සංස්කෘතීන් දෙකක, ආගම් දෙකක අය නිසා, ඔවුන් දෙදෙනා අතර නිතර සන්ධි සරුවල් ඇතිවුණා. සිල්වියා බොහෝම අධික ලෙස මුදල් වියදම් කරන්න පුරුදුව තිබී තැනැත්තියක්. වෛවර්ණ, මිල අධික ඇඳුම් පැළඳුම් නිතර මිලට ගන්න ඇය පුරුදු වෙලා තිබියා. නිතර ඉතාලියට සංචාරය කරන්නත් ඇයට මුදල් උවමනා වුණා. ඒ මදිවාට ඉතාලියේ ජීවත්වුණු ඇගේ අම්මාටත් අයියාටත් ඇය මුදල් ගැටිලි.

ගෙදර තිබුණු අඩුදුබර නිසා තමන්ගේ ව්‍යාපාරය නිසි ලෙස කරගෙන යාමට, පර්සි රෙඩ්පාත් උනන්දුවක් තිබුණේ නැහැ. ව්‍යාපාරය දවසින් දවස අඩාල වෙමින් යද්දී ඔහු මත්පැනට ඇබ්බැහිවුණා. මං කොයිතරම් උත්සාහ කළත්, ඔහු එයින් ගලවාගන්න හැකිවුණේ නෑ-අවුරුදු එකහමාරකට කලින් ඔහු මියගියේ අධික මත්පැන් පානය නිසා ඇතිවූ රෝගයකින්. ඒ වෙනකොට ඔහුගේ ව්‍යාපාරය බොහෝමාත් තත්ත්වයකයි තිබුණේ.

පර්සිගේ මරණය සිදුවුණත්, සිල්වියාගේ පිළිවෙළේ ඒ තරම් වෙනසක් ඇතිවුණේ නැහැ. ඔහුගේ ව්‍යාපාරය විකුණා දමූ ඇය, ඇගේ මව හා සොහොයුරා එංගලන්තයට ගෙන්වාගෙන, රෙඩ්පාත් මන්දිරයේ සතුටෙන් ජීවත්වුණා. කාන්තා ඇඳුම් පැළඳුම් විකුණන බොන්ඩ් විවියේ සාප්පුවක ඇයට රැකියාවක් ලැබුණා. ඇගේ සොහොයුරාට, ලන්ඩනයේ පැරිස් බදුම් පිළිම හදන, ගෙල්ඩර් සහ සමාගමේ රැකියාවක් ලැබුණා. නමුත් ඇයට නිතර නිතර මුදල් අගහිඟකම් තිබුණා. ඒ නිසා මා හමුවෙන්න මගේ ගෙදරට ඇවිත් මගෙන් වරින් වර මුදල් ණයට ඉල්ලාගන්නා. ඒත් ඒ ණය කිසිදුක ආපහු ලැබුණේ නැහැ. මෙහෙම ආව වෙලාවලට මගේ ගෙදර අස්පස් කරදී, මගේ ඇඳුම් සෝද පිරිසිදු කරදීම පවා කළා. සමහරවිට මගේ ඉල්ලීමක් නැතුවම කෑම පිළියෙල කර දුන්නා.

මීට මාස තුන හතරකට කලින් ඇය කළ රැකියාව ඇයට අහිමිවුණා. මේ අතරේ අප දෙදෙනා අතර හිතවත්කම වැඩිදියුණු වූ නිසා අප විවාහවිය යුතු බවට සිල්වියා යෝජනා කළා. විවියත් ගෙන් නිත්‍යානුකූලව දික්කසාද වී නොමැති නිසා, මං ඒකට

එක්වරම කැමැතිවුණේ නැහැ. සිල්වියාට මුදල් හදල් අමාරු වෙද්දී අප අතර විවාහයක් ගැන ඇය නිතර නිතර කියවන්න ගන්නා.

"සිල්වියා අප අතර විවාහයක් වුණත්, ආවිහිල් වල නියෙන අපේ ගෙදර අයිතිවෙන්නේ විවියන්ට. ඇයට වෙන යන්න තැනක් නැ. මං ඒක ඇය නමට ලිවිය යුතුමයි" මං කිව්වා.

"ඒක පුදුම වැඩක් නේ" සිල්වියා මට දෙස් නැඟුවා. "ඒ ගැනිගෙන් දික්කසාද වුණාට පස්සේ, තමන්ගේ ගේ ඒ ගැනිට දෙන්නේ මොකටද? මාව කසාද බදිනවා නම් ඒ ගේ අයිතිවෙන්න ඕනෙ මට" ඇය කිව්වා.

"විවියන් ඒ ගෙදරින් පන්නා දුමුවෙන්, ඊළඟට මගේ දුටු කොහේ යන්නද?" මං ඇහුවා. "ඇය විවාහවුණු දවසක ඒ නිවස හා ඉඩම ඇයට අයිති විය යුතුයි"

"උපරාට ඔහෝද කසාද බැඳලා, දවසක ඔහේ මැරුණොත් මට වෙනගේ ගිහන්නියක් වගේ පාරට බහින්නද?" සිල්වියා ඇහුවේ හරි කෙනෙකියෙන්. "ඔහේට අයිති හැම දේපොළක්ම ඒ ගැනියි දුටු අයිතිකර ගනිවි."

"මට පෙනෙන හැටියට මා එක්ක විවාහවීමකට වඩා, ඔයාට උවමනා වෙලා කියෙන්නේ මගේ දේපොළ" මං කිව්වා. "ඒ හින්දා විවාහයක් කරගන්න ඉස්සර වෙලා, මං තව ටිකක් කල්පනා කරල බලන්න ඕන"

"මගේ ඒ ගැනි අත්ඇරදමලා, ජීවත්වෙන්නේ මා එක්ක" ඇය කිව්වා. "ඒ වුණාට ඒ ගැනි බලන්න මාසෙකට දෙගමනක් වත් යනවා. දුටු බලන්න හැම ඉරිදම යනවා. එයාලට සල්ලි දෙනවා උවමනා ප්‍රමාණයටත් වැඩියා මේක මටත් හොඳ පාඩමක්. මේතැනින් ඉස්සරහට මං ගිහයුතු පියවර මොකක්ද කියලා, මමත් කල්පනා කරල බලන්න ඕන"

එහෙම කියූ ඇය මගේ ගෙදරින් පැවි ගියේ දුටු කෝපයකින්. ඊට පස්සේ ඇය පසුගිය සති තුනකට වැඩි කාලයක් මා හමුවෙන්න ආවේ නැහැ. දින අනෙකට ඊළඟ කලින් ඇය ගැන විස්තර හොයාගෙන එන්න කියලා, මං මගේ හිතවත්ම සේවකයෙකු යැව්වා. රෙඩ්පාත් මන්දිරයට එහි මිදුලේ ඇය ඇගේ සොහොයුරා සමග බයිසිකල් පදින්න පුහුණුවෙමින් සිටිනු දුටු බව මගේ සේවකයා කිව්වා. ඊට පස්සේ මා ඇය ගැන හොයා බැලුවේ නැහැ.

ගිය බ්‍රහස්පතින්ද එකිනෙකින් මිනිමැරුම සිදුවුණු දවසේ,
දවල් එකහමාරට අප්‍රකට විහාර, කවිමාන්තශාලාවේ සිටි මට
පණ්ඩුඩයක් ලැබුණා. සිල්වියාගේ මව මා හමුවෙන්න ආවා. ඇගේ
දියණිය අතාවගා කරුණකට මා හමු විය යුතු බව කියමින්, මා
එතතුරු නිව්සෙවර්ලිහි මගේ නිවසේ ගෙවුවුව දුඃභ සිටින බව මේ
ආත්තාව කීවා. ඉතින් මම විශාල ආපසු දුගේ ගෙදරට ආවා. ඇගේ
මව යන්න ගියා. මගේ නිවසද ඇතුළු වන තැනම, සිල්වියා
පදරකට මවා වී සිටියා.

“මොහොතක් ඉන්න” හෙමිස් කථාවල බාධා කළේය. “මේ වේලාවේ ඇය හැද සිටියේ මොන වයේ තිබුණේද?”

“ඇය ඉතාලියෙන් ගෙන ආ රතු පාට මිශ්‍ර තද නිල් පාට සිල්ක
ගෙවොතක් තිබුණා. ඇය, හැඳ සිටියේ ඒක.” වාල්ටන් පිළිතුරු
දුන්නේය.

"ဗံဉ်ဟ်ဒါ. ဝါခေါ် ညံဉ်ဟ် ဒိုဟ်ဝဲဗဲ နီဃ်ဟ်"

"මම ඉදිරි දෙර ආරිද්දීම ඇතුළු වෙමි ඇතුළු වුණා.

"මං ආපේ මගේ අනුමි විකෘතයෙන් යන්න" ඇය කීවා. "මං යනවා විකෘතයෙන් ඉතාලියට. මට එංගලන්තයේ ඉඳල එපාවෙලයි තියෙන්නේ. මං අද මෙයින් ආවු බවක් කාටවත් එහෙම කියන්න එපා."

මෙහෙම කිව් ඇය, අපේ ආහාර ගැනීම සඳහා වෙන් කළ කාමරයට ගිහි ඇඳුම් මාරු කරගන්නා, ඊළඟට හේ පුරා ඇවිදිමින්, ඇගේ ඇඳුම් පැළඳුම් හා බඩු බාහිරාදිය සක්කොම් හොයා ගත්තා. ඊට පසුව මහෙන් ලොකු මුදලකුත් ඉල්ලා ගත්තා. ඊට පසු මට කිව්වා නිවස වහල, මගේ කර්මාන්තශාලාවට ආපසු යන ලෙස. ඒ යද්දී ඇයට කුලීරියක් එවන්න කියලත් කිව්වා. මං ඇය කී අයුරින්ම කළා. ඇය කොහේ ගියාද කියන්න මොදන්තෙන් නැහැ. මං ඒක හෙට්ටෙන් නැහැ.

රට පැයකට පමණ පස්සේ තමයි. මගේ බිරිඳ, දුව හා සේවිකාව ආහනය ගැන මට පණිවුඩයක් ආවේ. මට එක්වරම හිතුණේ මෙය මුදල් කොල්ලකෑමේ අරමුණෙන් ගෙදරට ආ කවුරුන් විසින් හෝ කරන්නා ඇති කියලයි. නමුත් දවසක් ගතවෙද්දී මගේ හිතේ පුංචි සැකයක් ඇතිවුණා මෙක සිල්වියාගේ වැඩක්දෝ කියලා.

එද ඇය හිටියේ හිඟේ හරි කැලඹීමෙන්. බොහොම කලබලේට.
ඇගේ ඇඳුම් පැලඳුම් එකතු කරගෙන මෙහෙන් පිටවී ගියේ ඇයි

කියන එක මට ගැටලුවක් වුණා. දැන් මට හිතෙනවා, ඇගේ සැමියාගේ මරණයෙන් පසු මා සමග විවාහවෙන්න, ඇගේ යටිහිතේ බලාපොරොත්තුවක් තිබෙන්න ඇති. සමහරවිට ඇය හිතුවාද දන්නේ නෑ. ඉතාලියේ වගේ බිරිඳගෙන් දික්කසාද වීම එංගලන්තයේ හරි පහසුයි කියලා. වෙන්වී යන්න වුණත් මං බිරිඳ හා දුව ගැන දක්වූ සැලකීම ගැන, ඇගේ හිතේ දැඩි ඊර්ෂ්‍යාවක් තිබුණා. ඔවුන් දෙදෙනා මරා දැමුවොත් පසුව මා සමග විවාහවෙලා දේපොළ අයිතිකරගන්න හැකිවේවි කියලත් ඇයට හිතෙන්න ඇති.

හෝමස් මහත්මයා. ඔබ මට දැන් ලියුම් කැල්ලේ සඳහන්ව තිබූ දේ අනුව, ඔබ හැමදෙයක්ම දැනගෙන තිබෙන බව මට වැටහුණා. ඒ නිසයි මගේ නීතිඥයින් ඔහුගේ මං ඔබ සොයාගෙන ආවේ. මේ සාකච්ඡා ගැන මගේ හිතේ ඇත්තේ ලොකු කම්පාවක්. විශේෂයෙන්ම මගේ ආදරණීය දුවගේ මරණය මට දැනගන්න බැරි දුකක්. සිල්වියා රෙඩ්පාත් අල්ලා දෙන්න ඔබට ඕනෑම උදව්වක් කරන්න මං සූදනම්."

හෙක්ටර් වාල්ටන්ගේ දීර්ඝ කථාවෙන් පසු අපේ විසිත්ත කාමරයේ මිනිත්තු කිහිපයක නිහඩතාවයක් ඇතිවිණි. අවසානයේ එය බිඳ දමමින් කථා කළේ හෝමස්ය.

"ග්‍රේස්සන්. ඔබ තවමත් විශ්වාස කරන්නේ මේ අපරාධය කළේ මේ වාල්ටන් මහත්මයා කියලද?"

"ඔහුගේ කථාව නිකං පුරාගන්නා කථාවක් වගේ" ග්‍රේස්සන් කීය. "විශ්වාස කරන්නත් අමාරුයි. ඒ වුණත් ඡර්ලොක් හෝමස් මහත්මයාගේ සහතිකය ලැබෙනවා නම් අපට දෙපාරක් හිතන්න දෙයක් නෑ."

"එහෙම කීම ගැන මං ඔබට කානඥ වෙනවා ග්‍රේස්සන්" හෝමස් කීය. "මං අද උදේම සාමාන්‍ය ඇඳුමෙන් සැරසුණු ඔත්තුකරුවන් දෙදෙනෙකු යෙදෙව්වා. එක්කෙනෙක් ඇගේ සොහොයුරා වන කාලෝ වැලෙන්ටයෝ පසුවස යෑමට. අනෙක් එක්කෙනා ඇගේ මව ගැන හොඳිසියෙන් සිටීමට. වැඩිප්‍රමාද නොවී ඔවුන්ගෙන් පමානවා හරි තොරතුරක් ලැබේවි"

"හෝමස් මහත්මයා" වාල්ටන් මහතා කීවේ අසුනෙන් නැගී සිටිමිනි. "තවදුරටත් මං ලන්ඩනයේ රැඳී සිටීමක් ඔබට අවශ්‍ය වේවි කියල හිතනවා. නම් මට පුළුවනි ලැංකාමි හෝටලයේ නවාතැන් ගන්න"

"..... ඔබේ සහනාගීතවය ඇතුළත අපට උවමනා වෙන එකක් නැහැ" ග්‍රේස්සන් පිළිතුරු දුන්නේය. "අවශ්‍ය වුණොත් අපි ඔබ හොයාගෙන එන්නම්. මං හිතන්නේ මිළඟට අපට ඔබට උවමනා වෙන්නේ, අපරාධකාරිය අල්ලාගෙන ඇය උසාවියට ඉදිරිපත් කරන්න සූදනම් වෙද්දී"

සිල්වියා වැලෙන්ටිනෝ රෙඩ්පාත් ගැන හැකිතරම් තොරතුරු අපට ලබාදුන් වාද්වත් මහතා අපෙන් සමුගෙන පිටවී ගියේය. ග්‍රේස්සන් දිගටම අප සමග රැඳී සිටියේය.

"හෝමස් මහත්මයා, ඔබ හිතන්නේ ඇය ඉතාලියට පැනයන්න ඇති කියලද?" පොලිස් නිලධාරියා විමසීය.

"ඒක නම් මට හරියරම් කියන්න අමාරුයි ග්‍රේස්සන්" හෝමස් පිළිතුරු දුන්නේය. "එහෙම ගිහිං නම් ඇය සෙවීම පිදුරු ගොඩේ වැටුණු ඉදිකඩුවක් සෙවීම වගේ වෙයි. අපරාධකාරිය සිල්වියා රෙඩ්පාත් බව ප්‍රචිතපත්වල ප්‍රසිද්ධ වුණොත්, වැඩේ හුඟත්ම අමාරු වෙනවා. දැනටමත් ඉතාලියට ගිහිං නැත්නම්, ඇය වෙස්මාරු කරගෙන රටින් පිටවෙයි. එහෙම ප්‍රසිද්ධියක් දුන්නේ නෑ කියල හිතමු. එතකොට ඇය සෝදිසියෙන් ඉන්න ඉඩ තියෙනවා. ඉතාලියට ගියත් ඉක්මනින්ම ආපසු එංගලන්තයට එන්නත් ඉඩ තියෙනවා. ඒ මොකද ඇය මේ අපරාධය කළ බව සිතාසිත් දුටු කෙනෙක් නැතිබව ඇය දන්නවා. දේපොළ ගැන ඇගේ කිසිවක් තණ්හාවේ හැටියට, රෙඩ්පාත් මහතාගෙන් ඇයට උරුමවුණු නිවස අත්හැරදමල යන්න යාවි කියල හිතන්න අමාරුයි. මට නම් විශ්වාසයි ඇය ඇති එංගලන්තයේම..... බොහෝ විට ලන්ඩනයේම. බාගවෙලාවට ඇය ඇත්තේ ඔය ඉතාලි සංක්‍රමණික සේවකයන්ගේ පවුල් වැඩි වශයෙන් ජීවත්වෙන ජනාවාසයක වෙන්නත් පුළුවනි. එහෙම රැඳී ඉන්නවා නම් අපට ඇය අල්ලාගන්න බැරිවෙන්නේ නැහැ"

හෝමස්ගේ අනාවැකිය හරිගියේය. රාත්‍රි නවය පමණ වෙද්දී මහුගේ මත්තුකරුවෙකුගෙන් හෝමස්ට විදුලි පුවතක් ලැබිණි. ගෙල්ඩර් සහ සමාගමේ සේවය කළ කාලෝ වැලෙන්ටිනෝ නම් සේවකයා, රැකියාවේ වැඩ කටයුතු අවසන් වූ පසු පාර්සලයක් රැගෙන, හෝමස් ගංඉවුරේ විදේශික කම්කරුවන්ගේ මුඩුක්කු පිහිටි පෙදෙස වෙත ගිය බව දී. එම ස්ථානය ආදිපාද පවුමගේ අංක 33 දරණ තැන බව ද එහි සඳහන්ව තිබිණි.

අපි එහා පිටත්වී ගියෙමු. තවදුරටත් වැඩියෙන් රාත්‍රී ආහාරය අවසන් කර කාඩ් ක්‍රීඩාවේ යෙදී සිටියහ. හෙක්ටර් ටාලන්ට් කළ විස්තරයට සරිලන තරුණ පෙනුමැති කාන්තාවක් ද එතැන සිටියාය.

"ඔබ සිල්වියා වැලෙන්ටිනෝ, එහෙම හේද?" හෝමස් විමසීය. ඇයගෙන් පිළිතුරක් නොලැබිණි. එතැන සිටි සැවොම පුදුමයෙන් ඇය දෙස බැලූහ.

"මේ ස්කොට්ලන්ඩියාඩ් පොලීසියේ පරීක්ෂක ග්‍රේස්සන්. වැඩිදුර ප්‍රශ්න කිරීමකට ඔබ ස්කොට්සියට උවමනා වී තිබෙනවා" හෝමස් පවසද්දී කිසිවෙකුගෙන් විරුද්ධත්වයක් එල්ල නොවිණි.

උරහිස තෙත් දිග කළු පැහැති කෙස් වැටියක් තිබූ සිල්වියා වැලෙන්ටිනෝ හේ සම ඔලිව් පැහැති වීය. වයස තිස්පහක පමණ රුමක් කාන්තාවක් වූ ඇය, ඉතා අලංකාර ලෙස හැඳ පැළඳ සිටියාය. එතැන සිටි කාන්තාවක් හා පිරිමියෙක් ද ඇය සමග පොලිස් ස්ථානය වෙත යාමට පැමිණියහ.

"හෝමස් මහත්මියයා, ඔබ කොතොමද මේ හැම දෙයක්ම දැන ගත්තේ?" ග්‍රේස්සන් ඇසුවේ රෝද හතරේ කුලීරියකට නැගීමට සූදනම් වෙමිනි.

"ඒක විකක් දිග කපාවක් ග්‍රේස්සන්" හෝමස් කීය. "ඔබ මේ අපරාධකාරිය පොලිස් මූලස්ථානයට භාරදීලා බේකර් විදියට ආවොත්, මං කියන්නම් මේ කාරණා හොයාගත් හැටි"

සිරකාරිය නිසි බලධරයකට භාරදී, පැය දෙකක් ගතවීමට පෙර ග්‍රේස්සන් අපේ නිවහන වෙත පැමිණියේය.

"කොතැනින් ද වොට්සන් මෑ කපාව පටන්ගන්න ඔන?" මගේ මිත්‍රයා විමසුවේ අමුත්තාට සුරැව්වූවක් පිළිගත්වා තම පයිප්පය ද දල්වා ගැනීමෙන් පසුවය.

"ඒක මට වඩා දන්නේ ඔබ හේ" ඔහු කීවෙමි.

අප එද ටාලන්ට් මැදුරේ සිට පිංක් හිල් පැත්තට වැටුණු ගුරු පාරේ, බයිසිකල් වයර් සලකුණු ඔස්සේ ගිය ගමනත්, එහිදී, කරුණු රාශියක් සොයාගත් හැටිත් හෝමස් මුලින්ම විස්තර කළේය.

"අපි දෙන්නා මඩවලේ දමා ගිහින් තිබුණු බයිසිකලය හොයා ගන්න වෙලාව වෙනකොට, මේ ගැටලුව විසඳීමට අවශ්‍ය සාක්ෂි විශාල ප්‍රමාණයක් භෝග්‍යාග්‍යෙන් අවසන්" හෝමස් කීය. "මේ අපරාධය කළේ කාන්තාවක් බවත්, ඇය ටාලන්ට්ලා හොඳින්

හඳුනා නොහැකි බවත් දැන ගත්තත්, ඇය කවුද කියලා හඳුනා ගැනීම තමයි ලොකුම ප්‍රශ්නය වුණේ.

මේක වාල්ටන් මහතාගේ වැඩක් නොවෙන බව මං මුලදීම තේරුම් ගත්තා. විවියන් නම් ඔහුගේ බිරිඳගෙන් නිදහස් වෙලා ජීවිතය නිදහසේ ගෙවූ ඔහුට, ඇය සැලසුම් සහගතව මරා දමන්න කිසිම හේතුවක් තිබුණේ නෑ. අනික ඔහු මේ තරම් ආදරය කළ ඔහුගේ දුවට ඒක ගිනිදවියක් ජාල කළා කියලා අපි හිතන්නේ කොහොමද?"

"අපි හිතමු ඔහුට විවියන් මහත්මියගෙන් නිදහස් වෙන්න උවමනා වුණා කියලා, යළිත් විවාහ වෙන්න?" ග්‍රේස්සන් ප්‍රශ්නයක් ඇසීය.

"එහෙම උවමනාවක් තිබුණා නම්, ඒකට විශදම් කරන්න ඔහුට උවමනාවටත් වඩා මුදල් තියෙනවා" හෝමස් පිළිතුරු දුන්නේය.

"අනික ඔහුගේ නිදහස් ජීවිතයට විවියන් ගෙන් බාධාවක් තිබුණේ නැහැ. මිනීමැරීමට හේතුව වුණේ ඊර්ෂ්‍යාව නැත්නම් පළිගැනීමක් කියන එක ඒකකොට පැහැදිලියි. අක්මි වෛද්‍යවරයාගේ පුතා මේකට පාවලිලා නැත්නම්, අපට සැක හිතන්න පුළුවන් කා හැතද? වාල්ටන් හේතුවකට සම්බන්ධවුණු කවුරු හරි මේකට ගැවිලා ඇති ද කියන සැකය මගේ හිතේ ඇතිවුණා. ඔහුගේ නිවස පරීක්ෂා කරන්න මං තීරණය කළේ අන්න ඒ නිසයි. එවිටයි ඔහුගේ ගෙදර අල්මාරියක් යට තිබ්ලා ඇය හැදසිටි ගවොම, පතාම, සුපක්කු, බයිසිකලයේ යතුරු සහිත සම්බූගය ආදිය හමුවුණේ.

පතාමේ රැඳී තිබුණු කෙස්ගස් වගේම, වාල්ටන් මහත්මියගේ නිවසේ කණ්ණාඩි මේසය ඉදිරිපිට බිම තිබූ දුපිලිත් මගේ අණවික්කයෙන් පරීක්ෂා කරලා බැලුවා. එහි තිබී කළු පැහැති සාප්පු කෙස්ගස් දහයක් දෙළහක් පමණ මට මේසයා ගැනීමට හැකිවුණා.

"මොකක්ද ඒ හොයාගැනීමේ වැදගත්කම?" ග්‍රේස්සන් විමසුවේය.

"මේ ගෙදර මහත්මියට තිබුණේ රන්වන් පාට කෙස්" හෝමස් කීය. "අනික ඒවා කෙටියට කැපු කෙස්. ඔබට මතක ඇති විවියන් හා ජූන් වාල්ටන් දෙදෙනාගෙන් කොණ්ඩය රන්වන් පාට අක්බමරු කෙස් බව. අනික මේ ගෙදර සේවකයෙක් හෝ සේවිකාවක්

හිටියෙන් නැහැ. එතකොට කාමයෙන් බිම තිබී මා අනුලාගත් කෙස් ගස් හා ගවොම සමග වූ පනාවේ තිබී මා ලබාගත් කෙස්ගස් එක සමාන නම් මොනවද ඔබ දෙදෙනාට හිතාගන්න පුළුවන්?" හෝමස් විමසීය.

"අපි දෙදෙනා මොනවා හිතුවත් කමක් නැ. හෝමස් මහත්මයා, ඔය කපාව දිගටම කියන්න" - ශ්‍රෝමසන් කීවේ නොඉවසිල්ලෙනි.

"කළු වර අල්මාරිය යට තිබී මට හමුවුණු සේද ගවොමත් මං විකක් පරීක්ෂා කර බැලුවා. ඒකෙ ඇතුළත ලේබලය අනුව ඒක, ඉතාලියේ නිෂ්පාදනය කළ පිරිසිදු සේදයෙන්, ඉතාලියේම මැසූ ගවොමක්. මෙම එංගලන්තයේ වුණත් මිලට ගන්න පුළුවනි. නමුත් මිල අධිකයි. ගවොමේ මිනි ඇතුළු, ඒක අඳින කාන්තාවගේ ප්‍රමාණය හිතාගැනීම ඉතා අපහසුයි. එතකොට අපට ඇය පිළිබඳ දත්ත කිහිපයක් ලැබෙනවා."

"මොනවද හෝමස් ඒ දත්ත?" මම ඇසිමි.

"ඇය අධි පහයි අඟල් තුනක් - හයක් අතර උස, බර රාත්තල් අනුවත් එකසිය දහයත් අතරේ තැනැත්තියක්. කොණ්ඩය කෙටි කර කොණ්ඩයක්. ඉතින් මම මගේ විෂයය ඉදිරිපත් කළා, ඩොඩ්මිඩ් දුම්රියපොළේ ප්‍රවේශපත්‍ර ලිඛිතව හා සේවකයන් කිහිපදෙනෙකුට. ඔවුන්ගෙන් එක් අයෙකුට මේ කාන්තාව යන්නමින් මතක තිබුණා.

ඔහු කීව්වා දවල් දෙළහමාරට හෝ එකට විතර නිල් පැහැති ගවොමක් ඇඳගත් කාන්තාවක් ආ බව. ඇගේ ඉංග්‍රීසි උච්චාරණයේ යම් තරමකට විදේශීය බවක් තිබුණු බව ඔහුට හොඳට මතකයි. බොහොම කලබලයෙන් සිටි ඇය, ලන්ඩන් දෙසට යන දුම්රියක් තියෙන්නේ කියවද යන්න අහස තියෙනවා, එය ගිගුගාමී එකක් නොවන බව ඔබට ස්වයංචිත කියා දෙන්න" - වරක් ඇහුවලු, විදේශීය උච්චාරණයකින්. අන්න ඒකෙනයි ඔහුට ඇය ගැන මතක තිබුණේ.

එතැනින් එනාට මගේ කටයුතු බොහොම පහසුවුණා. ආපසු ආවිහිල් වලට ඇවිත්, අර්ගියසින් යුවලගෙන් හා සුසාන්ගෙන් මං ප්‍රශ්න කළා. "විදේශීය උච්චාරණයක් ඇතිව ඉංග්‍රීසි කථා කරන, මේ තරම් උස මහත, කෙටි, කළු කොණ්ඩයක් ඇති, මේ පවුලේ හිතවතිය කවුද?" මැන කාලයේ ඇවිත් නැති නිසා වෙන්නත් ඇති සුසාන්ට ඇය ගැන හවිහැටි මතක තිබුණේ නැහැ. විකක් කල්පනා

කරදී ලිලියන් ගර්බියුසින් මහත්මියට එක් වරම මතක් වුණා. ඔන්න එතකොට ඇය නොනවත්වාම කියවන්න ගත්තා, සිල්වියා රෙඩ්පාත් ගැන. සිල්වියාගේ ඉතිහාසය හා පෙනුම ගැන මට උවමනාවටත් වඩා විස්තර ලැබුණා. අවුරුදු දෙක තුනකට කලින් මේ ගෙදරට ඇවිත් ගිය රෙඩ්පාත්ල ගැන, මෙයාලට අමතක වුණු හැටි එක අතකින් පුදුමයි නේද? නිව්බෙවර්ලිවිල්දී මං ඇය හා ඇගේ පවුල ගැන තවත් තොරතුරු එකතු කරගත්තා. ඊළඟට මගේ ඉදිරි ගමනට බාධකයක් ඇතිවුණේ කාගෙන්ද දන්නවද?"

"කාගෙන්ද හෝම්ස් මහත්මිය?"

"ග්‍රෙග්සන්ගෙන් සහ ටාල්ටන්ගේ නීතිඥයන්ගෙන්"

"මොකක්ද මගෙන් ඔබට ඇතිවුණු අවහිරය?"

"ටාල්ටන් මහත්මිය රක්ෂිතයේ/සිවිම මට ලොකු අවහිරයක් වුණා" හෝම්ස් කීය. "ඊට වඩා ලොකුම අවහිරය වුණේ ඔහුගේ නීතිඥයින්ගෙන්. ඔවුන් ටාල්ටන්ට නියම කරලා තිබුණා කිසිම කෙනෙකු සමග කථාකරන්න එපා කියලා"

"ඉතින්?"

"සදුද ඔහු ඇප පිට නිදහස් කරගන්න නීතිඥයෝ සමත්වෙන බව මං දැනගිටියා. ඉතින් අද උදේ ආන්දර්වම මම ලන්ඩනයෙන් පිටත්වෙලා ගියා. උදේ දහය වෙද්දී මං නිව්බෙවර්ලි අධිකරණය අසල. ලොකු ව්‍යාපාරිකයෙක් රක්ෂිතයෙන් එළියට ගන්න, නීතිඥයෝ එකතු වෙන්නේ රොත්ත පිටින්. ඔවුන් වෙත කිසිකෙනෙකුට එතැනට ළං වෙන්න දෙන්නේ නෑ. ඒත් ටාල්ටන් අතට ලියුම් කැබැල්ලක් දෙන්න මං ක්‍රමයක් සොයාගත්තා."

"ඔබ කොහොමද එතැනට දූවුණේ?" මම ඇසිමි.

"හකල්ටන් පොලීසියේ උපපරීක්ෂකයාගේ නිල ඇඳුම මට ගණනට ගැළපුණා" මගේ මිත්‍රයා කීවේ සිනාසෙමිනි. "ටාල්ටන් රක්ෂිතයෙන් නිදහස් වෙලා එළියට එද්දී නීතිඥයින් ඔහුට අතට අත දීල සුභ පැතුවා. නිල ඇඳුමෙන් සැරසුණු පොලීස් නිලධාරියෙක් ටාල්ටන්ට සුභපතන්න ආව එක ගැන නීතිඥයින් බලාහිටියේ පුදුමයෙන්"

"ඉතින්?"

"ඔහුට අතට අත දෙන ගමන් කඩදසියක රතුපාට අකුරෙන් මා ලියූ පණිවටිය ඔහු අපේ තැටුවේ "මං හැමදෙයක්ම දන්නවා. මං අර්ලොක් හෝම්ස් කියමිනි"

"මොනවද හෝමස් ඔබ ඒ ලියුම් කැල්ලේ ලියුවේ?"

"අපරාධකාරිය සිල්වියා රෙඩ්පාත් බව මට ස්පූර්ත කළ හැකියි. ඔබේ නිර්දේශනවල වගා හෙළි නොකොළොත්, ඔබටත් යන්න වෙන්හේ එල්ලුම් ගස්. මා හමුවීමට කැමැති නම් රහස්‍යම ඇවිත් තව පැය භාගයකින් ඔබේ නිවස අසලදී හමුවන්න

සර්ලොක් හෝමස්

"ඔහු පැය භාගයක් යන්න කළින් ඇවිත් මා හමුවුණා. ඔහු මුහුණ දී ඇති තත්ත්වයේ බරපතල කම් මං ඔහුට තේරුම් කර දන්නා. එවිට මෙහේ ඇවිත් අප ඉදිරියේ දන්නා හැමදෙයක්ම හෙළිකරන්න ඔහු එකඟවුණා"

නඩු විභාගයේදී සිල්වියා වැලෙන්ටිනෝ හඬා වැළපෙමින් පාපෝච්චාරණය කළාය. චාල්ටන් මිනනා සමග අමනාප වී ගොස්, දඩයමේ යෙදීමට අවශ්‍ය බව කියමින්, සිය සොහොයුරා ලවා ගිනි අවියක් ගෙන්වා ගෙන, වෙඩි නැඟීමට පුහුණුව ලැබූ ආකාරයත්, බයිසිකලයක් මිලට ගෙන එය පැදීමට පුහුණු වූ ආකාරයත්, ඇය හෙළිකළාය. දුම්රු කඩදසියක මනා පාර්සලයක් ලෙස බයිසිකලයත් ගෙන ආ ගිනිඅවිය, චාල්ටන් නිවසෙන් පලා යද්දී මඩවතුර පිරුණු කාණුවකට විසිකළ බව ඇය කීවාය. පසුව පොලීසියෙන් එය සොයාගෙන ඉදිරිපත් කරන ලදී.

මනුෂ්‍ය ඝාතනය ගැන ඇය වරදකාරිය ලෙස පූර්ව සභාව විසින් එකමතිකව තීරණය කරන ලදී. ඒ අනුව සිල්වියා වැලෙන්ටිනෝ රෙඩ්පාත්ට මරණ දඬුවම හිමිවිණි.

සමාජනයි

මිලන සර්ලොක් හෝමස් විකුමය
"ගයානක මිනිසා"
ලගදීම!

Reading Purpose Only... Not For Print.

11 A

